

НОВИ РАЗКРИТИЯ ЗА НАЙ-МИСТЕРИОЗНИЯ ПРЕДМЕТ В ИСТОРИЯТА НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

КИВОТЪТ

ТАЙНОТО ОРЪЖИЕ НА АТЛАНТИТЕ

ТАЙНИТЕ НА ВЕКОВЕТЕ

Франк Джоузеф
Лаура Бодуан

Кивотът – най-ценното съкровище, което човечеството някога е притежавало!

Франк Джоузеф открива „ключове“ – странни и загадъчни, които дават отговори на хилядолетни въпроси – какво представлява Кивотът, каква е силата му, къде са вероятните му местонахождения днес:

- ⊗ атлантите – разпространителите на най-мощния кристал
- ⊗ кристалният череп на маите – част от наследството на атлантите
- ⊗ Голямата пирамида – хранилище на ценния предмет
- ⊗ деформирана от мистично оръжие мумия на фараон
- ⊗ посланията на известен руски изследовател и на прочут френски художник
- ⊗ тайните общества – пазители на силата на Кивота
- ⊗ странни природни феномени и загадъчни светлинни явления
- ⊗ необичайни психически промени в групи от хора и цели общества

„Взети поотделно, тези факти изглеждат абсолютно несъвместими, но обединени, образуват огромна мозайка, която обхваща не само целия свят, но и цялата човешка история. Изграденият от техните взаимоотношения образ е едновременно и прекрасен, и ужасяващ, изпълнен с многобройни метаморфози, гениалност и красота, които се сблъскват с измами, терор, лудост и масови убийства. Това е една изумителна картина и въпреки че аз съм човекът, който ви я представя – тя не е нарисувана от мен. Просто я открих след 26 години непрекъснато търсене...“

Франк Джоузеф

www.kragozor.com

9 789547 711716

Цена 15,00 лв.

Франк Джоузеф
Лаура Бодуан

КИВОТЪТ ТАЙНОТО ОРЪЖИЕ НА АТЛАНТИТЕ

Превод
Паулина Мичева

На бащата на Лаура, далечен потомък на владетеля, осно-
вал Ордена на тамплиерите – съдия Фроинг В. Бодуан, когато
полим с топли чувства заради неговия царствен ум и човешка
доброта.

Съдържание

Увод	
ЗЛАТНИЯТ ПАРАДОКС	7
<i>Първа глава</i>	
НАЙ-ЦЕННИЯТ ПРЕДМЕТ НА СВЕТА	13
<i>Втора глава</i>	
СЪКРОВИЩЕТО, КОЕТО ИЗПЪЛНЯВА ВСИЧКИ ЖЕЛЕНИЯ	20
<i>Трета глава</i>	
АТЛАНТИДА, ПЪНЪТ НА СВЕТА	54
<i>Четвърта глава</i>	
ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА – ЕГИПЕТСКИЯТ ДОМ НА БОЖЕСТВЕНИЯ КАМЪК	85
<i>Пета глава</i>	
ЗАЩО Е БИЛА ПОСТРОЕНА ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА	99
<i>Шеста глава</i>	
ИСТИНСКАТА СИЧА НА ПИРАМИДИТЕ	136
<i>Седма глава</i>	
НА КАКВА ВЪЗРАСТ Е ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА	148
<i>Осма глава</i>	
СИНЪТ НА СЪЛЪЦЕТО	153
<i>Девета глава</i>	
ОТКРАДНАТАТА ТАЙНА НА ПИРАМИДАТА	186
<i>Десета глава</i>	
КИВОТЪТ И КРЪСТОНОСНИТЕ ПОХОДИ	237
<i>Единайсета глава</i>	
СЪВЪРШЕНСТВОТО НА РАЯ	311

<i>Дванайсета глава</i>	
КЪДЕ Е ДНЕС КОВЧЕГЪТ НА ЗАВЕТА	336
<i>Тринайсета глава</i>	
СВЕЩЕНИЯТ КИВОТ В АМЕРИКА	357
<i>Четиринайсета глава</i>	
НОВИЯТ ЙЕРУСАЛИМ	369
<i>Послеслов</i>	
ИСТИНСКОТО ЗНАЧЕНИЕ НА КОВЧЕГА НА ЗАВЕТА	402
<i>Хронология</i>	415
<i>Главни действащи лица в съдбата на кивота</i>	422
<i>Речник</i>	428
<i>Бележки</i>	434

Увод

ЗЛАТНИЯТ ПАРАДОКС

И светът ще бъде просветлен, и мракът ще изчезне.

Тот-Хермес, „Изумрудените скрижали“¹

„Ковчегът на завета е нещо, за което всеки е чувал, но никой не е сигурен какво точно представлява.“ Баналният отговор, който получих на въпроса си от жената срещу мен, ме разочарова. Щях да стана и да си тръгна веднага, но не го направих. Знаете как е: не ви се иска да изглеждате груб в очите на някой приятен непознат, особено ако той или тя твърди, че има връзка с Другата страна (колкото и съмнително да звучи това).

„Историята е особено забележителна, продължи жената, тъй като абсолютно всички са омагьосани от този предмет.“

Търпеливо се съгласих, после започнах да обмислям някакво правдоподобно спешно извинение, което щеше да ми позволи да си тръгна, без да я засегна. Когато се приготвих да стана, тя направи последен опит да ме задържи: „Защо се интересувате толкова много от кивота?“

„Вие сте медиумът, отговорих добронамерено, но, без да искам, с известна нотка циничност. Вие сте човекът с отговорите, така че вие трябва да ми кажете.“

Съдейки по изражението, което внезапно се появи на лицето на жената, пренебрежителният ми отговор не ѝ направи особено впечатление. Клепачите ѝ се отпуснаха и съзнанието ѝ сякаш я отнесе в онова омагьосано царство, в което дамата попадаше, за да „помогне“ на цялото човечество. Беше неудобно да си изляза точно в този момент, така че се спрях и нетърпеливо

¹ Бележките към индексите са поместени в края на книгата. – Б. р.

зачаках тя да дойде отново на себе си, за да си тръгна, без да се чувствам като подлец.

„А, виждам, каза жената с напесен тон, като че ли получила някакво откровение. (Явно щях да го чуя, независимо дали искам, или не.) Търсите кивота от дълго време.“ Да, за това беше абсолютно права. Пет години наистина са „дълго време“, когато става дума за търсене на един-единствен обект. Може би тогава трябваше да ми каже, че търсенето ми ще продължи и през следващите 21 години. А може би е по-добре, че не го направи.

„Всъщност, не, продължи тя и веждите ѝ се свиха нервно, търсенето ви продължава вече от много животи.“ Стори ми се, че е прочела мислите ми и този път думите ѝ привлякоха вниманието ми.

„Намирали сте го и сте го загубвали, пак сте го намирали и пак сте го загубвали – също както другите. Ето защо продължавате да го търсите. Сега трябва да се опитате да си припомните всичко, което сте открили преди, и да го обедините с новата информация. Каква задача само!“

В тихите ѝ думи, произнасяни плавно и бавно, имаше лек намек за приятелска насмешка, за някаква мисъл, свързана с нещо, което тя току-що беше открила – нещо, което би трябвало да знам, но всъщност не знаех.

„Кои са „другите“? За каква задача става дума?“, попитах аз, но жената не ми обърна внимание.

„Центърът на душата е там, където се срещат духовният и материалният свят. Там ще откриеш кивота.“

„Може ли да бъдете малко по-конкретна?“, не устоях да не я прекъсна, но вътрешната ѝ концентрация остана непоклитима. Сякаш напук на въпроса ми тя продължаваше да говори, а думите ѝ бяха като цитат на нечия чужда мисъл: „Това е сфера, чийто център е Навсякъде, а окръжността Никъде. Търси Навсякъде. Не Никъде.“ Направо чувах главното Н в начина, по който произнасяше думите. „И така, продължи внимателно да обяснява жената като леко сприхав учител на бавно възприемашия си ученик, не губи времето си на погрешното място. Следвай дири-

* „Бог е невъобразима сфера, чийто център е навсякъде, а окръжността – никъде.“ Тези думи изразяват идеологията на няколко известни мислители, като най-често се приписват на Николай от Куза и Блез Паскал. По-късно са цитирани и от много други прочути личности. – *Б. пр.*

те, които съдбата поставя на пътя ти, за да можеш един ден да изпесни: „О, сладка мистерия на живота, най-накрая те открих!“

„Пророчицата“ внезапно запя на висок глас популярния стих от старата песен на Виктор Хърбърт и така ме стресна, че направо подскочих и привлякох ушласените погледи на намиращите се наблизо посетители, чакащи да дойде техният ред за среща с бъдещето. Смутено им се усмигнах, като се надявах да им внуша, че всичко е под контрол, макар да не бях съвсем убеден, че е така.

„О, най-накрая разбрах значението на всичко това! Целият копнеж, цялото усилие, чакане, желание, напразните надежди, които...“

Песнето ѝ ставаше все по-бързо и неразбираемо, сякаш беше забравила останалите думи на песента, или поне така се надявах. В един момент ми се стори, че схванах (може би) смисъла на случващото се. Жената изведнъж се отпусна в широкия си стол, после като че ли заспа в това положение за няколко минути, а след това рязко се отърси и се върна в пълно съзнание.

„Ето ме отново в така наречения истински свят, каза тя благо и въздъхна. Това ще ви струва 20 долара, моля. Шегувам се!“

Дадох ѝ пет долара и ѝ благодарих за тълкуването. Тя искрено ми пожела успех и ме помоли да ѝ кажа, ако открия това, което търся: кивота.

Тази среща се състоя през 1985 г. Сигурно сте си създали погрешно впечатление, затова искам да обясня в самото начало – книгата, която държите в ръцете си, не е резултат от никакви свръхестествени проникновения и търсения. Нищо не ми е било внушено или втълпено от „Другия свят,“ или поне не съзнателно. Никога повече не съм общувал с екстрасенси и споменах срещата с дамата, описваща себе си като „интуитивна личност“, само защото тя ме наведе на някои мисли, които заслужават внимание. Както тя каза, наистина е „забележително“, че свещеният Ковчег на завета привлича масово хората в продължение на толкова дълго време, макар че за него се знае толкова малко. Репутацията, която имаше тази съвременна сибила – на доста благонадежден медиум, ме подтикна да се обърна към нея по времето, когато тъкмо си мислех, че почти съм разкрил тайните на прочутия сакрален обект, само за да разбера в следващия момент, че той отново се е покрил с воала на неизвестността. В

онзи период бях готов да се обърна към всекиго за съвет и насока, независимо какъв беше източникът.

Макар че не ми посочи никакви полезни детайли, които евентуално да проверя, аз следвах, както тя беше казала, „диригента на съдбата“. Те ме отведоха на много от местата, описани в тази книга: Тенерифе, Делос, Делфи, Троя, Гиза, Куско, Теотихуакан, Нара и други. Сред тях имаше и напълно неизвестни места, разпръснати по цялото земно кълбо – всички те в един или друг момент са били прочути като Пъпа (т.е. центъра) на света. Този термин се появи в самото начало на моето изследване (разбирай „моята мания“) за последната цивилизация на Атлантида, което започнах през пролетта на 1980 г. По това време малцина учени вярваха, че такова място наистина е съществувало, а и аз самият не бях напълно убеден. През следващите години публикувах четири книги по тази тема в различни страни и дадох своя принос към все по-нарастващия поток от трудове, посветени на потъналият град на Платон, споменат за първи път преди 2300 години. Това неизброимо количество книги, дискове, списания, лекции, телевизионни продукции и филми предизвика безпрецедентен международен интерес към Атлантида и към самия кивот.

И наистина, нито един световен обект не е завладявал толкова силно човешкото въображение, колкото библейският кивот. Принципно се смята, че той съдържа Божията сила и е направен според определени инструкции, които Мойсей получава лично от Всемогъщия на върха на Синайската планина. Всички – християни, евреи, мюсюлмани и атеисти – изобразяват кивота като златен ковчег, увенчан с две статуи на ангели, който не трябва да бъде докосван и може да се пренася само с помощта на два дълги пръта. Никой обаче не знае точното му предназначение, защото е бил смятан за най-ценното притежание на древен Израил и каква е била съдбата му. Много учени са убедени, че такъв артефакт никога не е съществувал, но не може да се отрече, че той е по-често цитиран в Библията, отколкото който и да е друг обект. За моя изненада в един момент забелязах, че дори най-случайното и обикновено споменаване на кивота в публичните ми лекции наелектризираше максимално аудитория. Защо хората се интересуваха толкова силно от нещо, за което знаеха толкова малко? Очевидно кивотът имаше способността да „съблазнява“ и да привлича вниманието на околните – универсалната сила, харак-

терна за всеки могъщ архетип, предопределена от идеалната му божествена природа.

През 1980 г. знаех за този омагьосващ предмет колкото всеки обикновен човек. Бяха ми нужни повече от 20 години, пътувания из всички краища на света и натрупване на огромно количество изследователски материал, за да разгадая мистерията, да открия първоначалното предназначение на този древен артефакт, неговия произход и евентуално настоящото му местонахождение. Ключовете, водещи към кивота, бяха толкова странни, колкото е и самият той: йезуитски свещеник, Голямата пирамида, деформирана мумия на фараон, Канада, японски водолаз, хилядолетно дърво, прочут руски изследовател, известен френски художник, неизвестен френски кардинал, американски индианци, тайни общества и един дървосекач от Илинойс. Взети поотделно, те са абсолютно несъвместими, но обединени, образуват огромна мозайка, обхващаща не само целия свят, но и цялата човешка история. Изграденият от техните взаимоотношения образ е едновременно и прекрасен, и ужасяващ, изпълнен с многобройни чудесни метаморфози, героизъм, гениалност и красота, които се сблъскват с измами, терор, лудост и масови убийства. Това е една изумителна картина и въпреки че аз съм човекът, който ви я представя, тя не е нарисувана от мен. Просто я открих след 26 години непрекъснато търсене. В тази книга е изложен накратко резултатът на дългогодишния ми труд, който положих с много любов от цялото си сърце.

В търсенето на Ковчега на завета ми помогна един човек, без когото делото ми щеше да бъде незавършено. Ако има съдба, сигурно се е проявила точно в този случай, защото появяването на тази личност беше в най-подходящия момент. Някъде по средата на проучванията ми попаднах на историята за човека, който основава Ордена на тамплиерите в Йерусалим и заедно с Лаура Бодуан едновременно установихме, че тя е негов далечен потомък. Разбрахме, че е пряко свързана с някои от основните лица, играещи значителна роля в съдбата на кивота – от митична фигура в Стария завет до човек, който евентуално е бил пазител на свещения обект през XVII в. Лаура не се интересуваше от генеалогия и характерът ѝ не позволяваше да се хвали със семейното си дърво, но прояви уникална дарба за вникване в най-тъмните тайни на средновековната политика. Тя притежаваше и един

ценен документ – историята на семейство Бодуан, съхранявана от нейната майка Долорес. Благодарение на този уникален по рода си ръкопис може би сме успели да открием неизвестна до този момент глава от загубената история на библейския кивот. Резултатът от нашите обединени усилия е пред вас: първият исторически обоснован разказ за най-мистериозния артефакт в историята на човечеството.

Първа глава

НАЙ-ЦЕННИЯТ ПРЕДМЕТ НА СВЕТА

И все пак, каква мистерия! Най-трудната за разгадване, защото съществува хиатус между хората от онова време и нас самите, бездна, в която е изчезнала една цивилизация. Каква ли е била тази загадъчна култура, загубена сред облаците прах на далечното минало?*

Луи Шарпантие¹

Великият град блести с цялата си белота на фона на пустинното слънце. Варосани къщи, чисти, но малки и неотличаващи се една от друга, са струпани на абсолютно случайни места и приличат на пръснати стада овце, чакащи в подножието на планината, а някои от тях катерещи се по нейните склонове. Безименни улици – по-скоро тесни пасажи, отколкото оживени пътища – се преплитат хаотично подобно на виеща се змия и водят до центъра на града. Те наподобяват лабиринт, подканващ поклонниците да тръгнат по неговия ритуален път. Стигне ли се веднъж в центъра, шумната тълпа от предпазливи купувачи и разгорещени търговци се смесва с бързия поток на отминаващи мъже и жени, всеки запътил се по собствените си задачи, а в краката им непрекъснато се лутат безгрижно играещи деца.

Пътникът оставя зад гърба си глъчката на обичайното всекидневие и поема по добре утъпкан път, водещ към планинския склон. Оживените звуци на столицата стават все по-глухи и накрая се стига до място, откъдето къщите изглеждат невероятно малки и незначителни. Погледът едвам обхваща разпростре-

* От латински hiatus – „отвор“, „празнина“; използва се за периоди в историята, за които не съществува достоверна информация. – Б. пр.

лия се на огромно пространство метрополис, чиито граници се губят далече в пясъците на хоризонта. Пътуването нагоре не е трудно, дори и в безветрено лятно утро, така че има много хора, които следват един и същи път, млади и стари, качващи се и слизащи, всичките изпълнени с радост.

Изкачването въпреки това е бавно и напълно преднамерено – така пътят не е просто път, а свято и богоугодно поклонничество. По същия начин тихият мощен шепот на безброй гласове изглежда по-впечатляващ от резкия висок звук. На върха има навирана платформа, простираща се на голямо разстояние във всички посоки, достатъчно обширна, за да побере тълпите посетители от целия свят. Като че ли целият връх на планината е отрязан, за да се изравни напълно това пространство и да се превърне в огромна площадка. На нея се намира съд, побираш 30 т вода, 3,5 м висок и 6 м в диаметър. Поставен е върху 12 бронзови статуи на бикове в естествена големина. Полираният бронзов съд е толкова блестящ, че е почти невъзможно да се гледа директно, особено по пладне, когато отразява най-силно слънчевата светлина. До него има площадка, от която един жрец загребва с ведро и го подава на прислужник, който разлива водата в няколко по-малки съда, поставени на метални подпори с по четири колела, за да бъдат придвижвани. В центъра на огромното оградено пространство се издига величествен храм от полиран камък – дължината му е 42 м, а широчината 10,5 м. Храмът е поставен на постамент, който издига сградата 15 м над площадката.

Широко стълбище от десет отделни стълби води до вдадения навътре вход на храма, от страни на който са разположени две колони, високи осем и дебели около два метра. Височината на капителите на върха на колоните е два метра и половина, а украсата им е с мотиви на лилии. Мрежа от разнообразни фигури покрива капителите, каменни гирлянди се вият в няколко редици. На всеки капител има изображения на 200 нара, сплетени в седем венета, а най-горната част е увенчана от лилии. И двете колони са месингови, в ярък контраст с белите каменни блокове, пред които са поставени. Те се издигат величествено от двете страни на двойната порта от кедрово дърво, висока 7 м и инкрустирана със златни фигури на херувими. През тези внушителни врати посетителите влизат в малкото предверие на храма, където обик-

новено се спират за миг, за да може зрението им да привикне с гледката.

Друга порта, също толкова величествена, води към главната зала. Оголените носещи греди пресичат на кръст тавана точно над петте квадратни прозорца, разположени върху всяка от страните на залата. Стените са украсени със златни мотиви на лилии, които стигат почти до кедровия под, изрисуван с огромни херувими. Големите прозорци пропускат слънчевите лъчи, които ясно се открояват на фона на облаците от тамян, излизаш от огромната кадилница, и пресичат под ъгъл священото пространство. В центъра на залата има ниска маса с 12 парчета хляб, а наоколо са разположени десет трипоятника със закачени маслени лампи. Всичко е готово за вечерната церемония.

В далечния край последна редица стълби води до друга двойна порта, украсена със злато. Тези врати са затворени 364 дни в годината и са постоянно охранявани от въоръжени стражи, на които под страх от смъртно наказание е заповядано да не допускат никого да се доближи, с изключение на върховния жрец. На всеки 1 октомври след залез слънце той облича дълга до земята дреха, а прислужниците окоават десния му глезен с тежки окови. Те се закачат за дълга верига, с помощта на която тялото на жреца може да бъде издърпано в случай на нещастие, когато той пристъпи зад вратите, водещи към забранената стая, недостъпна за никого друго.

Това е Светая светих, тъмна стая без прозорци с формата на куб, чиито размери на широчина, дължина и височина са по 9 м. Стените ѝ са облицовани с маслиново дърво и инкрустирани със златни изображения на цветя. Единственият източник на светлина идва от главната зала, проникваща през отваряните веднъж в годинага врати, зад които служителите на храма треперят от страх за съдбата на върховния си жрец. Влизайки в светилището, той се озовава пред два огромни крилати сфинкса. Умело изваяни от маслиново дърво и украсени със злато, техните разперени крила допират стените на стаята и се събират на 5 м над главите на статуите.

На пода между тях е поставен правоъгълен сандък дълъг почти 1,20 м и повече от 90 см на широчина и височина. Рамката на сандъка е от акациево дърво, облицовано с ковано злато, включително и двата носещи пръта, които се издават от двете

му страни през двойка пръстени. На сандъка има статуи на два херувима. Техните крила се извиват като дъги, почти докосвайки се взаимно (също като на сфинксове), и се надвесват над плитък поднос, поставен в средата на капака на сандъка, който никой никога не се осмелява да отмести. От това малко, почти недостъпно за човешкия поглед светилище е положено началото не само на храма, но и на цялата свещена слава на планината.

Причината за тази убедителна мистична власт се проявява спорадично и абсолютно произволно, неподлежаща на човешки контрол. В тези случаи златният сандък засиява ярко и над капака му, между плиткия съд и разперените крила на коленичилите херувими, като в някакъв божествен танц започва да се извива свръхестествен, нематериален пламък. Това са моментите, в които поклонниците и жреците твърдят, че Бог проявява същността си във формата на светлина и показва волята си на върховния жрец посредством едно изключително духовно преживяване. Понякога Господ демонстрира недоволството си от човешкия вид, като поразява своя слуга с мощен взрив от нагорещения съд. Тогава неговите помощници, които наблюдават случващото се от безопасно разстояние зад вратите на главната зала, трябва да издърпат от светилището тялото на намиращия се в безсъзнание (а понякога и мъртъв) жрец за веригата, която е вързана на глезена му, после да затворят и залостят голямата порта на най-сакралната стая, оставяйки я в дълбока тъмнина за още една година, докато дойде ред на следващия върховен жрец да влезе вътре, за да научи Божията воля. Подобно на създадения от него самия свят, Създателят може да бъде едновременно и прекрасен, и ужасяващ.

Може би точно така преди около 3000 години посетителят на храма на цар Соломон би описал Ковчегата на завета. Представената картина е изградена почти изцяло въз основа на Стария завет. Приблизително три века след като прочутият артефакт е поставен на върха на йерусалимския храм Мория, той изчезва, за да не бъде видян никога повече.

Може би.

Повечето съвременни учени вярват, че кивотът наистина е съществувал, но не са съвсем сигурни за истинската му природа. Объркването произлиза от описанията на кивота в Библията, ко-

ито го представят единствено като място за съхранение на Десетте Божии заповеди – доста странно, като се има предвид създадената му от същия източник слава на средство за масово унищожение и за директна връзка с небесата. Тези коренно противоположни функции на кивота обикновено са отминавани с пренебрежение от изследователи традиционалисти, които ги възприемат като митични качества, приписвани от древните автори на Стария завет на един обикновен предмет, за да му бъде изграден могъщ и мистичен ореол. Хипотезата обаче е твърде повърхностна, тъй като тя предполага – без да се задълбочава повече по темата, че кивотът, който по всеобщо мнение е съхранявал Божиите заповеди, в края на краищата не е бил нищо друго освен една луксозна кутия.

Ако разгледаме по-задълбочено това предположение и разширим кръгозора си, веднага ще се натъкнем на нещо много по-мощно, надхвърлящо нашето въображение. Резултатът е истински потресаващо, шокиращо прозрение, което поставя в изцяло нова светлина произхода и възможностите на човека. С две думи – в своята област това е най-важното откритие, правено някога. Дори само оценяването на приноса му за разбирането на характера и съдбата на човечеството може да промени живота ни. След като проумеем същността на този артефакт, никога повече няма да сме същите, и то за добро. Още от първото ни пълноценно вникване в действителното значение на най-ценния за света обект ние се настройваме на неговата вълна и се хармонизираме с вечната му енергия. Той ни завладява и ние ставаме негови притежатели в същата степен, в която и той ни притежава. Той докосва много съдби, но никой не може да твърди, че е единственият му собственик. Той е най-могъщата духовна сила на човечеството, но не принадлежи на никого, дори не може да бъде определен единствено като религиозен обект. Той е много древен и все пак много напред в сравнение със съвременните технологични постижения – макар че, както ще видим, науката на XXI в. е постигнала ниво на умение, което позволява създаването на негово копие. Може би именно това е причината, поради която кивотът, наричан някога и Съвършенството на рая, все още не е забравен. Най-известното му име е Ковчегът на завета, но в различните страни е познат и под други имена дълго преди да бъде предаден на евреите и през следващите векове, когато е

бил загубен. Ако се използва по първоначалното си предназначение, той има силата да спаси нашата цивилизация от катастрофа, да излекува телата ни, да разшири възможностите на съзнанието ни и да промени душите ни. Ако се злоупотреби с него, причинява рак, убива и подлудява хората. Правел е тези неща в миналото и все още притежава силата да ги повтори.

Кивотът не е просто кутия, служеща за съхранение на някакви предмети. Нито е чудата библейска вещ без особено значение, за която не е сигурно дали въобще е съществувала. Неговите сили са толкова огромни, колкото дълга е историята му – а тя е стара като самата цивилизация. Следователно разбирането на неговия произход, на пътя, който е извървял през различните народи, на истинската му същност и огромното му значение за съвременното общество е предизвикателство за всеки човек. Количеството на свързаната с него информация, която трябва да бъде разгледана, за да се прецени кардиналната му роля в историята на човечеството, е поразително. Продължителната му връзка с най-разнообразни култури в хода на развитието на цивилизациите е трудна за проумяване.

За да получим повече яснота по толкова обширна тема, започнахме разказа си от най-ранни времена. „Кивотът – тайното оръжие на атлантите“ е първата истинска история по този въпрос, чрез която стават всеобщо достояние действителните функции, неосценимата стойност и настоящото местонахождение на загадъчния библейски артефакт. Предлагаме ви недвусмислен, ясен разказ за един много сложен образ. Целта ни е да разчетем напълно може би най-важния световен символ. Използваме много факти, които осветляват загадката, разкриват тайните ѝ и ни помагат да проумеем защо безброй поколения са били омагьосани от този предмет.

Описаният в книгата артефакт се изявява като „кивота на завета“ само когато Мойсей слиза от Синайската планина. На практика той съществува много преди това събитие под различни имена на различни места. И когато след разрушаването на Соломоновия храм кивотът изчезва, той отново е известен под нови имена в нови земи. Имайки предвид тези данни, нашето разследване започна с проследяване на неговите по-ранни корени – несвързани с Близкия изток, и продължи към другите части на света, понякога отдалечавайки се значително от библейската

връзка и в географско, и във времево отношение. Въпреки всичките промени в имената, местата и собствеността му, той си остава абсолютно същият могъщ феномен. Различната среда, в която пребивава, и влиянието, което търпи през изминалите векове от страна на хората, ни помагат да го разберем в много по-голяма степен, отколкото който и да е план или чертеж (описващи го като някакъв вид ковчег или могъщ камък) биха могли да направят. По време на търсенето ни на бял свят излязоха много изумителни открития – някои изглеждаха без каквато и да била връзка с темата, но накрая се оказа, че по един или друг начин всичките са свързани. Популярното средновековно претокриване на сакралния обект, ролята му като част от Голямата пирамида и влиянието му върху християнството са само малка част от неговата съдба. Той въздейства не само на милиони обикновени мъже и жени, но на някои от най-важните личности от човешката история. Заедно с Мойсей и цар Соломон в тази група влизат фигури като Ирод Велики, фараонът Ахенатон (Ехнатон), Йосиф Ариматейски, Исус, свети Бернар, Навуходоносор, кардинал Ришельо, Жак Картие, Самюел дьо Шамплен и Дьо Ла Сал. Предполага се, че е бил притежание на лемурийците, атлантите, жителите на Канарските острови, древните египтяни, евреите, етиопците, кръстоносците, рицарите тамплиери, катарите, нацистите, японците, йезуитските мисионери, английските монаси и американските индианци.

Фундаменталното предназначение на „Кивотът – тайното оръжие на атлантите“ е да разкрие причината за силата на този артефакт, проявяваща се през цялата история на човечеството, и да изкаже предположения за вероятното му настоящо местонахождение. Защото кивотът наистина съществува и е много по-близо до нас, отколкото предполагаме.

Втора глава

СЪКРОВИЩЕТО, КОЕТО ИЗПЪЛНЯВА ВСИЧКИ ЖЕЛЕНИЯ

От mani padme hum. Виж! Драгоценност в лотоса!

Най-популярната тибетска будистка мантра

Наподобяващ опал с бадемовидна форма сред тюркоазския океан, остров Йонагуни е последният от верига отдалечени и изолирани островчета – известна като архипелага Рюкю, простираща се в посока югозападно от Япония към Източнокитайско море, точно над Тропика на Рака. През 1986 г. на усамотения, дълъг почти 10 км остров с около 2000 жители – предимно селяни и рибари – не се живее лесно, особено за Кихакиро Аратаке. Той е инструктор в местното училище за водолази и среща доста трудности в опитите си да привлече курсисти от отдалечените Токио или Киото.

Един следобед в началото на пролетта Аратаке започва да проучва рядко посещаваните води на южното крайбрежие на Йонагуни за нови места за гмуркане. Именно там, на около 90 м успоредно на отдалечения район Аракава бана, водата се оказва изненадващо прозрачна и чиста – идеално място за новите курсисти и туристи. Аратаке тъкмо се готви да приключи с гмуркането си, когато с периферното си зрение забелязва някаква огромна тъмна маса под водата на около 30 м разстояние. Макар въздухът му да е на свършване, любопитството му надделява и той тръгва нагатам. „Може да е стар потънал кораб, мислел си. Какво чудесно място за гмуркане ще бъде!“

Колкото повече се приближавал обаче, толкова по-малко неясната, масивна черна структура приличала на потънал кораб. Водолазът искал да разгледа подробно внушителния обект, но

трябвало да се гмурне по-дълбоко, където не било безопасно. От 6 м слязъл на 12, после на 18. „Това са две атмосфери“, тревожел се Аратаке (с този термин се означава нарастването на нивото на натиска върху водолаза при слизване в дълбочина). На 22 м под водата, където имало повече мрак, отколкото светлина, масивната структура внезапно изплувала от тъмнината и добила ясни очертания. Водолазът за миг спрял да диша и да се движи. Взирайки се недоверчиво през отчасти замъглената си маска, изведнъж осъзнал, че се намира над огромна сграда, стояща стабилно на океанското дъно.

МЯСТОТО С РУИНИТЕ

През всичките години, в които се занимавал с гмуркане, никога не бил виждал, нито чувал за нещо подобно. Постройката приличала на огромна пирамида, с плосък връх и с каменни стъпала, по които можел да се изкачи само някой гигант. Имало и по-малко стълбище, както и обширна, полукръгла площадка с два високи стълба. Площадката била украсена с някакви странни съоръжения, наподобяващи огромни пясъчни часовници. Ясно се очертали и гигантска скулптура на човешка глава и издълбан релеф на чудовищна костенурка – всичките ерозирани почти до неузнаваемост от силните водни течения, които вършели неуморимата си дейност в продължение на векове. Наблизо се намирал огромен, заоблен като яйце камък, поставен върху ниска площадка, приличащ на някои мегалити от каменната епоха в Европа.

Модел на потъналия монумент, открит през 1986 г. от Кихакиро Аратаке близо до японския остров Йонагуни.

Наклонените стени от подравнени камъни образували свособразен обходен път в основата на съоръжението, минаващ през голям свод – нещо подобно Аратаке бил виждал на снимки, показващи „Вратата на Слънцето“ от доинкския период от другата страна на Тихия океан, в Тиахуанако, високо в Боливийските Анди.

Близко до северния край на съоръжението изведнъж се появила неясна форма, която първо го заинтригувала, а после го уплашила. Голямо стадо чукоглави акули изпълнили пространството като тъмен облак. Аратаке си посл дълбоко дъх, но се оказало, че в апарата му вече няма въздух. Трескаво опипвал с дясната ръка зад гърба си, опитвайки се да отвори резервния клапан с кислород. Намерил го, завъртял ключа и с благодарност усетил как дробовесте му се изпълват със свеж въздух. Въздухът бил достатъчен обаче само за да успее да избяга и той бавно се издигал към повърхността, вперил очи в чудовищата, които все още не го забелязвали.

След като излязъл на повърхността, Аратаке зашлувал възможно най-бързо към своята лодка и се почувствал щастлив, когато успял да се качи на борда. Приятелят му, който го чакал, му помогнал да свали водолазния костюм и празните кислородни бутилки.

„Видя ли нещо интересно долу?“

„Направо няма да повярваш!“ , отвърнал Аратаке.

Независимо от съмненията откритието на Кихакиро Аратаке заинтригува цяла Япония, а новината бързо се разпространява по света. Инструкторът водолаз става прочут, а туристите, които преди това се чудел как да привлече, се втурват на гълпи от всички краища на света към доскоро неизвестното малко островче. Аратаке лично ги водел на експедиции до потъналото подводно съоръжение, за да видят с очите си изумителното откритие. Повечето посетители, независимо дали били японци, или чужденци, оставали заплениени от видяното и били сигурни, че структурите са останки от някаква древна цивилизация. Така се появило и новото име на мястото – Исеки пойнт, т.е. Мястото с руините.

Обществото на археолозите се отнася с повече скептицизъм към произхода на тайнственото съоръжение. За археологическата наука цивилизацията е започнала преди 55 века в Близкия изток, а не в Тихи океан. Според дълбочината, на която се намира Исеки пойнт, и според промените в морското равнище

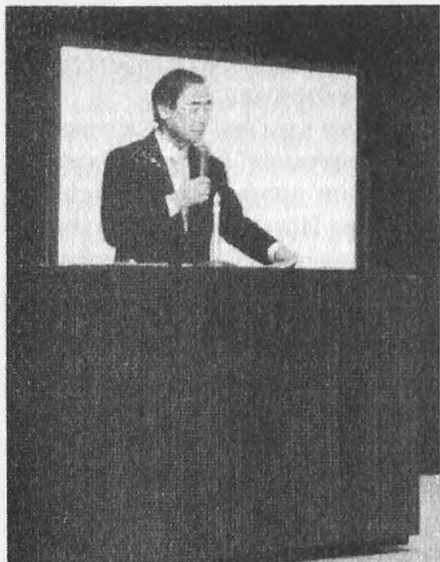
от последната ледникова епоха насам можело да се направи извод, че т.нар. руини са били последно над водата преди около 12 000 години, много по-рано от първите известни градове държави на Месопотамия (днешен Ирак), които са датирани преди около 9000 години.¹ Това кара археолозите да смятат, че подводните образувания са естествено формирани. Приликата със създадени от човек постройки според тях се дължала на ерозионния ефект на стремително движещите се водни течения, които са влияели на пясъчните в продължение на векове. Знаейки, че твърдението за откритите руини като човешко творение ще прозвучи спорно за повечето им колеги, неколцина скептични учени лично посещават Йонагуни, преди да засмат категорична позиция за произхода на подводното съоръжение.

Един от учените, проявили интерес към мястото, е известен морски сеизмолог с международна репутация. С помощта на няколко водолази и студенти доброволци професор Масааки Кимура предприема основно проучване на Исеки поинт, използвайки най-модерни технологии, предоставени му от университета на Рюкю, където преподава геология. Проучването започва през 2000 г. Учените използват лазери, за да получат точни мерки на подводните структури, правят хиляди въздушни и подводни снимки и вземат огромно количество проби. Освен това провеждат голям брой компютърни симулации и работят с най-модерните достъпни за граждански цели сонарни инструменти.

Професор Кимура допълва изчерпателните си изследвания с консултации с реномирани археолози, колеги геолози и дори местни занаятчии, особено каменоделци, които използват при работата си традиционни методи. Той провежда проучването си като истински учен, без да има предварително съставено мнение, решен да стигне до крайно заключение единствено въз основа на конкретния материал, събран от подводната структура. След тригодишна интензивна работа Кимура публикува откритията си, свързани със загадъчното съоръжение, намиращо се в южното крайбрежие на Йонагуни, и е категоричен в становището си: без съмнение то е дело на човешка ръка.

Макар че първоначалното предназначение на съоръжението не може да бъде определено със сигурност, по него има очевидни белези от сечива и дори са открити *глифове* (релефни фигури), издълбани по външните му страни, доказващи, че мистери-

озната структура е претърпяла човешка намеса. Най-вероятно това е било естествено природно образуване, което преди края на ледниковата епоха се е издигало над морското ниво и е било допълнително обработено от хората. Твърдението, идващо от устата на учен с професионалната репутация на д-р Кимура, предизвиква вълна на шок и недоверие сред научната общност на Япония. По-късно професорът представя откритията си пред пресата в Токио, а колегите му подкрепят напълно точността на неговите изследвания.

Масааки Кимура, професор по геология към университета в Рюкю, описва осъществяването от него проучване на подводното съоръжение в Йонагуни на срещата на Японското петрографско общество във Фукуока, май, 2000 г.

НАРОДЪТ НА МУ

Подводното откритие на Аратаке и професор Кимура не остава единствено. Подобни изумителни и загадъчни структури са разпръснати от Полинезия до Меланезия.” Микронезийският

* Клонът от петрологията, занимаващ се с подробно описание на скалите. – *Б. пр.*

** Група острови в Тихи океан. Името означава (*melas* – „черен“, *nesos* – „остров“) „черни острови“ от гръцки и вероятно е наложено заради тъмната пигментация на кожата на меланезийците. В островната група влизат Нова Гвинея, архипелаг Бисмарк, Нова Каледония, Фиджи, Соломонови острови, Вануату, Науру, Тимор и др. – *Б. пр.*

град Нан Мадол, изграден от 280 т базалтови камъка, гигантските фабрики за храна на филипинския остров Лузон, 109-тоновата порта на Тонга и дългата 80 м пирамида на Таити са останки от изчезнала цивилизация. Материалните свидетелства за нейното съществуване се откриват в тези и много други древни инженерни конструкции. Местните предания и продължаващите археологически проучвания хвърлят светлина върху тяхното съществуване и предназначение. Въпреки че тези праисторически чудеса понякога са разделени от хиляди километри, между тях има многозначителни прилики: живеещите в близост до тези съоръжения народи твърдят, че нямат нищо общо със създаването им и почти винаги разказват как „магьосници“ или полубогове от чужда раса, от древно високо развито общество, са построили съоръженията преди или малко след като тяхната цивилизация потънала на дъното на океана.

Макар че по-голямата част от археолозите не обичат да се доверяват на народните поверия, изумителната прилика в разказите на лингвистично и расово различни народи, разделени едни от други от огромни пространства, сама по себе си подчертава аномалията на тези културни останки. Водещият мотив в тези разкази е добре познато на безброй поколения име – Му. Вождовете, построили гигантския канал на Тонга и останалите обществени сгради, са известни като *Mu'a*, което буквално означава „хората от Му“. Коренните жители на Хавай били *Mu*, които пристигнали тук преди полинезийците от голям остров, който станал жертва на „Голямата вълна воин“. Според „Кумулипо“, най-древното и важно хавайско устно предание, *му* произхождат от Хелани, „нестабилен остров някъде в дълбокото синьо море“.

Крайбрежните обитатели от северните части на Перу разказват, че инките били *Chimu* – буквално „народът на Му“. На една древна стена сред руините на доинкския град Канкан, в близост до съвременния град Трухильо, е оцеляло изображение, представящо загубената родина на този народ като потънал град, а над върховете на неговите пирамиди плуват риби.

Далеч отвъд Тихия океан, от другата страна на Хималаите, в Азия, един тибетски учен от XVIII в., Гсум Пам Кхан По, описва пристигането на първия тибетски крал, Бямсна, в Ярлинг, тогавашната столица на страната, от „земята на Му“. Бямсна принадлежал към един добудистки народ, *му*, който положил принципи-

те на религията *бон*, следи от която все още могат да бъдат открити в съвременната тибетска духовност. Тайванската версия за Великия потоп, Тсуво, разказва как някога, много отдавна, Тихият океан погълнал едно величествено царство. Главният център на държавата бил изумителен дворец, ограден с високи стени от червен камък. Изчезналото царство било известно като Му Да Лу.

Непрекъснатото появяване на това име сред толкова многобройни и разнородни народни предания, винаги свързано с отдавна съществувала в Тихия океан древна цивилизация, подкрепя убеждението на Кимура, че „монументът от Йонагуни може да бъде разглеждан като значително доказателство за съществуването на държавата Му.“² Тази земя била известна много надалече – чак в Рим, където ѝ била отдавана почит на всеки 9, 11 и 15 май. Римската церемония Лемурия се провеждала в три празнични дни за успокоение на душите на мъжете и жените, загинали от ужасяваща природна катастрофа, когато тяхното далечно царство било унищожено. Традиционно се смята, че церемонията е въведена от Ромул, митичния основател на Рим, като изкупление за убийството на неговия брат близък Рем. Участниците в церемонията ходели боси, като че ли прогонени неподготвени от домовете си от някакво бедствие и нямали възможност да се обуят. По време на ритуала те подхвърляли девет пъти шепи бобени зърна като символ на прераждането: бобените зърна символизирали духовете на мъртвите, а числото девет – деветте месеца на бременността. Това поведение било предназначено да почете и да прогони всеки нещастен дух, който евентуално би могъл да обитава мястото. Нагледното изобразяване на древното наводнение ставало на третия ден от римската Лемурия, когато празнуващите хвърляли в река Тибър 30 фигури, направени от папур, символизиращи човешките жертви от големия потоп.

Името „Лемурия“ отеква от Рим чак до другия край на света – сред живеещите в Южна Калифорния индианци чумаши: на тяхната територия се намира островът Сан Мигел, мястото, където се издига крайно нетипична за индианските архитектурни традиции стена, която те наричат Лему. На Малдивите в Индийския океан – на атола Лааму – има високи каменни могили, *хавита*, за които местните твърдят, че са построени от чуждестранен червенокос морски народ в далечните праисторически времена. На Тонга името на месец май – месеца, през който в Рим

се чества Лемурия – е Лихамуи. В разпространен из целия Тихи океан мит Муривайху се споменава името на потънало царство, управлявано от Лиму, вездесъщия полинезийски бог и пазител на мъртвите, чийто огромен дворец бил на дъното на океана.

Лемурия, както вероятно е изглеждала преди 4000 и повече години – верига от предимно ниски острови и архипелази, разпръснати из Централния Пасифик

ВЕЛИКДЕНСКИЯТ ОСТРОВ

Очевидният наследник на тази загубена цивилизация е Великденският остров, отдалечен от южноамериканското крайбрежие на 4000 км през открито море. Най-близката обитавана суша до този чилийски протекторат, широк 11 км и с дължина 25 км, е остров Питкърн, намиращ се на 2000 км на запад, където са се разиграли прочутите събития от романа на Жул Верн „Бунтът на „Баунти“. Великденският остров също има богата на трагедии и драматични събития история (и праисторически, и от по-ново време – като геноцидът, извършен през XIX в.), но е най-известен със строгите си, величествени статуи, *моаи*, и с все още неразчетената си загадъчна писменост. По-малко познати са местните разкази за това как първите жители на острова са стигнали до това парче земя, разположено по средата на най-обширния световен океан.

„Някога имало една голяма страна, започва островната легенда, страна, в която царяло изобилие, страна на многото храмо-

* При откриването на острова през 1772 г. на него има 2000-3000 души коренно население. По-късно голяма част от тях са пленени и натоварени на кораби като роби, за да работят на плантации в Перу. През 1877 г. на острова има само 111 жители. – Б. пр.

ве.“ Народът на тази страна имал високо развито земеделие и пътувал из всяко кътче на Хива – с това име е известна от многобройни устни предания древната прародина на човечеството, загинала от ужасен потоп. Имал и добре развита пътна мрежа, пътищата минавали под огромни каменни порти и водели до градове с широки площади, където се провеждали тържествени церемонии, оградени от цветни циклопски постройки. Главната му провинция била Марас Ренга, управлявана от цар Хаумака. Предупреден от пророчески сън, че Хива ще бъде разрушена, царят заповядал на шестима от най-опитните си мореплаватели да открият отдалечено място, подходящо за бягство. Те веднага се качили на кораба си „Ораорангару“ („Спасения от вълната“) и плавали дълги седмици по морето, докато най-накрая открили подходящия остров. Той бил прекалено малък, за да побере цялото население на Хива, но достатъчен за владетелите, техните семейства и благородниците от Марас Ренга.

След като устроили живота на острова, моряците се върнали при вожда Хаумака, съобщили му за откритието и били назначени от него за отговорници на евакуацията. Главният отговорник бил Хоту Матуа, „Благодатният баща“, който се натоварил заедно със семейството си и още 300 души последователи на две канута „с дължина една миля (приблизително 1,6 км)“, натъпкани догоре с провизии, вода и полезен товар. Два месеца по-късно пристигнали в новия си дом, на който разтоварили огромен брой дървета, корени, грудки и растения, както и библиотека от 67 таблички, покрити с парчета кора и изписани с генеалогия и история, а също така и религиозни, земеделски, ботанически, медицински и астрономически текстове. Най-ценното им притежание обаче бил Те пито те Кура, „Пъпът (изворът) на светлината“, свещеният камък от Хива. Този свещен обект бил толкова почитан, че Хоту Матуа кръстил острова Те пито те хуа – „Пъпът на света“.

Междувременно в Марас Ренга ужасният бог на земетресенията внезапно разтърсил силно земята и потопил големи части от сушата в морето. Бог Увоке „повдигнал земята със своя лост. Надигнали се вълни, земята станала малка... вълните се разбили, задухал вятър, завалял дъжд, ударили мълнии и върху острова паднали метеорити“. Хаумака доживял да види пророческия си сън: „Царят видял, че островът изчезнал в морето. Морето се

надигало все повече, а земята се снижавала. Загивали цели семейства, мъже, жени, деца и старци... Земята потънала.“ След пристигането им в Те пито те хенуа шестимата изследователи, които подготвили острова за обитаване, помолили Хоту Матуа да се завърнат у дома. Но Благодатният баща печално им казал: „Морето се надигна и унищожи целия народ на Марас Ренга.“³

През следващите поколения той и народът му живели добре на малкия си остров. Каменоделството и земеделието процъфтявали, огромни каменни статуи (*моаи*) се издигали върху специално издигнати платформи (*аху*), наоколо имало високи кули, заобиколени от масивни стени. Жителите на острова провеждали публични рецитали, чествали религиозни празници, а всяко пролетно равенство се организирано най-важното местно състезание – млади атлети рискували живота си за едно яйце. На първия ден от пролетта те плували около километър и половина сред пълното с акули море до малкото съседно островче Муту Нуи (наричано днес Мотунуи), където по стръмните скали птиците фрегати мътели яйцата си. Първият плувец, който се върнел на брега с яйце, без да го счупи, бил почитан като мъж на годината и получавал свещен статут. Тази победа символизирала спасяването на наподобяващия яйце Пъп на светлината – свещения сувенир от старата родина Хива, загадъчния артефакт, за който се смятало, че е възплъщение на силата на сътворението. Наричайки островчето с това навяващо размисли име, Муту Нуи, местните хора очевидно са искали то да се превърне в символ на тяхната загубена родина, известна сред различните тихоокеански жители като Хораизан, Хаивики, Хива и по много други начини, които пазели спомена за загадъчната страна Му.

Първият съвременен европейец, видял Те пито те хенуа, е Якоб Рогевеен. Холандският адмирал стъпва на острова на 5 април 1772 г., Великден. Оттук идва и съвременното му име – Великденски остров или остров Пасха. По ирония на съдбата яйцето е главният символ и на двата религиозни празника – и на християнския Великден, и на тихоокеанския ритуал. И двете церемонии символизират духовното раждане или прераждане.

Когато вече бил много възрастен и усетил, че е дошло времето да се раздели с живота, Хоту Матуа се качил на един вулкан в югозападната част на Великденския остров. Джон Макмилън Браун, оксфордски учен и един от основателите на Кентърбърийския университет в Кристенчърч, Нова Зеландия, описва последния ден от живота на легендарния вожд:

Застанал на върха на вулкана и погледнал на запад, после призовал духовете, кръжащи над неговия отдавна загубен дом и зачакал изгрева на слънцето. Когато слънцето изгряло, духът напуснал тялото на стария вожд. В тази традиция виждаме ясно изразено вярването за съществуването западно от Великденския остров на потънал архипелаг и че потъването му е причина за презокеанската миграция, довела до заселването на тази неплодородна земя.⁴

Това и други подобни устни предания, описващи Хоту Матуа – заминаването му от обречената Марас Ренга, земстресенето и потопа, които я разрушават – не са като другите полинезийски разкази за могъщото царство, властвало преди години в Тихия оксан, докато един ден било внезапно унищожено от някакъв природен катаклизъм. Преданието от Великденския остров се различава от повечето версии основно с допълнителния елемент – историята за свещения наследствен обект. Пъпът на светлината бил най-ценното съкровище на Хоту Матуа и неговия народ. Той бил много повече от някакъв сантиментален спомен от загубената родина. Жителите на острова смятали Те пито те Кура за главния център на своя живот и източник на могъща сила, затова нарекли новия си дом на него.

Макар да звучи невероятнo, този някога върховен предмет съществува и днес, почти неизвестен и без да е обект на някакъв култ, на северния бряг на залива Ла Перуза, между разпръснатите базразборно камъни и подредените като паваж в югозападния ъгъл на западното крило на аху. Всъщност величествената платформа е взела името си от въпросния артефакт. Размерите на сплеснатия сфероиден обект от плътна кристална вулканична скала са следните: широчина 75 см, дебелина 45 см и обиколка 2,53 м; цветът му е сив, на места към черен. Никога не е бил

шлифован като скъпоценен камък – с лицеви фасети, но върху него има ясни доказателства, че е бил грижливо обработван, придавана му е форма и с бил полиран многократно. Определено предизвиква недоумение фактът, че този непривлскателен камък, в тази си така обикновена физическа форма, е бил обект на върховно почитание у един народ в продължение на цялата му културна история. Мястото, където е бил разположен кристалният Пъп на светлината, е било смятано за главния сакрален център – Пъпа на света. Където и да се намирало, в първоначалната загубена родина Хива или по-късно на Великденския остров, това било най-важното място на Земята.

ПЪПЪТ НА СВЕТЛИНАТА В ХАВАЙ

Единственото друго местоположение на свещения обект в целия Пасифик било в Хавай, известен преди като Ка Хупо о Канс, буквално „Пъпът на светлината“. Канс бил богът на просветлението, както и божествена персонификация на здравето и на практика, на самия живот. Според местните предания едно друго божество, богинята Пеле, пристигнала от провинцията Хонуа меа (в превод, „Пъп“, „Първоизточник“) в потъналото по-късно царство Кахики – още един вариант на темата за загубената древна прародина. Местният епос „Епохата на поражението“, „По ау хулиха“, разказва:

От Кахики дойде жената – Пеле. Виж, изригване в Кахики! Блясване на светкавица, о, Пеле! Силен взрив, о, Пеле! Зорницата свети като окоето на Пеле, метеорът в небето искри като окоето на Пеле! Небесата се разтресоха, Земята се разтресе дори в най-свещените си места. Земята танцуваше. Небесата се затвориха. Роди се буря, вълните настъпваха и се отдръпваха, отекна мощен грохот, настъпи земетресение. Морето се разбесия, издигна се над бреговете, издигна се над обитаемите места, издигна се постепенно над цялата земя.

След това последвал Каи а ка Хина Ли'и, в превод „Потопът, който причини падението на вождовете“. Те побягнаха

заедно с тълната от изчезващия остров на раменете на Моаналиха (океана): дойде краят на рода на първия вожд от тъмното минало. Изчезна потокът, стрелително излизащ от центъра на света. Това беше вълната войн. Мюзина бяха тези, които дойдоха и си отидоха, загубени в изминалата нощ. Вихрецията се променлив океан стигна до планините, полете и погълна целия живот, като се издигаше все по-високо и високо над домовете на хората. Издигащото се море, покачващото се море, необузданото море ... то ни погълна. О, непреодолимите вълни в Кахики! Настъпни краят на света на Хаивики.⁵

И така, западът, където Кахики е залят, бил известен като Хе Ала Нуи о ка Маке, „Великият път на смъртта или умирането“. Потъналата родина била преименувана още веднъж на Кахики хо нуа келе, „Божествената родина, потънала в дълбокото синьо море“.

При бягството си от мащабния катаклизъм Пеле спасила свещения си кристал – Похаку о Кане, или „Камъкът на Кане“, наречен така, защото излъчвал светлина с висша духовна сила, известна из цяла Полинезия като *мана*.

Като стигнала до остров Кауай, Пеле изкопала две места за преклонение под земята, като входовете им приличали на усти на жаби. Тези животни са символ на прераждането и следователно напълно подходящо символизирали установяването на Похаку о Кане във вътрешността на морските пещери Вайканалоа и Вайкапалае. И двете все още могат да бъдат видени, макар че Пъпът на Кане бил магически трансформиран много отдавна в голямо скално образувание, извисяващо се над предишното му местоположение долу, до брега. Местните легенди повтарят старо предание, чиято цел е да предупреди коренните жители, че трябва да продължават да почитат мястото, иначе цялото Кауай ще последва съдбата на Кахики (мястото, откъдето произлиза Похаку о Кане) на дъното на океана.

Преди островитяните да приемат християнството, във всяка хавайска къща имало изображение или модел

на Пъпа на Кане, служещ за смесен олтар – точно както във всеки католически дом има разпятие. Обектът бил с конусовидна или яйцевидна форма, на височина от 30 см до 2,5 м и в него бил съсредоточен духовният живот на дома. По време на религиозните церемонии камъкът бил обливан с вода като спомен за големия потоп, който бил причината за появата на свещения артефакт по тези места, а после го покривали с парчета кора, за да покажат спасяването му и култа към него на Хавай.

След като Пеле избрала място за Похаку о Кане, тя преименувала целия остров по името на родното си място – Ка Лико о ка Хонуа, в превод „Пъп на света“. Именно тук тя научила тайните на *мана* от Ха Му ка, които били предадени на дополинезийските обитатели – русокосите *му*.

Приликите между разпространените на Великденския остров и на Хавай версии са забележителни и подсказват, че и двете места са преживели нещо сходно в миналото си, а именно пристигането на някакъв изумителен свещен обект, почитан като хранилище на най-могъщата *мана*. Паралелите между двете места не са единствените.

КОРЕННИТЕ АМЕРИКАНЦИ И СПОМЕНИТЕ ИМ ЗА ПОТОПА

Живещите в Аризона индианци пима наричат сами себе си „речните хора“ и разказват, че техните предци са дошли от остров, разположен „в центъра на света“, малко преди гой да бъде погълнат от морските вълни. Начело на сравнително малко оцелелите от бедствието пришълци бил героичният основател на тяхното племе, който притежавал могъщи лечителски сили. Най-старите индианци все още разказват как „южният лечител държал магически кристал в лявата си ръка“, докато водел народа си към традиционните им места за живеене между река Гила и Солнатата река.⁶

Съседното племе мохаве има предание за свещената планина Авикоме, намираща се в Тихи океан. Точно под върха ѝ се намирал Тъмният дом (иначе казано, Светая светих). Той имал четири врати, отварящи се към четирите посоки на света, като по този начин разкривал същността и местоположението си – точно в центъра на света. Във вътрешността на Тъмния дом се намирал мистериозен обект, Хаулопо, който бил даден на древните мохаве като специален дар от Бога и по името на който бил наречен целият остров (точно както Великденският остров е бил известен като Пъп на света по името на свещения камък Пъп на светлината). Но дори и Хаулопо не ги спасил и те били погълнати от ужасния потоп. С прииждането на водата хората се качили на върха на планината Авикоме, където Хаулопо станал „най-високата част на скалата, извисяваща се сред бурното течение“.⁷ Той все още се показва над повърхността на морето като надгробен камък, сочещ точното местоположение на тяхната изгубена родина. Индианците юма имат история за подобна планина, наричана Авикамс – техните предци избягали от нея и се пръснали във всички посоки на света, за да го населят отново.

Южно от Рио Гранде, в Централно Мексико, толтеките почитали могъщо полубожество, Тецкатлипока, известно още и като Хурикан – откъдето идва и името на ураганите*, тъй като божеството пристигнало на западното крайбрежие на Мексико по време на някакъв световен катаклизъм. Известният ни Оцелотонатиух, „Синът на Слънцето“, унищожил първия от четирите човешки свята (или епохи), съществували преди настоящето време. Тецкатлипока означава „Димящото огледало“ – предполага се, че името е дошло от магическия кристал, който отразявал миналото, настоящето и бъдещето.

Любопитен е фактът, че сходен мит се среща на хиляди километри разстояние чак в Перу, където се разказва историята за Пахакутек, митичния основател на империята на инките. Той също получил титлата си „Преобразувател на света“ по името на най-ценното си притежание – пророчески кристал, който му разкрил съдбата на неговото царствено потомство. Свещеният обект бил семейна ценност, която се предавала от поколение на поколение още от Кон-Тики Виракоча, известен и като „Морс-

* На английски връзката е още по-ясна – „hurricane“. – Б. пр.

ката пяна“, червенокосия носител на знание, оцелял от някакъв ужасен потоп, който се появил при езерото Титикака и поставил началото на цивилизацията на Андите. Кристалът на Пахакутек със странното име Преобразувател на света изчезва, когато инките са покорени от Франциско Писаро и неговите испански конквистадори, но за съществуването му свидетелстват все още скулптурите на два кристални кондора – символ на царската институция в държавата на инките, които и днес могат да бъдат видени в Археологическия музей на Лима.

Дворът на Бога

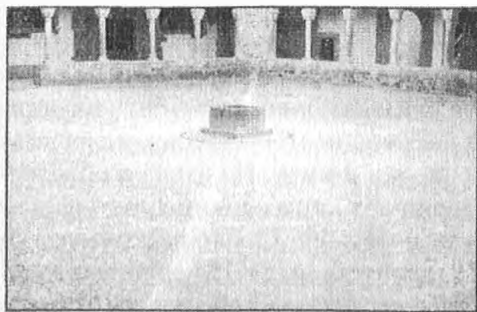
Близо до езерото Титикака, където се смята, че е пристигнал Кон-Тики Виракоча със своя Преобразувател на света след Великия потоп, се намира едно от най-значимите за Южна Америка места – Тиахуанако, доинкски култов център с просторни площи, широки стълбища, много високи статуи и величествени порти. Статуите са с по-големи от човешкия ръст размери и навеждат на мисълта за съществуването на загадъчна раса от гиганти. Смята се, че именно те са построили Тиахуанако „през една-единствена нощ след Потопа“. За това чудо разказва предание на коренните боливийски жители, записано през XVI в. от испанския летописец Педро де Сиеза де Леон.⁸ Те били водени от Айар Качи, който се установил на Перуанското крайбрежие, след като тяхната родина Пакаритамбо (описвана като Хуагайуса, в превод „Свещения град“) била погълната от морето. Една от първите му задачи била построяването на паметник в чест на загубената им прародина, известен като Пакарина, „Хълма на произхода“. След като съоръжението било завършено, той преместил причината за тяхното пристигане по тези земи в една планинска пещера. Планината била кръстена на името на загадъчния обект, Хуанакаури, което в превод означава „дъга“ (дъгата е смятана за символ на Потопа). На върха на планината било изградено сакрално съоръжение – хуака.

„След издигането на този величествен оракул, от който започва цялата история на инките, пише археологът Хенри Бръндейдж, Айар Качи се превърнал в груб камък, може би най-важния свещен обект в ритуалите на инките.“⁹ Това бил Пайпикала – „Камъкът в средата“, „Пънят“, „Преобразувателят на све-

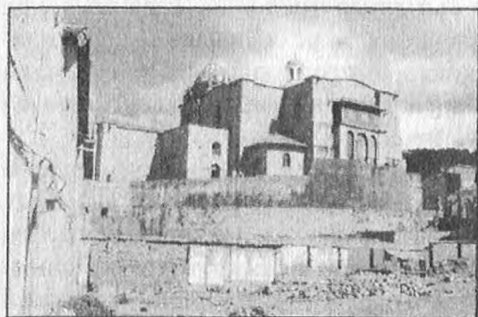
та“ или „Центърът“, първоначалното име на Исола дел Сол, Острова на Слънцето в езерото Титикака. Пайпикала бил съхраняван в украсен храм, потънал в развалини векове преди да го види Сиеза де Леон. „Когато питахме живеещите в района индианци кой е построил древния паметник, пише испанският летописец, те отговаряха, че е бил издигнат от други хора, брадати и бели като нас, които дошли по тези места много години преди господството на инките.“¹⁰ След време вождът на местните индианци „отишъл на по-големия от двата острова, намиращи се в езерото Титикака (по-малкият е Исола дел Луна, Островът на Луната, където било почитано по-маловажното лунно божество) и там открил раса от бели хора с бради. Вождът се бил с тях и накрая убил всичките тези странни пришълци.“¹¹

Преди около 3000 години езерото Титикака започнало да пресъхва. Според друга версия някакво изненадващо сеизмично събитие причинило отдръпването на бреговете на езерото до днешните 20-ина километра от Тиахуанако. И в двата случая Пайпикала е преместен още веднъж, този път в Куско, буквално „Пъпът на света“, и е поставен в центъра на изображение на Малтийския кръст^{*}, който е символ на средоточието на четирите основни световни посоки. Новият дом на артефакта е най-свещеното място на инките, Хуакапата, заобиколено от едно по-голяма храмово съоръжение, Кориканча („Двора на Бога“), известно и като Интиканча („Двора на Слънцето“). Във вътрешността на Хуакапата жрицата изпадала в дълбоко състояние на транс, което позволявало на съзнанието ѝ да влезе в хармония с енергията на „могъщия камък“ и по този начин служела като посредник между боговете и хората, търсещи техния съвет. За да встъпи в длъжността на Сарпей – пророчицата на Пайпикала, жрицата е трябвало да покаже изключителни способности на медиум и е била избирана от членовете на Акла Куна, „Малките майки“ – мистериозен култ, състоящ се изключително от най-красивите, добродетелни и интелигентни жени в империята на инките.

* Наречен по името на о. Малта, който е бил предоставен на рицарите хоспиталиери (йоанити) през 1530 г. от Карл V, император на свещената Римска империя и крал на Испания и Сицилия, след като турците ги прогонват от о. Родос. Характерно за този кръст е, че е осмоъгълен. Формата е позната на много места по света дълго преди времето на кръстоносните походи. – *В. пр.*

Древният Пъп на света на инките в Куско, Перу, не се е различавал от каменния саркофаг в Камерата на царя в Голямата пирамида на Хеопс.

Католическа катедрала, издигната върху запазена стена от Кориканча („Двор на Бога“) – място, където се е намирал Пъпът на света на инките.

ЗЕМЯТА НА СЪВЪРШЕНСТВОТО

От другата страна на Пасифика *рипати* – буквално „камъкът от Му“ или „зеленият камък“ – бил високо ценен от маорите от Нова Зеландия заради връзката му с морето, което погълнало тяхната предишна родина. *Роупати* е един малко по-различен вариант на този обект, друг „зелен камък“, мистически свързан с народа на вайтахануи – най-древното известно племе от Нова Зеландия, членовете на което имали репутацията на изумителни мореплаватели. Те пътували по целия свят с кораби, годни да прекосяват океана, и издигали огромни каменни структури на територията на острова. Известни и като вайтаху, или урукеху, хората от „народа на Запада“ били светлокожи, със светлокафяви очи и червени коси. Те били дошли от далечно великолепно царство, унищожено от някаква природна катастрофа. Макар че вайтаху господствали дълго време над цяла Нова Зеландия, през 1988 г. са открити живи само 140 техни смесени потомци.

В съседна Австралия аборигенското население все още говори за „Загадъчната земя“ (или „Земята на съвършенството“) – огромен град, заобиколен от четири стени, покрити отвън изцяло с бял кварц. Предполага се, че Загадъчната земя била планинска, вулканична, с изобилна растителност, сред която се издигали постройките на масивни дворци и кули. На входа на блестящия метрополис били поставени два конусовидни кристала, високи 60 м и широки 180 м в основата си. Около всеки конус се извивало огромното тяло на гигантска змия. Но един ден голяма буря „надигна водата от океана с невероятна сила и я запрати върху стените на Земята на съвършенството.“¹² Това предание е още по-забележително заради факта, че се отнася за хора, които нямали писменост и за които се предполага, че не са имали градска култура или високи архитектурни умения до срещите им с европейците през XVIII в.

В китайската древна книга с ритуали „Чу ли“ се разказва, че много преди Потопа Му Кунг управлявал света от своето царство, намиращо се далече на изток, отвъд морето. Златният му дворец се наричал Чисн Му и се намирал близо до Езерото на скъпоценностите – мястото, където Земята и Небето се срещали в *axis mundi* („земната ос“). По-късно, когато езерото преляло и погълнало царството му, това земно средоточие се преместило на запад. Му Кунг спасил съкровищата си и ги отнесъл в китайската планина Кунлун. Преселването на царя било известно и в Япония, където най-старото познато име на Китай е Чугоку, „Пъпът на света“.

В японския мит царят дракон Сагара живеел на дъното на океана сред призрачните руини на някогашното царство, откъдето получил огромна, излъчваща светлина перла, притежаваща силата да причинява наводнения, подобни на онова, което преди години унищожило древното царство. Тази перла била Чинтамани (*Chintamani*), „Съкровището, което изпълнява всички желания“. Много по-стара версия на това предание разказва как един монах от Североизточна Индия, който наричал себе си Клетвата на Буда, се отправил на път в търсене на Чинтамани „за благо на всички чувстващи същества“. Той подготвил морска експедиция и след много месеци плаване стигнал до точката в центъра на океана. Там монахът използвал свръхестествените си сили, за да призове царя дракон от дъното на морето и го обвързал с мощно заклинание. „Със силата на собственото си

име аз ще те освободя, обещал той, но само след като ми дадеи Чинтамани.“¹³ Неспособен да избяга, Сагара взел Съкровището, което изпълнява всички желания от челото си и се готвел да го предаде, когато свещеникът внезапно протегнал ръка за перлата и по невнимание разрушил магията. Като усетил, че е свободен, драконът поставил отново перлата на челото си и потопил кораба заедно с целия му скишаж, но пощадил живота на монаха. Той стигнал до брега някъде около източното крайбрежие на Хоншу, откъдето започнал да разпространява будизма в Япония. Сагара отново се завърнал в подводните си руини, а скъпоценният камък останал на мястото си – на челото на легендарния цар дракон.

Основните елементи от този японски мит се срещат в много други истории, с които се открива изненадваща прилика, независимо от факта, че ги делят хиляди километри разстояние и че техните култури на пръв поглед са абсолютно непознати една на друга: Чинтамани произхожда от древно царство, потънало впоследствие в средата на оксана. Сагара носи Съкровището, което изпълнява всички желания в центъра на челото си – този детайл отговаря на будистката концепция за чакрите, т.е. за шестте колела на психическата енергия. Именно в центъра на челото е разположено т.нар. Трето око. В цяла Азия драконите винаги са били символ на земната енергия. Значението на този символ става все по-очевидно, когато се проследи пътят на кристала в другите части на света.

Друг добудистки мит, с който е тясно свързана историята за Сагара, разказва, че неговата перла все пак стигнала до Япония: известен като Канаме иши (*Kaname-ishi*), точно копие на оригинала, този обект все още е почитан в Кашима Джингу – може би най-старото светилище в Япония, намиращо се близо до Токио, на крайбрежието на Хоншу. Това е мястото, на което се смята, че бог Кашима Даймиоджин е стъпил за пръв път заедно със

своя Ключов камък (известен и като „Главният камък“, и като „Пъпът на света“) след голямото наводнение, което потопило неговата родина на дъното на морето. Кашима Даймиоджин е изобразяван на дървени гравюри по следния начин: язди огромна морска котка, до главата на която е притиснал Канаме иши, а около него се вижда как високи пламъци поглъщат някакъв град. Макар че тази илюстрация очевидно напомня за природното бедствие от XIX в., което унищожава Токио (тогава градът е известен с името Едо), вероятно е представена по този начин, за да се направи връзка между ужасното земетресение от 1855 г. с разрушаването в далечни времена на древното царство в Тихия океан, откъдето произхожда Ключовият камък. Както е изобразено на дървената гравюра, Кашима Даймиоджин е направил отчаян опит да притисне камъка до главата на гигантската морска котка, за да спре движението на чудовището.

В ранните японски митове земетресенията и наводненията са причинявани от дракон, живеещ на дъното на океана. По-късните версии първо обединяват, а после заменят дракона с морска котка. По традиционните рисунки японските острови обикновено са изобразявани заобиколени от дракон, който често в придружаващите текстове е описван като морска котка (*намазу*).

Смятало се, че Канаме иши има способността да предотвратява земетресения, макар че копчето му, което може да се види днес, не е нищо друго освен объл камък с дължина 60 см и 15-сантиметрова дупка в центъра. Въпреки това някогашното важно значение на местоположението му е очевидно – едва ли е случайно, че Кашима е бил наричан „Пъпът на Нипон (Япония)“.

Канаме иши – Ключовият камък в Нара, Япония.

Това значение по-късно е пренесено върху най-стария град в Япония, където от светилището в Кашима Джингу са изпратени оригиналният Ключов камък и едно бронзово огледало. Реликвите са почитани в Нара, първата столица на Япония, в манастира Тодайджи, където през втората половина на XIX в. британският антиквар Дж. С. Блакет се натъква на изображение от добудистката космогония. В Дайбуцуден, „Великата зала на Буда“, най-святото място в манастира, той вижда птиче гнездо, плуващо в голяма каца с морска вода. Монасите му обяснили, че „целият свят по времето на Хаоса е бил затворен в това яйце, носещо се по повърхността на световните води“.¹⁴ Според главния монах яйцето било символ на Канами иши и неговия произход, както е представено на гравюрата на гърба на огледалото. Там е нарисувана Меру – свещената планина в центъра на света, родина на религията и символ на Свещения център, до който може да се стигне чрез практикуване на съвършената медитация. Гравюрата представя планината Меру като остров в средата на оксана. Близо до острова има малка фигура на човек, плаващ с лодка. Монахът разказал на Блакет, че този човек е възплъщение на *пумен*, духа на планината Меру, и е бил известен като „Ловеца на светлина“. Сцената била гравивирана върху огледало – универсалния символ на истината, за да се потвърди нейната достоверност.

Британският учен Дж. К. Купър нарича планината Меру „световната ос“, известна в Индия като Девапарвата, „Планината на боговете“. Един от най-висшите индийски богове е Агни, богът на огъня, чиято титла е *Nabhir Agnih prthivyah* – „Пъпът на света“.

Яйцето Канами иши, унищожената от земетресение и наводнение тихоокеанска родина на Кашима Даймионджин, планината Меру, Ловецът на светлината и древното припознаване на Кашима като Пъпът на Япония очевидно са японски рефлексии на познатите ни от Великденския остров Те пито те хенуа, Те пито те Кура, ловците на яйца от Муту Нуи и разрушената от

водната стихия Марас Ренга. Тези странни прилики най-вероятно са резултат от някакво събитие в миналото, случило се и в Япония, и на Великденския остров, а именно, пристигането на хора, оцелели, след като силна природна катастрофа унищожава тяхната цивилизация, които донесли в новите си земи „камък с могъща сила“. Подобни неопровержими съответствия противоречат (някои автори твърдят, че „направо се подиграват“) на теорията за т.нар. културни съвпадения, според която подобни прилики са чиста случайност и не съществува никаква исторически и археологически обусловена връзка между култури и народи, намиращи се на далечни разстояния едни от други.

СЪКРОВИЩЕТО НА СВЕТА

Свещеният обект е известен в Япония като Ключовият камък или Чинтамани, което всъщност на санскрит означава „магически камък от друг свят“. То се среща в устните предания на Индия, Китай, Бирма и Тибет. Именно в Тибет един от най-прочутите хора на ХХ в. идва да търси легендарния кристал. Когато през 1923 г. си поставя за цел да го намери, 49-годишният Николай Константинович Ръорих вече е известен по целия свят като руския Леонардо да Винчи, макар че корените му са скандинавски (баща му се премества заедно със съпругата си рускиня от Латвия в Петербург, където през 1874 г. е роден Николай). Родословието на семейството може да бъде проследено чак до далечните шведски викингски предци, а един от тях през XIII в. е бил даже водач на Ордена на рицарите тамплиери.

През 1913 г., докато помага при построяването на първия будистки храм в Санкт Петербург, Ръорих се среща с Адван Дорджисв, ламата, отговарящ за изпълнението на проекта. Дорджиев забелязва, че руският артист проявява задълбочен интерес към езотеричната същност на всички религии и притежава онази особена спокойна святост, характерна само за най-посветените на духовността аскети. Той решава, че Ръорих е достоен и му доверява малка част от мистичното познание, което не е било разкривано на нито един европеец до този момент: тайното местонахождение на камъка Чинтамани, видян за последно в края на XVIII в. от арабския учен Абдул ал Хазред. В своя ръкопис „Ки-

таб ал Азиф“ Ал Хазред описва Чинтамани като „ключ към бъдещето и към съдбата на всеки човек, способен да дава по телепатичен път духовни наставления и осъществяващ трансформация на съзнанието на този, с когото е в контакт.“¹⁵

Човешкият род бил на прага на Първата световна война. Именно Рьорих се оказал човекът, на когото било писано да открие легендарния кристал и да постави предполагаемите му сили в служба на човечеството, което било на път да се самоунищожи. Ламата обаче изразил мнението, че е възможно артефактът да е само будистка метафора за духовното съвършенство. Но ако Чинтамани все пак съществувал, това бил най-подходящият момент да влезе в употреба. Дорджиев казал, че обектът бил „в Кулата на царя в центъра на Шамбала“ – едно, както се твърдяло, недостъпно царство, намиращо се някъде високо в Хималаите.¹⁶ Името му на санскрит означавало „Мястото на спокойствието“ и изразявало посветеността на обитателите му на Калачакра – най-висшия и езотеричен клон на тибетския мистицизъм.

Никой от времето на Абдул ал Хазред отпреди стотина години не бил посещавал Шамбала, за която повечето учени смятали, че е изцяло митологична представа. Съвременникът на Рьорих, полският учен Фердинанд Осендовски, прекарал няколко години в Хималаите в търсене на загадъчното Място на спокойствието. Въпреки че не намерил Чинтамани, по време на продължителните си пътувания непрекъснато чувал истории за него от местните шерпи и шамани, които го наричали с име, съответстващо на Сияещия трапоедър – масивна фигура, направена изцяло от трапези с четири стени, които не са успоредни една на друга – с други думи, фигура, представляваща кристално образувание.

В книгата си от 1922 г. „Животни, хора и богове“ („Beasts, Men and Gods“) Осендовски описва срещата си с Чултун Бейли, тибетски принц, който твърдял, че веднъж бил видял Сияещия трапоедър, което му дало възможност за миг да надзърне едновременно и в миналото, и в бъдещето. После му разказал за про-

рочеството, известно на останалите посветени от безброй поколения: „Материализмът ще унищожи Земята, ужасяващи битки ще погълнат световните нации и в кулминацията на кръвопролитията, през 2029 г. народът на Агарта ще излезе от своя мрачен подземен свят.“¹⁷ Агарта, както и Шамбала, е полумитично царство, за което малцина вярват, че наистина съществува и е възприемано по-скоро като метафора на подземния свят на смъртта. Появата му в древното пророчество на принц Бейли е алегория за завръщането на древната мъдрост. Може да е съвпадение, но най-прочутото пророчество в календара на майте също предсказва края на „Петото Слънце“, т.е. на настоящата ера, като началото му ще бъде някакъв глобален катаклизъм. Майте го наричат „Четири Олин“, буквално „Бунтът на Земята“, и с предвидено събитие да се случи в началото на XXI в. – по-точно по време на зимното слънцестоене през 2012 година.

През 1923 г. Рьорих най-накрая предприема експедицията си в търсене на Шамбала и нейния Сияещ трапецоедър. Търсенето му било отложено с 10 години заради войната и последвалата революция в Русия, която се предполагало, че Чинтамани е можел да предотврати. През следващите шест години Рьорих води спътниците си в продължение на 25 000 км из пустинята Гоби, Тибет и Ксинджанг (северна китайска провинция) и през 35 от най-високите проходи на Алтайската планинска система. Експедицията му се сблъсква с природни препятствия от всякакъв вид, неприятелски настроени племена ги тормозят постоянно, а посячите напускат, уплашени от силата на лавините и бурите. Пъ-

* Майте, аштеките и инките говорят за *Великите космически цикли*, в рамките на които съществува Вселената. Сегашната космическа ера е петата подред и тя, както предишните четири, си има своето слънце. Днес човечеството живее в епохата на Петото Слънце. Първите четири цикъла са приключили с грандиозни планетарни катаклизми, в резултат на които загинали както съществуващите цивилизации, така и техните създатели. В „Попол Вух“ се твърди, че Петото Слънце се ражда на 13 август 3114 г. пр. Хр. и ще загине след 5125 години (т.е. на 23.12.2012 г.) поради „движението на Земята (т.е. мощно земетресение или изместване оста на планетата). – *Б. пр.*

туването е истинско физическо предизвикателство за всекиго, дори и за по-младите от 49-годишния Рьорих мъж. В тези години наземно позиционираните радары, спасителните хеликоптери за бързо реагиране, сложното алпийско оборудване и бронезащитните жилетки, да не говорим за радиостанциите – били непознати. Най-лошото било, че Рьорих нямал никаква идея къде отива, колко дълго ще продължи пътуването му и дали въобще търсеният обект и мястото, където се намира, наистина съществуват. Навсякъде, където „лудият“ руснак разпитвал за Шамбала и камъка Чинтамани, му казвали, или че не съществуват или че не могат да бъдат намерени, най-малкото от чужденец като него. Понякога го упътвали, но погрешно, като че ли с тайното намерение да го заблудят.

В началото на 1928 г. крайно умореният Николай Рьорих чул древна тибетска история, от която получил просветление и същевременно се потиснал много. В нея се разказвало за мъж, който след като прекосил много планини, намерил подслон в пещера при стар отшелник. „Накъде си се запътил сред тези снежни пустини?“, попитал своя гост отшелникът. „Търся Шамбала“, отговорил по-младият мъж. „А, добре тогава, значи няма нужда да пътуваш надалече“, казал отшелникът. Царството Шамбала е в твоето сърце.“¹³

Тази легенда убеждава Рьорих, че утопичните разкази, описващи Мястото на спокойствието, се отнасят единствено за духовното съвършенство, което се постига чрез постоянна медитация и практика на Калачакра. Макар че бил крайно разочарован и отчаян, той все пак изразил искрената си благодарност към местните хора, които го подкрепяли, дори и към тези, които го били изоставили по време на пътуването му, защото всички те му помогнали да пробуди още повече духовната си същност. Като чул думите му, един обикновен монах му казал, че вече е достоен да отиде в Шамбала, и му дал точни указания за посоката и мястото!

Няколко седмици по-късно Рьорих пристигнал в ламаисткия манастир Трасилумпо. В самия център на манастира се издигала висока конструкция. Това ли е Кулата на царя? Или може би самата Шамбала? Художникът получил отговор на въпросите си, когато настоятелят на манастира (който, изглежда, знаел всичко за Рьорих) го посрещнал по най-непринуден начин и му показал Чинтамани, като че ли през цялото време е чакал това да се случи.

Повтаряйки версията на древната китайска легенда, монахът твърдял, че Му Кунг донесъл в Тибет свещения кристал преди много години, след като неговият златен дворец на остров Чисн Му бил погълнат от Източното море. След това тайнственият обект бил разчупен на няколко части: една била изпратена от Тибет в Йерусалим, където цар Соломон я преработил на пръстен. Векове покъсно Мохамед получил три други фрагмента и ги поставил във вътрешността на Кааба, най-почитаното мюсюлманско светилище в Мека. В продължение на векове и двата града, Йерусалим и Мека, са били известни като Пъп на света – вски за хората от своята религия.

След като най-накрая има възможността лично да изследва Сияещия трапецоедър, Ръорих стига до заключението, че той е форма на молдавит*, минерал с магнитни свойства, за който се смята, че възбужда духовната енергия. Името произлиза от долината на река Молдау в Молдавия (днес на територията на Чехия), където въпросният минерал се среща най-често. Желязото, съдържащо се в минерала, е причина за неговия почти зелен цвят, наподобяващ на цвета на пунаму (нефрит) – зеления камък, срещащ се в Нова Зеландия, за който вече споменахмс. Съставен най-вече от силициев двуокис, той на практика е от типа кристали с оценка от 5 до 6 по десетобалната скала на Фредерик Мос за твърдост на скъпоценни и полускъпоценни камъни, което го прави относително лесен за рязане и обработване. За молдавита се твърди, че има силно вибрационна енергия и е смятан за мощен камък, способен „да отваря чакрите“, най-вече четвъртата чакра – чакрата на сърцето, чисто най-главно качество е състраданието.

* Преди около 15 милиона години огромен метеорит паднал на територията на днешна Чехия. Камъкът е наречен по немското име на река Молдау. Другото му име е „вълтавин“ – по чешкото име на реката. – Б. пр.

„*Lapis Exilis* (Камъкът на изгнанието) – това е името на камъка, казал монахът, за когото споменават древните поети. Един от тях прозрял, че Западът и Изтокът ще стигнат до много общи морални принципи.“¹⁹ Любопитно е, че *Lapis Exilis* е името, с което немският автор от XIII в. Волфрам фон Ешенбах нарича свещения Граал в своята поема „Парсифал“. Рьорих забелязва, че външната част на Чинтамани е гравирана със слабо забележим надпис на санскрит, който той разчита: „Аз донесох потира. Вътре в него поставих съкровището.“ Камъкът е познат и като Съкровището на света, монголският вариант на Пъпа на света.²⁰

Монахът продължил да обяснява, че камъкът е натоварен с вълните на свръхестествена сила, излизаща извън границите на понятия като морал и добродетел, известна като *shugs*, която може да бъде използвана за добри или лоши цели в зависимост от това с кого е свързана. Това е причината, поради която Сияещият трапецоедър бил крит толкова дълго време. Той можел да бъде поверен единствено на сигурен, състрадателен човек, за да може да бъде установена хармония в света, когато настъпели времена на глобална криза. Ако попаднал в погрешни ръце, Чинтамани можел да се превърне в последното оръжие, което щяло да донесе катастрофални последици за цялото човечество.

„Трябва да знаеш как правилно да го използваш, за да не злоупотребиш с него, посъветвал монахът Рьорих. Дали вие, хората на запад, знаете нещо за Великия камък, в който са концентрирани магическите сили – *shugs*?“ Според Рьорих камъкът приличал на „някакъв вид електрически акумулатор, който можел да възстановява по един или друг начин енергията, складирана вътре. Увеличавал духовната сила на всеки, докоснал се до него, вливал в съзнанието му нови знания или засилвал свръхсетивните му способности.“²¹ „Съкровището“ с дължина 12 см било поднесено на Рьорих на малка възглавничка и покрито с воал, който не трябвало да се откъства, освен при много извънредни обстоятелства. Съпругата на художника, Елена Иванова, пише, че „Сияещият трапецоедър излъчваше особена, меланхолична страст – „като тъмно сърце“. И тя, и съпругът ѝ забелязали, че „той бил едно цяло парче“, макар че изглеждал като оформен или изваян по някакъв начин. Не личало да е отчупван, което противоречало на разказите, че един по-голям оригинал с бил

разделен на няколко парчета, които по-късно раздали на различни хора като Соломон, Мохамед и други исторически личности.²²

След като най-накрая държал в ръцете си Чинтамани, Ръорих се завърнал на запад и незабавно се захванал за работа. Той е един от главните хора, отговорни за преобразуването на създадения през 1919 г. Клуб на победителите от Първата световна война в Лигата на нациите (Обединените нации). Първоначалната цел на клуба е да се запази империалистическото статукво на съюзниците победители и да се държи Германия в подчинение, докато новите велики сили поделят помежду си азиатските, африканските, тихоокеанските, индийските, карибските и централноамериканските колонии. По внушение на Ръорих главната квартира на клуба е преместена от пристрастния Париж в неутрална Женева, където неучаствалите във войната страни и бившите врагове не са изключени от дейността на организацията. Основната задача на Лигата е променена – вече не ставало дума за институционализирано отмъщение и експлоатация на победения неприятел, а за истинско международно сътрудничество и работа в полза на „самоосъзнаването и самоопределянето на народите“.²³ Тази по-възвишена цел е обявена за неофициален договор между човечеството и световните лидери. Конкретната стъпка към този финален акорд – „Мирният пакт“ на Ръорих – задължавал правителствата по време на война да опазват музеите, религиозните храмове, университетите, библиотеките и другите културни места, т.е. да имат към тях същото отношение както към болничните заведения. Пактът е подписан през 1935 г. от американския президент Франклин Д. Рузвелт, но трябва да минат още десет години, за да бъде включен официално в Хартата на Организацията на обединените нации.

Нито влиянието на руския Да Винчи, нито древният тибетски камък обаче могат да подобрят отношенията и да прекратят неприязънта между правителствата. Американският конгрес обявява участието на страната в Лигата за противоречащо на конституцията, Великобритания отказва да направи компромис със своята имперска репутация, а Франция се превъоръжава за нова битка срещу Германия. Мусолини, критикуван заради нахлуването си в Етиопия, оттегля участието на Италия в Лигата. Хит-

* Известен като Пакта „Ръорих“ за защита на културните ценности. – *Б. пр.*

лер се изказва с отвращение за организацията, а Япония я пренебрегва напълно, като напада Китай. Заради комунистическия си режим Съветският съюз е изключен въобще от дейността на Лигата. Рьорих е принуден да признае, че усилията му за установяване на международна хармония са претърпели неуспех.

Докато цивилизацията се разпадала между спорещите съюзници и членовете на Оста^{*}, изглеждало, че пророчеството на принц Чултун Бейлис за взаимно световно унищожение ще се изпълни. Рьорих проявил невероятна решимост в откриването на Сияещия трапецодър точно преди Първата световна война. Сега, в навечерието на новия глобален конфликт, трябвало да го върне в манастира Трасилумпо. Като благодарност за неговия благороден, макар и неуспешен опит, настоятелят на манастира му дава друг Чинтамани, с което потвърждава по-ранното мнение на Рьорих, че съществуват няколко такива камъка, които не са просто фрагменти, отчупени от някакъв цял, отделен артефакт.

След смъртта на Рьорих (13 декември 1947 г.) – две години след края на войната, която се надявал да предотврати – неговият личен Чинтамани е дарен на Московския музей. И днес посетителите могат да се възхитят на този изключително чист кварцов кристал, подобен на описания по-горе молдавит трапецодър, чисто търсене му струвало шест години и 25 000 км. Междувременно 13-ият Далай Лама постановява, че нито един от тези камъни не бива повече никога да напуска Тибет. Те са скрити в специални, уединени места, за да бъде осигурена безопасността им, макар че един от камъните по неизвестен начин се е озонавал в Музея по естествена история в Манхатън.

РОДИНАТА НА КАМЪКА

Съществува забележително сходство в находките и информацията, отнасящи се до камъните Чинтамани и подобните на тях, от Тибет до Боливия, от Нова Зеландия до Американския югозапад. Според всички свидетелства произходът на загадъчни-

^{*} Оста включва Рим – Берлин – Токио. Това е военен блок между хитлеристка Германия, Италия, Япония и други държави, започнали Втората световна война и противостоящи на антихитлеристката коалиция – Антантата. – Б. пр.

те камъни е свързан с велика цивилизация, която властвала в района на Тихия океан, преди да бъде унищожена от някакъв природен катаклизъм в далечното минало. Материални останки от тази цивилизация все още се откриват на дъното на морето около Япония и Тайван, като хронологическата рамка на това катастрофално събитие се очертава доста сходна. Според океанографските изследвания за разместването на морското дъно рините при Исеки пойнт в Йонагуни са били на сушата преди около 12 000 години. Някъде по това време са залети от потоп, причинен от топенето на ледниците, морското равнище значително се увеличава и настъпва краят на последната ледникова епоха в историята на човечеството.

Макар че учените традиционалисти отказват да приемат каквато и да е възможност за съществуването на по-ранна човешка цивилизация от цивилизацията, възникнала в Близкия изток преди около 4000 години, напоследък се появяват все повече материални данни, подкрепени и от устните предания на много народи, които противоречат на установената историческа версия. Тези доказателства представят изгубената цивилизация като родината Му или Лемурия. Тя не отговаря толкова на някой действителен континент, колкото е свързана с неизвестен народ или култура, разпръснати из Централния Пасифик на многобройни острови и архипелази, някои от които или са били погълнати от водите на покачилия се океан, или са станали жертва на чудовищно цунами (подобно на това, което причини смъртта на почти 300 000 души по островите в Индийския океан през декември 2004 г.), което е заличило всички следи от човешката дейност на тези територии. Някои от местата са оцелели, а най-високите части на тези суши все още се издигат над морското равнище, като островите в Полинезия и Малайзия.

На даден етап в културното си развитие лемурийците извайвали специфични геми (обработени скъпоценни камъни), повечето от които били кристали или кристални минерали. Тези камъни имали огромно значение за духовното развитие на загадъчната цивилизация. Много по-късно камъните се свързват с религиозните възгледи и практики на други култури и народи под влиянието на оцелелите от Потопа. Съдбата и свойствата на свещените артефакти са описани главно в разказите на цивилизацията родоначалник за глобалния потоп. Местните епоси пред-

ставят обектите като нещо много повече от символ: те били активна част от специфичен култ, даряващ свръхестествени сили, в който се наблягало на духовното прераждане. Въплъщавайки стилизирано идеята за утробата, камъните изразявали същността на култа. Тези многовековни устни предания твърдят, че някои кристали взаимодействат с човешкото съзнание и формират различни нива на мисловна дейност, чрез които се пробуждат вродените, но спящи свръхсетивни способности на хората.

Прародината Лемурия, унищожена от Великия потоп, изобразена на стенопис в таен церемониален център в Тайланд – Ват Пхра Кео, Банкок.

В началото свещените камъни били разположени в центъра на своите родни земи: за жителите на Великденския остров това била Марае Ренга, за хавайците – Му ри уай хоу и Хонуа меа, за индианците мохаве – планината Авикоме, за инките – Пакаритамбо, за австралийските аборигени – Земята на съвършенството, за китайците – Чиеп Му и т.н. Всички тези земи били унищожени от огромно наводнение. Загубената прародина неизменно е запомнена като място, изпълнено с огромна мъдрост. Магьосници, вещери, *кахуни* или жреци населявали страната и притежавали огромни сили, каквито не съществуват в нашия свят, света след Потопа. Тези сили нараствали, когато адептите контактували със свещения камък, в повечето случаи – кристал или гема, предимно в зелен цвят. Като въплъщение и символ на култа на възраждането, на камъните били придавани физическите атрибути на космическото яйце – олицетворение на вечното прераждане. Такова е значението при провеждането на ежегодните състезания от брега на Великденския остров до Муту Нуи (съседното островче, символизиращо загубената родина), където напролет трябвало да се открие първото яйце; или примерът с Похаку о

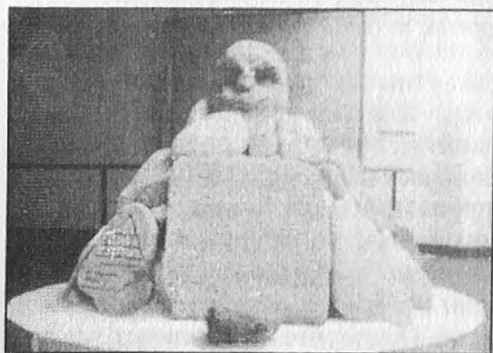
Кане на Хавай; или петте яйца на връх Кондоркото в Андите; яйцевидният тибетски камък Чинтамани и т.н. Често камъкът е описван като излъчващ силна светлина и даряващ сила: Пъпът (изворът) на светлината от Великденския остров или Пъпът на Кане от Хавай; блестящите огледала на мексиканския Тецкатлипока*; перуанският Пахакутек; японският Дайбуцуден с неговия Ловец на светлина; тибетският Сияещ трапецоедър и др. Излъчващият сила *о.ифалос* – камъкът пъп – бил заобиколен от златна ограда (стена) като Кориканча при инките или позлатения дворец на цар Му Кунг. Понякога е свързван с геоложки катаклизъм: земетресението, което унищожаваше Марае Ренга, след което Те пито те Кура е отнесен на Великденския остров, или легендата за японския камък, смятан за Пъпа на света, който е използван от Кашима Даймиоджин да спре земетресението, причинено от морската котка.

Забележителното сходство на тези предания може да бъде обяснено единствено чрез съществуването преди много години на някакъв култов обект, направил неизлечимо впечатление на хората по целия свят, които са имали досег с Пъпа на света чрез пратеници или оцелели от катастрофата в Лемурия. Нищо друго не може достатъчно задоволително да оправдае непрекъснатото повторение на една и съща основна история с толкова общи детайли сред различните народи, разделени помежду си от много векове и хиляди километри, разпръснати на противоположните брегове на Тихия океан – от цивилизованите инки до примитивните маори в Нова Зеландия, от племената в Аризона до тибетските лами. Взети заедно и подкрепени от впечатляващи археологически доказателства, те рисуват портрета на изгубената прародина и нейните свещени камъни.

Могъщите кристали на индианците пима и инките изчезват с пристигането на съвременните европейци в Америка. Но в Япония все още съществуват посветените на Канаме иши светилища в Кашима Джингу и манастира Тодайджи в Нара. Пъпът на светлината на Великденския остров все още е част от неговата

* Главното божество на толтеките, ацтеките и другите народи на древно Мексико, божество на слънцето, източник на светлина, топлина и плодородие. Впоследствие го отъждествяват и с вредното влияние на слънцето – причиняващо суша и пожари. – Б. пр.

собствена ритуална площадка. Два образаца, за които се смята, че са свързани с Чинтамани, са притежание на поне два обществени музея в САЩ и Русия. Тибетските предания твърдят, че други подобни артефакти са пратени в Мека, а столетия по-рано и в Йерусалим. Векове преди това обаче един друг свещен камък извършва много, много дълго пътуване и обикаля половината Земя, докато стигне до наследника на Лемурия, следващия Пъп на света.

Камени плочи, пресъздаващи съществуващата в Тихия океан цивилизация на Лемурия, изложени в Музея на Му, префектура Кагошима, Япония.

Трета глава

АТЛАНТИДА, ПЪПЪТ НА СВЕТА

Историята звучи доста странно, но Солон, най-мъдрият от седемте мъдреци, твърди, че е истина.

Платон, „Тимей“

Камъкът Чинтамани, който Николай Рьорих открива след дългогодишното търсене на Шамбала, е един от няколкото подобни мистични камъка, произлизащи от едно и също място, впоследствие разпръснати по целия свят. Природен катаклизъм, подобен на индонезийското цунами от 2004 г. и урагана „Катрина“ на следващата година, но много по-силен, погубва тяхната родина, намираща се в Тихия оксан. Оцелелите от бедствието се разпилват в различни посоки заедно със своите сияещи трапецосдери. Според куратора от нюйоркския градски музей „Рьорих“ и специалист по древни азиатски хроники Джоузефин Сент Хилър, сред най-отдалечените места, на които се установяват бежанците, е и Атлантида. Тя смята, че оцелелите лемурийци представили „могъщ кристал“ в двореца на Тацлаву, ранния атлантски владетел, за когото не е известно нищо друго. За щастие може да се каже много повече за неговата империя благодарение на Платон, един от най-впечатляващите умове на всички времена, който ни е оставил богато, достоверно описание на Атлантида от времето преди да бъде унищожена от природния гняв.

Докато формулира основните си принципи, Платон създава и един странен разказ за културен блясък, имперска амбиция и международни войни. Краят на този величествен свят също е причинен от морските вълни, довели до катастрофа, подобна на тази, в която загива Лемурия. Разказът не е отклонение от философските му идеи, напротив, той е предназначен да ги подкрепи чрез историческата алегория, а именно, като показва стъпите на

упадък и саморазрушение дори на най-преуспяващото общество, когато неговите жители се отклонят от пътя на първоначалните принципи и ценности, въз основа на които е било създадено. Платон неслучайно намесва във философското си творчество тази „история“ – той възнамерява да наложи етичните си принципи чрез драматичното сравнение с далечното минало. Атлантида не е неговата идеална утопия, както скептиците настояват, точно обратното – тя е пример за някогашно могъщо царство, стигнало до ужасно лош край. Платон иска да покаже цикъла на раждане, израстване, зрялост, упадък и масово унищожение на цял един народ, за да могат съгражданите му атиняни да се поучат и да се предпазят от такова бъдеще.

Предшественикът на Платон, Херодот, твърди, че Атлантида се намира близо до южните склонове на планината Атлас, откъдето идва и името на града – „дъщерята на Атлас“, разположена „отвъд Херкулесовите стълбове“.¹ Това е терминът, използван от античните автори за Гибралтарския проток, който отделя западната част на Средиземно море от Атлантическия океан (чието име също произлиза от загадъчната Атлантида).

Платон твори малко по-късно, през IV в. пр. Хр., и не ни е дал точното местоположение на Атлантида. Но пряката власт, която е имал островът върху Испания и Либия, предполага, че се е намирал в непосредствена близост до Иберия и Северна Африка. Това заключение е потвърдено в диалога „Критий“², където катаклизъмът, сполетял Атлантида, е описан: „... вследствие на земетръсите мястото се е превърнало в тиня и поради това е непроходима преграда за моряците, които искат да отидат оттук в цялото тамошно море, така че те повече не могат да влязат в него“.³ Геоложки последици, достатъчно големи, за да причинят затваряне на Западното Средиземноморие, не биха могли да бъдат прекалено отдалечени от „отвъд Херкулесовите стълбове“. Океанографското общество в Ла Джола, Калифорния, провежда много наблюдения на дъното в източните части на Атлантическия океан, вследствие на които са локализирани най-малко дузина потънали, издигащи се преди векове на сушата планини, разположени в радиус от 400 км западно от Гибралтар, всяка от които би могла да бъде оригиналната планина Атлас.

¹ Преводът е на Г. Михайлов от изданието на „Наука и изкуство“ „Платон. Диалози“, том IV, 1990 г. – Б. пр.

Според диалога „Тимей“³ островът бил „по-голям от Либия и Азия, взети заедно“, което навежда някои съвременни учени на заключението, че Атлантида е била огромен континент. След повече от 50 години изследване обаче океанографите не са открили никакви следи на дъното на Атлантическия океан, което освен това и сега, и преди е било прекалено нестабилно, за да издържи такава масивна земна територия. Нещо повече, геоложко събитие, достатъчно мощно, за да унищожи цял континент „за един ден и една нощ“, както пише Платон, би било способно да унищожи и цялата планета. От друга страна, има доста острови – някои със значителни размери, за които се знае, че са потънали в морето за извънредно кратко време поради някакво ужасяващо бедствие. Такъв е случаят с изригването на вулкана Кракатау в Индонезия в края на XIX в. или с неочакваната поява на вулканичния остров Съртсей близо до Исландия в Атлантическия океан през 1963 г.

Трябва да имаме предвид, че Либия и Азия, за които говори Платон, не са същите територии, които познаваме ние. По негово време, преди 2400 години, Либия е тънка ивица средиземноморска земя по Северноафриканското крайбрежие, простираща се на изток от Египет до нумидийската граница с Мавритания (съвременната Алжирско-Мароканска граница) на запад. През класическата епоха Азия не включва Китай и Япония, а само западното крайбрежие на Мала Азия, т.е. днешна Турция. Взети заедно, въпросните области не формират цял континент, а по-скоро грубо очертават една територия, която може да се сравни по мащаби с остров със значителни размери – вероятно голям колкото Тенерифе, най-големия от Канарските острови, намиращ се на Атлантическото крайбрежие на Северна Африка. Платон описва Атлантида като *nesos* – гръцката дума за остров, и категорично се разграничава от понятието „континент“. В „Тимей“⁴ той твърди, че царят на атлантите „управлявал целия остров и много други острови, както и част от континента“ от другата страна на океана. Тук логично идва въпросът – дали „континентът от другата страна на океана“ не е Америка?

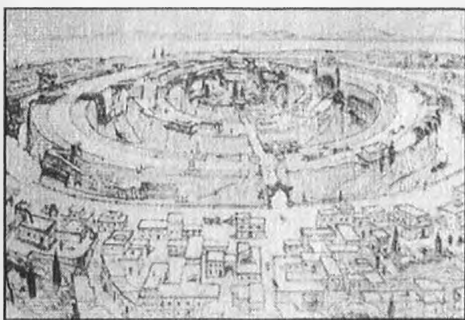
Краткият разказ, представен от Платон, е всъщност гръцкият вариант на египетската история, описана в документи, намиращи се в Саис, град в делтата на Нил, стар дори по египетските стандарти. Свещените документи са показани на Солон, прочутия гръцки законодател, който посещава Египет през VII-VI в. пр. Хр. Солон въвежда голям брой социални реформи и закони в Атина и

за да не го накарат да ги отмени, предприема дълго пътуване в далечни страни, докато съгражданите му присмат нововъведени-ята. Главният жрец Псоухис му превежда текст, написан с йероглифи на каменен стълб от храма на Нейт. Древният разказ се намирал в този храм, защото именно Нейт е раннодинастичната богиня, причинила Великия потоп.

При завръщането си в Атина Солон превръща устното предание в епическа поема – „Атлантикос“, използвайки гръцки еквиваленти за египетските имена и числови стойности. Описаната от Псоухис „Етеленти“ става „Атлантида“, а египетската мерна единица *арура*^{*} е заменена с гръцкия *стадий*^{**}, но Солон се постарал да се придържа максимално до оригиналния текст. За нещастие той не успява да довърши проекта, защото е погълнат от политически проблеми, а през 560 г. пр. Хр. умира. Недовършеният ръкопис става достояние на Платон, който го преработва в два диалога – съставения около 365 г. пр. Хр. „Тимей“, и „Критий“, написан десетина години по-късно.

ПЛАТОНОВАТА АТЛАНТИДА

Изключително стръмни и високи планини, пише Платон, обграждат остров Атлантида, с гъсти гори, населени с най-разнообразни видове животни, включително слонове.

Художествена интерпретация на Атлантида, следваща стриктно даденото от Платон описание на величествения град. (Стилката е взета от „Unser Ahnen und die Atlanten“, „Нашите предци и атлантите“, от Алберт Херман, 1934 г.)

* Египетска мерна единица, равна на 0,2 хектара. (1 хектар е равен на 10 000 кв. м.) – *Б. пр.*

** Единица за разстояние, въведена първо във Вавилон, после получава гръцкото си название. Представява разстоянието, което човек може да измине със спокоен ход за времето, през което изгрява слънцето, т.е. около 2 минути. Има различни съответствия при различните народи – във Вавилон един стадий е равен на 194 м, принципно в Гърция – 178 м, в Атина – 177,6 м, в Египет – 172,5 м, в Рим – 185 м и т.н. – *Б. пр.*

Споменаването на слоновете дълго време е използвано от скептиците като повод за критикуване на диалога „Критий“, тъй като те твърдят, че съществуването на тези животни на атлантически остров е невъзможно. През 1967 г. обаче дълбоки сонди започват да изваждат огромно количество кости на слонове и други подобни животни (като носорози и хипопотами) от дъното на океана на повече от 40 различни места по Азорско-Гибралтарския хребет на разстояние между 250-500 км от Португалското крайбрежие. Оксанографските изследвания доказват, че намиращият се под водата хребет някога е бил над морското равнище и е служел като сухоземен мост между Северна Африка и разположените наблизо острови в Атлантическия океан. Платон, разбира се, не е знаел нищо за Азорско-Гибралтарския хребет и е писал за животните, обитаващи Атлантида, изцяло позовавайки се на оригиналния източник. Следователно един от най-силните аргументи срещу неговия разказ се превръща в едно от най-убедителните доказателства за достоверността му.

Островът се развивал успешно в продължение на много поколения и се превърнал във великолепен метрополис, чийто блясък нямал аналог в древния свят. Дотогава, а и след това, подобно нещо не било виждано на Земята. Ако някой от боговете погледнел от небето, щял да види града, разположен под него, приличащ на огромна мишенна с множество концентрични кръгове. Това били редуващи се пръстени от суша и вода („два от земя и три от морс“), изкуствени острови, очертани ясно от оградни ровове, свързани помежду си със 150 м широки мостове. Те водели от най-малкия централен остров до три пристанища, постоянно изпълнени с товари, търговски и пътнически кораби, както и с по-малки морски съдове от всякакъв вид, дошли тук от три континента. Канал с широчина 90 м, дълбок 30 м и дължина почти 10 км свързвал най-външния пръстен суша с брега „и така осигурили достъп до него като в пристанище за идващите от го-

лямото море кораби“. Входът му бил „достатъчно просторен, за да влязат и най-големите кораби“.⁵

Гръцка ваза от IV в. пр. Хр. с изображение на дъщерята на Атлас/Атлант между Посейдон, морския създател на Атлантида, и Хермес, божествения покровител на мистериозния култ към Пъна на света.

Големият канал и пристанищата му били защитени от масивна стена, гледаща към морето, издигаща се на по-малко от 10 км от най-вътрешния пръстен суша, който бил ограден от всички страни. В подножието на стената имало много селища с малки къщи, магазинчета и обществени площи, където ден и нощ се вихрела всякакъв вид търговия. За да се избегне впечатлението на еднообразие и скука, всички сгради били построени от материали, с които изобилства един вулканичен остров – червен туф (вид варовита скала), бяла пемза и черна лава, които жителите с огромно въображение комбинирали непрекъснато по най-разнообразни начини. Защитната стена също имала интересна архитектура – на определени места по нея били издигнати великолепни наблюдателни кули и порти, на които постоянно стоели стражи на пост.

Посетителите, на които разрешавали да влязат, пресичали моста, украсен от двете страни с колосални статуи и минаващ над широкия 500 м ров, и стигали до първия пръстен суша. Този пръстен също бил защитен от висока каменна стена, облицована с полирани бронзови плочи. Охраняваната вътрешна сухоземна територия била достъпна за по-обикновените хора, които могли да се разхождат из многобройните градини, да разглеждат с възхищение великолепните къщи на най-знатните и богати атланти, да поднасят дарове на боговете в многобройните храмове, да присъстват на поетични и музикални състезания, да аплодират спортистите в гимнастическите зали. Определено най-популярното и

най-вълнуващо занимание от всички било да се надвикват ситуирано на конните надбягвания и да аплодират любимите си ездачи и техните коне. Състезанията били наистина впечатляващи, защото се провеждали на най-дългата писта на света по онова време – тя обикаляла по цялата окръжност на пръстена суша.

Достъпът до следващия ров бил ограничен. Той заобикалял най-вътрешния от оформените като пръстени острови, заграден от своя собствена стена, облицована с блестящи плочи от сплав, която Платон определя като „олово“, защото не знаел материал, с който да я сравни. Тази територия била предназначена изцяло само за военните, с отделни квартири за военачалниците на армията и флотата. Имало и казарми, зали за тренировки и парцели за елитните стражи. Стената, заобикаляща централния остров, блестяла силно на слънцето, тъй като била направена от орихалк* – изключително ценна сплав, допринесла много за процъфтяването на Атлантида, предмет на строг държавен монопол. Широкият 2,14 км според Платон „акропол“ в средата на острова бил царската резиденция с безброй градини, в които имало лозя и тошли и студени минерални извори. Имало, разбира се, и казарми за царската стража.

Наблизо се издигал великолепият храм на Посейдон – най-прочутата сграда в цяла Атлантида. Той бил широк 90 м, 230 м дълъг и 30 м висок. Отвън бил покрит със сребро, което контрастирало силно с разположените по фронтоните златни статуи на боговете, гледащи отвисоко молителите, които пристъпвали към храма. Вътре в него се намирала огромна статуя на морския бог, държащ в ръце емблематичния си тризъбец. Посейдон стоял изправен в украсена с океански мотиви колесница, карана от шест крилати коне, които олицетворявали вълните. Статуята била висока почти 25 м и главата на брадатия бог достигала тавана, направен от слонова кост, „на места разнообразен със злато, сребро и орихалк“. През деня единствено прозорците на купола пропускали слаба светлина, допринасяйки за загадъчната божествена атмосфера, вече създадена от миризмата и дима на запаления тамян. Бледата светлина карала покритите с орихалк стени,

* Букв. превод „метал от планината“ – загадъчен метал или сплав, за която пишат гръцките автори още през VII в. пр. Хр. Хезиод споменава, че щитът на Херкулес е бил направен от орихалк, а според Йосиф Флавий – свещените съдове в храма на Соломон. В нумизматиката така се нарича бронзовата сплав със златни оттенъци, от която в Рим се правят сестерциите. – Б. пр.

колони и под да блестят с неземно сияние. В основата на статуята на бога имало сто фигури на нерсиди⁴ – момчета, яздеци делфини, а покрай стените били поставени статуи на първите десет царе на атлантите заедно с техните царици. „Имало огромен олтар, нише Платон, който съответствал и по големина, и по изработка на самата постройка.“

Въпреки впечатляващия мащаб на храма, неговото религиозно влияние било засенчено от едно по-малко и по-скромно светилище, също посветено на Посейдон, намиращо се в средата на акропола и по тази причина смятано за същинския център на атлантската цивилизация. Тук се издигал нисък хълм, на който според местните предания бог Посейдон се явил пред една смъртна жена, Клейто, която му родила пет двойки близнаци, и така било положено началото на царския род на острова (гореспоменатите първи десет царе). Платон смята, че името на майка ѝ също заслужава да бъде споменато – Левкипа („Бялата кобила“), макар че за нея не се казва нищо повече в диалозите. Въпреки това тази фигура присъства активно в много истории от периода след Атлантида, предоставящи ни информация за различни места, известни като Пън на света.

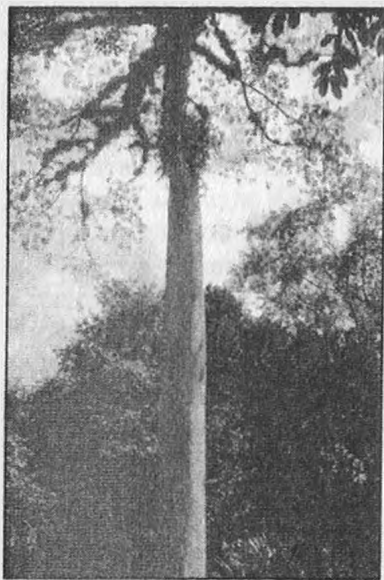
ДЪРВОТО НА ЖИВОТА

Един мит ни разказва за древен дъб, придобил формата на самия Атлас/Атлант, израснал в средата на неговата градина. В нея се намирали и ябълките, даряващи безсмъртие. Те били пазени от змията дракон Ладон, която се увивала около клоните на ябълковото дърво, и от седемте⁵ дъщери на Атлас/Атлант – Хесперидите (наречени така по името на майка си, нимфата Хеспе-

⁴ Има неяснота в авторския текст – нерсидите са морски създания, дъщери на морския старец Нерей и океанидата Дорида. Броят им е спорен – приема се, че са 50, Омир твърди, че са 34, а други автори стигат до 100. Но полът им със сигурност е женски. В античните текстове и митове се срещат разкази за момчета, спасени от делфини, и е възможно това да е повод за смесване на двата образа. – *Б. пр.*

⁵ В гръцката митология има различни версии за броя на Хесперидите – буквално „дъщерите на Запада“ – три, четири или седем. Повечето от тях приемат, че са три. Драконът Ладон в някои версии пази дървото, в други – краде от него. Херкулес, който при 11-ия си подвиг трябва да донесе златна ябълка от градината на Хесперидите, побеждава дракона, който краде ябълки от дървото, и самите Хеспериди му дават ябълка като награда. – *Б. пр.*

рида). Най-голяма от дъщерите била Хеспера, „чиято вечна и ярка светлина“ според енциклопедистите Марта Ан и Дороти Майърс Имел „обгръща центъра на Вселената“. ⁶ Тази „централност“ е затвърдена от священото дърво, което Хеспера пази заедно със своите сестри. Хесперидите всъщност са олицетворение на седемте чакри (или „колелата“) на енергията, свързваща материалната и духовната природа на всеки индивид според Кундалини йога. Кундалини е санскритската дума за „силата на змията“ и в индийската метафизика е възприемана като вътрешната сила, съсредоточена в основата на гръбначния стълб на човешкото тяло. След като тази енергия е активирана и преминава през всички главни чакри, накрая стига до темето на главата. В този момент човек пробужда съзнанието си, постига физическо обновяване и духовно прераждане и реализира потенциала на вродените си свръхестествени сили.

Дървото цеибра, почитано от древните май като Дървото на живота. Индианските племена го свързват с мита за Великия потоп.

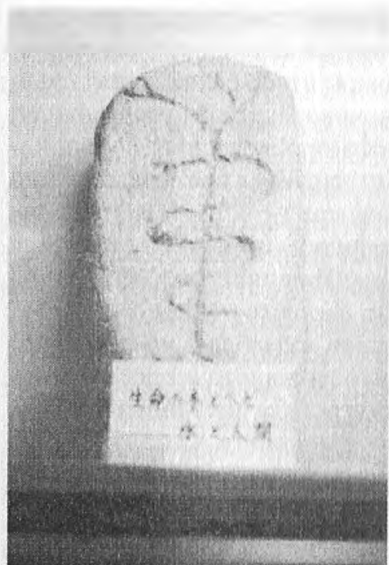
Тази идея се разпознава в западната версия за кадуцей – свещения жезъл, около който се увиват две змии. На върха му се намира слънчев диск, обикновено с крила (очевидно метафора

за постигане на просветление). Кадуцейт е международно признат като знак, свързан с медицината, и като символ на дървото в градината на Хесперидите. Неговият ствол е човешкият гръбначен стълб – истинското Дърво на живота; златните ябълки на дървото са „плодовете“ на духовното просветление, а Ладон – змийската енергия на Кундалини – е свързвана със седемте главни чакри. Тяхното вълпъщение в Хесперидите, дъщерите на Атлас/Атлант (следователно те са Атлантки), показва атлантския произход на тази сложна древна идея. В съчинението си „За неизмеримото и несизброимото“ („*De immenso et innumerabili*“)⁷ Джордано Бруно, възприеман от някои като баща на съвременната наука, сравнява кадуцей с лъчите на живота и просветлението, проникващи до безкрайност в утробата на Майката Земя. Неговото разбиране и тълкуване на същността на кадуцей е на практика точна и ясна дефиниция на духовността на Атлантида и атлантите. Кадуцейт е отличителният знак на Пъпа на света, символ на лечението и обновяването. Оцелял е като такъв през изминалите векове и все още е в употреба, символизирайки цивилизацията сама по себе си. Макар милиони хора по света да са запознати с този знак, те едва ли подозират неговия древен произход и сложна символика – най-вече, че кадуцейт е персонификация на Дървото на живота, смблсмата на мистериозната религия на Атлантида.

Роджър Кук, експерт по интерпретацията на архетиповете, отбелязва, че:

образът на Космическото дърво, или Дървото на живота, принадлежи към единен комплекс от митове, ритуали, образи и символи, които, взети заедно, формират това, което културоведът и специалист по религиите Мирча Елиаде нарича „символизма на Центъра“. В символистичния език на митологичната религия този образ по-често е представян като „Пъпа на света“, „Божественото яйце“, „Скритото семе“ или „Корена на корените“. Освен това често е изобразяван като една вертикална ос – „Космическата ос“ или „Оста на света“.⁸

Дървото на живота не само е символ на Атлантида и на нейната геополитическа позиция като Пъп на света, но и оли-

Каменна плоча, изложена в „Музей на Му“, префектура Кагошима, Япония. На нея е представена „змийска енергия“ (с други думи, израсналото съзнание), изкачваща се по Дървото на живота, което символизира човешкия гръбначен стълб и е основна част от мистериозния култ към Пъпа на света.

цветворява съществувалия мистериозен култ, носещ същото име. Тази физична и метафизична *axis mundi* ни е разкрита подробно в диалога „Критий“ на Платон, в който се разказва за даровете, принасяни от цялата империя в малкото светилище, където смъртната жена Клейто легнала с бог Посейдон и след това родила царствените наследници – пет двойки близнаци. Свещената земя била заобиколена от златно ограждение и никой не бил допускан вътре, освен веднъж годишно, когато върховният жрец влизал и осветявал тази Светая светих. Въпреки че Платон не споменава там да е имало някакъв култов камък, описанието на свещеното пространство, посветено на Клейто, ясно го определя като типичен Пъп на света.

Омир е по-подробен в разказа си. В „Одисея“⁶⁹ поетът описва една магьосница, живееща в пещера на остров някъде в Далечния запад (Атлантическия океан). Тя имала силата да дарява на смъртните човешки същества вечен живот. Името ѝ – Калипсо – произлиза от *kalybe*, гръцката дума за пещера. Като дъщеря на Атлас/Атлант тя била атлантка – Атлантида. Идентичността ѝ се подчертава допълнително от името на реалния остров – Огигия, произлизащо от Огигий, гръцкия герой, който според митологията е живял по времето на Великия потоп. Очевидно остро-

вът на Калипсо и остров Атлантида са един и същи обект. Огигий е смятан за основател на Елевзинските мистерии, гръцката версия на ритуалите, свързани с Пъпа на света, които той пренесъл в Пелопонес след Потона. Връзката с Атлантида се открива и при името, с което Омир нарича остров Огигия – *Umbilicus maris*, или *Omphalos thallasses*, което в превод от латински и гръцки означава „Пъпът на морето“.

По-късните гръцки автори отново разполагат Огигия в Северния Атлантически океан, известен с името *Kronios Pontus* („Морето на Кронос“). Римляните също го познават по този начин – *Chronis Maris*. Кронос е царят на титаните, божествата, управляващи света преди идването на власт на Олимпийските богове. Той е предупреден, че някоя от 12-те му бъдещи деца ще го погуби и затова веднага след раждането им ги поглъщал. При последното раждане жената на Кронос, Рея, му подава в ръцете объл камък, повит в пелени, надявайки се да го погълне вместо сина им Зевс. Планът ѝ успява, Кронос е измамен, а спасеното бебе постепенно се превръща в прекрасен младеж, като никой не подозирал неговата истинска същност. Съвсем случайно Зевс е избран за виночерпец на трапезата на баща си и успява да сложи в чапата му билка, която предизвиквала гадене и повръщане. Кронос първо повръща камъка, а после и останалите от своите деца, които веднага започват да воюват с титаните, побеждават ги и установяват новия ред на Олимп. Зевс, който застава начело, поставя погълнатия камък, *омфалоса*, в центъра на света, където той се превръща в най-прочутото приорицалище.

Разказаната от Омир алегория за Кронос е митологична интерпретация на преданията, в които произходът на Пъпа на света е свързан с Атлантида – планинския остров в Атлантическия океан. Тези легенди се съотнасят към времето, когато Кронос вече е свален от власт и е затворен при Огигий. „Златната пещера“, в която титанът изживява затворническата си съдба, напомня за ограденото със златни стени свещено пространство на Клейто, разположено в центъра на Атлантида, а освен това прилича и на прочутата при инките Кориқанча – златното заграждение в

* Авторът обединява два мита: децата на Кронос всъщност са само шест – Зевс, Хера, Хадес, Посейдон, Деметра и Хестия. Това са главните Олимпийски богове, чиято бройка става 12, след като към тях се присъединяват потомците им (предимно деца на Зевс от богини и смъртни жени). – Б. пр.

техния Пъп на света в Куско, както и на златната стена на китайския Му Кунг, заобикаляща Езерото на съкровищата, и т.н.

Освен на Хесперидите Атлас е баща и на други дъщери, също седем на брой – Хиадите.

Хиадите отговарят на седемте най-важни енергийни центъра, дублирани от техните сестри Хесперидите. Питон е духовната „змийска сила“, съсредоточена в основата на човешкия гръбначен стълб, т.е. в коренната чакра; Тюхе, или „добрата съдба“, илюстрира същината на удоволствието, изразна чрез свещената чакра – чакрата на секса. Намира се над и зад гениталиите; Плексарис, или „solaris plexus“ („слънчевият сплит“) на централната (пъпната) чакра, означава самообладание; Коронис е сърдечната чакра на състраданието; Ендора е синоним за себеизразяването – чакрата на гърлото; Пасифая е „сиянието“ на вътрешния взор на Третото око, разположена в чакрата на челото; Амброзия – „божественият“ или „безсмъртният“ опит на пробудената чакра, намираща се на темето.

Хиадите съответстват на главните чакри, подчертават различните състояния на съзнание и по този начин олицетворяват световния култ към Пъпа на света. Те използват името, под което е бил известен въпросният култ – Хиде. Предполага се, че то е от атлантски произход, имайки предвид техния баща Атлас, известен и като Атлант. Следователно името може да бъде проследено по една почти директна линия от митичното царство на изгубената Атлантида до съседните Канарски острови, през Средиземноморието до Мала Азия и Индия. Появата му в духовните средища на култури и цивилизации, несвързани с гръцката легенда, предполага, че е имало миграция на практикуващи този култ, оцелели от разрушението на Атлантида и избягали на изток.

НАСЛЕДНИЦИТЕ НА АТЛАНТИДА НА КАНАРСКИТЕ ОСТРОВИ

Първата стъпка от преминаването от традиционните митове към археологическата действителност ще направим на Канарските острови, на 90 км от Мароканското крайбрежие на Северна Африка. В средата на XV в. португалските мореплаватели откриват, че островите са обитавани от коренно население, което наричат гуанчи (умалено от *Guanchinerfe* – „Децата на Тенерифе“, по името на най-големия от островите). Високи, русокоси и със светли очи, гуанчите били хора от бялата раса, за които някои съвременни изследователи смятат, че са последните представители на кроманьонския човек. В Музея на мумиите в столицата на Тенерифе, Лас Палмас, са изложени добре запазени човешки останки, сред които има много гръбначни стълбове с извивки, деформирани кости, черепи със странни форми и многобройни следи от различни наследствени заболявания.

Гуанчите строили каменни пирамиди, масивни стени и високи стълбове от намиращите се из острова червена вулканична туфа, бяла пемза и черна лава – същите цветове, които Платон споменава, че са използвани за украсата на столицата на атлантите. В Лас Палмас се намират руините на култово средище, образец на свещената архитектура на гуанчите. То има концентричен план, абсолютно идентичен с описанието, което е дал Платон на величествения град в „Критий“. Няма никакво съмнение, че руините в Лас Палмас и най-важният град на империята на атлантите са изградени по един и същ архитектурен маниер – величественото съоръжение на гуанчите е реално доказателство, че наистина е съществувало нещо, което можем да наречем „атлантски стил“, и то точно в този район на Атлантическия океан, където твърди Платон. Археологът Хенри Майхил, който дълго време е проучвал Канарските острови, твърди: *„Всички архитектурни находки от най-ранния период на Канарите доказват, че тези острови са били аванпост на една древна, високо развита цивилизация, колкото и провинциална и варваризирана да е била точно тази част от нея. Открити са големи, подобни на градове поселения, впечатляващи колозози, служещи очевидно за пълтица, и издълбани надписи. Непрекъснато продължават да се появяват и нови находки.“*¹⁰

Главното божество на гуанчите е Атлас (Атлант), когото те наричали Атер, изобразяван в петроглифите по местните скали като мъж с вдигнати нагоре ръце, сякаш подпираш небето. В началото на XV в. гуанчите разказват на португалските откриватели, че в древността Канарските острови били част от много по-голяма държава, която била погълната от морето при някакъв катаклизъм. Техните предци оцелели, като се изкачили на върха на планината Тейде, най-големия вулкан на Генерифе. Преданието на местните за тази катастрофа завършва така: „Могъщият баща на родината ни загина и остави хората сираци.“ Същия устен разказ чул 1300 години по-рано и римският географ Марцел*, който го цитира в съчинението си „Етиопски истории“ („Tois Aethiopikes“):

Жителите на Атлантическия остров на Посейдон разказват легенда, предавана от уста на уста от техните предци, че някога в тези води наистина е съществувал остров с огромни размери – не по-малко от 1000 стадия (около 185 км), който дълги години властвал над всички острови в Атлантическия океан.

Римският натуралист от I в. Плиний Стари поддържа версията на Марцел, пишейки, че гуанчите на практика са преки наследници на оцелелите от катастрофата, унищожила Атлантида. Гръцкият неоплатоник Прокл съобщава, че по негово време, около 410 г. сл. Хр., жителите на острова все още разказвали историята за Атлантида.

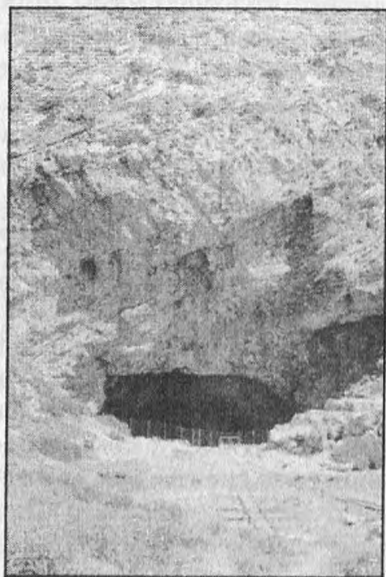
Канарските острови получават името си около средата на I в. пр. Хр. от римски посетители, които забелязват, че местните жители боготворят кучета (canarii) и практикуват мумифициране – ритуали, свързващи ги с долината на Нил, където един от главните богове –

*Марцел е споменат от неоплатоника Прокл (412 – 485) в коментарите му към „Тимей“. Прокл твърди, че човек на име Марцел (I в. пр. н. е.) е писал за Атлантида и го цитира във „външния свят“ е имало осем острова, посветени на Персефона. После дава тяхното описание, което е сходно с описанието на Платон. Марцел остава неидентифициран.

Аллубис, богът на мъртвите – е изобразяван с глава на куче. Тези и други културни сходства, които могат да бъдат открити между цивилизациите на Египет и Канарските острови, очевидно са наследени по независим път от загубената прародина, „изпратила“ оцелели от потопа и на двете места.

Според гуанчите техните атлантски предци намерили спасение на върха на планината Тейде, 3 657 м, най-високата планина в Европа. Смятало се, че огнедишащият отвор на планината излизал в долния си край в подземното царство на смъртта, управлявано от Ехейде, „Аз, Хейде“, или както по-обикновено бил наричан – Хейде. Приликите на това божество с гръцкия бог на смъртта Хадес се подкрепят и от името на планината Тейде на Tenerife (испанския вариант на гуанкското име Хейде). Те осъществяват това затвърждават предположението за произхода му от атлантското име Хиаде/Хиада и са доста солидно доказателство за разпространението на култа към Пъпа на света на Канарските острови.

Това предположение е потвърдено от религиозните практики на гуанчите, документираны от испанските наблюдатели в началото на XVI в.¹¹ Те съобщават, че само върховният жрец на гуанчите, *файраканът*, имал правото да посещава *Fayra* (Файра) – „кръглия камък в мястото за поклонение“, известен и като Зонфа, или „пъпа“. Тези термини още веднъж изтъкват лингвистичните паралели, които могат да бъдат направени с места, намиращи се много далеч от Канарските острови: *Veiha* е думата от езика на готите за жрец, а Зонфа е всъщност гръцката дума *zone*, с която описвали свещеното светилище в Делфи, където бил почитан *Онифалосът*, „камъкът пъп“ на античния свят. Ако Файра (Faуга) наистина означава „огън“ (*fire* на англ.), което е много вероятно, тогава изглежда, че това име символизира същия вид лъчиста енергия, каквато се смята, че е излизала от Чинтамани и другите подобни свещени камъни. На камъните и гриженците се за тях служители неизменно били приписвани лечителски свойства – както на гуанския *файракан* например, който осъществявал задълженията си на върховен жрец, изпълнявал и тези на лекар по склоновете на планината Хейде.

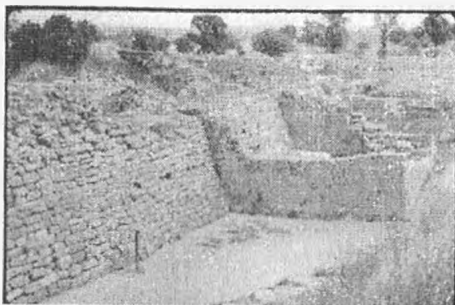
Свещената пещера на планината Ида (Идеон Антрон) – Пъпът на света, на остров Крит, където е отгледан Зевс, върховният олимпийски бог.

Мотивът за „Хиада“-та прониква в средиземноморския свят чрез Идоменей, сина на Девкалион – героя от гръцката митология, оцелял от Великия потоп. Девкалион избягва заедно със сина си Идоменей в източната част на Средиземно море и става първият цар от Минойската цивилизация. Пристигането на Крит на двамата оцелели от водното бедствие е свидетелство за въвеждането на култа към Пъпа на света в Егейския свят. Бащата и синът се установяват на високата 2438 м планина Ида в просторна пещера, посветена на Зевс. Тук под формата на свещен камък е съхранявана и почитана пъпната връв на върховния бог – неговата наследствена връзка с безсмъртните Олимпийци. И днес, след безброй хилядолетия съвременните посетители на остров Крит могат да влязат в Идеон Антрон, пещерата на планината Ида.

Една друга планина Ида – този път свещената планина на Троя, се простира покрай Егейско море в Западна Мала Азия и достига 1640 м височина. На североизток от подножието ѝ, във великолепния и обречен Илион, столицата на Троя, се съхранявал Пъпът на света във формата на Паладиума – статуята на

момичето Палада*, убито случайно от богинята Атина по време на игра. Скърбящата богиня поръчала паметник, представляващ младата Палада с егида (защитно средство, подобно на броня или щит) на раменете си и го поставила на върха на планината Олимп на специално почетно място.

Руините на Илион, столицата на Троя. Виждат се останките от външното укрепление с долната част на стражева кула – една от многото, осигуряващи защитата на града.

Но паметникът не остава дълго на това място. Преследвайки Атина, нещастно влюбеният в нея уродлив „технолог“ на боговете Хефест, без да иска се блъска в него и го осквернява. Отвратената богиня захвърля Паладиума към земята, където той е уловен от Електра. Тя на свой ред го дава на сина си Дардан като прощален подарък при заминаването му. Той преминава Средиземно море, за да стигне до Троя, като по пътя дава името си на пролива, свързващ Егейския свят с Мраморно море – протока Дарданели. Неговото откривателско пътуване свидетелства за пристигането на поклонниците на култа към Пъпа на света от атлантската прародина в Мала Азия. Култът е персонифициран чрез Електра, една от седемте дъщери на Атлас (Плеядите), което означава, че тя самата е „Атлантида“. Наричана „изгубената Плеяда“, Електра символизира потъналия град. Тези взаимоотношения са подчертани още повече от самата Палада, която е внучка на Посейдон, божествения родител на атлантските царе.

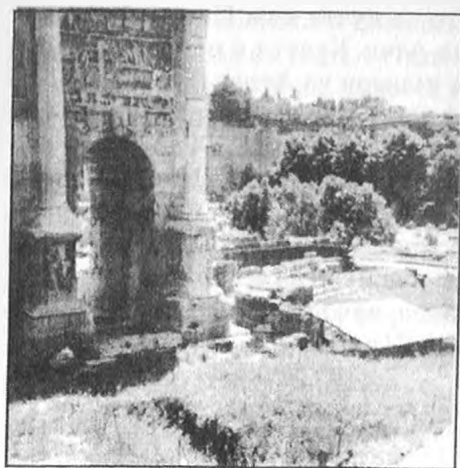
Паладиумът всъщност представлявал свещен камък, почитан в намиращия се в самия център на Илион храм на Аполон. След като градът е разрушен, камъкът е взет от Еней, който отвежда оцелелите от Троя в Италия. Там Паладиумът най-

* Палада била млечна сестра на богинята Атина. Дъщеря е на Тритон. Убита е случайно от Атина още като дете. Според една от легендите това е послужило за спитет на Атина Палада. – Б. пр.

накрая е поставен като *Umbilicus Urbis Romae* („Пъпа на град Рим“) на Форума в свое собствено светилище към храма на Сатурн (римския Кронос). Храмът служел и като градска хазна. В самото начало на Римската империя, по времето на Юлий Цезар, в него се съхраняват 13 т злато, 114 т сребро и 30 милиона сребърни сестерции (вид монети). В по-късни времена, когато империята се разраства из целия познат свят, съкровището нараства многократно повече. Днес от огромното и изящно архитектурно съоръжение са останали като спомен само девет гранитни колони.

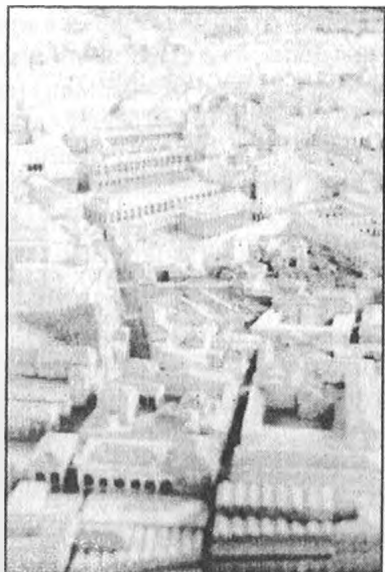
Въпреки разрушителната сила на вековете, думите „Umbilicus Urbis Romae“ („Пъпът на град Рим“) все още могат да бъдат прочетени в центъра на Рим.

Мястото отстрани на храма на Сатурн, където се намирал Пъпът на Рим.

Римският Форум е тържествено осветен през 497 г. пр. Хр. На неговото място в праисторически времена имало светилище, посветено на Сатрес, етруското божество, тъждествено с Кронос, от чисто име римляните очевидно са заимствали своя Сатурн. Според Платоновия разказ за Атлантида атлантите завзели разположената в западната част на Италия област Етрурия – история, потвърждавана от самите етруски, които вярвали, че Атлас/Атлант бил почитан на Италийския полуостров преди останалите богове. Името „Италия“ всъщност произлиза от „Атлас“ – царя, на чисто име е наречена самата Атлантида.

Близко до храма на Сатурн се издигала солидна кръгла постройка, изградена от тухли, около 4 м широка, в която се съхранявал *Umbilicus Urbis Romae*. Сегашните останки от сградата датират около 200 г. сл. Хр., когато император Луций Септимий Север възстановява изграденото четири века по-рано светилище. То е разширено, издигната е нова арка, за която са използвани фрагменти от по-стария паметник. От своя страна сградата от 200 г. пр. Хр. също била изградена върху по-старо етруско светилище, представляващо Пъп на света, което личи от оригиналното му латинско име *Umbilicus Mundi*, в превод „Пъпът на света“. Легендата разказва, че Ромул изкопал дълбока яма на Форума, точно на мястото на основания град, в която всички жители трябвало да хвърлят шепа пръст от родните си места и плодове от първата реколта през годината като жертвени дарове. След като ямата била напълнена догоре и запечатана, върху нея бил поставен свещен камък, който в акварела на Константин Мойо от 1865 г., представящ светилището, е нарисуван във формата на копус. *Umbilicus Urbis Romae* бил външната част на *Mundus-a* – подземна стая, в която се съхранявал *Омфалосът*. Само върховният жрец имал право да влиза в тази Светая светих три пъти годишно – по време на пролетното равноденствие и на лятното и зимното слънцестоеие.

Римският форум през II в. сл. Хр. Правоъгълната сграда с колоните в центъра е храмът на Сатурн, мястото, където се намирал Пъпът на Рим.

Сред многобройните артефакти от бронзовата епоха, които Хайнрих Шлиман, прочутият откривател на Троя, изкопава от хълма Хисарлък, Турция, има и една женска теракотена фигура, украсена с олтар на огъня, посветен на планината Ида.¹² Историкът от началото на XX в. Зелия Нутал пише: „Показателно е, че трояският идол съдържа триъгълник, заобиколен от седем диска, украсени със свастика – „свещения огън“.¹³ Триъгълникът символизира планината Ида, където последователите на култа към Пъпа на света активирали главните чакри, т.е. центровете на човешката енергия, представени от седемте диска със свастики.

Може би най-древният човешки идол с кръстът с насочени наляво краища, символизиращ Прометей и неговата пръчка, с която запалва огъня. Брат на Атлас/Атлант, Прометей предоставя огъня (с други думи – технологията) на човешкия род. От най-древни времена свастиката (кръстът с насочени надясно краища) е свързвана с небесната светлина и/или огъня и е асоци-

ирана със слънчевия бог Аполон. Противоположният на свастиката знак – саувастиката, е символ на лунното божество Артемида (Диана в римската митология) и богинята на Луната, почитана на остров Крит.

СВЕЩЕНИЯТ КАМЪК В ИНДИЯ

Троянският идол на Шлиман с „огнения олтар“ напomnia на камъка Файра от Канарските острови, на тибетския Чинтамани и на много други „огнени камъни“ от Пасифика до Атлантика и Средиземноморието. Проследява се и връзката с още една Ида, този път в Индия. Там извършваният ритуала жрец запалвал *Агни джатаведа* – „свещения огън“ – на своя огнен олтар, рецитирайки *Ригведа*: „Поставяме Теб, о, Джатаведа, на мястото на Ида, в *nabha* („пъна“, „центъра“) на олтара, за да приемеш нашите дарове.“¹⁴ В хиндуистката митология Ида е планината дъщеря на Ману, героя, който според преданията в долината на Нил е онелял от Потопа. Лесно разпознаваемият атлантски характер на този мит подкрепя континюитета на темата за планината Ида, която е била пренесена от Атлантида до субконтинента. В „Матсия Пурана“ („Рибешката пурана“, един от най-древните текстове в индийската литература) Ману е предупреден за предстоящата катастрофа от бог Вишну, който му се явява в образа на риба: „Земята ще стане на прах, въздухът също ще бъде изпълнен с жега.“¹⁵ Индия е изключително богата на легенди, свързани с Великия потоп.

Една от версиите за Атлантида е разказана подробно в най-прочутия индийски епос „Махабхарата“. Според Енциклопедия „Британика“ историята в епоса е основана на действителни събития, развили се между XV и XI в. пр. Хр. – периодът, в който се предполага, че е бил разцветът и падението на Атлантида.

* Една от четирите свещени книги (веди) за индусите. В *Ригведа* са събрани химни, написани на санскрит. Съставена вероятно около 1700–1100 г. пр. Хр., тя е един от най-древните религиозни текстове в света. В продължение на векове *Ригведа* е съхранявана само в усната традиция и е записана чак през Ранното средновековие. – *Б. пр.*

Унищожението на океанското царство Трипура е описано първо в „Дрона Парва“, част XI от „Махабхарата“, и се споменава и по-нататък в епоса. Трипура е представена като богато и могъщо царство, чиито източни брегове гледали към крайбрежието на Африка. Наречено е „Тройния град“ заради тризъбеца, който Шива, създателят на острова, подарява на местните жители и който става емблема на града. Самият град е проектиран с помощта на Майя (богинята на илюзията) и „с голяма мъдрост“. Шива построява три изкуствени острова, обгражда ги с ровове, така че в центъра имало един остров, а другите го заобикаляли, и ги оформя така, че „да приличат на колело“ (*chakrustam* – санскритската дума за „кръг“). „На тях имало къщи и обществени сгради, високи стени и порти. И макар че пространството било запълнено с многобройни великолепни дворци, разположени един до друг, улиците били широки и просторни, разкрасени с различни сгради и внушителни порти.“¹⁶

Времето, в което е съществувала Трипура – бронзовата епоха, разположението на града – в Атлантическия океан, кръговият му план, великолепието му и тризъбецът, който традиционно се свързва с Юсейдон – всичко това може да се отнася единствено за Атлантида. В „Махабхарата“ освен това пише, че този „централен град“ бил известен и като Хираниапура – препратка към неговите обитатели, които „живеели в недрата на океана“ – мястото, наричано и Пън на света. Този термин може би е една от малкото оцелели атлантски думи, което личи от факта, че се появява и на противоположната страна на земното кълбо. Специалистът по майте, ученият от края на XIX в. Огюст ле Плонжон, отбелязва, че „името Хираниапура на езика на майте означава „извлечен в средата на водната стихия.“¹⁷

В индийските устни предания за Потопа често има истории за свещени камъни. Хиндуисткият Шива има в центъра на челото си скъпоценен камък – Урна, символизиращ безсмъртието на бога. Той му позволява да достига мъдрост, за която иначе не би и подозирал – челната чакра, или така нареченото Трето око, притежавано и от богове, и от хора. Шива е едно от най-ранните хиндуистки божества и образът му се появява на кръгъл печат от индийския град Харапи, датиран около 2600 г. пр. Хр., което го прави съвременник на модела на олтара на Пъна на света от Троя. Митът за Шива изобилства с теми за Атлантида: предста-

вяли си бога пепеляв на цвят, опасен непредвидим великан, който предизвикал Великия потоп, като размятал силно в океана чудовищна змия. По стените на храмовете обикновено е изобразяван носещ тризъбец – характерния за Посейдон скиптър.

В хиндуистката *Атарва Веда*¹⁸ четем: „Като жребец, сияещ със седем лъчи и изпълнен с плодовитост, времето създава всичко предстоящо. Като седем чакри, като кола със седем пъпа времето се носи напред.“ Атарва Веда се стреми да опише основната идея в Кундалини йогата, която се отнася за *nadi* – двойния нерв, увиращ се спираловидно около гръбначния стълб на човека (истинското Дърво на живота). Двата канала на нерва са: Пингала – за дясната страна, и Ида – за лявата. Пингала представлява мъжката енергия: завладяването, осъществяването и съзнанието. Ида е израз на женската енергия: отглеждането, инстинктът и подсъзнателната мисъл. Известна като Чандра Нади заради връзката с бледата луна (Чандра означава „Луна“ на санскрит), или лунно-женските енергии, Ида е възприемана от йогите като „най-голямата майка хранителка на света“. Целта им е да хармонизират Пингала и Ида по такъв начин, че те да се срещнат в Брахма Гаранги, където балансът на техните противоположни енергии ще доведе до просветление в точката, която е Пъпът на света. Това е по същността си атлантската идея за свещения център, която е запазена и в гръцката митология чрез образа на змията, увиваща се около Дървото на живота. С други думи – пътят на духовната енергия върви нагоре по гръбначния стълб на човека.

Развитието на името и функцията на Пъпа на света може да се проследи от Атлантида до Канарските острови, Егейския регион, Мала Азия и Индийския субконтинент. Открива се в атлантските имена Идея (другото име на Рея) и Хиадес, планината Хейде на Тенерифе, гръцкия Хадес, планината Ида на Крит, планината Ида в Троя и индийската „планина дъщеря“ Ида. Тези върхове са асоциирани със свещения камък – заместителя, който Рея дава на Кронос вместо бебето Зевс, неговия камък пън, почитан в критската пещера Идеон (Идеон Антроп); камъка Файра на гуанчите; троянския Паладиум; скъпоценния камък Урна на Шива. Всички те са отнесени от едно планинско светилище в друго по време на миграционните вълни, следствие от Великия

¹⁸ Една от четирите свещени за хиндуизма книги, в която има допълнителни химни и мантри, предимно използвани за лечение и магически цели. – *Б. пр.*

потоп. Тези събития са отразени в многобройните митове в различните краища на света: унищожението на Атлантида, потъналата прародина на гуанчите, пристигането на Девкалион на Крит след потопа на Огигей, пристигането на Дардан в Мала Азия след загубването на неговата атлантска майка, и оцеляването на Ману от катастрофата в Индия. Съответствието между тези несвързани помежду си теми, известни на разиръснати по целия свят народи, с различни култури и отделени от огромни разстояния, е убедително доказателство, че е имало атлантски „мисионери“, които са разнесли култа към Пъпа на света из половината свят и са установили навсякъде центрове за поклонение.

Оказва се обаче, че те са пътували не само в тази половина на света.

ПЪПЪТ НА СВЕТА В ЮГОИЗТОЧНА И ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА

Племената от Американския югоизток пазят спомен, че предците им произхождат от голям остров в Атлантическия океан. След като той е унищожен в огромен потоп, оцелелите отплавали през морето към изгрева на слънцето и стигнали до нови земи. Сред малкото вещи, които взели със себе си, бил „могъщ камък“, който те съхранявали на място, съответстващо на днешния щат Вирджиния. Обектът бил център на ритуалния култ, с който се почитали оцелелите от потопа герои, които донесли камъка в новата родина и го поставили на връх Олайми, една от най-високите точки в Апалачите. Тук по време на празника, провеждан в чест на събитията от миналото, точно по пладне били пускани от клетките им шест птици. След излитането им сипвали мед в каменна кутия и поклонниците влизали в малкия храм, разположен в голяма нещера на склона на планината, за да се изкъпят в свещения извор. Освобождаването на птиците е очевиден паралел на мита за Девкалион, който оцелява след Великия потоп, като пуска на свобода шест птици и следва техния полет. След като стигнал до сушата, веднага извършил възлияние с мед в знак на благодарност към боговете за спасението му. Според британския учен В. С. Блакет в центъра на светилището на връх Олайми във Вирджиния имало олтар с формата на куб, върху който бил поставен „кристал, висок около 8-10 см“.¹⁹

Остатък от древната почит към кристала на територията на днешните Вирджиния и Луизиана може да се намери в древната легенда на племето чероки, записана от Филип Галд, редактор в списание „Gate“:

Вождът на племето на минералите – Кристалният кварц, бил чист и ясен като светлината от самото Сътворение. Кварц прегърнал брат си Тютюн и му казал: „Аз ще бъда свещеният минерал. Ще лекувам ума. Ще помагам на човешките същества да откриват причината за болестите. Ще донеса мъдрост и просветление в техните сънища. Ще запълня духовната или история, както и днешната ни среща, така че, щом някой човек се взре в мен, ще може да види произхода си и пътя, по който ще постигне хармония.“²⁰

В Мексиканската долина темата за кристала от Доколумбовата епоха е свързана с мита за Пернатата змия, червенокосия „Мъж от Водния (потъналия) Атлан“²¹. От неговата титла – Ацтекатл, са взели името си прочутите ацтеки. По-известният вариант на това божество, Кетцалкоатл, често е изобразяван по стени на храмовете, носещ Ежекайлакоцкатл – „Вятърното съкровище“, около врата си, стилизирано във формата на мидена раковина, разкриваща духовната му същност и представляващо метафора за силата, която притежава. Тази драгоценност била поставена в свещилището на бога в самия център на Теночтитлан, столицата на ацтеките (днес на това място се издига Мексико Сити). Кетцалкоатл е почитан като Повелителя на годината Ксиухтеуктли – божеството на огъня и бог на всички първични енергии, който първоначално живеел в кръгла каменна кула по средата на морето. Идентичността му с Атлас/Атлант се потвърждава и от факта, че той можел да се преобразява в четиримата атланти, поддържащи небето – илюстрация на това е и кръстът, украсяващ мангала за въглища, който той носел на главата си. „Тази крайна манифестация на Пъпа (центъра) на Земята“, както го нарича специалистът по ацтеките Хенри Бърндейдж, традиционно е изобразяван на свещените скулптури като стар човек с издаден корем и мангал за въглища на главата си.²¹ В храма на Ксиухтеуктли (на

²⁰ Митичен остров, смятан за прародина на ацтеките. – Б. пр.

Пернатата змия) било съхранявано Вятърното съкровище, което изпълнявало функцията на Пъп на света за Централна Америка. Напълно в духа на най-древните легенди храмът представлявал пирамида на пет нива в червено, бяло и черно, изградена от кръгообразни стъпала, всяко по-малко от предишното, която се издигала в самия център на Теночтитлан, столицата на ацтеките. Името „Мексико“ произлиза от Метцтли – буквално „Пъпът (Центърът) на Луната“.²² Същата трицветна декорация и свещено число (пет) според твърденията на Платон са типични за атлантските постройки и те се появяват и в този най-важен централен храм, посветен на мезоамериканския герой от Ацтлан, оцелял от Потопа. Паралелът между храма на Ксиухтеуктли и Атлантида едва ли би могъл да бъде по-очевиден.

КОГА Е ИЗЧЕЗНАЛА АТЛАНТИДА

„Тази крайна манифестация на Пъпа (центра) на Земята“, Ксиухтеуктли, ацтекският Повелител на годината, притежавал Вятърното съкровище.

Платон е много по-неясен и колеблив относно информацията за времето, в което е съществувал първият Пъп на света, отколкото в описанието на външния му вид. И двата диалога

твърдят, че империята на атлантите е съществувала девет хиляди години преди средата на VI в. пр. Хр., когато Солон чува за първи път за нея в храма на Нейт в Египет. Данните на Платон не съответстват на това, което знаем за безспорно съществуващата през бронзовата епоха цивилизация (към която според „Критий“ се отнася Атлантида) и за късната каменна епоха, когато се предполага, че е бил разцветът на митичния остров. Бронзовата епоха в Европа започва приблизително в края на IV хилядолетие пр. Хр., а връхната ѝ точка е чак между 1500 и 1200 г. пр. Хр., когато в места като Омировите Гърция и Троя са строени цитадели, подобни на описваните в разказа на Платон. Видът имперски град, който той представя, да не говорим за Атина и династичния Египет, не е съществувал по време на късния палеолит (ок. 40 000 – 10 000 г. пр. Хр.).

Дезмънд Лий споменава в коментарите към своя превод на „Диалозите“ на Платон:

Гърците не са можели да преценяват добре времето. Именно това има предвид египетският жрец в диалога „Тимей“, когато казва „вие, гърците, сте вечни деца, няма грък старец“. Гръцката история и паметта им за миналото, обяснява той, били сравнително къси. И макар че гърците – и философите, и всички останали – се интересували от своя произход, било направо странно колко много им липсвал усет за определяне на изминалото време.

И все пак точно преди 11 600 години топенето на ледовете предизвиква покачване на морското ниво и тихоокеанският предшественик на Атлантида е погълнат от водите на катастрофално надигналото се море. Руините от тази загадъчна цивилизация, подобни на тези близо до японския остров и до Тайван, заемат сегашното си местоположение на дъното на оксана. Може би именно по това време оцелелите от Лемурия последователи на култа към Пъпа на света отнасят религиозните си принципи и свещения си могъщ камък в Атлантида, както твърди изследователката Джоузефин Сент-Хилър. Ако присмем Платоновите 9550 години пр. Хр. за реална величина, изглежда, че те белечат началото на атлантската цивилизация, както предполага и самият Платон в диалозите си. Това е времето, в което Посейдон преобразува

първоначално примитивното островно общество („в тези дни те още нямали кораби и не плавали по моретата“²³) във високо развита култура. Други атлантолози – като специалистът от Флорида Кенет Кароли – дълго време си задавали въпроса дали пристигането на морския бог не символизира пристигането на чужд, по-напреднал народ, който започнал да строи описваната от Платон Атлантида. Без да се притесняват от неточностите в своята хронология, гърците просто не са си направили труда да разграничат в историята на Атлантида нейния произход от Лемурия през десетото хилядолетие пр. Хр. и еволюцията ѝ като цивилизация на бронзовата епоха около 8000 години по-късно.

Както Лемурия в по-ранни времена и Египет по-късно, Атлантида не е процъфтявала само няколко века, а няколко хилядолетия – достатъчно време в нейната дълга история да се случат неколкократно природни катастрофи. Както разказвал на Солон египетският жрец от храма край Нил:

Много пъти и по различен начин е имало и ще има унищожения на хора, най-големите чрез огън и вода и по хиляди начини други по-малки. И при вас се разказва как някога синът на Слънцето Фаетон впрегнал бащината си колесница, но понеже не могъл да я кара по бащиния си път, изгорил всичко по Земята и сам загинал поражен от мълния – това се разказва под формата на мит, а истината е, че на големи интервали, от време на време става отклонение на телата, движещи се по небето около Земята, и тогава всичко на Земята загива от голям огън.²⁴

Съществува освен това версия и за принудителния завършек на ледниковата епоха, заради който опелелите от Лемурия тръгват да търсят спасение подалече, чак на Атлантическия остров, където се смесват с местното население и създават хибридна цивилизация на Атлантида. Корените ѝ са в палеолита, но през следващите няколко хиляди години тази цивилизация еволюира в съвършения пример за империя от бронзовата епоха, която на свой ред намира края си при неизвестно катастрофално събитие през 1198 г. пр. Хр. Тази версия съвпада и с типа култура, която Платон описва така подробно, и с глобалната катастрофа, която според геолозите се е случила преди около 3200 години.

В продължение на десетилетия учените не успявали да обяснят каква може да е причината за такова мащабно унищожение. Но през последните години на XX в., след като парчетата от геоложкия пъзел започват да си идват на мястото, постепенно се оформя логически свързан възглед за природната катастрофа от бронзовата епоха. В. Брус Мас говори за „периодични катастрофални удари върху земята на територията на Северна Монтана около 1000 г. пр. Хр.“²⁵ На запад от Брокен Боу, Небраска, има кратер, широк 1,5 км, образуван приблизително преди около 3000 години от метеорит, който е избухнал със сила, равностойна на 120 мегатона ядрен взрив. Метеорити и астероиди, паднали в Атлантическия океан, са причинили мащабни крайбрежни наводнения в югоизточната част на САЩ, както личи от дългата ивица кратери, или заливи, в Южна Каролина. Проби от сърцевината на ледниците край Кемп Сенчъри, най-крайната геоложка лаборатория на Гренландия, разкриват, че около 1170 г. пр. Хр. някаква глобална катастрофа е изхвърлила хиляди кубически километри прах в атмосферата.

През 1997 г., след като проучват доказателствата, шведските геолози Ларс Франзен и Томас Б. Ларсон предполагат, че „една космическа активност би могла да предостави обяснение за наблюдаваните промени. Според нас сравнително големи астероиди или комети (около 0,5 км в диаметър) са паднали някъде в източната част на Атлантическия океан“.²⁶ По-конкретно учените твърдят, че „относително големи небесни тела са паднали някъде в източната част на Северния Атлантически океан, вероятно върху шелфа на атлантическото крайбрежие на Северна Африка или Южна Европа около 1000-950 г. пр. Хр. Те са засегнали най-вече средиземноморските части на Африка и Европа, но са оказали и по-глобален ефект върху други части на земното кълбо“.²⁷ Унищожението на Атлантида е част от големия пожар, който изнепелява и много други територии – от градовете на китайската династия Шанг до градовете в Близкия изток и в Европа през бронзовата епоха. Местата в източната част на Северния Атлантически океан, където Ларсон и Франзен идентифицират следи от метеоритни удари, съвпадат с разположението на Платоновия остров. Макар той да твърди, че островът е унищожен от земетресение, все пак загатва и за някаква небесна причина в своя недовършен разказ, когато споменава „отклонение на тела-

та, движенци се по небето около Земята, и тогава всичко на Земята загива от голям огън“.²⁸

Глобалната катастрофа, отнела милиони човешки животи, остава далеч в тъмното минало, скривайки руините на цивилизацията през следващите пет столетия. Предишният блясък на докласическия свят се превръща в бледа легенда за още три хиляди години, докато съвременната археология не започва да разкрива неговите останки. Хатуса, столицата на хититите в Мала Азия, Троя, минойските градове на Крит, градовете от китайската династия Шанг... – дълго време са смятани за изцяло митологични градове, докато разкопките в края на XIX в. не доказват обратното. Атлантида също е жертва на този общопланетарен катаклизъм, който е унищожил завинаги нейното и тяхното величие. Оцелелите от бедствието жреци отплавали на запад към Америка и на изток към Европа и още по-надалеч, оставяйки разпознаваемия мотив за „Ида“ от Канарските острови до Индия. Сред най-ценния им товар били специални камъни, за които вярвали, че могат да предават несравнима сила, опит и трансформираща енергия. Тези камъни – независимо къде били поставяни и съхранявани – се превръщали в централна точка, около която се развивал култът към Пъпа на света.

Най-влиятелният и продължителен от тези духовни центрове е установен в Египет. Според гръцката митология страната дължи името си на Египт, внука на Посейдон – същия морски бог, който създава царския род на Атлантида. Синът на Египт, Идмон, донеся мистериозната религия в долината на Нил. Името му се нарежда в редицата от имена, произлизащи от „Ида“, които могат да бъдат проследени от Атлантида до Индия, и също както Идомоней на Крит неговият баща оцелял от Великия потоп. Храмът, в който Идмон поставя своя атлантски Камък на съдбата, все още се издига като една от най-великите постройки на земята.

Четвърта глава

ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА – ЕГИПЕТСКИЯТ ДОМ НА БОЖЕСТВЕНИЯ КАМЪК

Който иска да разгадае тайната на пирамидите, трябва да познава тайните на Земята.

Хермес Трисмегист

Фактът, че мащабни световни катастрофи унищожават предишните родини на Камъка на съдбата – първо в Тихия океан, после и в Атлантическия, не означава, че камъкът също е бил унищожен или загубен. Напротив, тези бедствия осигуряват тласък, благодарение на който мистериозният предмет преминава във външния свят и просъществува през вековете чак до днешно време. Историята му е толкова дълга и сложна, объркана от капризите на съдбата и човешката намеса, колкото е историята на самата цивилизация. Разказът за този загадъчен артефакт добива повече смисъл, когато стигнем до Египет. На това място е създадена напълно изумителната среда, в която той е бил съхраняван – специален „обков“ за специалния Огнен камък.

Технологиите за обработване на кристали, еволюирали от Лемурия в Атлантида, били достигнали високо ниво на приложение в практиката, преди да се случи природната катастрофа, известна по света като Великия потоп. Този глобален катаклизъм може да е бил достатъчно мощен, за да унищожи една ранна цивилизация, но не е могъл да изличи напълно събраната от предишните векове мъдрост. Камъните служели на хората в продължение на много години и геоложкото бедствие, сполетяло тяхната цивилизация, не било фатално за тях. Както личи от многобройните народни предания, разказвани по целия свят, катастрофата само ги откъсва от техните океански корени и ги разпръсква много надалече.

МОГЪЩИЯТ КАМЪК В ЕГИПЕТ

Когато жителите на Египет говорят за своя произход, те споменават за Първичния хълм, заобиколен от просторен океан, разположен някъде далече на запад. Именно там по време на Теп Зепа, или „Първото време“, хора и богове живели в мир и създали истински земен рай. Минавали поколения след поколения и мнозина от хората станали нагли, мислели, че божествените им покровители не са по-различни от тях самите и започнали непрекъснато да се карат за пари и власт. Боговете се отвратили, избрали малцина добродетелни смъртни и напуснали острова, който бил потопен сред морските вълни заедно с неблагоприятното си население. Избраните оцелели преминали Голямата зеленина, или Средиземно море, и стигнали до долината на Нил, където поставили начало на новия си живот.

Един от тях бил Тот, покровителят на мъдростта, наречен по-късно от гърците Хермес Трисмегист (лат. „тройно велик“). Той донася със себе си „Изумрудените скрижали“, които съдържали цялото върховно познание на Теп Зепа. Благодарение на тях Тот образовал жителите на долината на Нил в изкуството на писането, математиката и мистицизма, предал им познания по медицина и ги научил да строят напоителни съоръжения и сгради с огромни размери. Като свидетелство за сътрудничеството между усилията на местните египтяни и гения на оцелелите от Потопа, те заедно изграждат стилизиран паметник на Първичния хълм, който все още се издига на платото Гиза – Голямата пирамида (Хеопсовата пирамида).

ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА В ЧИСЛА

С първоначалната си височина от 146 м Голямата пирамида е била в продължение на хилядолетия най-високата сграда в света, докато преди малко повече от 100 години в Ню Йорк не е издигнат небостъргачът „Флатирон“. Периметърът ѝ е 921 м,

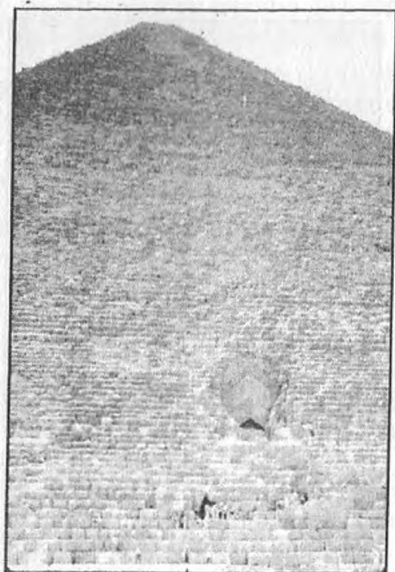
* Средновековен алхимически трактат, за който се твърди, че е с хилядолетия по-стар и авторството му е приписвано на Хермес Трисмегист. Книгата „Изумрудените скрижали на Тот атланта“ е издадена в България от ИК „Гутуранов“, 2007 г. – Б. пр.

което означава, че покрива 13,11 акра – разстояние, равнозначно на седем средно големи сгради в Ню Йорк Сити, а от камъните в нея биха могли да се построят 30 сгради като Емпайър Стейт Билдингс. Зидарията ѝ е достатъчна не за една, а за две стени, всяка висока един метър и широка около 30 см, пресичащи Съединените щати от Тихия до Атлантическия океан. Ако камъните от Голямата пирамида и от другите две пирамиди в Гиза бъдат насечени на блокове от по 30 см и бъдат поставени плътно един до друг, ще се образува стена, простираща се на две трети от обиколката на Земята по Екватора. В Голямата пирамида има повече камъни, отколкото във всички катедрали, църкви и параклиси в Англия. Това са само някои от изумителните отличителни белези на най-великата постройка на Земята. В началото на ХХ в. прочутият британски египтолог Флиндърс Питри пише, че Голямата пирамида показва „следи от такова умение, каквото ни предстои тепърва да преоткриваме“.¹ В края на изминалото столетие изследователят на пирамидите Уилям Фикс заключава, че „днес не съществуват технологии нито за строежа на пирамидата, нито дори за възстановяването ѝ в първоначалния ѝ вид“ – твърдение, с което повечето изследователи са абсолютно съгласни.²

Голямата пирамида, която се показва зад „спящника“ си на платото Гиза, пирамидата на Хефрен.

Голямата пирамида е разположена на каменна платформа, която поддържа постоянно равно ниво с отклонение едва 21 мм по продължение на 231-те метра от всяка страна, независимо от хилядите години сеизмична активност. Облицовъчните ѝ камъни са поставяни с точност от 0,13 мм, докато пролуките за хоросана са средно 0,5 мм. Пирамидата съдържа близо 2,5 милиона блокове – предимно варовикови, като всеки един е отсечен и поставен до другия с 0,2 мм толеранс – същата точност, използвана от съвременните бижутери. Питри установява, че т.нар. „спускащ се коридор“, който започва от северната страна на пирамидата и преминава през солидната скална основа отдолу, по цялата си 106-метрова дължина има отклонение само половин сантиметър. Заради полираните до невероятен блясък 80 акра облицовъчни камъни, които първоначално са покривали Голямата пирамида, тя била единственият обект, построен от човешки ръце, видим от Космоса в моментите, когато светлината се отразявала от страната, гледаща към слънцето. (Много популярно е твърдението, че Великата китайска стена може да бъде видяна от орбита, но всъщност това не е така – в редки случаи може да се види само нейната сянка.)

Представа за действителния размер на Голямата пирамида може да се добие от съпоставката с човешките фигури, намиращи се в основата на съоръжението.

Камъните от Голямата пирамида тежат от 2 до повече от 70 тона – за сравнение, един средно голям локомотив тежи 68 т. Всички са напаснати един към друг с точност до 0,2 мм – прецизност, която съвременните строители не могат да постигнат дори когато полагат ръчно тухли, които могат да нагласят на местата им с точност до 2,5 мм. От само себе си се разбира, че 70-тонен блок не може да бъде нагласен с почукване на мистрията на мястото му. Нещо повече, тези тежки блокове не само са били използвани, за да се изградят по-долните нива на основата, но и са били вдигани на 30 и повече метра височина по наклонената повърхност на пирамидата – истински кошмар за съвременния инженер.

Използваният за Голямата пирамида варовик се намира в околността, но хилядите тонове гранит са докарвани в платото Гиза от карисри, отдалечени на 800 км – приблизително разстоянието от Чикаго, Илинойс, до Мемфис, Тенеси. Пренасянето на такъв огромен товар през трудния за преминаване Нил – заради неговите силни течения и остри завои – изисква невероятни човешки усилия и изглежда направо невъзможно дори по днешните транспортни стандарти. Деликатното повдигане и поставяне на 70-тонни камъни на огромните баржи, които трябва да са имали за тези цели, и после отново повдигането им и пренасянето им на брега – всичките тези действия, без да се счупи и налука поне един камък, изискват наличието на технологии, които поне в някои отношения би трябвало да превъзхождат нашите съвременни технически съоръжения.

Голямата пирамида – геодезично съоръжение

Учените имат правото да формулират всякакви теории, с които да обясняват методите за конструиране на Голямата пирамида, нейното предназначение или възрастта ѝ. Попадайки обаче в нейната сянка, обичайните въпроси и техните тълкувания просто изчезват. Когато се сблъска с невероятните мащаби на тази постройка и очевидното съвършенство на нейната изработка, съзнанието на наблюдателя се изнълва с чисто благоговение. След тази среща повечето хора стигат до едно и също предположение за истинския характер на чудото пред тях: Голямата пирамида е построена като геодезично съоръжение за измерване на Земята – иначе казано, нейните вътрешни и външни мерки са мерило за самата планета.

Геодезията е наука за измерване повърхността на Земята, благодарение на което се определя точното положение на специфичните локации по нея.

Хилядите съответствия между Хеопсовата пирамида и нашата планета не са резултат на спекулация, теоретизиране или просто съвпадения. Голямата пирамида е била първоначално разположена максимално близо до абсолютния център на Земята. Това означава, че тя се намира на уникално място – там, където мрежата от северни паралели и източни меридиани покрива най-голяма част от сушата на земята. Местоположението и формата ѝ възплащават в най-голяма степен същността ѝ на геодезен символ. Както обяснява Александър Брагин,

Върхът на пирамидата е разположен на 290° (градуса) 58' (минути) и 51.22" (секунди) северна ширина. Това на пръв поглед няма кой знае какво значение. Но когато си спомним, че местоположението на Полярната звезда е неизменно на 1° (минута) и 8.78" (секунди) заради пречупването на светлината през атмосферата, тогава разбираме какво е имал предвид древният строител. А именно, ако се прибави 1° 8.78" към 290° 58' 51.22", ще получим точно 300 и тогава осъзнаваме, че загадъчният създател на Голямата пирамида се е водил по Полярната звезда (или по съответстващата ѝ точка в съзвездие на Дракона) и е поставил пирамидата точно на 13-ия паралел. Този паралел е забележителен поради факта, че отделя максимална част от сушата на нашата планета от максимална част водна повърхност. Очевидно строителят е искал да запазят за постоянно разпределението на континенти и океани в онези времена и можем да видим, че това разпределение е почти същото и в наши дни.³

Физикът Майкъл Ксузди допълва обяснението на Брагин: „Шестте континента на Земята на външен вид образуват формата на петогълна пирамида. На върха е Африка, а линиите, спус-

каши се от нсйния център към центровете на другите континенти, са равномерно разположени през 72 градуса. Останалите пет центъра са почти в една равнина, в която се намира основата на пирамидата.“ Във II в. пр. Хр., много преди да започнат да се обмислят всевъзможни варианти за предназначението на Голямата пирамида, различно от приписваните ѝ погребални функции, гръцкият географ и историк Агатархид от Книдос стига до извода, че „мерките на пирамидата съответсват на географски градуси“.⁴ С други думи, истинската конфигурация на Голямата пирамида е отражение на микрокосмоса на самата Земя.

Сред мерките, закодирани в пирамидата, има три ключови величини, които изчисляват размера и формата на нашата планета с направо планеща точност. Те отговарят на трите най-важни планетарни величини, определящи окръжността, полярния радиус и екваториалната изпъкналост. От тях може точно да се изведе сплеснатостта на полюсите и неправилността на Екватора, което е странно, защото нито една от тези особености на Земята не е била известна преди XVIII в. Периметърът на Голямата пирамида, установен от нейните „вдлъбнатини“ (плитки, квадратни отвори с неизвестно предназначение), е равен на половин минута екваториална дължина, или $1/43\ 200$ от окръжността на Земята. Първоначалната ѝ височина съответства на $1/43\ 200$ от полярния радиус. Първоначалните ѝ параметри са абсолютно равни на половин минута ширина на Екватора, което означава, че дължината в основата ѝ представлява разстоянието, което Земята изминава за половин секунда.

Ако периметърът на Голямата пирамида бъде изразен в инчове (1 инч е равен на 2,54 см), той ще представлява числото 36 524,2, което е равно точно на дните в една година, умножени стократно, т.е. броят на дните в един век. Линията в основата на пирамидата е равна на 500 лакътя (аршина), или 750 египетски стъпки. Това число отговаря точно на разстоянието, което планетата изминава за половин секунда на Екватора, тъй като окръжността на Земята е 86 400 лакътя, точно както едно 24-часово денонощие е съставено от 86 400 секунди. До влизането в употреба на сателитните наблюдения от Космоса през 70-те години на XX в. изчисленията, които древните строители на пирамидата са осъществили на нашата планета, нямат равни на себе си в целия свят и във всички времена.

Дори теглото на Голямата пирамида показва дълбоко познание за мерките на Земята. Нейните 6 милиона тона са равни на една квинтилионна [10 на 18-та степен] част от теглото на планетата. Ако обемът от 2,5 милиона кубически метра на пирамидата се умножи по средната плътност на камъните ѝ, резултатът, изразен в древната египетска единица за мярка (известна като „лакът“) – ще бъде 552, което е съотношението на плътността на Земята към плътността на водата. Може би най-невсвоятно от всичко е следното изчисление – ако се умножи първоначалната височина на Голямата пирамида по 1 милиард, се получава 146 милиона км – приблизителното разстояние от нашата планета до Слънцето – факт, открит едва през XIX в.

Американският физик Джоузеф Фарел пише:

Средната плътност на Земята е приблизително 5,7 пъти повече от плътността на водата при 68 градуса по Фаренхайт (20 градуса по Целзий) при атмосферно налягане от 20,6 хектопаскала.⁵ В Камерата на царя всеки ред камъни има по 23 или повече камъка, с изключение на петия ред, който съдържа само седем. Следователно средното тегло на Земята е закодирано в петия ред на Камерата на царя.⁵

Нещо повече, вътрешността на Голямата пирамида поддържа постоянно температура от 68 градуса по Фаренхайт (20 градуса по Целзий) – средната температура на нашата планета. Фарел набляга и на факта, че първоначалната височина на пирамидата, приравнена в инчове – 5449 инча, е равна на средната височина на земята над морското равнище.

Всяка от четирите страни на Голямата пирамида със своята почти незабележима извивка представлява извита четвъртина от Северното полукукло, съвършен сферичен квадрант от 90 градуса. Инженерът от Лийде, Йоркшир, Дейвид Дейвидсън, е доказал, че по леките извивки на всяка от четирите страни на пирамидата може да се изчисли слънчевата година (точното време между равноденствията), аномалната година (времето, нужно на Земята, за да се върне до точката най-близо до Слънцето – перихелиона) и астрономическата година (времето, необходимо на една звезда да се появи на същото място на небето).⁶

Всяка страна от основата на Голямата пирамида е точно 9131,416 инча – число, отговарящо на броя на дните, съдържащи се в 25 години. Това разпределя за всяка астрономическа година от 365,25664 дни само 30 секунди разлика спрямо астрономическата година, определена от астрономите през XX в. Нещо повече, същата тази величина на практика е равна на 0,0021 (1/480) от един екваториален градус. Брагин отбелязва:

При това положение общата дължина на линията на екватора ще стигне до 24 903,86181 мили (40 078,88 км), което е само с около 1,5 мили (2414 км) повече от стойността, изчислена от съвременната наука. Ако разделим дължината на екватора, както ни е дадена от пирамидата, на числото ни, ще получим диаметъра на планетата, равен на 7927,1 мили (12 757,27 км), което е само с 0,5 мили (0,804 м) повече от стойността, изчислена от съвременния астроном сър Джеймс Джийнс [240].

Освен това всяка от четирите страни в основата е с размери 500 царски лакътя, което, превърнато в морски мили, е равно на числото 24 883,2 – точната стойност на земния меридиан. Точността е толкова прецизна, че едва надхвърля с една десета от градуса стойността, изчислена от американските сателити в края на XX в. Използвайки същата поредица от мерки, математикът от Дъблинския университет Алън Мичъл твърди, че основата, страните и ключовият най-горен камък на Голямата пирамида отговарят на екваториалния, средния и полярния радиус на Земята.⁷

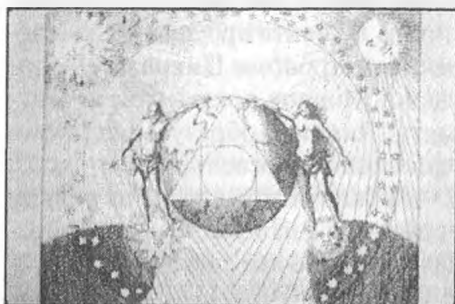
Цитираните в тази книга размери на Голямата пирамида са установени през 50-те години на XX в. от Ливио Стечини, д-р на философските науки, професор в Харвард, специалист по древните мерки и теглилки и история на картографията в античността. След като осъществява най-подробното проучване на древния паметник, той дава следните стойности: първоначалният ѝ периметър от 921 453 м е точно на половин минута от дължината на екватора, или 1/43 200 от земната обиколка. Това отклонение е показателно, защото, когато се умножи по 147,14 м – първоначалната височина от основата на Голямата пирамида – резултатът, който се получава, е равен на разстоянието от центъра

на Земята до Северния полюс. Изчисленията на пирамидата за полярния радиус се разминават средно с по 120 м. Макар при-видно това да прилича на грешка – незначително малка, разбира се – всъщност се оказва, че е допусната нарочно от строителите на пирамидата, защото в 120 м има същият брой стъпки, колкото са дните в една слънчева година – 365. Изразено в инчове, периметърът на Голямата пирамида заема (с 1 или 2 инча отклонение) 36 524,2 инча – 100 пъти броя на дните в една година, или казано по друг начин – броя на дните в 100 години.

През далечната 1805 г. френският математик П. Ф. Дж. Джоселин стига до извода, че Голямата пирамида символизира чрез заложените в нея размери окръжността на Земята. Заключение то му е потвърдено и от проучванията на американския географ А. Е. Бериман близо 150 години по-късно. Всъщност стандартната мярка на древните египтяни, ремен, използвана при строежа на съоръжението, е точно 0,0000001 (една десет милионна) от средния полярен радиус. Според Бериман в конструкцията на Голямата пирамида е вкарана геометрията на нашата планета по-прецизно, „отколкото би могло да го постигне каквото и да било средство, измислено от човешкия ум“.

Геодезичните координати, открити в Голямата пирамида, не са случайност, защото съществуват доказателства, че тези величини са използвани по-рано и на други места в Египет: Сун-т (Асуан), или „Откритият вход“, е слънчева обсерватория, известна на гърците като Сиене, намираща се срещу остров Елефантин, „Слонският остров“ (най-голямата скала, образувана от водите на река Нил близо до първия водопад). Обсерваторията е разположена близо до Тропика на Рака и е единственото място в Египет, от което можело да се правят точни наблюдения, за да се установи окръжността на Земята по време на лятното слънцестоене. Наблюденията, провеждани в обсерваторията на Сун-т,

очевидно са били използвани и за установяване на земните размери, включени в комплекса на платото Гиза.

Тази илюстрация от научен текст от XVII в. показва, че нейният автор е разбирал геодезичната функция на Голямата пирамида като център на Земята и на космическата (т.е. духовната) хармония. (Илюстрацията е от „Mundus Subterraneus“, „Подземният свят“, 1665 г., от Атанасий Кирхер.)

КАРТА НА СВЕТА НА 6000 ГОДИНИ

Обсерваторията и Голямата пирамида не са единствените доказателства за изумителното познание, което древните са имали за Земята. Американският професор Чарлз Хапгууд (Баркли, Калифорния) установява, че някой е направил карта на света, включваща дори и бреговете на Антарктида, почти 1000 години преди традиционно приетото начало на Първата египетска династия, което е датирано около 3100 г. пр. Хр. Хапгууд публикува своите впечатляващи изследвания през 60-те години на XX в. и до този момент те не са опровергани, въпреки нежеланието на академичните среди да ги приемат сериозно. Дългогодишните му проучвания се базират на карта от XVI в., принадлежала на турския адмирал Пири Рейс. Хапгууд доказва, че тази карта е била всъщност конгломерат от множество други по-ранни карти, наложени една върху друга. Данните сочат, че първоизточникът на тези карти е информация, съхранявана във Великата Александрийска библиотека, някъде през I в. сл. Хр., а дори и по-рано. Задълбоченото проучване на картата на Пири Рейс разкрива, че и Северният, и Южният Атлантис са били познати на създателите на картата преди 6000 и дори повече години – хилядолетия преди двата океана да бъдат изследвани (както е прието да се смята, за пръв път) по време на Европейския ренесанс.

Хапгууд стига до извода, че древните египтяни не са използвали система, съответстваща на нашата система от ширини и дължини, а по-скоро някаква форма на сферична триангулация, която остава за него неразбираема. Отговорът на загадката идва от един съвсем неочакван източник. В своите проучвания за магнетизма на нашата планета руските астрономи Николай Фьодорович, Вячеслав Мороз и Валерий Морков документират магнитните линии, онасващи Земята. Линиите образуват додекаедър (фигура с 12 страни), описан около икосаедър (фигура с 20 страни). Тази подредба изобразява хипотетичен граф^{*} от редици триъгълници по такъв начин, че когато е наложен върху изображение на земното кълбо, съвпада напълно със системата, използвана от създателите на картата на Пири Рейс. Изводът от това откритие е стряскащ за учените с традиционни възгледи: колкото и невероятно да звучи, но изглежда, че картографите от петото хилядолетие пр. Хр. са имали познания за магнитосферната конфигурация на Земята (нещо, което нашата цивилизация откри чак през 70-те години на XX в.) и са ги използвали, за да създадат система за географски измервания. Снабдени с това знание, мореплавателите са могли да плават из целия свят – и както изглежда, са го правели.

Освен това Хапгууд открива, че някои от най-известните европейски картографи са притежавали тайна информация за географията на света от източници, предхождащи експедициите на техните съвременници Колумб и Магелан. Един от най-прочутите ренесансови картографи е фламандецът Флемиш Герхард Кремер, по-известен днес с името Меркатор (и латинското, и немското му име означават „търговец“). Той изобретява техниката за използване на криви по картите за означаване на линии с еднаква дължина в градуси, нововъведение, което се използва и днес и е известно по целия свят като „проекцията на Меркатор“. Тази проекция е направена от абсолютния център на Земята до хипотетичния цилиндър, който я обгръща и се докосва до нея по екватора и по който меридианите стават успоредни и заедно с паралелите образуват решетка от квадрати. Любопитно е, че Меркатор обявява откритието си през 1563 г. след

* В математиката – всяко крайно множество от точки или върхове, някои от които са свързани помежду си с линии, които наричаме ребра. – *Б. пр.*

завръщането си от Египет, където задълбочено е проучвал Голямата пирамида. Меркатор имал репутацията на човек „неуморим в стремежа си да открива познанието на миналото“ и изглежда, че наистина е успял да разгадае геодезичните тайни на египетските строители.⁹

През 1646 г. Джон Грийвс публикува „Pyramidographica“ („Графиките на Пирамидата“), в която оксфордският математик и астроном твърди, че Голямата пирамида съдържа размерите на нашата планета и установява измервателни таблици, от които произхождат всички геометрични системи на Западния свят. Неговият по-прочут колега Исак Нютон използва фигурите от „Pyramidographica“ за своето изследване „A Dissertation upon the Sacret Cubit“, „Трактат за свещения лакът“ [мерната единица]. Хора като Меркатор, Грийвс и Нютон, които твърдят, че съоръжението в Гиза има геодезични характеристики, са осмивани като „пиромидиоти“ от съвременните учени традиционалисти, включително от ръководителя на държавните проучвания в платото Гиза и директор на египетския Върховен съвет за древността Захи Хавас. Въпреки това тези независими изследователи продължават да отстояват мнението си, че хората, владеещи напредналите математически познания, благодарение на които е изградена Голямата пирамида, произхождат от някакво друго място, а не от долината на Нил.

Древните гърци – като Хезиод от VIII в. пр. Хр., разказват за далечните праисторически времена, когато една *ойкумене* (цивилизация, обхващаща целия познаваем свят) създала „златната епоха“ на ранното човечество. От другата страна на света майте от народността киче в Юкатан пишат, че „първата раса от хора владеели цялото световно познание. Те изследвали четирите ъгъла на хоризонта, четирите точки на небесната твърд и цялата земна повърхност“.¹⁰

Съвсем наскоро беше установено, че геодезичните характеристики на Голямата пирамида са били известни на гърците от класическата епоха, които създават думата, използвана и днес за това съоръжение – пирамида. Значението на тази дума обаче е коренно различно от египетската дума, употребявана за същата структура – *mr*. То е свързано с единица за мярка, което от гледна точка на геодезичните черти на Голямата пирамида е напълно подходящо. Едно от имената, с което египтяните наричали страната си, било То мера, в превод „Земята на пирамидата“. Изглежда, че съвременното арабско име на Египет, Ал Мисри, също произлиза от То мера. На езика на египетските копти* (в него отчасти е запазен първоначалният вече отмрял египетски език) *pyramid* определено подчертава „измерителните“ свойства на Голямата пирамида – думата означава „десетото поредно число“. А както вече знаем, стандартната единица от древната египетска измервателна система, *ре.непът*, използвана в строежа на съоръжението, е точно 0,0000001 (една десет милионна) от средния полярен радиус на Земята.

Гръцката дума, с която е известна прочутата сграда в платото Гиза, е още по-загадъчна. Тя означава „огън отвътре“. Ако древните гърци са знаели, че пирамидата „съдържа“ мерките на Земята, защо е трябвало да изберат такава дума за описание на най-голямото някога създавано каменно съоръжение? Дали не са я избрали нарочно, за да намекнат за истинското предназначение на Голямата пирамида?

* Народ, смятан за пряк потомък на древните египтяни – коренното доислямско (т.е. неарабско) население на Египет; днес наброява около 8-9% от населението на страната, което приблизително е 6 млн. души. Коптите изповядват древноизточно православно християнство, като службите им се провеждат на коптски език. Той произлиза пряко от древния египетски език, изписван с египетски йероглифи, йератическо и демотическо писмо. Престава да се говори през XVII в. – *Б. пр.*

Пета глава

ЗАЩО Е БИЛА ПОСТРОЕНА ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА

Отнеси със себе си предупреждението, че когато хората изоставят своя Създател и се отнасят към другарите си с омраза, както стана с владетелите на Атлантида, по чието време тази пирамида беше построена, ще бъдат погубени от тежестта на собствената си греховност, точно както беше унищожен народът на Атлантида.

Думи на загадъчния призрак, чути от британския автор Пол Брантън в Камерата на царя в Голямата пирамида през 1935 г.

Голямата пирамида притежава две впечатляващи характеристики: мащаба на вложения материал и геодезичната информация, кодирана в нея. Те представляват единственото сигурно доказателство, с което разполагаме по отношение на съоръжението, но все пак от тях можем да определим защо е била построена пирамидата. Хората, отговорни за създаването ѝ, очевидно са били запознати с размерите на нашата планета и са имали математически и архитектурни умения равни, а в някои отношения и превъзхождащи съвременната технология. За отбелязване е, че тяхното постижение е много различно от всичко друго, изградено от древните египтяни, тъй като нито една структура от долината на Нил не може да се сравни с Голямата пирамида (с изключение може би на незначително по-малката ѝ съседка, пирамидата на Хефрен). Странно е, че тя всъщност е най-несегипетският паметник на Земята, защото никога не е била изпъстрена с иероглифи, които по традиция украсяват всички обществени еги-

петски сгради (с изключение на пирамидите, построени точно след нея). Всички великолепно наметници, издигнати от Рамзес II много векове след епохата на пирамидите, са покрити с йероглифи.

Най-обширната и трайна информация за Голямата пирамида е съхранена от ислямските учени. Те успяват да запазят голяма част от философията, технологията и историята на класическата и докласическата цивилизация, докато Европа потъва за 500 години в мрака на Средновековието. Около 870 г. сл. Хр. арабският историк Абу Балк преразказва легенда, според която „един мъдър мъж, живял преди Потопа, бил предупреден за настъпващия небесен съд, който щял да унищожи всяко живо същество. Той издигнал в платото Гиза пирамиди от камък, за да създаде убежище от бедствието“.¹ В началото на Х в. историкът Масуди пише в съчинението си „Полета със златни мини и скъпоценни камъни“ („Fields of Gold-Mines of Gems“):

*Сурид, един от владетелите на Египет преди Потопа, построил две големи пирамиди. Причината за това била, че царят, който живял 300 години преди Потопа, веднъж сънувал, че Земята ще бъде разтърсена, звездите ще паднат от небето, ще се сблъскат с грохот и цялото човечество ще побегне в ужас.*²

Между VII и XIV в. и други арабски автори повтарят тази история с различни вариации: пирамидата е издигната, за да се спаси човешкият род от глобалната катастрофа, която ще бъде причинена от сблъсъка на някакво небесно тяло със Земята.

Съществува поне един римски източник, предхождащ дори арабите, който потвърждава техните сведения. През 390 г. сл. Хр. Марцелин Амиан пише следното: „Надписите, за които древните твърдят, че са изписани по стените на някои подземни галерии на пирамидите, били предназначени да предпазят древната мъдрост от унищожение по време на Потопа.“ Друг римски историк, Йосиф Флавий, предава същата информация.³

Ислямските учени са единодушни в твърдението си, че архитектът на Голямата пирамида е Тот, богът на знанието и откривателят на йероглифното писмо. В египетската митология се смята, че преди да пристигне в долината на Нил, той оцелял от катастрофално наводнение, което унищожило неговия дом, на-

миранц се на остров някъде далече на запад. Санхунайтон, финикийски учен от VI в. пр. Хр., твърди, че според храмов надпис Тот бил първият цар и архитект на Египет. Тези предания като че ли се потвърждават от една египетска церемония, която предхожда стросжа на пирамидата: според Кевин Джаксън и Джонатан Стамп в проучването им от 2003 г., направено за Би Би Си, когато царят освещавал съоръжението, той бил съпровождан от „жрец, изпълняващ ролята на бог Тот“. Дватама заедно „отбелязвали основните линии на четирите външни стени“.⁴

Ако разгледаме различните истории за архитекта на Голямата пирамида от времето преди Потопа, свързани с подготовката за оцеляване от предизвестен природен катаклизъм, тогава предназначението на тази структура трябва да се свърже пряко с това събитие. И арабските учени, и Марцелин твърдят, че Голямата пирамида е създадена, за да запази знанията на една велика цивилизация за бъдещите поколения и някои съвременни изследователи са съгласни с теорията за пирамидата като „капсула на времето“. Но дали наистина такова изумително съоръжение е създадено само за да бъде предадена геодезична информация в бъдещето?

Отговорът определено е „не“, защото е излишно структура с вътрешен капацитет 2,5 милиона кубични метра – направо чудовишно голямо пространство, да служи само за хранилище. Съоръжение с много по-нисък размер, дори десет пъти по-малко – щяло да свърши същата работа. Просто няма никаква *нужда* да бъде издигана толкова огромна структура за такава относително малка задача и на такава невероятна висока цена. Накратко, всичко, което знаем за тази постройка, сочи, че и традиционните, и дори най-нетрадиционните теории не могат да обяснят напълно нито размерите ѝ, нито геодезичните ѝ функции. От размера и прецизността на пирамидата личи, че построяването ѝ е било възприемано като една от най-важните задачи за всеки член на обществото, което я е създадо. Нищо друго не би могло да накара цял един народ да вложи всичките си усилия в един-единствен проект. Нито обсерватория, нито капсула на времето, нито гробница или храм заслужават такова общонационално усилие. Голямата пирамида е била нещо друго, нещо много по-необходимо.

Обратно на академичната теория Голямата пирамида не е гробница: нейният малък вход и тесни коридори са недостъпни за вкарване на фараонския саркофаг и неговия погребален кортеж.

МИСТЕРИОЗНАТА СВЕТЛИНА НА ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА

Може би отговорът на загадката се намира на върха на самата пирамида. Тук от древни времена до днес понякога се проявява феномен, който е наблюдаван от случайни очевидци и документиран от опитни наблюдатели: посетителите на платото Гиза виждат върха на Голямата пирамида, облян от нещо като синкава мараля, облак, мъгла или ореол с различна сила на сиянието.

Каквото и да е нашето мнение за Алистър Кроули*, факт е, че през 1903 г. известният кабалист наистина е прекарал една нощ в Голямата пирамида, в т.нар. Камера на царя. Той видял с изненада, че цялото помещение било обвито със синя светлина, чийто източник не могъл да определи. Кроули разказва, че макар слаба и мъждива, светлината била достатъчна, за да се чете на нея.⁵

* Едуард Александър (Алистър) Кроули (1875-1947) – английски окултист, кабалист, занимавал се с черна магия и всевъзможни езотерични учения. Имал репутацията (до известна степен, създадена с рекламна цел) на един от най-порочните и зли хора на своето време, извършвал отвратителни практики (предимно сексуални), обявил се за „Числото на звяра 666“. Автор на много окултни книги. – Б. пр.

Синята светлина на Голямата пирамида може да бъде видяна и днес от посетителите, които не вярват на очите си и на собствените си възприятия. Една от най-ярките и скорошни появи на сиянието от пирамидата е била засвидетелствана от американския турист Робърт Хаусман, който посетил Египет през 1994 г. Той отседнал в хотел „Мона Хаус“, разположен съвсем близо до Голямата пирамида, малко по-долу от нивото ѝ. Ето какво се случило в нощта преди отпътуването му:

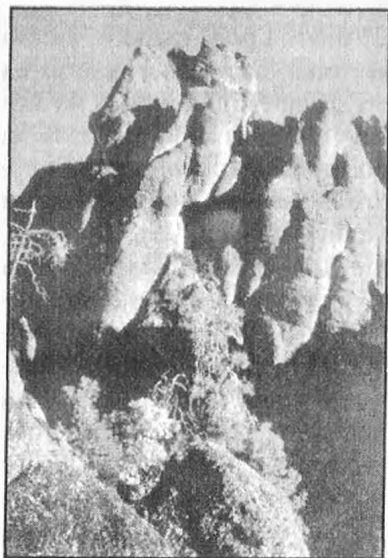
Всички останали си бяха легнали, но аз исках да хвърля още един поглед към пирамидата, която се извисяваше над хотела. Беше около полунощ, около пирамидата имаше нещо като мъгла и можех само да си я представям как изглежда. И все пак, като се взирах нататък, забелязах синкава светлина, която започна да се оформя около нея. Загледах се с нарастващо любопитство и се чудех откъде се появява сиянието, което ставаше все по-ярко. Бях доста объркан, още повече след като забелязах, че сиянието започна да образува кълбо около върха на пирамидата. Стоях там поне 20 минути, а светлината ставаше още по-забележима. Спомням си, че се питах дали не халюцинирам или наистина виждам аура около пирамидата.⁶

Друг американски посетител, Уилям Гроф, също е силно изумен, след като вижда синята светлина, струяща от върха на Голямата пирамида. Той е изтъкнат физик и влиянието му помага да доведе колеги от египетския Институт по физика, за да проучат съоръжението. Групата провежда подробно и доста изтощително изследване на вътрешните коридори, но не успява да открие никаква причина за светлинния феномен.⁷

Прочутият египтолог от Британския музей от началото на ХХ в., сър Е. А. Уолис Бъдж, чиито преводи на текстове от династичната епоха все още се смятат за основополагащи в египтологията, открива най-стария (според него) писмено засвидетелстван термин, който се отнася за Голямата пирамида. Той среща трудности при тълкуването на думата, защото дори в края на Старото царство – около 2155 г. пр. Хр. – вече била доста архаична и е спомената само веднъж в египетската „Книга на мъртвите“. Бъдж стига до извода, че въпросният термин, *khahut*,

означава „светещото лице на пирамидата“, или „светлината на пирамидата“ – очевидна препратка към феноменна, наблюдаван от Хаусман, Гроф и много други, но както се оказва, известен от самото начало на египетската история.⁸

Докато ранните сведения за събитието са изпълнени със суверни и вдъхващи страхопочитание легенди, съвременните изследователи смятат, че синята светлина на пирамидата е генерирана от нарастващото напрежение вътре в земята, точно под самата конструкция. Изглежда, че това е същото явление, известно като „земстръсни светлини“ – облаци тъмносиня светлина, появяващи се понякога преди сеизмична активност. По принцип, когато силите, които образуват трусове, притискат подземните минерали, се образува електрическо напрежение, което разкъсва молекулите на подземните води и това води до освобождаване на заредени йони от кислород и водород във въздуха. Процесът химически отделя електроните от техните траектории около атомното ядро, преобразувайки енергията им в светлина. По този начин повлияните водни молекули кондензират в заредени със статично електричество мъгли или облаци, които като че ли излъчват светлина или са нажежени до бяло. С нарастването на трусовете се прилага натиск върху гранита и/или върху други видове кристални скали в земната кора и се излъчва видим елек-

Синята аура често наблюдавана около националната природна забележителност Пинаклес в Южна Калифорния, е породена от сеизмични енергии, взаимодействащи с кристало-гранитната скала, от която е изградена природната формация.

трически заряд. Тези „земетръсни светлини“ са заснети за първи път през 1966 г., непосредствено преди земетресението, което разтърсва японския град Мацуширо, когато хоризонтът се озарил от свръхестествен небесносин блясък.

Същият феномен може да се наблюдава в Алпите и Андите, откъдето произлиза и терминът „блясъкът на Андите“. Това е сияещ електрически разряд в атмосферата, понякога простиращ се на стотици километри разстояние, предизвикан от сеизмична активност. Подобно явление се случва и в Съединените щати, до природната забележителност Пинаклес по крайбрежието на Калифорния, южно от Холистър. Тук синята светлина най-често се проявява край скална формация с дължина 5 км и височина 800 м, приличаща на заострени кули или конусовидни пирамиди. През 1973 г. британският историк Дейвид Кърбин наблюдава огромна, но безформена светлинна фигура, надвиснала точно върху природния обект и успява да я заснеме, преди тя да се завърти и да изчезне във въздуха. Националният природен паметник Пинаклес е разположен на свой собствен разлом, тясно свързан с хребета на прочутия разлом Сан Андреас, в който преди милиони години са се образували вулканични структури.

Голямата пирамида също е разположена в сеизмично активна зона, така че синята светлина, наблюдавана понякога на нейния връх, е резултат от същите енергии, отговорни за „земетръсните светлини“ и за „блясъка на Андите“. Хаусман наблюдава светлината на пирамидата (древната *хахут*) на 22 септември 1994 г. – няколко месеца след земетресението от 6,2 по скалата на Рихтер, което разтърсва Египет и нанася огромни щети. Повредени са големите древни структури при Ком Омбо*, но Голямата пирамида остава незасегната. Половин година след основния трус Египет е разтърсван постоянно от вторични трусове, така че е много вероятно септемврийските прояви да са пиезоелектрически ефект от продължаващата сеизмична активност.

Пиезоелектричеството е преобразуване на механичната енергия в електрическа, когато върху кристални ми-

* На север от Асуан в Ком Омбо е разположен храм, построен по времето на Птолемей и посветен на бога с крокодилска глава Себек и на бога сокол Хор. – Б. пр.

нерали е приложен натиск. Терминът произлиза от гръцкия глагол „piezein“, който означава „притискам“ или „натискам“, и се отнася за електрически заряд, получен от определени кристали, когато те са подложени на физически натиск. За да се създаде ефектът, кристалите трябва да са електрически неутрални със симетрични слоеве, разделящи отрицателните от положителните заряди. Този електрически неутралитет е активизиран, когато симетрията им се деформира под влияние на приложения натиск, генерирайки електрическо напрежение. Не всички кристали притежават пиезоелектрически свойства. От 32-ата вида кристали 20 са добри проводници, макар и в различна степен. Кристали с идеално симетрични в някаква степен решетки, особено искрящите, съдържащи желязо за висока проводимост, са по-рядко срещани, въпреки че не са изключения. Те се отличават с изключителната си чистота, резултат от поне отчасти равномерните линейни слоеве: кристал с размер 1 см може да създаде 25 000 волта. През 1981 г. Брайън Брейди от Американското минно бюро в Денвър, Колорадо, провежда лабораторен експеримент, който доказва наличието на електрически свойства в минералите. Подлагайки плоча на извънредно високо напрежение, гранитният образец изпуска електрически залп заедно с искра, която може да бъде заснета и измерена.⁹

Феноменът не е само светлинен, той притежава истинска сила, която Уилям Симънс демонстрира на 14 април 1859 г. Симънс е един от най-изобретателните умове на съвременната епоха и пионер в областта на електроинженерството, което му донася британско рицарство и почетен прозорец в Уестминстърското абатство. При посещенията си в Египет той се изкачва на

* В Уестминстърското абатство са погребвани някои от най-заслужилите хора към Великобритания. Други, които не са погребани по различни причини, са почетени, като са изрисувани на витражи по прозорците на абатството. – Б. пр.

върха на Голямата пирамида (сега представляващ по-скоро изравнена площадка с широчина 9 м) заедно с местни гидове и неколцина приятели – колеги инженери. Както твърди самият той, докато бил там, почувствал слабо електрическо напрежение. Симънс поискал да провери за какво точно става дума, затова завил мокър вестник около бутилка, по чисто устие имало метално фолио. След като вдигнал бутилката над главата си, тя много бързо се наелектризирала със статично електричество, а от краищата ѝ започнали да излизат сини искри. Един от местните гидове, страхувайки се, че Симънс и спътниците му са магьосници, сграбчил един от учените и заплашил да го хвърли от пирамидата. Симънс запратил мъждукащата бутилка вино срещу арабина, а той внезапно се строполил на земята и изпаднал в безсъзнание от силата на електрическия шок, който преминал от стъклото към него.

ДА СЪЗДАДЕШ ЗАРЯД

Да оставим настрана за малко експеримента на Симънс и да продължим нататък с изследването на вътрешността на Голямата пирамида. Забравете всички предишни теории, опитващи се да обяснят нейното съществуване. Обратно на това, което може да се очаква от една „Зала за посвещение“, както е наричана понякога структурата, детайлите от вътрешността на пирамидата не са особено многозначителни и сложни. Огромното количество изсечени блокове са калциев карбонатен варовик, което е съвършената комбинация за създаване на изолационен материал. В самия център на пирамидата има 9-метрова квадратна дупка, изсечена в скалната основа и поставена точно под върха – същите взаимоотношения както между „масата“ (отрицателния полюс) и точката на разряд (положителния полюс) на батерията.

Върхът, както вече спомнах, днес представлява равна площадка с размери 9 на 9 м. Археолозите смятат, че той първоначално е бил увенчан с *пирамидион* – един централен, ключов горен камък с формата на пирамида, който според преданията бил преместен от арабите през XIII в. Такъв камък обаче би трябвало да е тежал повече от 1000 т – толкова тежък, че вероятно е щял да деформира цялата външна част на пирамидата. Според

ислямските предания на върха не е имало камък, а стая, покрита със злато. Хиероглифните символи за пирамидата – някои от които доста стари, като откритите по *мастаби* (гробници с плосък таван от края на IV хилядолетие пр. Хр.) от периода на Старото царство – обикновено изобразяват върха на пирамидата в жълт цвят, който е цветът на златото. Скъпоценният метал е добре известен с високата си проводимост и играе съществена роля в електрониката, особено като външно покритие на електрическите накрайници.

Камерата на царя

Придвижвайки се във вътрешността на Голямата пирамида, вниманието ни привлича най-вече т.нар. Камера на царя. Името е просто образно, защото не са намирани човешки останки и най-малкото такива, които биха могли да принадлежат на цар. (По принцип не са намирани останки в нито едно от помещенията на пирамидата.) Камерата е изключителна, направена изцяло от гранит, независимо от планината варовикови блокове, които я покриват. И макар да е погребана дълбоко в недрата на пирамидата, камерата има покрив – той не може да бъде видян отгоре и все пак трябва да е бил поставен по някакви причини, и то различни от това да предпазва от дъжд! Камерата на царя е широка 5,18 м, висока 5,80 м и 10,36 м дълга. Тези размери съвършено изразяват съотношението между два правоъгълни триъгълника, като че ли стаята дефинира гигантската структура, която я покрива. Камерата на царя е абсолютно празна, с изключение на един масивен гранитен сандък (представян на туристите като „саркофаг“), който е бил поставен, преди това ниво на пирамидата да е било завършено (прекалено е голям, за да бъде прокаран през тесните коридори, отвеждащи до Камерата на царя).

Пространството над нея е разделено на пет камери, отделени от няколко метра въздух с редуващи се пластове от по 9 и 8 гранитни греди. Заостреният ѝ покрив е сглобен с почти ювелирна прецизност, нещо, което оценяваме като истински подвиг, когато разберем, че всеки от отделните блокове в тази сложна подредба тежи по около 70 т. Взети заедно, тези блокове оказват върху малката, намираща се под тях Камера на царя натиск от 3010 т. Нещо повече, египетският гранит съдържа повече от 55

процента силициев кварц, което го прави превъзходен материал за електрически цели. Гранитът съдържа освен това слюда и фелдшпат (минерали с добра проводимост), които заедно със силициевия диоксид образуват пиезоелектрическо поле, когато са подложени на силно натоварване. Теглото на микроскопичните кварцови кристали, използвани за облицовка на тази стая, възлиза на стотици тонове.

Какъв волтаж могат да генерират 3010-те тона в Камерата на царя, когато са подложени на натиск? Според Девъро – от 10 000 до 100 000 волта на квадратен метър.¹⁰ На практика Камерата на царя е поле с висок електрически заряд, в което редуващите се на нива гранитни плочи и разстоянието над тях (изпълнено с въздух) представляват истински кондензатор (устройство, използвано за съхраняване на електрически заряд). Освен това пиезоелектричеството е подобно на заряда, създаван от подземните сили, предизвикващи земетресения. „Земетръсните светлини“ и „блясъкът на Андите“, описани по-горе, много приличат на разряд на натоварен кварц дори по синкавата светлина, придружаваща и двете. Тази синя мъгла или облаци, които внезапно се появяват, породени от натиск, са съвкупност от високо заредени йонни молескули.

Камерата на царицата и Голямата галерия

Макар че Камерата на царя е разположена близо до центъра на Голямата пирамида, тя всъщност е извън него. Но под нея, по права линия между върха и една квадратна яма, голяма колкото нея, издълбана в скалната основа, се намира по-малката Камера на царицата. В контраст с грубия, необработен под на стаята, таванът ѝ е съставен от гигантски, прецизно изсечени варовикови плочи, поставени под наклон от 30 градуса и 26 минути, образувайки заострен покрив като този на Камерата на царя, разположен на същия градус и минути. Камерата на царицата е почти квадратна – стената, ориентирана в посока север-юг, е дълга 5,24 м, а на изток-запад – 5,48 м. В тази стена е издълбана кухня висока 4,87 м и дълбока един метър. Ако в тази ниша първоначално е имало съд с някаква течност, почти пропорционална на кухнята, цялата Камера на царицата трябва да е приличала на бутилката вино, с която Уилям Симънс е експеримен-

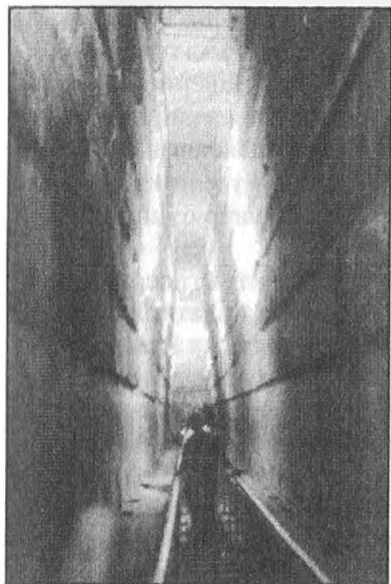
тирал на върха на пирамидата – с други думи, нещо като Лайденска стъкленица или кондензатор на статично електричество.

Друга особеност, която води до извода, че конструкцията на Голямата пирамида е създадена с някаква практическа идея, е фактът, че вътрешните ѝ коридори не криволичат във формата на ритуален лабиринт, а водят директно до четирите ѝ отделения. Пасажите приличат повече на сервизни коридори, по които обслужващият персонал може най-бързо да стигне до всяка стая. Четирите вентилационни шахти, излизащи от основата на Камерите на царя и царицата, насочват директно навън надлъжните (или „напречните“) вълни, генерирани от пиезоелектрическия преобразувател. Именно това е истинското предназначение на Голямата пирамида: тя е високоволтов генератор, устройство, предназначено и конструирано, за да преобразува физическите енергии в други видове енергия. Тя е проводник за превръщане на механичната енергия в електрическа, и обратно.

Преобразувателят е приложение на пиезоелектричеството, както керамичната игла на грамофона, която прави възможно просвирването на плочите. Първите радиоприемници (кристалните приемници), дистанционните управления за телевизори, някои от съвременните мастилени принтери и повечето съвременни медицински ултразвукови скенери са пиезоелектрически преобразуватели. По същия начин, когато натискаме копчето на запалката, то освобождава пружина с „чукче“, което удря тънкия кристал, който от своя страна генерира достатъчно волтаж, за да възпламени газа в резервоара.

Предназначението на Голямата пирамида като преобразувател се потвърждава и от т.нар. Голяма галерия, най-просторното вътрешно помещение в постройката. Дълга 38 м и с височина почти 8 м, тя представлява коридор, изкачващ се нагоре, изграден подобно на паралелепипед, издигащ се под ъгъл от

45 градуса от края на хоризонталния пасаж към Камерата на царицата, като го свързва с по-малкото преддверие, граничещо с Камерата на царя. Днес туристите се изкачват по Голямата галерия към Камерата на царя, но дървената стълба, по която минават, е съвременен съоръжение. По-рано Голямата галерия не е осигурявала достъп между стаите и е била предизвикателство за най-изтъкнатите учени, които са се опитвали да обяснят нейното предназначение. Загадката е оставала неразрешена дълго време, докато най-накрая американецът Кристофър Дън не поглежда на проблема с непредубедени очи. В края на краищата Голямата пирамида не е била построена от египтолози, а от инженери, какъвто е и той самият. Дън веднага разпознава Голямата галерия като „резонаторно помещение“, което с помощта на своя кристален кондензатор може да отразява звука и да го насочва към Камерата на царя.

Галерията във вътрешността на Голямата пирамида.

Учените традиционалисти са озадачени от наличието на двайсет и седем двойки улеи, които, разположени от всяка страна на галерията, я ограждат. В тях са поставени дървени рамки (дървото е материал, достатъчно добре реагиращ на вибрация),

за да държат батериите на резонатора на Хелмхолц – сфери с различни размери, всяка от тях със специфична резонантна честота. Предназначението им било да увеличават постъпателно вибриращата енергия от Камерата на царицата към Камерата на царя, обръщайки и концентрирайки вибрациите във въздушен звук. Това може да обясни забележителната акустика на Голямата галерия и Камерата на царя.

За да функционират по определен начин различните типове резонаторни сфери на Хелмхолц, са необходими отделени едно от друго помещения, които постъпателно намаляват. Тяхното предназначение е да предпазват честотите от пресичане или накъсване една с друга и да осуетят изкривяването на индивидуално генерирания резонанс. Сякаш съвършено приспособени за такава подредба, стените на Голямата галерия действително намаляват от пода към тавана на седем малки отделни части. Увеличените вибрации, акумулирани тук, би трябвало да създават прекалено много трептения за толкова ограничена кухня: за да бъдат предпазени от счупване, нейните 36 камъка от тавана на практика не са свързани един с друг и са оставени подвижни, което им позволява да трептят в унисон, избягвайки по такъв начин всякаква структурна повреда. Както обяснява писателят Едуард Малковски, „в резултат е постигнато увеличение на резонанса и целият гранитен комплекс става вибрираща маса от енергия“.¹¹

Докато стъпаловидните стени на Голямата галерия и непикачените плочи на тавана ѝ не са могли да бъдат обяснени по никакъв друг начин, преди да се появи теорията на Дън за „резонаторното помещение“, поне един от нейните резонатори на Хелмхолц е познат още от 1872 г.¹² През тази година в Камерата на царицата е открита гранитна топка, вкарана вероятно с търкуване по хоризонталния коридор от основата на Голямата галерия. Неукрасената сфера, тежаща около 600 г, е сред малкото артефакти, откривани някога във вътрешността на Голямата пирамида. Нищо подобно не е било намирано другаде в Египет и със сигурност този уникален обект повтаря структурата на резонаторите на Хелмхолц.

Обикновено преобразователите са с конусовидна или пирамидална форма, за да принудят енергията да се разпространи от ядрото (Камерата на царя) във и през стесняващите се места, по-

малки, отколкото самото ядро, и по този начин да увеличат нейния интензитет при придвижването ѝ напред. Физикът от Илинойс Джоузеф Фарел отбелязва:

„Професор Нелсън [д-р Чарлз Нелсън, Департамент по физика, Конкордия колеж, Мериленд] предполага, че сандъкът в Камерата на царя е бил пълен с воден разтвор на натриев карбонат (NaHCO_3 , NaCl и Na_2SO_4). Солената вода може да реагира като ефективен проводник на електричество за пиезоелектрическата индукция от полираните стени на Камерата на царя. Следователно, твърди проф. Нелсън, това прави не-нужно покриването на сандъка с метал – солта е ефективен проводник на електричество. Професорът наблюдава на факта, че при такъв процес по естествен начин се произвежда отровен хлорен газ, който по някакъв начин може да бъде изпускан от Камерата.“¹³

Оказва се, че при трептенето на частиците при пиезоелектрически разряди т.нар. вентилационни шахти едновременно изпускат отровни хлорни газове, резултат от разтвора проводник от гранитния сандък.

КРИСТАЛЪТ ПРОВОДНИК

Макар че разтворът на натриевия карбонат е достатъчно ефективен, един голям кристал би бил още по-стабилен и способен едновременно да събира и генерира голямо статично електричество. Камъкът би трябвало да е с достатъчно голям размер – приблизително един метър на дължина и около половин метър на дебелина, за да побере огромната енергия, насочена към него. Това е напълно реален размер, тъй като кристалите могат да стигнат до шест метра дължина и повече, както личи по изложения образец в Музея по естествена история в Чикаго, който е дълъг 1,5 м и тежи почти 455 кг. Кристалите са важни съставки в много електронни инструменти, защото имат способността да увеличават, отразяват, филтрират и насочват електрическа енергия. Следователно кристалът от Голямата пирамида би трябвало да е с изключителна чистота, видимия израз на прецизната

му симетрия, и оттук – с висока проводимост. Той ненапразно е сложен в сандъка. Преди това е бил поставен в метален контейнер, който е увеличавал кондензаторната функция на кристала.

Това не е безпочвено предположение: известният френски специалист по митология Рене Генон преразказва една арабска легенда, в която се описва Камъкът на съдбата, съхраняван в собствена стая в Голямата пирамида. И наистина нейният разрез напълно съвпада с разреза на стандартен преобразувател, включително и по наличието на пиезоелектрически кристал. Това, че конфигурацията на величественото съоръжение е дефинирана предварително по Камъка на съдбата, който е скрит в нея, се разбира от премахването на естествено съдържащите се там кварцови кристали, които най-често се отклоняват на 510 градуса и 51 минути, какъвто е и ъгълът на Голямата пирамида.¹⁴

Експоненциалният конус на нашия съвременен преобразувател също присъства в Голямата пирамида, в самата основа на която, буквално изсечена в скалата, има „маса“, която съвпада по площ със златното покритие на пирамидата, намиращо се точно на 146 м отгоре. Точно по средата е разположена Камерата на царицата (кондензаторът), която прекарвала през покрива си съхранения електрически заряд към Камерата на царя (намиращия се извън центъра електрически кондензатор). Тук енергията е била ускорявана и прехвърляна към кристала на върха, заобиколен в своята стая от високо проводимо злато, откъдето е била фокусирана и насочена към атмосферата под формата на искри.

Шестте милиона тона калциевокарбонатни варовикови блокове действат като изолация, нужна да задържи толкова опасно високо натрупване на енергия. Насоченият ток се е устремявал от *пирамидиона* във вертикален стълб от светлина към небето, точно както сеизмичният натиск, предхождащ земетресенията, създава под себе си конусовидна планина. Най-забележителната изява от този вид, наблюдавана от стотици хора, е била през 1878 г., когато планината Льогелбах в Елзас изстрелва вертикален, лъчист стълб, подобен на прожектор, от върха си към небето.

Какъв обаче е бил мощният източник за такъв огромен генератор? За да намерим отговор на този въп-

рос, трябва да се върнем към описанието на уникалното положение на Голямата пирамида, да разгледаме обстойно факта, че тя възплъщава географския център на световната суша и да проучим изумително точните геодезични основни величини, вложени в нейната архитектура. Както видяхме, чрез математически стойности Голямата пирамида съдържа в себе си размерите на самата Земя. Това възплъщаване подчертава нейното средишно положение на планетата. Както Дън пише, „включвайки в пирамидата основните мерки, които са открити за Земята, древните ѝ строители са усъвършенствали нейната ефективност и в резултат тя е станала едно хармонично цяло със самата планета.“¹⁵ Новите открития, направени във вътрешността на Голямата пирамида, изглежда, че потвърждават „самоличността“ ѝ на мощно електронно устройство. През 1995 и отново през 2002 г. с помощта на роботи са направени проучвания на т.нар. вентилационни шахти в Камерата на царицата, при които са открити две „врати“ с метални „дръжки“. Дън разказва на списание „Atlantis Rising“, че „т.нар. дръжки са всъщност електроди от електрическа верига, или вериги, които са се затваряли, когато електрически проводимата течност се е вдигала по шахтите до необходимото ниво.“¹⁶

ОБУЗДАВАНЕ НА ЗЕМНАТА СИЛА

Освен всички други техни постижения древните строители са създали и най-устойчивата на земетресение структура в човешката история. Хилядолетия, в които са се случвали няколко наистина много големи земетресения в платото Гиза, Голямата пирамида продължава да стои незасегната. Няколко блока са отместени от първоначалното си местоположение, а по други личат пукнатини и начувания поради друг вид причини, не сеизмични, но нито един блок не е счупен или паднал. Както отбелязват авторите на „Факти за Земята“ („*Earth Facts*“), Скарлет Хол и Кали О’Хара, сгради с формата на пирамиди са строени доста често,

за да устоят на натиска на земните трусове, така че сигурно има добра причина за дизайна на постройката, предназначен специално да издържа на земетресения.¹⁷

Електромеханичната енергия, създавана дори и от най-умелното земетресение, е поразително голяма. Сеизмичните катаклизми (разместванията на земните пластове) са само спорадични концентрации на геоложка интензивност, но земята е жива, с различни енергийни полета, които са само отчасти разбираеми за геофизиците. Дори най-слабо изразените сфери на магнитно влияние изискват универсално приемливи обяснения за своя произход и механизъм на действие. Земните сили, непрекъснато работещи във вътрешността на планетата, постоянно генерират нива на енергия, която излиза на повърхността. Голямата пирамида е стратегически поставена на такова място на лицето на земното кълбо, където получава максимално предимство от тях.

Като пиезоелектрически проводник нейната функция е била да променя геоложката енергия в електрическа. Цялата структура е трябвало да работи *със* сеизмичните сили, не *срещу* тях. Ако е била замислена като механизъм за овладяване на същинските енергии, това можело да я повреди или унищожи. С изключение на храма на Артемида в Ефес и на статуята на Зевс в Олимпия (и двете унищожени от пожар), именно земетресения са разрушили останалите от седемте чудеса на света – оцелява само Голямата пирамида. Тя успешно устоява на геоложките сътресения, защото е предназначена да ги използва и е, ако не неподатлива на земетресенията, то поне издръжлива на тях.

Например една почти недоловима извивка на всяка от четирите страни на пирамидата намалява структурните трептения, които в противен случай биха я унищожили. Тази лека особеност сама по себе си доказва, че строителите са имали предвид земетресенията, когато са строили Голямата пирамида. Плочите от покрива на Голямата галерия са подредени отделно една от друга и по този начин тонажът е разпределен равномерно по цялата дължина на коридора, а стените от Камерата на царя са само хлабаво свързани със заобикалящия ги интериор. Тези характеристики са предназначени по-скоро да приспособяват, отколкото да устояват на рязкото движение, типично за сеизмичната активност. Когато арабите започват да строят джамии в Кайро и смъкват облицовката на Голямата пирамида, за да използват каменния материал

за своя строеж, те откриват редуващите се вериги от по-малки и по-големи камъни, конфигурация, която подобрява постепенното натрупване на вибрационните ефекти, които биха могли да разрушат структурата на парчета. Британският изследовател Ралф Елис стига до извода, че подредбата на каменните редици в Голямата пирамида е идентична с един вид свързка, който съвременните автомобилни инженери използват при дизайна на автомобилните гуми за предотвратяване на високия резонанс, който се получава, когато колата е в движение.¹⁸

Взети заедно, тези вътрешни белези навеждат на мисълта, че са включени в конструкцията на Голямата пирамида съвсем съзнателно като механизми, способни да я предпазят от силата на земетресенията или да я накарат да се „движи“ заедно с тях, вместо напразно да се опитва да противостои на трусовете и вследствие да се разпадне на парчета. Защо обаче жителите на долината на Нил биха пожелали да издигнат толкова мащабен проводник? За да осигурят електричество на цивилизация, която според нас предхожда електронната ера с 5000 години? Колкото и да е социално полезен един волтажен генератор, със сигурност е нужно нещо много по-завладяващо от него, за да бъдат впрегнати в толкова мащабна задача най-добрите усилия на цяла една цивилизация.

ИСТИНСКОТО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА

Арабските коментатори на Голямата пирамида преповтарят една стара, съществуваща поне от векове легенда за цар, който научил за предстояща природна катастрофа – ужасяващо наводнение, което щяло да бъде причинено от падането на някакъв небесен обект. След това построил пирамидата, за да бъде място за спасение от приближаващото бедствие. „Място за спасение“ обикновено означава „убежище“, „подслон“. Но Голямата пирамида не е кула. Тесните ѝ пасажи и камери могат да поберат не повече от 200 души и при това няма да им е много удобно вътре. „Спасение“ обаче означава и вид действие, с което се избягват някакви трудности. Ако приемем това тълкуване на думата, започваме да

се доближаваме до крайното, най-практичното – и вероятно най-важното – предназначение на Голямата пирамида. Главната функция на монументалното съоръжение се разкрива с помощта на един слектрически зареден атом, известен като йон.

Връзката между йоните и пирамидата е демонстрирана за първи път през юли 1969 г. от Луис Уолтър Алварес, лауреат на Нобелова награда, професор по физика в Радиационната лаборатория „Лорънс“, Баркли, Калифорния, участвал в изобретяването на атомната бомба. Той организира и после оглавява проект на стойност един милион долара, в който вземат участие водещи учени от Комисията по атомна енергия на САЩ и института „Смитсониън“. Целта на проекта е да се открият предполагаемите тайни камери във вътрешността на пирамидата на Хефрен, която е почти двойник на Голямата пирамида. Алварес монтира във вътрешността на пирамидата „уред, измерващ космическото лъчение“ (на специална магнитна лента, пригодена за обработка от компютър, се записват милиони траектории на космически лъчи, минаващи през каменната маса на пирамидата).¹⁹ Тези неутрони, които преминават на практика през всяка материя, губят от енергията си пропорционално на плътността и дебелината на масата, през която минават. Предполагало се, че лъчите ще проникнат през солидната зидария и ще се разпръснат в прави линии, а когато се натъкнат на кухина (търсените тайни камери), ще се движат с по-голяма интензивност. Компютри и магнетофони контролирали камерата по време на нейното действие.

Резултатите според Амр Гонсайд, директор на университета „Ейн Шамс“ в Кайро, и член на екипа са „научно невъзможни“. Съоръжението било проверено щателно и експериментът повторен. Уредите били в напълно изправно състояние и все пак показвали, че космическите лъчи, проникващи в пирамидата, били склонни да застават под крайно променливи ъгли и не заемали устойчиво положение, а напротив, напълно нетипично сменяли позицията си, подобно на куршуми, рикоширащи в камък – а това, както заключава Гонсайд, „било невъзможно“. Доста недоволен, ученият коментира: „Или геометрията на пирамидата е твърде погрешна, или има някаква необяснима мистерия, която не може да бъде обяснена.“²⁰ Доколкото знаем, пирамидата на Хефрен е

единственият обект, дело на човешки ръце, който може да влияе на движението на неутроните.

Макар че не постига желаните резултати, магнитното устройство най-малкото показва, че в пирамидата на Хефрен се образува някаква невероятно силна енергия. Случилото се с космическите лъчи, засегнати от тази неочаквана и неизвестна сила, навежда на мисълта, че само енергия, свързана с йоносферата, би била достатъчно мощна сама по себе си, за да им повлияе толкова интензивно. Експерименти като този предполагат, че не само Голямата пирамида е имала функцията на тектоничен преобразувател, но и нейните съседи – пирамидата на Хефрен и евентуално, на Микерин. Всъщност, както вече беше споменато, ислямският учен от Х в. Масуди твърди, че поне две от големите пирамиди в платото Гиза са били издигнати едновременно от един и същи владетел.

От Гиза на север до Нубийската граница на юг по двата бряга на Нил се издигат приблизително 100 пирамиди и в нито една от тях не са открити следи от погребения или погребални ритуали. Нещо повече, вътрешната структура на повечето от тях е абсолютно същата като тази на Голямата пирамида. Може би всички те са вид тектонични преобразуватели, нарочно разположени из сеизмично активната долина на Нил, за да разсейват максимално голяма част от силата на евентуалните унищожителни земетресения, заплашващи новата цивилизация, която тогърва е трябвало да се създава в раннодинастичния Египет на фараоните.

Днес северните региони на Африка изглеждат геоложки спокойни, но зад гърба си имат дълга история на пасилствени катаклизми и разместване на земни пластове. На 8 август 1303 г. изключително силни трусове унищожават по-голямата част от прочутия Александрийски фар, след като е стоял на поста си пред пристанището на Александрия през изминалите 16 столетия. Специалистът по историята на фара Лари Брайън Радка цитира „Заметресенията в Александрия и унищожението на Александрийския фар“ („Les Seismes a Alexandrie et la Destruction du Phare“): „Стените на го-

лямата джамия в Александрия и голяма част от фарапотънаха“ по време на продължителното земетресение точно 42 години по-рано.²¹ Предишните земетресения от 1258, 1211, 1202, 1196, 1186 и 365 г. оставили неизличими белези по земните пластове из цялата делта на Нил. Според съвременника на събитията, арабския историк Масуди, на 28 декември 955 г. серия катастрофични вторични земни трусове разтресли Египет и Сирия в продължение на половин час.

ДРЕВЕН ЕНЕРГИЕН ИЗТОЧНИК

Съществува възможността древните геопреобразуватели да са помагали за ограничаване на земетръсната активност в сеизмично нестабилната долина на Нил, като са преобразували сеизмичната енергия в електричество. Един умален пример за нещо подобно са много от съвременните часовници, съдържащи кварцов камертон – той произвежда периодично поредица от електрически импулси, чрез които се отброяват часовете, минутите и секундите. Тези кварцови компоненти, както всички пиезоелектрически кристали, имат собствена, точно определена природна честота в зависимост от формата и размера си. Те трептят на определено ниво и по този начин стабилизират честотата на периодичния волтаж, приложен към кристала. По същия начин един достатъчно голям, подходящо конфигуриран и симетричен пиезоелектрически кварц, инсталиран в преобразувателя в Гиза, би имал благоприятен ефект върху сеизмичната енергия, приравнявайки я към по-ниската стабилизирана енергия на кристала. Синкавите „земетръсни светлини“ и „блясъкът на Андите“, които се появяват около Голямата пирамида, имат подобно предназначение. Някои геолози смятат, че тези електрически разряди не само предупреждават за предстоящи сеизмични събития, но е възможно и в известна степен да ги разсейват. Всъщност някои ранни изображения на пирамидите, като стенописите от около 2800 г. пр. Хр. по *мастабите* в Тива, понякога представят върха не само облицован със злато, но изрисуван и със син цвят,

косто означава, че електростатичната корона на пирамидата е била позната на древните.

Скептиците може и да не се съгласят, аргументирайки се с факта, че пиезоелектричеството е открито чак през 1880 г. Предполага се, че преди откриването му от двамата братя, французите Пиер и Жак Кюри, феноменът е бил неизвестен на всички преиндустриални култури. И все пак някои коренни американски племена са разбирали и прилагали този принцип още преди хиляди години. Шаманите от племето ункомпагре от народността юта са обучени от своите по-старши наставници да издирват и събират в планините на Юта и Централно Колорадо само кристали с пиезоелектрически свойства. Събраните образци са поставяни в ритуални хлопки (дрънкалки), направени от полупрозрачна бизонска кожа, и са смятани за най-свещените притежания на шамана. По време на нощните ритуали, предназначени за призоваване на духовете на мъртвите, разтърсваните хлопки проблясвали с искрящи ярки светлини. Искрите се появявали, когато внимателно подбраните кристали се удряли един в друг и създавали по този начин достатъчен натиск и механично напрежение, за да се образува изкуствена луминесценция. Ако племенни народи като индианците ункомпагре, които не са познавали писмеността, са могли да прилагат някакъв вид елементарно разбиране на пиезоелектричеството през последните няколко хиляди години, тогава древните египтяни, създали високо развитата култура на цивилизацията от Нилската долина, със сигурност би трябвало да са развили този феномен доста над нивото на кожените дрънкалки.

Племената юта разказват за един дух мечка, който преди много години запланвал да унищожи цялото човечество. Изтреблението било предотвратено от техния предшественик, героя Сунувави, който намерил магическия огън на звяра и „го потопил във вода“.²² В една по-ранна версия на същия мит се разказва, че Сунувави причинил голямо наводнение, което потопило *дити*, „лечебния огън“ на духа мечка – извора на неговата духовна сила – на дъното на океана. Лемурийските елементи на това предание са очевидни – въввждането на историята за наводнението, името на „лечебния огън“ на духа мечка – *куму*, и огънят, който в многобройни култури из целия свят е асоцииран с духовната мощ. Нещо повече, мотивът за Пъпа на света прозира в

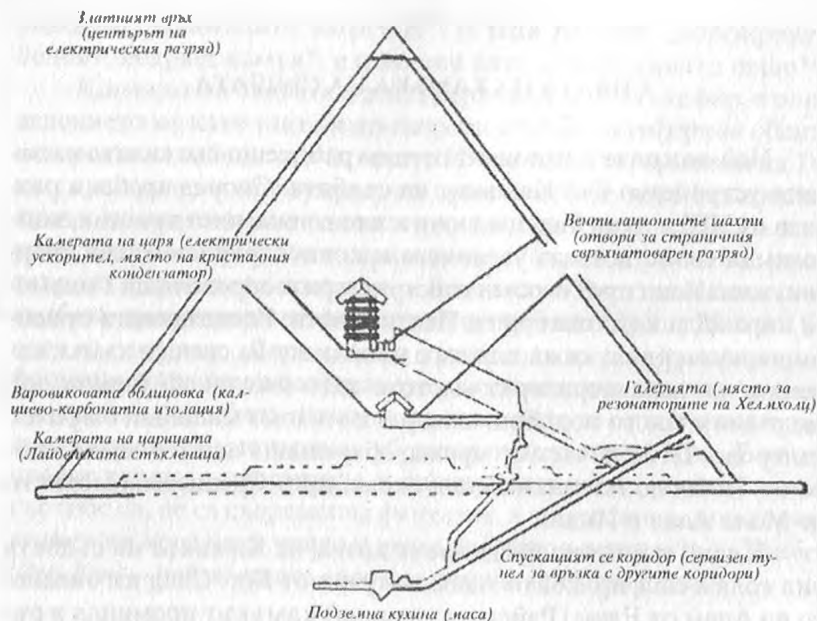
практиката на племената юта да създават изключителни остриета от кварцов кристал, които се използват само в свещената церемония, при която се отрязва пъпът на детето, след което се поставя в специална делва и се съхранява до края на живота на човека, а след смъртта му се погребва заедно с него – абсолютно същият обичай се практикува от другата страна на света в Тс пито те хенуа, Пъпът на света на Великденския остров.

Паралелите, открити при коренните американски жители, не са много различни от загадката на Голямата пирамида в Египет и показват определено сходство по отношение на прилагането на кристалната технология, чиито корени се крият в далечното минало. Фарел пише:

Небесните тела, Слъщето, Луната и Земята възпроизвеждат отново и отново своите траектории. Ние сме запознати с една малка част от безбройните човешки открития. Странни, да не кажем, направо налудничави конструкции се издигат по света. Точните пропорции на температурата и големината на наклона на Земята, астрономическата единица, прецесията на равноденствията, средната височина на земята над морското равнище... И всичко това само за да бъде погребан един фараон? Със сигурност не може да е така, твърди Кристофър Дън. Пирамидите не са били гробници. Те са били сложни механични устройства.²³

Пирамидата е много специален механизъм, какъвто не е бил създаван никога повече, дори в съвременните времена, които се славят с невероятните си технически постижения. Всички доказателства водят до предположението, че Голямата пирамида е замислена, проектирана и построена като един невероятно мощен геопреобразувател на земните енергии в електричество. Тя е била преди всичко устройство за разсейване на сеизмичното напрежение, намаляващо разрушителната сила на земетресенията.

Изумително е, че същите електрически компоненти, използвани в Голямата пирамида, са независимо открити от Никола Тесла, беден сърбин, който през 1884 г.

Разрез на Голямата пирамида, на който се вижда как вътрешните и помещения съответстват на компонентите на мащабно електрическо устройство – геопреобразувател.

смигрира в САЩ с пет цента в джоба си. Седем години по-късно той изобретява импулсната bobина, все още използвана в системата на телевизорите и на много други електронни инструменти. Фарел първи забелязва приликата между Голямата пирамида, която е „електрическа bobина, сегментирана – точно според принципите, открити от Тесла – не само на отделни „намотки“ в каменните редици, но всяка от тези „намотки“ на свой ред е сегментирана на определен брой камъни. Пирамидалната форма сама по себе си пресъздава характерната геометрия и свойства на импулсната bobина на Тесла.“²⁴ Фундаменталната прилика на това ранно електрическо устройство със съоръжението в платото Гиза потвърждава древната функция на пирамидата като геопреобразувател.

СИЛАТА НА КАМЪКА НА СЪДБАТА

Най-важният компонент от това работещо със силата на земята устройство бил Камъкът на съдбата. Според арабски разкази от XIII в. това бил изключително голям, чист кристал, който имал свойството да увеличава и концентрира земните енергии, минаващи през огромната структура и определящи Голямата пирамида като съвършен Пъп на света. Геодезичната ориентация, културният символизъм и наличието на свещен камък категорично характеризират мястото като *axis mundi* (земна ос), свързана с много подобни, макар и по-малко мащабни *омфалос* центрове. Тя била част от мрежа, обхващаща цялото земно кълбо от Тихия до Атлантическия океан, през Средиземноморието до Мала Азия и Индия.

В едно юдаистко предание се казва, че Камъкът на съдбата бил голям сапфир, който Адам получил от Бог. След изгонването на Адам от Едем (Райската градина) камъкът преминал в ръцете на патриарха, на когото е наречена Книгата на Енох от Стария завет. Книгата е написана между II в. пр. Хр. и I в. сл. Хр. от хасидски* компилатори и съществени части от нея излязоха на бял свят, когато през 1947 г. бяха открити Свитъците от Мъртво море (известни и като Кумранските ръкописи по името на долината Кумран, където са намерени). В тях Енох е описан като прадядо на Ной, на когото той поверил Камъка на съдбата преди Великия потоп. Международно признатият британски изследовател Андрю Колинс разказва, че в различни юдаистки извори, „се говори за някакъв свещен камък, който се съхранявал в тайни помещения под пирамидите в Гиза“. Енох е оприличен на строителя на пирамидите Тот, който „сложил бял, искрящ камък – порфир“, във вътрешността на Голямата пирамида. Той я описва напълно сполучливо като „дом, отличаващ се от всички останали по блясък, величие и големина“, изграден от кристали и обг-

* Хасидизъм – мистично течение в юдеизма, възникнало в Полша през XVIII в., под влиянието на протеста против формализма на равините. Вдъхновител на течението е Израил бен Елизер (Бешт), който на основата на кабалата създал собствен вариант на юдеизма. Хасидите се придържат към крайно ортодоксални и остарели възгледи и обичаи, предимно в бита. (Особено строго е отношението към жените.) – *Б. пр.*

раден от „пламъците на огъня“. В тези разкази „порфирият – белият, искрящ камък“, с известен като „запечатаното нещо“²⁵.

Камъкът на съдбата в действителност не бил сапфир, а определението му като такъв е по-скоро поетична метафора за обект с невероятна стойност, точно както Изумрудените скрижали на Тот не са направени от изумруд, но сравнението с този скъпоценен камък подчертавало тяхната изумителна мъдрост и пиезоелектрическите свойства, които притежават. По-важното е това, което твърдят и арабското предание, и Книгата на Енох: че Камъкът на съдбата произхожда от Атлантида от времето преди Потопа и е оцелял след него. Дори самият кристал да не се е съхранил, информацията за приспособяването на естественния кристал за електрически цели е била известна на спасилите се от атлантския катаклизъм, които потърсили убежище в делтата на Нил. Тяхното праисторическо пристигане и специалният обект, който носели със себе си, не са съвременна фантазия, а автентични, династични египетски предания, чиито корени се крият в легендата за Бенбен (*Ben-Ben*) – най-важната свещена вещ на древния Египет.

ХРАМЪТ НА ФЕНИКСА

Макар че някои автори го описват като предмет с конична форма, Бенбен бил сравнително гладък, закръглен и сплеснат в двата си края. Обаче нито конусовидната, нито яйцевидната форма са подходящи за описание на метеорит, какъвто според повечето египтолози е бил този обект. Всъщност идентифицирането му като кристал е следствие от значението на ивритската дума *benadamah* („бенадамах“) – „къс злато, изкопан от земята“, т.е. не нещо, паднало от небето. Бенбен бил не само най-свещеният обект на цивилизацията на Нил, но също така и най-старият, предхождащ дори Голямата пирамида. Преди да бъде завършен този огромен строителен проект, камъкът стоял на върха на един стълб в самия център на собствения му храм в Хелиопол, Града на Слънцето, главното седалище на соларния култ, разположено на осем километра източно от Нил, северно от върха на делтата. Според прочутия автор на „Загадката Орион“ (*The Orion Mystery*)*, Робърт Бовал, „строителите на пирамидите смятали камъка Бенбен за реликва с

* Издадена в България през 2004 г. от ИК „Бард“. – *Б. р.*

огромна стойност, толкова ценен, че бил поставен в най-свещеното място на Хелиопол, в центъра на Храма на феникса²⁶.

Бенбен се издигал в центъра на квадратен площад, заобиколен от всички страни от сгради с много колони. Оттук идва и първоначалното египетско име на града – А-уен, или „Мястото с колоните“. Заселен още в додинастичните времена, той може би е бил първата столица на Египет или най-малкото първият голям религиозен център, където милиони години по-късно Платон, Платон и много други атински учени идвали, за да се възползват от мъдростта на древността. През I в. пр. Хр. обаче прочутият гръцки географ Страбон намира улиците на града опустели, нямало почти никакви жители освен малцина жреци, които се грижели за мястото. След упадъка на класическата цивилизация градът е известен като Изворът на Слънцето, или ‘Айн С‘амс за арабите, които взимали строителен материал от него, за да съградят средновековния Кайро. Днес на практика не е останало почти нищо от някога великолепния Град на Слънцето.

Смятало се, че Бенбен е създаден от Атум, главното божество на Града на Слънцето и дошъл от Небесните води, заобикалящи Първичния хълм или могила. След като свещеният камък бил преместен на новопостроената Голяма пирамида, стълбове, подобен на този в А-уен били поставени като копие на оригинала. Това били обелиските, мемориалните колони, увенчани с пирамиден връх, известен като *benbenet* – дума, ясно показваща връзката с техния прототип.

„Бенбен“ произлиза от *Vennu*, египетския феникс, който възкръсва от собствената си пепел и възплъщава душата на Ра, бога на Слънцето. Името е свързано с глагола *weben*, който означава „да израснеш блестящо“, или „да сияеш“ като огън, и една от титлите на феникса – „Този, който роди самия себе си“ – намеква за много по-съществена функция, отколкото имат дори самите богове. В египетската „Книга на мъртвите“, сборник от погребални молитви, пише: „Аз съм птицата Бену, сърцето и душата на Ра, водачът на боговете към Туат (подземния свят).“ И птицата, и нейното яйце били синоними на Бенбен. Бену се самопорожда от Дървото на живота, когато то се запалва в централното светилище на Ра на Първичния хълм.

Изглежда, че тази Хелиополска версия на мита описва възраждането на мистериозния култ към Дървото на живота след

унищожението на Атлантида. Бену е бил известен и като „Душата на Атум“, или Душата на Атлантическия океан. Площадът, заобикалящ централния стълб на Бенбен в А-усн, дефинира положението му като Център (Пъп) на света и пресечна точка на четирите основни посоки, оформени от стените на храма.

Смятало се, че на всеки 12 594 години Бену загива в огън, от който после възкръсва. Атлантологът от Флорида Кенет Кароли твърди, че повтарящата се смърт и прераждане на феникса символизира на практика „прецесионния половингодишен цикъл, или Големия сезон на лятото и този на зимата, които символично са свързвани с огромни пожари и наводнения по целия свят. Всеки Голям сезон има по шест прецесионни месеца“. Любопитно е, че тази конфигурация отговаря на глобалния климатичен цикъл, разпознат от съвременните геофизици чак в края на ХХ в. Той разграничава началото и края на ледниковите епохи. Учените са разделени на групи относно тяхната причина – активност на слънчевите петна, пертурбация в движението на нашата планета спрямо ъгъла ѝ към Слънцето или дори метеоритна бомбардировка, „насочена“ към Земята от редовно преминаваща комета. Учените обаче са съгласни, че ледниковите епохи започват и свършват с някаква „насилствена“ природна проява, по време на която лицето на земята се променя и изчезват цели видове, както споменава египетският жрец в Платоновата история за Атлантида:

... имало е и ще има унищожения на хора, най-големи чрез огън и вода и по хиляди други начини други по-малки... на големи интервали, от време на време става отклонение на телата, движещи се по небето около Земята, и тогава всичко на Земята загива от голям огън.²⁷

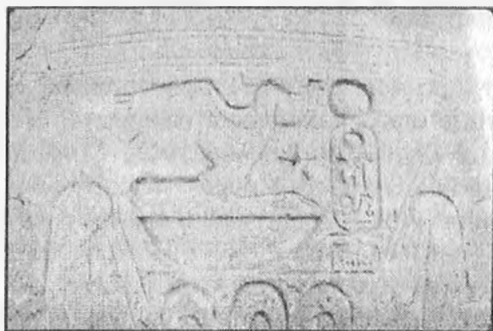
Ако 12 594-годишният цикъл на Бену не е просто съвпадение, то тогава той е доказателство за напредналото ниво на знание, което е съществувало в Египет от времената на Старото царство (а може би и по-рано), като част от него е ценната вещ, донесена от Тот от Първичния хълм в Атлантида. В един вариант на този мит Бену умира, но неговото яйце Бенбен, оцелява сред пламъците и от него се излюпва новият феникс. На една мозайка от V в. пр. Хр. от Антиохия (намираща се днес в Лувъра) се

вижда феникс, кацнал на върха на планински остров, а около него има 48 диви кози, разделени от 24 лотоса. Символиката на тези образи е очевидна: дивата коза, символ на постоянното движение и виталност, цветята, олицетворение на прераждането, тук представляват часовете на денонощието – времето се върти около неподвижния център на вечността, част от мистериозния регенеративен култ към Пъпа на света, възникнал в далечната планина Атлас.

В действителност „Бенбен“ произлиза от корена на думата „ben“ – „хвърляне на семе в утробата“. Първият преводач на „Текстовете на пирамидите“ Курт Сете, описва Бенбен като *омфалос*. Египтологът Рандъл Кларк заключава, че Бену и Бенбен „са свързани“.²⁸ Британският му колега Филип Гардинър прави заключението, че Бену „представлява душата, божествената искра или силата на живота, които се смята, че съществуват във всеки човек и жена и седалището им е в череп. Оттук идва и поставянето на Бенбен на върха на стълба, обелиска или пирамидата, които символизират човешкото тяло и по-специално, гръбначния стълб.“²⁹

Фактът, че Бену е феникс, означава, че неговото яйце е „огнен камък“ – точно каквито са и камъкът Файра при гуанчите, тибетският Чинтамани или въобще всеки от останалите искрящи *омфалоси*, разпръснати по земното кълбо навсякъде, където е бил установяван мистериозният култ към Пъпа на света.

И наистина, в заклинание 1080 от „Текстовете на саркофазите“ се казва, че Бенбен имал „огън в себе си“.³⁰ Бенбен лежал в златната си кутия във вътрешността на гранитния саркофаг в Камерата на царя, за да може Голямата пирамида да изпълни

Египетски храмови стенописи (Мемфис), изобразяващи раждането на феникса от неговия камък Бенбен.

функцията си на геопреобразувател. Тук лъчистата енергия, която големият кристал произвеждал, представлявала всъщност тези „огньове“, които незабавно повлиявали благоприятно на сеизмичната активност. Така тълкувани титлите *khut* и *ikhet*, с които е наричан най-големият египетски паметник, имат някакъв смисъл: те означават съответно „светлина“ и „божествената светлина“, или „Сияещата“. Както основателно заключава Фарел, „Сапфирът – Камъкът на съдбата – е един от най-важните компоненти от интериора на Голямата пирамида, който за съжаление днес липсва“. ³¹

„Текстовете на пирамидите“ са най-древният познат сборник от религиозни заклинания, датирани към V и VI династия на Старото царство, около 2350 г. пр. Хр. Най-често са намирани върху стените на пирамидите. „Текстовете на саркофазите“ включва по-нови заклинания, писани в края на Старото царство и най-вече в периода на Средното царство върху саркофази. Те също са свързани основно с погребалните ритуали и представляват мистически напеви, в които понякога се засяга темата за прераждането, като „заклинанието да не умираш втори път в отвъдното“.

СПЯЩИЯТ ПРОРОК

Забележително е, че тези заключения, до които учените достигат след много години и често чрез мъчителни проучвания, са предвещани от човека с най-могъщи интуитивни способности на XX в. Известен като Спящия пророк, Едгар Кейси бил обикновен човек, немного образован, роден през 1877 г. в Кентъки, по-късно установил се във Вирджиния Бийч, Вирджиния. Именно тук той открива призванието си и посвещава на него целия си живот – да предоставя изненадващо ефективна медицинска информация, която получавал, докато бил в спящо състояние. Понякога по време на тези „живи рецитации“ Кейси споменавал

събития от далечното минало, за които нямал никаква представа, когато бил буден. Някои от неговите несъзнателни твърдения по-късно са потвърдени от материални доказателства. На практика те са толкова много, че той получава всеобщо признание като най-заслужаващия доверие медиум на своето време – репутация, която се увеличава многократно след смъртта му през 1945 г., когато постепенно започват да се осъществяват научни открития, потвърждаващи неговите изказвания.

По време на едно от своите сънни състояния Кейси определя Голямата пирамида като „земята постройка, която пази паметта за Земята“ – изключително подходящо описание, като се имат предвид геодезичните характеристики на структурата и очевидно главното ѝ предназначение като тектоничен преобразувател.³² Кейси говори за Голямата пирамида най-вече като за „Къщата за посвещение“, където неопитите [повопосветените] в някакъв мистериозен култ имали дълбоко религиозно преживяване, което възбуждало духовното им съзнание и ги укрепвало физически.

Едгар Кейси, Спящият пророк, който в несъзнателно състояние твърдял, че между Атлантида и Голямата пирамида в Египет има пряка връзка, осъществена чрез „огнения камък“.

Отзвук на описанието на Кейси се среща в религиозните вярвания на индианците снохомиш, които в продължение на векове почитали синята светлина, появя-

ваша се на върха на калифорнийската планина Шапта, като врата към Другия свят, през която духовете могат да идват и да си отиват. Цялата планинска верига Каскейд Рейндж, от които Шапта е част, е геоложки нестабилен регион.

* * *

Когато бил в будно състояние, Едгар Кейси не знаел абсолютно нищо за тези езотерични детайли. В другите нива на съзнанието си обаче той описвал Голямата пирамида като резултат от усилието на коренните местни жители на Нилската долина (които предоставили предимно физическа сила) и новодошлите от Атлантида, главните архитекти и ръководители на строежа. Кейси говорел и за Туаои (*Tuaoi*), Огнения камък, който описвал като „ужасяващ, мощен кристал“.³³ Той бил поставен във висока постройка, разположена в самия център на Атлантида, „в средата на „мощна станция“, или както бихме я определили днес, „електроцентра““.³⁴ Тя осигурявала неограничен приток на енергия, която позволила на атлантите да достигнат технологични нива, непознати до модерното време. Според Кейси „камъкът бил обработен като кристал... фасетите му били отрязани по такъв начин, че най-горната част от самия камък била оформена специално, за да съсредоточи силата, събираща се между края на цилиндъра и връхната му точка“.³⁵

Описанието, което Кейси прави на Огнения камък, съвпада с кристалния елемент в Голямата пирамида (Големия преобразувател) – кондензатора, който трансформира механичната енергия в електрическа. Той казва, че „фасетите на камъка, тъй като кристализират от топлината, излъчваща се от елементите във вътрешността на Земята... били направени за връзка с вътрешните влияния на Земята“.³⁶ Тези земни енергии въздействат върху Туаои и едновременно с това произвеждат достатъчно „средства“ за културно и духовно развитие:

„Той бил във формата на фигура с шест страни, в която светлината се проявявала като средство за връзка между безкрайното и крайното, или средствата, чрез които тук можем да осъществим връзка със силите от отвъдното... В началото той бил източникът, от който се осъществявал духовният и умственият контакт.“³⁷

Според Кейси Туаои бил в центъра на непримирима битка между Последователите на Белиал, някакъв вид сатанистки култ, и Децата на закона на Единия, друг култ, който бил определено монотеистичен. В хода на тяхната религиозна битка Последователите на Белиал завладели Огнения камък и заради невежество или погрешна употреба го повредили. Вместо да бъдат освободени и използвани за прогресивни и добри цели, силите на Земята били насочени една срещу друга, което причинило катастрофални земетресения. Сред хаоса на масовата евакуация, която последвала, хората, грижещи се за Туаои, го взели от „електроцентралата“ и го отнесли в Египет, където се установили по-голямата част от разпръснатите се атланти.

Версията на Кейси за тези събития обяснява защо напредналите технологично в края на IV хилядолетие пр. Хр. атланти западат до нивото на типичен народ от бронзовата епоха, когато 18 столетия по-късно се бият с гърците и египтяните с напълно обикновени оръжия. Около 3100 г. пр. Хр. сред атлантите има „изтичане на мозъци“, когато по-голямата част от научния елит избягва, взимайки със себе си мощния кристал и свързаните с него технологии в новите земи. Тези, които остават и оцеляват, трябвало да изградят отново атлантското общество от руините, без да разполагат с тайната технология, отнесена от затворената класа на учените – посветените в мистериозния култ към Пъпа на света. Други търсят спасение на Британските острови и отвъд континента, където тяхното познание за способността на кристалите да концентрират земните енергии намира израз – и все още може да се види – в мегалитните структури, издигнати в Западна Европа.

В Египет обаче, за да предпазят новото си общество от същия вид вълнения, които разрушили океанската им родина, бегълците пресъздават загубената си „мощна станция“ в платото Гиза. Тук тя функционира успешно в продължение на 18 века, създавайки благоприятна основа за процъфтяването на династичната египетска цивилизация в достатъчно плодородната, но за сметка на това геоложки нестабилна земя в долината на Нил, като ограничава най-вредните ефекти на сеизмичната активност.

Кейси твърди, че името „Туаои“ е атлантска дума и наистина могат да се направят лингвистични паралели в езиките на народите, съхранили атлантските предания за Потона. Така например думата от езика на майте *tuuk* означава „горещ“, „ог-

Голямата пирамида като телуричен (зелен) преобразувател. Оригинална, нарисувана с перо картина на Кенет Кароли.

нен“, също както Туаои означава „Огнен камък“. Според Кейси „разказите [описващи Туаои], са стигнали до територията на днешен Юкатан, Америка, където сега се намират тези камъни [за които те знаят толкова малко].“³⁸ Самите май твърдят, че са произлезли от Халач, Господарите на Тутулксиу, величествено царство, потънало в Атлантическия океан, чиито обитатели притежавали огромна мъдрост. От другата страна на океана шумерите разказват в тяхната най-стара литературна творба, „Епос за Гилгамеш“, историята за човек, оцелял от Потопа – Утнапишим, който притежавал „Камъка, който изгарял“. Той бил известен и като Огнения камък, абсолютно същия термин, който използвал и Кейси. В своите „Истински хроники“ („*Les Vraies Chroniques*“) фламандският хроникьор от средата на XIV в. Жан льо Бел събира различни митове от територията на Британия, където *Tua* означавало буквално „Сина на гигантския (или на великия) камък“, потомъка на Белисама, келтската богиня на свещения, слънчевия огън.³⁹

Може би най-впечатляващ от всички изброени примери е начинът, по който в свещената книга на исляма, Корана, е опи-

сана Нилската долина – тя е „свещената долина на Тува“. *Tiwa* не е арабска дума, а египетска, означава „стълб“, някакъв вид монументално съоръжение, и е доста сходна с думата за планина – *tjua*. Според автора Ралф Елис множественото ѝ число е *tjui* и означава „две планини на изгрев и залез“ – описателен термин за пирамидите на Хеопс и Хефрен в платото Гиза.⁴⁰ Следователно излиза, че Голямата пирамида е била известна като планинската „кула“ (*tiwa*) по името на скъпоценния камък, съхраняващ се в нея – Туаои.

Народи, разпръснати по целия свят, разделени помежду си от огромни разстояния и много векове, независимо от всичко споделят едни и същи разкази за глобален потоп, свързан по един или друг начин с „огнен камък“. Въпреки понякога огромната разлика в сзиците, името на този камък е почти еднакво: Туук, Напа Ту, Туа, Тува, Тиуа и т.н. – всички те са културно-лингвистични варианти на атлантското име Туаои. Имената са един от повтарящите се елементи, преплетени с историята на Камъка на съдбата, както например в арабския разказ за Сурид (произнасян и като Шу-реед), царя, който, предупреден за приближаващия катаклизъм, заповядал да бъде построена Голямата пирамида като „убежище“. Шу е египетското съответствие на гръцкия Атлас/Атлант, изобразяван като мъж, подпирал небесната сфера на раменете си в центъра на света, както и божеството – епоним на самата Атлантида. Той бил известен и като Пазителя на стълбовете на небето и на стенописите в храмовете често го представлявали заобиколен от четирите небесни колони.

Може би заради асоциацията с Херкулесовите стълбове се смятало, че Стълбовете на Шу отделят континентална Европа от Атлантида. Може би името на Сурид е вариант на египетския Шу, най-атлантския от всички египетски богове. Или може би той е самият Шу, а името е леко променено в арабското произношение. Неговата и други подобни истории, отнасящи се за наводнения, свързани с Голямата пирамида, безспорно носят много повече от смътни прилики с атлантската катастрофа, дори и когато става дума за „огъня от небето“ или „планетата“, която е паднала – същите небесни явления, които според съвременните доказателства са причината за крайното унищожение на острова. В „Текстовете на саркофазите“ Атум, праисторическият бог причинил Великия потоп, заявява: „Първо Шу се появи от мен.“

Съвременниците на династичния Египет, шумерите от Месопотамия

почитали свещения камък *Shu* (Шу), виновника за огъня и живота, роден от горещината, представен като скъпоценен камък, силен камък, змийски (опасен) камък, планински камък. Планината, бременна от камъка Шу, била за академите (първите хора, писали на семитски език) централната точка на Земята. Смята се, че народът, за който в *Ригведа* е казано, че първ открил огъня с помощта на Матаршоан, „запалващия огъня“, и го е дал на останалото човечество, го е поставил в пъпа на света, в свещения Шу камък.⁴¹

Матаршоан е шумерският Прометей, който подарява огъня на човечеството. Накратко, шумерският *омфалос* има всички черти на атлантския камък, наречен Пъп на света. Ричард Хюит, американски учен от музея „Пийбоди“ от началото на XX в., стига по-далече, като твърди, че самото име на шумерите произлиза от Шу: „Тези *Shus* били шумерска търговска раса от делтата на река Ефрат и Западна Индия, които водели своя произход от египтяните.“ Името на шумерите, или на *Shus*, означавало „народът на Шу (на Атлас)“, с други думи – „атланти“.⁴²

Името извървява доста път около света и стига до Азия, в древния Китай, където според най-старата космогония Сумеру е космическата планина, издигаща се на остров в някакво далечно море в центъра на света, където живеели четирима царе. Този царствен квартет определя местоположението на китайската Сумеру – като царско средоточие тя може да се намира единствено в самия център на света. Във *Втора глава* беше описан японският *омфалос* в манастира Годайджи в Нара и неговият Дайбуцуден, светилището Голямата зала на Буда. За да подчертае идентичността си на свещен град на Пъпа на света, Нара притежава и фонтан от три части, представляващ планината Сумеру.

Запознахме се с широко разпространените предания за скъпоценните камъни и със свещените религиозни центрове, които се установяват около тях, независимо къде са разположени. Кос обаче е това специално качество, което им дава толкова уникално влияние?

Шеста глава

ИСТИНСКАТА СИЛА НА ПИРАМИДИТЕ

Египетската инициация се характеризира с поредица от психически трансформации – процеси на метаморфоза, пробуждащи скритите духовни сили, с които е надарен всеки човек.

Розмари Кларк

„The Sacred Tradition in Ancient Egypt“
(„Свещената традиция в древен Египет“)

Повечето съвременни археолози отказват дори да обмислят възможността хора от древността да са притежавали научни и технологични знания, сравними или дори по-напреднали от нашите. Отказът им е напълно разбираем. Подобно признание би подкопало основите на общоприетите възгледи за далечното минало на човечеството, би разрушило принципи, изградени в продължение на няколко поколения с много старание от добросъвестни учени. Но Голямата пирамида продължава от векове да стои като едно изумително доказателство за съществуването на такава свръхцивилизация. Ние трябва или да отхвърлим очевидните материални доказателства, или радикално да преосмислим историческите си възгледи в съответствие с тях.

МЕГАЛИТНИТЕ ЗЕМНИ СВЕТЛИНИ

Изненадващо е, че освен Голямата пирамида по света съществуват много подобия на праисторически електрически преобразуватели. На територията на Великобритания са разпръснати стотици камени кръгове и камъни, наричани *менхири* – долмени,

които са издигнати най-рано преди 6000 и най-късно преди 3200 години. Сред многобройните мегалити от неолитната епоха е и прочутият Стоунхендж. Най-старите устни предания описват мегалитните структури като места с магическа сила и с „огнени светлини“. Същият призрачен феномен, известен в Германия като *das blaue Licht* („синята светлина“), се наблюдава и днес край Екстернщайне, известен неолитен обект близо до град Хорн, област Липпе. Скандинавските легенди разказват за феномен, наречен *haug-eldir* („блестящия пламък“) – понякога над мегалитните структури бил наблюдаван огън, който като че ли танцувал.

През 1982 г., докато проучва тези разкази, геологът Пол Маккартни открива, че на практика всеки каменен кръг или *менхир* във Великобритания е разположен или в силно сеизмична зона, или върху интрузия* с натрупване на различни минерали, особено вулканичен гранит, в концентрирана област, за да се генерират високи нива на магнетизъм. Когато Маккартни сравнява картата на всички известни мегалити с план на местата с минерално натрупване и сеизмичните зони, веднага забелязва, че двата типа територии – геоложките и тези с обектите, дело на човешката ръка – съвпадат почти напълно.

Възстановка на Карнак, показваща мястото както е изглеждало преди 5000 години. (Музей по естествена история в Чикаго)

Заключенията на Маккартни са потвърдени от още един голям мегалитен комплекс, разположен от другата страна на

* 1. Процес на проникване на магмата в земната кора; 2. Геоложкото тяло, образувано вследствие на този процес. – Б. пр.

Ламанша, по южното крайбрежие на Брстан, близо до залива Морбиан. В Карнак* е най-голямото струпване в Западна Европа на праисторически камъни, подредени в прави алеи. Камъните са над 3000 и са изсечени от намиращите се в околността скали. Времето, в което са издигнати тези каменни алеи, е неизвестно, защото около тях е намерен много малко материал, от който може да се извлече някаква датировка. Археолозите датират много предпазливо основната фаза на строителството на мястото около 3300 г. пр. Хр. – около два века преди раждането на египетската цивилизация. От най-далечни времена съществуват предания за странни светлини, наблюдавани в Карнак. Местните жители продължават да докладват за подобни явления, на които понякога стават свидетели и случайни туристи. Вървейки по следите на тези разкази, геолози от университета в Лион откриват, че дългите редици от гранит или други метаморфни, кристални скали, набраздени с жили, са като че ли нарочно поставени между вече проявили се геоложки разломи. Способността на строителите на мегалитите в Карнак да откриват наличието и подземното разпределение на тези сеизмични области, и то с голяма точност, за да вмъкват камъните между разломите, изумява съвременните учени. И да не забравяме – аналогични взаимоотношения между монументалната структура и геофизическите сили се проявяват и при платото Гиза.

Правите, прости и неукрасени коридори на Голямата пирамида са един от основните фактори, които опровергават функцията ѝ на храм от какъвто и да било вид. Много по-малки от нея по размер съоръжения, като мегалитите във Великобритания, могат да изпълняват мистични функции напълно задоволително. Както отбелязва британският експерт по мегалитните загадки Пол Девъро: „Известните мегалитни структури в Северозападна Европа вероятно са разположени нарочно на места, предразполагащи към появата на „земетръсни светлини“, за да се използва този природен метод за предизвикване на промени в мозъчната дейност.“¹

* Да не се бърка с Карнак в Египет – също голям културен център на древността. – *В. пр.*

Девъро много добре знае за какво говори. Негов колега британец, Кенет Шоу, доказва, че кварцът наистина влияе на човешкото съзнание. През лятото на 1980 г. той участва в експеримент, при който поставял дланите си 15 см над кристал, свързан с уред, измерващ молекулярния резонанс. Целта била да се установят промени в начина, по който се свързват молекулите на минералите. Дигиталните уреди не отчели никакъв резултат. Когато обаче Шоу бил инструктиран да си представи мислено лечебната енергия, преминаваща от ръцете му към кристала, уредът регистрирал силна реакция. След като прекратил визуализацията, уредът незабавно се върнал в първоначалното си състояние. Експериментът бил повторен многократно, винаги със същия резултат.²

Британските мегалитни структури може да са предшественици на Голямата пирамида, или по-скоро нейни по-скромни по размер варианти. Може би и британците от епохата на неолита, и древните египтяни са получили по-развита технология от някаква неизвестна цивилизация (най-вероятно Атлантида)? Във всеки случай издигащите се в Англия камъни са идентични на египетските им двойници по това, че са нарочно разположени върху точки с концентрирана геологическа енергия, която те продължават да извеждат на повърхността по един и същи начин – чрез т.нар. „земетръсни светлини“ и чрез почти еднакви промени, които настъпват в човешкото съзнание.

Земните светлини

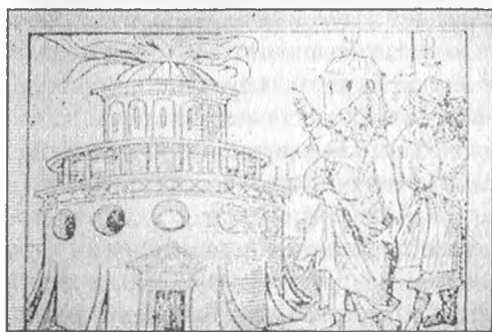
Взаимовръзките, които Маккарти установява сред британските мегалити, са допълнени от древен германски мит. Ерда, изначалната богиня майка, понякога се разкривала на смъртните в пещера на върха на една планина. Появите ѝ били неизменно съпроводжани с мистериозна синя светлина, която изпълвала ра-

йона и обикновено предхождала някакво бедствие, точно както „земетръсните светлини“ предупреждават за приближаващата геоложка катастрофа. Образът на Ерда е показан най-драматично от Рихард Вагнер в операта „Златото на Рейн“ (първата част от тетралогията „Пръстенът на нибелунгите“), където тя се появява в пещера обляна в синя светлина, разположена на върха на планината точно срещу Валхала, новия дом на боговете. Ерда се завръща и в „Зигфрид“ (III действие, I сцена) отново в планинска пещера, искряща в синкава светлина. И в двата случая богицията се появява в силно драматични и напрегнати моменти, точно преди да се случи някаква катастрофа.

Съществува възможността митовете, описващи мистично синьо сияние, да са се развили от състоянията, преживявани от шаманите на много племена, при които съзнанието им претърпява промени. Шаманите изпадали в транс, за да постигнат духовен скетаз. Норман Банкрофт Хънт, автор на обстояния труд „Шаманизмът в Северна Америка“ („*Shamanism in North America*“) пише: „Във вярванията на ескимосите и алеутите синият цвят е възприеман като възплъщение на жизнената сила, която съществува отвъд ограниченията на човешкото тяло и често се смятало, че всепроникващият поглед на шаманите, който им позволявал да виждат отвъд настоящето и очевидното, бил придружаван от силна аура синя светлина.“³

На най-северната китайска планина, Ву Тай Шан – древен спящ вулкан, е разположен петстотингодишен храм, изграден специално за наблюдение на синята светлина, която понякога озарява върха на планината. Известен чак в Малайзия като *bilek hantu*, или „духовната стая“, храмът е почитан като свещено място, където поклонниците идвали, за да постигнат духовно съвършенство.

На второ място по значение в исляма след свещения камък Кааба е светилището, издигнато на гроба на пророка на Аллах, Мохамед. В продължение на почти десет века след неговата смърт през 632 г., по време на традиционния си *хадж* (поклонение) до Мека, Саудитска Арабия, мюсюлманите минавали покрай малката постройка, богато украсена със скъпоценни и полускъпоценни камъни, включително най-фини кристали. Понякога поклонниците разказвали, че светилището било обливано от синя светлина, която те възприемали като свят ореол. Смятало се, че всеки, който влезе в гробницата, докато е осветена така, с хилядократно благословен. Людовико ди Вартема, първият немюсюлманин, който през 1510 г. инкогнито направил поклонение до Мека, става свидетел на синьото сияние и го описва в мемоарите си. Силно земетресение през следващия век поврежда сериозно светилището и въпреки че то е изградено наново, синята светлина не се появява никога повече.

На тази рисунка от Людовико ди Вартема, който през 1510 г. наблюдава лично феномена, се вижда как светилището над гроба на Мохамед излъчва мистична синя светлина.

Случаят с първоначалната гробница на Мохамед е аналогичен на историите, разказвани за египетските пирамиди, британските мегалити и китайския *билек хапту*. Синята светлина очевидно се появява при съоръжения, намиращи се в зони със силна сизмична активност.

Влияние върху човешкото съзнание

Докато основното предназначение на египетските пирамиди е свързано с преобразуване на геофизичните енергии в елект-

рически в полза на цивилизацията и спасяването ѝ от природни бедствия, страничният продукт от преобразуваната енергия (независимо дали се случва на естествени природни или на създадени от човека места) оказва силно влияние върху човешкото поведение. Енергиите генерират електромагнитни полета, които имат способността да влияят върху биоелектрическите вериги на човешкия мозък и да предизвикват промени в съзнанието. Тази електромагнитна намеса върху човешкия мозък може да обясни и връзката на синята светлина със състоянието на транс, както и описанието, което Едгар Кейси прави на Голямата пирамида, когато я нарича „Къщата за посвещение“ за хората, търсещи духовно просветление. Директно преведена, египетската дума за пирамида, *mr*, означава „мястото на възлизането“, буквален термин с очевидни езотерични внушения, предполагащ наличието на духовните качества, за които говори Кейси.

Според легендите синята светлина от тези многобройни свещени места съответства на нива в човешката аура, известни със своята собствена висока сетивност и духовна нагласа. Предполага се, че синьото в човешката аура обозначава вдъхновяващата, благочестива религиозност и творческите заложби на индивида. Цветът освен това се свързва с хипофизната и епифизната жлеза от мозъка, местата, където най-често се смята, че е разположена душата. Освен това с тях са свързвани психическите способности и връзката на човека с природата. Ако това е така, тогава интериорът на Голямата пирамида може да бъде използван като събирателна точка на силна геоелектрическа енергия, която е оказвала директен ефект върху съответстващата биоелектрическа енергия на мозъка, за да се създадат различни нива на съзнание.

ЙОГА ВРЪЗКАТА

Изглежда, че мистериозното знание, съхранено в Голямата пирамида, се е разпространило отвъд Гърция – не чак толкова невероятна възможност, защото такава информация често е прониквала в различни религиозно-духовни системи, разделени помежду си от огромни разстояния. В чакра системата на Кундалини йога „третото колело“, или нивото на гръбнака, отговарящо на пъпа, е познато като *manipura* (манипура). Това е чакрата

на контрола, мястото на нашата воля и на желанието ни да контролираме своята среда. „Пъпната“ чакра е означена с гръцката буква *delta*, в центъра на която стои символът за огън.

Около триъгълника на Кундалини има десет лотосови венчелистчета с опушенопурпурен цвят. Те трябвало да наподобяват буреносни облаци, разсичани от светкавици, електрическа проява, която съответства на светлинния феномен от пирамидата. Любопитно е, че човек, застанал в прословутата поза лотос за медитация, оформя конфигурацията на пирамида, а гръбнакът му е оста, по която „змийската сила“ на духовната трансформация пълзи от основата през седемте главни чакри към просветлението на върха на темето на главата. Енергията на Земята в много култури е описвана като дракон или змия. Пример от една догръцка култура е санскритското *ниуире* – „вълнообразната змийска сила на Земята“. Тя се поражда от подземната „маса“ на Голямата пирамида, минава през вътрешен проводник и „избягва“ на върха като разряд във формата на корона. Енергията се проявява, както видяхме, в мистична светлина. По същия начин всяка от долните чакри подава събраната енергия към *sahasrara*, която я излъчва със сияйна светлина от върха на главата, когато индивидът достигне състояние на екстаз. Подобно на златния *пирамидион*, тази чакра на темето е рисувана в храмовите стенописи като златна. Следователно това изображение пресъздава Голямата пирамида точно като форма за провеждане на земна сила.

Чрез Кундалини йога смесването на земните и духовните качества на Голямата пирамида водят до предположението, че земните енергии, течащи през структурата, са същите сили, които породят духовното развитие и просветление на човека. Ако това е така, тогава Голямата пирамида наистина е имала двойна функция като геопреобразувател и сакрален център. Обузданата сила на нашата планета е била впрегната в механизъм, създаден не само да разсейва и освобождава тектоничното напрежение, но също така е бил използван – вероятно като благоприятен страничен ефект – по духовен начин, който тепърва трябва да преоткрием. Така например напоследък се разбира, че гранит с голям размер може да произвежда относително високи нива на радиация, която влияе на човешкото съзнание, причинявайки сънливост и психологически преживявания със силно духовен оттенък – като появата на чувство за пътуване във времето и астрал-

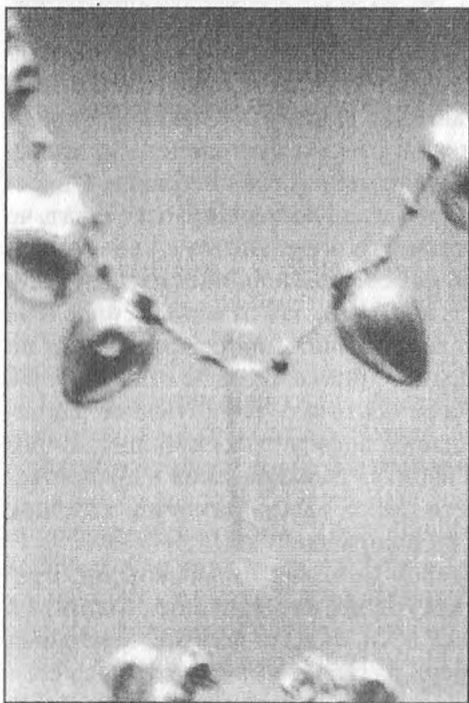
на проскция. Камерата на царя в голямата пирамида излъчва 36 процента по-високо ниво на радон, отколкото обкръжаващата я среда. И накрая като истинско откровение се появява и египетската дума за гранит, материала, от който е изградена камерата – „духовен камък“.

НАУКАТА ЗА СИЛАТА НА КРИСТАЛИТЕ

Ефектите, които отрицателните йони имат върху ума, за мнозина може би са по-познати и разбираеми от понятия като „астрална проекция“. В далечната 1934 г. К. П. Яглу от Харвардския университет по обществено здравеопазване публикува серия студии, показващи физиологичния им ефект върху човешкото съзнание. Нужни са още 50 години изследвания, докато се стигне до твърдението на американските патолози Л. В. Бъкалоу и А. Ризуто: „Трябва да се има предвид възможността за физиологически, психологически или физически отговор на по-високата концентрация на отрицателни йони.“⁴ По-категорични заключения се появяват една година по-късно, през 1985 г., когато британският ендокринолог Л. Х. Хоукинс открива „доказателство, че биологическото влияние на йоните е преувеличено“, след като неговите студии потвърждават значителния благотворен ефект на отрицателните йони. Хоукинс е подкрепен от англичаните К. Т. Форноф и Дж. О. Гилъбърт, които установяват, че нивото на отрицателни йони в затворено пространство увеличава способността да се осмислят концепции, задържа вниманието и съответно да се намалява стресът. Допълнително е подобрена и стабилността на нервната система.⁵

Тези проучвания постепенно водят израелските медици изследователи А. П. Крюгер и Ф. Г. Сулман до откриването на серотонина като взаимодействащ механизъм между отрицателните йони и биологическите системи. Серотонинът е мощен невнорхормон, който предизвиква нервносъдови, ендокринни и метаболчни ефекти в цялото тяло и играе важна роля за смиятата на настроението и сънното състояние. Научни експерименти показват по-ниски нива на серотонин в дихателната система на лабораторните животни, подложени на концентрирани отрицателни йони. По-късно Хоукинс потвърждава тяхното откритие. Се-

ротонинът освен това е отговорен за мигрената, която може да бъде излекувана чрез увеличаване на отрицателните йони. Намаляването на нивата на серотонин чрез отрицателните йони е използвано при лечението на клинични депресии със също толкова добър ефект, както при лечението на мигренните главоболия.

Етруска огърлица от VIII век пр. Хр. Нейният чист кварцов кристал е предназначен да се носи на гърдите и да увеличава биоелектрическото поле на посещение; полето нараства още повече от проводниците – страничните златни висулки. Същият принцип е приложен и при позлатения връх на Голямата пирамида и съхранявания вътре кристал. (Етруски археологически музей, Тарквиния, Италия.)

Според „Електростатични разтвори“, британски онлайн консултантски център за статично електричество, „научната критика е съгласна, че концентрацията на йони във въздуха и техният баланс могат да повлияят на широк кръг биологически организми, включително и на човешка.“⁶ Ние имаме едно постоянно ниво на високо йонно съдържание в костите си, укрепващо костната структура на синусите, разположени в горната челюст назад към черепната кутия. Мозъкът ни реагира на високите дози отрицателни йони, свързвайки се с темпоралния лоб, самият той

много чувствителен към електромагнитните влияния. Известен и като хипокампус, неговите функции включват сънуването и паметта, съзнанието и подсъзнанието. Следователно, ако някой човек прекара определено време в Камерата на царя, особено когато е била подходящо „заредена“ с отрицателен йонен поток, генериран от тектонично действие, може да преживее различни психически феномени, подобни на силно духовно преживяване.

Йонната дупка на камерата е електродинамичен резонатор на свръхниска честота, която директно се съсредоточава в така наречената Алфа честота на мозъка. Когато сме пасивно будни – все още незаспали, но насочващи се към състоянието на сън и пълен покой – се казва, че се намираме в Алфа състояние. Съвременните медици, изследващи проблема, постепенно осъзнават, че самият мозък генерира електрическо поле, когато е във взаимоотношения с магнитното поле на Земята. Всъщност изследователят Франсис Айвънху демонстрира, че частта от мозъка, наречена „рога на Амон“, „разчита“ полетата, движещи се интензивно по магнитосферата на Земята. Докато хипокампусът е стимулиран с отрицателен йонен разряд, Алфа честотата на мозъка се задълбочава, за да се създадат усещания за физическа еуфория, а през това време мозъкът може да изпитва разминавания в представата си за времето и пространството, да вижда различни явления, призрци или други психически феномени.⁷

Кристърфор Дъш, строителен инженер от Уисконсин, открива, че „когато се постигне състояние на медитация, вълните в човешкия мозък резонират на 7,8 Хц, същата честота, която има и електромагнитната йоносфера на Земята“.⁸ Това, оказва се, е същата честота, на която резонира и Голямата пирамида. Връзката между най-прочутата структура в света, издигала се някога на Земята, и човешкия ум, който я е замислил, изглежда очевидна.

Влиянието върху човешкото съзнание било страничен ефект от първоначалното предназначение на Голямата пирамида като геоложки преобразувател – то би могло да бъде открито едва след като колосалното съоръжение с започнало да работи. Проведени са експерименти, при които се наблюдава как изумителният „фон-

тан“ от отрицателни йони, разредени за освобождаване на тектоничното напрежение, променя умствените възприятия. Освен пърначалното намерение на нейните строители пирамидата да взаимодейства със земните сили, вторично тя е придобила и религиозно предназначение и дори днес е способна да предизвиква духовна трансформация. Ако Голямата пирамида е била използвана като място за посвещение, това вероятно е била случайна странична функция на първоначално практичната цел, за която е била построена.

Тълкуването на пирамидите, основано само на материалните факти, без да има насилване на доказателства, за да бъдат напаснати към предварително създадени теории, определя колосалната структура като устройство, създадено, за да отговори на някаква огромна нужда – очевидно наистина огромна, като се има предвид размерът на самата конструкция. Следите от вътрешния и външен план, материалите и местоположението им напълно определят каква е била главната ѝ същност – на тектоничен преобразувател. Това предназначение е много по-близо до действителността, отколкото която и да е друга цел, приписана на тази структура. Строителите на пирамидата забелязали ефекта от нейните електрични свойства върху човешкото поведение и позволили на избрани посветени да използват вътрешните ѝ енергии за духовно усъвършенстване. След като са открили тези изумителни свойства на колосалния електрически механизъм, той се превръща в храм за трансформиране на човешкото съзнание и духовно просветление.

Седма глава

НА КАКВА ВЪЗРАСТ Е ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА

[Голямата пирамида] се издига на планетата Земя в хармония с космическата си среда.

Пиер Лемезури

Имайки предвид безпрецедентните размери и съвършенството на Голямата пирамида, можем да заключим, че някога, в далечното древно минало една свръхцивилизация е познавала цялата планета и е притежавала технология за използване на земната енергия, различна и в някои отношения превъзхождаща постигнатото след това. И ако пирамидите са всичко, което е останало от тази изчезнала технология, то тогава трябва да приемем, че не можем да имаме никаква идея за останалите постижения на тази цивилизация, които може да са били още по-велики. Строежът на Голямата пирамида трябва да е бил предшестван от дълъг период на развитие на науката, което означава, че обществото, което я е създавало, вече е било доста древно. В такъв случай произходът на цивилизованото човечество трябва да бъде търсен много по-назад в миналото, отколкото досега сме смятали.

Голямата пирамида не е гробница на някакъв неизвестен владетел, нито ненужно голяма „капсула на времето“. Голямата пирамида е най-старото устройство на света – при това едно от най-съвършените в техническо отношение, построено, за да се осигури убежище на човешкия род от някаква предстояща природна катастрофа. Първият от тези глобални катаклизми подтиква бегълците от Атлантида да се установят в делтата на Нил, където те издигат своя монументален геопреобразувател като

мярка срещу всяка повторна поява на природното бедствие, което унищожило тяхната цивилизация около 3100 г. пр. Хр.

Много учени са се опитвали да датират строежа на Голямата пирамида според начина, по който е ориентирана спрямо звездите, но аргументите им са с прескалено широка интерпретация и в крайна степен недостатъчно убедителни, защото на практика от подходяща точка всяко съоръжение може да бъде напаснато към небесните ориентири. Съществуват обаче други, достатъчно убедителни доказателства, които дават някаква времева рамка на строежа на пирамидата. В края на XX в. в пустинята западно от Нил, на север от Тива, е открита находка, потвърждаваща раннодинастичните и дори додинастичните корени на трите пирамиди от платото Гиза. Това е голям, съвършено запазен съд от герзейския период, датиран около края на IV хилядолетие пр. Хр.

Герзейската керамика се отличава с прецизния си начин на производство и със стилизирани, но добре разпознаваеми сцени от живота по Нил, изрисувани с релефни, черни линии върху ярко оранжева повърхност. Характерни са изображенията на палмово дърво и животни, струпани по бреговете на реката, както и салове с много гребци, плаващи по Нил.

Въпросният образец, понастоящем изложен в музея „Луксор“, е подобен на дузина от откритите от този период съдове, с изключение на това, че на него са изобразени три фигури, разположени над река Нил, наподобяващи буквата *делта* (т.е. триъгълници) – две, стоящи една до друга, с почти еднакъв размер и една по-малка. Ако това не са пирамидите от платото Гиза, много трудно можем да си представим какво друго биха представлявали. Герзейският съд, върху който са нарисувани фигурите, е датиран между 3200 и 3000 г. пр. Хр. Това обхваща междинния период, познат като Нагада III, когато Египет се променя от пастирско общество във високо развита култура. Ако рисунката на съда наистина представлява пирамидите в Гиза, то тогава се

оказва, че герзейският художник ги е наблюдавал в самата зора на египетската цивилизация, поне 500 години преди предполагаемата от учените дата на тяхното издигане.

Последните проучвания за възрастта на Голямата пирамида, осъществени по въглеродородния метод С-14, са проведени от Марк Ленер от декември 1995 г. до март 1996 г. „Мога да направя доста обосновано предположение, че материалът [събран от повърхността на пирамидата, която била покрита с облицовъчни камъни до махането им през XIII в.] е от първоначалната конструкция.“ Изчисленията, получени от екипа на Ленер, са с 1244 години по-стари от традиционно приетия период на управление на Хеопс. Според тях Голямата пирамида е построена около 3109 г. пр. Хр. Тази научно потвърдена дата не само поставя произхода на пирамидата извън Четвъртата династия, но извън династичната цивилизация въобще. Информацията обаче съответства на герзейската илюстрация, спомената по-рано, която е класифицирана към същия далечен период.

По-късно Ленер се дистанцира от всяко твърдение, което е направил и което би могло да предизвика гнева на основната маса негови колеги, които са непоклатими в становището си, че всяко датиране на Голямата пирамида преди третото хилядолетие е немислимо. „Въпреки твърденията, че тези датировки са неверни, отбелязва Кароли, след повторно изчисление може да се приеме, че хоросанът от Голямата пирамида е от около 2988 г. пр. Хр., но корабът със сигурност е датиран към 3400 г. пр. Хр.“

„Корабът“, за който говори Кароли, е един от петте морски съда, „погребани“ в собствени изкопани в скалите камери, разположени около основата на Голямата пирамида. Най-добре запазеният е намерен завършен, но разглобен на части през 1954 г. Днес 30-метровият кораб е напълно възстановен и изложен в музей. Дали той и останалите плавателни съдове са корабите, с които строителите на Голямата пирамида са пристигнали в долината на Нил преди около 5400 години? Кароли продължава:

Изследвания през 90-те години на XX в. установиха по-ранна датировка на Голямата пирамида, но не и на кораба. Макар че данните от С-14 могат да бъдат изопачени по един или друг начин, те все пак загатват, че корабът е значително по-стар от пирамидата. И още нещо любопитно, подредбата на небесните

тела в спускащия се проход, изкопан в платото Гиза, е датирана по въглеродородния метод около 3440-3330 г. пр. Хр.“¹

Дори и най-ранната възраст, далена по C-14, прибавя почти 300 години към традиционната датировка, приближавайки строежа по-близо до началото на епохата на фараоните. Тези резултати предполагат, че Голямата пирамида е била построена в крайните граници на датировката си, с други думи, от средата до края на IV хилядолетие пр. Хр. Според Кароли „В най-умерения случай преизчислените дати за Голямата пирамида слизат между 2850 и 3050 г. пр. Хр. и това я прави между 300 и 500 години по-стара от стандартно приетата хронология. По-малката дата, 2950 г. пр. Хр., може да бъде възприета като абсолютно преизчислената средна стойност.“ Тези по-ранни датировки на строежа на пирамидата са важни, за да разберем нейния произход, защото те показват, че най-прочутото съоръжение на древния свят е било построено в самото начало на династичната история на Египет. Следователно принадлежността на строителите ѝ към фараонската епоха става все по-несигурна и трябва да потърсим другаде нейните създатели. Александър Брейгън през 1940 г. твърди: „В разрешаването на загадката за произхода на строителите на пирамидата се крие и отговорът на въпроса за произхода на египетската цивилизация и на самите египтяни.“

И други доказателства също водят до извода за дата около 3000 г. пр. Хр. Кароли коментира:

Съществуват индикации, че в конструкцията на Голямата пирамида са били включени и данни, свързани с циклите на времето. Четирите ѝ страни може да са се отнасяли за цикъла на Сотис – звездния календар, по който египтяните изчислявали времето. Размерите на основата са равни на едно столетие. Нейните основни мерки [височина, апотема и обиколка] съответстват на цикъла на Сотис, който знаем, че е бил използван от египтяните в тяхното „митично“ минало. Този цикъл продължава приблизително отпреди 45 000 до 5000 години. Докато 45 000 години като дата на пирамидата е определено невероятна, то строежът ѝ в период близък до 4-ото хилядолетие би съвпаднал с начало-

то на Първата династия, в самата зора на фараонската цивилизация. Ако е истина, тогава би било очевидно, че Голямата пирамида е изградена от някаква чуждестранна раса, едно високо развито общество, което е пристигнало от далечни места в долината на Нил, за да построи изумителното съоръжение.²

Разположението ѝ също предполага, че Голямата пирамида е построена преди 2500 г. пр. Хр. – датата, която ще откриете в учебниците. Макар да е ориентирана към четирите основни посоки (хиляди години преди известното ни изобретяване на компаса), основата ѝ се отклонява точно с 1/12 от градуса по оста север-юг. Това очевидно незначително разминаване, направено от строителите ѝ, всъщност посочва времето на събитието: имайки предвид нарастващото движение на нашата планета около оста ѝ в продължение на едно хилядолетие, може да се изчисли, че „грешката“ от 1/12 в градуса на Голямата пирамида не е била грешка преди 3000 г. пр. Хр. Ако нейният архитект е знаел как да ориентира шедьовъра си към истинския север, той би трябвало да е издигнал пирамидата в самото начало или преди новата на египетската цивилизация, а не 600 години по-късно.

Дълго време учените традиционалисти смятаха, че Голямата пирамида е построена от Хсопс. Неговият син Хефрен копира дизайна за своята по-малка пирамида, издигаща се също на платото Гиза, като от уважение към баща си я прави по-малка. Третата и най-малката пирамида се предполага, че е построена от Микерин много години по-късно. Тази официално приета версия за платото Гиза на практика няма абсолютно никакво основание, тя е чиста фикция и въпреки това огромната част от египтолозите са я приели за едно от своите най-твърди убеждения. Тяхната изопачена хронология и старомодната им история противоречат на съвременните въглеродородни тестове. Те напълно пренебрегват информацията и геодезичните факти, включени в самата пирамида. Тези противоречиви доказателства сочат, че преди неизвестно колко века – а може и хилядолетия, преди първата египетска династия, зародила се около 3100 г. пр. Хр., Атлантида вече е била постигнала несравнимо велико ниво на цивилизация.

Осма глава

СИНЪТ НА СЛЪНЦЕТО

*Кой би нарекъл мечтите си измални,
ако е търсил и преследвал
цялата неизследвана и просторна
Вселена на мисълта?*

Хенри Уодзуоърт Лонгфелоу –
Хермес Трисмегист

Събитията, чиято кулминация е деактивацията на Голямата пирамида – следствие на открадването на Камъка на съдбата, започват 273 години преди най-големия шум в известната ни история на човечеството.

Някъде през есента на 1628 г. пр. Хр. на Тера, днес известен като Санторин – малък остров в Егейско море, на стотина км северно от Крит – става вулканично изригване, многократно по-мощно от всеки ядрен взрив, предизвикан от хората. Вибрациите от взрива се разпространяват из земната атмосфера от епицентъра на Тера до всички краища на света. Хора от Португалия до Афганистан, от Норвегия до Заир чули звука, а милиони други в радиус около събитието наблюдавали облаците, изпълнени с простиращи се на около 100 000 км прах, издигащ се на 40 км нагоре в небсата. Това е резултатът от 30 куб. км риодацитна магма, изхвърлена от дупка с размер 125 куб. км, чийто кратер се простирал почти на 130 кв. км. Огромни каменни късове, тежащи по няколко тона, са изхвърлени в стратосферата, като някои от тях са намерени чак в Черно море, на около 1120 км от ударния център на Санторин. Върху островите Кос, Родос и Кипър, намиращи се на разстояние повече от 110 км в източна посока, се изсипва над 30 см прах. Фестос, вторият по големина

минойски град на остров Крит, с подпален и изгаря почти моментално.

Облакът прах и газ, който обгръща планетата, е толкова обширен, че един китайски писар от времето на император Ким съобщава следното:

В 29-ата година от управлението на император Джие [последния император на Сиа, най-ранната известна китайска династия] Слънцето изчезна. Слънцето беше изтощено. През последните години на Джие в [летните] утрини се образуваше лед, през шестия месец [китайския юли] имаше постоянно скреж. Силни наводнения срутваша храмове и сгради. Слънцето и Луната не спазваха реда си. Горещо и студено време идваша едно през друго. Петте житни култури изсъхнаха и умряха.¹*

Тера изпраща много мегатона ултрафин прах на 80 км в стратосферата, който скрива слънчевите лъчи и поглъща топлината им, преди тя да стигне до земята.

Експлозията на Санторин се помни дълго време и се споменава с ужас дори 1000 години по-късно. Атинският драматург Еврипид пише в трагедията си „Иполит“:

*Налегна ни странен страх. Откъде дойде този глас?
Гледаме към утъпкания морски бряг и виждаме чудовищна вълна, устреляваща се към небето толкова нависоко, че очите ми не виждаха Скироновата скала.**
Вълната скри провлака и скалата на Асклепий. След това, кипяща и заливаща всичко наоколо с пенливия си порой и дъх от дълбокото море, настъпни към брега.²*

Еврипид разказва за ужасяващата водна стена, предизвикана от изригването на Тера: преминавайки през Егейско море с около 500 км в час, тя достига 240 м височина по времето, когато се стоварва върху Мала Азия. След като се разбива на 50 км във вътрешността на днешна Турция, цунамито се отдръпва, от-

* Династията съществува от XXI до XVI в. пр. Хр., общо около 500 години. – Б. пр.

** Скироновата скала е кръстена на разбойника Скирон, който хвърлял от нея пътниците. – Б. пр.

къртвайки каменни късове с големината на къща, които запраща с огромна скорост по земята и те заличават всичко по пътя си. Вълната разнася камъните с общо тегло над 250 000 т с такава лекота, сякаш са малки камъчета. В Долен Египет мащабно земетресение минава на няколко постъпателни вълни през долината на Нил, разрушавайки и обикновените домове, и величествените обществени сгради. Ударите идвали едновременно и от горе, и от долу – земните трусове били съпътствани с градушка от вулканични камъни, падащи като истинско небесно наказание. Най-малко 60 мм прах от богатия на сярна прахен облак от Тера се стоварва върху земята като киселинен дъжд. Този облак бил толкова плътен, че по времето, когато стига до делтата на Нил, през по-голямата част от седмицата слънчевата светлина почти не прониквала до земната повърхност.

Територията, която по-късно става Израел, също не е пощадена. Археолозите са открили слой прах, който свързват с геоложкия катаклизъм от 1628 г. пр. Хр. Те смятат, че натрупването на прахта е било придружено и от силна сеизмична активност, както и от падащи вулканични камъни, които са унищожили целия регион. Изглежда, че авторът на псалм 46:1-8¹ от Стария завет описва изригването на Тера, когато разказва как Яхве защитава избрания си народ: „[... затова няма да се уплашим], макар и земята да се разклати и планините да се преместят в сърцето на морето. Нека бучат и се надигат водите им, нека се тресат планините от вълнението им. Разфучаха се народите, царствата паднаха. Богът на Яков даде своя глас и земята се разтопи. Елате и вижте делата на Господа – какви опустошения направи той по земята.“

Нежеланото преселение

Прогонени от влошаващите се природни условия, семитски бежанци масово пресичат границата на Египет в източния край на делтата на Нил. Владетелите от Четиринайсетата династия не

¹ В цитатите от Библията съществуват известни разминавания между английския вариант на книгата и българските официални синодални издания. Придържали сме се към превода в английския текст, тъй като авторът го използва за определени цели. Където има съответствие, е използвано изданието на Светия синод от 1993 г. – *Б. пр.*

могат да ги удържат. Постепенно египтяните се примиряват с хаотично пристигащите новодошли поради две основни причини – управляващият в този период фараон Собсехотеп IV е неизлечимо болен и именно тогава царството е унищожено от катаклизма на остров Тера. Фараонът и неговите поданици наричат нежеланите пришълци *Heka Khasewet* („хекау хасут“), „Владетелите на чуждите страни“. Това била пъстра смесица от различни племена, прогонени от домовете си в Източното Средиземноморие от някакво мощно природно събитие. Те са групирани доста свободно в едно племенно обединение, известно с гръцката версия на египетското им име, „хиксози“, което включвало ханаанити, финикийци, юдеи и други семитски народи, загубени за съвременната история. Въпреки всичко 1500 години по-късно еврейският историк Йосиф Флавий може да напише, че хиксозите са били „предците на нашия народ“.³

Устремът, с който навлизат в новите земи, ги отвежда отвъд блатата на Западната делта. Те завладяват Мемфис и дори столицата през този период Тива, както и по-голямата част от Долна Египет. Успехът им не е следствие толкова на военни нападения, колкото на битови придобивки на преселническата инвазия – за разлика от египтяните те притежавали нови оръжия като сложния лък, метални шлемове и ризници от метални брънки. Тези оръжия им били наследство от народи като хититите и митаните от Мала Азия и Северна Сирия. Дълго време историците смятаха, че една от основните причини за успешното нашествие на хиксозите е фактът, че те са използвали колесници, защото египтяните не са познавали този тип военни превозни средства. Когато обаче археолозите завършиха разкопките на всички хиксозски селища в Източната делта на Нил, се оказа, че не е открита нито една колесница, нито каквото и да било изображение или описание на подобно бойно средство. Изглежда, че е много по-вероятно колесницата да е изцяло египетско изобретение, измислено специално за царете на Тива, за да препускат по просторните равнинни полета на делтата на Нил и да отблъскват настъпващите от изток неприятели. Хиксозските ками, мечове и щитове обаче без съмнение са с индоевропейски произход.

Въпреки паличието на това снаряжение, има много малко реални доказателства за проведени битки, още по-малко – че е имало война по време на Втория преходен период (1785-1580 г.

пр. Хр.) в историята на Египет. Всъщност, тъй като пришълците минават през северната част на Египет, те се натъкват само на малцина слаби, враждуващи помежду си царе, чиито искания за получаване на данък и подчинение пренебрегват безнаказано. Новодошлите нямат собствена държавническа форма на управление, затова копират малко недоцялано египетския модел. Обявяват племенния си лидер Салитис за „фараон“ и по този начин създават нация, разделена наполовина между долната и горната част на долината на Нил. „Владетелите на чуждите страни“ стават господстващите управници на Египет. Тъй като не били многобройни, те се чувствали удовлетворени от контрола си над северната част на страната. Управлението им се характеризира с налагане на благодетелстващи ги търговски условия за сметка на останалата част от коренното население, чиято управляваща класа била съсредоточена в Тива. Самата Тива е обградена от хиксосите и силите на Нубия, с която те имали военен съюз. По този начин – чрез заплахата от военна намеса от юг – е осуетявано всяко евентуално противопоставяне от страна на местните. Притиснати от враговете си от две страни, египтяните живели под постоянната заплахата, че при избухване на евентуална война ще им се наложи да воюват на два фронта и едва ли биха имали шанс да спечелят.

След като хиксосите затвърждават властта си, те установяват центъра на управлението си в Мемфис, а Аварис е избран за лятна царска резиденция. Новите владетели приемат поне външно египетската култура и обичаи, като обявяват египетския бог Сет (Сетх), изобразяван най-често с глава на магаре, за свое племенно божество. Преди това почитан като благотворен бог, свързан с погребалния култ, след приемането му от врага Сет вече е смятан от египтяните за бог на злото. Върху него рефлектира отношението на египтяните към *хекау хасут* и геоложката катастрофа, която била причина за тяхното идване. Според египтолога Антъни Меркатаите, „Той бил ненавиждан от народа заради своите жестоки и кървави постъпки. Бил смятан за олицетворение на сушата, мрака и извратеността и за естествения враг на всичко добро и даряващо живот във Веселената“. Сет е главният враг на Слънцето, тяхната двойка представлява „космическата опозиция на мрака срещу светлината“.⁴

През стотте години (по-точно 108 години власт на хиксосите), в които са притискани между враждебните сили от север и от юг, повечето египтяни не загубват чувството си за национална идентичност и най-накрая на мястото на посредствените царе, виновни за падението на страната, идват нови, динамични владетели, чиято главна цел е освобождението на Египет. От тяхната победа се ражда не само една нова династия, но и цяло ново царство, което възвестява идването на златната епоха на цивилизацията на фараоните.

Семитските народи, които идват в региона заедно с хиксосите, поне привидно се египтянизират, присмат езика и културата на местните и по тази причина им е позволено да останат необезпокоявани в източната част на Делтата, макар и като цяло да са смятани за презрян народ. Те живеели отделно от останалите в свои собствени усамотени общности. Египтяните ги наричали *Shahu* („шаху“) или *Habiru* („хабиру“) – първата известна препратка към името „хебреи“ („евреи“) (на англ. Hebrews), макар че в следващите векове *хекау хасут* е използван като антиеврейски епитет. Името „хебреи“ („евреи“), произлизащо от *хабиру*, „чужденец от пустинята“, означава „този, който е от другата страна на реката. Свързано е и със семитските жители, заселили се на източния бряг на Нил. Където и да се среща в Библията, обикновено е използвано от неевреи за описание на израелитите, както в Първа книга „Царства“ на Самуил: „И тогава казаха принципите на филистимците: какво правят тези евреи тук?“ Разпространената асоциация обаче, която се прави между евреите и хиксосите, не е напълно безпочвена, тъй като името на техния трети владетел *Yaqob-her* (Иакоб-хер) е вероятно форма на *Ya'iqob* (Иа'икоб), т.е. Яков.

Принципната неприязън към народа на Яков постепенно изbledнява сред блясъка на икономическия разцвет и културното величие, които *хекау хасут* в един момент придобиват, тъй като голяма част от тях забогатяват и стават търговци, спекуланти на зърнени храни, бижутери, земевладелци и вносители на луксозни

стоки. През 1417 г. пр. Хр., когато Аменхотеп III* се качва на трона, много *шаху* или *хабиру* заемали важни постове в градските управи. Владетелят е известен още приживе като Аменхотеп Велики заради изумителната си строителна програма. В страната няма много вътрешни размирици и управлението му се характеризирало с просперитет, спокойствие и мир със съседните народи. Аменхотеп издига огромен погребален храм в западната част на Гива, точно срещу прочутите Колоси на Мемнон.“ На другия бряг на Нил на фараона се приписва голяма част от храмовия комплекс в Луксор и издигането на величествен пилон в храма в Карнак.

Към края на своето забележително 38-годишно царуване поради влошеното си здраве Аменхотеп III вече не можел сам да носи товара на властта и обявява за съуправник съпругата си Тейе. Неговият жест е още по-забележителен, като се има предвид фактът, че Тейе била обикновена гражданка и само наполовина египтянка. Макар че майка ѝ, благородната дама Тиуиу, произхождала от рода на Яхмос, освободителя на Египет от окупацията на хиксосите, баща ѝ бил чужденец от Азия. Пет години след коронацията си Аменхотеп лично оглавява военна експедиция срещу бунтовници в Нубия и издига храм в чест на светкавичната си победа в град Солеб. Тейе придружава съпруга си във военната кампания и има собствен храм, издигнат до този на фараона. Осъзнаваща азиатските си корени, тя заповядва на един от пилоните да бъде изписано името на израелитския бог – „Яхве в земята на шаху“. Името *Shahu* обаче не е еврейско, а произлиза от „s’wi“ – египетската дума за „скитам се“, „бродя“, което подсказва, че евреите били народ без корени, нация, неустанови-

* Напоследък в българската египтология се смята, че е по-правилно името на Аменхотеп да се изписва Аменхотп, а новото име, което приема синът му – Ахенатон (Ехнатон) – би трябвало да е Ехнейот, защото Атон също е неправилно – верният изговор е Йот (Йати), което означава и „отец“, „баща“ и видимата част от Слънцето, „слънчевия диск“. Така новата столица на Египет вместо Ахетатон трябва да бъде Ахийот (Ах-Йати). (Виж „Египет на фараоните“ на Сергей Игнатов, „Изток-Запад“, 2004 г.) За улеснение на читателите обаче ще използваме по-познатите имена, които обикновено са разпознаваемите гръцки варианти. – *Б. пр.*

** Колосите на Мемнон представляват статуи близки на Аменхотеп III. Колосите стоели като пазители на входа на погребалния храм на Аменхотеп, където той е бил почитан като живия бог. Гърците ги наричат Колосите на Мемнон, тъй като виждат в тях изображение на Мемнон, син на Зората и цар на етиопците, който бил убит от Ахил по време на Троянската война. Наричани са и „Пеещите колоси“, защото според легендата един от колосите „пее“ всяка сутрин на разсъмване. – *Б. пр.*

ла се на определена територия. Теис, която била наполовина еврейка, станала царица, а когато е на 30 години, синът ѝ става фараон Аменхотеп IV.

Цялата аристокрация, жреците на Амун (Амон) и царските съветници се противопоставят ожесточено на идването на власт на Аменхотеп IV, защото от самото начало имали подозрения, че младият човек е обсебен от култа към слънчевия диск. Аменхотеп III обаче пренебрегва протестите им, тъй като е влюбен до полуда в Теис – истинската сила, управляваща зад кулисите след заболяването на фараона. Според изследователя Ралф Елис: „кръвната линия на Авраам, Яков и Йосиф е тясно свързана с родословието на фараоните“.⁵

ВЪЗХОДЪТ НА АТОН

Почти веднага след като идва на власт, новият владетел сменя името си на Ахенатон (Ехнатон), „Могъщия дух на Атон“, за да демонстрира личните си религиозни еретични убеждения. Атон е познат като примитивно слънчево божество в Хелиопол още от раннодинастичните времена. Ахенатон обаче го възкресява от мрака на неизвестността и го обявява за единствения бог в новата универсална вяра, която създава – първия монотеистичен култ в света. Основната догма е свързана с почитането на единствения бог създател, въплътен в образа на слънцето. Всички останали религиозни убеждения са обявени за погрешни и следователно подлежащи на премахване. Нещо повече, Атон не е възприеман само като египетска идея, но във формата си на блестящия диск, който хвърля лъчите си върху всяка живина на планетата, той е смятан за върховното същество, властващо над цялото човечество. На една стела (плоча с възпоменателен надпис) в бъдещата столица на Ахенатон самоуверено е изписано: „Скоро всички народи на света ще дойдат тук, за да отдадат на Атон, дарителя на живот, дължимата му почит.“

След като станаха известни преводите на химните, написани от Ахенатон, фараонът придоби славата на поет хуманист, първия религиозен реформатор в света, проповедника, предпоставник на християнството, чието състрадание към цялото човечество изпреварва значително неговото време и по тази

причина му спечелва омразата на неговите по-малко просветлени съвременници. С разкриването обаче на все повече нови данни за атонизма екзалтираните възгласи по отношение на Ахенатон започнаха да отпигмяват. Стана известно например, че само той имал правото да получава вниманието на слънчевия бог. Всички останали поклонници на слънчевия диск не могли да се надяват молбите им да бъдат чути, освен чрез посредничеството на фараона. Ахмед Осман, авторът на „Моисей и Ахенатон“ („*Moses and Akehnaton*“) пише: „Само той имал силата да тълкува божествената воля.“⁶ Една от величествените стели, бележещи границите на царството му, твърди, че: „Атен (Атон) разкри плановете си единствено на него... той не пожела да чуе никой друг, дори и царицата, когато тя се опита да го убеди да построи Ахетатен (Ахетатон) на друго място.“⁷

Представящият се за голям реформатор владетел смята своята нетолерантна вяра за най-великото и могъщо нещо, създавано някога, тъй като сленият религиозен фанатизъм е силата, чрез която съсредоточава цялата власт в себе си. Канадският египтолог Доналд Б. Редфорд, професор в катедрата „Класическо и древно Средиземноморие“ в държавния университет на Пенсилвания и директор на проект, изучаващ храма на Ахенатон, е изненадан от:

безкомпромисния, насилствен, определен само за малцина посветени монотеизъм на фараона. От гледна точка на историческите факти Ахенатон изглежда коренно различен от фигурата, създадена от авторите на популярна литература. Той не е бил човеколюбец, още по-малко – романтичен човеколюбец. Опитите да бъде обявен за трагична фигура, подобна на Христос, са пълна глупост. Макар царят и неговото обкръжение понякога да ме изпълват с презрение, основното чувство, което изпитвам, когато размишлявам върху неговата „религия“, е едно мъчително лошо предчувствие.“⁸

След като Ахенатон публично обявява установяването на своята религия, поданиците му из цялата Нилска долина са слясани. По това време който и да станел фараон, неговата дума е закон. Ахенатон обаче им казвал, че всичко, което те и техните предци от основаването на цивилизацията им са почитали, е греш-

но и трябва да бъде заменено от една-единствена слънчева фигура, която била позната на малцина. Твърдо вярващ в превъзходството на своята религия, Ахенатон бил убеден, че широките народни маси ще я приемат като метафизично освобождение от вековното робство на жреческата класа. Когато обаче народът засвидетелствал умерен ентузиазъм по отношение на непознатия култ, той реагирал гневно.

От този момент Атон станал не само върховният, но и единственият бог. Всички храмове, с изключение на неговите, които били малко на брой, са затворени, а служителите им изхвърлени на улицата, величествените статуи на другите богове са повалени, произведенията на изкуството, свързани със старите култове унищожени, а надписите по храмовете заличени. И обществените, и частните култове са ограничени само с култа към слънчевия диск – всички други са обявени за незаконни. Ахенатон чувствал, че дори традиционната почит към неговото свещено положение на фараон не му е достатъчно, за да гарантира цялостта на реформата, която бил решил да проведе докрай. „През цялото време групи работници влизали в храмовете и гробниците, за да заличават името на Амун (Амон), иише Осман. Те били придружавани от войници, надзираващи дали царската заповед се изпълнява без съпротива.“⁹

Слънчевият град

Едва ли би могло да се очаква, че тези мерки ще привлекат към новата вяра вече озлобените сънародници на фараона, които се отдръпвали от ереста толкова повече, колкото той упорствал да им я наложи. След като три години търпи тяхната враждебна, все по-задълбочаваща се реакция, Ахенатон с отвращение напуска столицата Тива и се заклева, че повече никога няма да се върне. На 400 км навътре в пустинята, близо до източния бряг на Нил, той издига нов град върху абсолютно недокосвана дотогава земя. Това бил неговият собствен свят, в който той можел да играе ролята си на самозван месия пред събраните зрители по неволя, които наброявали около 50 000 почитатели – предимно хора от Източната делта. Макар вече уседнали и постигнали благосъстояние, както и влияние в управлението, те все още били малцинство, към което коренните египтяни се отнасяли с

подозрение. Тяхното участие в инвазията на хиксосите не било нито забравено, нито напълно простено и били гледани с недоверие заради неочаквания си престиж. Все пак *хабиру* вероятно са подкрепили ентузиазирано Аменхотеп III, след като той (според свещените им текстове) прегръща техния патриарх, библейския Йосиф, обявява го за свой „единствен приятел“ и му позволява да просперира в неговото благоденстващо царство. Предаността им към неговия син с заздравена и от роднинските му връзки – полуазиатския произход на майката на Ахенатон. Това били причините, поради които *хабиру* идвали на гълпи в новата столица Ахетатон, „Хоризонта на Атон“.

Ахетатон е обявен за столица 24 месеца преди да бъде завършен. Построяването му отнема пет години усилен, непрекъснат труд. Каменните плочи в четирите основни посоки, обозначаващи границите на града, се простирали на около 13 км от север до юг. Тези краища били отбелязани от 11 стели, издълбани във варовикови скали, включително тези, изсечени и на двата бряга на реката във формата на план-скица на града, каквато не е намирана никъде другаде в долината на Нил. Така наречената стела U е изсечена в скала, близо до входа на царския *уади**; височината ѝ е малко над седем метра. Статуите на царското семейство първоначално били в нейната основа, но след яростното унищожение на Ахетатон последвало падането на Ахенатон, всичко, което е останало, са само някакви бегли очертания на фигури и случайни фрагменти. Дори и в това състояние, величествените стели са на практика единственото относително оцеляло материално доказателство за съществуването на града. Широката 36 м „Царска улица“, тръгваща от двореца и отиваща в посока на юг, била централната ос, около която бил изграден Слънчевият град. От двете страни на този път за процесии били разположени административни сгради, дворци, храмове и светилища, посветени на вездесъщия Атон. Отвъд нея се простирали магазини, пазари, кварталите за жителите и именията на познатните.

Ахенатон възхвалява новата столица на слънчевия бог като „мястото на Първия случай, което той построил за самия себе си, за да може да намери покой“.¹⁰ Неговият церемониален център се различавал на външен вид толкова много от който и да

* Пресъхнало корито на река, древно или настоящо. Когато се наводнява, около него може да се развие пична растителност, оазис. – *В. пр.*

било друг град, колкото и в религиозно отношение – в него липсвали величествени колониади, статуи, обелиски, стенописи и всички други архитектурни особености, с които са прочути египетските съоръжения. Ахетатон е изцяло изграден от кирпич и покрити с хоросан стени. Почти неукрасените, правоъгълни сгради били еднакво скромни, не просто изчистени, а направо стерилни и придавали на целия град забележително съвременен вид. Това несъответствие в дизайна на града спрямо останалия Египет е материалният израз на фундаменталните теологически разлики между старата и новата религия. Докато традиционните египетски форми се опитват да предадат усещането за вечната истина и справедливост чрез постоянния принцип на *ma'at* – „правилното“, „баланса“ (с други думи, космическата хармония, световния ред), чрез разпръснатите, много по-малки по размер конструкции и непретенциозни изображения на сцени от всекидневието, Ахенатон набляга на земното и преходното.

Принципно безличният градски пейзаж е разнообразяван на места от просторните, открити вили на много богатите граждани, както и от „Прозореца на явяването“ на фараона – нещо като балкон, на който Ахенатон често се появявал, усмихвайки се, заедно с великолепната си съпруга и малките си дъщери, за да приеме шумните приветствия на ентузиазираните или лицемернически доброжелатели, струпали се по улиците на града. По време на тези царствени демонстрации той хвърлял дребни златни украшения – гривни или огърлици – на тълпата долу, както се хвърлят парчета месо на глутница гладни кучета.

ОГНЕНИЯТ КАМЪК НА АХЕНАТОН

Ако изкуството е отражение на душевността, която го създава, то тогава най-отличителната черта на Хоризонта на Атон е егото на Ахенатон. Многобройните храмове в града, всичките посветени на един бог, били почти неразличими един от друг, с отворени дворове, в центъра на които се издигали величествените статуи на фараона и неговата съпруга. Единственият, който се отличавал, бил *Hwt-bnbn*, или „Храмът на Бенбен“, най-важното светилище в столицата. То било разположено в източната част на най-големия храм на слънчевия диск, „Голямата къща

на Атон“, а в центъра на храма се издигала „стела от кварцит, заоблена на върха, покачена върху каменен подиум.“¹¹ Това, разбира се, с същият кристал Бенбен, който бил поставен в Голямата пирамида преди 18 или дори повече столетия.

Като част от церемонията по възкачването на престола на всеки нов фараон, избраният монарх влизал в Камерата на царя, където се предполагало, че получавал специален божествен дар, който го превръщал от обикновен принц в жив бог. Когато заставал пред Бенбен, той вероятно е рецитирал химни или е напявал ритуални молитви, запомнени по време на неговото царствено обучение. Целта на тези рецитации била да се предизвика синхронен резонанс с кристала, като се активират неговите хармонични честоти. Освен това Бенбен бил чувствителен към постоянните, макар и незабележими колебания на земния ток и следователно бил достатъчно зареден с енергия, за да осъществява посвещението на владетелите по всяко време. Облъчен с концентрираните отрицателни йони, излъчвани от Огнения камък във вътрешността на гранитния сандък, новият фараон преминавал в друго ниво на съзнанието си, като крайната фаза на това състояние било достигането на катарзис – пълна душевна трансформация. Духовната суфория, която преживявал, била много повече от епифания (прозрение) – това била теофания, разпознаването и усещането на собствената божественост, която го изпълномощавала като абсолютен владетел.

В пълния мрак на Камерата на царя всеки нов фараон изживявал душевен катарзис, който превръщал смъртния принц в жив бог.

Докато бил все още Аменхотеп IV, младият владетел със сигурност е преминал през тази процедура, преди да бъде коронясан, но очевидно тя е оказала много по-голямо влияние върху него, отколкото върху който и да е от неговите предшественици. Може би той не е бил толкова физически или психически стабилен и не е успял да издържи тежките условия на този значим сблъсък. Предприетите през 1988 г. от британските патолози К. Т. Форноф и Дж. О. Гилбърт изследвания потвърждават, че „хората с различна вегетативна нервна система реагират по различен начин на йонната концентрация във въздуха.“¹² Възможно е ритуалното общуване на Аменхотеп с Бенбен да е било проведено по време на пристъп на геоложка нестабилност, който е предизвикал необичайно нарастване на енергията, причинило от своя страна пагубна вреда на ума и тялото му. Във всеки случай историците нямат обяснение защо този мъж, единствен сред многото фараони преди и след него, е решил изненадващо да замени духовните основи на египетската цивилизация, чиито корени са още в IV хилядолетие пр. Хр., с диаметрално противоположен монотеистичен култ. Трябва да е бил засегнат от някакво значимо събитие – от тези, които променят целия живот. Пламенният, енергичен и нетолерантен характер на неговата борба сам по себе си е доказателство за внезапната промяна, настъпила в поведението на фараона – промяна, породена от някакъв силен духовен прелом.

Изследователите Андрю Колинс и Крис Огилви-Херълд пишат за „уникалния по рода си интерес на Ахенатон към камъка Бенбен“, интерес, постепенно превърнал се в мания, която го подлудила и може би дори е причина за смъртта му, тъй като е унищожила психическото му здраве.¹³ Той се пристрастява към суфорията, която камъкът предизвиквал в него, и вече не можел да живее без това чувство, особено след като се премества да живее завинаги в града на своите мечти.

В 1355 г. пр. Хр., през шестата година от управлението си, фараонът реформатор установява още един прецедент, който силно травмира народа му, като премества Огнения камък от Голямата пирамида – мястото, където бил съхраняван в гранитен сандък в Камерата на царя в продължение на почти 1800 години. Свещеният обект е отнесен под въоръжена охрана от платото Гиза до новата столица. Там бил поставен на върха на един стълб в храма на Бенбен в „Голямата къща на Атон“.

Макар преместването на свещения кристал в Хоризонта на Атон да е възприето от почти всички египтяни като светотатство, въпреки всичко този акт съответства на установяването на други камъни като техния в места, почитани като Център (пъп) на света. Ахстатон съвсем съзнателно е построен в геодезичния център на Египет, точно на половината разстояние между най-северното средиземноморско крайбрежие на делтата на Нил и първия водопад на юг. Огненият камък е поставен на колона в средата на светилището *Hwt-bnbn*, или храма на Бенбен, изградено в самия център на града. Очевидно въпреки всичките си еретични мании фараонът бил абсолютно наясно какви условия са необходими, за да може кристалът да функционира по предназначение.

Ахенатон прекарвал повечето от времето си сам в изолираното светилище, хипнотизирано съзерцаващ лъчистия кристал. Той го вдъхновявал да пише цветуща поезия, като прочутия му „Химн на Атон“. Прекомерното излагане на силната аура на отрицателните йони обаче му причинява степен на привикване, която постепенно го откъсва от действителността. Израз на това е не само все по-странното поведение на фараона, но и физическата му дегенерация, която се забелязва от възстановките на неговите портрети. Фараонът позволявал да го изобразяват как прегръща членовете на семейството си или как почита Слънцето по време на домашни церемонии, сцени, които неговите почитатели – и тогава, и днес – намират за очарователни. В опита си обаче да уловят достоверността на всекидневното, тези сцени ни показват смущаващия образ на един грозен фараон. Той е изобразен с неестествено издължено лице, хлътнали бузи, подути устни, тънък врат, дълги и слаби ръце, издадено шкембе, широк ханш и пълни бедра – физическа противоположност на всеки друг

фараон преди и след него. Някои изследователи смятат, че това странно представяне е резултат от нов стил в изкуството, а не действителен портрет. Но реалистичният скулптурен бюст на неговата съпруга Нефертити („Идващата красота“, „Красавицата, която идва отдалече“) от същия период опровергава тази теория. Истина е, че понякога и тя, и нейните дъщери са изобразявани със същите деформирани белези, но техните стилистични портрети са предназначени по-скоро да поласкаят фараона чрез подражанието на неговия образ, също както кастилският испански език се е родил като превърнало се в мода подражание на говора на един фъфлеш монарх.

Някои патолози твърдят, че съдейки от физическите прилики между Ахенатон и Абрахам Линкълн, фараонът е страдал от заболяването на президента – Синдрома на Марфан. Наречен е на името на френския педиатър Антоан Марфан, който пръв го описва през 1896 г. Представява наследствено обусловена непълноценност на съединителната тъка, чиито типични външни белези са издължените пръсти, ръце и крака – каквито виждаме на нарисваните по стените на храмовете от Осемнайсетата династия портрети на Ахенатон. Нещо по-лошо, синдромът уврежда и сърдечносъдовата система и може да причини пролапс на митралната клапа, която контролира притока на кръв през сърцето – резултатът е аортна аневризма. Макар че не са известни подробности за смъртта на фараона, учените смятат, че той е починал в средата на 40-те си години от естествена смърт, причинена вероятно от Синдрома на Марфан. На статуетка, изложена в Лувър, на която Ахенатон и Нефертити се държат за ръце точно като двама тийнейджъри – не се забелязва нито един от физическите белези, които се виждат в по-късните изображения на фараона, което навежда на мисълта, че той е страдал от заболяване с прогресивно дегенериращо състояние. Възможно е освен това увреденото му здраве да е било окончателно подкочано от грипна епидемия, за която се знае, че е покосила най-близките приближени на Ахенатон – това е едно от традиционните обяснения за внезапното изчезване в един и същи момент от историята на фараона и на управляващия заедно с него Семенкара (Семнехере). А може би фанатичната страст на фараона към лъчистия камък Бенбен е причинило фаталното му влошаване.

Изтъкнатият шотландски египтолог Сирил Алдред изглежда прав, когато твърди, че Ахенатон „сам е пожелал да бъде изобразяван с всички тези телесни деформации, защото те го отличавали от останалото човечество“.¹⁴ Тяхната поява е знак от Атон, че неговият царствен съименник е божествено избран да служи като единствен посредник на слънчевия диск. След като на небесата има само един Бог, Той се нуждае само от един висш жрец на земята.

Градът на Ахенатон днес е известен като Ел Амарна по името на *бени амрана*, номадски племенен народ, който преди 300 години напуска източната пустиня и се установява на бреговете на Нил върху погребаните от пясъци развалини на Ахетатон. Руините са открити случайно през 1887 г. от местна жена, която ровела за *себакх*, кирпичените отпадъци в местата, където има развалини (често още от династични времена) и които поради високото си съдържание на азот могат да служат за наторяване или за подпалки. Египтянката намира над 300 глинени плочи с клинописно писмо върху тях. Плочите съдържат официалната кореспонденция между Ахенатон и съюзниците на страната, написана предимно на акадски език – *lingua franca*^{*} на дипломатическите взаимоотношения в древния Близък изток. „Писмата от Амарна“, както е известна днес тази кореспонденция, разкриват, че държавата е била в състояние на хаос. Те са пълни с все по-остри молби от владетелите на подчинените и съюзни на Египет държави за незабавна помощ срещу нападенията на бедуините. Без военната намеса на фараона пустинните племена реално застрашавали съществуването на египетските територии в Сирия, които предшествениците на Ахенатон били обещали да защитават.

Ахенатон отговаря на много малка част от техните отчаяни призови за помощ, като отговорът му обикновено е лаконичен – не можел да изпрати никаква помощ и им предлагал вместо това да се молят, за да получат напътствие от Атон. Всъщност нямало да представлява голяма трудност да заповяда египетската

* Лингва франка – буквално „език на франките“ на италиански. Първоначално е представлявал разнороден език, състоящ се главно от италиански с добавени турски, персийски, френски, гръцки и арабски думи. Използвал се е за улесняване на комуникацията в Близкия изток. Днес терминът се използва за всеки разнороден език, използван от хора, говорещи различни езици, с цел общуване помежду си. – Б. пр.

армия да се отправи срещу пустинните племена и така да спечели наново доверието на поданиците си, без да бъде това компромис с атонизма. Но по това време фараонът вече е толкова изгубен в метафизическите си размишления, че външният свят му се струвал незначителен.

В контраст с неговия предполагаем пацифизъм многобройната войска, намираща се в Ахтатон, би била достатъчна, за да потуши всяко въстание в Сирия. Американският египтолог Алън Шулман пише: „Градът бил на практика военен лагер. Навсякъде се виждали паради и шествия на войници, пехота и конница, развяващи бойните си знамена. Тук има въоръжени войници, стоящи на стража пред дворците и храмовете, там други – застапали на наблюдателните кули, които ограждали града; на друго място невъоръжени или екипирани с тояга войници провеждат военни занимания в присъствието на фараона.“¹⁵ Тези войски не можело да бъдат изпратени да защитават египетските притежания в Сирия, защото трябвало да се грижат за въвеждането на реформата на Ахенатон и да защитават столицата му от вероятните атаки на собствените му поданици, които не били привърженици на новата религия.

Във всичките си усилия Ахенатон е подкрепян от един човек, безценната му дясна ръка, без когото дори неговият божествен статус би изглеждал накрая недостатъчен – Ейе (Ау). Преди това Ейе заемал чиновническа длъжност, чиито функции все още не са ни напълно ясни, благодарение на сестра си, съпругата на Аменхотеп III, царица Тейе. Нейният баща, Иуйя, библейският Йосиф, бил началник на конницата, много желана длъжност, която той съвсем естествено предал в наследство на сина си. Така че Ейе не само бил зет на Аменхотеп III, но и вуйчо на Ахенатон. По-важното е, че той е единственият служител с висш ранг от правителството в Гива, който последвал фараона реформатор и открито декларираше симпатиите си към атонизма. Ахенатон веднага обявява стария човек за „Носител на ветрилото от дясната страна на царя“, титлата на неговия главен съветник, и за главнокомандващ на

войската, „Надзирател на всички царски коне“. Внезапното издигане на Ейе в политиката е подпомогнато и от съпругата му Теу, която била дойката, открила Нсфертити, възлюбената съпруга на Ахенатон. За да подчертае добрите си връзки, Ейе поставя следния хвалебствен надпис в гробницата си: „Като негов фаворит аз съм начело на служителите и на царските спътници, аз съм първият от неговите последователи. Той ме възнагради двойно в сребро и злато.“¹⁶

Ейе със сигурност е заслужил царското покровителство. Неговите добре дисциплинирани войски никога не се бунтували въпреки преобладаващата във войската политеистична нагласа. Под желязното му управление те безпрекословно налагали реформата на Ахенатон, като винаги употребявали воснна сила там, където имало нужда. Съкровищата от храмовете били конфискувани, жреците – арестувани, потенциалните несъгласни – сплашени, отделни лица били следени и наказвани заради техните забранени от закона религиозни убеждения. Ейе определено бил прав, когато се описал като „особено полезен за своя господар.“¹⁷

Обществена разруха, причинена от чуждестранното влияние в Египет, е симптоматична за разместването на социалните пластовете в царството и за икономическия упадък. Ахенатон обявява, че само той, като личен посланик на Бога на света, има правото да притежава злато, земния символ на слънчевия диск. Съответно с тази разпоредба съкровищниците от храмовете на забранените богове са конфискувани и отнесени под стража до Ахетатон. В семейството му нещата също се влошават. Нефертити го напуска и намира убежище в отдалечения оазис Карга, като причините за тръгването ѝ никога не стават ясни, но се предполага, че нарастващият му мономаниакален монотеизъм, влошеното му физическо състояние и слуховете за хомосексуализма му могат да имат нещо общо.

Във всеки случай отдадеността на неговите последователи в Ахетатон изглежда, че не е намалявала. Предимно египтянизираните семити, тези хора са в пълния смисъл на думата неговият

избран народ, посрещан с недоверие и презрение от коренните египтяни в Източната делта, но за сметка на това прист с отворени обятия от новата религия, атеизма. Загатвайки за идеите на бъдещия юдаизъм, „Ахенатон не позволявал в града да има каквото и да било гравирани изображения на Атон. Истинският Бог, казал той, няма форма, и държал на това свое мнение през целия си живот“, твърди египтологът от началото на ХХ в. Артур Вейгъл.¹⁸ Междувременно фараонският „Атон“ става „Адон“, еврейската дума за „господар“.

УНИЩОЖЕНИЕТО НА ЕРЕСТА

След смъртта на Ахенатон през 1334 г. пр. Хр. неговата монотеистична реформа напълно се сгромолява. Дългите и мъчителни 17 години на прищудително мълчание, придружено с повсеместното десакрализиране на страната, предизвикват вълна от народно негодувание, което започва да унищожава всяка следа от презряната ерес. Ахенатон, идеалният град на фараона, е изоставен завинаги и след като избягват от прокълнатата земя, бившите му обитатели тихомълком се прибират при своите родственици в Източната делта. Името на Ахенатон и споменът за него са заличени от списъка на царете, мумията му е нарязана на парчета, както и мумията на неговата майка (макар че малък фрагмент от нейния саркофаг е изложен в музея в Кайро). Археолозите са идентифицирали и малки части от капака на саркофага на нейния син, но всеки белег за погребение от криптата, която той построява за своите приближени, е унищожен.

Дори името на малкия син на Ахенатон, Тутанхатон, е променено на Тутанхамун*, „Живият образ на Амур“, след като царят на боговете е възстановен на мястото си. Момчето, което било едва на девет години, е обявено за цар, тъй като е най-прекият наследник на Аменхотеп Велики и следователно най-достойният за короната. Ейе също ламтял за титлата, но без никакви родствени връзки с царската фамилия никога нямало да я по-

* Името на Тутанхатон според Сергей Игнатов е правилно да бъде изписано Тутанхйот. Що се отнася до популярните Тутанкагон и Тутанкамон, те „се дължат на стара преводаческа грешка и ... не означават нищо, тъй като лишават от смисъл сърцевината на името – анх (живот, живея).“ (Вж „Египет на фараоните“) – Б. пр.

лучи. Дори подчинената му армия не била достатъчна, за да го постави на трона във времето, когато всяка връзка с ереста от Амарна била пагубна. Неговите думи по повод Ахенатон: „Моят господар ми даваше толкова правилни заповеди, така че да мога свободно да прилагам неговото учение“, вече се отразяват лошо на кариерата му и той прави опит да се освободи от миналото си. Започва да използва политически по-коректното си в този момент лично име, Хенерхепсире, „Безкрайни са проявленията на Ре“, и сменя религиозните си убеждения със същата бързина, с каквато по-рано бил прегърнал атонизма, когато това му се струвало политическо предимство.

Като жест за възстановяването на националното единство Ейе връща откраднатия камък Бенбен отново в гранитния сандък в Камерата на царя на Голямата пирамида. По негова заповед войниците, които до неотдавна енергично налагали реформата на Ахенатон, сега преследвали вече лишените от власт негови последователи. Ейе не пропуска възможност да се дистанцира от вече мъртвия, опозорен Ахенатон чрез гръмки декларации за старото си благочестие. От името на малкия Тутанхамун той обявява: „Открих храмовете в развалини, свещените им олтари и статуи бяха съборени на земята, а дворовете им – обрасли с бурсни. Възстанових светилищата им, обнових храмовете и им дарих всякакви скъпоценни дарове. Издигнах нови статуи на боговете от злато и слектрон [смес от злато и мед], украсени с лапис лазули и много други скъпоценни камъни.“¹⁹ Тъй като новоизбраният фараон е бил малко момче, Ейе му служи като верен наставник и негов говорител.

Малко след като навършва пълнолетие, Тутанхамун умира в „удобен“ инцидент и Ейе вече има възможност да се ожени за младата вдовица. Чрез брака си с Анхссенамун, член на царската фамилия, седемдесетгодишният кандидат за короната вече можел да стане фараон. Той започва своето управление с един озадачаваш акт. През 1325 г. пр. Хр. тайно построява за себе си най-голямата, най-украсената гробница на мястото на изоставената Амарна и изписва на по-дългата от двете стени запазените и до днес версии на написания от Ахенатон „Химн на Атон“. Докато работниците и запаятчиите се потели в това скрито съоръжение, Ейе публично продължава да възстановява политеистичното общество. За отвлечане на вниманието заповядва да се започне работа по друг, по-

внушителен погребален храм в традиционното царско гробище в Долината на царете край Тива, близо до Мединет Хабу. Изглежда, че като амбициозен политик, той угаждал на народните страсти, но вътре в себе си все още бил атонист.

Високата 7,5 м статуя на Тутанхамун, намираща се в Ориенталския институт на университета в Чикаго.

Изглежда, че абсолютно същото може да се каже и за Нахтмин, негов *iry'pat*, „главен заместник“ от деня, в който Ейе става фараон. Нахтмин бил най-близкият му приятел и доверник, военачалник с висок ранг през последните години на Тутанхамун, в чиято гробница той поставя *ушабти* (погребални статуетки) с любопитен надпис: „слугата, който направи да оживее името на господаря му“. Но чие име – на Тутанхамун или на Тутанхатон? Дали надписът бил заплаха за възкресяването на монотеизма? Във всеки случай Ейе ясно показва, че възнамерява да направи Нахтмин свой наследник и го виждал в плановете си като фараона, който ще възобнови атонизма след известен период от време, когато страстите щели да се поохладят. Египтяните били известни с внезапните си изблици на ксенофобия, следвани неминуемо от дълги епохи на културна амнезия, през които парите от вчерашния ден се превръщали в днешни знаменитости. Времето на слънчевия диск щяло да дойде отново.

След като управлява точно четири години и един месец, в края на своите седемдесет години Ейе умира. Въпреки че бил подготвил за свой наследник Нахтмин, и двамата мъже пренесб-регнали все по-нарастващото антиатонско настроение в армията. Повечето войници били доволни от унищожението на ереста и се радвали на връщането на старите богове, което станало след смъртта на Ахенатон. Дори и мъртъв обаче, името и идците на фараона реформатор пораждали желанис в малцината му упорстващи последователи да се борят за възстановяването на монотеистичната религия и отново да излязат на политическата сцена, когато им се удаде такава възможност. Докато Ейе бил жив, държал армията с желязна хватка и контролът му не можел да бъде нарушен. Смъртта му обаче дава възможност за нова чистка, която унищожава последните оцелели атонисти и осуетява техните планове за възкресяване на дните на Амарна.

Ветеранът от краткото царуване на Тутанхамун Хоремхеб (Харемхаб) и верните му генерали поемат контрола над армията още преди тялото на Ейс да е изстинало. Восниият преврат е толкова изненадващ, че Нахтмин едва успява да избяга заедно с жена си и децата си. Те напускат Тива и отплават на север по река Нил към Източната делта и Аварис. Тук прокуденото семейство намира убежище и анонимност и се скрива и от Хоремхеб, и от историята. Аварис е градът, който хиксосите обявили за своя столица и в Стария завет е споменат като Гошен – предполагало се, че именно тук са се установили израелитите*. Според Библията те били използвани като роби при издигането на град Пи Рамзес** на мястото, където преди се намирал Аварис, което означава, че са били последователи на Ахенатон и това е наказанието за техния сретизъм.

* Старозаветният патриарх Яков имал 12 синаове, един от които бил Йосиф. Потомците на синовете на Яков са наричани 12 израилски колена. Името „евреи“ означава едно голямо семейство народи, израелити се отнася до 12 колена, а юди са само „колената“ на двама от братята – Юда и Вениамин. – Б. пр.

** Пълното име на града е Пер Рамзес Мери-Амун – „Великият с победите си“. Градът бил столица на Деветнайсета и Двайсета династия. И до днес не е легализиран и разкопан. – Б. пр.

Някогашните последователи на забранената религия на Ахенатон не са преследвани повече, но са отбягвани по две основни причини: те били „избраният народ“ на обругания цар и освен това били засегнати от странна болест [вероятно грипната епидемия], която носели със себе си от прокълнатия град. Безпрецедентната епидемия е възприета като Божие наказание за участието им в култа на омерзения сретик. Дори 1000 години по-късно Мането, летописецът на Птолемей I (първия гръцки владетел на Египет), погрешно твърди, че евреите били болни от проказа, защото дори по неговото време – класическия период, грипът бил пълна мистерия.

Обратно, в Горен Египет Хоремхеб и неговите сподвижници се заемат с ожесточеното унищожаване на всичко и всеки, свързан по някакъв начин с атонизма. Днес от някога великолепната статуя на евентуалните наследници на Ейе са оцелели само два по-големи фрагмента – главата, раменете и горната част от торса на Нахтмин и главата на неговата жена. Очите, носът и устата и на двамата са нарочно заличени. Всички стели, издигнати от него, са осакатени, включително и два кварцитни колоса на Тутанхамун. Двете гробници на Ейе близо до Мединет Хабу и в Ахетатон са намерени и името му е изстъргано от всички рисунки и надписи по стените, а саркофагът му е разбит на парчета. През 1972 г. канаецът му е намерен под 35-вековните отломки от Ото Дж. Шейдън. Американският египтолог успява да го разпознае само по относително недокоснатия картуш*, ограждащ името на владетеля, защото фигурата на Ейе е изцяло изпочупена и изчегъртана от камъка. Всички *ушабти*, изобразяващи мъртвия фараон, са унищожени. Както пише Боб Брайър в „Убийството на Тутанхамун“ („*The Murder of Tutankhamun*“**): „Унищо-

* Овалът, който огражда името на фараона при изписването му. Древноегипетската дума за обозначаването му е *шету*. – Б. пр.

** Издадена в България през 2002 г. от изд. ЖАР. – Б. пр.

жението на гробницата на Ейс беше толкова цялостно, че никогато не е намиран нито един [негов образ].⁴²⁰

Докато всеобхватната чистка на Хоремхеб се разпростира във всички посоки от Тива и обгръща цялата страна, почитанието на поставения извън закона култ към слънчевия диск, изгонен от всяко друго ъгълче на Египет, все още мъждука упорито като малко тлеещо пламъче из тъмните квартали на Аварис. Дълго страдащите хабиру успяват да запазят натрупаното си през годините благосъстояние и да се задържат на високите постове в регионалното управление. В началото на XIII в. пр. Хр. голяма част от тях продължават да имат успешна политическа кариера в гражданската администрация на ранните царе от династията Рамзес (Рамсес). Най-могъщият и прочут владетел от този род – Рамзес II, дори нарича една от любимите си дъщери със семитското име Бинт Анат.

НАПАДНАТИЯТ ЕГИПЕТ

Рамзес II оставя след себе си благоденстваща и процъфтяваща страна. През пролетта на 1227 г. пр. Хр. обаче, при управлението на неговия наследник Египет се изправя пред сериозна заплаха, когато армията на *Meshwesh* (мешвеш), или т.нар. морски народи, напада делтата на Нил. Това е племенно обединение на различни източносредиземноморски царства, разпръснати след Троянската война. Тези загадъчни народи, за които има спорна информация, осъществяват най-успешния опит за завладяване на Египет през последните 400 години. Според някои храмови надписи фараонът Мернептах предусетил тяхното нападение в нощта преди атаката. Изглеждало, че шейсетгодишният фараон бил в неблагоприятно положение. Но неговият божествен съименник, бог Птах, му се явил в пророчески сън, дал му меч и му заповядал: „Защити моята цивилизация!“

За разлика от нашествието на хиксосите, което било по-скоро масова миграция, морските народи провеждат напълно организирана военна операция, разчитаща на предимството от светкавичните действия, чиято цел била преодоляване на всяка съпротива и покоряване на цялата Нилска долина. Хилядите им плавателни съдове не само превъзхождат числено египетската фло-

та, но многократно превишават и военните им кораби. Умело подминавайки бреговата охрана, десетки хиляди моряци *мешвеш* нападат брега, а техните бронзови мечове, шлемове и мрежести ризници се оказват много по-съвършени от снаряжението на египтяните. Пробивайки си път през Делтата, нашествениците завземат с бърз устрем стратегическите градове Дамиста, Бузирис и Саис, като главната част от бойните им кораби ги подкрепяла, плавайки надолу по Нил, успоредно на тяхната сухоземна атака. Основната цел на техния военен поход във вътрешността на страната бил главният административен център. След като го превземели, египтяните щели да срещнат трудности при координирането на съпротивата си.

Едновременно с нападението на морските народи, в Делтата от запад се втурват и либийските сили, начело с цар Мерисей. След като неговата трийсетхилядна армия изтласква египетските защитници зад техните граници, той довежда със себе си членовете на цялата си кралска фамилия, както и любимите си луксозни вещи, защото е сигурен, че скоро ще седне на „своя“ трон в Мемфис. Мернептах обаче се оказва по-подвижен, отколкото напредналата му възраст предполага. Той излиза от ситуацията и доказва, че е авторитетен генерал и хитър стратег, като запovedва на войниците си, които преди това отстъпили пред яростните атаки на *мешвеш* и се оттеглили в Просопис, да не предават пристанището на града, а ако се наложи, да се сражават до смърт и да задържат врага в залива, докато египтяните успеят да съберат цялата си армия. Без да подозират, че противниците им отново са обединили силите си и са укрепили бойния си дух, военната флота на морските народи настъпва към Просопис в прибързана атака, но е потопена от силен залп огнени стрели, които предизвикват пожари на корабите им. Докато се суетят по време на настъпващия хаос, главното ядро на египетската пехота ги напада в тила.

Преди примката около тях да е затегната прекалено силно, за да не могат да избягат, нашествениците се впускат в една последна битка, за да се отскубнат и насочат на север. В „Одисея“ на Флориан Грейер героят на Омир говори така за битката при Просопис:

Цялото място беше изпълнено с пехота, колесници и блясък на оръжие. Зевс, Грънвовержецът, вся ужас и унищителна паника

в сърцата на хората от моя отряд. Нито един човек нямаше силата да се изправи срещу врага, който ни заплашваше от всички страни. Накрая те унищожиха голяма част от моите сили, а оцелелите отведоха да работят за тях като роби.“²¹

По време на тяхното отстъпление те са притискани като с чук в тила от армията на фараона, която ги преследва неотстъпно чак до устието на Нил.

Междувременно Мернептах заповядва да се води решителна защита на Перите, последната от важните стратегически точки, срещу нахлулите либийци. В ранната сутрин на 15 април, на изгрев слънце, докато настъпват към крепостта, либийските пехотинци са покосени от мащабен залп стрели. Въпреки тежките загуби, които понасят, те отново организират силите си и се хвърлят срещу непрекъснатите залпове, водейки ръкопашен бой с египтяните пред стените на Перите в продължение на шест часа. На помощ на защитниците са изпратени квалерийска дивизия и отряд копиеносци. След идването на това подкрепление съпротивата на либийците става несигурна, а после окончателно се разпада. Мерсий поема обратния път към дома си, като оставя след себе си 10 000 войници, паднали на бойното поле – сред тях шестима от синовете си. Хората на фараона отсичат ръцете на 2362 офицери (от общо 9111 души пленени); като плячка са взети 120 000 части военна екипировка – числата подчертават огромния мащаб на тази инвазия. Мерией се завръща сам-самичък в двореца, а семейството му остава при египтяните.

Кой открадна камъка от пирамидата?

Докато силите на Мернептах се опитват да се преборят с коалицията на чуждестранните врагове, личният му съветник, най-влиятелният човек в Египет след него самия, и негови сподвижници организират въстание в делтата на Нил. Йосиф съобщава, че те се опитвали „да предизвикат вълнения и да въведат нововъведения в Египет.“²² Тези „нововъведения“ включват насилственото завръщане на атонизма, начело на което стоял „някой, наречен Ирсу (Арса)“, както твърди официалната история от времето на Двайсетата династия. „Папирусът на Харис“ [в който са записани събитията от Деветнайсета и Двайсета династия] свидетелства за действията на една от историческите фигури

ри, оказали най-голямо влияние върху случилото се в края на Деветнайсетата династия, Великия съветник със сирийски произход (иначе казано, „чуждеец“), известен като Ирса, Ирсу или Ярсу Бейя – все имена, свързани до известна степен с сврейското Ира. Сириецът понякога е наричан и Беиа, а когато отива да работи като писар в администрацията на Рамзес II, сменя името си на Рамозе Хаментеру.

По-рано той бил жрец в Хелиопол, Града на Слънцето в Египет, където още 18 века преди възобновяването му от Ахенатон се заражда култът към Атон. Това било единственото място, където все още съществувала в някаква форма ереста от Амарна. След като получил разрешение да ползва култовите съоръжения на храма, Рамозе сигурно е направил силно впечатление на жреческото съсловие там, защото в началото на XX в. археолозите откриват в развалините на града негова малка статуетка – това е единственото му изображение, намирано до момента. Той е описван като човек, който сам се е издигнал до върховете на социалната и политическата стълбица въпреки сромния си произход. Достига връхната точка на влиянието си, след като става съветник и секретар на любимия син на Мернептах, Баенре Меринстиеру. Като знак за нарастващото влияние на Рамозе е фактът, че той бил сред малцината обикновени граждани и със сигурност единственият неегиптянин, спечелил привилегията да изгради своя собствена гробница в Долината на царете, място принципно запазено само за членовете на царската фамилия. Осъществявайки своите безгранични амбиции, той прелъстява Мериамун Таусерт, вдовицата на бившия владетел Рамзес II, и получава от нея пълен контрол върху държавната хазна.

Но истинското време на Рамозе идва с пристигането на морските народи. Първоначалното им успешно завладяване на делтата на Нил унищожава организацията на местното регионално управление и оставя празнина във властта, която амбициозният мъж е готов веднага да запълни. След като обещава ненамеса и дори подкрепа на пашествениците, той се самопровъзгласява за главен регент – действие, посрещнато от вълна народна неприязън, която той насочва срещу фараона, на когото, поне по закон, все още се водел настойник. За да получи благоволенieto на масите, Рамозе публично порицава Мернептах за презрителното му отношение към прошенията на номадите от Едом, които напрасно моле-

ли за вода в „земята на Гошен“ (областта около Аварис) по време на ужасяващия глад, който опустошил Близкия изток, както е записано в Папируса на Анастаси.

В действителност ръцете на фараона били завързани в този момент, тъй като се опитвал да предотврати завладяването на страната си от чужденците и не можел да се занимава с искания за „хуманитарна помощ“.

По този начин Рамозе си осигурява една раздразнена тълпа, изпълнена с благородно възмущение и готова за революция. Той я използва, за да осъществи своята еднолична тирания: налага огромни данъци на египетските жители на Делтата и „създава нови закони за тях, които гласели, че те вече не трябва да почитат египетските богове, нито да се въздържат от свещените животни, които били при тях на най-висока почит, а трябва да ги убиват и да унищожават всичките (богове),“ както твърди историкът от III в. Мането (Манетон).²³

Неговото сведение е предшествано от Папируса на Харис, където пише, че неоптолистите „се отнасяли към боговете сякаш били обикновени смъртни. Никакви дарове вече не били поднасяни в храмовете.“²⁴ Писар от Двайсетата династия описва анархистичните правила на Рамозе Ярсу Бейя във връзка с нападението на морските народи като

сирийско-палестинска узурпация на Египет. Земята на Египет била победена отвътре и всички хора загубили правата си. Земята на Египет била в ръцете на управници на градове и градчета. Всеки можел да убие своя съсед, било то високопоставен или нискостоящ. Ярсу, със сигурност сириец по произход, им бил като цар. Той направил жителите на всички земи свои данькопладци. Обединил сподвижниците си и плячкосал притежанията им.²⁵

Както в дните на Ахенатон, храмовете са съборени, а жреците са бити и дори убивани. Често ги принуждават да колят и готвят за храна на последователите на Рамозе различни животни: включително бикове, кучета, котки и соколи, които за тях били свещени и те ги почитали в храмовете си.

След като поемат контрола над платото Гиза, хората на Рамозе започват да преследват *rosthau* (ростхау), „наблюдателите“ –

стражите, на които била поверена задачата да охраняват ограденото пространство около пирамидите – и след това се впускат да грабят местните гробници на по-нисшестоящите аристократи. Рамозе също участва в грабежите, но плановете му са много по-амбициозни. Като служител с най-висок ранг сред жреческото съсловие в Хелиопол, той знаел всичко за камъка Бенбен, който бил отново поставен в Голямата пирамида след падането на Ахенатон преди 128 години. Докато възбудените тълпи буйствали наоколо, той повежда слугите си през таен вход към вътрешността на пирамидата. Писателят Дейвид Хатчър Чайлдres, президент на Световния клуб на изследователите, пише:

Отваряйки главната врата откъм вътрешната страна, Моисей (известен и като Рамозе) и спътниците му взели най-свещения от свещените предмети от Камерата на царя в Голямата пирамида – т.е. те откраднали от гранитния сандък златната кутия, в която се съхранявал кристалният кондензатор – и го носели със себе си по време на тяхното Излизане от Египет по пътя към Обетованата земя... Напълно е възможно именно това да е причината египетската армия да реши да преследва бягащите израелити, след като те били получили разрешение да си тръгнат от страната.²⁶

Тръгвайки си от Камерата на царя с националното съкровище на Египет, Рамозе знаел, че това вече е неговият собствен Камък на съдбата.

КОЙ Е МОЙСЕЙ

Нито една от тези информации не е нещо неизвестно и ново. Римският историк от I в. пр. Хр. Гней Помпей Трогус, за когото казвали, че бил „човек с всестранни познания“, съобщава, че Мойсей „тайно отнесъл свещените обекти на египтяните“ и затова те последвали крадеца и бандата му в пустинята.²⁷ Съвременникът му Апион, именит гръцки граматик и писател (автор на „Андрокъл и лъвът“), роден в египетския оазис Сива, пише, че Мойсей бил всъщност „азиатец, жрец вероотстъпник“ от Хе-

лиопол, който разпространявал слънчевия култ на починалия Ахенатон сред евреите. Но ако Рамозе/Мойсей разчитал на това, че победата на нашествениците ще бъде за постоянно и така ще подсигури властта си в долината на Нил, то сметките му се оказали погрешни. Ободрен от смазващата победа при Перите, несломимият фараон Мернептах застава начело на войската си на север и притиска морските народи към бреговете в устието на река Нил, като причинява силен хаос в техните редове. За да избегнат неминуемата смърт под залповете стрели на отрядите на фараона, нашествениците отстъпват към корабите си и отплават обратно към Средиземноморието. Изненадани от неочаквания обрат на събитията, Бейя-Ярсу Рамозе и неговата съпруга Мериамун Таусрет напускат Египет и най-вероятно след тях тръгва цялото неегипетско население на Източната делта. Аварис е почти изцяло изоставен, защото паникьосаните му жители са сигурни, че Мернептах ще бъде силно разгневен и ще отмъсти за жестокостите, извършени по време на неговото отсъствие в региона.

След като вижда светотатствата в храмовете и разбира за обидите, нанесени на жреците, фараонът определено не бил в настроение да прощава. Следи от неговия гняв могат да се открият в изявлението му след събитията, което заповядва да препишат на стените на погребалния му храм в Тива и в Карнак. В плочата с височина три метра е първото известно за момента споменаване на Израил – не като нация, а като народ, който е враг на фараона и на Египет, наравно с либийците и морските народи. Така наречената Победна стела на Мернептах“ (наричана още и Стелата на Израил) твърди лаконично: „Израил го няма, посевите му са унищожени. Всички, които се скитали [пряка препратка към израелитите, често наричани „скитници“], са подчинени.“²⁸ Следва бегло споменаване на това как преследвал евреите в Палестина, макар че целта на думите, казани по техен адрес, по-скоро е да подчертае, че фараонът не е загубил влиянието си в Ориента (източните египетски брегове на това, което много покъсно ще стане Израел), отколкото да разкаже за истинска военна кампания, която може би се е провела там. Буквалното значение на неговата стела е следното – Мернептах се изправил пред бунт и го е потушил. Това, което всъщност се е случило, се потвърждава от Папируса на Харис, от Манетон и други египетски исторически материали.

Историческите събития, които те документират – масовото напускане на Египет на евреи монотеисти, преследвани в пустинята от разгневен фараон – безпогрешно се разпознават като историята от Библията, описана в книга „Изход“. Професорът от Еврейския университет Абраам Маламат прави следното наблюдение: „Известен брой учени днес самонадеяно твърдят, че Бсйя/Ирсу е всъщност библейският Мойсей.“²⁹ Един от тези „нагли“ учени е изтъкнатият специалист по Стария завет Йохан К. де Мур, който стига до заключението, че излизането от Египет е станало в края на Деветнайсетата династия – период, който напълно съвпада с библейската хронология. Неговите проучвания показват, че Бейя и последователите му са се оттеглили в една област в Сирия, известна като Башан, разположена по течението на река Ярмук, откъдето се смята, че са произлезли протоизраелитите.³⁰

Важно допълнение към паралелите между книга „Изход“ от Стария завет и катаклизмите от края на Деветнайсетата династия е, разбира се, приликата между египетското име на Бсйя, Рамозе, и библейското Мойсей. Египетската любима на Рамозе, която го придружава в Башан, е Мериамун и определено наподобява на името на сестрата на Мойсей, Мириам. И двете жени са били жрици. Открити са свидетелства от времето на Мериамун, които потвърждават нейното придвижване (по описания в „Изход“ път) към Ярмук и придават достоверност на приликите, установени от Де Мур. В една от версиите на „Изход“, изопачена в голяма степен поради изминалите десет века, Мането съобщава, че някакъв египетски жрец от Хелиопол, наречен Осарсеф, повел болните от проказа азиатци извън Египет и ги закарал в Сирия, където те станали евреи. Докато „Осарсеф“ е очевидно объркване с името на еврейския патриарх Йосиф (египетския мъдър съветник Иуия), твърдението на Мането за „прокажените“ е свързано с грипната епидемия, която покосила Ахенатон в последните му дни, и в съзнанието на египтяните болестта завинаги се свързва с неговите последователи.

Библейският Изход определено е историческо събитие, документирано и от други автори – макар и не толкова подробно, като Тацит³¹ и Юстин³². Тези римски извори принципно са съгласни с т.нар. Втора книга на Мойсей, само добавят, че египетският фараон не е отказал да освободи евреите, а ги прогонил.

Книга „Изход“, от друга страна, в глави VI и XII, съответно 1 и 39, цитират Яхве, който казва: „сега ще видиш [Мойсей], какво ще направя с фараона; по действие на силна ръка той ще ги пусне [египтяните]; по действие на силна ръка дори ще ги изпъди от земята си.“ и „... понеже бяха изпъдени от египтяните.“

Тацит и Юстин съобщават, че армията на фараона започнала да преследва евреите, след като те вече били изминали известно разстояние отвъд източната граница – не за да ги върнат обратно, а за да намерят многобройните съкровища, присвоени от децата на Израил. И отново в „Изход“ Господ дава обещание на Своя избран народ³³: „И ще станс така, че където и да отидете, не ще бъдете с празни ръце. Всяка жена да поиска от ближния си и от този, който живее в нейната къща, сребърни и златни вещи и дрехи. Сложете ги на дъщерите и синовете си и ограбете египтяните.“

В Слоиската стела, приписвана на периода на Деветнайсетата династия, се споменава за изгонването на „азиатските бунтовници“ и тяхното бягство от делтата на Нил. В стремежа си да избегне гнева на фараона, народът на Аварис оставил зад себе си огромно количество златни, сребърни и бронзови вещи, които били откраднали от египтяните и с които възнамерявали да спазарят насмници сред другите чужденци в Сирия и да поведат нова война.

Авторът от Стария завет определя кражбата на съкровищата като „засмане“ от израелитите, защото „народът (Му) намери милост пред очите на египтяни (и те му даваха) (сами съкровища).“ Но писанието в книгата „Изход“ („И ще ограбите египтяните... И така те обраха египтяните...“)³⁴ прави много съмнително твърдението, че египтяните доброволно са споделили с тях имуществото си, тъй като са „горели от желание“ да помогнат на прокълнатите евреи. Освен това е доста странно за какво биха послужили бижутата в пустинята. Тези „дрънкулки“ обаче били не само единственото, но и най-важното съкровище на Египет и като го взели, израелитите оставили египтяните „с празни ръце“.

Девета глава

ОТКРАДНАТАТА ТАЙНА НА ПИРАМИДАТА

О, даже тайната, която била съхранявана в пирамидата, била открадната!

Папирусът на Ипувер, 1178 г. пр. Хр.

Посетителите на Камерата на царя в Голямата пирамида често забелязват следите от обгоряло по стените, тавана и „саркофага“, намиращ се вътре. Екскурзоводите обикновено обясняват, че те са оставени от факлите на археолозите, които влизали вътре през XIX в. Тази версия обаче няма как да обясни следите, които се откриват и по стените на вентилационните шахти, защото те са прекалено малки, за да проникне вътре човек, при това с факла в ръка. Очевидно това са доказателства за някакъв интензивен пожар, обхванал цялото помещение. Много вероятно е той да е бил причинен от мощни сеизмични трусове, които са пренатоварили преобразователните способности на Голямата пирамида. През тези периоди на необичайно силна активност вътрешните кухни на пирамидата са били поразени от чудовищни взривове електрически разряд, които са обгорили стените и пода ѝ.

Материалните доказателства за подобно събитие все още се забелязват по обгорения под на Камерата на царя и пукнатините по гранитните ѝ греди. Макар че по-голямата част от египтолозите твърдят, че са причинени от земетресение, това е доста спорно, защото в нито една от по-долните камери или пасажи не са открити следи от сеизмични повреди, а те би трябвало да са по-силно засегнати от подобно геоложко събитие. Нещо повече, посетителите непрекъснато коментират извивката на стените на

камърата и тяхното отделяне от пода – като че ли са били внезапно „блъснати“ назад от някаква извънредно експлозивна сила. Кристофър Дън отбелязва, че цветът на гранитния „саркофаг“ е бил променен от розов в шоколадовокафяв, определено вследствие на някакъв химически процес, като най-вероятно е бил подложен на влиянието на висока температура.¹

Високотемпературните взривни ефекти могат да бъдат причинени единствено от изключително силно претоварване на преобразувателните способности на Голямата пирамида. Когато взривната енергия се е върнала обратно към Камерата на царя, стените ѝ въпреки впечатляващия им тонаж не са могли да я понесат и ефектът от нея не е могъл да бъде разпределен равномерно. Подобно на компютър, върху който е изсипана чаша вода, вътрешният механизъм на цялото устройство просто е гръмнал и съставните му части или са се разтопили, или са се счунили, превръщайки Голямата пирамида в обикновена руина, остатък от някогашно величие. Остава въпросът: Какво може да причини разрушение с толкова значителни последици?

Преобразувателите могат да се саморазрушат, ако са подложени на по-голяма енергетична сила, отколкото те могат да поберат. Внезапен взрив на електрическа енергия може да тласне компонентите на устройството отвъд физичните им граници и да ги „освободи“. (За да се избегне подобна вероятност, съвременните компютри имат вградена защита срещу токови удари.) Но едно земетресение, достатъчно силно, за да окаже подобно претоварване на вътрешния механизъм на Голямата пирамида, би сринало всяка друга човешка конструкция в долината на Нил и би оставило геоложки белези, видими и до днес. Ако причината е паднал наблизко метеорит, предизвикал спиране на електроцентралата на Гиза, той би трябвало да е с такава големина, че би сложил край и на египетската цивилизация и би причинил още по-очевидни и трайни последици за района наоколо.

Вътрешна повреда на преобразувателя обаче може да се случи и в хода на най-нормални операции – ако най-важният компонент на устройството например липсва. Ако извадиш пиезоелектрическия кристал, останалите части, служещи за проводници, ще се претоварят. Същото ще се случи и с цялата система, която няма да понесе развилата се вследствие на електрическото претоварване висока температура. Единственият вариант за

освобождаване на тази прекомерна енергия с топенето и експлозията. Това е най-достоверното обяснение за случилото се във вътрешността на Голямата пирамида. Ако тя наистина е била проектирана като устройство за преобразуване на ужасяващата сила на земята в електрическа енергия, изваждането на един от нейните компоненти – кристала – би саботирало цялото съоръжение и би довело до катаклизъм, равен по сила на което и да било сеизмично явление. След кражбата на Бенбен в средата XIV в. пр. Хр. през следващите 100 години не се случва нито едно земетресение, но в началото на XII в. пр. Хр. идва ред на огромна природна катастрофа, която има много по-разрушителен ефект от изригването на Тера, унищожило Средиземноморието 300 години по-рано.

ГЛОБАЛНИЯТ КАТАКЛИЗЪМ

Още в края на XIX в. някои учени подозират съществуването на този всеобхватен световен катаклизъм, но едва в 1997 г. този факт е признат от цялата научна общественост. В продължение на три дни в средата на юли 1997 г. Обществото за интердисциплинарни проучвания към английския колеж „Фицуилям“, Кеймбридж, е домакин на симпозиум на учени от цял свят в областта на дендрохронологията (датиране по слоевете на дърветата), астрофизиката, астрономията, археоастрономията, археологията, геологията, палеоботаниката, климатологията и други свързани академични области. Те се събират, за да обсъдят темата „Природните катаклизми по време на цивилизациите от бронзовата епоха – археологически, геоложки, астрономически и културни перспективи“. Конкретното събитие, което е главната тема на дискусиите, е смятано за отговорно за 500-те години културно затъмнение, отделящо докласическата от класическата цивилизация – периодът между 1200 и 700 г. пр. Хр. Някои от данните, които през годините „подказвали“ на учените, че съществува подобно критично събитие, са: годишното нарастване на пластове в блатата на Ирландия и в дъбовите гори, внезапната промяна в нивата на езерата от Европа до Южна Америка и малките, гладки като стъкло сферички, образувани в резултат на сблъсъци с комети, които нагорещяват скалите до невероятно високи температури.

Делегатите на симпозиума обръщат особено внимание на пробите от ядра на ледници, взети от Гренландия и Антарктида, пластовете на които показват наличието на увеличено количество прах – началото на това нарастване започва около XIII в. пр. Хр., а връхната му точка е достигната през следващите 40 години с изригването на вулкана Хекла в Исландия. Тези теории, подкрепени изобилно с доказателства, помагат на учените да установят виновника за събитието – кометата, известна от края на XVIII в. като „Енке“, наречена по името на откривателя си, швейцареца Франц Енке. Макар „изхабсна“ в голяма степен след хилядите години кръжане около Слънцето, по време на които по-голямата част от нейната маса е разпръсната, преди 3200 години, когато е минавала близо до Земята, тя е била с много по-плътна структура. При преминаването си кометата изсипва върху планетата огромно количество метеоритни късове, които падат в светкавичен унищожителен откос в продължение на 1600 км по цялото Северно полукълбо. Китайската династия Чанг се срива под бурята от корозиращи облаци пепел, състоящи се от азот и кислород, които се комбинирали в атмосферата с натриевата киселина, освободена от безмилостните удари на небесните късове, падащи на хиляди километри разстояние. Китайските хроники от този период обвиняват за разрухата „голямата звезда, чиито пламъци погълнаха слънцето“.²

От другата страна на света кометата „Енке“ запраща в Карибско море астероид, движещ се 100 пъти по-бързо от скоростта на 9-милиметров куршум. Той се забива в дъното на океана с експлозивна сила, равна на 1000 000 мегатона ТНТ и изравя кратер, дълбок 275 м. Резултатът е тристаметрова стена от вода, която се понася към вътрешността и стига чак до Алабама, като предизвиква вълна от вулканични изригвания от Антилите до Ел Салвадор. В Източния Пасифик, на хавайските острови Ланаи, Мауи, Молокаи и Оаху една невъобразимо чудовищна вълна от сгромолясваща се вода, многократно по-голяма от цунамито, което опустоши Индонезия през декември 2004 г., натрупва на около 300 м навътре от крайбрежието нанаси от разпилени корали.

Приблизително 13 века след събитието гръцкият историк Диодор Сикул припомня как бреговете на Мавритания (днешно Мароко) били деформирани от безпрецедентна поредица от продължителни земни трусове през годините след падането на Троя,

около 1230 г. пр. Хр. Цели 2000 години по-късно неговият разказ е потвърден от геолозите, които откриват, че ръбът на мароканското крайбрежие, известен като *депресията Драа*, се е сринал внезапно „в резултат на големи, силно поддронващи действия“ в края на XIII в. пр. Хр.³

Въпреки че се намират на 2400 м над морското равнище, източноалпийските торфени блата са изцяло превърнати в пепел. Черната гора [природна област, *б.пр.*] в Бавария изгаря в пламъци, Британските острови са на практика обезлюдени, а столицата на хититите (хетите) в Мала Азия, Хатуса, е изпепелена. След като главният им град е унищожен от огъня, хититите започват да водят битки за посмане на контрола в Северен Ирак с асирийския владетел Шалманасар I. От този цар е останало едно подробно описание на огромна комета, която осветила небесата, запазено на клинописни таблички. Анонимният автор на угаритските текстове, наречени Рас Шамра по името на мястото, където са намерени (древния Угарит, днес в Сирия), разказват, че „звездата Анат падна от небето. Тя уби хората от сирийската земя и сля два залеза и местата на съзвездията“.⁴ Малко след това самият Угарит е изгорен до основи. В съседния Вавилон писарите от двореца на Навуходоносор I съобщават за появата на опасна комета.

В южната част на древна Палестина великият град Лахис (съвременният Тел ед Дувейр в Израел) е обхванат от пламъци, както и останалата територия, известна в по-късните римски времена като *Via Maris* („Пътя на морето“), простираща се от Сирия до египетската граница. От съществуващите 320 гръцки градове и селища през 1200 г. пр. Хр. десет години по-късно са обитавани вече едва около 40. Почти 200 гръцки културни средища са внезапно изоставени по същото време, когато прочутият дворец на Нестор в Пилос е унищожен от огъня.

Британският антрополог Ричард Дезбъроу твърди, че тези драматични промени, настъпили в цивилизования свят, са

направо невероятни. Занаятчиите и творците изчезват като че ли безследно: има много малко нови каменни конструкции и почти никакви по-масивни постройки; техниките за обработка на метала се връщат на примитивно ниво, а керамиката, с изключение на ранните етапи, изгубва предназначението и вдъх-

повението си; писмеността е забравена. Буди удивление фактът, че от края на XII в. пр. Хр. населението е намаляло почти на 1/10 от това, което е било преди по-малко от едно столетие. Това не е нормално понижение и обстоятелствата и събитията от този период очевидно са имали съществено отношение за характера на последвалите Тъмни векове и поне отчасти са причини за тяхната поява.⁵

Изтъкнатият австрийски египтолог Франц Шахермейер описва срещата на Земята с кометата „Енке“ в края на XIII в. пр. Хр. като „една от най-страшните катастрофи в човешката история“.⁶

Египет, разбира се, не е пощаден. Папирусът на Ишувер е точно от този период и съобщава, че „порти, колони и стени бяха погълнати от огъня. Небето беше объркано.“⁷ Надписите по стените в Мединет Хабу, най-големия храм комплекс в Западна Гива, ни казват, че „Къщата на трийсетте“ [голям, разкошен дворец за най-знатните] е унищожена. Земята се разтресе. Всичката вода е безполезна.“ Надписът продължава: „Нил пресъхна и земята стана жертва на сушата. Египет остана без пастири.“⁸ Надписите описват положението в Либия – дотогава смятана за относително плодородна и благоденстваща страна, като много лошо:

Либия се превърна в пустиня. Ужасяваща факла прати огън от небето, за да унищожи техните души и да остави пуста земята и. Костите им изгарят вътре в крайниците и. Падащата звезда [метеорът] ги преследваше ожесточено, могъщата факла пращаше огън от небесата, за да открие техните души и да опустоши техните корени [на реколтата и].⁹

Надписи, датирани към управлението на Сети I, един от последните фараони от Деветнайсетата династия, представят Сехмет като „обикаляща звезда, която разпръсква огъня си в пламъци, огнен пламък в нейната буря“, разнасяща надалече топлина, която „подпалва горите и ливадите в Деветте лъка“ (с други

⁵Египтяните наричали своята земя, простираща се по течението на Нил, черната земя (*келит*), всичко, което било отвъд нея – чуждите страни (*хазет*), а варварските народи наричали с общото име „девет лъка“ (*пезеджет паджаут*). – Б. пр.

думи, целия свят).¹⁰ По-късен египетски текст потвърждава разпространението на опустошението: „Огънят беше до края на небето и до края на земята.“¹¹ Папирусът на Харис, открит близо до развалините на Мединет Хабу, съобщава за необичайни събития по време на коронацията на Рамзес III през 1198 г. пр. Хр.: „Мъжете холеха и гледаха като гарвани, жадни за плячка, защото никой не беше в бяло в тези времена. И всички бяха по-ниски от тревата от страх.“ Слънцето отслабнало, небесата загубили светлините си и въздухът бил необикновено студен поради „голямата тъмнина“, която погълнала цялата страна.¹²

Макар че Мойсей (известен и като Рамозе, Ярсу Бейя и Беия), напуска делтата на Нил 30 години преди събитието, глобалният му характер предполага, че той и неговите последователи са били почти очевидци на катастрофата. В глава 9:23-25 от „Изход“ на Стария завет са описани падащите метеорити:

и даде Господ гръм и град, и огън се сипеше по земята; и прати Господ град върху цялата Египетска земя; беше град и огън, смесен с град, град много силен, какъвто не е имало по цялата Египетска земя, откак-то е заселена. И град порази по цялата Египетска земя всичко, що беше в полето, от човек до добитък; градът уби всичката полска трева, и всички дървета в полето изпочуни (градът).

Обстоятелствата, описани в „Изход“, са потвърдени от текст, намерен в светилището Ел Ариш. Макар че е издълбан по време на Птолемеесвата епоха, около 1000 години по-късно, той е част от египетска история, отнасяща се специално за края на Деветнайсетата династия, когато „земята понесе много нещастие. Злото дойде на земята... Имаше голямо бедствие в двореца... Никой не напусна двореца в продължение на девет дни и през тези девет дни на катаклизми имаше такава буря, че нито мъжете, нито жените, нито боговете можеха да видят лицата на тези, които бяха до тях“.¹³ Езикът е подобен на използвания в „Изход“: „и настана гъст мрак по цялата Египетска земя три дни наред; един другото не виждаха“.¹⁴

Тези извори описват „събитие, покрито с воал от прах“, причинено от силна вулканична активност или сблъсъци на небесни обекти със Земята. Тъй като в долината на Нил няма вулкани, облаците пепел са докарани от външни източници, с изключение на тези, които може би са се образували от небесните отломки, паднали в Египет. Морът, който тръгва по добитъка, е известен като една от последиците от големи геоложки катаклизми, както и внезапната поява на хиляди змии в Китай – дълго време геолозите използват подобни явления като предвестник за предстояща земетръсна активност.

Египетският Папирус на Харис, съвременник на събитието, съобщава, че „всичката вода била безполезна“, което намира отзвук в „Изход“, глава 7:20;21 от Стария завет: „и всичката вода в реката се превърна в кръв, и рибата в реката измря, и реката се осмърди, и египтяните не можеха да пият вода от реката; и кръв беше по цялата Египетска земя“. По същия начин мащабното вулканично изригване на газ образува огромно количество пепел, която често е с цвят на кръв, дължащ се на високото ниво на възчервената, стрита на прах туфа. Ако в реките и езерата падне достатъчно пепел, тя ще придаде на водата червен оттенък, наподобяващ цвета на кръвта и ще я направи негодна за пиене.

Това е въпросната природна катастрофа, определена от прочутия специалист по елинистичната цивилизация Майрън Лески като „най-страшното бедствие в историята на света“, което накрая причинява и вътрешната експлозия в Голямата пирамида.¹⁵ Изваждането на нейния кристален кондензатор 157 години преди това е причината свръхмощното геолошко събитие от 1200 г. пр. Хр. да претовари конфигурацията на величественния пресобразувател и да предизвика неговото свръхнагриване и разтаяване.

Бенбен е изваден от гранитния сандък в Камерата на царя от Аменхотеп IV, когато той става Ахенатон през 1355 г. пр. Хр. и се премества в Амарна. В новата столица Ахетатон камъкът е поставен в свой собствен храм, където му се отдава специална почит. След седемнайсетгодишното царуване на фараона неговата еретична религия е забранена и мощният кристал отново е върнат на предишното си място в Камерата на царя от главния съветник на Ахенатон Ейс. Около 1230 г. пр. Хр. т.нар. морски народи нападат делтата на Нил. Главният съветник на фараона Мернептах се възползва от настъпилния хаос и се самообявява за върховен управник на част от долината. Когато Мернептах възстановява пълния си контрол над страната, Рамозе Ярсу Бейя и последователите му се отиравят към границата със Сирия и навлизат в пустинята. Със себе си са взели нещо много ценно – Камъка на съдбата.

Без да разполага с най-важния си кристален компонент, Голямата пирамида не може да изпълнява функциите си на геопреобразувател (за което специално е била предназначена) и когато е подложена на следващия взрив извънредно силна енергия, тя не успява да я овладее, претоварва се и предизвиква мощна вътрешна експлозия.

РАЗМЕРИТЕ НА КИВОТА

По времето, когато преобразувателният механизъм на Голямата пирамида е унищожен от катастрофата от бронзовата епоха, израелитите не били в Египет от почти 30 години. Три месеца след тяхното заминаване, описано в „Изход“ 19:1, те пристигат в подножието на планината Синай, където Мойсей (бившият Рамозе) получава Десетте Божии заповеди, изписани върху чифт камъчни таблички. След това Яхве му дава подробни напътствия, отнасящи се за създаването на специална кутия за съхранението на

табличките. Дърводелци и занаятчии веднага започнали работа, съобразявайки се с тях. „Изход“ 25: 10-22 започва така:

Направете ковчег от дърво ситим [акациево дърво]: дълъг два лакътя и половина, широк лакът и половина и висок лакът и половина (1,50 м дълъг, един мстър на широчина и височина); и обкови го с чисто злато, обкови го отвътре и отвън; и направи отгоре около него златен (вит) венец; и излей за него четири златни гривни и закрепи ги на четирите му долни ъгли; две гривни на едната му страна, две гривни на другата му страна. Направи от дърво ситим върлини [пръти] и обкови ги с [чисто] злато; и прекарай върлините през гривните отстрани на ковчеза, за да се носи с тях ковчезът; върлините трябва да си бъдат в гривните и не бива да се вадят от него. А в ковчеза тури откровешето, което Аз ще ти дам. Направи също и очистилице [златна дъска върху похлупака на ковчеза] от чисто злато: дълго два лакътя и половина, и широко – лакът и половина.

Думата „очистилице“ обърквала читателите в продължение на векове, но вероятно с неточен превод на първоначалната еврейска дума *kapporet* – произхождаща сигурно от академски език, която означава „изкупление“. Ако е така, думата има съществено значение, защото еврейският Ден на изкуплението (Йом Кипур) бил единственият ден в годината, когато върховният жрец можел да влезе в Светая светих и да види кивота. По-точно *капоретът* бил подвижният капак, който прикривал вътрешността на сандъка. Когато си бил на мястото, той бил нещо като платформа или олтар, където Яхве се манифестирал под формата на светещ облак или мъгла, с други думи, електрически разряд, образуваш се между положителните и отрицателните изводи, описани в „Изход“ като противоположни метални фигури:

и направи два херувима от злато: изковани ги направи на двата края на очистилицето; направи единия херувим на единия край, а другия херувим на другия край; направете херувимите да бъдат издадени от двата края на очистилицето; и херувимите да бъдат с раз-

перени отгоре крила, като покриват с крилата си очистилицето, а лицата им да бъдат едно срещу друго; лицата на херувимите да гледат към очистилицето. И тури очистилицето отгоре на ковчега, а в ковчега тури откровението, което ще ти дам; там, над очистилицето, между двата херувима, които са над ковчега на откровението, аз ще ти се явявам и ще говоря с тебе за всичко, каквото ще заповядам чрез тебе на Израилевите синове.

„Херувим“ произлиза от друга акадска дума, *kirubi*, вид божествен посредник между хората и боговете, което съвършено дефинира езотеричната функция на кивота – да свързва смъртните с тяхната по-висша духовна природа.

„Изход“ описва как Кивотът на завета е направен от еврейските занаятчии посред пустинята. „Това изглежда доста невероятно, смята Дейвид Чайлдres. По-скоро Светаята светих и кивотът са реликви от едно по-ранно време и са били взети от израелитите, когато са напуснали Египет.“¹⁶ Безспорната прилика във външния вид между кивота на Яхве и раклите от същия период, правени в долината на Нил, е призната отдавна. Един от най-прочутите образци е намерен в гробницата на Тутанхамун, но съществуват и много други, от по-ранни династични времена, които потвърждават наличието на традиционен египетски стил. Двата херувима с надвесващите се над кивота криле без съмнение са отражение на Шаи и Ренет, два от аспектите на богинята Изид като божествена пазителка на свещени обекти.

Връзката между библейския кивот и египетските ковчези (сандъци) от този период не се ограничава само с външната прилика. Както мнозина изследователи забелязват още от първото влизане в Голямата пирамида след падането на класическата цивилизация през IX в., изричните наставления за мерките на кивота, които Мойсей получава, показват на практика сандък, който съвпада напълно с вътрешното пространство на погрешно наречения „саркофаг“, намиращ се в Камерата на царя. Чайлдres пише: „Разказва се, че кивотът някога е бил държан в Камерата на царя в Голямата пирамида. Прочутият „ковчег без капак“ на Хеопс всъщност е бил хранилище на библейския кивот.“¹⁷ Според „Изход“ ковчегът на завета е бил с размери 1,5 м дължина на един метър ширина и височина, или 1,5 куб. м.¹⁸ Само с няколко

кубични сантиметра повече е обемът на каменния сандък, известен като „саркофага на Хеопс“ от Камерата на царя в Голямата пирамида. Чайлдрес обяснява по-нататък:

По време на Излизането от Египет кивотът бил съхраняван в нещо, което Библията нарича „Скинията на пустинята“ („Скинията на събранието“) – правоъгълна палатка (шатра) с дървени колове... Изглежда, че скинията се използвала така: посетителят влизал във вътрешния двор през вход в източната страна на ограждението. Входът бил покрит с три завеси, всяка от които имала символично значение, макар че различните източници не са на едно мнение какво точно е било то. Част от Голямата пирамида в Гиза също имала вход, известен като Тройния воал.¹⁹

По време на експерименти, проведени през 1955 г. от Алфред Ръдърфорд от Института по пирамидология, Илинойс, е направено копие на кивота според инструкциите, дадени в „Изход“. Въпросното копие е поставено в гранитния „ковчег“ и прилепва вътре със съвършена прецизност. Между „кивота“ и стените на гранитния сандък отвсякъде има почти еднакво разстояние от около 1,25 см. Тази неочаквана близост между два (предполагамо) съвсем различни обекта, направени от напълно различни народи, може да означава само едно: че всъщност кивотът на Яхве по-рано се е съхранявал в каменния ковчег от Голямата пирамида. Като висша Светая светих нейната вътрешност била най-недостъпното място в целия Египет, отваряно единствено за висшите жреци и самия фараон, така че свещените ѝ размери са били известни само на много малък кръг от привилегирани посветени и не би било възможно да бъдат прекопирани от външни хора, особено от омразни чужденци. Не, сандъкът от акациево дърво, който Мойсей и последователите му израелити носели със себе си в пустинята, бил оригиналното хранилище на Бенбен, прочутия Камък на съдбата от Голямата пирамида.

Кивотът бил изцяло позлатен, но не толкова за украса, а защото златото е основният проводник в електрониката: предназначението на кристала в Камерата на царя било да функционира като кондензатор на разряда на енергия. Чайлдрес смята, че същността на откраднатия от пирамидата кристал като елек-

трическо устройство се доказва от самия кивот: „Трите кутии са били изградени от редуване на злато (метал проводник) и акациево дърво (непроводник). Съществувала е опасност при пренасянето на кивота, което личи от казаното за жреците: когато влизали в Светая светих, за да общуват с Господ, те обличали дълги до земята дрехи, които могат да бъдат описани само като защитно облекло.“²⁰ В действителност египетският Камък на съдбата е бил изваден от гранитния си „саркофаг“ в Камерата на царя, за да станс сврейския Ковчег на завета.

СИНАЙСКАТА ПЛАНИНА

Връзката между планината Синай и пирамидата е потвърдена от Ралф Елис в книгата му „Бурята и Изходът“ („*Tempest and Exodus*“) от 2000 г. Никой друг изследовател не е проучвал по-задълбочено Синайската планина, където се предполага, че е бил направен кивотът, никой не е посветил толкова време и внимание за установяването на нейното местоположение, което е „напълно неизвестно и в Библията, и в други по-късни извори.“²¹ Дълго време не са правени никакви предположения къде всъщност се е намирала тази планина. През 330 г. сл. Хр., около 1500 години след времето на Мойсей, една монахиня на име Егерия посещава Саудитска Арабия и заявява, че Джебел Муса е планината Синай – нейният избор на място е само един от дузината възможни варианти.

Елис започва своето търсене, като внимателно разглежда името „Синай“, което според речника на версията на крал Джеймс (най-разпространената англосезична версия на Библията) произлиза от сврейската дума *sinau* – „остър“, „заострен“, „островърх“. Това определение се появява и по-рано в трудовете на Йосиф Флавий, сврейски историк от I в., който пише, че планината Синай била „най-високата от всички планини, които са в тази страна и по нея е особено трудно да се изкачиш не само заради огромната ѝ височина, но и заради формата на нейните склонове“.²² В „Изход“ Синай е наречена и Хорев, „пустинята“; двете имена комбинирани означават „пустинният връх“. Тя е най-голямата от трите планини – Синай Хорев, Сеир и Паран. Всички

те имали дълбоко вдълбани „пещери“, като най-важната била разположена в планината Синай.

Яхве подканва Мойсей: „сла при мен в планината“.²³ Той „отиде в планината“.²⁴ „И Мойсей бе в планината...“²⁵ Елис отбелязва, че *shini-t* е древната египетска дума за помещение в храм, „използвана и за камерите във вътрешността на пирамидите“²⁶, и дори има фонетична прилика с името Синай. Старият завет описва планината като най-високия връх в пустинята – остро насочена, притежаваша дълбоки кухни, със стъпаловидни склонове, заради които била трудна за изкачване и все пак с достатъчно малка основа, която може да бъде обградена с камъни. Подобно описание не съвпада с никоя планина в Близкия изток, но отговаря във всяко отношение на египетската Планина на Ра. „Заклучението идва от само себе си, пише Елис. Планината Синай е Голямата пирамида в Гиза.“²⁷

Библейските описания на Синайската планина не съвпадат с никой връх в Близкия изток, но съответстват във всеки детайл на Голямата пирамида. Самите египтяни наричат пирамидата Планината на Ра, същата Планина на Бога, спомената в книга „Изход“ на Библията.²⁸

След заминаването на израелитите от делтата на Нил Яхве им се явява „в огнен пламък изсред една къпина“.²⁹ Любопитно е, че дори и в тази дребна подробност се открива съответствие с Голямата пирамида – бог Анпу или Ап-уат* (по-известен с гръцкия вариант на името си Анубис), също се появява от свое собствено дърво: египетската „Книга на мъртвите“ говори за „Ап-уат, който излиза на показ от дървото Асерт“. Името на дървото буквално се отнася за жертвоприношение с огън и идва от *asher*, „огън“ или „пламък“.³⁰ И библейският, и египетският пламък са асоциирани с горящ храст или дърво. Всъщност те са лъчиста енергия, генерирана от първоначалния Огнен камък в Камерата на царя в Голямата пирамида. Връзката на Ан-

* Транскрипцията на иероглифното име на бог Анубис има много варианти. На български по-често се срещат Инпу и Анепу, но ще се придържаме към избрани-те от автора. – Б. пр.

пу с Голямата пирамида е от съществено значение, защото той е богът на духовната трансформация, съпровождащ *ба*, „душата“, от земното съществуване към благословения живот в отвъдното, както мощната йонизирана аура на кристала Бенбен предизвиква метафизичен катарзис.

Огненият камък, представен чрез „горящия храст“ на Яхве, и дървото Асерт на Анупис са варианти на Дървото на живота, често свързвано с Пъпа на света в многобройните предания за *офмалоси* от целия свят. Местоположението в перфектната средишна точка на земния масив на планетата превръща Голямата пирамида в най-превъзходния сакрален център и Пъп на света. Следователно нейното дърво Асерт и библейският горящ храст са били Дърво на живота – в езотеричния смисъл те са човешкият гръбначен стълб, а змийската енергия *кундалини*, свързвана с Дървото, е поетично представена като „свещения огън“.

Нещо повече, в *Книга II* на произведението от римската епоха „Златното магаре“ Анупис/Ану-ат е представен като „посланика между небето и земята.“ Като „пратеници“ са описани и *ростхау*, „наблюдателите“ – пазителите на платото Гиза, към които в „Текстовете на Унас“ [„Текстовете на пирамидите“, Унас е името на фараона, по чиято време основно са писани], е отправено предупреждение: „продължавайте да пазите, о, вие, пратеници на Ка (душата)“.³¹

Яхве заповядва на евреите: „И тегли за народа черта от всички страни и кажи: пазете се да не се качите на планината, нито да се допирате до подножието ѝ: всеки, който се допре до планината, ще бъде предаден на смърт; ръка да се не допре до него, а с камъни да го убият или със стрела да го застрелят; добитък ли да бъде, или човек, жив да не остане.“³²

Като най-свещената структура на Египет Голямата пирамида била постоянно охранявана от добре въоръжени *ростхау*, които имали правото да убиват всички неоторизирани лица, навлезли незаконно в периметъра около основата на паметника. Ако

не се бяха появили морските народи, които прогонват пазителите от района и пирамидата остава незащитена, Рамозе/Бейя никога не би успял да проникне в Камерата на царя и да открадне мощния кристален камък.

Проучвайки „пратениците на Ка“, *ростхау*, Елис открива, че думата „ка“ е използвана в различни, свързани комбинации, с които се определят „височина на небето“ (*qa-pet*), „високо място, на което стои богът творец“ (*qa-qait*), „висок хълм“ (*qaa*), „височина“ (*qa-t*) и „две много високи планини“ (*qa-qa*). Йероглифно Ка е представяна от птицата ибис в профил, символа на Тот, бога на мъдростта, на който се приписва изграждането на Голямата пирамида. „Очевидният извод е, че този текст говори за светилището на Тот – Голямата пирамида“, твърди Елис.³³ Следователно като пратеници на Ка, *ростхау* били нейните вѐоръжени „разпоредители“.

Древноегипетските „Текстове на Унас“ предоставят допълнителен материал в подкрепа на тази теория. По стените на пирамидите има текст, в който се говори за „Големия страх, Седяур, който дойде за Хеп“.³⁴ Седяур, съвсем подходящо, е египетският бог на земетресенията, „Големият страх“, който разтърсва Хеп, митическата персонификация на Нилската долина, за чиято защита от сеизмични трусове е била построена Голямата пирамида. „Изход“ 19:16-18 и 24:17 разказва:

На третия ден, утринта, имаше гръмове и светкавици, и гъст облак над планината (Синайска) и много силен тръбен глас; и целият народ, който беше в стана, затрепери. А планината Синай беше цяла в дим, защото Господ бе слязъл върху нея в огън; и се издига-ше от нея дим като дим от нещ, и цялата планина силно се тресеше... А славата Господня наврѐх планината изглеждаше пред очите на Израилевите синове като огън, който изпояжда.

Изследователите от дълго време търсят в Синайската планина следи за съществуването на вулкан, отговарящ на това описание, но безрезултатно. Много по-вероятно е то да отразява ефекта, произвеждан от Голямата пирамида, когато тя преобразувала геоложкото натоварване в електрически разряд, като приликите могат да бъдат открити и в подробността с „издигащия се

дим“ – вентилационните шахти на пирамидата изкарвали енергийния продукт под формата на дим, който се виждал надалече.

ПРЕМИНАВАНЕТО НА МОРЕТО

След като изпълняват Божията воля и „огравват египтяните“,³⁵ израелитите успяват да се изплъзнат от преследващия ги фараон благодарение на чудо: Яхве „през цялата нощ тласкаше морето със силен източен вятър, та направи морето суша и водите се разцепиха. И тръгнаха Израилевите синове посред морето по сухо: водите бяха там като стена отдясно и отляво.“ Израелитите стигат до другия бряг на Червено море, а египетските войници ги преследват по петите. „И водата се върна и покри колесниците и конниците на всичката фараонска войска, които бяха влезли по-дире им в морето; не остана нито един от тях.“³⁶ Тази история изглежда подобна на разказ от Стария завет за съдбата на Менепре II през XXII в. пр. Хр.: той бил фараон от Шестата династия на Старото царство, за когото се знае, че застанал начело на армията си, за да преследва избягалите роби от платото Гиза, мястото на комплекса на Голямата пирамида. Водени от изпаднал в немилост пълководец, служил при предишния фараон, те били хванати в канан точно до Тръстиковото море, но някак успели да избягат, докато Менепре II, неговият колесничар и колесницата му мистериозно изчезнали. Независимо дали разказът е достоверен, той се отнася за един много отдалечен период от египетската история – 1000 години преди чудото с разделянето на библейското Червено море, на което прилича. За да бъде още по-сигурна приликата в двата разказа, трябва да се има предвид, че името на морето, споменато в „Изход“, с *yam suph*, което е прието да се превежда „Червено море“, но всъщност означава „тръстиково море“. Тръстиковото море е благостен регион, познат на съвременните египтяни като Папирусовото блато, близо до град Пер Рамзес, разположен в същата част на Източната делта, от която някога израелитите тръгнали на път.

Според изследователя от края на XX в. Маршъл Кавендиш в книгата му „Битие и Изход“ („*Genesis and Exodus*“) „е напълно възможно по време на извънредно голяма буря силните ветрове да издунат назад водите и да разчистят временен проход за пре-

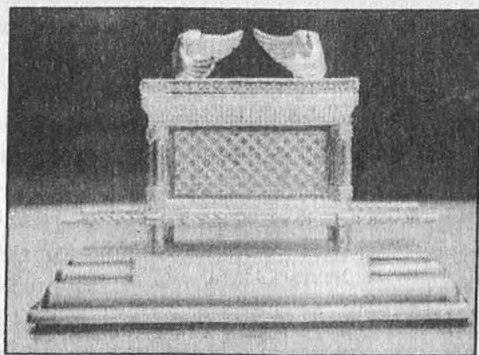
минаване. В северния край на Суецкия залив, извън Червено море, северозападните вихри все още периодично изтласкват водите назад и става възможно да се прегазят на това място. Внезапно появили се дъждовни бури могат след това отново много бързо да наводнят бродата сред блатата, северно от Суец³⁷. Вероятно именно тук, благодарение на тези природни условия, израелитите излизат от Египет – заключение, потвърдено от все по-голям брой учени. В статията си от 1994 г. за списание „*Popular mechanics*“ Майк Филън отбелязва, че първоначално правилният вариант на името – *yam suph*, „Тръстикото море“ – „вероятно описва езерния регион северно от Суецкия залив, включително Горчивите езера и езерото Тимсах“. Той цитира компютърните изчисления, публикувани в Бюлетина на Американското метеорологично общество, от които се вижда, че умерен вятър, духащ в продължение на десет часа, може да накара морето да се отдръпне на около 1,5 км разстояние, понижавайки морското ниво с три метра. Това е причината, на която се дължат специфичните особености на географията на Горчивите езера в северния им край, „където често за определен период от време водите се отдръпват и оставят ивица суха земя, която отново е заливана, когато вятърът утихне“.³⁸

Към тези варианти трябва да прибавим и приближаването в този период на кометата „Енке“, за която може би се намеква в „Изход“ 14:24, когато Яхве „погледна по утринна стража на египетския стан от огнения и облачния стълб и разбърка стана на египтяните“. Опустошението, което този небесен феномен нахвърля на земята в началото на XII в. пр. Хр., вече е било навлязло в предварителната си фаза с катастрофални последици, които израелитите превръщат в предимство за себе си.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДОКАЗАТЕЛСТВА

Някои влиятелни учени – като Зигмунд Фройд и по-съвременния египетски историк Ахмед Осман – твърдят, че водачът на израелитите е бил самият Ахенатон. Макар че както видяхме, Мойсей вероятно е съветникът изменник на фараон Мернептах, Рамозе Ярсу Бейя, все пак между великия законодател и фараона срещат има изключително съществени прилики: и двамата са

преживели катарзис, който променя решително живота им, в присъствието на един и същ свещен обект. Независимо дали под името на египетския Бенбен или на еврейския Арон ха Берит (*Aron ha-Berit*, буквално „Ковчег на завета“) и двамата мъже са били повлияни от него по еднакъв начин. Както Ахенатон, така и Мойсей се наслаждава на изключителния достъп до своя Бог, който му казва в „Изход“ 25:22: „там, над очистилицето, между двата херувима, които са над ковчег на откровението, Аз ще ти се явявам и ще говоря с теб за всичко, каквото ще заповядвам чрез тебе на Израилевите синове“.

Съвременна възстановка на Арон ха Берит.

И Яхве, и Атон са били самотни фигури в центъра на сходен монотеизъм. Предупреждението на първия – „Да нямаш други богове освен мен!“³⁹ – е било напълно подходящо и за Ахенатон в дните на неговия възход. По същия начин, както той никога не се колебаел да използва цялата египетска войска, за да унищожи традиционните култове, така и Мойсей заповядва на левитските си кадри: „турете всеки меч на бедрото си, преминете през стана от врата до врата и назад, и всеки да убива брата си, всеки приятеля си, всеки ближния си... и в оня ден паднаха от народа около три хиляди души“⁴⁰, когато народът му отново се обръща към старите богове.

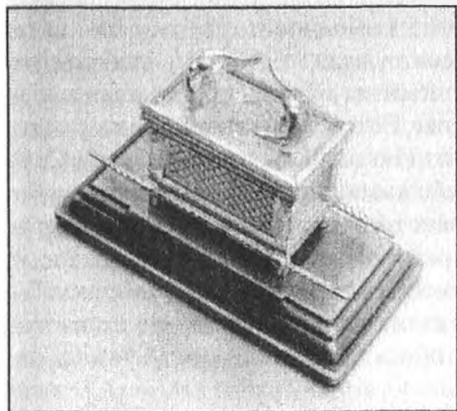
Тържеството на Яхве над кивота в „облаци от огън и дим“ на практика е установено енергийно поле между два еднакви хе-

* Левитите са старозаветни свещенослужители от рода на третия син на Яков, Леви, родоначалник на едно от израилевите племена; те помагали на първосвещениците при извършване на жертвоприношенията. – Б. пр.

рувима, или образи на Изиди (електрически изводи), както съвсем ясно е определено в самата Библия. „Бараита“, или Книгата на скипията, разказва как израелитите хвърляли змии и скорпиони между двете фигури на ангели, от които излизали пращящи искри и убивали гадините – странно поведение за обикновени статуи. „Бараита“ е древен сборник от устни предания, смятани от интерпретаторите на Талмуда в техните анализи и тълкувания на еврейския закон основно като доказателствен материал. В сборника се твърди, че кивотът успешно „изгарял храсти и трънаци“ по пътя на израелитите, докато минавали през пустинята. След като паднел мрак, те често виждали странен огън, светещ във вътрешността на скинията, където се съхранявал кивотът.

Специалистът по електронните технологии в древния свят Лари Радка смята, че същността на кивота като електрическо съоръжение е очевидна:

Допълнително доказателство, което определя херувимите като въглероден прът (електрод), е откритието, че те можели да „прострат крилете си“ над очистилището. Еврейската дума за „простирам“ произлиза от „paras“, което означава „разпръсквам“, а „криле“ произлиза от „kaparh“ – „край“ или „крайност, най-висша степен“. Така че споменатата „крайност“ на херувимите, или заострените накрайници на въглеродните електроди, са разпръсквали електрическа дъга над Електрическото Сияние на Бога – очистилището.⁴¹

Поглед отгоре към Ковчега на завета – ясно се вижда очистилището, където се явявал Яхве под формата на статичен електрически заряд.

Мощната „светлинна дъга“, или искрите, прехвърчащи между върховете на две въглеродни „точки“, т.е. електродите, когато се зареждат електрически и се насочват един към друг, представлява точно това, което се случва между двете фигури, обърнати една към друга над очистилицето.

Обикновено целият кивот бил покрит с воал от кожа на язовец и синьо сукно.⁴² Един-единствен човек, *Cohen Gadol*, левитският първосвещеник, можел да се доближава до него отонсително безопасно, но само ако бил наметнат с *ефод* – дебела горна дреха. Плътното му защитно облекло плюс няколкото пласта покривала на кивота не са нищо друго освен изолация срещу смъртоносните електромагнитни взривове, към които съоръжението било предразположено след изваждането му от първоначалната му среда. Тези черти категорично го определят като кондензатор, способен да освобождава мощна електрическа енергия – нещо напълно безопасно в контролирана ситуация. Преместването на електрически мощния Камък на съдбата от точното му място саботира главната функция на Голямата пирамида като геоложки преобразувател, предизвиква редица разрушителни последици, но освен това допринася за превръщането на съоръжението в легендарния Ковчег на завета.

Камъкът на съдбата като скрижал

Според книга „Царства“ „В ковчега нямаше нищо, освен двете каменни скрижали, които Мойсей бе положил вътре на Хорив, когато Господ склучи завет със синовете Израилеви, след като бяха излезли от Египетската земя“.⁴³ В други култури от всички краища на света също има подобни свещени камъни, в които е въплътена чрез текстове Божествената мъдрост – като кристала Чинтамани, получен от Николай Ръорих в Тибет. В Стария завет не е споменато какъв е камъкът, на който са изписани Десетте Божии заповеди. Познатото им изображение – гравирани плочи, заоблени в единия край – започва от Микеланджело и е изцяло плод на творческо въображение. Думата „табличка“ – „скрижал“, която се използва за тях, разкрива само, че става дума за „гравирани камък“ и не обяснява никакви особености на външния му вид.

Макар че в „Изход“ се говори за „таблички“, положени в кивота, някои еврейски учени смятат, че първоначалното значение на думата било „двоен камък“: един камък, гравирани от двете си страни с декалога (десетте заповеди), защото думата за „две“ трябвало да се разбира по-скоро като „двоен“. Когато компилаторите от VI в. пр. Хр. започват да събират и издават събраните през годините древни устни предания, съвсем естествено се сблъскали с трудности при превода, защото част от терминологията вече била доста архаична и им се налагало да я „превеждат“ на говоримия в тяхното време език. (Известна представа за техните проблеми може да ни даде примерът с промените в значението на съвременния английски език. В края на XIX в. *immense* означава „велик“ или „прекрасен“. 50 години по-късно същата дума се използва само за да означаи нещо много голямо.) Съвсем лека промяна в нюанса на значението на думата е нужна, за да се преобразува „двойно издълбания камък“ в библейските „две каменни таблички“.

Несигурността по отношение на съдържанието на кивота произлиза от самия Стар завет. Твърдението от книга „Царства“, че „вътре нямаше нищо освен двете каменни скрижали, които Мойсей бе положил...“ противоречи на написаното в „Изход“⁴⁴: „И каза Мойсей на Аарона: вземи един златен съд и тури в него пълнен гомор (мерна единица) мана, и го постави пред Господа, за да се пази в родовете ви.“ (Подобни разминаващи се описания има и в книга „Числа“⁴⁵, и в посланието на апостол Павел към евреите.⁴⁶) Освен тези вещи вътре били и: богато украсената наметка на *кохен гадола*, *ефодът*; мирните дарове на филистимците, златни изображения на мишки и хемороиди; съдове с миро и светена вода; плюс дузина камъни, на които били гравирани ангели и имената на племената на Израил. Според ислямските предания вътре имало и няколко скиптъра, тюрбан и плочи, изписани с цялата Тора. Очевидно е, че ковчегът не е бил достатъчно голям, за да побере тези неща. Споменаването им обаче предполага, че религиозните учени не знаели какво има вътре в сандъка, когато са писали за това. Независимият изследовател Грегън Хенкок изразява съмнение относно „автентичността на скрижалите със законите, които Мойсей поставя в кивота“.⁴⁷ Той се позовава на Жреческия кодекс, където на Мойсей е заповядано специално да *не* поставя Десетте Божи заповеди в кивота, а до него.

Жрческият кодекс е сборник със закони, изразени в юдейската Тора, които са били давани устно на Мойсей от Яхве, когато Господ му се явявал в облак над скинията, покриваща Ковчега на завета. Според един етиопски разказ – „Славата на царете“, в кивота имало само една табличка.

Както беше споменато в предишните глави, имало е повече от един Огнен камък, а в Египет дори по времето на Ахенатон са били известни поне няколко камъка Бенбсн. Въпреки това именно необикновеният Туаои, проскиран от атлантите като геопреобразувател, е бил поставен на един изключителен монолит, съхраняван в центъра на неговия пустинен град. По-късно е бил върнат на подобаващото му се място в Голямата пирамида, а след повече от 100 години е взет от Рамозс/Мойсей. Египетските предания ни връщат още по-назад към фигурата, най-често асоциирана с Голямата пирамида – Тот, който пристигнал в делтата на Нил по време на Зен Тели, „Първото време“, след потъването на Първичния хълм някъде в Далечния запад. Той носел със себе си Изумрудните скрижали, гравирани с думи с велика мъдрост, благодарение на които е съграден комплексът в Гиза. Скрижалите били поставени в най-прочутия паметник от този комплекс. Изумрудът не е материалът, от който са били направени, а е белег, изтъкващ тяхната изключителна ценност. Скрижалите на Мойсей също са свързани с неговия вариант на Голямата пирамида – планината Синай.

В светлината на толкова разнообразните тълкувания за мен е очевидно, че кивотът най-вероятно е съдържал един изключително мощен кристал, гавиран и от двете страни с Божествени инструкции, които – както предполага юдейската Талмуда – са представлявали сбор от древни равински текстове. Когато

Мойсей се връща от върха на планината Синай с втория вариант на десетте заповеди, те са представени като „изписани и от двете страни“, което с намек, че са били на един-единствен скрижал. Макар че в Талмуда се говори за двойка скрижали, поставени в кивота, те били „направени от подобен на сапфир камък... не повече от шест длани на дължина и също толкова на ширина (с други думи, около 60 на 60 см) и изключително тежки. Както споменахме, описанието за „сапфирения камък“ не бива да бъде възприемано буквално, а като термин, използван в древни времена за всяка изключително красива скъпоценност (бижу). И още нещо важно – скрижалите са описвани като „прозрачни“ – характеристика, подхождаща по-скоро за кварцов кристал, отколкото за плочи от гранит или нещо подобно на него.

КИВОТЪТ КАТО ОРЪЖИЕ

Според Ралф Елис „кивотът се превърнал за израелитите в модел, заместник на пирамидата – подвижна Синайска планина и нейната свещена стая, служеща за дом на Бога по време на пътя до Палестина“.⁴⁸ Също като египтяните преди тях, те използвали нейния чувствителен към земетресенията Камък на съдбата, за да променят съзнанието си, когато той генерирал отрицателни йони. За разлика обаче от предишната му функция като част от геопреобразувател, който намалявал силата на сизмичните трусове, кристалният кондензатор вече бил използван за воени цели.

Ако са подложени на високи тонове с подходяща честота, някои съвременни изкуствено създадени кварцови кристали са способни да модулират (променят) звуковия входящ сигнал, като го увеличават в експонентно мощни, вибрационни вълни, които могат да разбият бетон. Такива примери са звуковите свредели, основани на механичното приложение на концентриран звук в безброй индустриални проекти. Макар че притежанието на такава технология от XXI в. от племенен народ преди повече от 3000 години може да изглежда невероятно, известният случай, описан от Ралф Елис, показва, че те наистина са били запознати с приложението на звуковите устройства⁴⁹: когато израелитите пристигат пред укрепения град Йерихон, наследникът на Мой-

сей, Исус Навин, заповядва: „Вземте Ковчега на завста и нека седем свещеника носят пред ковчега седем гръмливи тръби; и на седмия ден обиколете града седем пъти, и свещениците нека свирят с тръбите. И когато засвирят продължително с гръмливата тръба, като чуете гласа на тръбата всички люде да извикат с гръмлив глас; и градската стена ще падне на мястото си...“

Методът на нападение на Исус Навин, описан в книгата в Стария завет с неговото име, е добре обмислена тактическа офанзива, подготвена доста преди изпълнението ѝ и доказателството за това са предварително определените правила: той обгражда вражеската позиция („обградете града“) и дава точни заповеди на израелитите: „Да не викаете, нито да се чуе гласът ви, нито да излезе дума из устата ви до деня, когато ще ви кажа да извикате; тогава извикайте.“ След това имало съвсем точни указания за битката: „И въоръжените вървяха пред свещениците, които свиреха с тръбите, и задната стража следваше зад ковчега, докато свещениците свиреха с тръбите, като вървяха.“ Продължителното обикаляне около Йерихон, което нямало никакъв видим ефект върху противниците, очевидно било с цел да се установи най-подходящото място за резонанс между Огнения камък, намиращ се в златната кутия, и външните укрепления на града, точно както наблюдателите в съвременната артилерия определят разстоянието до целта, преди да започне канонадата.

След шест дни, през които използвали сравнителни звуци, за да определят най-големия обхват на честота между кивота и външните стени на Йерихон, Исус Навин дава заповед всички тромпети да засвирят и войската му да нападне едновременно. Те съчетават монотонен звук и неговия резонанс в големия кристал, който експонентно умножавал децибелите, преобразувал ги в отекващи вълни механична енергия, насочени към града. Йерихон е унищожен, когато нарастващата честота преминава нивото, което може да издържи целта.

Днес резонантните кристали все още се използват като преобразуватели за генериране на механични вълни в твърди тела. Макар че се употребяват предимно в производството на измервателни уреди, като звукови-

те и ултразвуковите почистващи устройства, един много по-голям резонантен кристал, подобен на съхранявания в Ковчеза на завета, би могъл да подложи укрепителните съоръжения на интензивна честотна вибрация отвъд границите на тяхната издръжливост и да ги унищожи. В своята изключителна книга „Звездата на смъртта в Гиза“ („*The Giza Death-Star*“) физикът Джоузеф Фарел излага всички технически особености на кристала на Голямата пирамида, които могат да бъдат използвани с точно такава военна цел и изводът е, че вероятно това е станало при атаката на израелитите срещу Йерихон.

Материалното доказателство за използването на подобно технически напреднало оръжие е открито случайно през 1952 г. от Катлийн Кениън, британска археоложка, разкопаваща останките на селище от бронзовата епоха, близо до Мъртво море, до Тел ес Султан. Тя се натъква на руините на някога процъфтяващ град. За разлика от другите подобни селища, масивните му стени били разрушени от някаква невероятно мощна сила. Кениън установява, че разрушеният град е бил подпален скоро след като стените му са съборени, наблюдение, което потвърждава падането на библейския Йерихон: „И града, и всичко в него изгориха, с огън...“⁵⁰ Опожаряването помага за установяването на възрастта на града. Точно 44 години след първоначалната работа на Кениън сред руините близо до Тел ес Султан са открити половин дузина житни зърна от изгорелия земен пласт. Въглеродородното им датироване по метода С-14 е осъществено от изследователите от университета „Грьонинген“ към холандския Център за изотопни проучвания. Техните тестове показват, че градът е изгорен около 1320 г. пр. Хр., плюс-минус 100 години. Тези времеви параметри напълно съвпадат с библейското описание на Йерихон и приписват на Ковчеза на завета страховита сила.

Разказът в Стария завет за внезапното сгромолясане на града показва, че израелитите са знаели за свръхестествените геофизични сили на кивота много преди да го вземат на бойното поле. Екипирани с такова невероятно в техническо отношение въоръ-

жение, те помитат многобройни, много по-добре въоръжени не-сврейски народи по пътя си към Обстанованата земя на Йерусалим. Без помощта на някакво много мощно военно предимство тяхното победоносно шествие изглежда необяснимо. Все пак те били номадски народ, живещ в палатки, пастири и търговци без каквато и да било военна нагласа и опит. Въпреки това предизвикват и в повечето случаи побеждават армии от обучени войници, много по-подготвени за водене на война в пустинята. Укрепени крепости, подобни на Йерихон, са били изграждани специално, за да издържат на продължителни обсади. Независимо от това, всички се предавали няколко дни след срещата си с армията, носеща със себе си Ковчегата на завета. Без някакво съкрушително средство евреите щели да имат кратки успехи дори при сблъсъка си с бедуйските племена. Накратко, непреодолимата сила, която евреите притежавали, сама по себе си доказва, че кивотът е бил превърнат „в библийско оръжие за масово унищожение“, достатъчно мощно, за да смаже всяка съпротива. След като са многократно побеждавани от тази непобедима технология, срещу която не могли да открият никаква защита, филистимците надават своето отчаяно ридание: „Горко ни! Защото такова нещо не е ставало досега.“⁵¹

Кивотът безспорно притежавал невероятна мощ, но някои определени сили са му приписвани погрешно – като способността да разчиства сух път сред водите. Когато израелитите приближават река Йордан, те спират на брега ѝ, на място, наречено Адам, днес Дамия, на около 60 км северно от Червено море, което ние познаваме като Соленото море. В продължение на три дни се чудели какво да правят:

И тъй, щом се дигнаха людеите от шатрите си, като бяха пред людеите свещениците, които носеха Ковчегата на завета, за да преминат Йордан, и щом дойдоха до Йордан ония, които носеха ковчегата, и позете на свещениците, които носеха ковчегата, се намокриха в края на водата (защото Йордан наводнява всичките си брегове през цялото време на жетвата), водата, която слизаше от горе, застана и се издигна на куп много надалеч,

при града Адам, който е край Царетан, а водата, която течеше надолу към полското море, тоест Соленото море, се свърши и изчезна; и хората преминаха срещу Ерихон. А свещениците, които носеха ковчега на Господния завет, стояха твърди на сухо в сред Йордан; и целият Израил преминаваха по сухо догдето целият народ съвсем премина Йордан. (...) А щом свещениците, които носеха ковчега на Господния завет, излязоха из сред Йордан, и стъпалата на свещеническите нозе стъпиха на сухо, водата на Йордан се върна на мястото си и преля всичките му брегове както по-напред.⁴⁵²

Макар че извънредно големият кондензатор, съхраняван във вътрешността на кивота, бил способен да повлияе решително на различни геоложки явления, разделянето на рска на две по заповед не било част от способностите му. През 1997 г. Сам Фридъм, професор по геотехническо инженерство към Техионския израслски институт по технология в Хайфа, пише следното:

Това покачване на водите на река Йордан се случва при Дамия, мястото, където реката пресича най-големия разлом. По време на земетресението от 1546 г. бреговете на реката хлътваат при Дамия и водите на реката „изчезват“ за два дни. Очевидно е, че същото се е случило през 1267, 1906 г. и по време на най-силното земетресение през този век, при чийто трус през 1927 г. бреговете на реката са се срутили при Дамия, образувайки бариера, която е причина течението на река Йордан да пресъхне за няколко часа.⁴⁵³

Възможно е някакво случайно земетресение в този район, което е позволило на израслитите да пресекат реката, да е допринесло и за техния успех при Йерихон, „чийто стени вече били подкопани от големия трус три дни по-рано“.⁴⁴

Кивотът доказва, че е опасно неконтролируемо оръжие чудо, нож с две остриета, способно да убива приятели и врагове, без да прави разлика. Понякога той напълно отказва да функционира, и то в критични моменти. Още по-лошо, без каквато и да било видима причина, внезапно убивал тези, които го носели без прес-

дупреждения, като изстрелвал мощни огнени залпове към всеки, който се доближавал в непосредствена близост. Когато веднъж един вол се спънал и имало опасност ковчегът да изхвърчи от каруцата, един от носителите му, Оза, реагира инстинктивно и го докоснал, за да го задържи – незабавно бил поразен от енергийна искра и умрял. Той е само една от хилядите известни непредвидени жертви. Надаб и Абиху, синовете на Аарон, му отдавали почит, като кадели около него с тамян „и затова огън излезе отпред Господа и ги пояде; и умряха пред Господа“.⁵⁵ Кивотът реагира по същия начин към много от служещите му, ако се приближавали прекалено близо: „И излезе огън и погълна 250 мъже, които му принасяха дарове.“ Ковчегът не се съобразявал със социалното положение на хората. Когато царят на Юдея от VIII в. пр. Хр. Озия, за когото се смята, че е пряк предшественик на Исус, се опитал да принесе жертва в Светая светих, се случва трагедия: „Озия, който държеше в ръката си кадилница, за да кади, разяри се; и като се разяри на свещениците, проказата избухна на челото му пред свещениците в Господния дом, близо при кадилния олтар.“⁵⁶

Като предпазна мярка Исус Навин установява специална зона от 2000 лакътя (повече от 800 м) около златната кутия всеки път, когато се налагало да я използват срещу някаква вражеска цел. Най-накрая кивотът станал толкова ненадежден и вероломен, че се наложило да бъде напълно изолиран – поставили го в завезтия ханаански град Шилох, където само двама служители, Офни и Финеес, останали като пазачи. Без него обаче народът на Яхве бил постоянно побеждаван на бойното поле. В пагубната битка при Ебен езер те загубили „около 4000 мъже“⁵⁷ и неконтролируемият кивот е изпратен като крайна мярка, за да се спасят от пълно унищожение. Макар че появата му повдига бойния дух на евреите, Аарон ха Берит [Ковчегът на завета] ги проваля, като отказва да работи и „стана много голямо поражение, защото паднаха трийсет хиляди пешаци от Израила; и Божият ковчег бе хванат; и двамата Илсиви сина, Офний и Финсес, бяха убити“.⁵⁸ Когато вестта за бедствието достига до баща им, той пада от стола си и си счува врата „и умря, защото беше стар и тежък човек“.⁵⁹ Реакцията му отразява чувствата на всички израелити. В допълнение към смазващото поражение се било случило и немислимото: Ковчегът на завета бил в ръцете на врага.

В лагера на неприятелите настроението било напълно противоположно – филистимците били екзалтирани, че са се сдобили с несравнимия трофей, съвършеното оръжие, което щели да обърнат срещу предишните му притежатели. Но нещата не потръгват добре за тях. Когато се завръщат триумфиращи в крайбрежния град Азот (Ашдод), те поставят кивота пред храма на техния бог (Дагон). На другата сутрин обаче откриват статуята му съборена. „И взеха Дагона та го поставиха на мястото му. И на другия ден, като станяха рано сутринта, ето Дагон пак паднал с лицето си на земята пред Господния ковчег, и главата на Дагона и двете длани на ръцете му отсечени върху прага; само трупът на Дагона беше останал.“⁶⁰ Тъй като Дагон бил богът покровител на земеделието, неговото унижение било особено лошо знамение. Не след дълго статуята е разбита окончателно на парчета, а реколтата им е нападната от орди лакоми мишки.

Това бедствие е придружено от епидемия от болести, някои с фатален край, които се разпространяват сред филистимците. Те поискали кивотът да бъде махнат от Азот и започнали да го пренасят от град на град, но навсякъде се случвали същите ужасни неща. Най-накрая ковчегът стига до Акарон [Екрон] и филистимците решават, че са страдали достатъчно заради тази кутия. Заедно с „приноси за престъпленията“ – пет златни изображения на хемороиди (болестите, сполетели филистимците) и пет златни мишки, „според числото на филистимските началници“ – кивотът е поставен в нова кола, карана от две дойни крави, и оставена до границата с Израил, близо до Ветсемес.⁶¹ Евреите са изненадани от неочакваното връщане на ковчега, но въодушевляването им било кратко. „Но Господ порази ветсемеските мъже, загдето погледнаха в Господния ковчег, като порази от людете петдесет хиляди и седемдесет мъже; и людете плакаха, защото Господ порази людете с голямо изтребление.“⁶²

Също както филистимците, хората от Ветсемес искали да се отърват колкото се може по-скоро от кивота, затова изиращат молба за помощ до управниците на племето. „Тогава кириатиаримските мъже дойдоха та дигнаха Господния ковчег“, който убил един от тях, както споменахме по-рано, Оза, докато се опитвал да предотврати падането му от колата, карана от брат му Ахио.⁶³ Мястото, където се случва този акт на Божия неблагодарност, е наречено оттогава Фарез оза.⁶⁴ Най-накрая Ахио

„го донася в Авинадавовата къща на хълма; и осветиха сина му Елсазара, за да пази Господния ковчег. И от деня, когато ковчегът бе положен в Кириатиарим, мина се много време – двадесет години; и целият Израилев дом въздишаше за Господа“.⁶⁵

НЕПОСТОЯНСТВОТО НА КИВОТА

Този по-скоро мрачен край на ранната история на славния Ковчег на завета е следствие от продължителната злоупотреба с неговите сили. Като Бенбен той изпълнявал успешно предназначения си функции в продължение на повече от 18 века, преобразувайки потенциалната разрушителна земна енергия в безопасно, дори полезно електричество. След като е изваден от мястото си, кивотът се превръща в опасно и вредно оръжие. По време на неподходящите за него пътувания, докато минавали над сеизмически активни зони, кристалът в него резонирал с тектоничното напрежение и го „изхвърлял“ навън под формата на неконтролируем разряд. Това били огнените „взривове“, които излизали от кутията на Господ и убивали безразборно толкова много хора. В други случаи, когато кивотът бил поставян в геологически неактивна зона, той отказвал да реагира, тъй като липсвал входящ сигнал от земята.

Причината да не достигне пълната си ефективност в ръцете на израилтяните е следствие на неразбирането им на вложената в него технология. Когато Рамозе изважда златната кутия от гранитния ѝ сандък в Камерата на царя в Голямата пирамида, той знаел достатъчно за Бенбен и имал представа как може да бъде прилаган за военни цели. Все пак Рамозе бил висш жрец в Хелиопол, където първоначално бил съхраняван Камъкът на съдбата. Това, което не преценил, е способността на всички кондензатори да акумулират и съхраняват енергия: когато достигнат предела си на съхранение, те произволно започват да освобождават електрически разряд. Докато Ковчегът на завета бил разнасян из Палестина, той непрекъснато поглъщал различни видове енергия – механична, сеизмична, звукова и статична. Ако някой случайно се озовавал в неговото поле на привличане, този човек, без да знае, създавал полярност (акумулирана енергия, освобождавана като високоволтажна мълния) и жертвите в близкия ра-

диус на действие падали мъртви, точно както е описано в Стария завет. Същото нещо се случва, когато понякога докоснем метална топка на врата и ни хване лек ток. Придвижването ни по-рано по покрития с дебел килим под е създадо достатъчно статично електричество в собственото ни тяло, за да бъде изпразнено електрически веднага щом влезем в контакт с някакъв проводник.

По същия начин един неодоушевен предмет, поставен в непосредствена близост с някакъв претоварен кондензатор, създава подобна полярност. Когато филистимците слагат кивота в храма на техния бог Дагон, той унищожава статутята на бога. По-късно ги поразява с епидемия от болести (хемороиди). Един изключително силен кондензатор, натоварен извън допустимите граници, но все още неспособен сам да освободи енергията си, би вибрирал с достатъчно висока честота, за да предизвика сфскт, подобен на радиоактивност, точно като тези, за които четем в „Царства“ (Книгата на Самуил). Той освен това предизвиква промяна в поведението на някои животни като мишките, които опустошили реколтата на филистимците. Известната детска приказка от средновековието за град Хамелин, където популацията от плъхове станала огромна и била изведена от града благодарение на омайна музика, не е толкова далече от реалността: съвременните проучвания показват, че много видове бозайници, особено вредители, се влияят от високочестотни звуци. Това се нарича Ефектът на пъстрия свирач и специалистите по поведение на животни са установили, че много и различни видове животни – от мишки до хора – реагират на електромагнитни импулси. В зависимост от нивото на честотата, на която са изложени, мишките могат да бъдат подтикнати към извънредно агресивно поведение.

През 1993 г. финландски изследователи на рака от университета в Куопио, департамента по „Патология и съдебна медицина“, извършват безброй експерименти, за да определят как точно влияят електромагнитните честоти върху живи организми. Техните открития показват, че:

Електромагнитното поле (EMF) може да развие и ускори, но не и да предизвика рак или карциногенни ефекти... Някои експерименти с животни водят до предположението, че радиочестотните (RF) полета ускоряват развитието на ракови колонии в белия дроб, тумори в гърдите, кожни тумори, хепатоми и саркоми.

Докладва се и за значително нарастване на лимфомните заболявания. (група ракови заболявания, които започват в лимфната система) в лабораторни мишки, изложени на радиочестотно облъчване в продължение на 18 месеца.⁶⁶

Друго подобно изследване на „излагането на влиянието на електромагнитни полета по време на работа и връзката му с левкемията и мозъчните тумори“ е било проведено от шведски специалисти десет години по-рано. Биргита Флодерус, говорителят на скипа изследователи, пише:

Въз основа на работата, заемана най-дълго време в днешгодишния период преди поставянето на диагнозата, установихме връзка между средното, всекидневно ниво на електромагнитното поле и хроничната лимфоцитна левкемия. Рискът за заболяването нарастваше с увеличаването на нивото на излагане на облъчване. Най-силна връзка се демонстрираше между дълго поддържаното високо ниво [високи средни стойности] на електромагнитно излагане и нарастването на мозъчните тумори. Нашето заключение беше, че проучването потвърждава хипотезата за наличието на опасност от развиване на определени видове рак при излагане на електромагнитно облъчване по време на работа.

Установено е освен това, че излагането на електромагнитно облъчване „ускорява развитието на кожни тумори. Резултатите сочат, че интензивно излагане на 50 Хц магнитно поле предизвиква характерни биологични ефекти върху епидермалния полиаминен синтез.“⁶⁷

Сходни резултати са докладвани в медицинското списание „*Journal of Cellular Biochemistry*“ от Шармила Рао и Ан С. Хендерсън след техните експерименти в Института за биомолекулярна структура и функция, департамент „Биологически науки“, Хънтър колеж на Държавния университет на Ню Йорк. „Целта на настоящото проучване, пишат те, е да се определи дали регулаторните региони с c-fos ген се влияят, ако са под облъчване на електромагнитно поле. Клетките са изложени на една среда, отговаряща на електромагнитно поле с честота 60 Хц и интензитет 60 мГ (мили Гауса). САТ скенерът показва, че резултати над

контролните нива в повлияните клетки се наблюдават през следващите пет минути излагане на електромагнитното поле, като върхът е около 20-ата минута.⁶⁸

Хора, изложени на продължителен контакт с електромагнитна енергия, развиват злокачествени тумори, и мозъчни, и кожни, което от своя страна може да доведе до смъртоносна левкемия и лимфоми. Описанието в Стария завет на филистимците, страдащи от смъртоносни циреи след контакта им с Ковчег на завета, показва, че в него е имало енергиен източник, резонанс с интензивен електромагнетизъм. Според разказа в Стария завет кивотът се намирал сред филистимците в продължение на седем месеца – достатъчно време, за да се проявят зловредните му ефекти. Следователно съоръжението напълно съвпада с профила на изключително мощен кондензатор.

СПОКОЙНИЯТ КИВОТ

Отделянето на кивота в една пещера („Авинадавовата къща на хълма“) било подобно на връщането му в Камерата на царя в Голямата пирамида. От този момент „Заветът на Господ“ се въздържал от безразборните убийства. След известно време завоюването на Ханаан от израелитите било практически завършено, подпомогнато отчасти от още по-ужасната репутация на кивота сред филистимците като мощно биологическо оръжие, независимо че той повече не се появил на бойното поле (в Летописи 13:3 се казва, че кивотът не бил използван дори за съвет по време на управлението на Саул, което довело до окончателното завладяване на Йерусалим.)

Що се отнася до успешната атака при Йерихон, изглежда, че израелитите са се възползвали от небесния катаклизъм, който се случва в началото на XII в. пр. Хр. Когато ханаанските защитници се обединяват в по-голяма коалиция, „Господ запрати големи камъни по тях от небето“, а после кара слънцето да спре. („Слънцето застана в сред небето, и не побърза да дей-

де почти цял ден.“) В Книга „Исусе Навин“ 10:11 е описан опустошителният поток от метеорити и гъстият облак пепел, образуван от техните удари, през който слънчевата светлина може да се прецежда по такъв начин, че слънцето да изглежда застанало неподвижно на небосклона.

Когато Давид става цар, той потърсва кивота – все още съхраняван в Кириатиарим, за да го премести в Цион, ханаанитското име на техния най-силно защитаван хълм Мория. Старият Аминадав не изглеждал зле от прекарания в самота 20 години, защото претовареният кондензатор бил намалил излъчването си, стабилизирал от средата, в която бил поставен – подземна стая, наподобяваща по изолираността си Камерата на царя. Кивотът бил отнесен в друга самостоятелна резиденция, къщата на Овидедом.⁶⁹ Той бил човек, от когото можели да се лишат, неевреин, един от 600-те доброволци от град Гет (градът бил от тези филистимски градове, които били опустошени от болести и вредители). Евантуалната му смърт не би имала голямо значение. Но ако оживесл след три месеца, прекарани с Ковчег на завета под един покрив, израелитите щели да знаят, че е безопасно да поставят кивота в Йерусалим.⁷⁰ След като нужното време изминало, Овидедом бил жив и невредим и Давид заповядал на левитите да преместят ковчега.

Като членове на слитната част от свещеническата класа, единствено отговарящи за поддръжката на кивота, левитите ни напомнят за твърдението на Едгар Кейси за специалните пазачи, чисто задължение било да се грижат за великия кристален камък в Атлантида. „Подготовката на Туаои, казвал той, с в ръцете само на група посветени.“⁷¹ Левитите може би са действали по начин, наподобяващ маниера на техните атлантски предшественици, когато са отнесли своя мощен кристал в новата столица на Израил. Любопитна подробност е, че гърците са познавали Йерусалим като „Грабителя на храма на свещената вещ“ – очевидна прецратка към Мойсей, „грабителя на храмове“, и камъка Бенбен, „свещената вещ“, откраднатата от делтата на Нил само за да бъде поставена в един завладян, ханаански град. Кога-

то храмът в Йерусалим бил най-накрая построян, стаята в него, служеща за светилище и съхранение на Ковчег на завета, била конструирана по същия начин, със същите мерки (9 на 9 на 9 м) като Камерата на царя в Голямата пирамида и физически приличала на двойника си в Гиза по оскъдния интериор и липсата на прозорци.

Кивотът пристигнал до мястото, където щял да се издига постоянният му дом, на върха на хълма Мория, но то все още принадлежало на Орна, бившият цар на победените йевусити, част от ханаанския народ. „Давид даде на Орна за мястото шестстотин сикли (шкела, староеврейска мярка и монета) злато;“⁷² и на мястото, където бил неговият харман, с издигната временна постройка⁷³ на най-високата точка на хълма, който по-късно ще стане известен като Храмовата планина. Изборът няма нищо общо с чудесната панорама, която се вижда от него – хълмът Мория отдавна бил място с дълбока мистична репутация: той бил култовият център на Ел Елион (Най-висшият бог – Господ), чийто пазител била една от най-загадъчните личности в Стария завет, Мелхиседек.⁷⁴ Той не бил евреин, цар жрец на Ханаан, много векове преди страната му да бъде завладяна от израелитите. Връзката между него и еврейския народ е много древна, чак от времето на най-ранния патриарх на евреите, на когото Мелхиседек представил „общите знаци“ на загадъчната религия на Ел Елион. Историята от Стария завет обяснява как синът на Авраам бил спасен в последния момент от един ангел – метафоричен образ на Мелхиседек, който се появил и предал „общите знаци“, които трябвало да заместят човешкото жертвоприношение. Това е препратка към духовното влияние на Атлантида, което личи от факта, че „*мелхиседек*“ е всъщност титлата – „Царят на праведността“, която Ной предава на своя осиновен син, неевреина ханаанит Сем, когато младият човек бил покръстен и облечен от своя баща в робата на висш жрец след Великия потоп. Като такъв, Мелхиседек/Сем е първият царствен водач на духовната връзка, водеща от времената на Атлантида до дома Давидов [неговият род] и накрая, до Исус.⁷⁵

Ной избира Сем, защото бил заченат от майка му Сопаним без мъж.⁷⁶ Непорочното зачатие се появява в най-древните предания на многобройни култури (подобна е хиндуистката история за Кришна), като целта му неизменно е да демонстрира извън-

редна духовна чистота. Установяването обаче на религията на Ной от Мелхиседек на хълма Мория на практика означава пристигането на оцелели от Атлантида, които възстановяват своя мистериозен култ на новото място. Ранни еврейски предания обясняват, че самият Ной бил построил първия олтар в храма, изграден след Потопа.

След като Орна продава на Давид своето гумно (харман), той се превръща в *tabbur ha-arez*, буквално „Пъпа на света“⁷⁷, „Омфалоса на Йерусалим“⁷⁸. Той бил известен още и като *kibleh*, или „точката на обожанието“, тъй като се смятало, че се намира не само на мястото, където е бил първоначалният център на култа на Мелхиседек, но и над водите на Потопа от „Битие“. „Ако това е така, заключава библиейският учен Хенри Хали, то това е ясен намек, че този древен Бог, явяващ се веднага след Потопа, е избрал Йерусалим за сцената на човешкото изкупление.“⁷⁹

ПРИЧИНАТА ЗА ПОТОПА

Като се махнат религиозните метафори, Старият завет и мощните му древни извори се превръщат в разказ за това как оцелелите от Атлантида представители на великата култура, възлътени в образа на Ной, бягат от природната катастрофа, която е унищожила тяхната океанска родина, преплават Средиземно море и стигат до бреговете на Палестина. Там те привличат към своята религия някои ханаанити – образа на Мелхиседек, за да запазят своята мистериозна религия, почитаща Пъпа на света, на върха на хълма Мория. Известно време след това първите ханаанити от новата религия споделят убежденията си с ранните евреи – в лицето на библиейския Авраам, като се свързват в брак с тях, за да установят кръвна линия на избрани първосвещеници. Тази линия се простира до дома Давидов и още по-далече във времето.

Разказът в „Битие“ и геоложката история имат една допирна точка – Атлантида. Изтъкнатият професор по Стария завет и библиейска теология към университета „Андрюс“, Мичигън, Джерард О. Хасъл пише:

Изчисляването на времето, когато е станал Потопът, зависи от годината на раждане на Авраам... ако се вземат предвид предложениите 1072 или 1172 година от ръкописа Септуагинта като промеждутък между раждането на Авраам около 2170 г. пр. Хр. и Потопа, датата на Потопа трябва да бъде изчислена съответно някъде между 3242 или 3342 г. пр. Хр. Самарянското петокнижие** и версията на Йосиф*** съкращават малко времето. Според Петокнижието промеждутъкът между събитията е 942 години, а според Йосиф – 983. Оттук излиза, че Потопът е станал или през 3112 г. пр. Хр., или в 3153 г. пр. Хр.⁸⁰*

Интересен е фактът, че датата на Великия потоп според Стария завет, по-специално според Самарянското Петокнижие и еврейския историк Йосиф Флавий, съвпада с голямата геоложка катастрофа, която е станала около 3100 г. пр. Хр.: това е времето, когато кометата „Енке“ и още три комети за първи път са се приближили до орбитата на Земята. По пътя си тя се сблъсква с астероидния пояс между Марс и Юпитер, в резултат на което се появява метеоритният поток на Стохл. Според археоастронома Дънкан Стийл четири комети в разстояние на един месец са пресекли земната орбита през 3100 г. пр. Хр.⁸¹ Един от най-видимите резултати от тяхната поява е широкият 150 м кратер Хенбъри в северната част на Централна Австралия.

Изследователският център на Гренландия регистрира по същото време киселинност в пробите от сърцевините на ледниците и изненадващо плътно нарастване на пластове пепел на огромно разстояние. Също както в Антарктика, кулминацията в наносите на Мидже Лейк (полуостров Бейерс, остров Ливингстън) е около 2900 г. пр. Хр. „Воалът от прах“ е признак за внезапната поява на огромно количество пепел в атмосферата, кое-

* Септуагинта е преводът на Стария завет от иврит на старогръцки език, направен от 70 преводачи. Повечето древни преводи, ползвани и днес от различните християнски народи са от него. – *Б. пр.*

** Свещена книга на отцепилата се от официалната еврейска църква в Йерусалим самарянска община със своя свещена йерархия и свой храм на планината Гаризим. То било написано със самарянски (древноеврейски) букви с особено начертание – самарянски шрифт. – *Б. пр.*

*** Става дума за Йосиф Флавий – древен еврейски историк и писател. Автор на „История на юдейската война“, както и на „Юдейска археология“. – *Б. пр.*

то се забелязва и по пръстените на дърветата в Англия и Ирландия, и по цялото Западно полукълбо, което очевидно е било покрито с дебел пласт космически прах по същото време, когато из цяла Северна Европа са били подпалени много блата и мочурища. В световен мащаб ерозионните стойности, които са били от 20 до 30 т на километър преди началото на IV хилядолетие пр. Хр., изведнъж скачат до 140 т.

В книгата си „Машината на Уриел. Астрономическите обсерватории на древните“ (*Uriel's Machine*)* авторите Кристофър Найт и Робърт Ломас показват, че посоката на магнитното поле на Земята е била внезапно променена около 3150 г. пр. Хр., когато една комета се блъснала в Земята в района на Средиземно море. Пишейки за случилия се преди събитията в Атлантида Дардански потоп в съчинението си „Държавата“, Платон твърди, че слънцето обърнало посред бял ден посоката си и по това време измрели много хора и животни. Обилни наводнения принуждават австронезийци, принадлежащи към археологическата култура, известна като Давенкоу в Южен Шандонг и Джиянгу, да мигрират от Тайван към Филипините. Реките Тигър и Ефрат, както и Нил, катастрофично преливат и наводняват бреговете си. Същото се случва и в басейна на Амазонка в Бразилия, в резултат на което се образува Лаго Амазоника, ниско разположено езеро, по-късно погълнато от река Амазонка. В същото време Мъртво море внезапно се покачва с около 90 м. В долината Техуакан в Мексико настъпва краят на съществуващата в продължение на 13 века култура Абейяс, за която били характерни колективният селски живот и първото опитомяване на домашни животни и по-нататъшното им отглеждане.

За да се запомни началото на новата ера след катастрофалното разрушение на предишната епоха, на 12 август 3113 г. пр. Хр. маите поставят началото на своя календар. Това е точната дата на това, което маите наричат „Великото пристигане“ на носителите на култура, появили се край бреговете на Юкатан от *Hun uucil*, „Удавянето на дърветата“, Световния потоп. От другата страна на света персийско предание разказва, че Великият потоп се случил през 3103 г. пр. Хр.

* Издадена в България през 2006 г. от ИК „НСМ-Медиа“. – Б. пр.

Вулканичната дейност в Атлантическия океан достига връхната си точка в началото на IV хилядолетие пр. Хр., особено в Исландия, връх Хеймаи, и на Азорските острови – принципно смятани за най-близките територии до Атлантида. Силни земетресения и интензивна вулканична дейност, предизвикани от сблъсък на метеорити в геологически нестабилната средна част на океана, поразяват големи части от острова. Някои територии се срутват и потъват в морето, но по-голяма част от земната маса на Атлантида издържа. Крайбрежните ѝ региони са по-късно опустошени от огромни вълни с височина 90 м, изминаващи 800 км в час, вследствие на което загиват десетки хиляди души. Повсечето жители обаче оцеляват и изграждат наново своя град, който съществувал още 900 години, до завръщането на кометата „Енке“ в началото на XII в. пр. Хр., когато поредната гобална катастрофа заличава голяма част от къснобронзовите цивилизации – като Троя, Микенска Гърция, империята на хититите, китайската династия Шанг и, разбира се, Атлантида. Много атланти емигрират в други, по-малко опустошени части на света, за да започнат нов живот. Сред оцелелите били т.нар. герои от Потопа, олицетворение на които е библейският Ной. Съществувалата преди Потопа духовност, която той донася в Близкия изток, е наново възстановена на същия хълм, станал по-късно известен като хълма Мория, или Храмовата планина. Избирайки това място за йерусалимския Пъп на света, Мелхиседек поставя началото на континюитета между мистериозната религия отпреди Потопа, която той наследява като осиновен син на Ной, и разполагането на Ковчега на завета в първия храм повече от 2000 години по-късно. В центъра на двата отвъдморски култа – възприетия от Мелхиседек в началото на IV хилядолетие пр. Хр. и златната кутия, която цар Соломон поставя в храма в X в. пр. Хр. – се намира един свещен камък, почитан заради силата му на преобразува тел. Този свещен обект доказва, че произходът на Ковчега на завета може да бъде проследен директно до Атлантида чрез старозаветния герой от Потопа и неговия избран син Мелхиседек.

Пристигането на сина на Ной в Йерусалим не е просто предположение, а е подкрепено и от материални доказателства, открити през 80-те години на XX в., когато Иигал Шилох разкопава най-долния – и следователно най-стария – слой, съдържащ следи от човешко обитаване на Храмовата планина. Сред тях археологът от Еврейския университет открива останки от малка структура, която първо определя като къща. По-късни тестове на счупената керамика от помещението го кара да предполага, че това е било по-скоро светилище или вид свещено заграждение. От същите чирспи се установява и достоверна въглеводородна датировка на мястото – около 3000 г. пр. Хр. (плюс-минус 100 години), което съвпада и с библейския, и с геоложки установения период на Великия потоп, както и с похватата на Мелхиседек на хълма Мория.

Дори 1200 години по-късно, когато една двуметрова стена заобикаляла върха му, селището било едва 10-11 акра, което го определя по-скоро като култов център, отколкото като град, и съответства на това, което се предполага, че Мелхиседек е установил. Археологическата възстановка на стената от XVIII в. пр. Хр. открива, че тя се е издигала на седем метра височина и на определени интервали била прекъсвана от квадратни наблюдателни кули, с три метра по-високи; две от тях били издигнати от двете страни на главния вход. Първото величествено ограждение на Йерусалим имало впечатляваща прилика с описанието, дадено от Платон в „Критий“ на укрепената стена, опасваща Атлантида, с която достигнала зенита на своето обширно, стилово влияние по средата на бронзовата епоха.

Мелхиседек предлага на Авраам хляб и вино не просто от обикновено гостоприемство, а защото тази храна и това питие представляват вид причастие, част от посвещението на патриарха в свещените мистерии на атлантите и чрез него на израелитите, които по този начин станали Избрания народ – избрани от Мелхиседек, най-висшия служител на древната атлантска религия, която ги издига над племените суевория, присъщи на техните семитски съседи. Това свещено взаимодействие е без съмнение първоначалният мотив, стоящ зад Излизането, тласъкът, предизвикал миграцията към Обетованата земя. Това било тайното

чувство, което подхранвало евреите през столетията на бедни и мъки в чуждите земи, особено в Египет, което ги крепяло в тяхната предавана от поколение на поколение надежда, че някой ден ще се завърнат в Цион, за да бъдат заедно със своя „най-висш Бог“. Всъщност, както преди повече от 200 години, когато били асоциирани с лудия Ахенатон в неговата столица на слънчевия култ, „Урусалим“ на Палестина е повторно споменат като „най-великия град“ в клинописни текстове от Амарна. Първоначалното му несврейско име е Иерушалаим, или „Основаният от Салем“, йсубитския бог на благоденствието.⁸²

Присъствието на Мелхиседек на хълма Мория е неразривно свързано с идентичността на кивота като хранилище на геокондензатора, задвижван от сеизмичната енергия. Самият Израел е разположен така, сякаш е възседнал Долината на големия разлом (Йорданската долина), границата между Арабската и Африканската тектонична плоча, където техните остри сблъсъци причиняват големи земетресения от седма и по-висока степен поне веднъж на столетие. Според професор Фрайдмън „разрушителни земетресения продължават да се случват от години в Израел... Оценяването на сеизмичността на региона доведе в резултат до създаване на специална сеизмична система, използвана в строителството“.⁸³ Хълмът Мория е бил в епицентъра на многобройни тектонични събития в миналото, за което свидетелстват археологическите данни от разкопките на древния еврейски храм – при тях в няколко от земните пластове са открити следи от геолошко разрушение. Между 715 и 780 г. сл. Хр. джамията „Ал Акса“ – една от ислямските добавки към храмовия комплекс – е била два пъти разрушавана от земетресения.

Сеизмичната активност на хълма Мория зарежда Ковчегата на завета с достатъчна енергия, за да функционира по предназначение, така че хълмът е най-доброто възможно място за това захранвано от земята устройство. В книгата „Царства“ се споменава за това, когато Господ говори с Илия: „Излез та застани на планината пред Господа. И ето, Господ минаваше и голям силен вятър цепеше бърдата и сломяваше скалите пред Господа, но Господ не бе във вятъра, а подир вятъра земетръс...“⁸⁴ Много преди това Яков сънува „портата към небето“ на върха на хълма Мория, точно както различни американски индиански племена от Американския югозапад все още спят на върха на природния

памятник Пинаклес с надеждата, че неговата кристална гранитна скала, заредена с йони, ще им даде божествени видения по време на тяхното нощно търсене на духовно познание под звездите на Южна Калифорния (външната проява на това енергизирание е под формата на син ореол от геофизични енергии, породени от разлома Сан Андреас, разположен непосредствено под скалата. Смятало се, че синьото сияние влияе върху съзнанието.) От тази гледна точка името на Мория, „Избраният от Яхве“, е особено подходящо.

Цар Давид умира и успява само да положи основите на храма, така че завършването му е поверено на неговия син, Соломон, който го наследява през 966 г. пр. Хр. Строежът е отложен за четири години поради належащи дела, като екзекуцията на брата на Соломон, който се опитал да узурпира властта. Най-накрая обаче било поставено началото на сградата, която трябвало да стане последното място за съхранение на Ковчегата на завета. Строежът продължава без повече прекъсване през следващите 12 години и в резултат е създадено едно от най-забележителните архитектурни чудеса на древния свят. Въпреки че израелитите ревнували от профанизацията му, защото го докосвали ръцете на неевреи, храмът почти изцяло бил построен с труда на финикийците. „За съжаление, пише авторът Мейтланд Едеи, на неговия народ му липсвали необходимите умения, така че Соломон сключил договор с цар Хирам от Тир и той му пратил екип архитекти, зидари, дърводелци и ковачи...“⁸⁵ Във всеки случай те били под ръководството и внимателното наблюдение на левитските свещеници, които били пряко отговорни за Ковчегата на завета.

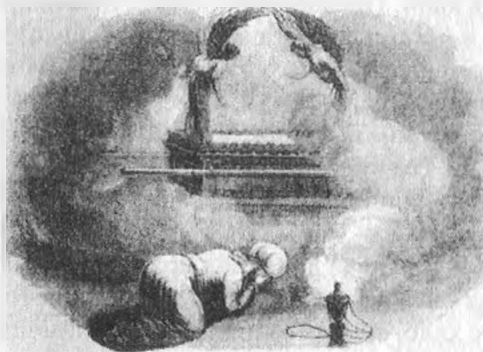
Както е описано в Стария завет, книга „Царства“, всичко, свързано със свещената сграда, било величествено. Издигнали са я на билото на хълма Мория, точно на север от града, върху хармана, който Давид купил от Орна – *tabbur ha-arez*, „Пътя на света“ – „мястото на обожанието“ на Мелхиседек, което било разположено точно върху водите на Великия потоп, довели мистериозния култ на Атлантида именно на това място. Върхът, на който се издигал храмът, бил относително малко пространство със стръмни склонове от западната, южната и източната страна, а от север – по-полегат. За да приюти жителите на Йерусалим и всички поклонници, които се очаквало да заприждат от цялата страна, около сградата била построена голяма, широка есплана-

да чрез подпълване на склоновете около върха на хълма Мория. Покривашите конструкции били укрепени с подпорни стени, издълбани в скалите. Районът, ограден от тези рампи, по-късно става известен като Храмовата планина.

Свещената постройка на Соломон имала дебели три метра стени, простиращи се на 40 м дължина и 10 м широчина, така че да се образува правоъгълна структура с височина 15 м. В съседство – на площада, заобикалящ храма, павиран с равни блокове от полиран камък, се издигал олтар. Той бил поставен върху висока площадка, която приличала на стъпаловидна пирамида, чийто връх бил на 4,5 м височина и до него можело да се стигне по редица каменни стъпала откъм южната ѝ страна. Между нейната основа и предната страна на храма имало бронзов съд, побиращ 30 т, известен като *yam*, пълен с няколко хиляди галона свещена вода, която си „почивала“ в присъствието на изображения на дузина бикове. Работници пренасяли скъпоценната течност от *yam* в по-малки съдове, наричани *kiy-yorot*, поставени на колелца (*mechonot*), за да бъдат придвижвани по-лесно за удобство на посетителите, които трябвало да спазват изискването за ритуална чистота, преди да влязат в храма.

Каменната стълба стигала до източната страна на сградата и до единствения вход към нея, от двете страни на който се издигали бронзови колони, високи осем метра. Като минели между тях, посетителите влизали в *ulam*. Преминавайки през това малко преддверие, те влизали в *hekal*, главната зала, най-голямото отворено и най-украсено помещение в сградата. Точно под напречните греди на кедровия таван, на около 12 м височина имало капандури, които нускали светлината отгоре. Снопове светлина влизали под тъгъл в залата, която била замъглена от облаци таян, излизаци от бронзови кадилници, и от дима от всекидневно изгаряните дарове – на изгрев и залез слънце, принасяни в жертва на олтар, разположен близо до далечния край на залата. На известно разстояние зад олтара, в центъра на помещението, имало дузина малки късове хляб, символизиращи 12-те племена на Израил, всеки един поставен на ниска масичка. За церемонията след падането на мрака имало нужда от лампи – те стояли на високи триножници, разположени срещу покритите с кедрово дърво стени, украсени от едната страна на храма с изображения на херувими и лотоси.

Отвъд жертвения олтар имало още стъпала, водещи към много високи порти, покрити със злато. Никой, дори и самият Соломон (освен в изключителни случаи) не можел да минава през тях, освен *Cohen Gadol*, главния левитски свещеник, който имал това право само веднъж в годината – на изгрев слънце на 1 октомври, празника Йом Кипур, „Деня на изкуплението“. Целта му била всяка година да възстановява специалната връзка, „завета“, между Яхве и неговия Избран народ, защото те се били отчуждили от него – случая със Златния телец, който почнали да почитат, докато Мойсей получавал Десетте заповеди на Синайската планина. Днес, близо 3000 години след като Йом Кипур бил честван за първи път, той все още е свързан с Ковчеза на завета. По време на траещото един час *Ne'ilah*, „Отваряне на портите“, с което завършвала церемонията, присъствало цялото паство, защото само в този момент било позволено да се отвори кивотът, в който се съхранявали свитъците на свещената книга Тора. Издълбаният на скъпоценния камък закон и неговото златно хранилище били зад високите врати на следващата стая, Светая светих, във формата на куб, наричана *debir*, или „светилище“. В центъра ѝ, на пода, стоял величественият кивот, пазен от двете страни от двойка петметрови херувими, направени от маслиново дърво и покрити със злато.

Кохен гадолът, първосвещеникът на Соломоновия храм, проснат пред Ковчеза на завета.

Макар да се предполага, че е изцяло еврейско дело, храмът бил пълен с духовни елементи от по-ранни култури. Както споменахме вече, размерите на Светая светих съвпадали с тези на

Камерата на царя в Голямата пирамида. Освен това и двете помещения били без прозорци. Двата стоящи един срещу друг херувима били по-мощните версии на двете фигури на Изиди, разположени върху самия ковчег, и повтаряли като дизайн мотиви, срещащи се и по стените на *hekal*. Главната зала също била декорирана с лотосови мотиви, в чест на цветето, което било символ на долината на Горен Нил. Там то било свещеното цвете на Нефертум, божествения господар на растителността и благоуханията, и символизиращо прераждането: египетската Книга на мъртвите разказва, че сътворението започва, когато „един голям лотос се появи от първичните води“.⁸⁶

Отвън високите бронзови колони, разположени от двете страни на входа на храма, носели имената Боаз и Якин и според историка Франсин Берни представлявали „стабилността и силата на двете земи (Юдея и Израил), свързани заедно“. „По същия начин в древен Египет колоните (обелиските) – винаги по двойки – символизирали обединението на Долен и Горен Египет.“⁸⁷ На практика целият вход на храма, известен като „портата Мигдол“, много наподобява оградения с две колони портик – по същия начин ориентиран в посока изток – на Мединет Хабу, Храма на победата, завършен около 1190 г. пр. Хр. в долината на Горен Нил, Западна Тива. Днес Мединет Хабу е най-добре запазеният от всички древни религиозни комплекси в Египет. Той бил построен от Рамзес III в чест на победата му срещу последното нашествие на морските народи в Делтата, което става точно 30 години след като израелитите напускат египетското царство. Първоначалните египетски корени на самия кивот не са забравени и паметта за това е съхранена чрез повторението на династичната свещена архитектура в Йерусалим.

Бронзовият съд, побиращ 30 т вода, бил обкръжен от дузина излети от бронз бикове. Броят им очевидно символизиращ 12-те племена на Израил, но изборът на животното при всички случаи е персонификация на Апис, свещения бик на Мемфис, където се смятало, че по движението му може да се предсказва бъдещето. В тази си функция Апис бил свързан с астрологията и 12-те дома от Зодиака. За да изтъкнат плодовитостта на дален бог, египетските жреци поставяли на челото му сребърен триъгълник, същия знак, който по-късно ще се преобразува в еврейския символ *magan david*, по-известен, макар и погрешно, като „Звездата на Давид“–

тя обаче не представлява звезда, а двойка пресечени триъгълници, означаващи свещения център, създаден от обединението на небесната и земната енергия. Египтяните вярвали, че Апис е роден от девица, оплодена от Птах, бога на сътворението, също както Мелхиседек, първия първосвещеник на хълма Мория. Освещаването му от Ной е изразено чрез големия съд със свещена вода, точно както парчетата хляб, поставени в центъра на главната зала, символизират свещеното причастие, което Мелхиседек поднася на Авраам след Великия потоп.

Атлантският мистериозен култ, който Мелхиседек въвежда в Палестина след катаклизма от края на IV хил. пр. Хр., бил по същия начин въплътен чрез символи в храма в Йерусалим. В диалога си „Критий“ Платон твърди, че пет било мистичното число на Атлантида и то било заложено в цялата ѝ свещена архитектура и митология. Остров Атлантида бил съставен от пет редуващи се пръстена суша и вода. Посейдон, богът – създател на Атлантида, станал баша на пет двойки близнаци, които трябвало да управляват океанския свят. По същия начин в Йерусалим удвоеното число пет било вложено в трите стълбища, всяко състоящо се от десет стъпала, водещи до върха на олтара в двора, до входа на храма и до Свстая светих. В главната зала имало десет прозорца и десет триножника. Отвън десет малки съда, *kiv-yorot*, били подредени пред големия съд с вода. Това наистина огромно хранилище на вода, което всъщност символизирало *yam*, морето на Атлантида, отразявало вярването на израелитите, че близко разположеният извор Гихон е процепът, през който приливът на Великия потоп се върнал в недрата на земята.⁸⁸ Свещената вода, с която бил пълен басейнът, и която се разливала в съдове за посетителите, за да се очистят, преди да влязат в храма, се вадела от извора Гихон, където се смятало, че все още текат водите на Потопа. В архитектурния замисъл на свещеното място, което било толкова чувствително към всеки символичен нюанс, присъствието на тези различни духовни корени в съответните числа и обекти било изключително уместно.

Ковчегът на завета най-накрая бил поставен на подходящо място и вече не наранявал хиляди невинни с мощните си взривове огнена енергия. Напротив, през следващите 364 години той благославя Израил и в страната настъпва истинска златна епоха, по време на която в умовете на нейните учени се изгражда невероят-

на мозайка от културни влияния, религиозни вярвания и преживявания. Озарени от светлината на кивота, мъдрите хора съставят Стария завет и полагат основите на юдаизма, една нова, изумително гъвкава религия, успяла да оцелее през следващите хилядолетия, изпълнени с непрекъснати бедствия и гонения.

Самият Соломон имал право на специален достъп до Аронаха Берит под бдителното наблюдение на левитските свещеници, както пише в „Царства“: „И Господ даде на Соломон мъдрост и разбиране извънредно много, и голямо сърце, колкото са пещчинките на морския бряг. И мъдростта на Соломон превъзхождаше мъдростта на всички деца Израилеви и цялата мъдрост на Египет. И затова той бе по-мъдър от всички мъже.“⁸⁹ Кивотът, изглежда, дарявал на цялата страна могъщество. Експанзията на Израил от река Ефрат до египетската граница била невероятно политическо постижение за народ, съставен от номади, живеещи в палатки. Легендите за мъдростта на Соломон се разнасят по целия свят, както и мълвата за неизмеримото му богатство, благодарение на което станало възможно изграждането на храма. Той организираше и експедиции до митичния Офир, корабите му се връщали от мините на Южна Африка пълни с товар и пазарите изобилствали със злато и разкошни скъпи вещи.

Макар и съхраняван в храм, специално предназначен, за да бъде на безопасно място, кивотът продължава да бъде могъщ феномен. При контактите с него трябвало да се спазва определена дистанция. Когато върховният жрец на левитите, *кохен гадол*, се приближавал по време на ежегодния Ден на изкуплението, десният му глезен бил завързан за дълга верига, държана от останалите служители, криещи се зад високите порти на Светая светих. Ако се случело жрецът да бъде поразен и да се строполи до ковчега, служителите го издърпвали за веригата обратно в главната зала. Въпреки всички усилия на Соломон да укроти силата на кивота, той все още понякога резонирал с тектоничния пулс на земята.

Почти веднага след смъртта на Соломон през 915 г. пр. Хр. обединението на народа, което той успял да постигне, започнало да се руши. През следващите три столетия страната се раздираше от все по-дълбоки политически несъгласия, които ускорили военния ѝ упадък, докато най-накрая царството било подчинено от вавилонците. През 597 г. пр. Хр. те поставят на трона в Юдея свой 21-годишен цар марионетка, който по-късно променя името си от Матаниаху, „Дар от Господа“, на Зедекия (Седекия), „Добродетелта на Господ“. Без да се съобразява с това, че е васал на Вавилон, той пренебрегва лоялността към своите чуждестранни господари и вдига въстание срещу тях, като създава съюз с египетския фараон Хофра (исторически съществуващия и съвпадащ по време фараон Априес от Двайсет и шестата династия). Научавайки за предателството на Зедекия, в началото на юли 589 г. пр. Хр. вавилонският цар Навуходоносор II обсажда Йерусалим – „той и цялата му войска“⁹⁰. През следващите 18 месеца „всичко лошо се струпа на обречения град, който изпи до дъно чашата на Божията лудост“⁹¹. След като столицата пада, началникът на телохранителите Навузардан е изпратен да довърши методично пълното ѝ унищожение. Той позволява на малцина от най-бедните да останат в земята за лозари и земеделци⁹², а неговият подчинен Годолия е изпратен заедно с халдейски стражи в Масфа да управлява Юдея (Юдовото царство).⁹³

В Йерусалим вавилонците първо изнасят всичко ценно от храма, после го сриват до земята. Във втората книга „Царства“ от Стария завет е изброена многобройната плячка, орабена от войските на Навуходоносор, преди да унищожат „Дома Господен“. Списъкът е повторен и в книгата на пророк Йеремиа. И в двете е споменато, че бронзовите колони, големият и малките съдове за свещената вода, кадилните жертвеници за тамян и въобще всички ценни или полезни вещи – дори лопатите, шипците за почистване на свещите, делвите и блюдата – са взети от победителите. С други думи, мястото е изцяло оголено от всички предмети, преди да бъде заличено. В дългия каталог с подробно изброените откраднати вещи обаче Ковчегът на завета не е споменат, което е доста странно. Като най-голямото съкровище на Храма, едва ли вавилонците биха пропуснали големия златен сан-

дък. И макар че той е най-ценният предмет, който израелитите притежавали повече от четири столетия, от този момент нататък той изчезва от Стария завет, без какъвто и да било коментар.

Почти 150 години след падането на Йерусалим израелитите се завръщат от вавилонския плен заедно с абсолютно всяка част от откраднатия от нашествениците инвентар на храма. Книгата на пророк Данаил изброява 10 398 предмета, предадени от персийския ковчезник Метрадат на Шеш базар, принца на Юдея. Сред тях са ритуалните хранилища за светена вода, кадилниците, бокалите и съдовете от всякакъв вид, всичките от злато или сребро. Когато описва обаче възстановения храм, Талмуда отбелязва едно важно противоречие: „Първото светилище се отличаваше от второто по пет неща – кивота, покривалото на кивота, херувимите, Огъня и Урим и Тумим“.“⁹⁴ Каквото и да се е случило с Арон ха Берит, поне е избегнал хватката на Навуходоносор.

Оттук насетне кивотът е споменат с няколко бегли коментара. Пророчеството, че кивотът ще бъде забравен, когато най-накрая народът стане прекалено праведен и няма да го изпозва, защото няма да има нужда от него, не звучи много убедително и е написано дълго време след като безценното съкровище е изчезнало.⁹⁵ Краткото споменаване в „Откровение“ на свети Йоан, че кивотът е отишъл на небето, може да се приеме като предположение, че свещеният обект е загубен завинаги.⁹⁶ Обратно на двете неясни забележки, един пасаж във втора книга Макавейска⁹⁷ ни казва как пророкът Йеремиа, „по божествено към него откровение“, взел Ковчеза заедно с други вещи от храма („скинията, ковчеза и кадилния жертвеник“) и ги скрил в пещера в планината Небо. След това заявил, че това място трябва да остане тайна, „докато Бог се умилистави и отново събере Своя народ“⁹⁸. Планината Небо е идентифицирана като местността Джабал Нибу – по-скоро един издигнат хребет, отколкото истинска планина, около 800 м над морското равнище в Западна Йордания. В района са открити единствено развалините на малка християнска църква, датирана не по-рано от края на III в. сл. Хр. Упоритите усилия да бъдат открити някакви следи, водещи към кивота, засега са напълно безуспешни. Или Джабал Нибу не е пла-

* Магически камъни (предмети), които били част от облеклото на юдейския първосвещеник. С тяхна помощ можело да се предсказва бъдещето. – *Б. пр.*

нината Небо, или Йеремия с най-опитният агент по секретни операции в историята.

Неговата история е разказана повторно в *Мишнајота* (увода към древните текстове, заличени от Мишна, първата част от Талмуда) на „Массахет Кеилим“ – сборник от 12 глави от IX в., в който се описва скритото съкровище. Разказът тук се различава от версията във Второзаконие по един показател – пророкът Йеремия заровил кивота в някакво, все още неразкрито място седем години преди храмът да бъде разрушен. В сирийския апокрифен текст „Откровението на Барух“ Йеремия е заменен от четири ангела, на които било казано „и земята отвори пастта си и ги погълна“.⁹⁹ Лицата на подробности в тези оскъдни обяснения означават, че техните автори знаели само, че кивотът е изчезнал след нападението на Навуходоносор през VI в. пр. Хр., не е попаднал в ръцете на войската на неприятеля и е бил скрит някъде в региона.

След завръщането на израелитите от Вавилон те започват да строят нов храм на мястото на руините на старото величествено Соломоново творение и завършват строежа на 12 март 515 г. пр. Хр. Той също е разрушен – 400 години по-късно по време на управлението на цар Ирод I, когато е проведена мащабна кампания за осигуряване на пространство за много по-голяма, колосална квадратна площадка, която покривала цялата Храмова планина. И във втория храм, и на новата площадка обаче липсвало нещо – Ковчегът на завета. Независимо от цялата си власт дори Ирод Велики не успява да установи местонахождението му. „Когато той най-накрая проникнал в гробницата, където се съхранявали саркофазите на Соломон и Давид, пише специалистът по историята на тамплиерите Стивън Сора, според мълвата един от неговите охранители бил поразен от внезапен огън, който го подпалил.“¹⁰⁰ Изглежда, че дори след като бил заровен в продължение на пет столетия, непредсказуемият „Божи завет“ все още резонирал в хармония със земните енергии.

Изградена, за да просъществува във вечността, мегаломанската постройка на Ирод е напълно разрушена през 70 г. – точно пет години след завършването ѝ – от консула Тит и римските легиони. Те занасят вкъщи доста военни трофеи, както е показано на прочутия им паметник на победата в имперската столица. Но Ковчегът на завета не е сред тях.

Десета глава

КИВОТЪТ И КРЪСТОНОСНИТЕ ПОХОДИ

Защото те притежаваха умения, неизвестни нам, и знания, които по-нисшите от тях същества не биха могли да проумеят. Умело създаваха велики творения и чудни открития правеха, издигаха и обожаваша справедливи идоли в името на надеждата да попаднат в рая на хората и затуй трябва да им бъде простено.

Хафиз Ибрахим, ислямски поет от XIV в.

След като Тит* разрушава храма, той става един от най-прочутите и достойни (макар и живял доста кратко) императори. Наследен от няколко доста компетентни, а понякога направо брилянтни лидери, като кулминацията на тази успешна за Римската империя поредица е сто години по-късно при управлението на Адриан и Марк Аврелий. Следвайки примера на Цезар, те застават стабилно начело на класическия свят – една чудесна сплав от изкуство, архитектура, обществени дела, философия, литература, законодателство, образование, социално добруване, военна защита и над всичко това – римската стика за извличането на реда от хаоса. *Pax Romana* [лат. „Римски мир“ – има се предвид идеята за държава, спазваща еднакви ценности] става смисълът на живота за няколко столетия.

От тлесците развалини на храма на Ирод обаче се надига и се разпространява като смъртоносен газ във въздуха една вековна

* Тит Флавий Веспасиан (39-81 г.) – император на Римската империя от 79 до 81 г. под името Тит. Син на император Веспасиан. Ръководи окончателното смазване на въстанието в Юдея. По негово време е завършен строежът на Колизеума. Друго известно събитие, случило се при неговото управление, е изригването на вулкана Везувий. – *Б. пр.*

омраза. Това е дълбоко стаена ненавист, незабравена и непростена през вековете, подхранвана от поколения лишени от собственост евреи, за които омразата към Рим се е превърнала в религиозно задължение. В началото те дават израз на чувствата си, като стават последователи на разпънатия Исус. Първите християни били равна смес от евреи и неевреи и поради тази причина римските власти не правели разлика между тях. Демонизирайки всички други форми на духовност, тези ранни монотеисти отказвали да се подчиняват на римския закон, гарантиращ религиозната свобода, и били изгонени от столицата като войнстващи атеисти. Насилственото им преместване ги разпръсква из най-отдалечените места на империята, но с течение на времето те образуват силата, която според прочутия историк от XVIII в. Едуард Гибън „подкопава вътрешния живот на Рим, превръщайки го в лека перушинка, която лесно можела да бъде отвята от ветровете на промяната“.¹

Имало и други съществени причини, родени от все по-дълбоката религиозна криза, която поставяла под въпрос духовните основи не само на уважението към императорската власт, но и на целия класически свят. От края на V в. сл. Хр. границите на империята стават крайно несигурни и незащитени, защото християнизирания римляни не искат да рискуват бъзсмъртните си души, като постъпят в армията, където трябвало да нарушават Божията заповед „Не убивай!“. Тъй като не били притеснявани от подобни морални задръжки, германските племена разбиват северните защитни граници на империята, които ги възпирали през последните 700 години, и една унищожителна приливна вълна от грабежи и насилия се понася с неслучайна бързина по протежението на целия Италийски полуостров. На 4 септември 474 г. императорският Рим умира – финалното действие в разиграващата се историческа драма е абдикацията на младия Цезар, който оставя властта в ръцете на германеца Одоакър. Варварският вожд не убива уплашения си пленник, а го изпраща в далечната провинция и определя издръжка до края на живота му, който преминава спокойно и анонимно. Тъжната ирония в случая е, че последният римски император носи името на митичния основател на великия някога град – Ромул (Ромул Аугустул).

Унижението на Ромул Аугустул не означава обаче автоматично предаване на властта. Нито Одоакър, нито неговите наследници се интересуват и обръщат някакво внимание на великолепно наследство на класическата култура. Последният колапс на цивилизацията не е просто лека, незабележима въздишка, а хаосът, който последва нашествието, е само предшественик на много по-страшни времена. Начинът на живот, с който римляните били свикнали от векове, вече не бил същият, особено по отношение на материалните условия. Липсата на всички обичайни за тях удобства и навици – от законовата уредба и отличното земеделие до високо развитата медицина и образование – води до всекидневно задълбочаваща се бездна от глад, беззаконие и невежество. Тъй като нямало централна власт, обществото започва да се разпада. Неслучайно трудните времена, последвали детронирането на Ромул, са запомнени като Тъмните вскове. Личната хигиена принципно не се одобрявала и се пренебрегвала, защото греховните римляни обичали своите бани. Вследствие на това болестите и спидсмиите, присъединили се към невежеството, глада, суеврието, бедността и робството, стават отличителна черта на бившата империя, която се разпада на безброй части, управлявани от земевладелци с лични малки армии, служещи само на собствения си интерес. В йерархично отношение под тях имало неголям брой имотни семейства, към които се водели на служба занаятчии и селяни, а всички те били заобиколени от огромна маса най-долна човешка измет.

Единственият по-могъщ компонент, който израства от този нов световен ред, е монолитната църква. Нейните водачи вече били успели да ликвидират безбройните си опоненти, да потиснат с усърдие и религиозна ревност всички останали (на моменти изглеждащи безкрайни) ереси и да узаконят своята власт като единствените възможни представители на Бога и в този и в следващия живот. През следващите 500 години те умело манипулират и формират емоциите на европейското общество – и на владетелите, и на обикновените хора, в резултат на което Християнската църква е възприета като материалното възплъщение на божествената воля. Вследствие на тази свръхестествено голяма сила, с която е овластена църквата, всеки аспект от общест-

вения и частния живот попада под нейната диктатура, независимо дали става въпрос за духовен или светски проблем. Цялото човешко съществуване – от раждането до смъртта и след това – е подчинено на християнските догми. Единствено църковниците имали право да казват на своите мръсни и тънещи в невежество енорияши какво да мислят и как да се държат, докато продължавали да преследват и наказват всяка мисъл и действие, оценени като политически некоректни, с всякакви възможни средства – от глоби и данъци до изгаряне на кладата.

Денят на Страшния съд

Основният мотив в ранносредновековната идеология, който поддържал институционализирането на християнството, е мотивът за Деня на Страшния съд. Век след век свещениците от цяла Европа тъпчели в съзнанието на всяко поколение ужасяващите последици от греховете и обещанието за спасение в деня, когато Исус ще се появи, възкачен на трона си върху златен облак, и ще отвори портите небесни за малцината чисти души, които ще застанат до него, а по-голямата част от човечеството ще бъде изпратено в ада и светът ще бъде унищожен, за да се постави началото на Неговото хилядолетие в 1000 г. сл. Хр. Неговото завръщане – смятано за абсолютно сигурно – се превръща в централна точка на религиозната вяра и в ужасяваща неизбежност, която обвързвала уплашените маси с църквата, тяхната единствена надежда за спасение.

След началото на Х в. всеобщото очакване на Деня на Страшния съд става все по-интензивно, масовата истерия се подклажда от църковниците, които обещавали последен шанс за изкупление от вечните мъчения в отвъдния свят. В края на 900-те години европейците били толкова наостроени на апокалиптична вълна, че започнали да даряват всичките си материални придобивки на църквата в замяна на пълни индулгенции (опрощаване на греховете им за целия живот), които, естествено, се продавали от епископите и кардиналите. Бедните хора пращали синовете и дъщерите си в семинарии и женски манастири, докато знатните семейства завещавали земите на предците си на църквата. Когато настъпила новата година и заедно с нея новото хилядолетие, целият християнски свят затаил дъх. Но минутите станали часо-

ве, часовете – дни, после седмици, а никакъв знак за предстоящ апокалипсис не се появявал на небето. Хората започнали да си искат обратно даренията и земите, но епископите отказвали, а когато ги питали защо събитието на хилядолетието не се е случило, давали мътни и незадоволителни обяснения. Пътищата Божии били мистерия и простосмъртните не могли да проявяват безочие и нахалство да ги поставят под съмнение. В края на краищата разкаялите се грешници не били прахосали парите си, а били „запазили съкровищата си на небето“, само временно съхранявани от свещениците до идването на Деня на Спасението.

Междувременно покварата обхващала всички нива на християнското общество. По-голямата част от народа била невероятно бедна, истинска папач от просяци и всевъзможна измет. Селяните се борели с огромни усилия да оцелеят, а много свещеници си позволявали двоен стандарт – живеели в изумителен лукс, но парадирали със свящото си благочестие. В определен смисъл крайт на този контролиран от лицемерното духовенство свят настъпва в деня на новата 1000 г. До този момент църковните прелати изисквали пълно подчинение от всички слоеве на обществото. Но когато Денят на Страшния съд не настъпил и греховното човечество не било хвърлено в преизподнята на ада, а добродетелните избрани не били издигнати във вечното блаженство, на всички нива сред народа започнало да се надига огромно негодувание, заплашвало да унищожи църквата изоснови и във всевъзможните ѝ разклонения. Предишните вскове на лицемерно набожна поквара, прекомерно влияние, позволена неморалност и пропагандни лъжи възпламеняват насилствена реакция срещу всички форми на организирана религиозност по целия континент. Стотици църкви са ограбени и осквернени, техните символи и религиозни принадлежности са разпръснати и загубени. Епископите вече не могли да пътуват свободно из епархията си, а много от свещениците изобщо не смеели да посетят паството си. Папската власт се разпаднала под яростната всенародна атака, а местните управници явно пренебрегвали съветите на Рим и се борели с църквата за завоюване на територии. След като вече нямали морален компас, който да следват, много обикновени хора отказвали да понасят с търпение участието си на разкаяли се грешници и ставали разбойници. Скитащите се банди се размножавали непрекъснато, плячкосвали хищно градове и селски имения, тъй ка-

то не били ограничавани от никакви закони – такива просто нямало. Вълната от престъпления си съперничела с постоянно нарастващите междусобни воювания из цяла Европа, тъй като винаги имало някой владетел, който да отмъщава за нещо на друг. Западната цивилизация била на път да се самоунищожи.

ПЛАНЪТ НА ПАПА УРБАН

Усилията на някои от църковниците да отклонят предстоящата гибел на европейската цивилизация и призивите им за пробуждане на съзнанието се проваляли – бившите им спориши изпитвали омраза към всякакъв вид духовенство. Положението било такова, че във втората половина на XI в. от Британските острови до Балканите започват да се появяват предзнаменования не само за разпадане на църквата, но и за унищожение на самото християнство – най-малкото на неговата римска версия. Дори твърдата воля и решителността на дошлия на власт в Рим през 1073 г. папа Григорий VII да спре стремителното падение на Европа и да възстанови централната власт на църквата се провалят. При сблъсък си с изглеждащата на пръв поглед непреодолима разруха неговият наследник, отчаяният папа Урбан II, ражда една идея, която успява да се пребори с надвисналата катастрофа и вдъхва нов живот на агонизиращата от проблеми християнска религия.

В началото на юли 1095 г. папа Урбан II предприема много важно пътуване из Южна Франция. Това е първият път от много години, откакто някой висш църковен служител – да не говорим за папа – е бил виждан в тази част на света, и навсякъде се събират огромни тълпи, желасци да го зърнат. Независимо от лошата слава, която църквата си била спечелила, благоговението към папската длъжност се заражда отново при вида на светия човек на живо. Еретическата неприязън поне за малко е оставена в сянка от невероятното великолесие и тържествена церемониалност, съгъстващи появата на папата, на които би завидял всеки цар.

Урбан II обаче има много по-сериозни намерения, които не се ограничават до рекламна обиколка с цел повдигане духа на несигурното римско папство. На 27 ноември той се появява пред голяма общност, предимно френски аристократи, благородни-

ци, военачалници и рицари, известни с латинското име *milites* (лат. „войници“). През стотите години, последвали фиаското с Деня на Страшния съд, рицарите се били превърнали в една непочтителна, неуправляема сила, постоянно избиващи се един друг, лутащи се напосоки из Европа и плячкосващи всичко по пътя си. Техните безкрайни грабежи, семейни вражди и вендети правели живота на всички други абсолютно непоносим. Трябвало да се направи нещо – да се отърват от тях или поне да отслабят съсловието им. Именно това била истинската цел на проповедта на папа Урбан II пред събралото се множество до стените на град Клермон. Енергичен лидер, притежаващ истински ораторски способности, папата не парадирал с личната си религиозна власт, а се обърнал директно към трудната си аудитория, поласкал слушателите като славни, праведни християни и ги призовал към една нова, обща кауза. Както много малко други речи, неговата, произнесена в онзи хладен есенен следобед¹, щяла да промени хода на историята и да задвижи събития, които все още се отразяват в отношението на Западния свят към Близкия изток:

Раса, абсолютно чужда на Бога, е навлязла в земите на християните и заличава народа чрез мечове, грабежи и огън. Тези мъже унищожават олтарите, омърсели преди това от нечистите им ритуали. Те обрязват християните, като оставят кръвта да се лее по олтарите и в купелите за кръщение. Те разцепват нъповете на тези, които са избрали да измъчват и убият с най-отвратителна смърт, раздират най-важните им жизнени органи, забиват ги на колове, влачат ги наоколо, а после ги бичуват, както лежат проснати на земята с всичките си извадени вътреинности, преди да ги довършат. Чрез непоносими мъчения се опитват да измъкнат от тях нари, каквито те нямат, одират кожата от петите им и ги бичуват по разранените места, за да разберат дали не са скрили някъде друго имущество. А какво трябва да кажа за насилието, на което са подложени жените? За тях ще бъде по-лошо, ако заговорят, затова ще замълча.²

¹ Вещност папа Урбан II държи речта си на службата „утреня“ в храма на ключният манастир „Клермон“, което отговаря на два часа след полунощ. – Б. пр.

Слушайки разпаления папа, човек можел да си помисли, че светият Божи град току-що е бил превзет от истински демони езичници. Всъщност Йерусалим бил под непрекъснатото владение на ислямските завосватели през последните 458 години. През цялото това време „привилегиите и сигурността на християнското население били гарантирани“ от великодунните араби, които държали на пълната религиозна свобода на всички жители на града.³ Немного отдавна, през 1064 г., на около седем хиляди поклонници, водени от архиепископа на Менц и епископите на Утрехт, Бамберг и Ратисбън, им било дадено правото свободно да празнуват в храма „Гроб Господен“ [Йерусалимския храм „Възкресение Христово“]. На следващата година Йерусалим е превзет от банди пастирски племена, туркомани, които насилствено свалят от власт ислямските управници, а после безразборно избиват 3000 жители, както християни, така и мюсюлмани. Дори и тези събития обаче се били случили 30 години преди гневния изблик на папа Урбан II. И макар че неговото кърваво описание не било нищо друго освен живописна измишльотина, то все пак осигурило материал за пропагандните разкази, изпълнени с насилие и разпалващи желание за мъст, от които всеки подбудител на войни има нужда, за да постигне целите си.

Папата най-накрая стигнал до същинската цел на своята проповед:

На чии плещи лежи задачата за отмъщение и възстановяване на загубеното, ако не върху вашите? Коя нация от всички останали Бог е надарил с изключителна бойна слава, величие на сърцето, телесна здравина и силата да покорите всекиго, който би дръзнал да ви се противопостави? Нека този, който в миналото е имал обичая да води лични войни срещу правоверни, да тръгне срещу неверниците! Нека тези, които преди са били разбойници, сега станат войници на Господ; тези, които са воювали с братята и кръвните си роднини, да поведат праведна битка срещу варварите; тези, които са били наемници за дребни монети, да получат възнаграждението си във вечността!⁴

Това, за което призовава Урбан II, на практика е военно нападение в Светите земи и „освобождение“ на Йерусалим от ис-

лямските завесователи. Всеки, който участвал в този поход, щял не само да бъде освободен от всички престъпления, които е извършил, без значение колко тежки били, но най-важното – осигурявал си място на небето. Каквото успеел да вземе като плячка – съкровища, роби или земи – от враговете на църквата, било негово. После добавил, че Денят на Страшния съд не може да настъпи, докато Йерусалим е окупиран от враговете на Бога и по този начин намекнал, че това е причината, поради която светът не е стигнал до така дълго предсказания си край в началото на хилядолетието. Неговият въодушевяващ призив възбужда народните страсти, а ефектът е далеч над очаквания. Манипулативната реч на Урбан II предизвиква най-масовата мобилизация от дните на древния Рим, невероятен феномен без precedent в средновековната епоха. Месеци след призива му в Клермон 100 000 мъже и жени от всякакви слоеве на обществото потеглят към Йерусалим. Бедни и богати внезапно напуснали родните си места, за да се присъединят към най-мощното начинание на християнския свят: Първия кръстоносен поход.

*Кръстоносците
в похода си към
Светите земи.*

Общанието за изобилни награди в този живот, както и в отвъдния, въодушевява милиони европейци. Те освен това са дълбоко вдъхновени от най-великия идеал, предлаган някога на едно поколение: да се борят за града на Бога, където Самият Спасител е бил разпнат и погребан в Гроба Господен. Да го освободят от оскверняващите ръце на мюсюлманите било най-доблестното задължение, поверявано на група хора от самото зараждане на християнството.

Както в много други войни – и преди, и след това – така и в тази много наивни хора били емоционално манипулирани и побудени доброволно да жертват себе си в името на някакви скрити цели, които те не разбирали, нито пък подозирали. Папата, разбира се, бил възхитен. Не само успял да се отърве от размирните рицари, но освен това многобройните ереси, разпространили се през последните 95 години, били погълнати от вълната на масова истерия, която обзела цяла Европа. Папската власт постепенно възстановила авторитета си и започнала да увеличава властта си, която съвсем доскоро била сериозно застрашена.

Двама нечестиви принцове

Кампанията е организирана и водена главно от петима принцове, известни като най-добрите военачалници на Европа: Боемунд от Таранто, Раймонд от Тулуза и Танкред от Отвил били абсолютните представители на своята класа и време, Годфроа⁴ дьо Буйон обаче бил различен. Той и неговият по-малък брат, Бодуен дьо Булон били тласнати в този поход от друга, лична причина, която нямала нищо общо с действителните намерения на папата и ги отделяла от религиозната страст, обединена с безгранична алчност, на техните съгътници кръстоносци. Всъщност папската власт изпитвала една напълно обяснима ненавист към Годфроа. Той дълго време съвсем явно изразявал презрението си към църквата, критикувайки безпощадно повсеместната поквара и лицемерния ѝ морал. Стигнал толкова далече, че няколко години по-рано дори бил хвърлен в затвор в Рим. Макар че властите във Ватикана гледали на него като на непреклонен враг, безчестен грабител на техните земи, в края на краищата те стигат до извода, че именно такъв тип безпътни хора трябва да бъдат *извън* Европа. Политическият вакуум, който би се появил в неговото отсъствие – или за щастие, при неговата смърт – в Близкия изток щял съвсем естествено да бъде запълнен от тях самите.

⁴ Името на лотарингския принц в историческите книги на български се среща в много варианти – Годфрид или Жодфроа, Жофроа, които от гледна точка на френския му произход може би са по-коректни. Избрахме Годфроа, тъй като е познатият за читателите вариант. – *Б. пр.*

Годфроа дьо Буйон, създателят на тайното общество, чиято цел била откриването и опазването на Ковчега на завета.

От своя страна Годфроа виждал кръстоносните походи като единствената възможност да осъществи една стара семейна мечта, съхранявана и предавана от поколение на поколение. Годфроа е около 35-годишен по времето, когато папа Урбан II изнася своята възпламеняваща реч в Клермон. От началото на християнската мобилизация красивият фламандски херцог от Северна Франция започнал да се притеснява още повече от неяснотите в своето родословие: докато проследявал произхода си до времето на Карл Велики, той всъщност се върнал много по-назад, до същинския народ, изместен от полагаемото му се място от императора на Свещената римска империя. Това били мерovingите*, племето по-известно като франки, които създават първата династия в Европа след падането на класическата цивилизация в края на V в. Тяхното царство обхващало по-голямата част от Франция и някои територии от Германия, но не била тази недоцялана култура, която обикновено свързваме с варварското

* Когато става дума за мерovingите като племе ще ги изписваме с малка буква, когато се има предвид кралската фамилия – с главна. – Б. пр.

общество – доказателство за това са например 37-те прекрасни меровингски златни монети, открити в кораб край Сътън Ху, Съфолк, Англия.

ПРОИЗХОДЪТ НА МЕРОВИНГИТЕ

Меровингите били грамотни управници, които опитали да смесят германските си обичаи с римските социални и политически форми. Името им произлиза от Меровий*, легендарния им предшественик, който олицетворява техния сложен, изключително необичаен произход. Легендата разказва, че преди да се роди, бъдещата му майка, царицата, влязла в океана, където била оплодена от *bestea Neptuni Quinotaur similis*. Цитатът се превежда като „звяр на Нептун, подобен на петкрак бик“ и името намеква, че е имало сексуална намеса на животно. Когато по-късно царицата ражда Меровий, в неговите вени течало двойно наследство: отчасти на смъртен, отчасти митично. Историята изглежда подобна на франкската легенда за Европа и бика, която преразказва гръцкия мит за отвличането на финикийската принцеса от царя на олимпийските богове Зевс, възплътил се в образа на бял бик. Бикът прекосил Егейско море с принцесата на гърба си, стигнал до Гърция, където я оплодил, и положил началото на род от полубожествени царе, които създали цивилизацията на континента, наречен по името на финикийката – Европа.

Връзката с Атлантида

И двете легенди са свързани с пристигането в праисторически времена на задморски носители на култура, които чрез брак с местното население създали първите царски фамилии. Това предположение личи особено много в огромната почит, която меровингите отдавали на оцелелия от Потопа Ной, за когото се раз-

*Макар и легендарен, Меровий (Меровех) е приет за историческа личност, крал на франките (447-457), обединил всички племена, включително част от галите и западните германски племена, в една обща държава. Утвърждава християнството като водеща религия на територията на Франкската империя (официална и единствена религия става по-късно при крал Хлодвиг I). – Б. пр.

казва в „Битие“. Твърдението, че произхождат от *bestea Neptuni Quinotaur similis*, изглежда необяснимо за народ, който се намира на напълно различно културно ниво, в различно време и в различна географска област от реките Тигър и Ефрат, където е била позната тази митична фигура 4000 години преди франките да образуват в V в. своето царство – освен ако те и техните предци не са съхранили историята в паметта си чрез действително осъществена връзка с Месопотамия. Подобен образ е бил известен на шумерците като Еа, Господаря на водите, морския бог, който подарил тайните на една загубена, високо развита цивилизация на древните жители на Близкия изток след един голям потоп. На цилиндричен печат от Напур отпреди 5000 години е изобразен Еа, сбогуващ се точно преди наводнението с фигура, поддържаща небето, наподобяваща Атлас.

Меровингите правели кристални топки с яйцевидна форма за гадаене на бъдещето – точно като шаманската практика на медитация за преминаване в друго ниво на съзнанието с помощта на чист кварц – и ги ценели толкова високо, че кралете им били погребвани с тях, както личи от гроба на Хилдерик I. Специалната почит, отдавана на Ной, и полуокеанският произход на Меровий, съчетани с изработката на кристалните топки, водят до предположението, че корените на меровингите имат някаква връзка с Атлантида. Подобно заключение намира допълнително потвърждение от другите символични артефакти, погребани с Хилдерик I, сред които са мумифицираната глава на кон и глава на бик, направена от масивно злато. В диалозите си „Тимей“ и „Критий“ Платон твърди, че градът на атлантите бил създаден от морския бог Посейдон (римския Нептун), чието лично свещено животно е конят. Платон освен това описва най-важния ритуал на атлантските царе, който изисквал жертвоприношение на бик, така те утвърждавали царското си потекло. Експертът по свещения Граал Марк А. Пинкам подозира, че символът на Меровингите – лилията, може да е „вариант на тризъбеца на Нептун“.⁵ Всъщност, името Меровий (*Merovee*) означава „яйце (*ovee*) от морето (*mer*)“, което е директен намек за атлантския *олфалос*. Другите варианти на името – Меровех (*Merovech*), „Роден от бика“, и Мерови (*Merovic*), „Море (или вода) на живота“, също пряко насочват към Атлантидата на Посейдон.

Библейският произход

Народът на Меровий се гордее с загадъчното си потекло, което било свързано само с необикновени източници: кралските особи от Меровингите смятали, че произхождат от Дома на Давид и от самия Исус Христос. Една френска народна приказка все още разказва, че Христос въщност се спасил от разнятиято благодарение на усилията на неговия чичо Йосиф Ариматейски, който уредил Спасителят да бъде откаран някъде по южното крайбрежие на Франция на място, известно съвсем подходящо днес с името Сент Мари де ла Мер. Там той живял заедно с жена си, Мария Магдалена, и създал семейство, от което Меровингите твърдят, че произхождат по пряка линия. Макар че тази история стана популярна в последните години от бестселъри като „Светата кръв и свещеният Граал“ („Holy Blood, Holy Grail“) и „Шифърът на Леонардо“ („The Da Vinci Code“), тя въобще не е нещо ново. Преди повече от 500 години крал Луи XI заявява, че френската кралска фамилия тръгва от Мария Магдалена. Около осем века и половина преди това Корапът твърди, че Исус, макар и велик пророк, не е умрял на кръста. Авторитетният църковник Епифаний Схоластик, съставителят на „История на Християнската църква в три части“ („Historiae Ecclesiasticae Tripartitae Epitome“, известна и като „Historia Tripartita“) – стандартен учебник по християнска история, завършен около 510 г. – цитира гностическо евангелие от времето на живота на Христос. Озаглавено „Големите въпроси на Мария Магдалена“, в него се описвал тантрическият секс, практикуван от Мария и Исус. Първите исторически съществували меровингски монарси твърдели, че Мария Магдалена – сестрата на Лазар, жената на Исус – е прародителката на тяхното фамилно дърво.

И днес всяка година по улиците на Сент Максимин се провежда тържествено шествие в чест на ролята, която Мария Магдалена е изиграла във френската исто-

* Издадена в България през 1997 г. от ИК „Абагар и през 2005 г. от изд. „Хермес“. Автори Майкъл Бейджънт, Ричард Лий и Хенри Линкълн. – Б. пр.

** Издадена в България през 2003 г. от ИК „Бард“. Автор Дан Браун. – Б. пр.

рия. По време на процесията се изнасят нейните предполагаеми останки, които се съхраняват в църквата на абатството „Света Мария Магдалена“ в съседното селище Везалей. Смята се, че те са били открити от племенника на крал Луй IX през 1279 г., след като били в неизвестност през предишните 569 години, когато сарацините принудили местните монаси да ги преместят от украсения беломраморен ковчег, в който те се съхранявали от III в. Твърди се, че Магдалена прекарала последните 40 години от живота си в уединение в една пещера, високо в скалите над селцето Сент Боме, където била почитана като учител и лечител преди смъртта си в 75 г. сл. Хр.

Съществуването и до днес на легендата за Мария Магдалена в Южна Франция е без съмнение остатък от мерovingския мит за потеклото им, който те поддържали, като никога не си режели косите – традиция, установена от техния пръв исторически монарх Клодион льо Шевелу (Клодион Дългокосия), крал на франките от 428 до 448 г. сл. Хр. След като се оженва за една от потомките на Мария, той въвежда стилистически прецедент по отношение на косата си, подражавайки на библейските назорити, които не се подстригвали. Назоритите вярвали, че могат да достигнат Бог чрез личните си изживявания, без посредничеството на свещениците, също както гностиците ариани. Арианството било вариантът на християнството, разпространен сред мерovingите, докато един от техните крале, Кловис I, не приел католицизма. Освен че подчертава връзката им с тази важна еврейска секта, титлата „Исус от Назарет“ била очевидно погрешно възприета от оригиналното „Исус назорита“, защото градът Назарет всъщност не е съществувал по това време.⁶ Неговият брат, свети Яков*, е назорит. Назоритите били предшественици на арианизма, както личи в „Проповедта на апостол Петър“ (*Kerygmata Petrou*), един от основните текстове, предоставящ ни

* Става дума за Яков Млади, който всъщност е само полубрат на Исус, тъй като те имат една майка, но не и един и същи баща. Да не се бърка с Яков Зеведеев, наричан още и Стари. – Б. пр.

информация за тяхното учение, който характеризира Павел от Тарс, основателя на римската църква, като „враждебен мъж, който изоначи истинските идеи на Исус“.⁷ Изглежда, че франкските меровинги и евреите назорити са имали повече общи неща освен неподрязаните плитки, макар че и двете групи вярвали, че в косите им се съхранява огромна духовна сила. Нещо повече, някои имена, срещани в Стария завет, като Бера и Соломон, били използвани често от Меровингите: Мирон льо Левит с меровингският граф на Бесалу.

Меровингското родословие обаче, въображаемо или не, не могло да ги спаси от ожесточения ход и сънсрничество на времето. Притеснявани от десетилетия неспиращи войни със съседните феодали, те постепенно започват да оставят реалната политическа власт в ръцете на „майордомите на двореца“ – висшите длъжностни лица, икономите, докато един от тях, Пипин Къси, завзема окончателно властта. През 754 г. меровингската династия е заменена от династията на Каролингите, наречена по името на Карл Мартел, прочутия „Чук“, който спасява Европа от мюсюлманите в битката при Поатие 22 години по-рано. Неговият внук, още един Карл, става Карл Велики и през 800 г. сл. Хр. е обявен за император на Свещената римска империя. На практика тя не била нито свещена, нито римска, още по-малко империя – тези титли не значели много за нейните първи владетели, които, за да легитимират континуитета на властта, вземали меровингски жени за съпруги. По този начин каролингската кръвна линия се смесва с линията на предхождащите Меровинги, от които Годфроа дьо Буйон извежда потеклото си през прапрадядо си от Х в. Юг дьо Плантар, самият той пряк потомък на най-известните меровингски крале.

Последният меровингски крал Дагоберт II умира при загадъчни обстоятелства, зад които се предполагало, че стоят властите във Ватикана, които го мразели заради съюза му (чрез брак) с визиготите, също неособено любими на Рим. Почитта към починалия владетел обаче била толкова продължителна, че той бил канонизиран за светец и построили църква за съхранение на останките му. Майкъл Бейджънт, Ричард Лий и Хенри Линкълн, авторите на „Светата кръв и свещеният Граал“, твърдят, че „Годфроа имал меровингска кръв и произхождал пряко от Дагоберт II“.⁸ Доказателството, че той е бил напълно наясно със своето

потекло, е фактът, че повече от 400 години след убийството рицарят предприема военна експедиция до Стене (селището, където е погребан Дагоберт II, близо до Верден), за да защити гробницата на своя прародител. Оттогава се създава таен култ, почитащ паметта на свети Дагоберт, в който са запазени гностичните идеали на неговата свалена от власт династия. Следователно Годфроа възприема кръстоносните походи като шанс да постигне една вековна мечта на своя род. Като кралски потомък на Давидовия дом той има правото да претендира, че Светите земи са полагаемото му се наследство и династията на Меровингите трябва да бъде възстановена – този път не във Франция, а в Йерусалим.

КРЪСТОНОСНИЯТ ПОХОД НА ГОДФРОА

Годфроа със сигурност срещнал трудности при набирането на средства за тази скъпопоструваща експедиция. Той поверява имотите си на църквата до завръщането си и залага почти всичко, което притежава (запазва си само непристъпния замък Буйон в Ардените) при епископите на Лиеж и Вердюн, като по този начин гарантира участието си в Първия кръстоносен поход. Началото му е поставено през август 1096 г. и един от неговите водачи е Годфроа дьо Буйон. Първият кръстоносен поход е предшестван от една експедиция, т.нар. Народен кръстоносен поход – огромна, неконтролируема тълпа от идеалисти и крадци, искрено касци се поклонници и обикновени престъпници, светци и грешници, водени от една отровна смесица от религиозен устрем и неутолима алчност. Пътят им през половината Европа до Босфора е осеян с грабежи, убийства и насилие, без значение какви са религиозните вярвания на жертвите им. Тази неуправляема и хаотична тълпа се сблъсква с враговете езичници на място, наречено Циветос. Тук те са безмилостно изклани от по-малобройните, но умело водени и превъзходно екипирани мюсюлман-

* Участниците в Народния кръстоносен поход са около 100 000 души. Когато преминават в Мала Азия, между тях възникват спорове и се разделят на два отделни лагера. След като ограбват околностите на Никея, повечето кръстоносци са избити в битката при Циветос. Друга част се разпада, без да успее да премине Унгария. Един от главните водачи, монахът Пиер Отшелника, оцелява и се присъединява към следващите походи. – *В. пр.*

ски войници на Килидж Арслан I. Преди слънцето да залезе на 21 октомври, Народният кръстоносен поход е разбит, малцината оцелели – предимно жени и деца – са взети като пленници и стават роби на династията на Фатимидите, която по-късно завладява по-голямата част от Близкия изток.

Провалът на този кръстоносен поход не е напразен. След като мюсюлманите с лекота смазват първото нашествие, те стават прекалено самонадеяни. Смятайки, че новата войска, която идва в региона – войската на Годфроа – не е по-различна от тази, която така лесно е разбил при Циветос, Килидж Арслан, командващият селджукски турски султан, я пренебрегва като напълно незначителна. (По това време, февруари 1097 г., армията му се е разпръснала от Босфорския пролив до бреговете на залива Никомедия.) Самият Арслан пътува далече на изток, за да разрешава различни обичайни племенни спорове. Ако беше избрал да предприеме мощна атака в този критичен момент, със сигурност щеше да дестабилизира кръстоносците и да предотврати плановите им. Вместо това повече от 40 000 рицари и пехота под златния флаг на Христос успяват да заемат добри позиции, без да срещнат каквато и да била съпротива.

Последствията не закъсняват. През май Никея, която била една от искрите, подпалили кръстоносните походи, тъй като селджукските турци я били завладели 20 години по-рано и споменът за това бил още пресен в умовете на хората, е обсадена и след по-малко от два месеца пада в ръцете на кръстоносците. Докато из целия регион бушуват военни сблъсъци от всякакъв мащаб, в Свети Симеон пристигат генуезки кораби, натоварени с продоволствия за християните. През март следващата година в този важен пристанищен град английската флота разтоварва още мъже и провизии. С помощта на тези нови подкрепления – хора, екипировка и храна – кръстоносците вършеят победоносно из Светите земи, макар че мюсюлманските защитници се сражават с голямо умение, решителност, кураж и интелигентност, често причинявайки огромни щети на враговете си. През май обаче пада крепостта Акра, древен град, разположен на 20 км северозападно от Триполи, и ситуацията се обръща сериозно срещу мюсюлманите, защото кръстоносците вече имат контрол над цялото северно крайбрежие на Ливан с важните пристанища и победоносният им марш към Йерусалим започва.

На 7 юни начело на авангарда на армията, наброяващ около 1300 рицари конници и 12 000 пешаци, Годфроа застава в благоговение пред масивните укрепления на града. Нашествениците направо се смалили пред мащаба на града, чиято територия обхващала повече от 200 акра, заобиколени от 14 м висока стена с дебелина три метра, която се висла в продължение на 40 км. По протежение на тези крепостни валове били строени десетки хиляди ислямски войници, въоръжени с огромно количество превъзходни оръжия, които се били заклели да защитават своя Свещен град с цената на живота си. Очевидно било, че с директно нападение нямало шанс да се превземе такова изумително укрепление, както се видяло само след седмица, когато кръстоносците били отблъснати и понесат огромни загуби. Изглеждало, че са пропътували почти 3000 км – повечето от тях пеша – и почти три години са водили безразсъдни сражения из целия Близък изток само за да бъдат победени в последната битка от една непревземаема крепост.

В продължение на месец след провалената атака Годфроа и неговите инженери се занимават подозрително много с построяването на огромна обсадна кула пред главната четириъгълна порта на града, тяхната очевидна цел. Мюсюлманите съответно влагат основните си усилия и внимание в допълнителното укрепване на това място, за да противостоят на чудовищното оръжие, което от ден на ден ставало все по-високо и ужасяващо. Нощта преди битката обаче хората на Годфроа бързо демонтират кулата, после в пълна тишина, под закрилата на нощта, започват да си предават един на друг съставните ѝ части на около 800 м разстояние до мястото, където щяла да бъде действителната атака – незащитената порта „Свети Стефан“. На сутринта ужасените защитници на града виждат наново изграденото чудовище, готово за нападение срещу тяхната най-слаба позиция. Хитрият план успява напълно и помага за превземането на Йерусалим на 15 юли 1099 г.

Седмица по-късно заради съществения му принос за постигането на победата и явните му лидерски умения Годфроа дьо Буйон е избран от останалите кръстоносци за крал на Свещения град. Най-накрая, след повече от 1000 години отсъствие, библейският Пъп на света отново бил управляван от царствен потомък от Давидовия дом. Реакцията на папската институция е пред-

сказуемо напълно противоположна: при никакви обстоятелства „този грабител на църковните земи“ не бива да седне на трона на мястото, където е бил разпънат Исус Христос. За да избегне неминуемия конфликт, който би омаловажил техните жертви, победи и надежди, Годфроа отказва да приеме короната, предлагана му от неговите другари по оръжие. Хитрият фламандски херцог бил също толкова добър дипломат, колкото и военен, и използвал популярността си сред благородниците и положението си на най-влиятелния мъж в Близкия изток, за да изгради една стабилна основа на властта си, точно както бил изградил обсадната кула.

Кръстоносците завладяват Йерусалим.

СВЕТИЯТ ОРДЕН НА ГОДФРОА

Пожарите в покорения Йерусалим все още тлеели, когато Годфроа създава Ордена на Гроба Господен. Привидно неговата цел била да защитава пилигримите (поклонниците) по пътя им към Светите земи и да пази йерусалимския храм „Възкресение Христово“, с гробницата, в която според легендата бил погребан Исус. Годфроа намира священото място в плачевно състояние. Преди повече от половин век византийският император Константин Мономах предприема вяли опити да възстанови разрушения от фатимидския халиф Ал Хаким през 1009 г. и почти четири века по-рано от персийските нашествия храм, но резул-

тат почти няма и нанесените щети не са поправени. Първоначалната гробница била от времето на император Константин Велики, който заповядал строежа ѝ около 300 години след чудотворното възкресение на Христос.

Усърдното възстановяване на гробницата в храма, предприето от Ордена, осигурява прикритие за същинските цели на Годрфроа. Отказвайки короната на Йерусалим, тъй като това била прескално голяма чест за него (не можел да бъде крал тук, защото неговият Спасител е носил корона от тръни в Йерусалим преди 11 века), той приема по-малко предизвикателната титла *Advocatus Sancti Sepulchri* („Защитник на Божи гроб“), като по този начин затвърждава ролята си на закрилник на Йерусалим, макар и официално подчинен на папата. Междувременно членовете на новия орден били малко на брой, предимно само от неговия род. Никой от тях не охранявал пътищата на поклонниците, нито пък лично стоял на стража край гроба на Исус – тези дълнични задължения били прехвърлени на по-нискостоящи рицари. Това е същият механизъм за създаване на параван, на димна завеса, какъвто ще използват техните наследници, рицарите тамплиери след по-малко от 20 години: тайно хитрият защитник, заедно с братята и братовчедите си, преследвал съвсем друга цел, благодарение на която някой ден щял да претендира за загубеното си наследство и да създаде нова, мощна меровингска държава в Светите земи, бъдещия духовен и политически съперник на католическия Рим.

Орденът постепенно се развива и става таен авторитет, чието влияние се простира далеч през годините. Той не само назначавал кралете на Йерусалим през следващите няколко поколения и създавал почти гностична атмосфера в града, но също така организирил първата религиозна войска на кръстоносците, която скоро щяла да се превърне в явление, съчетаващо по безпрецедентен начин публична и тайна власт. Външно потвърждение на действащите тук сили се вижда в герба на Ордена на Гроба Господен – по един тамплиерски кръст* във всеки квадрант, образуван от по-голям кръст, тип *croix pattée* (кръст с разширяващи се в края рамена) – абсолютно същият герб, използван по-късно и от

* Кръст с клиновидна форма, вътрешните части на рамената му са по-стеснени, а към краищата се разширяват. – Б. пр.

Латинската империя в Йерусалим. „С други думи, тамплиерският кръст е същинският и първоначален кръст на Ордена на Гроба Господен,“⁴ заключава Берние.

Това дълго съществувало тайно общество е било погрешно описвано като Ордена на Сион в многобройни книги, появили се на бял свят след излязлата през 1982 г. „Светата кръв и свещеният Граал“ на Бейджънт, Лий и Линкълн. Авторите са подведени от един закорявал престъпник и неговите съучастници, които фалшифицират „Тайните досиета на Анри Лобино“ (*Dossiere Secrets d'Henri Lobineau*). В тях се казва, че Годфроа дьо Буйон е създал тайния Орден на Сион, за да подконеа властта на институционализираното християнство с помощта на подривни документи, които доказвали, че Исус е имал потомство и че част от неговите наследници са истинските владетели на френския трон. Предполага се, че Орденът упражнявал влиянието си зад кулисите на европейската сцена през последните 1000 години и днес работи за установяването на една Свещена европейска империя, която ще създаде международен мир и просперитет. Месиански религиозен култ ще замести всички останали религиозни форми, начело на култа ще стои *Rex Deus* (лат. „Божествен цар“), кръвен потомък на Исус Христос – той ще бъде възкачен на трона и ще господства над целия свят, който от този момент и завинаги ще бъде известен като Великия Израил.

Въпреки унищожителните критики, които получава „Светата кръв и свещеният Граал“ заради изграждането на най-важната си теория въз основа на фалшиви документи, книгата продължава да бъде безценен източник за много други, достоверни информации и тълкувания, свързани с някои от най-загадъчните събития на средновековието. Може би никое друго популярно заглавие от този тип не предлага повече данни за крайно пренебрегваните Меровинги например. Ако тръгнем обаче по следите на дългата и засукана история за развенчаването на „Тайните досиета“, ще запратим съдбата на Ковчега на завета в неужно отклонение. И макар Орденът на Сион никога да не е съществувал, освен в налудничавото съзнание на един мошеник от ХХ в., истинската тайна организация, създадена от Годфроа дьо Буйон, за да осъществи неговите планове, действително е

⁴ Досиетата са създадени през 1956 г. от монархиста Пиер Плантар, който имал претенции за възстановяване на монархията във Франция. – *Б. пр.*

действала зад кулисите и е формирала съдбата на Европа през следващите столетия. За разлика от Ордена на Сион обаче съществуването на Ордена на Гроба Господен е абсолютно потвърдено в много автентични документи.

БОЖИ ГРОБ

Имайки предвид какво ще се случи, изборът на Годфроа за собствено свещено място бил изключително далновиден. Местните предания твърдят, че Божи гроб е централната точка на земята. От това място възкръсналият Исус Христос слиза в ада, където спасява праведните души на Адам, Авраам, Ной и Мойсей, преди да се качи заедно с тях на небето, според апокрифното евангелие на Никодем. По тази причина Божи гроб е смятан за Пъпа на света на Новия завет – мястото, където божественият дух може да се въздигне от дълбините на гибелта до висините на изкушението. Всичко това напомня на християнски вариант на изчезналия през вековете Огнен камък в многобройните му интерпретации като Ковчега на завета, камъка Бенбен, Файра, Туаои и т.н., и различните култове към Пъпа на света, установявани винаги където загадъчният обект бил съхраняван.

Фактът, че Годфроа изискал владението на мястото на Божи гроб лично за него показва, че е бил наясно с близостта на все още неоткрития свещен обект и смятал неговото намиране за свой дълг като защитник на Божи гроб. Някои изследователи на тази част от историята твърдят, че освобождаването на Светите земи било на практика само пропаганда, за да бъде прикрита истинската причина, стояща зад кръстоносните походи, а именно – завладяването на Йерусалим с цел откриването и възвръщането на най-великия духовен обект, познат на човека – изгубения Ковчег на завета. Във всеки случай XI в. не е последният път в човешката история, когато един въоръжен агресор „освобождава“ чужд народ, като зад пропагандните му действия, повеждащи на бой наивните тълпи, се крият тъмните цели на управляващия елит.

Годфроа снабдява избраната си група от охраняващи родственици с дълги бели дрехи и отличителни знаци. Бялата роба е нарочно взета по подражание на Константин, строителя на Гроба Господен, за когото се разказвало, че в края на живота си

сменил царствената пурпурна тога с бяла одежда – символ на духовна чистота. Новият орден заел освен това и неговия девиз – *In hoc signo vinces* („С този знак ще победиш“). Според легендата и кръстът, и думите се появили в утринното небе точно преди императорът да влезе в битка с превъзхождащата го многократно вражеска армия; вдъхновен от небесното знамение при *Saxa Rubra* („Червената скала“), Константин печели победата над Максенций при Мулвийския мост. Тази история, както и всичко, свързано с Ордена, има две страни: видимата – това е честване на тържеството на християнството, но за Годфроа и неговия род е боен призив за възстановяване на истинските права на неговите предци над трона в Светите земи.

На гърдите на поколения Меровинги се появявало едно и също наследствено петно във формата на червен кръст и точно този рожден белег поставя Годфроа като емблема на униформата на Ордена. Той става истински прочут 30 години по-късно, когато е избран за символ от тамплиерите – новия орден, който израства от Ордена на Гроба Господен. Членовете на двете организации носели червения кръст „на техните одежди и плащове от лявата страна на гърдите, над сърцето, откъдето произлизат по-късно и имената, с които стават известни: Червените монаси и Рицарите на червения кръст“.¹⁰ Избирайки съвсем съзнателно този знак, членовете и на двете групи почитали – поне помежду си – своите меровингски корени.

Създаването на нова меровингска държава в Светите земи от самото начало е затруднено от постоянни размирици и у дома, и навън. Само месец след падането на Йерусалим Годфроа трябвало да воюва отново с египетските Фатимиди в Аскалон. Докато ислямските сили са сразени за пореден път, папският намесник в Светия град, Дагоберт от Пиза, се опитва да превърне града във феодално владение на папата. Изтощен от непрестанните интриги и многобройните битки в региона, докато води кампания в Цезаря през юни 1100 г., Годфроа се разболява и на 18 юли умира. Орденът на Гроба Господен свиква събрание, на което избира за водач по-малкия брат на Годфроа, Бодуен дьо Булон, въпреки поредната яростна съпротива на Рим.

За разлика от Годфроа обаче, Бодуен пренебрегва „чувствата“ на църквата и упражнява активно изключителното си влияние, поддържан от армията кръстоносци под негово командва-

не. Като видимо потвърждение за неговия (и на Ордена) авторитет размирният Дагоберт е принуден да короняса Бодуен за крал на 23 декември 1100 г. Все пак е направена отстъпка, за да бъде умилостивен по някакъв начин негодуващият патриарх, и е решено церемонията да бъде проведена в родното място на Исус, Витлеем. Дагоберт обаче продължава да крои планове зад кулисите, докато накрая, след две години кралят успява да го свали от длъжност.

СЛУХОВЕТЕ ЗА КИВОТА

Бодуен I непрекъснато търсел автентични религиозни реликви. Това били Светите земи и кой можел да знае какво се крие в тукашните пясъци? По време на кръстоносния поход на 14 юни 1098 г. е намерено Светото копие – копието, с което според легендата бил пронизан Исус Христос, докато бил на кръста. Цял култ се разраства около открития по същото време от кръстоносеца Арнулф дьо Хок кръст – Светия кръст, както се твърдяло, който той предава на Бодуен I. Амбициозният водач на Ордена на Гроба Господен го използва умело като истинско пропагандно оръжие при възкачването си на трона. Макар че и двата предполагаеми свецени обекта, както и хиляди други, подобни на тях, по-вероятно са фалшификати, създадени да се печелят пари покрай масовата религиозна истерия на онези времена, тяхното „откриване“, или изработване, продължава да подклажда един бързо развиващ се бизнес – бизнеса с християнски реликви. Той процъфтявал и по една друга причина – много често тези реликви били единственото нещо, което обеднелите кръстоносци можели да покажат като доказателство за своята задморска служба при освобождението на Палестина, и те се възползвали от възможността.

Ако Годфроа е бил отдаден до крайна степен на своите задължения като защитник на града, Бодуен I поне отчасти си почивал от отговорностите на новото си кралство, като се впускал в търсене на изчезнали реликви. Сред откритите артефакти имало няколко със спорна автентичност, но на практика почти всички били очевидни фалшификати. Някъде през първите три години от царуването му до Бодуен I достига, както изглежда,

достоверен слух, макар и непотвърден, за местоположението на един много специфичен обект, който определено заслужавал внимание. Макар да звучало прекалено хубаво, за да е истина, и най-малката възможност за неговото съществуване можела да предизвика взривоопасни реакции в политическо и религиозно отношение не само в Йерусалим, но и в целия християнски свят, а дори и в ислямската общност.

Йерусалим гъмжал от шпиони, не всички от тях изпратени от Ватикана, така че кралят нямал възможност да предприеме каквото и да било действие, без да бъде наблюдаван от враговете си – и чуждите, и вътрешните. Затова той поверява много важната информация на един от приближените си благородници, заклева мъжа да пази тайната с цената на живота си, а после го изпраща в Северна Франция. След като през 1104 г. пристига в Троя, той се среща с Юг дьо Шампан. Един от най-богатите благородници в Европа, 38-годишният граф посреща гостоприемно пратеника от свитата на Бодуен и по негова молба събира тайно група съратници, всичките от най-знатните и прочути родове в страната. Те със сигурност са обсъждали посланието на Бодуен I, но можем само да предполагаме как са реагирали и какви решения са взели.

Почти веднага след срещата в Троя Юг дьо Шампан се отправя към Палестина и прекарва следващите пет години в двореца на краля, макар че целта на неговия престой никога не става ясен. При завръщането си във Франция графът се засма ентузиазирано с подготовката (макар да не е много сигурно какво точно е правел) за второто си посещение в Светите земи, откъдето се завръща през 1114 г. Преди да си замине графът – по-малко от година след това – придружава царствения си приятел в експедиция в *Oultrejourdain*, френското название на Земите отвъд Йордан – просторен, неблагоприятен и враждебен район, източно от река Йордан, простиращ се на юг през пустинята Негев до залива Акаба и на север от Мъртво море. Именно в тази отдалечена област Бодуен I заповядва да бъде издигната малка, но силно защитена крепост, поне на пръв поглед с една ясна цел – за да контролира минаващите наблизо пътища на мюсюлманските кервани, които осигурявали приходи за неговото кралство.

Строежът на крепостта започва незабавно и завършва за рекордно кратък срок. Въпреки това тя никога не е използвана и

стои празна през следващите три години – любимишна съдба за едно укрепление, особено като се има предвид името, което кралят избира за него: Монреал, „Царската планина“. Издигащо се на 12 м височина, съоръжението има планински вид, макар да не е построено на върха на планина. Все пак това име по принцип в миналото е било запазено за най-свещените места и обикновено в християнската мисъл е свързвано с Голгота, високия хълм, на който е бил разпънат Христос. В тази ситуация „Монреал“ е много особен избор за тази неизвестна, по-скоро незначителна и в крайна сметка необитаема крепост.

След завършването на неизползваното укрепление Юг се завръща във Франция и изненадващо, без очевидна причина, се свързва с група монаси, известни като цистерцианци. Тъй като е основан едва 16 години по-рано, този католически орден не е успял да се развие много, но неговите членове са си спечелили сериозна репутация заради фанатичната си лоялност към Бернар дьо Фонтен – по-известен като Бернар дьо Клерво, канонизиран за светец след смъртта си като свети Бернар – най-енергичния духовен организатор в една епоха, в която има наистина силни църковни дейци. Благодарение на необяснимата щедрост на графа и вдъхновяващото водачество на Бернар дьо Клерво, цистерцианците са спасени на ръба на разпадането си и установяват, че са собственици на земи и на ново абатство.

Рицарите тамплиери

Три години по-късно, на 2 април 1118 г., Бодуен, кралят кръстоносец на Йерусалим, умира в малкото египетско селище Ал Ариш, след като е ял развалена риба. Един от неговите братовчеди го наследява на престола под името Бодуен II и не след дълго е посетен от деветима неизвестни французи. Те го молят за разрешение да защитават пътищата на пилигримите до и от Светите земи, като за себе си не искат нищо друго освен място, където да се установят. Впечатлен от благочестието на странниците, кралят им отделя свободно място от собствения си дворец, парцел, разположен на върха на хълма Мория – там, където се е намирал първият храм на евреите. Рицарите разполагат главната си квартира в предполагаемите останки от конюшните на цар Соломон –

„и веднага станали обект на особено благоразположение от страна на краля“.¹¹

Това е официалното обяснение за възникването на Ордена на тамплиерите. Всъщност разказът е повече мит, отколкото истина. Малко вероятно е Бодуен II да е обърнал внимание на група непознати, бедни доброволци, и още по-невъзможно изглежда да им позволи да се установят в едно от най-светите места в Йерусалим. Специалистката по история на тамплиерите Каръл Роле задава въпроса: „Защо сред всички възможни сгради първите девет рицари получават за своя основна база част от кралския дворец? Знаем, че тамплиерите са държали конете си в просторните конюшни под Соломоновия храм – който разполагал със стаи за хиляди души, така че според някои автори това е осигурявало идеалното прикритие за някакви други дейности, като копасне в тунелите.“¹²

Нещо повече, ако продължим с версията за деветимата непознати просители, много по-вероятно е тези бедняци да бъдат отпратени като нагли или невежи хора, защото една много добре организирана законова система, установена през предишните пет години, вече отговаряла за защитата на поклонническите пътища. Обикновени хора като тях едва ли биха били допуснати до аудиенция с краля, и то по такъв незначителен повод. Молбата им за създаването на нов орден сигурно щяла да бъде отхвърлена като излишна, а самите те най-вероятно – препратени към градската стража, набираща доброволци, каквито те твърдели, че са.

„Логиката и здравата организация, отбелязва Шарпентис, предполага тези девет рицари, които искали да защитават пилигримите, да са се обърнали към Ордена на хоспиталиерите. Те не направили нищо такова.“¹³

Истинският произход на тамплиерите трябва да се потърси много по-рано, малко след като Бодуен I става първият латински монарх в Светите земи. Някъде през първите три години на неговото царуване доверен, напълно сигурен източник, чиято самоличност е загубена за историята, му казва, че той буквално седи върху най-голямото съкровище, известно на човечеството. Потенциалната опасност обаче била толкова голяма, че даже само слухът за неговото местонахождение можел да унищожи света, който кралят и неговите съвременници познавали. Въпреки големия риск от откриването на обекта попадането му в лоши

ръце – независимо дали мюсюлмански или християнски – щяло да бъде безпрецедентно бедствие, което си струвало всякакво усилие, за да бъде предотвратено. Информацията, макар и достоверна, била испотвърдена и преди Бодуен I или който и да било друг да предприемел нещо, трябвало да се установи дали е истина, или не. В моменти като този само членовете на неговото семейство в Ордена на Гроба Господен заслужавали доверие и само един от тях, братовчед му Юг дьо Шампан, имал възможността – чрез връзките си в Троя – да определи дали фантастичните твърдения са истина или не.

Кралят вика най-знатния благородник от Ордена (за нещастие самоличността му е неизвестна) и му повсярява писмо до Юг, в което му обяснявал случая с твърдението за „съкровището“ от Храмовата планина. Независимо дали пратеникът е бил запознат или не със съдържанието на посланието, той пристига в началото на 1104 г. в Троя, където тайната е разкрита на графа на Шампан и неговото най-близко обкръжение от кръвни роднини. Те веднага потърсили за консултация най-прочутия авторитет в тази област, Соломон бен Исаак. Известен във френската интелектуална общност като Раби Раши, той е един от най-блестящите еврейски учени в европейската история, доайенът на юдаистките изследвания и основател през 1070 г. на кабалистко училище. Там се изучавало и обсъждало тайното наследство на древния Израил, както било запазено в коментарите на Тората. И нещо по-важно, този мистериозен сборник с текстове на апокрифни предания предлагал някои поправки във версията на Стария завет за събитията, свързани с последните дни на Соломоновия храм, разказана в Макавейските книги.¹⁴

Предполагало се, че преди унищожението на скинията от вавилонците пророкът Йеремия спасил кивота, като го скрил в пещера в планината Небо, твърдейки след това, че неговото местоположение трябва да остане скрито, „докато Бог се умилистви и отново събере Своя народ“.¹⁵ Според кабала обаче планината Небо не е друга планина, а просто друго наименование на хълма Мория. Следователно Макавейските книги на практика казват, че кивотът е скрит в Храмовата планина, която и тогава, както и сега, е изпълнена с малки и големи пещери.¹⁶ Още при проектирането на храма, добавя Раби Раши, била предвидена една архитектурна особеност, която трябвало да предпази свеще-

ния обект от някаква повреда при случайни обстоятелства, както и от кражба при евентуално вражеско нападение – специален отвор в пода.

Тайният отвор в самата Светая светих, около югозападния ъгъл на сградата, позволявал на левитския първосвещеник да смъкне Арон ха Берит долу, в дълбок, специално изкопан тунел, отвеждащ до голяма, естествено образувана пещера, разположена в недрата на хълма. Преди разрушаването на храма през 587 г. пр. Хр. кивотът бил поставен в това предварително подготвено тайно място и така бил спасен от вавилонското плячкосване. Въпросното подземно убежище не било нещо непознато на тамошните строители – хълмът бил разкопан от векове и под храма имало цял лабиринт от тунели и пещери. Близо 130 години преди нашествието на Навуходоносор цар Езекия разширил съществуващия комплекс от тунели. Още по-рано „били организирани подземни хидравлични дейности, според Стивън Сора, защото когато Давид завоювал града, той научил каква висока цена може да бъде платена, за да се улесни достъпът до питейната вода.“¹⁷

Когато израелитите се върнали на хълма Мория от вавилонския плен 150 години по-късно, те били много опечалени, тъй като от великия храм не било останало почти нищо. Следите били заличени и не можело да се открие мястото на скритата тайна врата, която водела към подземното скривалище на свещения обект. Изглеждало съвсем вероятно тайният тунел от храма към пещерата да е бил затрупан при някакви по-силни земни трусове, защото хълмът Мория е бил и все още е място със силна сеизмична активност.

Макар че кивотът не е намерен отново, все пак неговото местоположение било известно. Погребан завишаги в хълма Мория, той създава репутацията на Йерусалим като свещен град, град на Бога. През следващите 15 века благочестивите свреи по традиция се покланят в посока на югозапад, когато влизат в синагогите си – там, където някога се намирал кивотът. Правейки този поклон, те вярват, че ще запазят жив спомена за завета на Господа и някой ден те или техните потомци ще го върнат в Цион. След възцаряването на монарх от меровингския род, чийто дворец бил разположен точно на мястото на храма на Соломон, изглеждало, че този ден все повече се приближава и е настъпило времето да бъдат споделени тези кабалистични преда-

ния с хората, които могат да ги използват по най-добрия възможен начин.

Почти веднага след срещата в Троа Юг дьо Шампан се отправил към Светите земи, където споделя изумителните разкрития на Раби Рапи с Бодуен I. През следващите четири години двамата заедно измислят мащабен план за изкопаването на кивота и закрилата му след това. Планът за откриването на свещения обект може да се сравни със съвременните свръхсекретни военни операции, за което се изисквало подробна, продължителна подготовка. Тя започва с връщането на графа във Франция през 1108 г.: необходимо било да се събере екип не само за намирането на най-свещения обект на света, но за по-нататъшното му опазване – в никакъв случай кивотът не бивало да попада в ръцете на папската власт.

С второто пътуване на Юг до Йерусалим шест години покъсно подготвителната фаза на операцията била към своя край. Графът казва на Бодуен, че скоро ще изпрати специално подбран екип от търсачи, за които той трябвало да се погрижи: да им осигури прехрана и подслон на Храмовата планина. Тяхната дейност можела да продължи неограничено време и трябвало да се направи всичко възможно да остане тайна за външните наблюдатели. Веднъж намерен, кивотът трябвало незабавно да се премести от гъмжащия от шпиони Йерусалим в някакво отдалечено, сигурно място. За тази цел двамата заговорници замислили построяването на специално укрепление, което се намирало в почти недостъпна, изолирана и неподлежаща на подозрение местност, далече от Свещения град, в пустинята Негев. Крепостта се охранявала от елитни стражеви отряди, намиращи се на разположение лично и единствено на краля. Замъкът *Oultrejourdain* е завършен през 1115 г. и дълго време остава необитаем, очакващ напразно пристигането на тайнственото съкровище, което бил предназначен да пази. Името, което Бодуен му дава, е единственият намек, че това укрепление е нещо повече, отколкото изглежда на пръв поглед: Монреал, „Царската планина“.

Междувременно Юг дьо Шампан се завръща във Франция и се заема да привлече цистерцианците на своя страна, като ги превърне в този специален екип, от който има нужда, за да завърши делото си. От техните редици харизматичният им водач Бернар избира деветима монаси – най-умните, най-благочести-

вите, притежаващи военни умения и фанатично предани. Той отменя обетите им и им разказва за великата мисия, за която били избрани. Отсега нататък те отговаряли пред самите себе си и животът им бил посветен изключително на изпълнението на новите им задължения в Светите земи. Вече трябвало да носят бели роби, като част от Ордена на Гроба Господен на Годфроа дьо Буйон, чиито членове все още копнеели за възстановяването на величието на Меровингите, за което особено щяло да помогне откриването на най-известната религиозна реликва. След три години военно, духовно и физическо обучение, по време на което деветимата мъже били напълно изолирани от външния свят – дори от събратята им монаси, те са изпратени към Палестина като воини монаси, членове на Ордена на бедните рицари на Христа, заради техния обет за отдаване на бедност, целомъдрие и подчинение. Един от тях е Юг дьо Пайен, за когото се казва, че бил от скромен произход.

Почти нищо не е известно за него освен, че впоследствие той става първият Велик майстор на тамплиерите, което е странно, при условие че всички останали осем монаси били от добро потекло. Неговата самоличност е поставена под въпрос от смущаващия факт, че областта Пайен, от която произлизал, не е съществувала по времето, когато той застава начело на своите спътници, бившите цистерцианци. Родното му място и тогава, както и в предишните 23 години, било част от Лотарингия, и останало такова и в следващите седем години. С други думи, Пайен не е съществувала, когато Юг бил на път към Палестина. Кой бил той всъщност? Учените се опитвали да го свържат с Юг дьо Иажен, Юг дьо Пюисет, Юг Пекатор (лат. „Грешника“) и с много други неизвестни и малко известни лица, но без успех. Във всеки случай Бернар едва ли би рискувал цялото начинание, като постави начело на най-избраните благородни рицари, отправили се на свръхважна мисия в чужди земи, някой неизвестен бедняк, без никакво потекло. Имайки предвид задължителната секретност, обгръщаща рицарите от самото начало на тяхната задача, изводът изглежда очевиден: Юг дьо Пайен бил всъщност Юг дьо Шампан – дори имената не се различават много едно от друго. Поверената на Бедните рицари Христови мисия била толкова специфична, че отговорността за нея можел да поеме само някой с властта на самия граф, който можел да установи стабилни от-

ношения с управляващите в Йерусалим. За разлика от своите спътници, които никога преди не били излизали от Франция, той вече бил посещавал Светите земи два пъти и ги бил обиколил надлъж и нашир в компанията на краля, чието съдействие било от съществено значение за успеха на техните действия.

През изминалите 14 години Юг дьо Шампан бил толкова отдаден, направо обсебен от свръхсекретното начинание, че изглежда направо невероятно да е останал настрана от крайната фаза на неговото осъществяване и да не се е включил лично в съдбовното търсене. В края на краищата той бил главният спонсор, изследовател и организатор. Появата му обаче начело на група от осем рицари благородници в Йерусалим със сигурност би привлякла вниманието, би компрометирала мисията и би направила изпълнението ѝ невъзможно и за в бъдеще. За да се избегне това, той пътувал под името Юг дьо Пайен, преоблечен като един от Бедните рицари на Христа, чиято цел била да защитават пътищата на поклонниците до Светите земи. Няколко години по-късно графът открито обявява, че е член на Ордена на тамплиерите и фасадата на тяхната мисия става очевидна. Както възкликва Луи Шарпантис: „Един висш френски аристократ идва да охранява пътищата и комуникациите!“¹⁸ Нещо повече, като един от осемте подчинени тамплиери графът е задължен да приема заповеди от техния водач, който на практика е негов васал – трудно е за вярване, че такова нещо е по силите на средновековен благородник, особено човек с репутацията на Юг дьо Шампан.

Що се отнася до останалите рицари, повечето от тях били фламандци, предимно от същата територия на Долна Лотарингия, която била родината на Годфроа дьо Буйон и на кралете Бодуен, на които по по-пряка или по-далечна линия повечето били роднини. Когато пристигат в Палестина, Юг с изненада научава, че неговият приятел и съзаклятник е починал. По-възрастният брат на краля, Йосташ III, бил избран да го замести на трона с мнозинство от благородниците кръстоносци, но Орденът на Гроба Господен анулира техния избор и налага Бодуен дьо Бурк, който се качва на трона на 14 април 1118 г. под името Бодуен II. Като един от възможните наследници Орденът го е осведомил предварително за тайния план на неговия предшественик за проучването на Храмовата планина и той знаел за предстоящото идване на деветимата гости месеци преди те да се поя-

вят в Йерусалим в средата на лятото. Всъщност той познавал Юг дьо Шампан от неговите предишни посещения и бил наясно с нуждата да остане анонимен.

През всичките години на техния престой в Йерусалим воините монаси не охранявали нито един път, нито се опитали да наберат нови членове към своето братство. И все пак кралят на Йерусалим по думите на авторката Карън Ролс „им предоставил изключително място за подслон в собствения му дворец, от южната страна на Божия храм“¹⁹ и им позволил да се настанят безвъзмездно в джамията „Ал Акса“, разположена точно там, където се предполага, че бил Соломоновият храм. От този момент те започват да се наричат „воини Христови“, „*Pauperes commilitones Christi templique Salomonici*“, в превод, „Бедните рицари на Христа и на храма Соломонов“, или по-просто – „тамплиери“ („храмовници“). На практика тяхната незначителна по брой на членовете организация съществувала най-малко вече четири години. Бейджънт, Лий и Линкълн цитират писмо, написано от епископа на Шартр, който бил научил, че Юг дьо Шампан е дал обет като член на Ордена на тамплиерите през 1114 г.²⁰ Известно е, че още по-рано, в предишната година, свети Бернар основава манастир в малко известното княжество Себорга в Северна Италия, с идеята предварително да бъде осигурено сигурно място за „голямата тайна“, която се очаквало да бъде донесена от Светите земи. Четири години по-късно Бернар пристига в манастира в Себорга, за да освободи лично двама от монасите – Гондамер и Росал – от техните обети, за да могат да придружат другите седем бъдещи тамплиери в мисията им в Йерусалим.

Като рицари те били интересна компания, неспроявяваща интерес за привличане на нови членове и отказващи да участват в каквито и да било обществени дейности. Не носели униформи, а скромни, цивилни дрехи. Прочутите бели роби с червени кръстове, наследени от Ордена на Гроба Господен на Годфроа дьо Буйон, се появяват няколко години по-късно, когато напускат Близкия изток. Спазвайки тези строги правила на поведение, групата успява да остане почти неизвестна и незаподозряна от външния свят. Летописецът от двора на Бодуен II, Фулк (Фуше) дьо Шартр, бил инструктиран да не споменава тамплиерите в хрониките на кралството – дори момента с основаването на тяхната организация от краля.

И така, под прикрито на предварително планираната анонимност и закрилата на суверена, тамплиерите започват да прокопават вертикален тунел на мястото, което според тях било юго-източният ъгъл на първия Соломонов храм, точно както Раби Раши бил уточнил. Както повечето иманяри и търсачи на съкровища, те започнали с големи очаквания, които постепенно се прсвръщали в отчаяние, тъй като месеците минавали, а нямало и следа от свещения обект. Графът на Шампан трябвало да приложи цялото си дипломатическо умение и личен авторитет, за да предотврати падането на морала на своите спътници и да ги убеди да не се отказват от великото си дело. Тъй като били само девет души, работата била мъчителна, невероятно тежка и вървяла много бавно, защото „само членовете на Ордена или хора, тясно свързани с тях, живеели или им било позволено да живеят в тези помещения“.²¹ Според историка Гийом дьо Тир, съвременник на кръстоносните походи, „в продължение на девет години те отказвали всяка компания, всякакви нови членове“.²² Времето минавало и тамплиерите вече били изкопали дълбока мрежа от коридори под повърхността на хълма Мория, но били намерили само малобройни, незначителни предмети, които не били достатъчни, за да им вдъхнат увереност, че са близо до целта.

През 1876 г., когато Храмовата планина е проучена за пръв път според научната методика, капитан Чарлз Уилсън от Британските кралски инженерни части и ръководителят на неговите изкопни дейности Чарлз Уорън откриват подземния комплекс на тамплиерите. Всякакви съмнения относно самоличността на хората, изкопали тунелите през XII в., отпада с намирането на меч, шпора, фрагмент от пика и метален кръст, всичките очевидни артефакти, свързани с тамплиерите. През 1912 г. въпросните предмети са предадени на дядото на Робърт Брайдън, Антъни Матю Брайдън, специалист по историята на тамплиерите в Шотландия. Макар находките да остават единствените наме-

рени по рода си дълго време, много други тамплиерски тунели са открити през предишната година от Монтагю Паркър, син на графа на Морли, и през 1968 г. от израелския археолог Меир Бен Дов и неговия скип от университетски възпитаници. Известна представа за мащаба на изкопната дейност на „инженерния“ отряд на Юг дьо Шампан може да се добие от размерите на един от вертикалните тунели, открит от Бен Дов, който слиза на 45 м дълбочина в солидната скала.

Наскоро при разкопките на една от крайно ограничени-те свободни зони в *прецинкта* (храмовия комплекс) на Храмовата планина, провеждани от Габриел Баркаи, друг израелски учен и специалист по библейска археология, и неговия асистент Цахи Цвейг, е открит малък тамплиерски медальон. През януари 2006 г. Баркаи заяви, че „украшението е доказателство или за тамплиерска, или за по-късна фримасонска активност в областта. Предметът е с размер 1 кв. см, позлатен от едната страна, с изображение на чук, клещи и пирон. От другата страна има образ, приличащ на слънце, както и олтар и чашата Граал, разположена върху трънен венци“.²³ Голямото разстояние, на което са намерени тези находки една от друга, показва, че разкопките, предприети от тамплиерите по време на техния престой в джамията „Ал Акса“, са били много мащабни и задълбочени. То освен това свидетелства, че рицарите са движени от обещанието за някакво несравнимо богато съкровище, което единствено би могло да мотивира техните усилия в един толкова изтощителен многогодишен проект.

След шест години непрестанен труд и тонове пръст и скали, изкопани от Храмовата планина, тамплиерите още нямали какво да покажат. Убеден в тяхната непоколебима решителност, Юг дьо Шампан, все още представящ се за Юг дьо Пайен, се връща сам във Франция, за да уреди някои семейни дела и да докладва за събитията на Бернар Клерво. Откриването на кивота изисквало нова стратегия, която двата мозъка, стоящи зад богоугод-

ното търсене, трябвало да измислят. Те вече знаели, че Палестина не е политически стабилен регион, умиротворен от първите кръстоносци. Взаимоотношенията между бившите врагове се били променили толкова коренно, че само три години след превземането на Йерусалим от християните Великият майстор на Ордена на мюсюлманските асасини^{*} изпратил своя личен посланик при Бодуен I.

Времето били различни. Малко след като тронът е заст от Бодуен II, царството му е нападнато едновременно от сирийските селджуки и египетските фатимиди. При опита си да спаси княжеството Антиохия от нашествениците армията му е унищожена в битката, която кръстоносците ще нарекат *Ager Sanguinis* (лат., „Кървавото поле“). Тамплиерите продължават да копаят из недрата на Храмовата планина, а междуременно кралят е пленен от враговете, докато обхожда граничните области на Едеса, и е задържан до получаването на откуп. Ясно било, че Светите земи вече не са подходящо убежище за откритието, което Бернар и графът се надявали да направят. Веднага след намирането и изкопаването му свещеният обект трябвало да бъде отнесен в построенния специално за тази цел от Бодуен I замък в Земиите отвъд Йордан. В края на своето царуване обаче той все повече започвал да осъзнава, че задържането на територията е почти невъзможно и преди смъртта си в 1118 г. продава крепостта Монреал, без дори да е била използвана. И наистина все по-многобройните военни конфликти, с които се сблъсква неговият наследник, правят целия Близкия изток прекалено рисковано място за съхраняването на Ковчега на завета.

Ново тайно убежище

Рисковани, като самите опити за откриването на кивота, били и потайните приготовления за изнасянето му от Йерусалим към Европа, където трябвало още преди неговото пристигане да бъде предварително осигурено подходящо място (или места) за

* Асасините, наричали себе си ал-дауа ал-джадида, са религиозна група мюсюлмански исмаелити от направление на низари. Те са военизирана организация, активна в Близкия изток от VIII до XIV в., която става известна със систематичната практика на убийства на политически противници. – Б. пр.

съхранението му. Преди време свети Бернар избрал едно такова място – манастира в Себорга, Северна Италия. Но тайното изнасяне на Ковчег на завета от Палестина, без да бъде предизвикано подозрение, под носа на мюсюлманските шпиони, било само началото на операцията, която включвала рисковано пътуване по море, вероятни нападения на разбойници и отбягване на официалните църковни власти. Ако тамплиерите успеели да преодолеят тези препятствия, финалната им задача щяла да бъде доставянето на кивота в предварително уреденото скривалище, без да привлекат критичния поглед на папата, и да го скрият колкото се може по-дълбоко зад каменните стени на манастира.

По-малко от година след замищаването си Юг дьо Шампан се завръща в Йерусалим, при своите другари, все още работещи на хълма Мория, този път разкривайки самоличността си. Появата му под истинското му име не е пропуск в плана, а съзнателно преценено действие, което трябвало да прикрие мисията им, поне на пръв поглед. Крал Бодуен II току-що бил освободен от турски плен от арменските отряди и екзалтираната народна радост при неговото завръщане в града оставят разкопките в джамията „Ал Акса“ в сянка. В средата на лятото на 1127 г. упоритите тамплиери проникват в малка пещера, една от стотиците, които са открили до този момент под двореца на краля, откакто той ги е приветствал с „добре дошли“ преди девет години. Последното им откритие обаче било различно от предишните. На тавана на пещерата имало отвор на много стар вертикален тунел, почти изцяло запълнен с отломки, които пречели да се стигне през него на повърхността. Тамплиерите осветили с факли естествената пещера: помещението било празно, само в средата се намирало това, което търсели от години. Незабавно били повикани Юг дьо Шампан и останалите рицари.

ОТКРИВАНЕТО НА КИВОТА

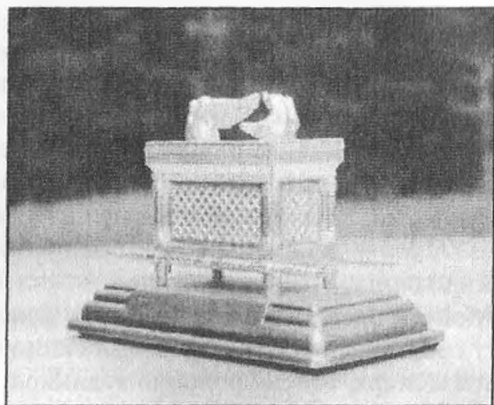
Всички сирели за миг пред грубо оформения вход на пещерата, после Юг пристъпил напред сам, както правел върховният левитски свещеник в миналото, и смъкнал парцаливия, разкъсан и изгнил от изминалите векове плат, с който бил покрит предметът. Тъканта веднага се разнадала и вдигнала огромен облак

прах, сред който постепенно се показали очертанията на съвършено запазения Ковчег на завета. Емоционално изтощените откриватели паднали на колене пред златното хранилище на Божията воля, отправяйки благодарности към Бога, задето е благословил годините им неуморен труд. Кралят също бил незабавно уведомен и тайно се отправил към разкопките. Той се спуснал в един от дълбоките тунели на тамплиерите и стигнал до дъното му, където рицарите го придружили до малката пещера, в която била подслонена скъпоценната находка.

Както на Ахенатон и Мойсей преди него, изглежда, че и на Бодуен II близкият контакт със свещения обект повлиял силно. Макар да е обичан и успешен монарх, той доброволно абдикира. Много странен акт, особено като се има предвид, че нямал мъжки наследник. Бодуен II се отказва от едно от най-могъщите царства на земята: Йерусалим, Пъпа на света, оставяйки трона на своята дъщеря Мелисенда, при условие че тя се омъжи за граф Фулк V от Анжу, Франция.

Бодуен II, вече отново просто Бодуен дьо Бурк, се отказва от цялото си кралско имущество, с изключение на съвсем малко лична собственост, и се оттегля в уединение заедно с няколко други свети хора край гробницата на Божи гроб, за да води монашески живот до края на дните си, в молитви и медитация. Неговата трансформация е също толкова фундаментална като метаморфозата на Аменхотеп IV в Ахенатон, след като той влиза в контакт с камъка Бенбен, или като преобразяването на Мойсей след слизането му от планината Синай със скрижалите на Яхве. Без да е бил преди това особено набожен и благочестив, изглежда, че Бодуен по подобен начин е бил изложен на интензивното облъчване с отрицателни йони. Те го довеждат до истински катарзис или до някаква друга душевна промяна, равнозначна на предизвикването от Кундалини състояние, при което царската (теменната) чакра се отваря и човек достига до непознато преди духовно измерение.

Много скоро след като правят своето откритие, времето започва да работи срещу тях. Всяко външно подозрение за това каква в действителност е тяхната организация от 1118 г. насам можело да подпали огромен културен пожар, който никоя земна власт нямало да може да потуши. Колкото повече оставали в Йерусалим с неговите десетки хиляди очи и уши, толкова повече

Свещеният обект, открит от тамплиерите след дълги години усилие и труд, преминали под строга секретност.

нараствала вероятността да ги открият. Юг изпраща специален пратеник до Бернар Клерво със закодирано писмо, в което му съобщавал за находката им. „Мисията ви е завършена“, отвърнал цистерцианският водач в писмо, изпълнено с хвалебствия, и ги умолявал незабавно да се завърнат у дома. Графът запазва места за следващия свободен кораб до Европа и в началото на сента отплава от Светите земи заедно с останалите рицари.

Пътуването минава без инциденти, както и дългата им обиколка през Италия, където кивотът и тамплиерите спират за почивка в манастира Себорга, преди да продължат за Франция в края на 1127 или в началото на 1128 г. През месец януари 1129 г. в градския съвет на Троя сияещият от щастие Бернар дьо Клерво обявява официалното признаване от напата на Ордена на тамплиерите, които носели вече бели роби, символизиращи чистотата на вярата, заради която били станали известни. Емблематичните червени кръстове ще се появят чак след 20 години, когато папа Евгений III ще им позволи да ги сложат за пръв път „като символ на християнското мъченичество.“²⁴

Много по-належащо от спечелването на папското одобрение за официалните символи било намирането на най-подходящото място за тяхното тайно откритие. Първото временно скривалище било цистерцианското абатство, изградено с помощта на Юг дьо Шампан четири години преди официалното създаване на тамплиерското братство. Бернар дьо Клерво бил отдаден на неговото опазване, но не могъл да се въздържа и направил някои наме-

ци, които изложили на риск уязвимото „съкровище“. Когато един обучаващ се монах го попитал за неговото определение за Бог, той шокирал младия послушник, като заявил: „Аз съм Го виждал! Той е височина, широчина, дължина и дълбочина.“²⁵ Още по-очевидно ставало, че Бернар говори за Ковчег на завета, тъй като често определял абатството, в което се бил оттеглил, като вход към „небесния Йерусалим.“ Даже графът на Шампан отбелязва, че „абатът на Клерво е станал оракулът на Европа“²⁶, имайки може би предвид, че е казал повече, отколкото трябвало.

По-лошото било, че след като Бернар получава известието от тамплиерите за тяхното откритие под хълма Мория, той обявява на следовниците си, братята цистерцианци:

Божествената дама [Божията майка] ни помогна на нас и нашия Спасител Исус Христос, който изпрати своите приятели от Светите земи на Йерусалим на поход през Франция и Бургундия... Делото беше завършено с наша помощ. И бяха изпратени рицари на пътешествие през Франция и Бургундия, наричана още и Шампан, под закрилата, както ще видим, на графа на Шампан, където бяха взети всички предпазни мерки срещу намесата на държавните или църковните власти, където човек най-добре може да опази тайната си, да намери някой да се грижи за него и да се скрие.“²⁷

Това „скривалище“, необходимо за безценното им притежание, било най-неотложната задача за рицарите на Червения кръст, тъй като мисията била прекалено често излагана на риск от неспособността на Бернар дьо Клерво „да съхрани тайната“ и от „държавните и църковните власти“. От този момент нататък тамплиерите не били вече онези девет смиренни монаси, сяпо подчиняващи се на волята му. Официалното им признаване като орден от папата ги превръща във все по-нарастваща и процъфтяваща финансово организация, чиито членове били предимно от знатните съсловия и вече проявявали интерес към нови области, като политиката например. Въпреки все по-голямото им участие в различни светски дела, грижата им за свещения обект, съхраняващ се под тяхната закрила, оставала най-висшата задача. Те отхвърлили ръководната роля на недискретния свети Бернар, преместили кивота от неговото абатство в Сито в Долна Лота-

рингия, владение на херцог Годфроа дьо Бодусен, преди да застане начело на Първия кръстоносен поход към Светите земи, откъдето така и не се завърнал. Забележителният му замък обаче все още се издигал и принадлежал на фамилията му и след неговата смърт. Съхранението на съкровището, открито благодарение на инициативата на меровингския потомък, в неговата крепост, било не само уместно, но и подходящо: съоръжението било много лесно за отбрана, едно от най-добре укрепените в Еуропа и можело да обезкуражи всяка евентуална атака.

Нещо повече, разположението му недалеч от Троа предпоставяло на тамплиерите, членовете на Ордена на Божи гроб и на малцина други привилегирани личности лесен достъп до свещения обект и златната му аура. Той бил отговорен за смъртта на хиляди, когато бил използван неправилно като оръжие по време на влачването му из Синайския полуостров, но петнайсетте века, през които бил погребан в дълбините на земята, били изтощили натрупаното в него статично електричество. За хората било вече безопасно да се доближат до кивота, а отрицателните йони се излъчвали с толкова ниска честота, че се създавала положителна среда за медитация, песнопения и молитви. В крайна сметка съхраняваният в кивота минерал можел само да преобразува една енергия в друга. Някога звуците на восните фанфари, концентрирани в кристалната матрица, били превърнати в звукова вълна, която съборила стените на Йерихон, но благочестивите напеви на религиозния орден, които го заобикаляли, създавали съвсем различен ефект: Троа внезапно се превръща в един от най-забележителните градски центрове в Европа. Докато останалата част от християнския свят тънела в религиозен фанатизъм, тесногърдие, суверис, неграмотност и невежество, жителите на този град се наслаждавали на интелектуална свобода и културен разцвет, какъвто нямало никъде по света. Тук е създаден първият романс за светия Граал, тук се развиват юдейските религиозни училища. Историята и изкуствата не се съобразявали с папските догми, а ислямската наука – предимно медицината, се изучавала без предразсъдъци. Може би най-забележителното от всичко е внезапната поява на леката и въздушна готическа архитектура, която ярко контрастирала с тежкия стил на романските църкви, доминиращ през Ранното средновековие. Някои други два архитектурни стила в областта на религията не

биха могли да бъдат по-различни един от друг. Романският стил бил мрачен, дълбок и потискащ, а новият – създавал чувство за въздигане към безкрайността. Единият прегръщал мрака, другият се откривал за светлината; нецерата се противопоставяла на гората – материалният резултат на две диаметрално противоположни гледни и духовни точки.

Историците от дълго време се чудят как и защо именно тук се ражда готическата революция и кой стои зад нея. Изтъкнатият медиевист Луи Шарпантис отбелязва:

Тя се появява изненадващо, без никакво предизвестие около 1130 г. Само за няколко години достига своя апогей, развива се цялостно, без каквито и да е отклонения и грешки. Но най-удивителното от всичко е, че веднага се намират запаятчици, художници и строители с достатъчно развити умения, отговарящи на нуждите на този стил, които създават 80 огромни готически паметника за по-малко от сто години... Готиката не идва след романския стил. Те съществуват едновременно. Романските строители продължават да работят своите романски църкви, докато готическите майстори издигат готическите си катедрали. Любопитно е, че двата стила не се смесват. Когато романските архитекти опитвали да приложат нещо от другия стил, повечето пъти се получавало нещо необичайно, фалшиво, което по-късно е наречено доста любезно „преходен стил“. Готическите строители не са открили постепенно своя стил... Ако майсторите от романския период достигат до оформянето на своята идентичност с много опити още от времето на Рим и Византия, то готиката се появява на един дъх, напълно завършена, цяла и навсякъде из Западния свят.²⁸

Някои изследователи спекулират с идеята, че завръщащите се кръстоносци са открили принципите на този тип архитектура в далечните Свети земи (вече изчезнали по онези места) и са ги донесли със себе си в Европа, което е причината за внезапното разцъфване на готиката. Твърди се, че е възможно подобни архитектурни планове да са били открити на хълма Мория или че

братството на суфистите е споделило с отделни посветени от еропейците тайни строителни техники и т.н. Но нищо, дори смъртно наподобяващо на готическата архитектура не се е появявало в Близкия изток или някъде другаде в древния свят. Наистина началото на готиката на Запад съвпада със завръщането на тамплиерите във Франция. „Твърдо смятам, че тамплиерите са отговорни за създаването на великите готически катедрали, заявява Шарпантие, тъй като нито една друга организация не би могла да убеди епископите и капеланите да издигнат подобни проекти.“²⁹ Свещеният обект, взет от Храмовата планина, е разпрострял своята аура върху местата от най-близкото му обкръжение – първо в цистерцианския манастир в Сесборга, Северна Италия, по-късно в абатството Сито във Франция, след това във фламандския замък на Годфроа дьо Буйон, като по този начин е повлиял на целия регион Шампан, точно както преди много векове е „енергизирал“ израелитите в Йерусалим и египтяните в Ахетатон. Той внася духовност по тези места, активира творческия потенциал на хората и в резултат се появяват предренесансовият Троа и чудото на Шартърската катедрала.

Нов храм за Ковчега на завета

Вероятно именно в тази най-първа и значима религиозна постройка на новия стил тамплиерите са възнамерявали да положат завинаги своето безценно съкровище. Ковчегът на завета разпръсквал йонния си резонанс от временните си резиденции в Шампан и Долна Лотарингия из цяла Северна Франция, изпълвал нейните жители с духовна еуфория и ги карал да вярват, че съществуващата досега църква и доминираният от нея свят са изчезнали, а на тяхното място е дошла нова епоха с нови духовни ценности. Шартр трябвало да бъде домът на тази обновяваща сила, от която щели да продължават да се излъчват Божествените енергии, чрез които човечеството щяло да се преобрази и от нивото на варварщината да се издигне до Божествената си природа. В готическата култура в пълния смисъл на думата се разкрива алхимията на трансцендентното – онези моменти на битието, когато човешката еволюция извършва необясними скокове и постига величие.

Започването на строежа на катедралата в Шартр малко след завръщането на тамплиерите от Йерусалим с тяхното откритие

и официалното признаване на Ордена им в съвета на Троя през 1129 г. не са просто съвпадения. Нито мястото на строежа на катедралата е избрано случайно. То е било център на религиозни дейности още от далечната каменна епоха. Средновековната постройка е издигната върху голяма, направена от човешка могила, която в района била известна под името Мястото на силата, вероятно наемкващо, че тук е имало древен култов център за религиозна инициация. Наоколо се издигали безброй долмени, менхири, каирни (известни във Франция като мергери) и други видове камъни и камени формации, всичките ориентирани по посока на голямата могила, като че ли отдаващи почит на високия монолитен камък, поставен на върха ѝ (голяма част от камъните били разположени така, че оформяли спирала към най-горния монолит). Съвсем очевидно е, че могилата уподобявала издигнатия пъп на земята или утробата с камъка пъп в центъра.

Някои от мегалитните структури датират от петото хилядолетие пр. Хр., но духовните практики, свързани с тях, продължават и през следващите векове, като съществували дори и по време на ранното християнство, провеждани от друидски жреци, наричани *карнути*. Те дават титлата си като име на палеолитния *преципикт* Карнути Ис, „Свещеното място на карнутите“, откъдето произлиза и името Шартр. Ис, „Свещеното място“, с островното царство от легенда от Северна Франция, управлявано от Градлон Мъор, или Градлон Велики. Той единствено успява да избяга, когато островът потъва, и пренася мистичните традиции на своето загубено царство в Британия, а доказателството за тяхното величие и значимост е изобилието от мегалитни руини. Сравнението със загубената Атлантида са достатъчно очевидни, а определянето на древното царство Карнути Ис от Шарпантие като център на друидизма, където се намирал пъпът, наподобяваш утробата – пъпният камък – подчертава още повече идентичността му с атлантския Пъп на света.

Това описание е потвърдено и от откриването на т.нар. Черна дева¹ в друидската подземна пещера в Мястото на силата – там,

* Изображението на Богородица като Черната дева е особено популярно сред католиците. Повечето обяснения, отнасящи се за произхода на този иконографски тип, са свързани с легендата за първото изображение на Богородица, направено от св. Лука. Първите запазени скулптурни и живописни изображения на Черната дева са от XI в. – *Б. пр.*

където била издигната Шартърската катедрала. Каменната фигура представлява Майката Земя, главата ѝ според Шарпантис е увенчана със змийския символ на тези лъкатушепи енергии, които келтите познават като *пиуире* – „вълнообразната змийска сила на земята“, достъпът до която се постигал с помощта на техните изправени кристални камъни. „Потоците енергия в старата земя, пише той, били многобройни и различни. Но тук, в Шартр, ние се докосваме до една много специална сакрална сила, способна да пробуди човек за нов духовен живот.“³⁰ Именно това била причината Карнути Ис да бъде избрано за място, където да се издигне сградата, предназначена да съхрани Ковчега на завета. Тук били концентрирани земните сили, от които съдържащият се в кивота кристал имал нужда, за да функционира по предназначение. Използвайки внушително извисяващата се катедрала като огромна антена, кивотът щял да разпръсква благодат по целия свят и да пресвръща низките инстинкти на човечеството в боговдъхновена святост.

Завинаги била забравена старата религия, изпълнена със страх и страдание, символ на които било разпятието – то не присъства в нито една от 38-те религиозни сцени на катедралата в Шартр. На северната ѝ страна се намира Вратата на посветените, а две малки релефни колони изобразяват Ковчега на завета. На едната близо до изображението на кивота, каран в каруца от два вола, са издълбани латинските думи *Archa cederis* – „Ти продължаваш чрез силата на кивота“. На другата колона има неизвестен човек, който повдига покривалото на кивота близо до купчина тела. На покривалото над ризницата на един от мъртвите мъже се чете надпис: *Hic amittitur, archa cederis* – „Тук нещата поемат своя път, ти продължаваш чрез силата на кивота“.

Първата сцена показва библейското завръщане на кивота във волската кола, когато филистимците го смятат за прекалено опасен. Символиката е ясна – след завръщането си във Франция кивотът отново е в добри ръце. Втората картина е предупреждение до какво ще доведе злоупотребата с кивота, който може да нанася огромни щети, ако силата му е използвана за унищожителни цели. *Archa cederis* („Ти продължаваш чрез силата на кивота“) не е нищо друго освен мисионерско твърдение, публична декларация, че кивотът все още съществува и е използван, но

очевидно за цели, различни от показаните на втората колона. Именно това са имали предвид тамплиерите: да го поставят завинаги в Шартр като централна част от Новия Йерусалим, настъпилия Невесен рай на земята. Древният огнен камък, предизвикал славата на цар Соломон, революцията на Ахенатон и технологията на атлантите, сега вдъхновил най-висшите, спящи по принцип необработени ресурси на човешкия дух и предизвикал внезапния готически разцвет, чиято кулминация е катедралата в Шартр.

Тамплиерите се обвързвали да живеят според думите, изписани в катедралата, като някои от тях подобно на левитските свещеници от миналото посвещавали живота си изцяло в служба на кивота. За разлика от всеотдайните рицари, тези, които не били толкова безкрайно повлияни, ставали специални стражи, чието единствено задължение било да защитават заветното съкровище от външния свят, най-вече от царските и папските институции. Последниците от откриването и евентуалното присвояване на кивота от някой от постоянно воюващите свроейски владетели или от корумпираните папи биха били катастрофални. Ако някоя монархия или Ватиканът заподозрели, че Ковчегът на завета се намира в Шартр, със сигурност щели да сринат и последния камък от сградата, за да се сдобият с него.

Първоначалната, абсолютно идеалистична надежда за катедралата като новия храм, от който преобразуваната енергия щяла да облъчва цивилизацията, превръщайки Тъмните векове на невежество и жестокост в златен век на духовно и културно просветление, изглеждала като неосъществима магия в реалния свят на средновековната политика. Всяка структура, издигната от ръката на човек, без значение колко мощно укрепление е, можела да бъде унищожена от друга човешка ръка. Във времената, в които живеели тамплиерите, постоянно се виждало как и най-силните, най-твърдо укрепените и подготвени за дълги обсади замъци били превземани. Никой не можел да издържи безкрайно срещу враговете отвън, които получавали непрекъснато нови провизии и подкрепления, докато обсадените, колкото и добре да били подготвени и снабдени, в края на краищата ставали жертва на липсата на храна и вода. Вместо да рискуват да поставят кивота на едно постоянно и уязвимо от външни врагове място,

по-добрият вариант срещу евентуално похищание бил да се формира слитна група от фанатични защитници, готови да рискуват живота си за свещения обект, достатъчно мобилни, за да го преместват от едно тайно място на друго.

КАТАРИТЕ ПАЗИТЕЛИ

Тъй като катедралата вече не изглеждала сигурен дом за свещения обект, около 1206 г. темпото на работата в Шартр постепенно намалява и накрая замира, оставяйки незавършено съоръжението откъм северната страна: оказва се, че кивотът отново е без постоянен дом. Около 50 години по-рано тамплиерите поверяват Ковчег на завета на катарите, специално избрано общество, официално несвързано с Воините на Христа, макар че всъщност получавали директиви от същата тайна организация, която ръководела и рицарите: Ордена на Гроба Господен. Първоначално катарите били една от многото ереси, плъзнали из Европа в началото на хилядолетието, и нямала какво толкова различно да предложи до 1012 г., когато за първи път се появяват с малцината си последователи в Югозападна Франция. Около десет години по-късно те вече са сметнати за достатъчно незаконни от църквата и неколцина от тях са изгорени на кладата в Тулуза, но броят им все още бил незначителен по времето, когато част от тях се отправят на север след около 100 години, около 1140 г.

Конкретните взаимоотношения между катарите и тамплиерите на този етап били държани по необходимост в тайна, но за много от рицарите се знае, че са вдигали оръжие в защита на катарите през следващото столетие. Именно в Шампан, главния център на Ордена, катаризмът става масово и популярно движение. Тамплиерите и албигойците – другото име на катарите, по името на едни от първите центрове на ересата, Алби – били съвременници от началото до края на катаризма. Всъщност приликите между двете групи най-накрая станали толкова големи, че изглежда едната станала додатък на другата. Някои катари се включват в Ордена на тамплиерите, изкачват се много бързо в йерархията и стигат до най-високите нива на организацията. Членството им не противоречало на обета им да не убиват, за-

щото те не изпълнявали военни функции, а служели като *fures casaliers* (фр. „селски братя“), *fures mütiers* („служещи братя“) и капелани (свещеници), изпълняващи по-нисши задачи и дейности, или каквото било нужно за духовните нужди на Ордена.

Съвсем предвидимо присъствието на кивота оказва огромно въздействие върху съзнанието на катарите – подложена на продължителното излъчване, тяхната умствена еретическа нагласа се задълбочава още повече, а религиозното им усърдие нараства неимоверно. Според Уилям Ф. Ман, съвременен автор, занимаващ се с тази тематика, „тамплиерите въпреки всичките си намерения и стремежи вероятно са осъзнали, че те на практика са заместници на пазителите на „кивота“ на катарите, на които им било позволено да общуват директно с Бога.“³¹

Името „катари“ произлиза от гръцката дума *katharo*, „чистите“, или *katharsis*, очищение на емоциите посредством вдъхновение. Тя всъщност се отнася само за водачите на това движение. Известни като „свършените“, единствено те били „катари“ и напълно посветени и отдадени на нетрадиционното учение, за разлика от мнозинството от последователите им – *Lcredentes* („вярващите“), от които не се очаквало да практикуват аскетичния живот, характерен за „свършените“. В по-общ план и двата типа последователи били възприемани от обикновените симпатизанти на движението като *bons hommes* („добри мъже“) и *bonnes femmes* („добри жени“). Неприятелите им ги наричали погрешно албигойци по името на град Алби – само едно от многото селища (и определено не най-значимото) в южната част на Франция, където катарите се установяват.

Религиозните им вярвания се различавали доста радикално от традиционните християнски възгледи, които те осъждали като сатанински. Яхве от Стария завет е не само богът на сътворението, но и отмъстителното зло чудовище, създадо ада на Земята.

³¹ За първи път последователите на това движение са наречени „катари“ от немския монах Екберт фон Шонау в 1163 г. в проповед против тази ерес. Думата „чисти“ трябвало да прозвучи презрително, но се оказало, че това наистина е най-подходящото име за членовете на организацията, които се отличавали с изключителни лични качества. Други съвременни изследователи (Duvernoy, Anne Brenon, O'Shea) смятат, че името идва от *kati* със значение на котка, заради някаква старогерманска подигравателна игра на думи, според която практикували ритуална целувка на котешки задници. – *Б. пр.*

Съответно Светата троица и непорочното зачатие са смятани за неестествени безсмислици, а причастието – категорично отхвърлено. Те дори не вярвали, че свети Петър е бил някога в Рим и е основал Християнската църква, чиито папи според тях били толкова наследници на апостолите, колкото те, катарите, били потомци на римските императори, а дори и по-малко. Предполагало се, че Христос не е притежавал нищо и бил беден, а папата живеел в разкошен дворец. Исус може да е съществувал, а може и да не е, но и в двата случая личността му била от значение само доколкото той възплъщавал духа на изкуплението в един свят, създаден за страдание. Образът му на кръста може да е бил подходящ символ за Католическата църква, която така или иначе убивала Бога в сърцата на хората, но катарите презирали разпятието, тъй като за тях то било олицетворение на богоубийството.

Техният символ също бил кръст, но той предхождал християнството с три или даже четири хилядолетия. Най-старите известни образци на т.нар. келтски кръст – равнораменен кръст, вписан в окръжност, или кръст с разширяващи се в края рамене и кръст в центъра – се срещат в пещери от каменната епоха в Пиренеите, откъдето произхождат и самите катарите. Техният соларен мистицизъм бил възприет още в началото на VI в. от християнски мисионери като преходен образ за християнството на Британските острови. По времето на келтите вписаният в окръжност кръст бил асоцииран със стария ирландски слънчев бог Гранус. Същото значение било възприето и от катарите, които почитали светлината като видимата манифестация на светия дух, който освен това бил представян и в образа на непорочен, бял гълъб.

Из цяла Ирландия този символ все още е познат като „кръстът на Йона“, тъй като най-често се среща на един от Хебридските острови – остров Йона. Именно тук според средновековните летописи „Хрониките на Клонмакноаз“ (Annals of Clonmacnoise*) морският народ *Tuatha*

* Хроника, описваща събитията в Ирландия от праисторически времена до 1408 г. сл. Хр. Оригиналният ръкопис е загубен, името на автора/авторите ѝ е неизвестно. Наречена е по името на манастира Клонмакноаз, Ирландия. – Б. пр.

da Danaan, или „Магьосниците от Алмонерс“ (с други думи, тези, които дарявали свещената мъдрост), пристигнал на южното крайбрежие на Ирландия в 1202 г. пр. Хр. Последната катастрофа, която разрушава Атлантида, се случва в 1198 г. пр. Хр. Самоличността им като атланти се потвърждава и от филологическата прилика между тяхното име – *Tuatha* – и името на Туаои, свещения кристал на Атлантида. Възможно е те да са класа от посветени, които трябвало да се грижат за свещения обект и да поддържат неговото функциониране, както се намеква от тяхната титла – *almoners*. „Хрониките на Клонмакноаз“ на практика твърдят, че Туаота да Данаан са донесли Камъка на съдбата, *Lia Fail*, на остров Йона, който чак до XVIII в. бил известен сред местното население като Пъла на света.

Катарите вярвали, че човешката душа е искрица от Божествената светлина, уловена в материалното измерение като пеперуда в паяжината на паяк. Това било тяхното разбиране за надеждата на човека. Привлечен от сетивната измамност на физическия свят, човекът попадал в плен на дявола, метафора за жестокостта, въплътена в Яхве чрез неговите представители в църквата – тази „Синагога на Сатаната“, управлявана от истинския Принц на мрака, папата. Жизнената същност на човечеството, неговата първична благодат (в противовес на „първородния грях“), била изпивана от тези демони, за да могат до безкрайност да продължават с измамната игра, представена като религия на любовта. Освобождението нямало да дойде от някой мним Исус, поставил се в служба на същата благочестива измама, а чрез индивидуалната маргинализация и категоричното отхвърляне на материалния свят.

Тъй като адът всъщност бил на Земята, такова място не съществувало в отвъдния живот, нито имало рай (поне в общоприетия смисъл), или пък чистилище, или лимбо*. Смъртта била

* Преддверието към ада, където попадат бебетата или други невинни хора, които не са били кръстени не по своя вина. Те няма да бъдат наказвани и да попаднат в ада, но и никога няма да видят Бог. – *Б. пр.*

просто врата, през която да се върнеш към живота. Катарите вярвали в прераждането и дори в метапсихозата, преселението на душите, при което съзнанието оцелява след смъртта, приемайки нова физическа форма, независимо дали човешка или някаква друга. Цикълът продължава толкова дълго, колкото сме способни да устоим на изкушенията, които ни се предлагат като на сетивни същества. Спасението от очевидно безкрайната верига на раждане, страдание, преходно щастие, смърт и прераждане може да бъде постигнато единствено чрез отхвърляне на измамните удоволствия и възприемане на своето его като враг. Тези, които успеят да се отдадат на стриктен аскетизъм, освобождават себе си в смъртта от следите на земната тъга, така че могат да се завърнат най-накрая в Божественото сияние, източника на вечното човешко щастие от времето преди грехопадението. Другите, които са неспособни да извършат това себеотрицание, са принудени да подновяват отново и отново смъртното си съществуване. За катарите прераждането не е нито добро, нито лошо, нито нещо предопределено; то е резултат от невъзможността на отделния индивид да избяга от оковите на плътското съществуване посредством телесното въздържание.

За да постигнат лично спасение, „свършените“ се отдавали на тотално духовно обновление. След посвещаването им те поверявали всичките си притежания на Ордена и обличали обикновени бели роби, препасвани с въже на кръста. Целта на живота им била очищение на мислите, думите и делата, което постигали чрез скромност, умереност и въздържание, като пренитанието им зависело изцяло от милостиня. Нямали право да ядат месо или млечни продукти, яденето на такива храни било възприемано като форма на канибализъм: те все още притежавали частица от душите, които някога са ги одушевявали, а убийството във всяка форма било забранено. Освен това тези храни били вторичен продукт на сексуално възпроизводство, от което „свършените“ се били отказали и поощрявали и останалите да приемат това въздържание, защото сексуалният акт изкушавал хората да остават в грубия физически свят.

„Свършените“ давали обет за пълно безбрачие, никога не провеждали брачни церемонии за останалите и даже проповядвали отмяна на брака. На негово място предлагали да се практикува конкубинат – извънбрачно съжителство, при което се по-

лучава удовлетворение на сексуалните желания, без да се създава потомство, следователно, предотвратявайки непрекъснатото повторение и разпространение на човешкото робство. Конкубинатът бил за предпочитане, макар че задоволяването на физическата страст поробвало мъжа и жената за още един кръг от цикъла на прераждането. „Съвършените“ прекарвали голяма част от живота си в медитация, молитви и благотворителни дейности. Но главното им задължение било да печелят привърженици на катарството и колкото се може повече хора да разберат, че то е средството, чрез което могат да се освободят от света на плътта, където царувал дяволът. Войната, смъртното наказание и отказването от постите обети – три от основните характеристики на тяхното време – били изцяло отхвърляни. Сред катарите жените „съвършени“ имали същите права като мъжете и могли да постигнат същите добродетели.

Крайните аскети от катарите никога не надвишили няколко хиляди души, за сметка на мнозинството последователи, които били на ниво „вярващи“. Те следвали същите ограничения в хранителния режим и присмали основните принципи на ненасилие и благотворителност, но сключвали бракове и водели съвсем нормален живот във всяко друго отношение, като не били задължени по никакъв начин да спазват толкова сурова дисциплина в битието си. Тези „вярващи“, пожелали да се присъединят към „съвършените“, се подлагали на ритуал – *consolamentum* („утешение“), при който привидно се отказвали от външния свят, обричайки се напълно на духовно очищение. Простата церемония включвала полагане на ръце и ритуална целувка от братството, като кулминационната точка била „покръстването с огън“, с което се чествало пътуването, което новопосветеният поемал в търсене на Божествената първична светлина. В повечето случаи „вярващите“ приемали своето *consolamentum* на смъртния си одър, защото така си гарантирали освобождението – точно в този момент, когато наблюдавал края (евентуално) от цикъла на прераждането. За да осигурят ефикасността на *endura* – както бил известен процесът, те отказвали да приемат храна или вода и по този начин ускорявали смъртта си. Самоубийството принципно не било одобрявано, макар че някои от последните „съвършени“ отнемали сами живота си, като се качвали високо в планините и умирали, изложени на прекалено ниските температури.

През последните 150 години историците спорят дали катарите са били просто повлияни или наистина са били езичници гностици, прикрити слънцепоклонници, неодрuids, протофримасони, възраждащи се митраисти, суфитски мистици, български богослови, тибетски будисти, еврейски кабалисти, персийски зерванисти (зороастрийци), розенкройцери, янсенисти и много други комбинации от известни и тайни култове и разнообразни вярвания. Както отбелязва Жан Маркал, „Въобще не е сигурно, че катарството трябва да бъде разглеждано като християнска религия“.³² Макар че то наистина прилича поне отчасти на всяка една от тези религии и има общи метафизични възгледи с повечето от тях, преки контакти помежду им на практика не са съществували. Тези прилики са в резултат по-скоро на фундаменталните принципи, поддържани от всички дуалисти, които възприемали Вселената в рамките на вечната опозиция на две основни сили.

Въпреки всичко казано, изглежда неоспорим фактът, че катарите са повлияни поне отчасти от едно външно учение – манихейството. Макар че липсват каквито и да било документи за някакво родство с манихейците, косвените доказателства го предполагат. Основана в средата на III в. във Вавилон, новата вяра била вдъхновена от Мани, персийски мистик, който проповядвал за завръщането на Ормазд Бей, първия човек, свързан със зороастрийския Ахура Мазда, бога на светлината, който бил вpletен от незапомнени времена в битка със силите на мрака. Мани обединява гностичните и християнските възгледи с будистките идеи и образи, като очевидно взима религиозното си име от хиндуистката дума за свещеното съкровище, сърцевината на вътрешното просветление. В манихейските текстове от региона на Азия той е описван като „буда“ („просветлен“).

Като един от конкурентите по римско време манихейството е осъдено от християнските водачи, макар че то съществувало дълго след сриването на класическия свят през Средновековието. Някъде през XI в. сретниците го използват нарочно, за да провокират тесногърдите църковници. Духовните бунтовници не толкова приемат истински манихейските възгледи, колкото по-скоро използват движението като символ на опозицията срещу официалната църква. Точно в този смисъл са и някои позовавания към манихейците, използвани като описателни титли от катарите: най-известна от които е тяхната най-висша тайна цере-

мония, Манисола, и новото име, което дават на Ковчега на завета – свещения камък Мани. Той е бил известен и преди с това с различни имена, минаващи от една култура към друга, като атлантския Туаои, Файра при гуанчите и египетския Бенбен. За тамплиерите, които го спасяват от 1600 години забвение, той бил Желанието за Рая. Сега в ръцете на западноевропейските мистици той бил наречен камъкът Мани по името на прочутия будистки символ на духовната чистота и просветление – *om mani padme um* („драгоценност в лотоса“). Макар че тези съвпадения изглеждат доста отдалечени в географско и културно отношение, въпреки всичко се появяват много повече неща от чисто филологически съвпадения между камъка Мани на катарите и тибетския Чинтамани, описан във *Втора глава*.

За Жан Маркал „е очевидно, че катарите са наследници на манихейците. Това също така означава, че катарството се появява по-скоро като напълно *отделна религия*, отколкото като християнска ерес“.³³ И наистина никой не знае до каква степен, ако въобще има такова нещо, катарите са били директно повлияни от някакво външно учение, защото нито един от техните оригинални материали и източници не е запазен – толкова цялостно е заличаването, осъществено по политически причини от деспотите на Инквизицията, които осъдили всеки албигойски документ на „забравата от паметта“ на християните. Макар че опонентите им ги обвинявали във връзка с манихейството, катарите никога не приели тяхната космогония и използвали терминологията им единствено за чисто нагледни, описателни цели. „Добрите хора“ все пак лично символизирали лидерската си позиция в Ордена на Гроба Господен, като оставяли косата си дълга по типично меровингски обичай. Всички признаци потвърждават теорията, че катарите първоначално представлявали един местен западноевропейски духовен феномен с някои външни прилики, свързващи го с други религиозни движения, които в повечето случаи били наистина съвпадение. Единственият външен стимул за катарите всъщност бил продължителният им контакт с отрицателните йони, излъчващи се от свещения камък Мани, които имали способността да разширяват духовния и мисловен кръгзор. Като негови постоянни пазители, свръхестественото влияние на Ковчега на завета върху тях се увеличавало с течение на времето, точно както е станало преди тях с тамплиерите, древните

израслители, египтяните и атлантите. Катарите също като тях предпочитат нови грандиозни проекти. Вместо обаче да построят един град като Атлантида или Ахетатон, или храм, подобен на свещената сграда, издигната от Соломон, или катедрала като готическото чудо в Шартр, където да съхраняват своето свещено съкровище, те изграждат цяла верига цитадели по недостъпни планински върхове на територията на Южна Франция в Пиренеите. Катарите знаели, че независимо от сложните им защитни системи и местоположение, обезкуражаващо на пръв поглед всяко нападение, тези крепости някой ден все пак биха могли да бъдат превзети при една продължителна и решителна обсада. Това, на което се надявали, било, че няма да бъдат превзети всички едновременно. В случай че имало опасност охраняваната от тях скъпоценност да попадне в ръцете на врага, бил осигурен начин за прехвърлянето му в друго укрепление от планинската верига, и така – от едно на друго място, за да бъдат поне на една крачка пред нападателите.

Съвсем уместно първата цитадела, в която катарите донесли тяхната скъпоценна вещ, била Монреал дьо Сос, наречена по името на построената от крал Бодуен I крепост в Светите земи, която трябвало да бъде първото място за съхранение на кивота. Френският историк Андре Дузе, специалист в историята на свещения Граал, пише за поставянето на този артефакт в Монреал дьо Сос: „Според старите легенди кралският некропол бил постоянно осветяван от този камък. Разказвало се, че той бил видим само за малцина много доблестни воини“¹⁴, с други думи, рицарите тамплиери. Кивотът вероятно е бил поставен в Монреал дьо Сос преди 1147 г., когато папа Евгений III, притеснен от нарастващата популярност на катарите, заповядал най-изтъкнатите свещеници и епископи на Католическата църква да обсъдят и разкритикуват еретиците, появили се в собствената им страна, в южната част на Франция. Сред тези изтъкнати църковни пропагандисти бил не кой да е, а самият Бернар дьо Клерво, един от ранните основатели на Ордена на тамплиерите. Той се бил дистанцирал от организацията, за чието създаване помогнал в началото, основно по две причини: заради бърбивия си език и заради решението му, че християнството може да се реформира по-скоро отвътре, отколкото чрез радикална външна промяна, както предпочитали рицарите тамплиери.

Тъй като бъдещият свети Бернар вече не бил под влияние на физическото присъствие (и излъчване) на кивота, динамичният му характер бил претърпял промени към лошо. Енциклопедистът медиевист Джон Файнс пише, че свети Бернар бил станал „мистичен консерватор, фанатично държач на своята гледна точка, пуритан, противоставящ се на всички радикални учения, яростен и направо заядлив опонент“.³⁵ Две години преди да бъде изпратен срещу катарите, той става движещата сила, подбудила Втория кръстоносен поход. След неговия неизбежен провал „мнозина загубили вяра в Бернар и се обърнали срещу него“.³⁶ Усилията му да убеди албигойците да се откажат от своята ерес също претърпяват неуспех. Не само че загубва огромна част от стария си проповеднически плам, но се оказва, че той открито симпатизира, поне отчасти, на „добрите хора“. „Никой, заявява той, не е по-искрено отдаден на Бога в молитвите си от тях.“³⁷ Може би освен това им завиждал за възможността да охраняват свещената тайна, която някога била поверена на него, макар и за малко – тъжна завист, която разсеяла борбеността му с меланхолия по изгубения кивот.

Катарите били съсредоточени предимно в областта Лангедок, несъвсем точно определен регион, обхващаш около 42 700 кв. км площ в централната част на Южна Франция – приблизително региона между река Рона на границата с Гаскония, на север простиращ се до Женева и централния масив, граничещ с Оверн. Името Лангедок е сравнително ново: споменато е за първи път едва в края на XIX в. и означава „езика на Ок“ – древно романско наречие, основано на латинския език, на което се говори в Окситания (също недобре очертана територия, по-голяма от съвременната провинция Лангедок, която почти се прекрива с Пиренеите). И днес все още регионът е известен като *le pays des Cathares*, „страната на катарите“. Жителите на тази по-скоро мъглива област никога не възприемали себе си като франки, още по-малко – като французи, и заради етническите и културните разлики, и заради различния си език. В добавка към чувството си за тази отделна идентичност хората тук вече „разполагали“ и с катарите, възприемани от обикновения окситанец като местни „добри хора“, а истинските „свършени“ никога не станали повече от 10 000 души.

Църквата срещу катарите

Това, което плашело църквата обаче, не били техните малцина действителни членове, а хилядите им симпатизанти. Всички среси до този момент не били нищо друго освен протестен изблик на народен гняв срещу корупцията в църквата и срещу нейната деспотична теология и като такива били много лесно потискани и унищожавани. Катарите обаче били истински духовен съперник, който премахвал дълбоките социални различия между бедните и богатите, постановявал класовото сътрудничество и по този начин си осигурявал много широка основа от поддръжници. Благородниците дарявали на братството земи за замъци, а селяните допринасяли към святото дело със своя труд и храна.

Всички катарски възгледи вдъхвали ужас в традиционните християни, но това, което най-много ги тревожело, била ролята на жените в йерархията на албигойците. Един от неразривните принципи на християнската доктрина през предишните хиляда години било възприемането на жената като първопричина и виновник за падението на мъжа (човешка) като нечисто същество от самото си раждане, създателката на греха, сътворена от ръката на самия дявол. Мария Магдалена била смятана за обикновена проститутка. Участието на жените в религиозните дела според тези постановки било част от плана на сатаната за разпространението на катарите в добродетелния християнски свят. Жените катарки, достигнали нивото на „свършените“, скандализирали католическото духовенство, като публично обсъждали теологични въпроси – нечувано поведение за жени по това време. Когато един от църковниците на папа Иннокентий спори с прочутата Есклармонд дьо Фоа^{*} и не успява да отговори убедително на един от нейните аргументи, той избухва: „Вървете да си вършите женските работи, мадам! Не е прилично да се изказвате пред подобно събрание!“³⁸

Междувременно папа Иннокентий III направо ругае лангедокския архиепископ в Ох: „Дадохме ви пряка заповед, независимо какво ще ви коства това, използвайки всякакви средства, да унищожите тези еретици и да прогоните от вашата епархия

* Esclarmonde de Foix (1151-1215) – прочута фигура на катарското движение, дъщеря на графа на Фоа. – *Б. пр.*

всички, омърсени от тях. Ако се налага, може да накарате принцовете и народа да изпюлват оръжие и да приложат насилие.“³⁹ Въпреки заплахите на папата, архиепископът пренебрегва заповедите му, а половин дузина благородни дами, начело с Есклармонд дьо Фоа, демонстрират презрението си към църковните власти, като на публична церемония, под аплодисментите на присъстващите членове на знатните съсловия приемат катарската вяра. Побеснял от гняв, Инокентий III заповядва на Филип Август незабавно да накаже еретиците, но графът се противопоставя на Негово светейшество и отказва да поведе война срещу собственото си семейство. Очевидно църквата била загубила абсолютния си контрол върху западноевропейските благородници и владетели.

Макар че били в центъра на тези спорове, катарите не проявявали никакъв интерес към политическите борби и не желали нищо повече освен да освободят душите си от безкрайния цикъл на преражданията, помагайки и на другите да постигнат същата духовна свобода. Абсолютно непреднамерено обаче тяхната вдъхновяваща идеология – и по-специално симпатията, която предизвиква сред народа – се превръща в най-сериозното революционно предизвикателство, с което някога се била сблъсквала Християнската църква. Папа Инокентий III е принуден да лиши от духовен сан няколко архиепископи от Лангедок, тъй като не проявявали никакво уважение към неговата власт. Скандалът поражда опасения, че окситанската ерес може постепенно да изтласка организацията, основана от самия Христос, в забвение и да осъществи мечтата на Луцифер да завладее земята. Такава катастрофа трябвало да бъде избегната на всяка цена и с нарастване на напрежението папа Инокентий III се надявал да се случи нещо, което щяло да оправдае прилагането на средствата, до които по традиция прибегват тираните в такива случаи.

През януари 1208 г. Инокентий изпраща личния си легат (пратеник) в лангедокския град Тулуза, за да предупреди могъщия Реймонд VI за усложненията, които могат да възникнат от отношенията му с катарите. Графът веднъж вече бил анатемосан, тъй като унищожил църквите в своя град. Но това станало при управлението на друг папа и Реймонд отново бил приет в лоното на църквата, тъй като Ватиканът не можел да си позволи да загуби повече влияние в този регион. Папата изпратил на та-

зи деликатна мисия Пьер дьо Кастелно, който имал доста избухлив и непредсказуем нрав. Кастелно бил доста мразен и заради факта, че отлъчвал от църквата и анатемосвал благородници, обикновено без съдебен процес и често само защото жертвите не оказвали достатъчно почитание на подозрителния инквизитор. Срещата, чиято цел била да се изгледят взаимоотношенията на църквата с влиятелния граф, напълно предсказуемо преминала в гръмогласни крясъци срещу Реймонд VI, който бил обвинен, че е „съучастник на ереста“ и накрая графът безцеремонно бил анатемосан още веднъж.⁴⁰

На следващия ден на пътя на излизане от Тулуза, близо до абатството „Сент Жил“, Пьер дьо Кастелно е нападнат и убит от неизвестни лица, напълно възможно симпатизанти на катарите, но със сигурност не „свършени“ или „вярващи“, за които всяко убийство, дори на такъв надут дърдорко, било абсолютно забранено. Рицарите, намиращи се под личното командване на Реймонд, били незабавно обвинени от църковните институции, но графът едва ли би заповядал толкова очебийно нещо като убийството на човека, отлъчил го от църквата едва преди 24 часа. Много вероятно е Кастелно да е станал жертва на заговор на Ватикана по заповед на самия папа, който имал нужда от някакво драматично събитие, за да предизвика гнева на християнския свят.

НОВИЯТ КРЪСТОНОСЕН ПОХОД

Естествено убийството на папския легат, и по-специално неговото представяне на външния свят като кървав акт срещу заместниците на Бога на земята, възбуждат реакция на ярост и гняв, достатъчни за един нов кръстоносен поход. Разликата този път е в това, че той е насочен не срещу някакви далечни чужденци, а срещу сънародници европейци. Вместо да осъществи логичния в този случай арест на един човек – анатемосания Реймонд – и да го обвини в заговор за убийство, каквито били подозренията, Инокентий III предприема масирана военна кампания и по този начин разкрива истинските мотиви за своите действия. „Напред, смели войници на Исус, призовава той, борете се срещу пратениците на антихриста! Всеки човек, бил той и най-големият грешник, може да изкупи греховете си, като се бие срещу срещите!“⁴¹

Негово светейшество подклажда още повече жаждата за отмъщение на християнската аристокрация, като заявява, че те могат да конфискуват цялата земя, принадлежаща на катарите или на техните поддръжници. Тъй като населението на Лангедок в по-голямата си част симпатизирало на „добрите хора“, територията на Южна Франция, която и днес е автономен регион, се превръща в ловно поле за благородниците. Лангедок не била просто земя, тя била богата земя. Нивите ѝ били сред най-плодородните на континента, земеделската икономика в Окситания преуспявала във време, когато в останалата част от Франция едвам кретала. Лангедок бил центърът на културата на западната цивилизация, дворовете на аристократите били по-блестящи от всички други, изкуствата и литературата процъфтявали, а нивото на грамотност и образование било изключително високо. Тези напълно недуховни причини подбуждат благородниците от Северна Франция да се отправят на поход срещу сретичите, чиито земи мечтаели да плячкосат, при това с благословията на самия папа. Опиянени от нездравословния дъх на религиозния плам и личната алчност, аристократите от цяла Централна Европа се струпват, за да накажат нисверните врагове на църквата.

Към тях се присъединяват хиляди искрено вярващи французи, чийто патриотизъм и набожност са пробудени от предполагаемата опасност за тяхната страна и вяра. На 24 юни 1209 г. 20 000 рицари, съпроводжани от повече от 200 000 селяни, се отправят от Лион по течението на река Рона към Лангедок. Сви-кани под мотото „Убий за Христос!“, допълнително идват и наемници от такива далечни територии като Бургундия, Рейнландия*, Австрия, Германия, Унгария, Холандия** и дори от Балканите – всички убедени, че най-голямата заплаха за християнството трябва да бъде изкоренена от европейската почва.

За разлика от показното религиозно усърдие на кръстоносците, окситанците – също както преди това мюсюлманите в Палестина – възприемат техния кръстоносен поход единствено като военна инвазия, чиято цел била завладяване и унищожение на суверенната им държава. Докато катарите са противници на вся-

* До XIX в. това е името на територията от двете страни на река Рейн. – Б. пр.

** Авторът има предвид териториите на съвременните Австрия, Германия, Унгария, Холандия, тъй като през този период те не са съществували като самостоятелни държави с тези имена. – Б. пр.

какво насилие, обикновените жители на Лангедок проявявали желание да се бият и настъпващите сили на неприятелите щели често да се натъкват на яростна съпротива. Макар и съвсем праведни християни и несимпатизиращи на никакви алтернативни теологии, окситаанците се борели срещу агресията от север, за да защитят земята си.

От началото до превземането на Йерусалим Първият кръстоносен поход продължава по-малко от три години. Албигойският кръстоносен поход се проточва повече от четири десетилетия, бил прекъснат от смъртта на Ионкентий III, но по-късно е възстановен от неговия наследник Хонорий. Походът постепенно поглъща цялата аристокрация на Северна Франция, която понася големи загуби под предводителството на един друг папски легат, Арно Амори. При първото им значително сражение срещу окситаанците на 22 юли 1209 г. войските на папата завземат град Безие. Загубите и от двете страни са големи, а легатът увеличава допълнително масовото клане, като заповядва незабавна екзекуция на пленените еретици. Когато един от неговите военачалници го пита как да разберат кои от пленените жители на града са еретици и кои праведни католици, той отвърща: *Caedite eos! Novit enim Dominus qui sunt eis.* („Убийте всички! Бог ще разпознае своите.“)⁴²

След тази заповед същият този офицер разбива солидната дъбова врата на църквата „Света Мария Магдалена“, където се били приютили от страх за живота си седем хиляди катари и обикновени християни, повечето от тях стари хора и ранни, неспособни да окажат каквато и да е съпротива. Те са подложени на клане с истински библейски мащаби – избити са всички, всеки мъж, всяка жена, всяко дете. Отвън, по улиците на Безие, войските на победителите разнасяли ужаса на благочестивото си отмъщение на върха на щиковете си в името на Исус. Обикновеното убиване станало прекалено отегчително, затова започнали да го разнообразяват, като ослепявали хора, влачели ги вързани за коне или пък ги използвали като живи мишени за упражнение на стрелците. За да не се допусне някой от жителите да се укрие и да избяга, градът е опожарен до основи, а случайните оцелели, които се опитвали да избягат от пламъците, били преследвани и посичани на място. Амори се хвали в доклада си на папа Ионкентий: „Днес, Ваше Светейшество, 20 000 граждани бяха посечени, независимо от техния ранг, възраст или пол.“⁴³

Какво се случва с кивота

Кръстоносният поход поставя рицарите тамплиери в трудно положение. Макар и пряко отговорни пред папата, те били длъжни да се подчиняват на заповедите на своите действителни водачи от полутайното общество – Ордена на Гроба Господен, и били предали Ковчег на завета в ръцете на най-страшните врагове на Рим. Тамплиерите на практика формирали презрените катарите от собствените си редици и продължавали да се борят като техни свирепи и в повечето случаи анонимни защитници. В Сабартския регион в Пиренеите германският учен от ХХ в. Ото Ран открива много символи, свързани с рицарите тамплиери, заедно с катарския гълъб и други знаци, характерни за това движение. Откритието му потвърждава близките отношения между двете групи, които на практика са разклонения на един и същи орден. Мас Дьо, крепост в областта Русийон, свързана с тамплиерския дом на Льо Безу, в близост до още по-прочути Рен льо Шато, било мястото, където се приютяват оцелелите катарите. Според Маркал именно в областта Разе в Окситания „тяхното тайно споразумение влязло в пълна сила“.⁴⁴

Никъде другаде това споразумение не е толкова значимо, колкото в Монреал дьо Сос, където е занесен Ковчегът на завета след замъка на Буйон в Долна Лотарингия преди изригването на църковната неприязън. Той е охраняван от група рицари в Капулет Жюнак, укрепление (комендантство), основано в 1136 г. от тамплиера Гийом д'Арнав. Местна легенда разказва, че самият Монреал е изграден върху гроба на гръцкия полубог Херакъл. Заседно със саркофага му бил заровен и слънчев камък, който излъчвал толкова светлина, че сиянието му осветявало вътрешността на целия некропол, но бил видим само за очите на „малцина много благородни воители“, подобно, както отбелязва Дузе, на Рицарите от кръглата маса.⁴⁵ Митът описва свещения катарски камък Мани, преди да бъде преместен от хранилището му, за да не попадне в ръцете на настъпващия неприятел и да бъде прехвърлен в друго, по-недостъпно планинско укрепление.

Много ясен белег за уникалната власт, която били придобили тамплиерите по времето на избухването на Албигойската война, с фактът, че те официално отказали да участват в това и не пострадали, макар че тяхната съвсем леко прикрита връзка с ка-

тарите не останала незабелязана от Ватикана. Някои автори са задавали въпроса дали корените на упадъка на организацията им, който постепенно довежда до техния край 60 години по-късно, не се крият в двойствената позиция, която тамплиерите заемат по време на европейския братоубийствен поход. Да не забравяме, че един от техните отличителни белези било изображението на двама рицари на един кон – още една очевидна препратка към катарите, които пътували винаги по двойки. По принцип този образ трябвало да символизира Ордена на бедните рицари на Христа и на Соломоновия храм (*Pauperes commilitiones Christe templique Solomonic*). Символът означавал, че дори рицарите били толкова бедни, че не всеки можел да си позволи собствен кон (другото тълкуване е, че символизира единението на монаха и войника). В действителност обаче тамплиерите се развивали и процъфтявали като огромна икономическа сила. Това, което по-късно щяло да бъде обявено за лицемерие, се дължало на сходството им с катарския дуализъм. За да бъдат оценени без предразсъдъци, е необходимо по-задълбочено вникване в идеологическите прилики, споделени и от двете групи, които на практика били восното и теологичното крило на едно и също движение.

Въпреки ожесточената съпротива и прикритото участие на отделни рицари тамплиери, окситанците не могли да съперничат нито на числеността, нито на диващината на своя противник в места като Безие и бавното, макар и борбено отсъпление през централната част на Южна Франция започнало. Винаги поставящи на първо място в ума си грижата за Ковчега на завета, катарите държали свещеното си съкровище зад фронтонната линия, местейки го от Монреал дьо Сос по веригата планински крепости, които една след друга падали в ръцете на кръстоносците. „Свършените“ не одобрявали убиването на нито едно живо същество при никакви обстоятелства и предотвратили използването на кивота като оръжие, както правели древните израелити (което се отразявало ужасяващо и на тях самите според Библията).

Фактът, че албигойците били пацифисти, не им пречел да извършват различни дейности по време на войната. Те са най-почитаните лечители на тази мрачна епоха,

много по-високо образование от затъналите в суеврие шарлатани, каквито били повечето „лекари“ в останалата част на средновековна Европа. Те работели всеотдайно като съвременните военнополски лекари, фелдшери и медицински сестри и доказвали куража си по време и след всяка битка.

Катарите били и неуморни тъкачи и шиели унформи за войниците от овча вълна, която след това оцветявали със собствени минерали и багрилни вещества. „Свършените“ изработвали огромно количество специални хирургически инструменти, кожени щитове, пръстени, медальони и религиозни вещи, особено оловни гълъби и значки във формата на пентаграм, между които Печата на Соломон – специалния знак, символизиращ факта, че катарите притежават Ковчега на завета.

Те отглеждали и лаврови горички заради соларния символизъм на дървото и по този начин демонстрирали дохристиянските корени на своята вяра. От векове, още от бронзовата епоха, лавърът е символ на Аполон, древния гръцки бог на слънцето, чиито храмове били обградени от това дърво, защото се смятало, че то пречиства душите на посетителите, дошли да търсят съвет от пророчицата Пития в светилището на Аполон в Делфи. Тя била дева жрица, която изпадала в транс – преминавала в друго ниво на съзнание, след като дъвчела лаврови листа. Наблизо се намирал *омфалосът* – камъкът, смятан за пъп на света, чрез който слънчевият бог общувал с девицата. „Езическите“ теми за чистота, светлина, свещен камък и интимен контакт с Божествената сила били водещи мотиви и във възгледите на катарите.

В началото на 1243 г. силите на френските кралски нашественици завземат по-голямата част от Лангедок и притискат оцелелите „добри мъже“ и „добри жени“ в тяхната последна крепост: Монсегюр. Смятана за една от най-непревземасмите цитадели на средновековието, името на Монсегюр (*Montsegur*) произлиза от *Castrum montis securi*, „Крепостта на защитената планина“, както била известна на римляните 12 века по-рано. Преди

тях тук били иберийските защитници, а още по-рано – в каменната епоха, мистиците, които почитали стръмния връх на планината като свещено място. Над развалините на тези древни поселища средновековната крепостна стена се извисявала към небесата, разположена върху масивна и стръмна варовикова скала, на височина хиляда метра срещу склоновете на Пиренеите. Отгоре имало пълен изглед във всички посоки, откъдето можело да дойдат вражески атаки, а гладките скални склонове представлявали много по-сигурна защита от всякакви стени, които хората биха могли да построят. Крепостта била достъпна единствено от източната си страна по хребет, широк само няколко метра и следователно лесно защитим от надвисналите над него деведесетметрови урви. Назъбените парапети на бойните кули следвали очертанията на най-горния скален рид и постепенно се сливали с него, формирайки едно наистина недостъпно укрепително съоръжение.

Предвиждайки гоненията, които рано или късно щели да последват, катарите замислили Монсегюр като последната си надежда за спасение пет години преди да започне войната срещу тях. През 1204 г. те искат помощта на Раймон дьо Перейс да превърне тяхното убежище в произведение на военноукрепителното изкуство. Макар да не е нито „свършен“, нито „вярващ“, той бил един от техните защитници и вероятно бивш или настоящ тамплиер, който тайно изпълнявал задълженията си към Ордена, помагайки на катарите. Пет години по-късно френският кралски генерал Гюи дьо Монфор научава за намеренията на катарите спрямо Монсегюр и по собствена инициатива решава да го превземе. Когато обаче стига в подножието на величествената крепост, той се отказва, тъй като сметнал, че всеки опит би бил напразен.

Дьо Перейс продължава да укрепява изолираното „орлово гнездо“ до май 1243 г., когато десетхилядната войска на папа Иннокентий III обгражда подножието на скалистия хълм на мястото, което и днес сред местните е известно като *el campus* („лаге-

* През първата половина на XIII в. крепостта е обсаждана всеобщност четири пъти. Първият път е опитът на Гюи дьо Монфор, през 1213 г. брат му Симон IV дьо Монфор прави втори опит. През юли 1241 г. Реймонд VII от Тулуза по заповед на Луи IX опитва за трети път. Четвъртият опит е през 1244 г. на Хю дьо Аркис. – Б. пр.

ра“). Те погледнали нагоре с изумление към заострения връх на извисяващата се към небето скала, където били намерили убсжище около 200 „свършени“ и още почти толкова „вярващи“ и симпатизиращи на движението мъже, жени и деца. Въроръжени-те защитници, с които разполагали срещу огромното множество врагове, дебнещи под тях, били точно 98. Но те притежавали найценния обект на земята.

ОБСАДАТА НА МОНСЕГЮР

Преди да се отправи към Лангедок, опитвайки се отчаяно да сформира армия, достатъчно силна, за да вдигне обсадата на френската кралска армия, Раймон дьо Перейс оставя гарнизона в ръцете на способния си млад роднина Пиер Роже дьо Мирпоа. Начело на католическата войска бил Хю дьо Аркис – един от сенешалите (управители на замъци) на крал Луи от град Каркасон, притежаващ изключителна решимост и същевременно хладнокръвие на бойното поле. Дьо Аркис не си губи времето. Докато войниците му се разполагат на лагер в подножието на планината, той изпраща разузнавателни патрули по по-ниските ѝ склонове. Агентите му докладват за многобройни тайни кози пътечки, които при една нощна атака биха могли да отведат директно до планинския връх. Може би превземането на Монсегюр не било толкова невъзможно, колкото изглеждало.

Когато най-отбраните части на френската армия предприемат първата си атака, те буквално са унищожени от неочаквано мощната и точна арбалетна стрелба и катапултен залп. През цялото лято и есен Дьо Аркис пробва една след друга козите пътечки, понякога изпращайки само неколцина войници, за да се опитат да минат покрай стражите, друг път хвърляйки в атака цялата войска, за да смаже неприятеля с числеността си. При всеки опит хората му са избивани от опитните войници, разположени на точните места из скалистия терен.

Наближавала зимата и студовете, провизиите били на привършване. Изправен пред перспективата на една дълга и неприятна зимна обсада, Дьо Аркис решава да предприеме нова тактика, която можела да накара хората в крепостта да се предадат, преди да падне първият сняг. Той знаел, че Монсегюр е пазен от

по-малко от стотина въоръжени мъже и затова започва война на изтощенис. Опитните му стрелци се изкачвали нависоко, за да попаднат техните противници в обсега на стрелите им. Макар че голяма част от тях били убити, те успяват да нансат значителни щети на защитниците на Монсегюр, които за разлика от французите, не можели да си позволят такива загуби. „Снайперисткият“ огън убива едва 11 еретици, но на цпрактика това е повече от 1/10 от въоръжените мъже в крепостта.

Дьо Аркис обаче не можел да чака те да падат един по един. Бойният дух на собствената му войска започвал да намалява, придружен от постоянните оплаквания за липсата на храна и ниските температури. В допълнение към физическите неудобства много от войниците все по-често обсъждали край лагерните огънове, че тази невероятна мащабна кампания на папата срещу шепа политически некоректни мистици (които може би неслучайно побеждавали непрекъснато най-добрите войници на краля) е непочтена и направо абсурдна. Освен това някои от французите също били повлияни от катарството и се били заклели, че няма да причинят вреда на „добрите хора“ дори при пряка заповед, ако те се предадат.

Дьо Аркис осъзнава, че времето работи в полза на обсадените и срещу него и предприема изключително смела аакция, която, ако постигнела успех, щяла обърне хода на събитията. По време на настъпилото прекратяване на сраженията заради коледните празници той свиква на тайна среща доброволци от гасконския елитен отряд, известни с катераческите си умения. Тящата задача била да превземат Рок дьо ла Тур, естественото скално образувание, издигащо се на няколкостотин метра успоредно на източния връх на Монсегюр, което било свързано с цитаделата от един по-достъпен склон с дължина по-малко от триста метра. Всяка атака отъм западните подстъпи била обречена на неуспех от стабилната защита на еретиците. Изкачването на Рок дьо ла Тур изглеждало невъзможно, но в завземашето на малкото укрепление, намиращо се на върха, бил ключът към Монсегюр. Операцията сама по себе си била самоубийствено начинание, но допълнително се усложнявала от необходимостта да бъде извършена посред ноц, за да се постигне ефектът на изненадата.

Под закрилата на тъмнината, докато нищо неподозиращите им другари под тях пеели коледни песни край лагерния огън,

катераческият отряд пълзял по шеметния склон под обилния снеговалеж. Катеренето било още по-трудно и рисковано заради тежките оръжия, които носели, обвити внимателно в плат, за да не дрънчат. Звучи невероятно, но катерачите успели да се изкачат без инциденти, превзели бастиона с шум и хвърлили изненаданите му защитници от върха на скалата. На зазоряване войниците преминали над стените, които били изкачили през нощта, и за малко щели да пропаднат надолу по склона. Смелите гасконци се кълнели, че ако били наясно какви опасности щяло да им се наложи да понесат заради атаката, никога не биха станали доброволци.

Именно завземането на Рок дьо ла Тур обаче обръща ситуацията в полза на Дьо Аркис. Французите вече разполагали с поравен, относително полегат достъп откъм източната страна на крепостта и артилерията била поставена на позиция. Требушети, „високи котки“, мангонели и останалите видове обсадни механизми са разглобени в базовия лагер, след това изтеглени на буксир един километър нагоре по планинския склон част по част и усърдно сглобени наново край завзетия бастион. Разстоянието било прекалено голямо, за да могат защитниците на Монсегюр да се намесят по някакъв начин, но достатъчно близко, за да наблюдават с ужас как се издигат чудовищните каменохвъргачи, готови да унищожат тяхното укрепление. В края на януари за първи път адската буря на трийсеткилограмовите каменни късове се стоварва върху външния барбикан^{*} на цитаделата. Докато стените все още се държели, водените от тамплиерите защитници убили много нападетели, забавяйки тяхното настъпление, което обаче изглеждало абсолютно неизбежно. Силните снежни бури понякога също възпрепятствали французите, като прикривали стрелящите с арбалет мъже от крепостта, които успявали да поразят мнозина от нападателите.

Въпреки продължаващата упорита съпротива поражението се очертавало все по-близо на хоризонта с всяка следваща, кръвава атака, провеждана от враговете им, и командващият на крес-

* „Барбикан“ произлиза от средновековната латинска дума *barbecana* – укрепен външен пост, порта, служеща за външна защита на град или крепост, кула или мост. Обикновено били поставяни пред главната защитна линия и се свързвали с градските стени чрез укрепен и ограден със стени път. – Б. пр.

постта Дьо Мирпоа решава да изпрати надалече съкровището на Монсегиор като единствената възможна предпазна мярка.

Може да изглежда странно, че и катарите, и тамплиерите, които не притежавали лична собственост и били дали обет за бедност, все пак притежавали значителни парични средства, но аристократите и благородниците от цяла Европа правели щедри дарения и на двата ордена. „Съвършените“ и рицарите разпределяли даренията директно на бедните, сред благотворителните институции, болниците, избрани семинарии и манастири.

В началото на 1244 г., скоро след превземането на Рок дьо ла Тур, Дьо Мирпоа поверява „злато, сребро и голямо количество монети“ на Пиер Бонс и Матеус според признанията, направени по-късно пред Инквизицията от Имберт дьо Салас, рицар от цитаделата.⁴⁶ Дватамата цивилни успешно проникнали отвъд редиците на обсаждащите ги, може би чрез подкупване на някои от пазачите от кралската армия, много от които били изтощени от продължителната война. Нещо повече, поради големите загуби на хора, причинени от точните стрелци на Монсегиор, Дьо Аркис нямал възможност да уплътни еднакво на всички места 17-километровата линия, обкръжаваща планината в подножията ѝ. Въпреки усилията му заради тези пропуски обсадените успявали да осъществят контакти с външния свят чрез военни куриери.

Пиер Бонс и Матеус бързо преминават през горната част на долината Ариезж към Донезан, по-специално в замъка Усон, където се опитват да намерят доброволци или високо платени наемници за тайна рискована мисия. Възползвайки се от безредистото, настъпило след изненадващата атака на гасконците, събраният отряд трябвало да премине през редиците на врага, да изкачи планината към завзетия бастион на Рок дьо ла Тур, където задачата му била или да унищожи най-големия им trebuisset, или да го обърне срещу кралската войска. Избирането за водач на

тази последна операция на разбойник с романтичното име Корбарио било доказателство за крайната безизходица, в която се намирали катарите. Спътниците му за тази отчаяна операция били обикновени крадци и мошеници, които мислели единствено за печалба и пари. Съвсем предвидимо този опит бил напълно неуспешен, тъй като разнородната банда се загубила през нощта в клисурите на планината – за щастие на нейните членове. Ако Корбарио и хората му наистина се бяха опитали да предизвикат професионалните войници от френската войска, със сигурност щяха да бъдат нарязани на парченца, без да са постигнали нищо.

Пратениците на Монсегюр лесно се промъквали навън и после отново минавали през обсадата, за да донесат новини в планинската крепост за последните събития – за сигурното местоположение на съкровището и неуспешния опит за постигане на победа. Други разузнавачи обаче донесят погрешна информация, че Реймон дьо Персей е успял да събере цяла армия, която вече напредвала и спасението им било близко. Синът на Пиер Видал, добре известен трубадур, предава думите на симпатизиращия на катарите граф на Тулуза, който призовавал обсадените „да устоят само още една седмица“, защото император Фредерик II бил повел армията си, за да прекрати обсадата на Монсегюр. Когато обаче и последният разузнавач се прибрал в крепостта в края на февруари, защитниците осъзнават, че тези новини били прекалено хубави, за да са истина. По това време врагът все повече скъсявал разстоянието между своята позиция и портите на крепостта, която вече се разпадала под безспирните канонади на хвърляните денонощно от катапултите камъни. Спротивата ставала все по-трудна, макар че малцината останали рицари продължавали да се сражават смело срещу многократно превъзходящия ги противник.

Най-накрая, на 2 март 1244 г., за да спаси жените и децата в разрушаващия се замък от сигурна смърт, Пиер Роже дьо Мирноа излязал сам през отворената врата на Монсегюр, носейки бяло знаме. В преговорите си с обсаждащите той помолил за две седмици срок, за да могат жителите на крепостта да уредят личните си дела. Дьо Аркис, който бил впечатлен от героичната борба на своя противник, се съгласил на това условие. Придружаващият френската армия свещеник, архиепископът на Нарбон, обаче се разгневил на благородния жест на главнокомандващия и по-

искал разбунтувалите се срещу Бога престъпници да се предадат незабавно. Никой от тях не заслужавал снизходителност, освен ако не се откажел от албигойската си ерес и не приемел наказанието, наложено от църковните инквизитори. Дьо Аркис въпреки всичко настоял на двете седмици примирие, като освен това миряните (обикновенните жители, несизновядващи катарството) от Монсегюр щели да бъдат свободни да си отидат, след като обещасли, че ще позволят да бъдат разпитани от Инквизицията. Но дори и той не можел да спаси „свършените“ освен ако те не се откажели от своите скверни вярвания.

В крепостта двайсет и един „вярващи“ се приготвили за най-лошото и като последна демонстрация на своята духовна и идеологическа сила пожелали да приемат *consolamentum*. На следващия ден, точно 48 часа преди срока, в който трябвало да се предадат, новите катарци и менторите им участват в Манисола (*Manisola*), тяхната най-свещена церемония. Ритуалът бил забулен в дълбока мистерия и го споделяли само посветените. Той почитал (или може би активирал!) Ковчегга на завета в съответствие с древните традиции за свещената светлина на обекта – Камъка (*mani*) на слънцето (*sola*).

По същото време довереният „вярващ“ Ескот дьо Белкер запалва сигнален огън (както било предваритено уговорено) на заснежения връх на планината Бидорта, която на практика била почти равна на височина с обречената крепост, намираща се малко по-назад от нея и на противоположната страна на долината. Блесукащата надалеч светлина на огъня предавала на последователите катарци, честващи последния риутал на Слънчевия камък, новината, че техните другари, на които била поверена великата тайна, са успели да преминат през обсадните редици на френските войници и да избягат със свещения камък Мани там, където врагът вече не можел да ги достигне. Дьо Белкер бил придружаван от катарски епископ на име Амисл Екарт и двама други спътници, на които знаем само първите две имена, Пойте-

* Според различни средновековни източници и записи от разпитите на Инквизицията Ескот дьо Белкер идва в крепостта в последните дни на обсадата. Той води със себе си един от висшите катарски свещеници и носи писмо от своя господар, графа на Тулуза. По-късно си заминава с уговорката, че ще запали огън на планината Бидорта в случай, че „делата на графа са успешни.“ – Б. пр.

вен и Хюго; общо четирима мъже – точно, колкото били нужни, за да носят Ковчега на завета за дългите странични дръжки, по двама от двете му страни.

Проучващите Ордена на тамплиерите историци Лайнъл и Патриша Фанторп поставят същите въпроси, които са вълнували много други изследователи преди тях: „Каква е била тази тайна на тайните, заради която катарите предпочитали по-скоро да умрат, отколкото да я предадат? Знаели ли са албигойците къде е скрит Ковчегът на завета?“⁴⁷ Ясно е, че мъжете, напуснали крепостта на 15 март, не са изнесли от Монсегюр пари, защото двама други пратеници преди тях, Писр Боне и Матсус, вече били успели да избягат с поверените им „злато, сребро и голямо количество монети“ три месеца по-рано. Не, Екарт, Пойтевен, Хюго и техният анонимен спътник (вероятно самият Белкер) отговаряли за кивота, за чието носене били нужни точно четирима мъже. Ритуалът Манисола, проведен точно преди самото им заминаване, без съмнение бил прощална церемония в чест на техния съкровен камък Мани. След като вече бил на сигурно място, оцслелите в Монсегюр катарите можели да приемат общата си съдба с чиста съвест и съзнание. Врагът щял да отнеме живота им, но не и „желанието за рая“.

Верен на думата си, Дьо Аркис позволява на предалите се обикновени жители на Монсегюр да си тръгнат необезпокоявани и дори заповядва на своите лекари да се погрижат за ранените неприятели. Катарите остават за два дни сами във вече странно спокойната цитадела, а после, в ранното утро на 16 март 1244 г., без думи излизат един по един от главната порта и отиват до едно сечище, близо до крепостта, косто и днес е известно с името *prat des cramat* (старофр. „ливадата на изгорелите“). Сред тях са жената на Реймон дьо Перейе, Корба, и дъщеря им Есклармонд. Общо 205 мъже и жени, боси и облечени само в груби тъм-

носини роби, без колебание се приближават до голяма, набързо събрана купчина от трупи и дънери. Докато войниците от кралската католическа армия ги наблюдават и се чудят какво става, еретиците поставят стълби, опиращи до върха на примитивната палисада*. След това се завързват един за друг в произволни групи така, че гърбовете им опирали в коловете, стърчащи над главите им. Френските войници се приближават до дървената конструкция и архиепископът заповядва да хвърлят запалени факли към тази набързо издигната клада. Тихите молитви, нашепвани от осъдените, скоро са заглушени от фученето на бързо надигащите се пламъци, които били толкова силни, че принудили въоръжените наблюдатели да отстъпят няколко крачки назад, като прикривали с ръце лицата си.

Жителите на Окситания от най-далечни места видели издигания се към висините черен дим и разбрали какво означава. Но никой, освен последните четирима оцелели от Монсегюр, не знаел каква е съдбата на свещения за катарите камък Мани, сврейския Ковчег на завета.

* Ограда, конструкция от дървени колове, забити в земята. — Б. пр.

Единайсетата глава

СЪВЪРШЕНСТВОТО НА РАЯ

Това бил предметът, наречен Граал, който превъзходил целия свят по своето съвършенство.

Волфрам фон Ешенбах*,
„Парсифал“, книга V, 235

Когато Хю дьо Аркис решава да изпрати слитния си гасконски отряд на самоубийствената мисия по стръмните склонове на Рок дьо ла Тур, постъпката му отчасти е мотивирана от един инцидент, станал в средата на декември 1243 г. По това време десетте хиляди войници от кралската френска армия, обсаждащи Монсегюр, вече седем месеца били държани в безизходица от петстотинте защитници на крепостта. Духът на войниците вече бил паднал доста, когато при поредната атака, в която участвали няколкостотин души, катерещи се нагоре по козите пътечки, се случва нещо странно. Нападателят не са посрещнати от обичайните стрелци.

На една издадена над тях урва стоял безмълвен човек, очевидно очакващ тяхното настъпление. Облечен в свободна блещукаща дреха с бяла ризница, тайнственият висок воин носел на лявото си рамо голям щит без какъвто и да било знак или герб, а в дясната си ръка, облечена в кожена ръкавица, стискал здраво гигантски меч, вече изваден от ножницата. Французите застинали на място в първите секунди на неговата изумителна поява, а после се втурнали обратно назад към лагера, без да направят опит за влизане в бой. Те докладвали, че самотният им противник бил

* Най-големият епически поет на Немското средновековие (ок. 1170-1220 г.). Името на рицаря, който пръв вижда свещения обект, в англоезичната литература е представено като Пърсивал. – *Б. пр.*

„рицарят на Граала“, срещу когото никой смъртен не можел да се изправи. След като явно Господ бил на страната на катарите, обсадата била богоухудство и напълно обречена кауза.

Преживяването им скоро става известно в целия френски лагер и новите слухове и съмнения се разнасят като истинска епидемия. По тази причина за Дьо Аркис било особено важно да установи, че врагът не бил нито неуязвим, нито се намирал под Божия закрила, което успели да направят гасконците, когато няколко нощи по-късно завзели Рок дьо ла Тур. Мистериозният „рицар на Граала“ повече не се появил, а по-късно дошъл и краят на жителите на Монсежюр.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ГРААЛЪТ

Защо обаче тази неочаквана поява на върха на скалата е разпозната от войниците като изява на най-загадъчния образ в Европа? Какво по-точно представлявал т.нар. свещен Граал и какво общо има, ако има въобще, с Ковчег на завета?

Най-популярната версия за Граала днес е, че това е чапата, в която е събрана кръвта на Христос след разпъването му на кръста. Това обаче е изкривен вариант на оригиналната история, представена на света за пръв път от бургундския поет Робер дьо Борон около 1212 г. Неговият рицарски роман „Йосиф от Ариматея“ също бил предхождан от няколко други истории, анонимни или авторски, но в нито една от тях не се появявал Христос. Най-ранният писмен разказ е на Кретисен дьо Троа – около 1190 г. И родното му място Троа (градът, където за първи път е оформена идеята за Ордена на тамплиерите), и времето, в което е живял (точно преди Първия кръстоносен поход), съвпадат с местоположението и периода, изиграли съществена роля за възвръщането на Ковчег на завета в Европа. В „Пърсивал, историята на Граала“ на Кретисен дьо Троа Граалът е описан като блестящ, свещен обект, носен по време на процесия от благородна на вид жена: „Когато тя влезе с Граала, такава силна светлина се разпръсна из стаята, че свещниците в стаята избледняха, както става със звездите или луната, когато изгрее слънцето. Граалът беше от най-чисто злато... никакви скъпоценни камъни не можеха да се сравнят с тези, които украсяваха Граала.“¹

В този разказ Граалът е носен не от католически свещеник, а от красива млада жена. Докато църквата не допускала жените да участват в каквито и да било религиозни дейности, с изключение на ограничените възможности за духовно просветление, които предоставяли на монахините, в катарската йерархия те могли да се изкачат до най-високите нива и да станат „съвършени“ и участвали наравно с мъжете във всички ритуали. Изключителното сияние, приписвано от Кретисен на Граала, произхожда от по-стари предания, които ни връщат назад към Стария завет, Египет, Атлантида и Лемурия. В съчетание със специално подчертаното описание на предмета от Кретисен като направен от „най-чисто злато“, всичко това навежда на предположението за идентичността на Граала като Ковчега на кивота. В тази версия той е представен като чаша или съд за сервиране – игра на думи, получаваща се от окситанската дума за „поднос“ – *grazala*; старофренската дума *gradal*, „чаша“; или средновековното латинско *gradilis* – „чиния“, „блюдо“. Всъщност терминът предхожда историята на Кретисен за Граала с няколко столетия, а може би дори и хилядолетия: произлиза от *gral*, думата, която галите използвали за „сила“, но по-скоро със значението на *mana* – универсалното понятие, известно от Тибет и Индия през Полинезия до Американите, чийто смисъл бил, че духовната енергия вдъхва живот на всички неща, особено на камъните, и все пак оставала независима от тях.

„Пърсивал, историята на Граала“ е първата от около осем различни, очевидно алегорични творби, написани от изтъкнати френски, британски или германски автори, които изненадващо се появяват на бял свят, без какъвто и да бил литературен прецедент, от края на XII до средата на XIII в. Те са много популярни сред образованите хора в Европа – студенти, учени и аристократи, за които се знаело, че са предразположени към еретични забегки. Всички били приятно възбудени от очевидно двойствения смисъл на творбата и скрития намек за нещо повече, отколкото се разкривало в нея на пръв поглед. Ако разгледаме тези книги за Граала извън контекста на времето, в което са създадени, това масово разпространение, непредизвестно от никакъв друг подобен творчески продукт, изглежда абсолютно необяснимо. Но ако го поставим в рамките, зададени точно за този период, който коренно се различава от предишните и в който се

случват толкова значими събития – Първият кръстоносен поход, откриването на Ковчега на завета, похватата на неговите пазители – катарите, и поведената срещу тях война от папата, причините за съществуването на този тип литература и нейното разпространение започва да ни се изясняват. Постепенно се разкрива и скритият смисъл на тези дворцови истории и на рицарския поход по следите на вечно изплъзващия се обект на желанието.

С други думи, Пърсивал и всички останали рицари били подтикнати към действие от преместването на кивота от Йерусалим във Франция и последвалата тайнственост, която обкръжавала съдбата му и новата му роля. За кивота не би трябвало никой да знае, но на практика мнозина подозирали за него и по този начин се създавали предпоставки на едно очарователно противоречие. Примесени свободно с политическа некоректност и еретическа пропаганда, тези книги били предшественици на съвременните бестселъри сред образованите класи, които били предварително настроени срещу установените норми и теории, налагани от властите върху обществото със задушаванщ деспотизъм в името на Бога.

Баварският рицар използва за основа недовършената творба на Кретиен дьо Троя и върху нея изгражда най-пълния и авторитетен и до днес източник за Граала: „Парсифал“. По негово време творбата била много популярна и все още смятана за шедьовър на немската литература. Макар че произведението на Волфрам фон Ешенбах е типичен рицарски „романс“ от средновековието, учените са съгласни, че разказът е изграден като че ли нарочно да възпрепятства разпознаването на историческите лица или описаните места. Това е един вид скрита алегория на времето, в което е живял авторът, и на еретичната революция, която заплашвала през този период да победи християнството и да установи нов ред на континента. Като погледнем от тази страна на нещата, четейки между редовете, ще открием ключовете, които ще ни доведат до действителните личности и събития, съставляващи голяма част от нашето изследване.

Волфрам доразвива въведената от Кретиен катарска тема и определя Граала като „Съвършенството на рая“², съответстващо на „Желанието за рая“ – начина, по който „съвършените“ катари описвали своя свещен камък Мани. Той освен това се свързвал и с жените „съвършени“: „Такава беше природата на

Граала, че тази, която гледала към него, трябвало да запази чистотата си и да отхвърли лъжата.“ В целия „Парсифал“ се натъртва постоянно на чистотата, която много напомня на катарските възгледи. Според първоначалния рицар на Граала, Титурел, предшественика на Парсифал, „Господарат на Граала трябва да бъде непорочен и чист“ – най-важните необходими предпоставки за всеки „свършен“ . Парсифал е предупреден с думи, които може да идват от катехизма на катарите: „Всеки мъж, който се врича да служи на Граала, трябва да отхвърли любовта на жените.“³ В началото Парсифал се проваля в търсенето, но неговите усилия впоследствие все пак успяват да го пречистят. Колегата му Галахад постига по-лесен успех, защото е девствен и не желае да има нищо общо с жените. Но когато най-накрая се изправя пред Граала, умът и тялото му не могат да понесат неговата благодат и той издъхва, изпълнен с блаженство.

В историята за крал Артур и кръглата му маса около светия Граал се намирал Тронът на невидимия, наречен още Гибелното място. Мерлин забранява на всички да седат на него под страх от смърт (точно както близостта с кивота означавала унищожение), докато се появява Пърсивал (Парсифал), който успява да го направи безнаказано, защото чистотата му, подобна на тази, за която говори катарството, се харесала на Граала. Самият Граал „винаги е чист“⁴ и е свързан единствено с „чисти и невинни“ девизи⁵, носен бил от пратеничката си Къндри, облечена с черна наметка с „много малки гургулици, символа на Граала“.⁶ Както се разказвало за нея, „свършените“ носели предимно черни плащове (само катарските епископи били облечени в тъмносини мантии) и отличителният им знак бил белият гълъб, който украсявал седлото и щита на рицарите на Граала.⁷ Всеки Велики петък, ден, свързан не само с възкресението на Христос, но и със завръщането на пролетта и светлината по времето на пролетното равноденствие, бял гълъб слизал от небесата, за да остави малка бяла нафора върху Граала.⁸ Според Маркал „покръстването, влизането в новата вяра при катарите се осъществявало, когато човек докоснел светлината, извираща от Граала“,⁹ точно както отбелязва британският учен Джон Матюс, според когото *consolamentum* е „средство за пренасяне на светлината от един на друг“.¹⁰ Той продължава в наблюденията си, че в началото катарският ритуал Манисола „изглежда с бил някакъв вид съби-

тис, при което Граалът е преминал в ръцете на рицарите, които са му служили и са му осигурявали и насъщната, и духовната храна“.¹¹

Изискването за чистота предхожда с много векове и катарите, и романите за Граала и ни връща назад към древния Египет: преди египетските жреци да извършат ритуалите си с камъка Бенбен в Голямата пирамида, те се очиствали ритуално с вода, донесена от езерото Мосрис, намиращо се на 115 км. Хората, влизащи в храма на Соломон, трябвало първо публично да се пречистят със свещената вода от гигантския съд, уат, разположен пред главния вход. Но „чистота“ означава освен това и „с чиста кръв“, тъй като египетските жреци наследявали длъжността си по кръвна линия от баща на син. По същия начин човкът, който основава и организира Ордена на Гроба Господен, става първият латински крал на Йерусалим и поставя началото на тамплиерската организация, винаги с твърдял, че има кръвна връзка чрез рода на Меровингите със самия Исус и дори с още по-древни царе.

Преди да почине, вече в много напреднала възраст, бащата на Парсифал дава Граала на сина си и му напомня да го пази винаги в семейството, като най-голямата фамилна ценност. Свещеният обект тук е меровингското наследство, което старият човек желае да продължи да бъде предавано от баща на син. „Всички спътници на Граала са специално избрани, разказва Титурел на Парсифал, същото семе, което излиза от Мунсалвеш“ (*Munsalvaeshe*) и е посято далеч по света.“¹² Неговият род, свързан от толкова години с Граала, прилича забележително много на левитите, племе, произлизащо от израелитите, което

¹¹ Мунсалвеш е замъкът на първия граалски крал Титурел според Ешенбах. Някои автори и най-вече самите монаси идентифицират замъка с истинския храм в Монтсерат в Кагалуния, Испания. – *Б. пр.*

единствено наследявало привилегията да се приближава до кивота, и само те можели да изпълняват нужните жречески функции. „Свещеният Граал е притежаван изключително само от един свещен род, чиито корени са далеч назад, в тъмното минало, заключава Маркал, и всичко ни отвежда до цар Давид.“¹³

Когато Парсифал е прогонен от замъка на Граала, защото не се държи подобаващо по време на търсенето, един безпльтен глас се провиква след него: „Нска омразата на Слънцето падне върху теб, глупав гъсок такъв!“ Това е доста странно проклятие, дори за времената на Средновековието, но има някакъв смисъл, ако се погледне от гледната точка на „съвършените“ катарите, за които светлината е свещена и слънцето е въплъщение на Всеомогъщия Бог. По-късно Парсифал научава за съдействието, което катарите оказват на рицарите на Граала, когато му казват: „И бедни, и богати се радват, ако тяхното дете е призовано да се присъедини към обществото.“¹⁴ Негов наставник е един стар отшелник, Треврицент, който никога не ядял „кървави храни“. Изтъкнатият специалист по Граала Ото Ран отбелязва: „През XII и XIII в. всеки християнин, който се въздържал да яде месо, веднага бил заподозрян като катарски еретик. Много често църковните лица, на които била поверена задачата да унищожат ереста и еретиците, давали избор на обвиняваните в принадлежност към катарството или да ядат месо, или да бъдат хвърлени на кладата.“¹⁵

В една от историите, предшестващи „Парсифал“, писана след 1217 г., Граалът, до който никой не можел да се докосне, „се реел“ във въздуха¹⁶, точно както в Стария завет е описано как Яхве се появявал над Ковчег на завета, до който никой смъртен нямал правото да се доближава. Очистилицето на кивота, където Бог проявявал своята воля под формата на огнен облак, забележително прилича на инструкциите, написани от Бог, появили се пред рицарите на Граала на Гибелното място. Мерovingската връзка с Граала намира допълнително потвърждение, когато Робер дьо Борон разказва в „Пърсивал на Дидо“ („*Didot Perceval*“); че на Гибелното място се появил надпис: „Това място ще намери своя господар 454 години след страстите Христови в деня на

* Продължението в проза на „Йосиф от Ариматея“, наречено така по името на притежателя на ръкописа. – Б. пр.

Петдесетница.¹⁷ Така и станало: съботата на Петдесетница през 481 г. сл. Хр. – 454 години след разпъването на кръста на Исус през 27 г. (според изчисленията за възрастта на Христос, направени от учените от XIII в.) – съвпаднала с коронацията на Кловис I, най-ранния меровингски крал на обединена Франция.

Поради смъртта на Волфрам около 1220 г. произведението му „Младият Титурел“ (*Der Jüngere Titurel*) е завършено 40 години по-късно от друг баварски поет, Албрехт фон Шфарфенберг. Според него последният потомък на Титурел, петият граалски крал, ще бъде синът на Парсифал, Лоенгрин, който дълго време е смятан за митичния предшественик на Годфроа дьо Буйон, и то не без основание. Корените на това име се крият не само в дохристиянски времена, но дори още по-назад – в неолита. Произходът му се извежда от *Ogyrvan* или *Ogyrfian*, *Loherangrain* и *Lorrain Garin*, самите те случайно произлезли гаселски форми на още по-древното *grian*, келтската дума за „слънце“, която според палеолингвистите германските племена възприемат от Ирландия, когато през VII в. пр. Хр. завземат въпросната територия. Значението ѝ е особено подходящо: древният гръцки бог на слънцето Аполон преминавал през морето с малка лодка, карана от двойка бели лебеди (неговият животински тотем), когато отивал при Хиперборейските девици, пазителките на неговия слънчев храм на далечния северен остров. В мита Лоенгрин е рицарят лебед, защото неговата златна лодка била карана само от един лебед, който всъщност бил законният наследник на Брабант от Фландрия, но заради проклятието на узурпатора на трона приема този животински облик. След като Лоенгрин напуска замъка на Граала, той вдига проклятието и така освобождава младия човек, за да поеме управлението на своето царство.

Историята е удивителен отзвук на меровингските претенции за суверенитет, изразявани от фламандския херцог от XI в. Днес територията, владяна от Годфроа, е известна като Лорен (*Lorraine*), но по негово време и много преди това той и неговият народ я наричали Лотарингия¹, в свободен превод – „Земята на Лоенгрин“. В „Песни на жеста“ (*Chansons de Geste*), сборник от средновековни приказки, често представяни в епическа фор-

¹ В българските исторически и географски текстове по принцип е прието това име. – Б. пр.

ма, той е известен като Гарни от Лорен, „Светлината на Лорен“, име, демонстрираше дълготрайната сила на свещената дума, запазила значението си през последните пет и повече хилядолетия още от мегалитните времена. Именно тази хилядолетна продължителност създава на всеки, докоснал се по някакъв начин до кивота/Граала, усещането за вечност и съдбовно величие.

Различни случайни елементи се появяват на повърхността на мита за Лоенгрин: древният култ към светлината, свещеният Граал, узурпираната царска власт и самите кръстоносци като проторицари на Граала – всичко това кара Маркал да направи следното заключение: „Лоенгрин е предшественикът на рицарите на Йерусалим, както и херцозите на Лорен/Лотарингия... Какво благоприятно фамилно родословие за Годфроа дьо Буйон, самият той герой от кръстоносните походи, който по свой начин също е в търсене на Граала!“¹⁸ Той е човекът, който поставя началото на издирването, което ще доведе Съвършенството на рая във Франция, където най-накрая с поставен под закрилата на албигойските еретици. В произведението на Жербер дьо Монтрыо „Роман за Вайълет“ (*Roman de la Violette*), съставено около 1225 г., едно пророчество обявява, че потомците на рицаря на Граала Пърсивал и неговия син, рицаря на Граала Лоенгрин, ще освободят Светите земи и ще завладеят Йерусалим.

В пасаж Н-5964 от „Младия Титурел“ Албрехт изглежда описва бягството на катарите с техния свещен камък Мани в Монсежюр, където той разказва, че пазителите на Граала били заобиколени от „зли врагове“, от които успели да избягат в недостъпната планинска крепост Мунсалваш (*Muntsalvatch*), което също като Монсежюр означава Сигурната/Спасителната планина. „Младият Титурел“ обаче се различава съществено от „Парсифал“, особено в двойственото си заключение, според което цяла Европа е попаднала в мрака на поражението, очевидна алузия с предаването на Монсежюр, станало около 16 години преди съчинението на Шарфенберг.

Текстът на Волфрам за замъка на Граала е малко по-различен, но смисълът му е същият. „Благородното братство живееше вътре, нише той, очевидно намеквайки за катарите, защитаващи се срещу кръстоносците от цяла Европа, което с изумителна издръжливост и сила се отбраняваше от народи от всички земи, така че Граалът да остане неизвестен, освен за тези, които бяха призова-

ни по име в Мунсалвеше и в обществото на Граала.¹⁹ Мунсалвеш е поетизираният вариант на Монсегюр, което става очевидно при едновременното им сравнение: Волфрам започва поемата си в 1204 г., същата година Раймон дьо Перейе започва възстановяването на Монсегюр, за да го превърне в катарска твърдина. В „Парсифал“ кралят на Граала е представен под името Парила (*Parilla*), явна препратка към името на графа – Перейе (*Pereilee*). По времето на съставянето на произведението има още пет години до кръстоносния поход срещу албигойците, но застрашителните облаци вече надвисвали, така че нуждата от военно укрепване на Монсегюр била наложителна.

Волфрам ясно описва някои от рицарите на Граала, които като „вярващи“ катарски, получават *consolamentum* чрез ритуала *ендура*, за да станат „свършени“: „Когато животът им свърши тук, те ще получат свършенство *там*.“²⁰ Той споменава „утшението от силата на Граала“²¹, препратка към същата катарска церемония на посвещението и повтаря техния обет за целомъдрие в книга IX: „Всеки мъж, който се обрича да служи на Граала, трябва да отхвърли любовта на жената.“²² Неговите пазители всъщност са описани като „тези храмовници/тамплиери“.²³

Нито един от споменатите факти няма нищо общо с официалното християнство. Не традиционният свещеник, а обикновена жена носи Граала, който се съхранява в замък, а не в катедрала, управлявана от крал, а не от епископ. „Църквата никога не е разпознавала Граала като истинска християнска реликва.“, твърдят Хелън Мъстард и Чарлз Пасидж в увода към техния превод на „Парсифал“.²⁴ Причината е очевидна: Граалът символизира катарската ерес. Ото Ран, един от най-значимите изследователи, занимаващи се с темата, съвсем правилно описва военната кампания на Иннокентий III, целяща да унищожи срещите, като „кръстоносен поход срещу Граала“.

Волфрам е напълно убеден в своето определение на този свещен обект: „Камъкът, наричан също и Граал.“²⁵ Той говори за него като за изумруд, произходът на който е описан в друга поема от неговото време. „Вартбургската война“ (*Der Wartburgkrieg*) е песенно състезание на трубадури, един от които разказва как в началото на Сътворението архангел свети Михаил взел „короната на Луцифер от главата му по такъв начин, че един скъпоценен камък паднал от нея; този камък на Земята се превърнал в камъка на Парсифал.“²⁶ Затова Волфрам го нарича *lapsit exillis*. Според някои критици той е обърнал оригиналното *lapsit ex caelis*, „камък, паднал от небето“, и е създал безсмислен термин. Но Арнолд Виланова, може би най-прочутият алхимик на своето време, използва същия латински израз в произведението си „Розовата градина на философите“ (*Rosarium Philosophorum*), съставено няколко години след появата на „Парсифал“.

Британският учен от началото на ХХ в. Артър Едуард Уайт превежда *lapsit exillis* като „камък на изгнанието“.²⁷ В тази стимология се подчертава всковната миграция на свещения обект още от времето на Лемурия до Атлантида, Египет, Йерусалим и Франция. Той припомня и термина *lapis exulis* („камък на изгнанието“), използван от съвременниците му кабалисти за *Shekhinah*, материализацията на духовната енергия във физическия свят (вечната слава на Бога). На практика във всичките си културни облици, през дългата си пъстра кариера Граалът е бил точно това за своите различни притежатели. *Shekhinah* е възприемана като „Подслон на (Божиято) сърце“ и това само по себе си навежда на мисълта за нейната идентичност с Ковчега на завета. *Lapsit exillis* може да се разглежда и като вариация на *lapis elixir*, философския камък, смятан от средновековните алхимици за средството, чрез което тленната материя може да бъде преобразувана в сияещия дух на божествеността. Като се има предвид способността им да трансформират човешкото съзнание, Граалът или кивотът биха могли да осъществят най-съкровеният възделения на хората.

Сравнението му с драгоценност напомня на Изумрудените скрижали, донесени от Тот в делтата на Нил, след като Първичният хълм потъва в морето някъде далеч на запад. Смята

се, че с тяхна помощ той основава цивилизацията на фараоните и изгражда Голямата пирамида, в която след завършването ѝ поставя камъните, носещи тази древна и велика мъдрост. В тази точка древният египетски мит и средновековният германски епос се сливат – символичният изумруд е белег за оцеляването на Огнения камък от най-далечното минало до хаоса на Средновековието. Името на египетския Бенбен, съхраняван в центъра на Голямата пирамида като нейния главен електрически компонент и по-късно преместен от фараона Ахенатон в пустинния му град, произлиза от Бену, птицата феникс, възкръсваща непрекъснато от своята пепел – символ на вечната енергия на кристала. По същия начин Волфрам пише за Граала: „... фениксът разпалвал от своята собствена мощ смъртоносния пламък, който причинявал смъртта му и от който сетне възкръсвал за нов живот“.²⁸

Фактът, че Граалът е описан като изумруд, изтъква, че той е нещо с изключително висока стойност. Това се подчертава още повече в „Младия Титурел“, където той вече е *jaspis et silix* – от латинското *iaspis*, чието тълкувание в Библия Вулгата е „зелен“.²⁹ *Silix*, буквално „кремък“, е добавено, за да се наблегне на кристалната същност на Граала. В ръкописа от XIV в. „Пътят на човешкото спасение“ (*Speculum Humanae Salvationis*), съхраняван в Националната библиотека в Париж, има илюстрация на замъка на Граала: в центъра на замъка един изумруд се рее във въздуха над съд с шест страни, пълен с вода.

В хиндуистките митове Луцифер има забележителен двойник: Шива, ведическият бог на творческото разрушение, който понякога е почитан едновременно и като бог на Слънцето на места като Сривилипур и храма Вайдянатаар, на около 95 км от Мадураи. Едно от традиционните му определения е „Чистият“, тигла, с която катарите много лесно биха се отъждествили, а може би точно това са направили, защото Шива също има скъпоценен камък на челото си. Тази „Перла с голяма стойност“ се наричала Урна, неговата божествена челна чакра, чрез която той постигал вътрешна мъдрост и духовно съвършенство. Очевидно някаква хиндуистка връзка свързва Луцифер с Шива – или поне и

* Латински превод на Библията, направен от Йероним, виден филолог и учен, в 404 г. По-късно той измества останалите латински преводи и започва да се нарича „общоприет“ (*Vulgata versio*). Първата печатна книга (знаменитата *Лутенбергова Библия*, 1456 г.) е издание на Вулгата. – Б. пр.

двете божества имат общ индоевропейски източник. Особен интерес предизвиква Третото око на хиндуисткия бог, което символизира силата на свещения камък да създава духовна действителност и да пренася директно божествените преживявания.

Маркал отбелязва, че Граалът на Волфрам е идентичен на магическия *Chwama* камък⁴⁰, който се появява в „Авеста“, сборника от свещени текстове, свързан с маздаизма, религията на светлината, по-известна на Запад като зороастризмъ. (Макар че „Авеста“ започва да се използва от началото на II в. сл. Хр., етимологически корените на термина се откриват в древноперсийското *urastauaka*, „слава на Бога“, или „небесната благодат“, което датира от 1400 години по-рано, когато Зороастър сам пише много от своите химни.)

Любопитен е фактът, че този период – около 1200 г. пр. Хр. – и легендата, преразказана от Зороастър, за произхода на *Chwama* в една златна епоха, съществувала преди Потопа, ни връщат назад към безброй други предания от всички краища на света, свързващи магическа драгоценност с изгубената цивилизация, която била известна на Платон като Атлантида. В „Авеста“ *Chwama* е магически камък, излъчващ истински космически регенериращи сили – именно те карали водите да извираат, растенията да покъл-

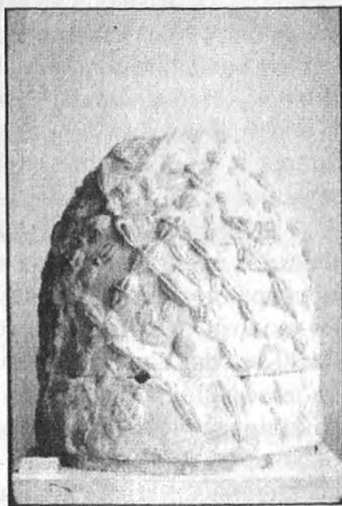
Руините на храма на Аполон в Делфи, Гърция.

ват, да се раждат хора или звездите и луната да следват небесните си орбити. По същия начин Граалът лекувал бавно зарастващите и целечими рани, възстановявал Опустошената земя, някогашно процъфтяващо царство, унищожено от греховното човечество. „Авеста“ рзказва как един гълъб слязал от небето, за да постави житно зърно на върха на *Chwama*, точно както Волфрам говори за гълъба (катарския символ), кръжащ над Граала с нафора. Тези близоизточни паралели не са никакви измислени приказки, а както отбелязва Маркал, достоверни и точни факти.³¹

Става ясно, че този „Граал“ е европейското име на Ковчегата на завета, от едновременната поява и внезапната популярност на историите за Граала, откритието на тамплиерите в Йерусалим и съдбата на катарите в Лангедок. Сравненията ни показват, че двата феномена са всъщност един и същи обект: и двата предмета излъчват ярка светлина, и двата са заобиколени от крилати фигури (Граалът от гълъби, кивотът – от херувими), покрити са със злато, понякога убиват, понякога лекуват. Божият дух се рее над тях във формата на лъчист облак и никой няма право да се доближава до тях или да ги докосва под страх от смъртно „наказание“. На тях били изписани Божествени съобщения, те осигурявали храна, свързвали ги с предоставяне на свещена храна (белият гълъб носи нафора, кивотът – *мана*). Съществувал избран род, чиято служба се предавала по наследство (левитите за кивота, тамплиерите за Граала), който единствено имал правото да се грижи за свещения обект. Те били непредсказуеми, проявявали собствена воля и ръководели човешките дела. Изисквали просителите им да се пречистват, имали „седалище“ („очистилицето“ на кивота, където Господ общувал със смъртните, докато за Граала същата работа вършело Гибелното място). И двата обекта съдържали драгоценен камък, който имал силата да трансформира човешкото съзнание. Дори името на героя, който постига успех в своето търсене и вижда Граала, разкрива връзка с кивота: Парсифал, или „Парчето воал“ – и в еврейската, и в европейската версия свещеният обект е покрит, за да не бъде видян от обикновените хора.

Както отбелязва Франк Трибе, „Напълно ясно е, че чрез подобни алузии се изтъква, че Граалът притежава атрибути, характерни за Ковчегата на завета... нещо много впечатляващо трябва да се е случило през XI и XII в., за да се появят тези мислители и интелектуалци в Северна Франция и Южна Германия и техните творби“.³²

Със сигурност съществуват предшественици на Граала. Най-прочутият образец в древния свят е гръцкият *Омфалос*, камъкът във формата на пъп, съхраняващ се в храма на Аполон в Делфи, на планината Парнас, точно над Коринтския залив. Присъствието на този свещен обект е причина градът да е известен през класическата епоха като Пъп на света. *Омфалосът* бил голям камък с яйцевидна форма, който изчезва в края на IV в., когато християнските власти забраняват неговата употреба. Артефактът, изложен днес в музея в Делфи, е късноримско копие от бял мрамор, около 60 см високо – за разлика от кварцовия оригинал, който навярно е бил около 2/3 от тази дължина. Въпреки че е копие, то все пак разкрива съществени неща, тъй като е изваяно релефно и изобразява *агрипон*, коша на чародееца, омайващ змии. Езотерично темата илюстрира характерния за Делфи мит за питона, описан в следващия пасаж, и отвежда към Кундалини, или духовната „змийска сила“, нарочно призовавана от Пития, медиума на святилището, която успявала да накара съзнанието си да резонира в хармония със земните енергии, преминаващи от земята към нея чрез свещения камък, *Омфалоса*.

Делфийският Омфалос.

Пития

В продължение на хиляда години най-важното помещение в храма в Делфи било *adyton* или *zonais* – „свещената зона“, „лъпът“, смятан от гърците за абсолютния център на Земята, мястото, където действал най-уважаваният гадател на гръко-римския свят. Облечената в бяло жрица, със златна корона на главата, била девица, избрана заради огромните си способности на медиум. Тя отпивала от свещения извор, а после поръсвала свещена вода на земята като възлияние за Майката Земя. Докато изпълнявала функциите си, младата жена била известна с името Пития, произлизащо от Питон, подземната змия на Делфи, убита от Аполон по време на неговото покоряване на мястото, където звярът постоянно „загнивал“ (*pythein*). Той запокитил тялото на чудовището в пукнатина на планината Парнас, където то, разлагайки се, изпускало изпарения, които подпомагали съществуването на оракула. Митът за Аполон символизира извоюваната от слънчевия бог победа на просветлението и възраждането над тъмните сили, невежеството и смъртта.

След като съдъвчала лаврово листо, Пития сядала на висок бронзов триножник пред *Омфалоса* и вдишвайки силните изпарения, изидадала в транс. Не след дълго я обладало Божествено вдъхновение, по време на което нейните думи били смятани за пророчески отговори на предварително зададени от посетителите въпроси. Точно както в историята на Волфрам, Граалът бил носен от млада девица, Репанс дьо Шой, подобна на Пития, която била и „Отговарящата“. Но говорещата от името на Граала била Къндри, буйна жена, която изидадала в екстатични състояния и говорела в притчи. В Делфи жрицата също била обхващана от яростни пристъпи, когато говорела от името на Аполон.

Съвременните историци приписват прочутата точност на нейните предсказания на храмовите жреци, които мъдро интерпретирали често напълно несвързаните ѝ изявления. Но френски геолози, проучващи археологическия *преципкт* в Делфи в края на 90-те години на XX в., откриват, че от един процеп в основата на потъналия в развалини *adyton* се излъчват необикновено високи нива на етиленов диоксид, газ, използван днес от анестезиолозите като лек седатив. Учените стигат до заключението, че всеки човек, затворен в малка стая над издигания се газ, ще из-

падне почти веднага в силно суфорично състояние. Много преди тяхното откритие наркотичните свойства на лавровите листа вече са били широко известни. Заедно с природната свръхчувствителност, заради която Пития е била избирана, тези външни влияния без съмнение са пораждали промяна в съзнанието на жрицата и това ѝ позволявало да достигне до много по-високо ниво на духовност. Този феномен вероятно е бил значително увеличаван от кварцовия кристал пред нея, защото планината Парнас винаги е била силно сеизмична зона. Както е правил камъкът Бенбсн в Голямата пирамида, или каменните скрижали в кивота, така и *Омфалосът* резонирал с достатъчно тектонична енергия, за да създаде вълна от влияещи на мозъка отрицателни йони.

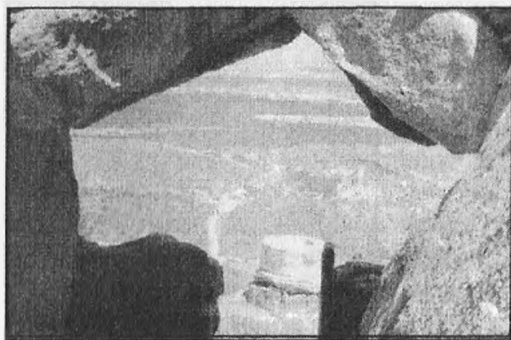
Римска статуя (ранен императорски период) на Аполон. (Glyptotek Museum, Копенхаген, Дания.)

В историята на Волфрам фон Ешенбах служителката, подобна на Пития, с Репанс дьо Шой, буквално „Отговарящата на утробата“, което едва ли е случайно, като

се има предвид, че „Делфи“ е догръчка дума за „утроба“ и синоним на „пещера“.³³ Първоначалният оракул се намирал на 11 мили от планината Парнас в пещера на хълм, известен с името Корикиан (днешен Сарандаули) – от името на Коре, девицата Персефона. Тя била богиня на пролетта, която изчезвала в недрата на Земята, но се появявала на повърхността отново за шест месеца. Нейното циклично заминаване и завръщане митологизира Земята като утроба и гроб, принципа на вечния живот, свързан с култа към Пъпа на света. Катарските трубадури всъщност наричат утробата на Дева Мария в песните си „Граала на света“.³⁴ И още по-конкретно, произведението „Литанията на Лорето“ (Litany of Loretto), съвременник на „Парсифал“, говори за Мария като за *foederis arca*, „Ковчега на завета“.³⁵

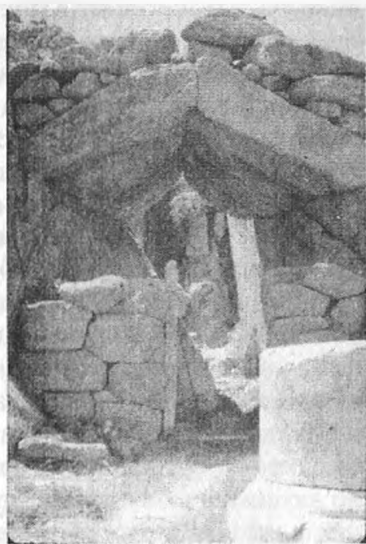
Делос

Изглед към Делос, някогашен Пъп на света, от вътрешността на светилището на Аполон на планината Китос. На преден план се вижда кръглото хранилище на местния Омфалос.

Според един алтернативен мит Девкалион, синът на Прометей, избягал от потопа на Зевс в Егейско море, преди свещеният камък да бъде поставен на върха на планината Парнас. Той поставил *Омфалоса* близо до върха на най-високата планина на Делос, където за първи път след Великия потоп били практикувани по абсолютно същия начин тези Аполонови ритуали, които

след векове били установени и в Делфи. Появата на свещения обект и аурата, която е хвърлил над малкия остров, са сигурни, защото той става културната и духовна *мека* на ранната класическа цивилизация отпреди 900 г. пр. Хр. до около VI в. пр. Хр., когато нарастващата заплаха от пиратство наложила преместването на Пъпа на света. Преди артефактът да бъде отнесен в Гърция обаче, остров Делос се развива като най-прочутата артистична съкровищница и религиозна светиня. Заможни граждани и могъщи владетели си съперничели кой ще напълни с повече статуи, светилища, храмове и всякакви други дарове малкото островче в чест на олимпийските богове, по-специално на Аполон. Един богаташ подарил на острова изображение на палмово дърво, с което бил отъждествяван най-вече слънчевият бог – напълно реалистично представено, изцяло от злато: дънер, листа и т.н. Водещи архитекти, скулптори, музиканти, философи, поети, драматурзи, изпълнители, художници и занаятчии от всякакъв вид предоставяли своите способности и велики дарби на неотличаващото се с нищо малко островче. Точно както всички свещени центрове, които разполагали с Камъка на съдбата, така и Делос бил наричан Пъп на света, дотогава, докато неговият *Омфалос* се намирал в древното светилище на Аполон на планината Кинтос.

Архаичното светилище на Аполон на о. Делос наподобява на сводестия покрив в Камерата на царя в Голямата пирамидата.

Титлата била особено подходяща, защото Делос се намирал в самия център на Цикладската островна група.

Не е възможно да определим до каква степен – ако въобще е имало такова влияние – древният Делос или Делфи са допринесли за събитията от XIII в. в Лангедок, но сравнението с неизбежно. Катарите също били дуалисти, почитащи победата на светлината над мрака. Свещеният камък Мани бил техният *олфалос*, Монсегиор – техният Парнас. Християните разрушават и двете места. Нещо повече, Пития странно наподобява на девичката от произведението на Ешенбах, носеща Граала.

Ирландският пъп на света

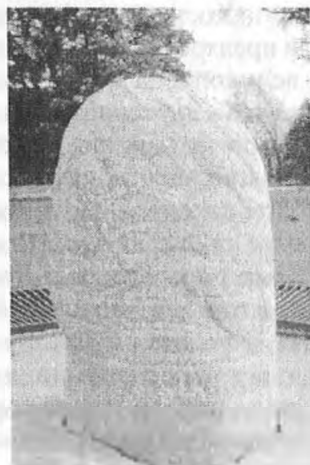
Древна Гърция не е единствената, която притежавала *олфалос*. Историкът от края на XIX в. Терънс О'Нийл разказва за „големия идол или *castnum* (лат. „укрепление“, „здрово съоръжение“) на Килиър, който бил заобиколен от 12 по-малки и бил наричан „Камъкът“ или „Пъпът на Хиберния“ (латинското име, с което е известна келтска Ирландия). Той бил поставен в средата и в центъра на земята – *medio et meditullio*, в самия Мийт, мястото, което в древността било една от петте централни области на Ирландия, и е наречено *Media* (Средната част) от Жиралдус Камбрензис, летописец от XII в., който цитира същия камък, разположен в Уиснех, като „Пъпа на Ирландия“.³⁶ Народните предания, събрани от О'Нийл, споменават за дузина монолити, заобикалящи най-старата структура в света – неолитната гробница, днес намираща се в археологическия парк край Нюгрейндж, в графство Мийт, издигаща се над долината Бойн, северно от Дъблин.

Кръглият хълм с височина девет метра е изграден от гранит около 3200 г. пр. Хр., век преди Голямата египетска пирамида. Източната му страна е облицована с хиляди късове бял кварц, блещукащи на изгрев слънце. Един коридор прониква през стената на 1/3 от 54-метровия диаметър на структурата, завършващ под сводест таван с височина шест метра. На неговата задна стена има тройно увита спирала, осветявана веднъж годишно, когато малко след разсъмване, в най-краткия ден на годината – деня на зимното слънцестояние – първите слънчеви лъчи създават едно внушително светлинно зрелище. Тази ориентация на неолитния паметник по сезоните свързва мегалита от Нюгрейндж с

делфийския ритуал, пресъздаващ борбата на светлината срещу мрака, когато веднъж в годината, по време на слънцестоенето, виещата се змия, спотайваща се в дълбините на подземната си гробница, е пронизвана символично от светлинния „кинжал“ (лъч), отбелязвайки по този начин раждането на по-дългите дни. Следователно неолитното средище, както отбелязва О'Нийл, било Пъпът на Хиберния.

Ирландският *омфалос*

Друг конкурент за тази титла е камъкът Тара (*Turoe*). През 1850 г. той е преместен от първоначалното си местоположение – центъра на Рат оф Фрийуор (*Rath of Feerwore*), мегалитен кръг близо до Килтулаг, графство Гауей – в западната част на Ирландия. Днес сивобелият камък се намира на моравата пред Търоу Хаус („Къщата на Тара“) в град Лохрей. Поставен е на специален постамент, ограден от метална решетка, за да бъде предпазен от пасящия наоколо добитък, който би могъл да го повреди. Висок 1,20 м и широк 70 см, камъкът е украсен с преплетени спирали, кръгове, извивки, увиващи се листенца и други спираловидни форми, умело издълбани в твърдата повърхност. Макар и типичен за келтския художествен стил, известен като Латенска култура, процъфтявала преди около 23 века, някои археолози подозират, че тези рисунки са били изваяни от творци от желязната епоха върху

Ирландският *омфалос*,
камъкът Търоу.

неолитен камък, който вече е бил обект на почитание в продължение поне на 1000 години. Във всеки случай символи, подобни на този в Нюгрейндж, очевидно са били предназначени да представляват енергиите, свързани с монолита, силите, създавани от кварцитния гранит, когато е бил активиран от някакво земно напрежение.

Може би артефактът от Търоу Хаус е оригиналният *омфалос* на Ирландия. В стар ирландски мит Лиа Фейл (*Lia Fáil*, ирл. „Камъкът на съдбата“) е представен не като местен камък, а като донесен от Туата да Данан (*Tuatha da Danaan*), морския народ от Атлантида, описан в последната глава. Според митологията *Лиа Фейл* е поставен на върха на Рат на Риох (*Rath na Riogh*, „Крепостта на царете“), 155-метров хълм в областта Тара, графство Мийт, който освен това включва и монолитната структура на Нюгрейндж. Изглежда не е случайно, че и *Лиа Фейл* на *Tuatha da Danaan* и древният египетски Бенбен са били известни като „Камъни на съдбата“. Други ирландски *омфалоси* са разположени в Кастълстриейндж, графство Роскомън, Киликльгин, графство Каван, Мълагмаст, графство Килдър и Дерикейгън, графство Антрим. Физическите прилики с техния делфийски конкурент са очевидни, което води до предположението, че членове на култа към Пъпа на света са разпространили мистериозните си практики и в древна Ирландия, и в Гърция.

Славянският пъл на света

Доста неща могат да се кажат и за Източна Европа, където в предхристиянските митове се появява Ала Туир (*Ala-Tuir*) като великолепно драгоценност, скъпоценен камък. Той бил източникът на върховната сила в самия център на Буйян, потъналото островно царство, от което славянските прародители мигрирали на континента, като преплавали целия западен океан. Атлантските паралели тук са изумително подкрепени от очевидното сходство с Огнения камък на Едгар Кейси. Неговият Туаои и Ала Туир определено се отнасят за един и същ „могъщ, ужасяващ кристал“, точно както Буйян и изгубената Атлантида са мястото, описано от Платон. И Ала Туир, и Буйян принадлежат на дълга народна традиция, неповлияна нито от американския медиум, нито от гръцкия философ, което само по себе си потвърждава тяхната достоверност.

Свещеният кристал на маите

Маите от народността киче имат спомен за приличащо на Буйян царство, намиращо се „от другата страна на океана, откъдето изгрява слънцето, място, наречено Патулан Па Киван. Тяхната прочута книга, съдържаща представите им за Вселената, „Попол Вух“, или „Книгата на съвета“, разказва за Балам Кице, водача на У Мамае, „Старите мъже“, интелектуалното съсловие на Патулан Па Киван, по време на бягството им от потъналата им родина. Преди да слезе заедно с тях на полуостров Юкатан, „Големият баща“, цар Наксит, му поверил най-ценното съкровище на царството, кристалния Гирон Гагал (*Giron-Gagal*), който бил „символ на власт и величие, които щели да накарат хората да се страхуват и да уважават народа на киче“. Друг текст на маите, „Чилам Балам“, предава:

Мъдрите мъже нахуалес [народността нахуа], вождовете и водачите, наричани У Мамае, прострели своя взор върху четирите части на света и над всичко, което се намирало под небето, и след като не намерили никаква пречка, дошли от другата страна на океана, там, откъдето изгрява слънцето, място, наречено Патулан. Заедно, тези племена дойдоха от другата страна на морето, от изток, от Патулан.³⁷

Те слезли на брега на остров Коцумел, точно на крайбрежието на Юкатан, където Балам Кице издигнал нов храм за сигурното съхраняване на *Гирон Гагала*.

ВРЪЗКИ С АТЛАНТИДА

„Тези камъни, заключава Уилям Блакет, британски антиквар от XIX в., вероятно са били донесени в Европа и Азия през Атлантическия океан по време на великата миграция и военните експедиции, за които говори Платон в „Тимей“.³⁸ От разказите на маите може да се пресцени, че тези миграционни процеси засегнали и Америка. Тъй като от митовете на древна Гърция, Ирландия, славяните и маите личи, че свещените обекти са донесени от оцелели атланти, разпръснали се в различните части

на света, е очевидно, че нито един от тези камъни не може да е Граалът/Ковчегът на завета. По-скоро всички тези върховни свещени артефакти произхождат – както подсказват писмените и устните източници – от Атлантида, където технологията за тяхната изработка е била предадена от времената на още по-древната Лемурия. „Туаои“, „Бенбен“, „Арон ха Берит“ и „Граалът“ са просто различни имена на особено мощен кристал, разпространен на много места по света, но не е известно точно колко са те. Той преминавал от ръцете на едни собственици в други – от атлантите в египтяните, евреите и западноевропейците. Крети-сн дьо Троа пише в първия разказ от този вид, „Пърсивал, история за Граала“, за *един* граал, точно както древният гръцки писател и пътешественик Павзаний описва делфийския Пъп на света като „един от тези камъни“.³⁹

Енциклопедистът Робърт Хейстингс пише, че „*Омфалосът* (в Делфи) символизира идването на нова раса с различни и като цяло по-висши религиозни идеи“.⁴⁰ Неговото наблюдение се подкрепя от детайли на самото място. Парнас, по името на когото е наречена планината, където се намирал оракулът, бил брат на Атлас – същия, по чието име пък била наречена Атлантида и който станал първият цар на изчезналия остров. Планината Парнас била смятана за мястото, където Девкалион и Пира, гръцките герои – мъж и жена, оцелели след Великия потоп, стъпили отново на твърда земя. За да се почете тяхното спасение, всяка пролет в Делфи била извършвана специална церемония. Делфийският оракул първоначално бил ръководен от *hostoi*, колегия от петима мъже, които твърдели, че произхождат пряко от Девкалион. Учените дълго време са спорели за смисъла на тяхната точна бройка, но Платон твърди в диалога си „Критий“, че атлантите смятали числото пет за свещено и постоянно го включвали в своите ритуали. Тези факти потвърждават, че делфийският Пъп на света е бил установен от носители на атлантската култура, които продължили своята духовност във висините на планината Парнас.

Потъналото царство, изглежда, се поиявява като идея дори и през средновековието. В описанието си на района, заобикалящ замъка на Граала, Ешенбах споменава, че „той бил заоблен, като от струг“⁴¹, което го оприличава на описанието, дадено от Платон на Атлантида – „обработена като със струг, движеш се от вътрешността на острова“.⁴² Граалът също бил поставен на вър-

ха на голяма планина на остров, далече във вътрешността на морето. Паралелът отива още по-далече: в града на Граала „кули и голям брой дворци се издигаха там, великолепно укрепени“⁴³; „Островът (Атлантида), в който се намиране дворецът, те обградиха с каменна стена, от двете страни на която поставиха кули. Всеки цар го наследявал от другия, украсявал го все повече и винаги гледал да надмине колкото може предшественика си, докато създали творение, поразяващо погледа с величието и красотите си. И там имало много храмове.“⁴⁴ Ото Ран отбелязва: „Във всички тези легенди и митове неизменно се появява голямо водно пространство и омагьосана планина.“⁴⁵

Най-подробното описание на метрополиса на Граала е в „Младия Титурел“. В него концентричният план на града, украсената със злато стена и бронзовите колони, съчетани със свещения хълм на замъка, висок олтар и странични светилища наподобяват много на Платоновия портрет на изгубената столица с нейния велик храм. Средновековните немски и древните гръцки разкази едновременно наблягат на богатата околност на митичните градове, но Фон Шафенберг допълнително подчертава, че в горите около замъка на Граала расте невъзпламеняемото дърво *aspinde*, от което Ной построява своя ковчег – още една връзка между Великия потоп и Съвършенството на рая. С оглед на тези сходства може да се каже, че градът на Граала на Фон Ешенбах и Платоновата Атлантида са едно и също място, заключение, подкрепено от още доказателства и намеси в произведението „Парсифал“.

Книга IX⁴⁶ споменава Флегетанис, „езически“ учей, като първоначалния източник на историята. „Той описа пътешествието на Граала“ в 1200 г. пр. Хр., същата дата, в която се смята, че е настъпило окончателното разрушение на Атлантида. Дали Флегетанис, който е разказал историята още през бронзовата епоха, е оцелял от Потопа? Маркале отбелязва, че името на този „очевиден“ произлиза от Фалак Тани (*Falak-Thani*), арабския вариант на Меркурий/Хермес, римско-гръцката версия на египетския Тот.⁴⁷ Тот бил египетският герой от Потопа, който донеся Изумрудените скрижали в делтата на Нил от Първичния хълм, потънал в Далечния запад. Изглежда, че и тук се проявява познатият атлантски мотив, потвърден и от припознаването на Граала като Пън на света.

Дванайсети глава

КЪДЕ Е ДНЕС КОВЧЕГЪТ НА ЗАВЕТА

Сега, ако въобще е възможно някой наистина да разбере природата на тези неща, на мен ми се струва, че той [кивотът] щеше да притежава божествена красота и не би оставил място в сърцата на хората за никакво друго желание.

Филон Александрийски за кивота,
ок. 40 г. сл. Хр.

ХЪЛМЪТ МОРИЯ

Някои учени, предимно израелски, вярват, че Ковчегът на завета все още лежи скрит в някоя от безбройните пещери, които прорязват хълма Мория, където е поставен преди първият храм да падне в ръцете на Навуходоносор преди 2500 години. Откриването му обаче е невъзможно, защото Йерусалим в момента е една от най-конфликтните точки на света, разкъсвана от религиозна нетолерантност и взаимната неприязън на три религии, които възприемат всеки археологически опит като богохулство. Евентуални разкопки из Храмовата планина, независимо на кое място, биха подпалили още една свещена война.

РИМ

Според други учени император Тит, който идва в Йерусалим след надането на цар Ирод в 70 г. сл. Хр., успява с типичната римска педантичност да изкопае Ковчег на завета и го взема

със себе си обратно във Вечния град (Рим) заедно с другата плячка от войната. През следващите 341 години той остава там, заключен в императорската съкровищница, съхраняваща се в храма на Сатурн, докато визиготите под водачеството на Атила не разграбват града. В суматохата на варварското нашествие кивотът изчезва – счушен или разтопен заради златото, от което е направен.

АНГЛИЯ

По време на късния XII в., тъй като интересът към кивота все повече се увеличава, монасите от Гластънбъри в Югозападна Англия започват да твърдят, че Йосиф Ариматейски бил пристигнал по тези места 30 години след разпъването на Христос и донесъл със себе си чашата от Тайната вечеря. Заради този съд Господ заповядал именно там да бъде изградено абатство, което да бъде новият дом на свещения обект. Векове по-късно, по време на Реформацията, когато всички църковни земи били конфискувани от короната, сградата била разрушена. Преди окончателното ѝ унищожение, Граалът бил заровен някъде под руините ѝ или захвърлен в течащия наблизо поток, чиито води понякога все още стават червени заради свещената кръв. Това е причината, поради която прочутите автори Майкъл Бейджънт, Ричард Лий и Хенри Линкълн смятат, че истинското значение на думата „граал“ е *sand real* („царската кръв“) – кръвта на Исус, която е оцеляла в потомците му, родени от връзката му с неговата любовница или жена Мария Магдалена. Едни от тези наследници са Меровингите, законните крале на Франция, свалени от престола през 800 г. сл. Хр. от интригите на Каролингите. Смята се, че тяхното и следователно на Христос наследство все още съществува и се пази от членовете на тайното общество, Ордена на Сион.

На едно друго място в Англия, в Хоукстоун Парк, е открита малка каменна купа, вероятно от римската епоха, предназначена за съхранение на парфюм. Изследователят Греъм Филипс поставя въпроса „дали скромният артефакт не е всъщност купичката за балсами на Мария Магдалена и историческият свещен Граал“, който съхранявал последните капки кръв на Исус и бил донесен от Йосиф Ариматейски в Британия в средата на I в. сл. Хр.

След откриването му през 1920 г. артефактът „е бил върнат в параклиса на Граала към Уитингтънския замък“ в Шропшир.¹ В текста на Библия Вулгата обаче според Жан Маркал, друг изследовател на Граала,

... със сигурност не се споменава никакъв вид съд, в който той [Йосиф Ариматейски] да е събрал кръвта на Христос... това обаче не спира някои автори на апокрифни текстове – или такива, за които се твърди, че са апокрифни – да твърдят подобно нещо... Важно е обаче да се знае, че името „Ариматей“ означава „гроб“, „гробница“, което хвърля известно съмнение върху автентичността на този образ.“²

ЕТИОПИЯ

От векове се разказват легенди за пристигането на кивота в далечна Етиопия още преди разрушаването на първия храм. Преди около 3000 години страната е позната като Шеба, а нейната царица осъществява прочутото си посещение при цар Соломон в Йерусалим. След като се завръща у дома, тя ражда син, Менелик I. Когато момчето възмъжава, заминава за Израил и се среща с баща си за първи път. Старият цар се зарадвал много на срещата със сина си и обещава да изпълни всяко негово желание. Когато обаче принц Менелик поисква кивота, Соломон отказва и го моли да избере друго нещо. Младият принц обещава да си помисли и да отпрати новата си молба на следващата сутрин. През нощта заедно със слугите си прониква в Соломоновия храм и открадва кивота от неговото светилище в забранената стая. След като на изгрев слънце жреците откриват, че портите са разбити и хранилището е празно, вдигат всички на крак. По това време етиопците вече отдавна били извън израелитските територии и изчезнали отвъд африканската граница. Соломон горко оплакал кражбата, но заявил, че евреите така или иначе нямат повече нужда от *Арон ха Берит* и все още си остават Избрания народ на Бога. При завръщането си у дома Менелик поставя кивота в столицата си Аксум, където се предполага, че се намира и днес – в една от църквите на града под постоянна охрана, защото никой, с из-

ключение на един-единствен човек, служител на храма, няма право да вижда тайнствения обект, съхраняващ се вътре.

Източникът на тази история е „Кebra Нагаст“, сборник от различни ръкописи, известен с името „Книга на славата на царицата на Етиопия“. Никой от ръкописите не предоставя достатъчно информация нито за това кои са компилаторите на текстовете, нито за датата на тяхното написване. Макар че доста спекулативно са датирани в края на XIII в., принц Лалибела разказва на кръстоносците, че кивотът се намира в Аксум сто години преди това, но около 1160 г. напуска родината си Етиопия, за да се установи за 25 години в Йерусалим.* Още по-рано, в VI в. сл. Хр., християнският монах Козма Индикоплевт посещава Етиопия и съобщава за малка сграда, в която местните твърдели, че се съхранява Ковчегът на завета. Най-ранното споменаване на Аксум във връзка с кивота е направено от Руфиний, византийски теолог, който в края на IV в. пише за първия етиопски епископ, Фрументий. И все пак първоначалните предания за кивота в Източна Африка се разпространяват около 1200 години след предполагаемата кражба на Менелик.

Тъй като в нито един дохристиянски извор, включително и Стария завет, няма дори намек за подобна история, логично е да се предположи, че тя е изфабрикувана, за да се спечелят етиопците на страната на новата религия. Освен това царицата на Шеба не е била етиопски, а южноарабски монарх от исторически съществуващото царство Саба, на мястото на днешния Йемен, както установяват археолозите през 60-те години на XX в. Да не забравяме, че кивотът е бил най-ценното съкровище на евреите, съхранявано в светилище във вътрешността на храма под постоянното наблюдение на левитските свещеници и никой, освен върховния жрец и в изключителни случаи царя, нямал право да влиза там. Дори някой да успеел да открадне съкровището при някакви извънредни ситуации, евреите биха го преследвали до края на света и нямаше да се откажат от гонитбата с такава лекота, както е описано в „Кebra Нагаст“.

Чайлдрес пише следното за приключението на Менелик в Израил: „Дори да приемем, че историята за това посещение е

* Лалибела бил изпратен в изгнание в Йерусалим, защото брат му се страхувал, че ще го измести на трона. По-късно Лалибела става император на Етиопия и построява 11 църкви, вкопани в земята, действащи и до днес. – Б. пр.

вярна, много по-вероятно е оригиналният кивот да си е останал в Светая светих на храма, а в Аксум да се е озовало негово копие.³ Шарпантие също смята, че е неправдоподобно „синът на Соломон да е успял да открадне кивота от храма, който бил толкова сериозно охраняван, а достъпът до него забранен за чужденци под страх от смъртно наказание. Не е невъзможно обаче Соломон да е имал копие на кивота и да го е дал на сина си след необходимите инструкции“.⁴ Ако е така, обектът, почитан днес в Аксум, макар и да не е самият кивот, може да е автентично копие на повече от 3000 години и съответно е безценен артефакт. Но дори това великодушно тълкуване на „Кебра Нагаст“ се проваля, когато се осъзнае фактът, че Етиопия не е съществувала по време на описваните в ръкописите събития. Тогава регионът е бил известен като Напата, доста размирна египетска колония, която става царство – библейският Куш – едва в 755 г. пр. Хр., т.е. 165 години след предполагаемото завръщане на Меленик от Израил с кивота, бил той истинският или някакъв друг.

Авторът Греъм Хенкок се опитва да придаде някаква достоверност на идеята, че кивотът е в Етиопия, като повторно тълкува легендата в светлината на древната история. Според него съществува възможността левитските свещеници да са изнесли тайно Ковчеза на завста от Йерусалим около 650 г. пр. Хр. – приблизително 130 години преди Навуходоносор да унищожи Първия храм, защото безбожният цар Манасий (управлявал от 687 до 642 г. пр. Хр.) осквернил храма, като поставил в него вавилонски култови статуи. Изминавайки дълъг път по море и по суша от Горен до Долен Египет, или на юг през Арабския полуостров, левитите най-накрая пристигнали със свещения си товар на малкия остров Елефантин на река Нил.

Тук те издигат нов храм за кивота, в който той бил съхраняван до V в. пр. Хр., когато сградата била разрушена. Още веднъж свещениците взели своя товар и се отправили на юг, пресичайки границата с Етиопия, където кивотът е поставен в обикновена сламена колиба, издигната на един друг остров, Тана Киркос в езерото Тана, и остава там през следващите 800 години. Някъде в края на IV в. сл. Хр. първият християнски епископ, споменат във византийските теоложки сведения, Фрументий, премества кивота в Аксум, столицата на държавата, и го поставя в църква-

та, посветена на Дева Мария, майката на Исус, където се намира и до днес.

А може би не. Този ковчег може да е копие на кописто, защото някои устни предания твърдят, че кивотът (или копието му) са унищожени през XVI в., когато Аксум е превзет от сомалийската армия на Ахмед ибн Ибрахим, наричан също и Ахмед Гран, „Левака“. Йезуитски мисионери в Етиопия също твърдели, че са унищожили кивота от Аксум, тъй като бил богохулен фалшификат.

Въпреки всички легенди много по-вероятно е вместо да отнасят Ковчег на завета извън Йерусалим левитите да са го скрили някъде на територията на Израил. Най-логично е това да е станало чрез тайния проход в пода на Светая светих, изкопан точно за такава цел при извънредни ситуации. Кой би посл отговорността да пренася кивота през пълната с разбойнически банди Арабия? Още по-малко някой би рискувал да посме с него по Нил във вътрешността на страната, от която преди години Мойсей открадва камъка Бенбен, сега „маскиран“ като Арон ха Берит. За евреите Египет представлява най-враждебната територия, земята, от която те били избягали с цената на всичко. На никой разумно мислещ дори не би му минала през ум идеята да влиза обратно в Египет и определено не и с Ковчег на завета.

ЯПОНИЯ

Докато Етиопия от дълго време е рекламирана като крайното убежище на кивота, все още малцина са запознати с вероятността той да е намерил подслон в далечна Япония. През 1990 г. Нобухиро Йошида, професор по лингвистика от Международния университет в Хирошима, тръгва по следите на местна легенда, според която местоположението на древния артефакт е в планина в префектура Токушима. За да установи какво може да стои в основата на такова странно твърдение, професорът повежда 15 души от Японското петрографско общество в Китакиушу към върха на планината Цуруги на 1828 м над морското равнище. Именно там според преданията в далечното минало пристигнали странно облечени чужденци, които били преплавали река Йошино с няколко кораба. Флотилията преминала през про-

тока Кий и акостираля до малкото селище Фуна хате (*Funa-hate*), където странниците слезли на брега, след като разрушили корабите си. Може би е просто любопитно съвпадение, но *funa* на японски означава „кораб“, а *hate* – „последния пристан“. От Фуна хате чужденците се преместили в планината Цуруги, „Планината меч“, носещи нещо като паланкин, обичайната за Азия покрита носилка, най-често за един човек. За придвижването ѝ са нужни четирима души, които носят на раменете си двата дълги пръга, излизайки отстрани на носилката. Името на планината произлиза от думата за ритуалния меч, който се смята, че бил положен заедно с кивота в пещера в планината, чийто вход бил затрупан и запечатан. С течение на времето всички следи от чужденците изчезнали, тъй като те се смесили с местното население.

Митът от Токушима е проучен от японския учен Хироши Охсуги, който вярва, че той се отнася за пристигането на свещениците левити, напуснали Йерусалим при превземането му от вавилонците през 589 г. пр. Хр., които донасят на японския бряг Ковчеза на завета. В хода на проучванията му, проведени в края на ХХ в., той научава още един вариант на преданието, който свързва с евреите планината Камияма, буквално „Планината на Бога“. На върха на планината се намират руините на малко светилище, което преди привличало в областта поклонници, смятащи, че погребаният там кивот ще отговори на техните молитви за по-добър живот. Местните историци свидетелстват, че доброволни пазачи стоели на стража край някакво тайно място на върха на планината Камияма чак до края на Втората световна война. Дори и днес хората от селищата в подножието на планината пазят странни плочи, изрисувани с почти заличени еврейски букви, като част от културното си наследство.

Проучванията на Охсуги са предшествани от проведените през 1911 г. изследвания от етнологата Такатару Кимура, който стига до заключението, че хората от окръг Уваджима – югозападната част на остров Шикоку, както и тези от префектура Токушима са резултат от смесване с преки потомци на древните семити. Той основава твърдението си на диалектни сходства между езика на жителите на Уваджима и еврейския език (иврит). Правят се и други сравнения: между официалното облекло на първия японски император Тенно Джиму и на неговите воители традиционните дрехи на левитските свещеници. Кимура освен

това открива, че погребалните церемонии на императорския двор, които се различават коренно от обичайните погребални практики, имат изумителни прилики с сврейските ритуали за мъртвите.

След края на Втората световна война, през 1947 г. един американски равин посещава префектура Токушима със специалното разрешение на генерал Дъглас МакАртър, за да потърси загубения Ковчег на завета, но не намира нищо. Експедицията на професор Йошида 50 години по-късно е доста по-продуктивна, когато той и колегите му се изкачват на върха на планината Цуруги. Там те откриват древни скални рисунки, непознати до този момент на японската археология. Макар че загадъчните петроглифи не дават признаци за някакво сврейско влияние, образите потвърждават, че върхът е бил почитан като култов център през праисторията. На върха на планината професорът и спътниците му посещават Храма на меча, който все още съществувал. Наблизо, в северозападна посока, точно под върха местен водач ги завежда до Гиоджия ана, „Пещерата на свещениците“, дълбока между 18 и 27 м. Гиоджия ана е една от многобройните, предимно неизследвани пещери на планината Цуруги, в които според изводите на професор Йошида може да се намира изчезналият кивот.

Местоположението на кивота в Япония може да изглежда невероятно, изсмукано от пръсти, докато не си дадем сметка, че Соломон е имал огромна флота кораби, плаващи по търговските пътища на Индийския субконтинент и из Югоизточна Азия чак до Тихия океан. Техните плавания до Ливан за кедър и до още по-отдалечения Офир – вероятно Южна Африка, откъдето се завръщали в Израил със злато, били чести и са добре документирани. Сценарият, в който левитите се качват на един от тези товарни кораби заедно с Арон ха Берит преди падането на Йерусалим и после отплават до далечна Япония, не изглежда чак толкова невъзможен. В този случай изборът им на планината Цуруги е напълно логичен, защото тя е спящ вулкан, все още произвеждащ някакъв вид сеизмична активност, необходима за правилното функциониране на Ковчег на завета.

Може би най-противоречивото обяснение за съдбата на Граала/кивота е свързано с великия, макар и спорен автор Ото Ран, който намира смъртта си по време на търсене на загадъчния артефакт. Още като дете Ото Вилхелм Ран бил запленил от свещения Граал – любов, която постепенно се превръща в натрапчива фикс идея, която не намалява независимо от неговите занимания в университета с право, философия и история. След години, преминали в активни изследвания, у него се формира убеждението, че рицарите на Граала са катарите, които успели да скрият свещения камък Мани някъде в Пиринсите, точно преди жертвоприношението си на кладата. От началото на 1928 г. 24-годишният Ото Ран започнал да пътува надлъж и нашир из Швейцария, Италия, Франция и Испания, като проучвал всичко свързано с албигойския период, което можело да се намери в обществените и частните библиотеки и посещавал важните места, на които са се разигравали събитията от драмата на „свършените“.

В ранното лято на 1929 г. младежът се установява в Лавеланет, малко градче в Лангедок, което използвал като изходна точка за своите научни експедиции към руините на върха на Монсегюр и другите подобни места в съседство. В началото Ран е посрещнат с неодобрение от местните – и поради силната им провинциална гордост, и защото все пак той бил немец. Жителите подозирали, че неговите интереси не са археологически, а военни и някакви здравеняци го пребиват така, че се наложило да остане в болница няколко дни. Веднага след като излязъл оттам обаче, той подновява търсенето си, а след като местните разбират, че Ран говори свободно изолирания окситански диалект, отчайващ всеки, опитал се да го научи, повече нямал проблеми с тях. Враждебността на местните леко се разтопила, даже някои кореняци разказали доброволно всичко, което знаели за региона, на упорития чужденец. Той обръщал особено голямо внимание на техните устни предания и по-късно ги поставил на централно място в своите проучвания.

При завръщането си в Париж Ран открива, че всичките му покровители са разорени от икономическата депресия, която поглъщала индустриалния свят, и той не може да намери издател за френския вариант на книгата си „Кръстоносният поход срещу Гра-

ала“ (*Das Kreuzzug gegen den Giral*). Изправен пред сериозни финансови затруднения, опитващ се да намери средства за препитание и подслон, Ран започнал да се отчайва дали ще успее да продължи с осъществяването на мисията на живота си. В този момент той не го осъзнавал, но светът бил на прага на голяма и драстична промяна, и то завинаги. На 30 януари 1933 г. Адолф Хитлер става канцлер на Третия райх, а главата на неговия слитен СС отряд (SS – съкращение от *Schutzstaffel*, или „охранителен отряд“) Хайнрих Химлер започва да търси подходяща сграда, където да се организира школа за обучение на офицери. Когато на следващия 3 ноември Химлер вижда за пръв път замъка Вевелсбург, веднага разбира, че това е идеалното място.

Построената в късноготически стил крепост има неособичайна, триъгълна конструкция, с масивни стени, свързани с три заоблени кули, издигнати на еднакво разстояние една от друга. Замъкът, наподобяващ формата на буквата делта, се издига на планинския склон над долината Алма, Вестфалия, в Централна Германия. Издигнат между 1603 и 1609 г., той е бил предназначен да служи като втора резиденция на принца епископ на Падерборн. Но конструкцията на мястото има много по-древни корени. Точно това е имал предвид Химлер, когато казва по повод на Вевелсбург: „Може би духът на древното минало от този замък ще се превърне в духа на бъдещето!“³ За да утвърди този дух във Вевелсбург, водачът на СС вика на помощ специалисти от „Аненербе“.

През 1935 г. Химлер основава научната фондация „Немско общество за изучаване на древната германска история и наследството на предците (*Deutsches Ahnenerbe – Studiengesellschaft für Geistesurgeschichte*), което трябвало да изследва антропологичната и културната история на германския народ. По това време той научава за работата на Ото Ран, предлага му така нужната финансова подкрепа и го кани да поднови търсенето на Граала с помощта на „Аненербе“. От този момент младият учен посвещава цялото си време на изследванията и на завършването на книгата си. Публикуването ѝ през 1937 г. предизвиква истинска сензация, а Ото Ран е канен да изнася публични лекции относно своите твърдения. Към работата си в „Аненербе“ Ран прибавя и чин в СС и бъдещето му изглежда подсигурено.

Последните две години от живота на Ран обаче са толкова загадъчни, че биографите му са много затруднени да обяснят какво точно се е случило. Знае се, че е започнал работа по нова книга за преследването на катарите от Инквизицията, „Дворът на Луцифер“ (*Luzifers Hofgesint*), издадена точно преди избухването на Втората световна война. Но обратът, настъпил в неговия живот, е направо мистериозен. Ран е внезапно разжалван и за кратко изпратен да служи в концентрационен лагер. След освобождаването му напуска „Аненербе“ и през март 1939 г. слага край на живота си. Съществуват предположения, че причина за неговите нещастия са евентуалната му хомосексуалност, вероятен еврейски произход или и двете. Тези твърдения обаче са безпочвени, защото членовете на СС, за които се установявало, че са хомосексуалисти, не били изпращани за няколко седмици в концентрационни лагери, а били екзекутирани от стрелковия отряд и всяка следа от тяхното съществуване била заличавана. Проверките за произхода на кандидатите за СС били много задълбочени и стриктни. Ако се откриело, че родословието на някой член на СС има нещо общо с евреите, той щял просто да бъде изгонен. Предполага се, че Ран е изгубил илюзиите си относно Третия райх и изпадайки в отчаяние, се самоубива.

В късната пролет на 1938 г. Ран получава разрешение да организира тайна експедиция в Лангедок, придружаван само от шестима млади кадети, един по-старши офицер и един професор. Отношенията с Франция по това време съвсем не са образцови, затова деветимата пътуват с цивилни паспорти като студенти по археология и техните преподаватели от университета в Мюнхен, където професорът водел лекции по средновековна история. По време на тяхното продължително пътуване Ран едва съдържал ентусиазма си. Пренебрегвайки заповедите и протестите на единствения присъстващ офицер, той казва на останалите

си спътници, че причината за тяхното тайно пътешествие е един предпологаем пробив в неговото проучване, а именно, да потвърди заключението му относно местонахождението на описания от Волфрам фон Ешенбах Камък на изгнанието.

Той споменава, че по време на предишните му експедиции в Лангедок е научил от един стар овчар, че „преди много години, когато стените на Монсегюр все още се извисявали към небето, катарите съхранявали там свещения Граал. Цитаделата им обаче била в опасност. Армията на Луцифер я обградила“. Един от катарите „хвърли свещената драгоценност в дълбините на планината. Планината се затворила отново и по този начин Граалът бил спасен. Когато дяволите влезли в крепостта, било вече късно. Вбесени, те осъдили на смърт чрез огън всички „чисти“, недалече от скалата, на която се намирал замъкът, в Полето на кладата“.⁶

В изследването си Ран се водел от този и други подобни местни разкази, събирал постепенно информация, докато най-накрая се убедил, че има достатъчно доказателства, за да предприеме експедиция за откриването на свещения Граал. „Моят дълг е да го намеря, пламенно обяснявал той на спътниците, вашият – да ми помогнете да го занеса безопасно на Райха.“ Докато младите кадети били искрено развълнувани от тази перспектива и се заклели, че ще защитават с живота си Камъка на изгнанието, техният офицер мълчал намусено, а професорът кротко се забавлявал от разиграващата се сцена.

Веднага щом слизат от влака близо до Лангедок, където Ран прекарал първото си окситанско лято преди девет години, той ги повежда отвъд Орнолак Юсаг льо Бенс на главния път, водещ от Тулуза до Барселона. Те обикалят и стигат до град Сабарт в Пиренсите, изследват околните пещери, надничат в планинските пукнатини, но не откриват нищо съществено и повече от седмица не срещат никакви други туристи. На десетия ден от тяхната експедиция стигат до нещо като надвиснал скален заслон, издълбан високо в планинския склон, обърнат с лице към изгряващото слънце. Ран разучава записките си, нахвърляни на случайни листчета, които винаги носел в джоба си, после влязъл приведен в заслона, тъй като таванът на помещението бил много нисък. В задната му част, приблизително на девет метра от тесния вход, изненадващо за останалите той започнал да удря

стената с алпийската си кирка. Без да се колебят трима от кадетите също взели своите инструменти и се присъединили към събарянето на стената, макар че нямали идея какво всъщност правят. След около 15 минути усилна работа за голяма изненада на всички цялата стена внезапно се срутила и зад нея се показала малка стая, приблизително три метра широка и около метър и половина на дълбочина, но относително висока – около три метра. Стаята приличала на напълно естествено образувание, леко изменена от човешка ръка преди много дълго време.

В центъра ѝ се намирал груб, макар и несъмнено изкуствено оформен каменен олтар, на който имало само един-единствен предмет: изключително голям кварцов кристал. След като няколко минути стоял пред него в мълчание, Ото Ран спокойно заповядал камъкът да бъде внимателно поставен в един от специалните сандъци, носени точно за такава цел. Камъкът бл потежък, отколкото изглеждал, и трябвало от всеки край да го хванат по двама кадети, за да го поставят в контейнера. Дължината на кристала била малко повече от 60 см, а в най-широката си част бил приблизително 25 см, но най-впечатляващото в него била изключителната му чистота.

От самия момент на откриването му Ран изглеждал напълно различен човек. Той бил човек с приятен характер, енергичен, ентузиазизиран, а изведнъж станал мрачен, говорел малко и през повечето време изглеждал като загубен в собствените си мисли. По време на пътуването им към дома съпътниците му се чудели дали не е разочарован от резултатите от експедицията им. Когато един от мъжете се осмелява да го попита дали кристалът, който са намерили, е свещеният Граал, Ран се сопва: „А какво друго да бъде?“

Като опитен контрабандист, офицерът от СС ръководи операцията по пренасянето на техния обект във фалшивото дъно на специален куфар на територията на Франция и не след дълго кристалът заема почетното си място на собствен пиедестал във Вевелсбург.

Обектът „официално“ не съществува. Все пак той е изнесен нелегално от чужда държава, вече настроена враждебно към Третия райх. Дори след капитулацията на Париж през 1940 г., истинският произход на откритието на Ран не е признат, защото германските власти не искали нищо да разваля отношенията им

с новоустановеното фашистко правителство на Франция, режима на Виши'.

Макар че информацията за произхода на артефакта била напълно секретна, на практика всеки в замъка, дори много от посетителите, които минавали през портите на Вевелсбург, били чували поне нещичко за мистериозната вещ, затворена в т.нар. Стая на крал Артур, за която само Ран имал ключ. За кратко време след завръщането му от Сабарт с находката той се поддавал на молбите на важни сановници, любопитни да видят предполагаемия свещен Граал. В един от тези случаи, след като вижда кварца, високопоставен офицер от СС отбелязва, че той наистина е изключителен образец, но очевидно един кристал не си заслужава дипломатическите рискове, след като в Обществения музей на естествените науки в Берлин, в отдела по минералогия, има изложени още по-забележителни видове. Ран отговаря високомерно: „*Hic lapis exilis extat precio quoque vilis spernitur a stultis, amatur plus ab edoctis.*“ Това е цитат от *Rosarium Philosophorum* на Арнолд ди Виланова, съвременник от XIII в. на Волфрам фон Ешенбах: „Този камък на изгнанието е наистина от незначителна стойност за глущите, но затова още по-ценен за мъдрец.“ Арогантното му поведение му докарва проблеми, тъй като и офицерът знаел свободно латински език и докладвал за него на прост и разбираем немски на райхсфюрера.

Самият Химлер бил започнал да развива грандиозни идеи за Вевелсбург и свещения камък. Старата крепост вече не представлявала интерес за него като сграда за военно училище – той си я представял като седалище на рицарски орден, който щял да въплъти в себе си най-висшата, изчистена концепция за националния социализъм (нацизма) чрез елита на елита, ръководството на СС. С течение на времето замъкът щял да стане *меката* за тевтонците, разполагащ със свой собствен Кааба (свещен камък), и накрая щял да се превърне в духовен център на целия арийски свят. Били направени и архитектурни планове, според които цитаделата била главината, пътят на идеалния административен център и щяла да се разрасне като истински град. Може би следвайки модела на Платоновата Атлантида от IV в. пр. Хр., замъкът щял да бъде

* Френско управление (1940-1944), установено по време на окупацията на Франция от нацистка Германия през Втората световна война. Идва от седалището на правителството в курортния град Виши. – *Б. пр.*

заобиколен от концентрични кръгове, но войната възпрепятствала построяването на Химлеровия град на Граала.

Химлер все пак вече бил установил метафизичния център на своя идеален град в северната кула на Вевелсбург, където се намирала стая с много дебели стени, известна като *Gruppenführersaal*, или „Стаята на ръководителите на отряда“ – по средата ѝ имало голяма, кръгла, дъбова маса, с места за 12 души. В центъра на помещението на железен пиедестал, върху голяма, стилизирана мозайка на свастика с 12 СС руни (светкавици), образуващи на пода фигурата на черно слънце, бил разположен кристалът на Ран. Химлер често говорел за *Gruppenführersaal* като за *das Mittelpunkt der Neuen Welt*, „Центъра на Новия свят“.⁷ В това определение отеква хилядолетната връзка с могъщия скъпоценен камък и Пъпа на света, които влияели на хората и местата около себе си, независимо къде били установявани култът и камъкът му. Съзнанието на Химлер очевидно било повлияно по същия мегаломански начин, както било станало с катарите, тамплиерите, Мойсей, Ахенатон и всички други пазители на Огнения камък в най-отдалечените времена на праисторията.

Камъкът от Вевелсбург, както постепенно станал известен, бил местен от северната кула от една стая в друга според особеностите на случая. Най-подходящото му временно местоположение била церемониалната крипта „Тъмната Валхала“, разположена под *Gruppenführersaal*. В абсолютния център на една полхътнала част от пода, в средата на стаята, точно под стилизираната свастика, издълбана релефно на купола на помещението, имало кръг за кварцовия кристал от Лангедок. За това странно „Царство на смъртта“ Стивън Кук и Стюарт Ръсел пишат: „Маркар да е известно, че това е била квинтесенцията на Химлеровата мечта, точното му предназначение все още остава неразгадана мистерия. И така, дори и днес, северната кула е обвита от воала на тайнствеността и неизвестността.“⁸

Ото Ран не би могъл да избегне влиянието на тази мистерия. Като наказание за своята непочтителност към по-висш офицер той загубва чина си на унтершарфюрер (но не и членството си в СС) и му е заповядано да отслужи три седмици в концентрационния лагер „Дахау“ до Мюнхен. По-лошо обаче било изгонването му от Вевелсбург, което означавало лишаване от присъствието на възлюбения му камък Мани, докато поведението му

не покажело значително подобрение. Скоро след приключването на дисциплинарното му наказание, в началото на 1939 г., той подава оставката си и от СС, и от „Аненербе“, а след това се отправя сам в Тиролските Алпи, където умира сред снеговете на Вилдеркайзер. Както отбелязва Кристофър Джоунс в английския превод на „Кръстоносният поход срещу Граала“, „той завършва живота си в стила на характерния за катарите ритуал *ендура* (наричан още и „вскиддневната смърт“).“⁹

Ран пише следното в същата тази книга, посветена на албигойците:

*Учението им разрешавало самоубийството, но изисквало човек да не слага сам край на живота си от отравяне, страх или болка, а за да стане част от процеса на свършеното разтваряне на материята. Този вид ендура бил позволен, когато настъпел момент на мистично вникване в божествената красота и благодат. За тях смъртта не била нищо повече от смяната на мръсни дрехи, както перерудата изоставяла пашкула си, за да заблести под пролетните лъчи... Преминаването от едно състояние в друго не е толкова жестоко, колкото може би изглежда*¹⁰

Времето, по което Ран извършва своята *ендура*, която на практика е неговата смърт, е нарочно избрано. Това става на 13 март, деня, преди който катарите честват своята Манисола, деня преди тяхното масово жертвоприношение на „ливадата на изгорените“ точно преди 695 години.

Избухването на Втората световна война шест месеца след смъртта на Ран не възпрепятства превръщането на Вевелсбург в Пъна на света на ХХ в. На 12 юли 1940 г. самият Адолф Хитлер издава заповед, оторизираща Химлер да извършва каквото сметне за необходимо „за осъществяване на задачата си“¹¹, която продължава почти до края на военните действия. Когато Химлер застава начело на СС през 1929 г., в отряда членуват само 280 души. След като Третият райх влиза във война със Съветския съюз, организацията наброява близо два милиона, като половината членове не са немци. Чуждестранни доброволци от всички страни – от Скандинавието, Балтика, Балканите, Украйна, Испания, Италия и дори от бивши врагове като Франция и Русия –

попълват цели дивизии *Waffen-SS* (нем. „Въоръжени СС“), военния клон на СС. Мечтата на Химлер за превръщането на Вевелсбруг в метафизичния център на арийския свят изглежда, че става действителност.

В края на март 1945 г. обаче войските на Трета армейска дивизия от Първа американска армия навлизат във Вестфалия и приближават към замъка на Граала. В същия ден е дадена заповед за евакуация, а Химлер изпраща специалисти по военни експлозивни начело със СС хауптштурмфюрера Хайнц Махер, за да липси американците от възможността да завземат неговата крепост мечта. В 16 ч на 31 март почти целият замък е разрушен от мощни експлозии, които оставят само незавършената северна кула почти непокътната. Махер или някой от неговите хора отнася загадъчния кристал, предвидлив жест, тъй като почти веднага все още димящите руини са разграбени от войници, търсещи сувенири, и от местни жители, докарани до отчаяние от войната, надяващи се да открият нещо ценно.

Унищожението на Вевелсбруг се оказва толкова мащабно, че за възстановяването на крепостта, започнало в 1949 г., ще са нужни цели 30 години. Днес замъкът е популярна туристическа атракция, при чиято обиколка се показват някои оцелели артефакти и снимки от пъстрото му минало, макар че северната кула, мястото на Химлеровия „Център на Новия свят“ не е достъпна за широката аудитория. Съдбата на Вевелсбургския камък не е сигурна, като се имат предвид непотвърдените данни, че един от хората на Хайнц Махер го заровил дълбоко в ледник в Баварските Алпи. Той ще си остане там, неразкрит, поне докато ледниците не се разтопят напълно.

БЯЛАТА ДАМА НА ПИРЕНЕИТЕ

Според една по-малко радикална, но не и по-малко провокативна възможност за местонахождението на Ковчега на завета той все още функционира по предназначение и влияе върху живота на милиони хора. Съвременната му история започва през 1858 г., когато обикновеното френско момиче Мари-Бернард Субиру започва да твърди, че е имала многобройни видения – 18 пъти, на мистериозната Бяла дама, която ѝ се явявала в една

пещера в подножието на Пирените. Събитията се случват в пещерата Масабией, Лурд, недалече от Монсегюр, където „свършените“ посрещат смъртта си преди 614 години. Постепенно при посещенията на Мари в пещерата започват да се събират все по-огромни тълпи хора, не всички вярващи, разбира се, които виждали как момичето пада на колене и говори, понякога с часове, с някого, невидим за останалите. Мари твърди, че този някой винаги е Дева Мария.

След около пет месеца срещи с Благословенната девица момичето е подложено на строг разпит от светските и църковните власти. Обикновените хора обаче вярват безпрекословно на Субиру, а популярността на момичето и преживяното от него се разпространяват главоломно из цяла Франция, така че Католическата църква е принудена официално да признае достоверността на нейните твърдения и да обяви основаването на култа към Нотр Дам (Богородица) дьо Лурд. Оттогава около три милиона души годишно посещават светия град, мнозина търсейки облекчение от различни заболявания, които, както се твърди, могат да бъдат излекувани от лечебната вода, течаща от извора в пещерата.

Това е прочутата история на Бернадет от Лурд, която може да обясни какво е станало с камъка Мани на катарите след тяхното измъкване от обречената крепост. Бернадет разказва: „Един ден тя ми каза да ям растения, пораснали на същото място, откъдето съм пила вода само веднъж.“¹² Тези инструкции от Бялата дама са идентични с ритуалната процедура в Делфи, където Пития сдъвквала лаврово листо и пиела вода „само веднъж“ от свещения извор, преди Аполон да проговорел чрез нея. След това Дева Мария насочила Бернадет на кое място да копае, за да бликне свещеният извор. Макар че не било известно в Масабией да съществува някакъв воден източник, чудотворен или какъвто и да е друг, момичето поровило малко в земята и оттам излезли първите капки вода на подземен фонтан, от който скоро щели да изтичат около 25 000 галона* на всеки 24 часа. Както станало със свещения извор в Делфи, изворът в Лурд е смятан за лечебен

* Галонът е британска имперска единица за измерване на обем на течности, а в редки случаи и на твърди тела. В миналото е варирила в широки граници (от 3 до 5 л). В момента има: имперски галон, равен точно на 4,546 09 л, и американски галон за течности, равен на 3,785 411 784 л. – *Б. пр.*

и ежегодно е посещаван от повече от 50 000 страдащи, които идват тук да търсят спасение – точно както Аполоновият извор привличал поклонници от целия свят. Нещо повече, първото видение на Бернадет е на 11 февруари, седмия ден на месец Бизиос в древна Гърция – рожденият ден на Аполон.

Сцената на нейните отвъдни срещи е пещера – принципно „Пъп на света“, делфийската „утроба“. Бялата дама казва на Бернадет, че ще бъде организирана постоянна процесия до пещерата, реминисценция на ритуалните процесии в замъка на Граала и в Делфи. В пещерата е издигнат параклис на култа към Нотр Дам дьо Лурд, точно както първоначалният оракул на Аполон в Гърция бил почитан в светилище близо до воднистата Корикион пещера, наречена по името на Кора, Девицата (дъщерята на Деметра). И двете, Бернадет и жрицата Пития, били наивни млади момичета, изпаднали в божествен екстаз, по време на който изричали думи, приписвани на свръхестествено същество от светлина.

Някои от тези питийски елементи се разкриват отчасти в местния фолклор, който предхожда с векове събитията от Лурд. Една такава история разказва как малко момче било напътствано от Бялата дама, преоблечена като стара жена, за да открие лаврово цвете близо до особен камък в един фонтан. Специалист-

Статуя, намираща се близо до двехилядигодишен погребален хълм в Ридгълнд, Уисконсин, на облечената в червена роба Бяла дама, свързана с Пъпа на света, свещения Граал, Делфийския оракул, Благословената девица и земните енергии.

тът по митологии от началото на XX в. Андре Масиньон открива не по-малко от 36 версии на тази история в Пиренеите.¹³ Те се връщат назад в миналото на Франция, чак до последния ден на Монсегюр, когато „свършената“ Есклармонд дьо Фуа и нейните спътници катари загиват на кладата. Оттогава нейният дух, под формата на чиста и бяла жена с бил виждан от много жители на Пиренсите, предимно деца.

Появя се и връзка между Бялата дама и свещения Граал. Както прави Лоенгрин, така и Дева Мария, видяна от Бернадет, отказала да се представи, макар че била попитана многократно. В „Парсифал“ на Волфрам фон Ешенбах белотата на Репанс дьо Шой, царицата на Граала, е подчертана специално: „Толкова сияещо беше нейното лице, че всеки си мислеше, че е настъпил изгревът.“¹⁴ Той я описва като жената, носеща съда, в който се съдържал Камъкът на изгнанието, най-мощният източник на обновление в света. Тя приличала поразително на келтската богиня Керидуен (*Cerridwen*), „Бялата кобила“, която притежавала котел, в който можела да приготвя магическа отвара, даряваща мъдрост, донесен от загубения Авалон. Както приликата на Авалон – Островът на ябълковите дървета, с Атлантида, в чийто център се намирало Дървото на живота на Хесперидите, с безпогрешна.

В диалога „Критий“ Платон твърди, че първата жена в Атлантида била Левкина, „Бялата кобила“. Той пише, че най-свещената церемония на тяхното общество включва златни купи и обща гощавка, идентична на ритуалния празник на Граала, описан в „Парсифал“. А от другата страна на Атлантическия океан майте почитат Иксчел, „Бялата дама“, като носителката на култура и магьосница, която пристигнала на полуостров Юкатан в Коцумел след Великия потоп. В храмовото изкуство тя често е представяна с магическа ваза в ръце. Котелът, купата или подносът били само някои от променящите се форми на свещения Граал, заедно с пещерата, камъка, утробата и черепа – всичките символи на съда или хранилището на Свършенството на райа.

Тези ранни манифестации на Бялата дама предшестват виденията на Мари-Бернард Субиру в средата на XIX в. – халюцинации, причинени от влиянието на мощния кристал, който може да трансформира съзнанието. Нейната странна прилика с делфийската Пития е резултат от подлагането на тези променящи

поведението си енергии. Ако е истина, дълготрайното присъствие на камъка Мани на катарите в Пиренеите вече не е загадка.

Четиримата „свършени“, които отнасят Ковчега на завета далеч от Монсежюр дни преди крепостта да падне, вероятно са го скрили не толкова далече, в някоя от безбройните пещери – във или близо до Масабайе. Той остава там през следващите осем столетия, излъчващ периодично енергийния разряд на отрицателните йони, предизвиквани от сеизмични трусове, с които Пиренеите са добре известни. Бернадет и нейните предшественици, които се срещали с Бялата дама след смъртта на Есклармонд през 1244 г., всъщност реагирали на действието на Ковчега на завета, който „свършените“ смятали, че са скрили напълно успешно в подземното му скривалище. Оттук кивотът продължавал да прави това, за което бил предназначен, като активирал висшето човешко съзнание – челната чакра, или „корона“, трансформирал идеите им за божествената природа и лекувал засегнатите.

Тринайсета глава

СВЕЩЕНИЯТ КИВОТ В АМЕРИКА

Граалът... няма нищо по-ценно на света от него.

Волфрам фон Ешенбах,
„Парсифал“, книга X, 519

По време на дългогодишната си работа по темата Ото Ран натрува значителна информация относно свещения Граал и проучва всяка възможна следа за неговото местонахождение. Някои нишки водят до стара шотландска църква на около 11 км от Единбург. Половин век преди сградата да стане световноизвестна заради предпологасмата си връзка със свещения Граал, Ран посещава църквата „Рослин“, но остава разочарован, защото очевидните следи водели до задънена улица.¹ По-късни изследователи са на мнение, че Ран бил поел по верния път, но пропуснал някои очевидни факти, които биха повлияли значително на по-нататъшното му разследване. Те твърдят, че рицарите тамплиери изнесли тайно Ковчег на завета от Монсегюр, докато „свършените“ катарите отивали доброволно на кладата, със спокойни сърца, защото знаели, че най-свещеният им обект е в сигурни ръце. Тамплиерите се отправили към Париж, където се намирал главният щаб на Войните на Христа.

Предполага се, че през следващите 63 години Граалът бил съхраняван изключително строго, но както става с всички „секретни“ обекти, постепенно започнали да се разпространяват слухове за неговото съществуване. Носела се мъгла за някакви отрязани човешки глави или черепи, които тамплиерите използвали при своите церемонии, най-вече по време на техния тайнствен ритуал на посвещението. Макар че тези истории били доста нелепи, може би в тях има зрънце истина, защото един от петте най-

разпространени символа или възплъщени на Граала наистина бил черепът – смятан едновременно и за свещен съсъд, хранилище на безсмъртния човешки дух, и за образ на тленността – една алхимична смес от живот и смърт, еликсир, от който се създава истинската вечност. Нещо повече, черепът на Дагоберт II, светия крал на меровингите, бил съхраняван в сребърен реликварий (мощехранилище). Няма сведения обаче той да е бил използван от тамплиерите за каквато и да била цел, нито да е местен от сградата на Градския съвет в Монс, където се съхранявал, в Париж. Главното подозрение, че рицарите почитали някакъв страховит обект с религиозно предназначение, всъщност било изопачено тълкуване на катарската Манисола, която макар и обявена за незаконна и преследвана от Инквизицията, все още била практикувана в уединените подземия на парижката крепост на тамплиерите. Приписваните им ритуали и странни игри с черепи не засягали краля на Франция до 1307 г. Няколко години по-рано, преди да бъде коронясан, бъдещият Филип IV Хубави потърсил убежище от разбеснялата се недоволна тълпа зад стените именно на тази крепост и даже поискал да бъде приет за член на Воините на Христа. Великият майстор на тамплиерите обаче бил наясно с характера (и с недостатъците) на принца и отхвърлил молбата му. Филип никога не забравил нанесената му обида. Когато най-накрая се качил на трона, той вкарал Франция в скъпоструваща война с Англия – военна авантюра, която заплашвала да го разори напълно. Тъй като бил отчаян и не знаел откъде да събере нужните му средства, изненадващо за всички на 13 октомври, петък, Филип издава заповед за масови арести на тамплиерите, повдига обвинения срещу тях за многобройни углавни престъпления и заповядва да бъдат измъчвани дотогава, докато не кажат на мъчителите си това, което те искат. Тези безсмислени, но по тогавашните „стандарти“ напълно законни признания, освобождавали краля от задължението да изплати на „престъпниците“ огромните суми, които му били давали на заем в продължение на години. Освен това съдът го информирал, че като се имат предвид признанията им за изповядването на престошна ерес, той, кралят, е в правото си да конфискува всичките им финансови авоари „за благо на Франция“. Съдиите постановили, че многобройните недвижими имоти на Ордена на тамплиерите преминавали в притежание на друг военен орден, Ордена на хоспиталиерите. Филип обаче пренебрег-

нал решението и конфискувал земите за себе си. Върхът на тези позорни деяния бил седем години по-късно, когато след ужасните дългогодишни мъчения и гонения Великият майстор Жак Моле и двама други водачи на тамплиерите публично се отричат от принудителните показания, които преди това били накарани да дадат. Тъй като отказали да признаят вината си, тримата са изгорени живи на кладата.^{*}

Докато хората на Филип плячкосват главния щаб на тамплиерите за всяка ценност, която могат да докопат, инквизиторите ровят из разпръснатите отломки, но не успяват да намерят отрязаната глава или череп, за която са слушали толкова много. Обектът на тяхното търсене всъщност бил преместен още преди месеци, когато станало ясно, че отношенията с краля се влошават. Както правели преди катарите, така и тамплиерите прехвърляли тайно Граала от една от техните многобройни крепости в друга, което затруднявало кралските власти да установят къде точно се намира във всеки един момент.

Към Шотландия и Северна Америка

Орденът на тамплиерите е забранен на континента, но някои рицари успяват да се възползват от огромната флота търговски кораби, притежание на организацията, и отплават към последната европейска страна, където биха могли да намерят убежище – Шотландия. Според изследователя на Граала Уилям Ман през XIV в. те „идват на острова под закрилата на Хенри Синклер, граф на Оркни и барон на Рослин“. Ман пише, че Хенри „бил известен като покровител на избягалите тамплиери... Толкова много тамплиери избягали в Шотландия, че те всъщност съставлявали по-голямата част от шотландската кавалерия в битката при Банокбърн“.^{**2}

* На 18 март 1314 г. Жак дьо Моле, приорът на Нормандия Жофроа дьо Шарне и още един от тамплиерските водачи са изгорени на кладата, издигната на острова Сите в Париж, в подножието на катедралата „Нотр Дам дьо Пари“. – *Б. пр.*

** На 24 юни 1314 г. при Банокбърн шотландците начело с граф Робърт Брус, който по-късно става първият крал на Шотландия, побеждават два пъти по-многочислената войска на английския крал Едуард II и осигуряват независимостта на страната до съюза от 1707 г. Разказва се, че в разгара на битката изненадващо се появили странни конници и обърнали англичаните в бягство. – *Б. пр.*

С течение на времето обаче гостоприемният граф започнал да си променя мнението относно своите гости. Какво щяло да стане, ако папата реши да тръгне на поход срещу него заради помощта, която оказва на неразкаялите се еретици? Шотландия щяла да последва съдбата на Лангедок. Притеснен и желаещ да избегне подобна катастрофа, през 1398 г. графът качва рицарите на 13 кораба и ги изпраща през Атлантическия океан към източното крайбрежие на Северна Америка, почти сто години преди пътуването на Колумб и неговото откритие.

ТАМПЛИЕРИТЕ ОТ ОАК АЙЛЪНД

Макар че следващата история може да се стори на учените традиционалисти странна и невъроятна, тя не е съвсем без основание. От най-ранните колониални времена близо до Уестфорд, Масачузетс, е известен един голям скален блок с избледняло изображение на европейски средновековен воин със сабя с широко острие и щит със знаците на шотландския клан Синклер. През 60-те години на XX в. Томас Лътърбридж, куратор на археологическата сбирка с британски находки в Кеймбриджския университет, „разпознава щита като герб на шотландски рицар от XIV в.“³ Трансатлантическото пътуване на Синклер обаче не е първооткривателска мисия, тъй като 388 години по-рано други шотландци са пътували до Северна Америка. Според средновековната „Сага за grenландците“⁴ двама шотландски лесничеси били част от скипажа на норвежеца Торфин Карлсефни, който акостира с кораба си в страна, наречена от викингите Винландия – някъде по горното крайбрежие на Нова Англия* – в 1010 г.⁴

Каква е вероятността тамплиерите да са отнесли със себе си Граала в Америка? Предиположенията относно американското местонахождение на свещения обект са свързани с малкия

* Текст, написан в края на XII в. на основата на устни предания. Разказва за група норвежци, викинги, които прекосяват океана и стигат до нова земя, вероятно Америка. Заради силната съпротива на местните жители обаче не успяват да се установят и се връщат обратно. – Б. *np.*

** Регион в североизточната част на САЩ. Тук, в Кейп Код, през 1620 г. акостира корабът „Мейфлауър“ с първите пуритани, решени да създадат Новия свят. Културен и икономически център е град Бостън. – Б. *np.*

Оак Айлънд („Дъбовия остров“), разположен край бреговете на Нова Скотия³, където се намира т.нар. Шахта на съкровището. През 1795 г. три момчета случайно откриват шахта, очевидно дело на човешка ръка, чиято дълбочина никога не е била измерена, независимо от хилядите похарчени долари и дори няколко човешки жертви, дадени по време на търсенето на съкровището, което се предполага, че е скрито на дъното ѝ. От 1804 г. изглеждащата бездънна шахта се свързва с тамплиерите, защото непрекъснато се наводнява на 33 фута (10 метра) от началото на изкопа – „най-високото ниво в Шотландската масонска организация е 33-ета степен“.⁵ Освен това Оак Айлънд е част от Нова Скотия (Нова Шотландия). Изследователите се питат дали този инженерен комплекс без паралел не е проектиран и изграден от тамплиерите от Шотландия като недостъпно подземие, на дъното на което е скрито най-ценното им съкровище – свещеният Граал, известен и като Ковчегът на завета.

Ако е така, мистерията може да бъде осветлена донякъде от загадъчната архитектура, скулптури и релефи от църквата „Рослин“ в Шотландия, построена от клана Синклер, която Уолъс-Мърфи и Хопкинс описват като „паметник на еретическия Орден на рицарите тамплиери“.⁶ Но работата в Рослин започва едва в 1446 г., 248 години след предполагаемото заминаване на тамплиерите от Шотландия за Северна Америка. Стивън Сора, чиито проучвания на Дъбовия остров са с огромна стойност, заключава: „Не съществуват доказателства, че някоя от фамилиите в Шотландия някога е притежавала Ковчег на завета. По-скоро има доказателства за обратното. През 1768 г. Джеймс Брус, който твърдял, че е пряк потомък на Робърт Брус, краля на Шотландия, прави собствено проучване. Неговата експедиция по дирите на кивота го отвежда в Етиопия.“⁷

Това обаче с нищо не лишава Шахтата на съкровището от нейната вероятна средновековна значимост. Доказателствата за влиянието на тамплиерите в Доколумбова Америка са доста убедителни. Рицарите били изявени като едни от най-добрите инженери на своето време и са били напълно способни да изградят подобно сложно съоръжение и със сигурност са имали мотив да

³ От лат. Нова Шотландия – полуостров, една от десетте провинции на Канада. – Б. пр.

се преместят надалече, извън контрола на европейските си врагове. Крал Филип никога не успява да намери съкровището на тамплиерите, което така силно желас, нито подробните им банкови отчети и другите им секретни документи. Възможно е тези ценни документи, както и най-съкровено то им притежание, все още да са на дъното на мистериозното място на Дъбовия остров.

КИВОТЪТ В ТЕНЕСИ

Историите за Ковчегга на завета в Америка не се ограничават до пристигането му на континента заедно с тамплиерите. Местно устно предание твърди, че свещеният обект не само е бил почитан още от най-древни времена, но и днес все още е в центъра на специален култ. В края на живота си Уилям Паха, бивш вожд на чероките и лечител, разказва как в началото на ХХ в. неговият пращадък, „висш-висш жрец“, го завел до някаква пещера близо до Гатенбург, Тенеси. Там дядото показал на момчето кивота, в който според него обитавал духът на *Iowa*, върховното същество, като доказателство за това била ярката светлина, която излизала от предмета. Вождът си спомня, че правоъгълният съд бил покрит с някакви странни букви, някои от които напомняли на египетските йероглифи за вода, овчарска гега и стилизирани фигури, приличащи на хора, които си стискат ръцете. Макар че не позволил на момчето да погледне вътре, дядо му казал, че големият сандък – за който говорел като за „Дървото на живота“ – съдържал специални кристали. Имало и стражи, на които било заповядано да убиват незабавно всеки, който се приближавал прекалено близо до сандъка или се опитвал да го докосне.

Скоро след посещението на Паха кивотът бил преместен в древно гробище на чероките, където останал само няколко години – през 30-те години на ХХ в. на това място започнал правителствен проект за изграждането на язовир, който трябвало да осигурява електричество за жителите на Източен Тенеси и мястото щяло да бъде наводнено. Най-накрая свещеният обект бил поставен в тайно скривалище в Джорджия и само при изключителни ситуации бил прехвърлян на различни места в Средния изток като главната част от специален, ежегоден ритуал. Според информацията на Уилям Паха последното такова събитие е станало в Кентъки през 1973 г.

Макар да твърди, че чероките са били племето пазител на кивота, Паха вярва, че ирокезите са знаели за него от много поколения. И за двата народа той бил свещен обект и никой не си позволявал да говори открито за него. Самият Паха всъщност нарушил „смъртния обет“, който бил положил, да не го обсъжда с никого. Вождът престъпва клетвата в края на живота си не за да се похвали с голямата си тайна, а защото бил станал член на Църквата на Исус Христос и светците от последния ден (църквата на мормоните). Когато се присъединил към тях, вождът научил, че според тяхното учение още преди 2600 години в Америка са пристигнали семитски народи. Като вярващ мормон, той се почувствал задължен да сподели тайното си наследствено знание със своите другари по вяра, защото така щял да потвърди вярата им в трансокеанските контакти на Близкия изток и Америка в Доколумбовите времена. „Книгата на Мормон“, върху която е основана тяхната вяра, разказва за принц Мулек, син на цар Зедекия, който повел своите последователи от Израил през Северноатлантическия океан към Америка около 600 г. пр. Хр.

Критиците се надсмиват над тази история и твърдят, че е напълно безпочвена, но един по-близък и подробен поглед разкрива някои смущаващи исторически паралели. Макар че никой не признава съществуването на Мулек, участието на баща му в съдбата на Йерусалим през VI в. пр. Хр. е безспорно. Зедекия става последният цар на Юдея в 597 г. пр. Хр. Точно десет години по-късно, след като градът пада в ръцете на вавилонците, той и неговите любими и приближени хора успяват да избягат, но скоро след това са пленени в равнините на Йерихон и отведени във вериги в Риблах. След като децата му са убити пред собствените му очи, плененият монарх е преместен във Вавилон и хвърлен в затвора, където впоследствие умира.⁴

Версията в „Книгата на Мормон“ се различава от историята в Стария завет само в едно отношение: според нея един от синовете на Зедекия успява да избяга заедно с група верни хора, като отпътува надалече, чак в Северна Америка. Забележително е, че предпологаемото пътуване на Мулек съвпада по време с разрушението на първия храм [храма на Соломон – б. р.] и изчезването на Арон ха Берит. Ако има нещо вярно в историята от „Книгата на Мормон“, то тя може да е свързана с евреи, които наистина успели да избягат от вавилонското нападение заедно с

Ковчега на завета благодарение на значителната търговска флота на Израил.

Една година след излизането от печат на „Книгата на Мормон“, през 1884 г., оксфордският учен лорд Едуард Кингсбъроу публикува първата част на своя пионерски, деветтомен изследователски труд за Мезоамериканската археология „Мексикански древности“ (The Antiquities of Mexico), в която се открива известна обосновка на твърдението на Уилям Паха: „Както за евреите кивотът бил нещо като преносим храм, в който се предполагало, че божеството присъства постоянно, така и сред чероките кивотът бил на голяма почит и бил смятан за обект, прекалено свещен, за да бъде докосван от някой друг освен от жреците.“⁹

Ако Ковчегът на завета наистина се окаже скрит в Тенеси, това няма да е първият еврейски свещен артефакт открит на това място. Когато през 1885 г. археолозите от държавния Смитсонови институт, Вашингтон, разкопават голяма погребална могила до Бат Крийк, Кноксвил, те проникват в две крипти, свързани помежду си чрез коридор в типичен династичен египетски стил. Там били открити останки на мъж, а реконструкцията на скелета показала, че той проявява расови белези, силно различаващи се от местното коренно население. В централната камера освен това имало малка каменна табличка, изписана с неразбираем текст. Той е разчетен едва през следващото столетие от Кайръс Гордън, професор по Средиземноморска история към университета „Брандейс“, Ню Йорк. След като забелязва, че текстът от Бат Крийк прилича на надпис, намерен върху юдейски монети от II в. сл. Хр., професорът резчила табличката като „Комета за Юдея“ или „Звезда за сверсите“.¹⁰ Тъй като била поставена в погребалната камера, табличката и думите върху нея очевидно се отнасяли по някакъв начин за мъжкия скелет, намерен вътре.

Оценката на професор Гордън за възрастта на камъка е потвърдена през 1989 г. от археолози от „Смитсонови“, които провеждат въглеродороден анализ на парче от дърво, взето от табличката. Резултатите им показват датировка в периода между 32 и 769 г. сл. Хр., като и по-късно са сверени още веднъж чрез анализ на медните гривни, открити в криптата; те са направени от медноцинкова сплав (месинг), която е била в употреба по време на Римската империя, между 45 и 200 г. пр. Хр.

Химическите и лингвистичните данни, съчетани с текста на табличката, убеждават професор Гордън, че камъкът от Бат Крик е артефакт, свързан с въстанието на евреите срещу римляните от 132 г. сл. Хр., начело на което стоял Бар Кохба. Неговият краткотрасен бунт се проваля и според съвременника на събитистото, еврейския историк Йосиф Флавий, „и евреите отплаваха по морето към *Epeiros Occidentalis*, земя непозната за тях преди това“. ¹¹ *Epeiros Occidentalis* означава „страна, далече на запад.“

Предполага се, че Симон Бар Кохба загива по време на своя неуспешен бунт, но е възможно да е симулирал смъртта си, а всъщност да е отплавал през Северния Атлантик към Америка с група верни последователи. Макар че името му означава „Син на звезда“, той бил известен и като Симон Бар Козба, „Син на лъжата“, което е намек, че е бил доста изкусен в измамите. В такъв случай е напълно вероятно човешките останки от вътрешността на погребалната могила в Джорджия да са на еврейския бунтовник. Допълнително потвърждение на тази теория са намерените в Тенеси еврейски шекели (монети), датирани към друго еврейско въстание от 132 до 135 г. сл. Хр.

Макар че всички тези находки се отнасят за период, който е 600 години след вероятното пристигане в Америка на Мулек с кивота, те документират древно еврейско присъствие в Американския среден изток и следователно придават достоверност на твърденията, че е възможно да е имало по-древни пътешествия от Израел към новия континент.

Разказът на стария индиански вожд съдържа достатъчно доказателства, за да накара скептиците да замълчат за малко. Името *Yowa*, с което нарича върховното същество, изглежда е черокският варинат на еврейския *Yahweh* (Яхве), който проявявал волята си чрез Арон ха Берит. И двата обекта сияели с ярка, лъчиста светлина и не трябвало да бъдат приближавани или докосвани под страх от смъртно наказание. Специалната ежегодна церемония, която извършвали коренните американци със сандъка, прилича на Йом Кипур, „Деня на изкуплението“, когато евреите потвърждават договора си с Яхве. Разбира се, съществува вероятността вождът да е събрал всички тези подробности от самата Библия, но той твърдял, че съдът бил изписан с египетски йероглифи, което подсказва някаква връзка между кивота и Големата пирамида – нещо, което нямало откъде да прочете или да

измисли. Фактът, че дядо му наричал кивота Дърво на живота, което съдържало специални кристали, прави още по-далечна препратка – към древните езотерични корени на свещения обект в изгубената Атлантида.

Особено впечатляващо в твърдението на Паха е, че „никой не можел да говори открито за него“ (напомнянето е характерно за племенните общества от Средния запад). Когато през 1997 г. вождът Фън мейкър („Веселяка“), или Хо Хунк старши от Уисконсин, е попитан от репортер от Fox Television за едно особено специално церемониално място, Рок Лейк, в Мадисън, той отговаря: „Има някои неща, които са прекалено свещени за нас, за да говорим за тях.“

КРИСТАЛНИЯТ ЧЕРЕП ОТ МЕКСИКО ДО КАНАДА

Друг любопитен факт, доказващ присъствието на Граала в Америките, е едно идеално копие на череп в естествена големина, изработен от цял къс планински кристал. Той е широк между 73 и 81 см, височината му е от 33 до 40 см, а дължината – 17-20 см; теглото му е 3,300 кг. Изработката му е на многократно по-високо ниво от дузината подобни кристални черепи, представяни като археологически или мистични шедьоври (наричат ги „неуместните артефакти). Известен е като кристалният череп на Мичел-Хеджис и представлява огромна загадка сам по себе си: специалистите са изумени от изработката му⁴ и нямат никаква представа за действителния му произход. Като оставим настрана фантастичните популярни истории за откриването му в джунглите на Британски Хондурас (съвременен Белиз), истината е, че обектът е намерен в Мексико през 1936 г. от лондонски търговец на антики. Осем години по-късно той го предлага за продан на търг в Сотбис – купува го богатият авантюрист Ф. А. Мичел-Хеджис. След смъртта му в края на 50-те години кристалният череп остава в наследство на осиновената му дъщеря Анна, която живее в

⁴ Специалисти от „Хюлет-Пакард“ изследват черепа през 1964 г. Мнението на всички е, че при обработката на черепа, разрязванията трябвало да бъдат строго ориентирани по осите на кристала. Черепът обаче не е изработен така и по всички закони на физиката би трябвало да се е разпаднал. Според „Хюлет-Пакард“ : „тази проклетата вещ просто не би трябвало да съществува.“ – Б. пр.

Китченър, Онтарио, и все още – вече на повече от 90 години – е негов пазител.

Въпреки отказа на повечето учени дори да обмислят вероятността кристалният череп да е Доколумбова находка заради липсата на археологически контекст, древната му автентичност е без съмнение потвърдена от голям брой наблюдения: белезите по повърхността му са направени от закалени дървени остриета – определено Доколумбови сечива, не съвременни инструменти. Едва забележимите дупки в подвижната долна челюст и в центъра на черепа близо до ушната кухина сочат, че може би е използван като средство за гадание. През 1989 г. е направена пълна лицева реконструкция на черепа от Клайд Сноу (професор по антропология в университета на Оклахома в Норман), Бруин Киршнер (директор на отдела за фалшификати към Центъра по съдебна медицина, Охайо), Пегги К. Колдуел (консултант антрополог към Центъра по съдебна медицина, град Ню Йорк) и Франк Дж. Доминго (художник към полицията на град Ню Йорк). Тяхното съвместно изследване доказва, че кристалният череп на Мичел-Хеджис е точно копие на истински човешки череп, принадлежащ на млада жена от началото на 20-те години – от американо-индиански произход, с отличителни ацтекски или толтекски лицеви черти.

За маите (около 200 г. пр. Хр. до 900 г. сл. Хр.) черепът е бил символ на Иксчел, Бялата дама, която пристигнала в Коцумел, остров край брега на Юкатан, след унищожението на нейната родина в Атлантическия океан. Рисунки по храмовете и оцелели древни ръкописи я представят като господарка на змийска енергия или комета, с която заплашва да причини потоп и да заличи греховното човечество. На други места е изобразена как обръща съд с вода, за да удави света, т.е. причинява Потоп. Тя била богиня на предсказанията, както личи от кристалния череп, символ на пълната луна и оттук – на гадателските способности. Векове след цивилизацията на маите толтеките и ацтеките също я познавали, но под името Койолксакуи, „Жената койот“. На голяма релефна кръгла плоча тялото ѝ е разделено, образуващо *саувастика* (обърната свастика) – хиндуисткия лунен знак, което е белег за наличието на интеркултурни отношения между Индийския субконтинент и Мексико в Доколумбовия период. На

диска, изобразяващ Койолксакуи, е показан и образът на бял череп.

Свързването на кристалния череп с Мезоамерика и приписването му характеристики – свръхестествените му сили и атлантски произход – очевидно имат връзка със средновековната идея за Свещения Граал. Самият Граал е бил изключително чист кристал, способен да предизвиква промени в човешкото съзнание. Бялата дама, свързвана с появата на Граала в Пиренеите, и образът на Иксчел при майите са взаимни рефлексии. Но ако Иксчел, както описват митовете, е донесла кристалния череп от загубената Атлантида директно в Коцумел, където все още се издигат храмовете на нейния култ, къде е мястото в тази картина на почти еднаквите предания от Западна Европа?

Четиринайсета глава

НОВИЯТ ЙЕРУСАЛИМ

Няма да е нещо изключително, ако кажа, че невинаги този, който започва дадено нещо, е същият човек, който го довършва.

Жан-Жак Олие, 1643 г.

„Истинските мотиви на господата и дамите от Обществото на Нотр Дам дьо Монреал“

Още по-странно обяснение за появата на кивота в Америка, но на практика много по-добре документирано от историите за левитите в Етиопия и тамплиерите в Нюфаундленд, започва точно преди падането на Монсегиор. Когато четиримата „свършени“ се измъкват през вражеските линии заедно с безценния си товар, те тръгват през Пиренеите към Испания, изминавайки същия този път, по който тръгва 713 години по-късно Ото Рап по време на последното си търсене на свещения Граал. След като пристигат до Барселона, катарите се изкачват до средата на Каталунската планина, където на 1235 м височина се издига манастирът Монсерат (*Montserrat*). Бенедектинското абатство вероятно е било избрано много преди това за убежище на Ковчегата на завета при евентуална невъзможност на Монсегиор да удържи нападенията на неприятелските атаки. Името Монсерат, „Нащърбената планина“, идва от профила на планината, който, погледнат отдалече, изглежда доста нащърбен. Неслучайно Рихард Вагнер избира абатството за прототип на замъка на свещения Граал в оперите си – замъка Монсалват (*Montsalvat*) – и в „Лонегрин“, и в „Парсифал“, а манастирът е бил известен от XIII в. като хранилище на Съвършенството на рая.

Както обикновено при появата на Ковчег на завета на дадено място, скоро страничните ефекти от неговото присъствие – духовно просветление и невероятен творчески подем – започват да се проявяват у посетителите на планинската крепост. Един от тях е Иниго Лопес де Лойола, баски войник, ранен много тежко в битката при Памплона на 20 май 1521 г., когато едно гуле разкъсва краката му. След месеци лечение той посещава абатството Монсерат, където преживява катарзис, който коренно променя живота му. Лойола сваля униформата си и я поставя в нозете на Дева Мария, посвещава се на църквата, а 12 години покъсно основава Обществото на Исус, йезуитския орден. През следващото столетие йезуитите ще играят огромна роля в съдбата на свещения обект от Монсерат, който оказал толкова дълбоко влияние върху него.

Днес от някогашното абатство са останали само развалини, които все още могат да бъдат видени близо до новопостроения манастир, издигнат почти на същото място през XIX в. Споменът за бившето убежище на кивота е запазен в съвременния символ на манастира – изображение на планина, на чийто връх е поставена загадъчна кутия.

Според тази легенда свещеният камък Мани на катарите е преместен в Испания, където продължава да оказва своето поразително влияние, но тяхната идеология започва да отмира с превземането на Монсегюр. Въпреки най-накрая успешните усилия на Инквизицията да заличи всяка следа от опозиция в Лангедок, нейните опитни служители продължават да измъчват и горят на кладата невинни жертви, дълго след като всякакви еретически възгледи, заедно с мъжете и жените, които ги изповядвали, били заличени. „Доста озадачаващ е фактът, че кралете на Франция проявяват толкова настойчив „интерес“ към катарския регион и полагат огромни усилия да го завладеят напълно, както и да унищожат катарската ерес“, отбелязва Жан Маркал¹.

Обяснението е, че властите са търсели нещо специално. Обикновените жители на Монсегюр получават имунитет и обе-

щание, че няма да бъдат преследвани, при условие че се предадат и се подложат на разпит от Инквизицията. Спрямо рицаря Арно дьо Миглос обаче, без очевидна причина, е насравено изключението. Той е благородник и служи на албигойската кауза като обикновен войник и въпреки това е хвърлен в подземията на Каркасон до края на живота си.³ Бил подлаган на продължителни разпити, като мъчителите му се опитвали безуспешно да установят местонахождението на „съкровището на катарите“, което според тях било скрито някъде в пещерите на Орнолок, на около 5 км от земите на Миглос. Орнолок е първото място, където спират „съвършените“ след бягството си от Монсегур. Това е същото място, което проучва и Ото Ран, вървейки по следите на Граала. Като се има предвид близостта на дома на Миглос до Орнолок, изглеждало доста вероятно той да е бил поне донякъде запознат със станалото или поне така смятали инквизиторите. Клетият Арно дьо Миглос обаче постоянно твърдял, че не знае нищо за никакво „съкровище“.

Докато катарското движение започвало да изчезва под непрекъснатия насилствен натиск на властите и църквата, съпътстващите го организации минават в нелегалност. Привържениците на катарството не можели просто да престанат да бъдат това, което са, само защото убежденията им са обявени за незаконни, дори ако тяхното религиозно самоопределение ги поставяло пред риска да бъдат арестувани и измъчвани. След 1307 г. тампилерите са подложени на подобни гонения, но създавайки една организация *sub rosa*⁴, те продължават своето съществуване. Групата, стояща зад нея и зад основната запазна част от катарското движение, имала добри връзки с високопоставени хора от цяла Европа – от Париж до Рим. Членовете ѝ били предимно благородници и висши военни, всичките от знатни френски фамилии, и просто трябвало да внимават, за да не привлекат към себе си някакво подозрение за еретизъм, което щяло да насочи към тях вниманието на инквизиторската цензура и съответни по-лоши последици. Уважаваният Орден на Гроба Господен, основан от Годфроа дьо Буйон след превземането на Йерусалим в 1100 г.,

³Sub rosa dictum – (лат., „казано под розата“) – 1. група гръцки военачалници се събрали да обсъждат тайни планове за борба срещу Ксеркс в беседка, под розови храсти; 2. в Рим закачвали рози, за да се знае, че срещата е тайна и казаното не трябва да се разкрива на никого. – В. пр.

някога ползвал се с добра репутация, 200 години по-късно – след обявяването на тамплиерите за демони и поклонници на черни култове – се пресвърнал в организация айсберг: 1/10 от него била на повърхността с публични правомощия и изяви, 9/10 действали нелегално.

Въпреки рухването на най-съкровениите им надежди – да пресвърнат катедралата в Шартр в храм за Ковчегата на завета и да създадат в Лангедок един нов Йерусалим, един нов път на света, който да бъде център на коренно променената Европа, лидерите на Ордена намерили утеха в спасяването на свещения обект и благополучното му изнасяне в Испания. Предполагало се кивотът да остане в Монсерат до появата на благоприятни условия за връщането му във Франция. Времето минавало обаче, а благоприятният момент все не настъпвал. Изглеждало, че абатството в Монсерат щяло да остане завинаги дом на Ковчегата на завета.

ХРИСТОФОР КОЛУМБ

През последното десетилетие на XV в. изведнъж се появила нова възможност, която пазителите на кивота трябвало сериозно да обмислят. Един генуезки моряк дълго обикалял дворовете на европейските монарси, опитвайки се да ги убеди да финансират неговото плаване, при което, след като „просто“ обиколи света, щял да открие нов път до Индия. Сред многобройните и все още несобосновани облаги, което се предполагало това пътуване да донесе, Христофор Колумб обещавал на своите евентуални покровители и откриването на нови земи, които можели да осигурят на благородните крале несметни богатства.

Когато най-накрая испанската кралска фамилия подкрепила неговото приключение, един от първите доброволци, поискали да участват в пътуването към неизвестното, бил Бернардо Буил, монах от абатството Монсерат. Приветстван на борда като човек с големии познания, монахът е член на екипажа на Колумб по време на първото пътуване към Америка и присъства при забиването на флага на крал Фердинанд на брега на Ел Салвадор. Доказателство за влиянието на монаха върху мореплавателя е фактът, че Колумб нарича един от Карибските острови Монсерат по името на каталунското абатство. След завръщане-

то си в Испания Буил съобщава на началниците си, че наистина са били открити нови земи, но никоя не изглежда подходяща за нов дом на кивота. По-нататъшното им проучване обаче би могло да предостави нови възможности.

По време на второто пътуване на Колумб към Новия свят през 1493 г. имало друг агент на Ордена. Мартин Гарсия бил не само брат на Игнаций Лойола, но и тамплиер – макар да били изгонени от Франция, рицарите тамплиери не били преследвани от испанските власти. Влиянието на Гарсия също било очевидно – гротовете* на корабите на Колумб били украсени с червения *croix patée*. При зваръщането си той допълва заключенията на Буил, като добавя, че новооткритите територии са много по-просторни, отколкото може някой да си представи. Становището на Гарсия подтиква ръководителите на Ордена да пратят в Новия свят специален доверен човек, който трябвало да бъде напълно запознат с това какво търси и защо, за да открие идеалното убежище за тайното им съкровище.

МОНРЕАЛ

Откриват такъв човек в лицето на Жак Картие. През 1534 г. той тъкмо се бил завърнал от първото си пътуване в Канада – един от първите изследователи на тези територии. Тъй като испанците предявявали претенции за всички земи на юг, Картие се надявал да открие нови земи на север, които Франция да може да колонизира. На 13 май следващата година той отново се отправя на плаване с експедиция от три кораба, на борда на които имало 110 французи и две местни момчета (от племето ирокези), които включил и в предишното си пътуване. Те били на борда на главния му кораб „Емерилион“, чиито платна се весели от вятъра, украсени с тъмночервения тамплиерски кръст. Спускайки се по река Сейнт Лорънс, Картие открива изумително красив остров. Това всъщност бил спящ вулкан с височина около 230 м, все още понякога разтърсван от земни трусове. Подножието му било осеяно с гъсти, пищни гори, а на върха на централното възвишение се издигала правоъгълна конусовидна пирамида.

*Най-важното платно, което се издига от гротмачтата на ветроходен плавателен съд. – Б. пр.

Археологически разкопки от 1997 г. установяват, че първоначално височината на това съоръжение, направено от плътна, твърда като скала глина, била почти 30 м. Тази изумителна постройка е служела като център на местен религиозен култ около 1500 г. пр. Хр., което я прави най-старата структура от този тип в Канада, съвременник на най-стария градски център в Северна Америка, Повърти Пойнт^{*}, Луизиана, разположен на около 2130 км разстояние по въздуха. Канадският хълм бил заобиколен от голямо селище, което местните наричали Хочелага. Повече от хиляда хурони^{**} слезли от него на брега на реката, за да приветстват новодошлите странници. Когато на 2 октомври Картие за пръв път зърва извисяващата се над реката планина, му се струва, че вижда самия остров на Граала и го кръщава с името, с което била известна крепостта на свещения обект още в Светите земи и Франция – Монреал.

Доброжелателството на местните обаче се редувало с внезапни прояви на насилие и убийства, а ситуацията се влошавала от тежките пристъпи на скорбут, от които страдали чужденците. Макар че французите били първите европейци, навлезли в повътрешните, източни територии на континента, те били принудени да напуснат Канада. Това, което отнесли въщи, освен живота си, било описанието на планинския остров Хочелага. Целта на третото и последно пътуване на Жак Картие през 1541 г. била да установи на него постоянна колония. Нещата обаче още от самото начало тръгнали зле, след като индианците нападнали и изяли около 35 души от заселниците, преди Картие и хората му да успеят да се скрият зад стените на издигнатото набързо укрепление. Французинът осъзнава, че броят на неговите спътници е прекалено малък, за да успеят да устоят на атаките на цялото местно население, което определено проявявало враждебност, и в началото на юни 1542 г. смелите авантюристи се качват на корабите си и отплават обратно към дома. Пристигат във Франция през октомври месец същата година.

* *Poverty Point*, в превод „Бедната точка“ – мястото е наречено така по време на треската за злато, тъй като на върха на златоносния хълм не било намерено злато. – *Б. пр.*

** Племето от ирокезкото езиково семейство, населявало земите около езерото Симко в днешната канадска провинция Онтарио. По-късно се преместват на северния бряг на езерото Хурон. – *Б. пр.*

През следващите сто години плановете за преместването на кивота в Новия свят са отложени поради все още невъзможните условия за живот в далечните земи, но в началото на XVII в. положението значително се подобрява и установяването на постоянни селища става все по-изпълнима задача. През лятото на 1608 г., след като Самюел дьо Шамплен пристига в Канада, той и други двама французи, заедно с 60 съюзници от местните индианци, са нападнати от 200 ирокски воители на мястото, където днес е Краун Пойнт, Ню Йорк. Шамплен насочва аркебуза си към трима от вождовете, водещи атаката, и убива двама от тях с един изстрел. Нападащите индианци изпадат в паника и избягват. През следващите десетилетия съдбата на Северна Америка се решава от битката на местното население, превъзхождащо многократно по брой европейците, срещу техните много по-високо развити оръжия. Постепенно французите основават сравнително успешно колонии по бреговете на река Сьинт Лорънс. През лятото на 1611 г. Шамплен обезопасява острова, наречен от Картие Монреал, разчиства земята и изгражда крепостна стена. Точно 13 години по-късно полага първия камък на град Квебек, макар че този важен градски център няма да бъде напълно безопасен за постоянно заселване чак до 1634 г.

ЗАГОВОР ЗА СЪДБАТА НА КИВОТА

Когато новината за успеха на Шамплен се разпространява из Европа на следващата година, двама негови сънародници Жан-Жак Олис и Жером Льо Ройе дьо Ла Доверсиер, вече са преживели събития, които ще се отразят значително на техния живот. И двамата твърдят, че са имали едно и също видение на Светата дева, която поискала от тях да възстановят първия храм на Ковчегата на завета в центъра на Новия свят в Монреал. Олис е йезуитски свещеник, довереник и последовател на свети Франсоа дьо Сал; Ла Доверсиер – виден аристократ. Двамата решават да изпълнят поверената им свещена мисия и търсят подкрепа в Братството на Светото причастие (*Compagnie du Saint Sacrement*) – тайно общество, чиито членове били предимно влиятелни хора, основано осем години преди това от Анри дьо Леви, херцог на Венталур, внук на Велик майстор на рицарите тамплиери. След

като около 1260 г. Инквизицията изоставя разграбения Монсе-гюр, семейството на херцога – известна фамилия в Лангедок – завзема бившата крепост за следващите няколко столетия. Ан-ри и съпругата му Мари-Луиз дьо Люксембург като много други претърпяват огромна духовна промяна, след която се отказват от съпругеската си любов – като „свършените“ при катарите – и основават Братството с някакви тайни цели. Всъщност то било фасада на една много по-стара тайна организация – Ордена на Гроба Господен, основан веднага след Първия кръстоносен поход 528 години по-рано.

Мнозина френски историци – Жан Марке-Ривьер, Пробст-Бирабен, А. Метреот дьо ла Мот-Капрон и други – твърдят, че именно издръжливата, дългогодишна организация на Годфроа дьо Буйон е „вътрешната група“, „ядрото“ на Ордена на тамплиерите. Те са хората, направлявали пътя на Ковчега на завета от откриването му в Йерусалим през Франция до Испания.

Орденът на Годфроа се прикрива много успешно през всковете, без да привлича излишно внимание върху себе си, успявайки да запази добрата си репутация. „През XVII в. рицарските ордени са на голяма почит, отбелязва Франсин Бернис, изтъкнат специалист по ранната история на Монреал, особено Орденът на Гроба Господен“.³ Самият папа Урбан III „дава тържествен обет, че кръстът на Ордена на Гроба Господен ще бъде присъждан само на най-знатните, извървели пътя на поклонението към Гроба на Христос в Йерусалим.“⁴ И така, благодарение на добрата обществена репутация, която имали, и на много на пръв поглед несвързани с тях организации – като Братството на Светото причастие – водачите на Ордена можели да вършат сравнително свободно своята истинска дейност.

Мотивите за дейността на тези организации и обществена едва ли биха могли да бъдат обект на съмнение и скептицизъм, като се имат предвид времето на създаването им и предхождащите ги събития. Повече от един милион души умират в Албигойския кръстоносен поход, десетки хиляди са хвърлени в затвора, измъчвани и изгорени на кладата, хиляди са прогонени от домовете

си по време на гоненията на крал Филип IV Хубави срещу тамплиерите. Макар че официално Инквизицията вече не функционирала, бдителният дух на католическото подозрение, дебищо всякакъв признак за еретизъм, все още господствал в главните европейски центрове. Франсин Бернис напълно вярно отбелязва, че „секретността била принципно изисквана спрямо всички членове и симпатизанти на Ордена.“⁴⁵ „Техният устав, добавя тя, на практика забранявал на членовете на организацията да пазят каквито и да било писмени документи.“⁴⁶ За да избегнат повторната поява на ужасите от миналото и да предвратят провала на плановете си за Ковчега на завета, членовете на Ордена на Гроба Господен и свързаните с тях общества, като Братството на Светото причастие и новата група мисионери – членовете на Братството на свети Сулпиций, работят предпазливо и се стараят привидно да спазват нормите на общественото благоприличие.

Братството на свети Сулпиций е основано от Жан-Жак Олие в Париж точно когато първите заселници – известни като „монреалистите“ или „вилмаристите“ (*Ville-Maries*, „жителите на града на Девата“) – пристигат в Монреал. Именно неговото видение дава основния тласък за тяхното откъсване от морско начинание. Името, което избира за новосъздадената организация – Обществото на свещениците на свети Сулпиций (*Societas Presbyterorum a S. Sulpitio*) – изглеждало напълно невинно, но имало тясна връзка с тайната мисия, част от която е била.

Меровингската тема се появява в Европа още през 640 г. в текстовете на свети Сулпиций (Сулпиций Благочестиви), епископ на Бурж, който се противопоставил на крал Дагоберт и издействал облекчение на данъците на своето паство. По-късно по изрична молба на Дагоберт Сулпиций освещава спархията на Кахор (покриви-

телстван е от първия съветник на краля Елої, прочут златар и алхимик). Имайки предвид учудващо голямото влияние, което Сулниций оказва върху краля, е напълно възможно той самият също да е бил Меровинг.

Знакът, който Олие избира за последователите на свети Сулниций, е вариант на тамплиерския кръст, „пряко свързан с Божи гроб в Йерусалим от Първия кръстоносен поход“, според съвременните членове на обществото в Монреал.⁷

Основната и на практика единствена цел на тези мисионери и на всички други членове на организациите, действащи като прикритие на Ордена на Гроба Господен, била основаването на нов Йерусалим с нова Светая светих в Монреал, който за пред останалия свят щял да бъде *Ville-Marie*, „Градът на Девата“. Тези хора били обединени от едно общо вдъхновение, в което вярвали толкова фанатично, че направо прилича на чудо. Катарзисът на Вентадур през 1627 г. е само началото – след него още дузина изгънкати френски аристократи и аристократки преживяват подобна духовна трансформация, която ги превръща от типични благородници в ревностни фанатици, отдадени на една виспа нематериална цел.

Повечето от тези благородници са пряко или косвено свързани с места, имащи нещо общо с тамплиерите (Троа, Шампан, и т.н.) и катарите (Лангедок) или са родственици на Годфроа дьо Буйон. Мнозина коренно променят живота си и посвещават цялото си имущество на проекта. Франсин Берние е изумена от това, което установява:

*Трябва да отбележим, че е доста, направо необяснимо странно, особено във френския буржоазен кръг от XVII в., толкова много хора да влизат в манастир или да се посвещават напълно на религията, предимно в края на живота си. Нещо буквално „им се случвало“, което ги е карало да сменят приоритетите си, да изоставят „нормалния живот“ и да изберат живот, посветен на Бога – или на търсене на себепознание. Това се е случило с всички хора, участвали в основаването на *Ville-Marie*... всички те били получили прозрение от Бог и се смятали за докоснати от Божията милост. Те чувствали, че*

*са по-близко до Бог и мистериите на човешката съдба,
отколкото обикновените християни.⁸*

За тях масовата им трансформация била единствена по рода си, „нещо уникално в историята на човечеството“? Така ли е било наистина?

Същата необяснима промяна се случва с катарите, тамплиерите, Бодуен II, Соломон, Мойсей, Ахенатон и всеки друг, изложен на влиянието на Огнения камък и успял да оцелее. Точно както било станало с техните предшественици, на вилмаристите – както се наричали ентузиастите проповедници от Братството на Светото причастие – била поверена голямата тайна. Водачите на тяхната организация патрон, Ордена на Гроба Господен, искали именно те да изпълнят мечтата, преследвана откакто четиримата „съвършени“ изнесли кивота от обречения Монсегюр през Пиренеите и испанската граница в бенедиктинското абатство край Барселона. Мечтата започва с откритието от Жак Картие на един друг Монреал на другия край на океана, далеч от алчната хватка на крале и папи. Преместването на свещения обект отвъд Атлантика обаче става възможно едва след успеха на Шамплен и установяването на постоянни колонии в Нова Франция. По време на подготовката за това далечно пътуване кивотът отново е прехвърлен от Монсерат – неговия дом през последните 403 години – през лангедокската граница до Монреал дьо Сос, където бил съхраняван преди започването на Албигойския кръстоносен поход, а сега бил поверен, напълно уместно, на фамилията на херцог Анри дьо Венгадур. Самият херцог се бил върнал в старото си семейно имение през 1627 г., когато преживява своето духовно просветление и основава Братството на Светото причастие. Съвършенството на рая повлияло и на мнозина други, вследствие на което местните знатни благородници се превърнали в отдадени на вярата „вилмаристи“.

Мечтата, която те се надявали да осъществят – създаването на нов Йерусалим в Канада, била скъпоструващо начинание. Тяхното имуществено състояние, събрано накуп за общата цел, било значително и достатъчно за задвижване на мащабния проект, но не и за цялостното му осъществяване. За щастие в лицето на краля на Франция Луи XIII мисионерите намират най-влиятелния си поддръжник. Кралят подкрепял идеята на хората, желае-

щи да се заселят в Нова Франция, защото вечният му враг, Англия, ламтяла да завземе тези територии за себе си. Канада била богата на полезни изкопаеми и ценни животински кожи – и двете имали много съществен принос за френската хазна, която вече се била изпразнила от проточилата се война с Британската империя за разпределение на земите отвъд Атлантическия океан. Макар че Шамплен обявил, че по-голямата част от река Сейнт Лорънс е вече безопасна за колонизиране, много малко били европейците повярвали дотолкова на думите му, че да се отправят към Новия свят, който продължавал да има славата на място, изпълнено с диваци и насилие. При тези обстоятелства крал Луи XIII бил изключително доволен, когато научил, че група религиозни активисти искат да се заселят в задморския Монреал.

Неговият най-доверен човек обаче, дясната му ръка, вторият по важност, а понякога и първият мъж в кралството заплашил да възпрепятства планове на „вилмаристите“. Арман Жан дьо Плеси, кардинал Дьо Ришельо, много добре осъзнавал необходимостта Канада да бъде заселена с колкото се може повече французи, за да се попречи на влиянието на англичаните. Но той нямало да позволи група странни аристократи с религиозни възгледи, надхвърлящи традиционния католицизъм (т.е. извън неговия контрол), да заминат надалеч, където биха могли да се поставят над самата църква и най-накрая да разкрият своите истински еретически възгледи, които подозирал, че изновядват. Ришельо напада Монреал дьо Сос и го срива до основи, камък по камък. Кардиналът не открива тайнствения обект – целта на неговата атака, тъй като шпиони на Братството на Светото участие в кралския дворец успяват да разкрият планове му и предупреждават навреме замъка. Когато през 1627 г. Ришельо научава за основаването на братството, той решава да неутрализира неговата дейност, като основава своя собствена организация, Братство за Нова Франция, която, благодарение на влиянието на *éminence grise** („сивия кардинал“) върху краля, получава

* От фр. „сивият кардинал“. Изразът е използван по адрес на влиятелния съветник, управляващ зад кулисите. Определението първоначално се отнася за Франсоа Льокалер дьо Трембло, дясната ръка на кардинал Ришельо. Трембло бил капуцински монах, който носел сини роби. Тук обаче авторът я употребява по адрес на кардинал Ришельо. – Б. пр.

монопол върху търговията на Канада с кожи и забранява основаването на колонии на общности, които не са римокатолици – последното с специална препратка към спорната религиозна идентичност на вилмаристите. Когато въпреки всичко те най-накрая се организират да тръгнат към Нова Франция, кардиналът изпраща бившия губернатор на колонията между 1636 и 1648 г., Шарл дьо Монтмани да ги разубеди. Връзките на Ордена на Гроба Господен обаче също са силни и неговите водачи успяват да издействат благословията на Ватикана, който възпира намесата на Ришельо.

Докато Ордена и Братството работят усилено зад кулисите на политическата сцена, за да създадат новия Йерусалим, друга група трябвало да се заете с наложителните задачи от практически естество – осигуряването на корабите и продоволствията, набирането на хора и екипажи, всичко, което щяло да бъде нужно за новите заселници и техния бъдещ живот. Организацията, която се заела с тази задача, била основана през 1639 г. Обществото на Нотр Дам от Монреал. Според много историци, като Ален Талон, професор в Сорбоната, Париж, Обществото било прикритие за Братството на Светото причастие, „една от многобройните организации, създадена от рицарите тамплиери и „братята“, за да улеснят дейността си и да останат напълно анонимни.“¹⁰

ПОДСКАЗВАЩИТЕ КАРТИНИ

След години на подготовка и противопоставяне, в началото на юни 1641 г. вилмаристите отплават от пристанището Ла Рошел. В същата година художникът Никола Пусен, един от най-великите и прочути художници на своето време, се установява в Париж. Неговите контакти с вилмаристите са доста загадъчни, както и личната покана, която получава от най-яръстия им враг, да се засели в столицата. Дали Ришельо е искал да държи под око Пусен заради тайните намеси, скрити в рисунките му, които кардиналът бил решен да научи?

Работата, за която става въпрос, е завършена малко след завръщането на Пусен в Париж от Рим, точно когато заселниците за първи път стъпили на брега на Нова Франция. Озаглавена

„Аркадийските овчари“ (*Les bergers d'Arcadie*), на нея е изобразена проста селска сцена, на която се вижда как трима овчари и една млада жена, облечена в дълги, дилещи се дрехи, са се наредили около каменен саркофаг. Единият от мъжете посочва нещо върху него – надпис на латински език, който гласи: *Et in Arcadia ego* („И в Аркадия съм“). Смята се, че тези думи напомнят, че човек може да намери смъртта си и в най-прекрасното и спокойно място. Това е обаче само едно от очевидните, напълно повърхностни тълкувания на картината. Езотеричният ѝ смисъл явно е бил достатъчно очевиден за хората, за които е била предназначена, за да бъде притеснен кардинал Ришелю. „Под напълно традиционната, явна класическа форма на картината, коментира Уилям Ман, се крият доказателства за нещо много по-мистериозно и задълбочено, с много по-сложна символика.“¹¹

Аркадия е пастирска област в Централен Пелопонес в древна Гърция, синоним за всяко типично селско място, със спокоен, прост и идиличен живот. Името, което французите дават на своите колониални територии в североизточната част на Северна Америка, включително и Монреал, където се предполага, че най-накрая бил преместен Ковчегът на завета, е Акадия (*Acadia*). В абсолютния център на картината на Пусен коленичилият мъж сочи към първите три букви от третата дума в надписа – *Arcadia*. Ако се приеме, че името е игра на думи, то тогава произведението може би ни казва, че кивотът е в Нова Франция: „И в Аркадия/Акадия съм.“ (*Играта на думи се получава и от името на кивота на англ. „Arc“ – б.пр.*) Установено е, че действителното място на погребението, представено в картината, се намира в покрайнините на село с напълно подходящото име Арк (*Arques*). Руините на каменния саркофаг стояли дълго време непокътнати, докато през ХХ в. собственикът на земята не ги заличил, притеснен от големия интерес към мястото. Заключение от тълкуването на надписа се потвърждава от стоящата жена, която изглежда, че е бременна, факт, наблягащ на истинската ѝ същност – тя е пораждащото начало, центърът, добре познатият стар Пъп на света.

Разбира се, всичко може да се окаже само безпочвени спекулации, напразни фантазии. Сигурно е само едновременното завършване на творбата и пристигането на „монреалистите“ в Мон-

¹¹ Картината има две версии, едната се намира в Англия, а другата е в „Лувъра“. – Б. пр.

реал, както и че Пусен наистина е имал отношения с тяхната тайна организация. Според Бейджънт, Лий и Линкълн 18 години след завършването на „Аркадийските овчари“ художникът е посетен от абат Луи Фуке, чиято майка „била изявен член на „Братството на Светото причастие“.¹² Авторите цитират писмо, което абатът пише на своя брат, Никола Фуке, прочутия суперинтендант на финансите на крал Луи XIV, че художникът притежава информация, касаеща откритие от изключителна и неопценима стойност, което обаче никога повече няма да бъде намерено. Берни твърди, че Никола Фуке също е член на Братството на Светото причастие.¹³ Самият Пусен е франкмасон и дори стига дотам, че на автопортрет от 1650 г. се изобразява облечен в масонското си облекло, показващо ранга му в организацията. Той вярвал, както много масони вярват и днес, че фримасоните произхождат директно от Ордена на рицарите тамплиери.

„Аркадийските овчари“ не с нито първата, нито единствената картина от този вид на Пусен. „Чумата в Азот“ (*La Peste D'Azoth*)¹⁴ представя доста смело и самонадеяно кивота между две масивни колони на каменен плинт¹⁵, като че ли в процес на местенето от Соломоновия храм. Мъжка фигура, подобна на Христос, се обръща към тълпата, а на преден план има малко лежащо дете. Значението на картината е очевидно: нов живот, прераждане за Ковчег на завета. Азотът е бил смята от алхимиците за универсално лекарство, можещо да излекува всяко заболяване. Негов символ бил кадуцейт, Дървото на живота, донесено от Тот, египетския бог на лечението, откъдето идва и името на азота. Включването на азота в заглавието на картината на Пусен е доказателство, че художникът е разбирал същността на кивота, приписваните му обновяващи и променящи съзнанието способности, а може би дори и атлантския му произход. Нещо повече, той започва работа по „Чумата в Азот“ през 1630 г., когато Братството на Светото причастие е формално организирано за започване на

¹² Бейджънт, Лий и Линкълн твърдят, че след като прочел кореспонденция на братята Фуке, Луи XIV започнал да му донесат картината на Пусен и я скрил в покое си. – *Б. пр.*

¹³ Азот е името, с което в Европа започва да се нарича филистимският град Ашдол – мястото, където кивотът унищожава статуята на бог Дагон и поразява с болести хората. – *Б. пр.*

¹⁴ Квадратна, масивна плоча, поставена в основата на колоната. – *Б. пр.*

тайната си мисия, а именно създаването на нов Йерусалим в Канада. Изглежда, че картините са начин за прославяне на мистериозното начинание сред посветените, един от които като горд масон бил самият Пусен.

КРИЗАТА

Кивотът обаче все още не бил пристигнал в Акадия. В картините на Пусен се възвестява неговото бъдещо преместване в Монреал. Докато станело това, колонистите имали нужда от време, за да изградят селището си, да се установят и да построят подходящ храм за свещения обект. Междувременно той щял да остане на сигурно място в Лангедок, докато вилмаристите станели напълно готови да го приемат. Пристигането им в град Квебек не можело да бъде в по-неподходящо време, защото няколко месеца преди това, докато те все още плавали, започнала война между французите и ирокезите. Сред постоянните заплахи за нападения от страна на местните и честите военни сблъсъци през май 1642 г. те най-накрая достигнали до остров Монреал. Построяването на новия Йерусалим било прекъсвано многократно от липса на средства и продоволствия, болести и вражески атаки. Десет години по-късно населението на Вил Мари наброявало едва 2000 души – мъже, жени и деца. Независимо от това, първата стъпка встрани от официалната Християнска църква е направена успешно съвсем скоро, през 1660 г., когато братята сулпицианци издействат специална папска була, с която Монреал става независим в религиозно отношение и от френската църква, и от архиепископа на Нова Франция.

Това откъсване не остава без последици. През същата година Братството на Светото причастие е разпуснато от кралските власти, преди публично да бъде разследвано за първи път. Всичките му документи и архиви са унищожени, а регионалните му водачи в Кайен са обвинени в явен антисемитизъм – по това време смятан за углавно престъпление. Година по-късно Никола Фуке, най-влиятелният финансов министър по времето на Луи XIV, е арестуван и осъден на доживотен затвор (някои смятат, че той е прочутата Желязна маска), а Братството спира да съществува като организация. През 1663 г. хората от Обществото на Девата на Монреал напускат Монреал, като оставят изграждането на града

за по-нататък, когато Братството на свети Сулпиций поема собствеността върху него. Тези размирни събития убеждават ръководителите на Ордена на Гроба Господен, че ситуацията в Европа заплашва тяхното задморско начинание и повече не бива да се бавят. Дългоочакваният момент настъпва и най-накрая безценната основна част за бъдещата Светая светих на Вил Мари напуска Франция и отпътува за новия Йерусалим.

ОТЕЦ БОДУЕН

Само един човек, специално избран, като истински левитски свещеник от XVII в., може да бъде удостоен с тази уникална историческа отговорност. Жан Бодуен, както подсказва името му, бил пряк потомък на йерусалимските крале на кръстоносците – Бодуен I, който построил първия Монреал в Светите земи, и Бодуен II, кралят основател на Ордена на тамплиерите, под чисто покровителство те открили Ковчег на завета. От гледна точка на историческото му и мистическо потекло поверяването на мисията на този човек изглеждало напълно правилно решение.

Тъй като между XVII и XVIII в. много мъже от рода Бодуен носели името Жан, историците често бъркат нашия герой с други негови родственици, например абат Жан Бодуен, който през 1688 г. последва своя братовчед в Нова Франция, но се отклонява към Бобасен (известен и като Форт Лорънс), Ню Брунсуик, в залива Фънди. Абатът си води подробен дневник, който днес е много важен източник за условията в Нюфаундленд, където е свещеник на командир Пиер льо Мойн д'Ибервил, преди да почине на 36-годишна възраст.

По-старият Жан Бодуен подобно на Игнаций Лойола започва кариерата си като професионален войник – през 1641 г., на 17-годишна възраст, се присъединява към френската армия, точно

по времето, когато вилмаристите се отправят към Канада. След приключването на обучението си като кадет, Жан прави шеметна кариера и бързо става мускетар в охраната на Негово величество. Престижният отряд бил смятан като най-подходящото място, откъдето един млад и амбициозен карьерист би могъл да се изстреля към висшите офицерски чинове. По време на отпущката си през 1645 г. обаче младият войник изненадващо подава оставката си и се присъединява към йезуитите на Игнаций Лойола. Трансформацията от воин в свещеник изглеждала напълно неоябнена за приятелите и колегите му, сред които той имал репутация на истински хедонист, любител на удоволствията и приключенията. Както казахме по повод на подобната промяна сред лангедокските благородници, посветили с истински фанатизъм целия си живот на създаването на новия Йерусалим, „нещо се било случило“.

Наистина било така. През същата година Жан Бодуен пътувал до Лангедок по някакви бизнес дела. Внезапната промяна в начина му на живот прилича на случващото се с всеки, оказал се известно време в присъствието на Ковчега на завета. Очевидно, след като Бодуен е бил набелязан от водачите на Ордена на Гроба Господен за „носител на Граала“, за да разбере и да се отдаде напълно на мисията си, той е бил подложен на йонното лъчение на кивота.

Жан е един от многото членове на фамилията Бодуен, дълбоко отдадени на проекта „Вил Мари“. Годфроа дьо ла Тур дьо Буйон и мадам Анжелик Фор дьо Буйон били не само щедри дарители, но и високопоставени членове в основания от техните предци Орден и всичките му помощни организации. Именно чрез тях младият човек бил въввлечен в тази най-важна мисия. Те финансират и пътуването му, което го довежда до брега на Монреал през 1667 г. Вилмаристите били убедени, че след като бъде поставен в храма, възстановеният на предназначения му място кивот ще предизвика всеобща духовна революция, която ще донесе рая на Земята. Бодуен бил ужасен, когато видял, че десет години, след като Маргьорит дьо Буржоа поставила първия камък на църквата „Бон Секур“ (*Bon Secours*, в превод, „Добрата помощ“) – това било името, избрано за прикритие, тя била изградена наполовина. Оправданието било, че тежките условия, при които трябвало да оцеляват, и липсата на пари, с които да си

доставят необходимите средства за строежа от град Квебек, били виновни за огромното закъснение. Отец Бодуен изпраща Маргьорит обратно във Франция с важната мисия да събере средства, като ѝ предоставя важни контакти с високопоставени лица в Ордена и в собственото си семейство, най-вече с Мари-Ан, херцогинята на Буйон.

Междувременно, докато храмът/църквата се издигнал в завършен вид, той трябвало да се заеме със задачата да осигури подходящо място за своето златно съкровище. Намира го в едно феодално имение в западния край на Монреал. Мястото принадлежало на Рене-Робер Кавелие. Той също още в младежките си години се присъединява към йезуитите в родната си Франция, но изоставил Ордена, за да последва по-големия си брат Жан Кавелие, свещеник сулпицианец, в Града на Девата през 1667 г. Рене-Робер се влюбва в Новия свят, научава свободно езика на ирокезите и на няколко други местни племена. Индианците му разказват за една голяма река, наричана Охайо, която се влива в още по-голямата Мисисипи. Заинтригуван, през пролетта на 1669 г. се качва заедно с още 15 души на две канута и тръгва да проучва новите територии, като стига чак до днешен Луисвил, Кентъки. Успехът на експедицията му носи концесия за търговия с кожи и благородническа титла. От този момент той вече е известен като Рене-Робер Кавелие дьо Ла Сал. Неговото имение процъфтява и за да го предпази от индианците, чието поведение било непредсказуемо, Ла Сал издига истинска крепост и поставя въоръжени мъже за постоянна охрана. По тази причина се оказало, че имението му е идеалното място за временно убежище на товара на отец Бодуен. Двамата мъже стават добри приятели и дълги години работят заедно.

През 1672 г. Буржоа се връща от Франция с достатъчно пари, за да бъде подновен строежът на църквата. Тя е завършена през 1678 г. и е преименувана на „Нотр Дам дьо Бон Секур“ (*Notre Dame de Bon Secours*, в превод, „Богородица на Добрата помощ“). Вътрешният ѝ параклис бил копие на Соломоновия храм, включително двете големи колони, които в Стария завет са наречени Боаз и Яхин. Тъй като другият архитектурен модел – предшественик на монреалската църква била Голямата пирамида, „Нотр Дам дьо Бон Секур“ била ориентирана „по съвършената ос изток-запад“.¹⁴

Вековният Пъп на света бил потвърден и чрез една фигура, свързана с Граала – чистата девица, почитана в новопостроената църква като Черната Дева, древната богиня Майката Земя, която била съвсем леко прикрита чрез официалната си християнска версия. Тя възплъщавала „скритата енергия на Земята, крайния символ на земната активност“.¹⁵ Нейното иконично представяне в Монреал със спящ, но не напълно затихнал вулкан и чести земни трусове било особено подходящо като символика. Според автобиографията на Маргьорит Буржоа на 5 февруари 1663 г. в продължение на няколко часа били усетени девет труса, които поставили началото на поредицата почти непрекъснати земетресения, последвали през следващите девет месеца. „Островът на Монреал, отбелязва Буржоа, беше център на силна земна активност и чести земетресения, които продължават да се случват и днес.“¹⁶ Следователно може да се допусне, че както старият йерусалимски хълм Мория и древноегипетското плато Гиза, така и Вил Мари е бил нарочно избран заради силната земетръсна активност на мястото, естествената природна сила, която щяла да позволи на Ковчега на завета, или по-скоро – на Огнения камък, да функционира по предназначение. Монреал „представлява онзи древен символизъм на центъра на Новия свят – *омфалоса*, също както Храмовата планина в Йерусалим формирала *axis mundi* (световната ос) в Стария свят... *Mont Réal* (фр., „свещеният хълм“) е в пълния смисъл на думата рефлексия на новата Свещена земя, с цялата ѝ символична топография, далече-далече от абсолютизма на краля и неговия развратен двор“.¹⁷

Най-накрая, през 1678 г., „Нотр Дам дьо Бон Секур“ е напълно завършена. Чрез специална церемония кивотът е изнесен под въоръжена охрана от имението на Ла Сал и поставен в църквата, в собствен параклис, който бил точна възстановка на Светая светих на Соломоновия храм. За негови лични пазители са избрани Маргьорит Буржоа – като девицата на Граала, и отец Бодуен – като левитския първосвещеник. Новият Йерусалим вече бил готов да присеме трансформиращата лъчиста сила на кивота.

Почти веднага обаче отец Бодуен забелязва смушаваща проява в поведението на неговото паство. И преди с имало странни прояви, но това, което доскоро изглеждало просто ексцентрично, вече будело притеснения. Както станало с мнозина от техните предшественици, изложени прекалено на влиянието на Съвършенството на рая, така и сега кивотът започнал да се отразява пагубно на психическото здраве на вилмаристите. Те все повече наподобявали на една друга група сретични екстремисти – катарите, особено по нарастващата липса на интерес и дори пълен отказ от сексуалните отношения. По същия начин както при катарите „съвършените“ се отличавали от „вярващите“, така и водачите на Обществото на Богородица на Монреал, за да се разграничат от обикновените членове, полагали обет за целомъдрие. „Практическото равенство между мъжете и жените в Монреал, участвали в основаването на Монреал,“ е пълно отражение на катарския модел на междуполовите взаимоотношения.¹⁸ „Равенството в социалния статут на християнския мъж и християнската жена в Монреал е нещо напълно непознато за XVII в.“¹⁹ Но не и за Лангедок през XIII в. „Те полагали усилия да възстановят най-чистата – ако не и гностична – форма на християнството.“²⁰

Тези сравнения между „добрите хора“ и вилмаристите са свидетелство, че и двете групи са били еднакво дълго изложени на влиянието на кивота. Промяната в поведението им била подобна, почти еднаква, защото излъчваните от обекта отрицателни йони в началото и при умерено посмане оказват здравословен ефект, но накрая причиняват вреда, както става при всички форми на суфорицини стимуланти, приемани неконтролирано. Пристрастяването изкривява личността, като изкуствено „напомпва“ егото и то се превръща в криворазбрано свръхего: тъмната страна на Пъпа на света.

Заради цялата езотерична ориентация на проекта, чиято основна цел била постигането на статуквото на централност във Вселената, „Нотр Дам дьо Бон Секур“ била построена без каквито и да било защитни съоръжения, което позволявало на ирокезите да дебнат отстрани и да нападнат запътилите се към наполовина изградената църква енориаши. Вилмаристите не изградили никакво съоръжение, с което да защитят „свещения път“, защото,

минавайки по него, те си представяли, че вървят по прекия път към небето; ако ги убиели, докато извършвали краткото си поклонничество, това щяло да бъде Божия благословия. В това отношение те особено много приличат на катарите – техният ритуал *ендура*, който им гарантирал бягство от оковите на света на Сатаната, на практика бил самоубийство. Макар че начинът им на живот и телесният им аскетизъм били основна причина и без това малобройното им население да намалява съществено, вилмаристите били убедени, че чистотата им е единствената възможна основа, върху която да бъде изграден новият Йерусалим.

За бившия военен Жан Бодуен всичко това изглеждало напълно безсмислено. Още по-притеснителна била причината за тяхната непорочност: въздържайки се от сексуални отношения, те давали възможност да се случи Второ непорочно зачатие, тъй като всяка забременяла жена би могла да е заченала не от човек, а от Светия дух и така щяла да стане нещо като канадската Богородица. Така нейното дете щяло да бъде Исус, прероден в човешка плът. В новия си земен живот този път той нямало да бъде разпънат на кръста, а щял да стане глава на възродената му църква в новите Свети земи.

Доста радикалната им религиозна отдалечност започнала да плаши отец Бодуен и да му прилича по-скоро на лунатично богохулство на свръхблагочестива, объркана общност, изгубила представа за реалните измерения на духовността заради прекалената си изолация. Жителите на Монреал вече били изоставени от краля на Франция, интересуващ се много повече от търговските и военните способности на град Квебек, който се противопоставял успешно на британските планове в Нова Франция. След разпускането на Братството на Светото причастие и другите подставени организации на Ордена на Гроба Господен, общността в Града на Девата, която едвам се самоиздържала, можела да разчита на подкрепата само на малцина застаряващи аристократи, като херцогиня Дьо Буйон. Гностичните утопии нямали бъдеще. Много скоро или английските войски, или френските власти щели да погълнат и заличат метафизичния експеримент в Монреал. Възъзност той продължава още 20 години и навлиза дори в следващия век, но през 1705 г. името му окончателно е променено от Вил Мари („Градът на Девата“) на Монреал. След по-малко от 50 години църквата „Бон Секур“, която трябвало да

представлява копие на светилището на най-ценния обект на древния Йерусалим, е изгорена до основи. През 1759 г. британските войски завземат Монреал, а след четири години окупацията им е узаконена чрез Парижкия договор, който предава Нова Франция на краля на Англия.

БЯГСТВО С КИВОТА

Жан Бодуен не бил прескосил целия океан с най-важния обект на света, за да преживее всичко това. Как е успял самият той да се спаси, без да бъде повлиян от златния си товар, ние не знаем. Не ставало и дума обаче да се прибере обратно в Европа с него, нито можел да го остави повече в компанията на тези объркани фанатици. Трябвало да се намери алтернативно скривалище в Северна Америка, и то скоро, преди нарастващите амбиции на Квебек или британските власти да завладеят новия Йерусалим. Единственият шанс за отец Бодуен била помощта на дългогодишния му приятел и сътрудник Ла Сал, който посреща с въодушевление идеята, тъй като, докато търсели нов дом за кивота, щял да има възможност да изследва нови територии. Без колебание авантюристът продава цялата си собственост в Монреал, за да финансира една добре подготвена и охранявана експедиция. Когато всичко било готово, отец Бодуен и трима негови помощници откраднали тайно през нощта Ковчега на завета, поставили го на каруца, чиито колела били завити с парцали, за да не вдигат шум и да пробудят спящия Вил Мари.

През следващата седмица изминават 400 км по течението на река Сейнт Лорънс без никакви премеждия, спирайки за малко само на южния бряг на езерото Онтарио при форт Конти, близо до Ниагара Фолс. Тук те построяват нов, по-голям кораб, който пускат на вода на 7 август 1679 г. Отец Бодуен и спътниците му са първите европейци, плаващи по Големите езера с истински кораб; „Грифонът“ (*Le Griffon*) ги пренася през езерото Ери на север, през езерото Хурон и после надолу към езерото Мичиган. На 1 ноември скипажът им прави лагер в устието на река Сейнт Джоузеф, там, където е Мичиган, и остават на това място повече от месец, за да се снабдят с прясно месо. На 3 декември напускат лагера и тръгват надолу по реката, докато стигат до

мястото, където Сент Джузеф се събира с река Канкае, която се влива в по-голямата река Илинойс. След изтощителното пътуване Ла Сал спира за известно време и изгражда восно укрепление, което нарича Форт Кревкьор (*Crevecoeur*, „разбито сърце“), близо до мястото на днешния град Пеория, Илинойс. Екипажът бил прекалено изморен, а провизиите – недостатъчни, затова понататъшното пътуване е отложено за повече от две години.

По време на цялото това изнурително, пионерско пътуване отец Бодуен непрекъснато дирел място за нов дом на кивота, но нищо не му се струвало подходящо. Пазителят на свещения обект се надявал, че временният престой ще му даде възможност да научи от местните индиански племена, които проявявали голямо любопитство към пришълците във Форт Кревкьор, някакви потайности на далечния регион, в който се намирали. Няколко покръстени в християнската вяра индианци от племето ючи от югоизточните и западни брегове на река Уабаши привличат вниманието му. Те му разказват, че нито той, нито неговите спътници са първите брадати, учени хора, които са посетили техните прерии, както Ла Сал и екипажът му погрешно си мислели. Преди много години, твърдели индианците, техните далечни предци посрещнали друга група от светлокожи чужденци, които „имали писменост“ и идвали откъд Голямата вода, някъде от изток. След няколко поколения чужденците изчезнали било поради болест, войни или смесени бракове. Преди обаче да бъдат асимилирани изцяло, те оставили след себе си много свещени реликви, погребани на дъното на една пещера, която народът на ючи оттогава почитал като най-свещеното си място. Индианците поканили отец Бодуен да ги придружи до мястото, където можел да остави своето „писмо“ като част от подземната свещена колекция.

Макар че тяхната история звучала малко иресилено и фалшиво, в тези ючи имало нещо, което подсказвало, че някога, в миналото, са били повлияни от чуждо присъствие. Те наистина се различавали в някаква степен физически от останалите индиански племена в региона: тенът им бил по-блед, очите – по-светли, косата – по-вълниста, както и по други външни белези. Езикът им бил уникален и не приличал на нито един от коренните индиански езици, а както по-късно щял да научи Бодуен, самите ючи били отделен народ, без родствена връзка с другите племена. Ако всички тези различия наистина били доказателство за

влиянието на чужда древна праисторическа култура, тогава историята на ючи за свещената нещера би била истинска, поне в известна степен. Може би то щяло да се окаже подходящо за временно съхранение на кивота, докато бъде издигнат нов Соломонов храм в Новия свят, този път върху по-устойчива основа, отколкото било обществото във Вил Мари.

Във всеки случай той обещава да придружи християните ючи при първа възможност и те остават във Форт Кревкьор, докато такава се появи. Йезуитският свещеник вече бил много уморен от проточилата се мисия и искрено се надявал най-накрая да открие подходящо място поне за междинно убежище на ценния си товар. Само той и Ла Сал знаели какво се крие между купчината животински кожи, с които бил прикрит Ковчегът на завета. Ако екипажът им бил облъчен от него, това можело да предизвика сериозни проблеми и никой от тях не можел да предположи как биха реагирали местните индианци, които ги превъзхождали многократно по численост. Именно индианците обаче предоставили вариант, който можел да сложи край на техните проблеми и на безкрайното скитане напосоки из Северна Америка.

Когато през 1682 г. Ла Сал се завръща от Фронтенак, Онтарио, с необходимите продоволствия, отец Бодусен му разказва наученото от ючи. По-късно през пролетта 23-ма французи, придружавани от 18 индианци, напускат Форт Кревкьор, натоварени на няколко канута и поемат надолу по река Илинойс. В края на мястото, където се срещат реките Мисисипи и Охайо, изследователят и свещеникът се разделят. Те били изминали заедно повече от 1600 км, но Ла Сал искал да проучи Мексиканския залив, докато Жан Бодусен желал само да се освободи най-накрая от огромната отговорност, която носел от години. В района на днешния национален парк Форт Дефианс, Илинойс, всеки от двамата мъже потегля по своя път, единият на юг, другият – на изток. Ла Сал оставя осем от най-добрите си хора да охраняват отец Бодусен, двама ючи са водачи на групата, която потеглила по течението на река Охайо. След три дни достигат до река Уабаш и продължават надолу, следвайки лъкатушещите ѝ меандри, които ги довеждат до място, точно под днешния град Винсен^{*}, Индиана,

^{*} Най-старият град в Индиана, основан през 1732 г. като френски пост за търговия с кожи. За негов основател се смята Франсоа-Мари Бисо дьо Винсен, в чест на когото е кръстен, след като е пленен от индианци и изгорен на клада. – Б. пр.

недалеч от йезуитския мисионерски център, разпространяващ светото учение сред индианците от Средния запад. Именно тук индианските водачи насочват екипажа да поеме по един страничен речен ръкав, отвеждаш обратно към Илинойс. Те гребяли по зловещо спокойната река Ембарас (произнасяща се Jahm-bra) – както била наречена по-късно, докато на левия ѝ бряг не се появило индианско селище. Отец Бодуен и Ла Сал се били разделили преди по-малко от седмица.

Докато изтощеният и отслабнал скипаж останал да се възстановява в селото, завели свещеника до свещеното място, разположено в гъсто залесен скален масив, надвесен над един от завоите на реката. Водачите му го вкарали в нещо като заслон с много нисък таван, осветяван от факли, на чиято светлина се виждали няколко помещения – очевидно оформени от човешка ръка, свързани помежду си с тесни коридори. Изглеждало, че коридорите водят в различни посоки, а придвижването се затруднявало и от често падащите скални късове от стените. Това бил регион със силна сеизмична активност, част от разлома Ню Мадрид, който отчел много земетресения в своята история. Без съмнение срутваните се късове били резултат от подобно геоложко събитие, случило се след като бил изграден подземният комплекс – кога и откого отец Бодуен можел само да гадае. До този момент доколкото знаел, той бил единственият европеец, посетил някога тази част на света. Зидарията по вътрешните стени на галериите, по които плъзнал ръката си, не приличала на типична индианска строителна техника. Всъщност самите индианци твърдели, че подземното съоръжение е построено от други – от някакви бели чужденци в много далечното минало.

Свещеникът се убедил в това, когато домакините му донесли дузина черни камъни, на които бил изобразен в профил мъж с европейски черти, който на главата си носел нещо, странно наподобящо на римски шлем. Учудването му станало още по-голямо, когато му показали каменна плоча с дълъг, добре оформен текст на език, който не могъл да разчете. Явно някой наистина плавал по Ембарас много преди него. Кого изобразявали строгите изчистени портрети и защо този образ се намирал в пещерата? Това бил въпросът, който измъчвал отец Бодуен, но за момента не намирал отговор. Индианците му напомнили, че трябва да даде своя принос, „писмото си“, към странната колек-

ция и му показали как да го направи. Взели черна глина от брега на реката, натъпкали я плътно в специални, гладки скални форми и му подали добре наострен камък. Така можел да пише свободно в меката глина и лесно да заличава грешките с по-тъпата страна на камъка. Свещеникът намерил задачата за много приятна и изписал няколко „плочи“ на френски език. Не знаем със сигурност какво точно е написал – може би информация за последното му пътуване или молитви за благословия на подземния комплекс. На едно по-малко парче, на което нямало място за писане, нарисувал груба скица на Ковчега на завета.

Какъвто и да бил произходът на странната пещера, отец Бодуен сметнал, че отдалеченото и почти недостъпно място е подходящо скривалище поне за известно време на голямата му тайна. Той заповядва на четирима индианци да пренесат все още скрития в сандъка с кожи кивот в тяхното священо място. По негова молба го сложили в най-отдалечения коридор на комплекса, който завършвал с малко помещение – толкова малко, че едвам побрало ценния им товар. След като го поставили внимателно на пода, той им наредил да коленичат пред златния предмет и да се закълнат в безсмъртието на душите си никога да не казват на никого – независимо дали ючи, или бял човек – абсолютно нищо за „големия сандък“, особено за неговото местоположение. След като положили искания обет, всички се захванали за работа, затрупали с камъни входа на помещението и го запечатали завинаги.

Не се знае дали отец Бодуен някога се е завърнал на това място, нито пък какви са били окончателните му планове за Ковчега на завета. Бъдещата силна твърдина на йезуитите край Винсен и Сейнт Луис още не съществувала и целият регион бил една огромна неизследвана пустош. Напълно логично изглежда да е сметнал, че използването на пещерата за скривалище е единствената му алтернатива. Колкото повече държал при себе си свещения обект по време на това продължително пътуване, толкова по-големи ставали рисковете. Бог спасил и него, и свещения обект през всичките хиляди километри, които изминали, и през 15-те години, откакто Жан Бодуен напуснал Франция, за да се отпрати с тайния си товар към Монреал. Изглежда, че Бог му разкрил това скрито под земята място, напълно неизвестно на външния свят, с някаква Божия промисъл.

Племето ючи спазило обета си и векове наред съхранявало тайната от мисионерите и търговците на кожи, появили се по река Ембарас, след като европейските поселища започнали да никнат едно след друго в югоизточната част на Илинойс. След време индианското село прераснало във френска колония, известна с името Верд Грас (*Verde Gras*, „зелената трева“) заради просторните зелени прерии около него. Много покъсно, след нарастващото англо-американско влияние името му е променено на Стрингтаун. Най-прочутият посетител на градчето бил легендарният генерал от Войната за независимост „людият“ Антъни Уейн. Днес Стрингтаун е град призрак и само понякога в гробището му се появяват иманяри и антиквари с метало-търсачи в ръка, надяващи се да открият стари медали или монети.

След като скрива съкровището на света в пещерата на ючи, Жан Бодуен става най-известният мисионер на своето време. През следващите 30 години той пътува непрекъснато из Средния запад, преброява всичките големи и малки реки и покръства огромна част от индианските народи в долината на Мисисипи. Биографът му Кенет Лорънс Бодуан, негов потомък от далечния ХХ в. пише: „Той водел странен, самотен живот, но със сигурност трябва да е проявявал дълбоко човешко разбиране към хората и да е притежавал невероятен личен магнетизъм, защото нямало индианско селище между Квебек и Ню Орлеан, в което да не бил уважаван... Към края на живота си става *супериор* (главен ръководител) на всички йезуити в Америка, което го прави най-висшето църковно лице в Нова Франция. Главният му щаб в последните години от живота му е град Сейнт Луис“, където умира през 1709-а на 75 години. „Гробът му обаче е неизвестен. Костите му вероятно почиват в анонимност под големия нов град, израснал на мястото на някогашното малко провинциално селище.“²¹

В интерес на личната си сигурност и сигурността на мисията Бодуен бил абсолютно прав, че се разделил с Ла Сал. През 1684 г. заедно с около 300 други мъже и жени дръзкият изследовател се опитва да основе френска колония в Мексиканския залив, в устието на река Мисисипи. Един от четирите кораба, на които били натоварени, обаче се отклонява от курса и е пленен от пирати в Западните Индии. Флагманският му кораб „Красавицата“ (*La Belle*) потъва в тесния залив край полуостров Матагорда, а третият кораб засяда там. Оцелелите се отправят към територия близо до Виктория, Тексас, където издигат Форт Сейнт Луис. През това време Ла Сал води три отделни сухопътни експедиции на изток, търсейки безуспешно река Мисисипи. При последния му опит сред отряда се надига бунт и четирима от спътниците му го убиват близо до днешния град Навасота, Тексас. Форт Сейнт Луис го надживява само с две години, когато индианците каранкава убиват останалите дваестина възрастни и взимат петте им деца като пленници. През 1995 г. за голяма изненада на всички потъналата „Красавица“ на Ла Сал е открита под наносите на залива Матагорда и оттогава е обект на археологически проучвания.

В края на септември 1811 г. най-силното земетресение в историята на Северна Америка разтърсва Южен Илинойс, временно обръща течението на река Мисисипи, а звукът от църковните камбани се чува на 1500 км разстояние на изток, чак в Бостън! Земетресението Ню Мадрид обаче подсилва още повече укривателското дело на отец Бодуен, защото коридорът, водещ до помещението, където е скрит „големият сандък“, се срутва и прави напълно невъзможен достъпът до него. По това време почти целият народ на ючи вече е унищожен от донесените от чужденците болести, смесени бракове с външни хора и геноцида, който упражняват върху тях чероките – друго местно племе. Оцелелите се преселват в района на Уабаш и се установяват в източната

долина на река Тенеси, откъдето са преместени насилствено 100 години по-късно към Джорджия и Оклахома, за да освободят мястото за все по-разрастващите се европейски поселища.

Към 1956 г. членовете на племето ючи са по-малко от 3000 души. Може би именно предчувствието за изчезването на народа му* кара Кафявия вожд (*Chief Brown*) да сподели старата тайна с Джоузеф Маан, професор по история в университета на Джорджия, в Колъмбъс. Този последен избран вожд на ючи разказва на професора, че преди много години бял мъж доплавал по река Ембарас до един речен завой, точно под старо индианско селище, което французите по-късно нарекли Верд Грас. Там чужденецът преобразувал естествена пещера в сложна система от подземни тунели и помещения. В една от тях скрил безценно златно съкровище. Хората от неговото племе положили обет, че няма да разкрият никога неговото съществуване. Кафявият вожд чувствал обаче, че не може да позволи историята да умре заедно с него. По време на унищожителните им войни с чероките и изтощителните насилствени преселения тези събития се превърнали повече в легенда, разказвана вечер край огъня, отколкото в достоверно устно предание. Местоположението на пещерата вече не се помнело. Което, от една страна, било добре – подземният комплекс не бил застрашен от натрапници.

ОТКРИВАНЕТО НА ПЕЩЕРАТА

Около 26 години след като професор Маан научава тайната от стария вожд на ючи, Ръсел Е. Бъроус, дървосекач от Западна Вирджиния, обикалял из вътрешността на Южен Илинойс, където се озовал, след като се оженил за местна жена. През свободното си време Бъроус търсел древни находки и образци на индианско скално изкуство, каквито колекционерите в региона намирали на места. През пролетта на 1982 г., докато обикалял по левия бряг на река Ембарас, стигнал до руините на град Стрингтаун и в близката околност се натъкнал на входа към свещената пещера на ючи. През следващите седем години Бъроус изваж-

* В момента ючи се говори само от неколцина възрастни мъже и според прогнозите на специалистите по лингвистика до няколко години ще се превърне в мъртъв език. – Б. пр.

Издълбаният в каменния диск от пещерата в Илинойс образ, наподобяващ нещо, което би трябвало да бъде Ковчегът на завета.

да оттам около 3000 артефакта, предимно черни камъни – на едните имало текстове на непознат език, а на други била изобразена глава на мъж с нещо като шлем.

Макар че консервативните учени традиционалисти не проявяват интерес към откритието му, независимите изследователи започват да купуват парчета от това, което според тях може да са достоверни физически доказателства за присъствието на древния Стар свят в Доколумбова Америка. Бъроус поддържа оживена търговията с древните предмети, но категорично отказва да сподели тяхното местонахождение. Той се чувствал като собственик на мястото и искал да го запази от иманярите, които в алчността си за повече находки биха могли да го разрушат. Сред артефактите, които продава на издателя на популярното археологическо списание *Ancient American* („Древният американец“), има един черен, полуовален „глинен камък“, с размери от 8,25 в диаметър и 7,60 см на височина. На едната му страна са изобразени крилати фигури, обърнати една към друга, разположени върху правоъгълен сандък, издигнат на нещо като платформа. Над тях, във въздуха, кръжи купа, или чаша, на която има един-единствен клинообразен глиф от пет щриха за името на иврит на Бога, Яхве.²² Изображението наномня на очистилицето, откъдето Бог излъчва своята лъчиста енергия. От долната страна на съда към двете крилати фигури се спускат три линии, вероятно символизиращи лъчи. Дали това е камъкът, изрисуван от отец Бодуен, опитващ се да пресъздаде образа на Ковчег на завета, когато го поставя в пещерата на ючи?

Имало и няколко други камъка, извадени от подземния комплекс, които Бъроус отказва да продаде. Сред тях били плочи, изписани на френски език и украсени с кръстове. Тъй като сметнал, че те ще дискредитират автентичността на пещерата, която според другите находки изглеждала свързана с римската история и това привличало много купувачи, Бъроус разбива с чук нетипичните образци. По ирония на съдбата именно унищожените плочи – вероятно изписаните от отец Бодуен – биха допринесли изключително много за академичното признание на учениците на това спорно място.

В началото на 1989 г. в Америка щял да бѐд приет суров закон, забраняващ непозволеното от властите търсене и продажба на артефакти от досъвременната епоха. Точно тогава вътешността на пещерата на юци се оглася от няколко изключително силни експлозии, вследствие на които входът ѝ остава за постоянно затрупан. През следващото десетилетие Бъроус продължава да продава образци от огромната си колекция и да отказва да посочи местонахождението на източника им. През пролетта на 1999 г. Уейн Мей провежда радарно проучване на подземните пространства на няколко предварително избрани места в района на река Ембарас. Почти веднага електронното устройство разкрива наличието на подземна мрежа от големи помещения и помалки стаи, свързани помежду си от тесни тунели на около 18 м под повърхността на земята в местност, която се оказва частна собственост на един местен фермер. С разрешението на собственика проучванията продължават и през следващите три години, неуспешно опитвайки се да открият някакъв вход към подземния комплекс. Резултатите на Мей показват, че е имало поне една много силна експлозия във вътрешността на подземието, която е предизвикала мащабно срутване на стени и тунели. Нещо по-лошо, детонацията може да е предизвикала дълбоко разкъсване на земния масив, през което да са нахлули водите на реката. Това би означавало, че голяма част от комплекса е наводнен. През следващите години допълнителните проучвания потвърждават това опасение. По-голямата част от помещенията са пълни до тавана с вода.

Докато електронните радары продължават да търсят ненаводнени помещения, на бял свят излизат и други интересни факти – като наличието на няколко, свършено квадратни конфигу-

рации от стаи и коридори, очевидно изградени от хора, и нещо, което прилича на гладки метални стълбове. Най-забележителното откритие от този вид е направено през 2004 г. под ръководството на Ралф Уолък, отговорник на проекта по това време. Радарът ясно показва малка кухня – приблизително 2,40 м дълга и 1,50 м широка – към която води коридор, изцяло затрупан със скални късове, с изключение на около 90 см пространство, точно от страната на кухнята. Според данните на радара вътре в нея има правоъгълен сандък с извисяващи се над него две дъги и прътове от двете му страни. „Много е вероятно това да е кивотът от Библията, казва Уолък, макар че аз лично не съм убеден, че това е автентичният обект. Може да е кошче. Дори и това обаче е нещо от изключително значение, само да успеем да стигнем до него.“ През 2004 г. всички проучвания са прекратени, след като една жена от собствениците на земята, под която се намира пещерният комплекс, умира и наследниците ѝ се хвърлят в дълги и сложни съдебни процедури за наследството. Едва през 2006 г. на учните е разрешено да продължат изследователската си работа. Те работят без прекъсване през есента, но зимата ги възпрепятства, тъй като земята замръзва и става невъзможно извършването на изкопните дейности. Затоплянето на времето в началото на януари 2007 г. им вдъхва надежда, че ще могат да продължат с разкопките, но единственият път, водещ до мястото, е изцяло наводнен и превърнат в мочурище от проливните дъждове. С оглед на ситуацията най-оптимистичните планове за подновяване на работата са предвидени за лятото на 2007 г.

Засега заровените в пещерата обекти продължават да разкриват на радарите образи, които възбуждат до крайна степен любопитството на изследователите, но остават недостижими. Кога и дали въобще екипът ще има възможност да потвърди наличието на тези обекти и тяхната автентичност, все още никой не може да каже. Напълно възможно е там долу, на 18 м под земята на Илинойс, Ковчегът на завета да е намерил последното си убежище. Може би...

Послеслов

ИСТИНСКОТО ЗНАЧЕНИЕ НА КОВЧЕГА НА ЗАВЕТА

До къде стигна твоето пътуване по дирите на Граала? Успя ли най-накрая да разгадаеш истинската му природа?

Волфрам фон Ешенбах
„Парсифал“, книга IX, 441

Много от версиите за местонахождението на кивота звучат убедително, но просто няма как всички да са верни. Или може? Възможно е с помощта на високата си технология древните народи да са създали не само един, а няколко екземпляра. В хода на историята на различни места са били използвани различни мощни енергийни източници – кристали, което е отразено в устните и писмените предания и в археологическите доказателства на много народи по целия свят. Някои от тях също говорят за повече от един кивот и няколко граала.

КИВОТЪТ КАТО СПОДЕЛЕНО ИЗЖИВЯВАНЕ

Наличието на почти еднакви устни предания сред народи, отдалечени един от друг от хиляди километри и години, може да означава само едно: че всички те говорят за един и същи обект, физически артефакт, почитан като най-ценното нещо, което даденият народ можел да притежава. Това бил камък, обикновено скъпоценен, най-често кристал или метаморфна скала с кристални жили, почти винаги асоцииран със земетръсната активност, излъчващ силна светлина, и най-важното – притежаващ способността

да осъществява пряка връзка между хората и божествената сила. Всички имена, които получава този обект (и вариантите му), преминавайки от народ на народ и от епоха в епоха, произлизат и отразяват неговите качества: камъкът Феникс, Изумрудените скрижали, Съкровището, което изпълнява всички желания, Преобразувателят на света и т.н. Във всяка от формите си неизменно е свързван със светлината: Огненият камък, камъкът Феникс, Сияещият трапезодър, Пъпът на светлината, Слънчевият камък, лъчистият Граал, искрящият Арон ха Берит... Най-близките му придружители често били поклонници на слънчев култ, като атонизма на Аменхотеп III, или дуалистичното движение на катарите, което обожествявало светлината.

Свещеният обект винаги имал специални пазители: атлантското братство на камъка Туаои, наблюдателите *ростхау* на платото Гиза, бдящите над Гирон Гагел – кристала на майте У Мамае, свещениците левити, служещи на Ковчегга на завета, тамплиерите, катарите, рицарите на Граала и Ордена на Гроба Господен, вилмаристите в Канада... Най-често те охранявали свещения си товар в централно ситуирана планинска област или подобна на такава структура или култово средище: Голямата пирамида, Хоризонта на Атон на Ахенатон, Делфийския оракул на върха на планината Парнас, Синайската планина, оракулът в Делос в планината Кинос, Храмовата планина в Йерусалим, кадстралата в Шартр, крепостта Монреал на Бодуен I и другия Монреал – на Анри дьо Вентадур и Жак Картие, катарския Монсежюр, Мунсалваш на Фон Ешенбах, Монсерат на Лойола.

Когато митичният японски герой Кашима Даймиоджин притиска Канаме иши до гигантската морска котка, за да предотврати земетресението, неговият Пъпен камък изпълнява същата функция, приписвана на камъка Бенбен в Голямата пирамида от другата страна на Земята, който имал способността да ограничавал сеизмичните трусове в долината на Нил. Като вероятно единственият толкова значим артефакт в даденото общество, този камък се превръщал в най-святото място, култовия му център, и ставал за собствениците си в пълния смисъл на думата Пъп на света – определение, неразделно свързано със самия обект. Където и да бил разполаган свещеният обект, мястото се превръщало в *axis mundi*, „световна ос“. Всеки докоснат от йонната му аура придобивал свръхсилно усещане за собствената си

значимост. Всяко от тези места било Пъп на света за народа, който го почитал, духовна утроба, от която душата можела да се прероди, тъй като именно тук тя претърпявала трансформация вследствие на срещата с нещо мистично. Преживяната епифания, осъзнаването, че Бог е върховната реалност, водела от своя страна до духовен катарзис, който коренно променял съдбите на повлияните хора.

Съвсем разбираемо духовното вдъхновение, получено от влиянието на обекта, много лесно се превръщало в психическа зависимост. Прекрачването на мярката в отдадеността на една кауза води до фанатизъм. Всеки изложен на лъчите на Съвършенството на рая накрая се предавал пред неговата невероятна трансформираща сила. Подобно на борещите се против установения ред хипита от 60-те години, които вземали свръхдоза LSD, Аменхотеп IV променя името си на Ахенатон и установява монотеистична религия, в център на чийто култ бил Камъкът на съдбата; Бодуен дьо Бурк (Бодуен II) променя името си и абдикира от трона в Йерусалим, за да изживее живота си като монах край Гроба Господен, след като кивотът най-накрая бил изкопан от подземията на двореца му; Юг дьо Пайен, ръководител на изкопните дейности, сменя името си на Юг дьо Шампан и замсния лукса на двореца с обет за бедност, целомъдрие и подчинение в Ордена на бедните рицари на Исус от Соломоновия храм тамплиерите; сподвижникът на графа, Бернар дьо Фонтен, променя името си на Бернар Клерво и твърди, че е видял Господ в очертанията на кивота; в средновековния епос на Томас Мальри, „Смъртта на крал Артур“, рицарят на Граала открива обекта на своето търсене, но „веднага след като спря взора си върху него, започна целият да трепери и тленното му тяло изживя духовен екстаз“ – след това Галахад пада на колене и умира; Есклармонд дьо Фуа оставя настрана скъпите си одежди и бижута, загърбва знатното си потекло, облича робата на мъчениците и заедно с още 204-има катари предпочита смъртта на кладата пред това да се откаже от свещения камък Мани; в „манастира на Граала“ край Барселона професионалният войник Иниго Лопес де Лойола променя името на Игнацио Лойола и основава Ордена на йезуитите, един от които – Жан Бодуен – по подобен начин се отказва от военната си кариера, за да стане отец Бодуен – именно на него е поверена задачата да отнесе кивота в Новия свят; бук-

вално стотици френски благородници дават имуществото си, а понякога посвещават и живота си на една кауза – изграждането на новия Йерусалим в Канада; Мари-Бернард Субиру става света Бернадет след виденията на Бялата дама, близо до замъка на Граала на катарите; Ото Ран се самоубива по ритуала на катарите, защото му бил отказан достъп до свещения камък Мани, неговия Граал.

ДРЕВНАТА ТЕХНОЛОГИЯ

Приликите между тези исторически лица водят до предположението, че главната цел на тяхното търсене може да е един действително съществуващ обект, който има способността да активира хипокамнуса в мозъка – областта, свързвана с човешкото подсъзнание. Подобно устройство може да е било изобретено хилядолетия преди съвременната наука да стигне до идеята, че това е било възможно. Традиционно се смята, че само нашият индустриален свят е способен на високотехнологични постижения, а всички предишни общества са нямали никаква основа за какъвто и да било вид материален прогрес. Този силно късоглед поглед към миналото ни пречи да видим, че нис, днешните хора, не сме много по-различни от своите предци отпреди хиляди години и че всяко поколение създава свои собствени Леонардо да Винчи и Томас Едисън.

Рисунките в пещерите Ласко във Франция и Алтамира в Испания от новокаменната епоха са също толкова изкусно сътворени и изпълнени със смисъл, колкото всяко художествено произведение, създадено по-късно. Преди повече от 5000 години някой издига Голямата пирамида в платото Гиза – съоръжение, което съвременните инженери не могат да повторят. Древните египтяни са имали стабилни медицински познания и даже са използвали тестове за бременност – за съжаление познанието за тях се изгубва след края на египетската цивилизация и с наново открито едва след 3000 години. Те били умели оптометристи и извършвали мозъчни операции хилядолетия преди съвременната медицина да стигне до това професионално ниво. Откритият на корабкруширал римски кораб в Източното Средиземноморие „механизъм от Антикитера“, датиран около 80 г. пр. Хр.,

е механичен аналог на съвременните компютри, проектиран за изчисляване на астрономическия цикъл на небесните тела. Друг уред, надминаващ нивото на своето време, е открит в селото Ху-йут Рабу'а, близо до иракската столица през 1936 г. от германския директор на Националния музей на Ирак. Четири години по-късно Вилхелм Кьониг установява, че странният съд е галванична батерия, вероятно служеща за позлатяване или посребряване на метални предмети. Според съвременните учени подобна батерия би могла да работи с плодов или гроздов сок, който служел като разтвор с йони, предизвикващ електрохимическа реакция между два метала с различен електричен потенциал. Електрическото позлатяване/посребряване на метални предмети е преоткрито едва в XIX в., 1600 години след „багдадската батерия“.

Археолозите са ни предоставили изобилие от подобни материални артефакти, които доказват, че: 1) още през древността човечеството е постигнало технологии, равни на съвременната наука, а понякога и превъзхождащи я; 2) много от техните постижения са заубени. Сред тези все още неоткрити чудеса е и може би най-великото технологично постижение на древните хора – колосалният земен преобразувател, способен да контролира разрушителната сеизмична енергия на планетата и да я трансформира в полезна електрическа енергия. Вторичният ефект от неговата дейност било разпръскването на създадените от този разряд отрицателни йони, които въздействали на хипокампуса на човешкия мозък и предизвиквали промени в съзнанието.

КРИСТАЛЪТ И КИВОТЪТ

Възможно е още в древни времена необразованите островитяни (ранните лемурийци) да са открили въз основа на просто наблюдение, че има пряка връзка между активираните кристали и промените в човешкото съзнание, както личи от съществуващите ритуални практики сред друг племенен народ: индианците юте. В планините на Юга и централните части на Колорадо индианците от народността юте от племето ункомпагре все още събират пиезоелектрически кварцови кристали за своите ритуали. Същото са правели и лемурийците, живеещи в Тихия океан, в силно земетръсният регион, наричан Огнения пръстен, които

наблюдавали в продължение на години отношенията на кристалите с геофизичните сили и човешката духовност.

Митичните предания за Те пито те Кура на Великденския остров, Похаку о Кане на Хавай, Пуна Му в Нова Зеландия, японския Канаме иши, перуанския Пайпикала и тибетския Чинтамапи, както и сред много други общества от тихоокеанското крайбрежие на Америка през Полинезия и Микронезия до Австралия и Азия свидетелстват, че древните народи са използвали определени камъни заради способността им да резонират със земните и психическите вибрации. Районът, повлиян от лемурийците по време на техния културен и технологичен разцвет, бил наистина огромен, а границите му се разширили дори повечек при разпръсването им в различни посоки на света след природната катастрофа, която унищожила тяхната родина в края на ледниковата епоха. След като отплават от вече несъществуващия си архипелаг, лемурийците достигат до другия край на света и се установяват на голям остров с умерен климат в средата на Атлантическия океан, на около 400 км от Гибралтар. Духовното наследство на имигрантите, съчетано със западноевропейското влияние, създава един нов народ – атлантите. Името им произлиза от най-високата планина на острова, Атлас. Последвалите векове непрекъснато и необезпокоявано развитието спомогнало за формирането на култура, в която духовното вървяло ръка за ръка с технологичното и материалното усъвършенстване.

Към края на IV хилядолетие пр. Хр. приближаването на четири комети и метеоритният залп, който се изсипва върху Земята, нанася огромни щети на почти всяка съществуваща през този период цивилизация. Макар че жителите на Атлантида събират сили и започват наново да градят своя свят, учените от острова решават на всяка цена да предотвратят или поне да ограничат унищожителните последици от евентуален бъдещ природен катаклизъм. Те изобретяват голям кристал, камъка Туаои, главната част от геодезичен механизъм, който трябвало да преобразува сеизмичната енергия в електричество. Провеждайки наблюдения върху планетата, атлантите установяват, че абсолютният център на Земята се намира в делтата на Нил и точно там е идеалното местоположение за техния преобразувател. Сътрудничеството на атлантските инженери и местното население, работещо активно върху колосалния проект, има съществени последи-

ци: издигната е най-впечатляващата постройка на света и се създава една нова цивилизация – цивилизацията на династичния Египет. Поставянето на кварцовия кристал, вече известен под името Бенбен, в центъра на Голямата пирамида, е последният етап от мащабния проект. Династичното общество на Египет под управлението на фараоните и с помощта на гигантското геодезично съоръжение съществува успешно през следващите 1800 години.

В средата на XIV в. пр. Хр. фараонът Ахенатон премества кристалният кондензатор в новата си столица, Хоризонта на Атон, където той става централната част от неговия соларен монотеизъм. Седемнайсет години по-късно бившият военачалник Ейе връща Бенбен на първоначалното му място в Голямата пирамида. През 1227 г. пр. Хр. Делтата е отчасти завладяна от морските народи, които успяват временно да изгонят египетските власти. Бившият съветник на фараона и висш жрец Рамозе Хаментеру се възползва от настъпилния хаос, прониква в Голямата пирамида и открадва камъка. Неочакваното завръщане на фараона обаче го принуждава да бяга заедно с Бенбен и последователите си в пустинята – събитие, отразено много векове по-късно в Библията в книга „Изход“. В нея се описва изработването на Ковчег на завета, който на практика е съд, хранилище, в което бил поставен откраднатият камък. Един от еврейските водачи, Исус Навин, превръща кивота в оръжие и го използва с огромен успех срещу различни цели, като например стените на Йерихон.

Кристалният кондензатор обаче проявява испостоянната си природа и убива много хора, независимо евреи или неевреи. За известно време кивотът е пленен от филистимците, но те също го намират за прекалено непредсказуем и го връщат на израелитите. Побеждавайки съпротивата на ханаанитите, Соломон най-накрая завладява района на Йерусалим и издига първия храм за Арон ха Берит, както бил известен сред евреите египетският Бенбен. След завършването му в средата на X в. пр. Хр. Соломоновият храм и най-добре охраняваното му помещение, Светая светих, предоставили сигурен дом за кивота, докато през 587 г. пр. Хр. вавилонците не завладели града. Преди нападателите да стигнат до храма, кивотът бил прехвърлен по специално изкопаната за такава цел шахта в тайно помещение под храма. Въпреки усилията на нашествениците, те никога не успяват да намерят Арон ха Берит.

Той остава скрит през следващите 1714 години, докато първите девет членове на Ордена на тамплиерите благодарение на сведенията на един равин, установяват местоположението на ковчега под джамията „Ал Акса“ в Храмовата планина на хълма Мория. При завръщането си в Европа през 1127 г. ценната им находка се съхранява известно време в замъка „Буйон“, Фландрия, докато бъде построено подходящо постоянно убежище – катедралата в Шартр. Поради постоянния интерес на кралските и папските власти, проектът е изоставен, а кивотът е поставен под опеката на избрани пазители, катарите. Докато е под тяхната закрила, неговата истинска идентичност започва да се превръща в нещо ново – образът му става още по-сложен след смесването с местните европейски предания за свещения Граал. Самият свещен обект е местен непрекъснато от една крепост в друга, винаги на една стъпка пред преследващите го неприятели. През 1208 г. катарите успяват да организират „кръстоносен поход срещу Граала“, в края на който те са изгласкани в тяхната последна крепост Монсегюр. Дни преди Монсегюр да падне в ръцете на френската кралска армия – през 1244 г. – четирима катари се промъкват през вражеските редици заедно с Ковчега на завета и го скриват в дълбока пещера, недалече от разигралата се по-късно при капитулацията на крепостта сцена на драматично жертвоприношение на катарите.

Възстановената история на Камъка на съдбата от Лемурия и Атлантида до изчезването му след падането на Монсегюр е един ясен и недвусмислен разказ. След превземането на крепостта историята на свещения обект поема в няколко различни посоки, много от които напълно възможни, защото на различни места се появяват повече от един кивот или други подобни граали. Интересът ни обаче е по-специално към Ковчега на завета, който е и камъкът Туаои, донесен от атлантите, за да възстановят своята цивилизация в делтата на Нил, което го прави най-великия мощен кристал, сътворяван някога; той е и камъкът Бенбен от Голямата пирамида и свещеният Граал на тамплиерите. Изброените артефакти са на практика един и същ Огнен камък, целта на нашето пътуване.

Някои учени са убедени, че кивотът все още лежи скрит под йерусалимския хълм Мория, след като първият храм е унищожен преди повече от 2600 години. Други твърдят, че е изчезнал завинаги под развалините на Римската империя, рухнала под атаките на варварите. Тези теории обаче противоречат на безбройните устни предания и разнообразния археологически материал, които навеждат на предположението, че именно кивотът, а не някакъв друг обект се е появявал години след това в различни краища на света.

Предложения като английските Гластънбъри Тор и Хоукстоун Парк са неубедителни, защото тези места са свързвани с Граала, описван като чашата (в последния случай – като обикновен съд за балсами) на Христос от Тайната вечеря – образ, измислен от Робер дьо Борон през 1195 г., който доразвил древните келтски легенди, разказващи за камъни или казани (котлета) и нямащи нищо общо с Исус Христос.

Свързването на кивота или Граала единствено с Христос се оспорва от многото доказателства, които го идентифицират като конкретен материален предмет, а именно – обработен камък, който може да има различни физически проявления, но всички винаги възплъщават и мистичните му функции.

Макар че етиопският кивот в Аксум със сигурност не е оригиналният Ковчег на завета, напълно е възможно той да е негово копие, което също ще има огромна историческа стойност, тъй като вероятно е направено в края на IV в., по време на най-ранните опити на християнството да се наложи в Източна Африка.

Възможно е японците също да имат точно копие на кивота в Планината меч, един от няколкото екземпляра, които евреите вземат със себе си, когато напускат Израил, за да се спасят от вавилонския плен и стигат чак до другия край на света.

По-малко достоверно е, че кивотът се намира на дъното на Шахтата на съкровището на Дъбовия остров край бреговете на Нова Скотия, занесен там от тамплиерите, макар че изображението на шотландски рицар от Уестфорд, Масачузетс, е свидетелство, че рицарите са посещавали източното крайбрежие на Северна Америка през XV в., а дори и по-рано. Поставянето му обаче на такова недостъпно място би било равносилно на уни-

щожаването му, а тамплиерите не биха искали това. От друга страна, в устните предания на местните жители на Северна Америка безспорно се говори поне за *един* кивот в Тенеси – макар че тази информация трябвало да се пази в тайна, тя все пак е описана още преди много години от Едуард Киингсбъроу, един от най-важните ранни събиратели на индиански фолклор. Те са подкрепени и от автентичните еврейски артефакти, открити в Америка в изцяло Доколумбов културен контекст.

Кристалният череп. (Снимката е направена с разрешението на Уилиям Р. Корлис.)

Кристалният череп на Мичел-Хеджис наистина съществува и връзката му с мезоамериканската лунна богиня – богинята на психическата енергия – е ясно забележима. Макар че не може да бъде Камъкът на съдбата, кристалният череп е по-скоро скземпляр от подобните на него мощни кристали, които са с неизвестен брой и са донесени в различни земи от оцелелите от Атлантида.

Вевелсбургският камък на Ото Ран бил не по-малко реален и всъщност е възможно той наистина да е свещеният камък Мани на катарите. Ако е така обаче, какво е станало със златния сандък – кивота, който четиримата „свършени“ изнесли от Монсегюр преди падането на крепостта? Компетентността на Ран по темата „катари“ е безспорна и въпреки това на практика нищо не свързва вевелсбургския камък със свещения Граал. Подобно на етиопския, японския и черокския си двойник, вевелсбургският ка-

мък може да е един от няколкото Съвършенства на рая, изработени от атлантите или техните потомци, но вероятно не е бил оригиналният Туаои, който преминава от Атлантида в Голямата пирамида, оттам в Соломоновия храм и крепостта Монсежюр.

Ако свещеният обект никога не е напускал Пиренеите след саможертвата на катарите, тогава може да се каже, че именно неговото присъствие са усетили такива сензитивни личности като Мари-Бернард Субиру, чиито видения на Бялата дама приличат на ефект, предизвикан от излъчваните от кристала отрицателни йони в силно активни сеизмични зони. Убедителен довод за предположението, че кивотът и до днес е скрит някъде в Пиренеите, са хилядите хора, продължаващи от години да посещават Лурд и да твърдят, че физическите и психическите им страдания са излекувани. Ако това е истина, то той продължава да изпълнява първоначалната си мисия. Ако не е, то и двете явления – виденията на света Бернадет и духовното облекчение – могат да са резултат от присъствието някъде в региона на друг мощен кристал.

Кристалният череп, изобразен на релефен каменен диск като символ на Койолксауки, ацтекската Бяла дама.

Опитът на вилмаристите да основат нов Йерусалим в Монреал и проучването на Големите американски езера, предприето от Ла Сал с отец Бодуен, са исторически документирани. Пещерата в Южен Илинойс, черният камък от нея с изображение на фигура, наподобяваща Ковчега на завета, и очертанията, излизащи на радарите, на предмет със същата форма в една от най-

далечните камери на подземния комплекс са напълно реални. Такива материални доказателства, особено в контекста на изживяванията на французите в Нова Франция, добиват някакъв смисъл единствено ако се допусне, че свещеният обект е заровен в земята близо до бреговете на река Ембарас.

Дори и така да е, факт е, че кивотът още не е намерен. Може би така е по-добре, като се има предвид как е злоупотребявало с него човечеството и колко кръв се е проляла заради желанието на владетели и организации да притежават неговата сила, както и неконтролируемият ефект, който оказва върху човешкото съзнание. Когато хората не могат да понесат натоварването на неговото йоннолъчение, първоначално развитата духовност преминава в религиозен фанатизъм и нетолерантност. Подобно устройство трябва да бъде държано надалече – положителният резултат в Лурд (ако има връзка с него, разбира се) вероятно е следствие от оптимално спазеното разстояние между обекта и повлияните от него хора.

ПЪТЯТ НА КИВОТА

Дуалистичната роля на Граала като кондензатор в египетския геопреобразувател (за хармонизиране на земните сили) и като психически катализатор (за събуждане на духовната същност на човечеството) формира неговата същност на един от най-древните и мистериозни неусловими идеали. Чрез своята лъчиста аура той активира непобудените до този момент четири енергийни центъра – на състраданието, споделянето, вникването и духовността в човешкото сърце, концентрирани в съответните чакри на тялото. Оттук е и най-прочутият водещ мотив във Вагнеровия „Парсифал“: *Durch Mitleid wissen, der reine Tor* – „Чрез състраданието ще добиеш мъдрост, бедни ми глупако.“ Другите три центъра – на оцеляването, удоволствието и контрола в долните три чакри на тялото, ни приковават във физическата реалност. Когато обаче двете страни се сблъскат и не могат да стигнат до хармония помежду си, ние се принизяваме до нивото на животните и затваряме пътя си, който би могъл да ни доведе до повисшата ни съдба. Потапянето в света на делничните грижи води хората до тяхното духовно скиталчество в „пустеещите земи“,

описани от Волфрам фон Ешенбах и Т. С. Елиът. Човечеството загубва душата си, когато няма идеал, към който да се стреми.

Все по-големият интерес към Камъка на съдбата и неговите по-познати форми като Ковчег на завета и свещения Граал е белег, че хората отчаяно копнеят за някаква идеалистична цел, към която да насочат своята енергия. Нарастващото разочарование от безсмислените „добродетели“ на съвременната култура е още един белег за нуждата от някаква универсална духовна ценност, която да превърне настоящата вулгарност в бъдещо благородство. Сънародникът на Годфроа дьо Буйон, М. ван де Вал, смята, че „историческото съзнание, съзнанието за вечността“ се бори отчаяно да намери израз в съвременната душа: „Време е да се прояви онази съвършеност, която е такава сама по себе си.“ Идеята на Ван де Вал е доразвита от по-известния му съвременник от ХХ в., американският митологист Джоузеф Кембъл, който твърди, че търсенето на Граала е поход за „истинския живот“ сред „пустеещите земи“ на модерното общество.

След всичко, което научихме за него, мисля, че е ясно, че преоткриването на свещения обект ще има огромно влияние върху нашия свят и ще ни посочи правилния път към обещаното Съвършенство на рая. През последните няколко хиляди години крале и рицари, фараони и папи, светци и разбойници са търсили Ковчег на завета, в повечето случаи безуспешно. Дори тези, които са го намирали, рано или късно са го загубвали отново. Той е едновременно и вечен, и неуловим. Но дори този, който преследва Камъка на съдбата без успех, всъщност е спечелил нещо от него. Именно това е може би истинската същност на търсенето на Граала. На практика хората, които в края на краищата успяват да го открият, в повечето случаи полудяват или умират. Други променят създаденото за добро устройство в смъртоносно оръжие, което обикновено води до неговото самоунищожение.

Ако кристалният Пъп на света лежи скрит под земята на Лурд, неговото умерено проявление е благословия за хилядите страдащи. Но ако тепърва предстои преоткриването на кивота в Южен Илинойс, дали светът е готов за него?

Хронология

Който успее да проумее смисъла на всички тези обрати на съдбата, ще бъде добре приет в лоното на Мъдростта.

Волфрам фон Ешенбах,
„Парсифал“, книга I, 2.

Преди 40 000 години поради покачване на морското равнище мисионери на един древен култ отплават от тихоокеанската си родина и разнасят идеологията на своята религия във всички посоки на света. Някои пристигат в Западна Европа, където благодарение на влиянието на отрицателните йони от лемурийските мощни кристали, на места като пещерите „Ласко“ и „Алтамира“ – обиталища на кроманьонските хора, се развива изумително скално изкуство. Първото доказателство за силна духовност – статуетки от слонова кост, представляващи вероятно Бялата дама [наречени и „Венери“], се появяват в Пиренеите, в Леспюк и Брасемпуи. Лемурийците се установяват на голям, плодороден остров с дължина около 350 км, разположен западно от Гибралтарския проток. Смесвайки се с кроманьонското население, създават нова, хибридна култура – Атлантида.

Преди 11 600 години – Принудителният край на последната ледникова епоха (предизвикан от агресивни външни фактори) причинява наводнение на просторни региони от цивилизацията Му в Тихия океан. Някои оцелели от потопа бегълци намират спасение в далечната Атлантида, смесват се с населението ѝ и допринасят значително за развитието на нейната цивилизация.

Преди 6500 години – В Атлантида започват да се строят мегалитни съоръжения. Този тип конструкция постепенно се появява и в Британия, и във Франция – това са най-ранните подобни гробищни съоръжения на континента. Изправени камъни, обикновено гранитни и набраздени с жилки резониращ кварц, са поставяни точно върху зони с процепи и разломи, където

големите монолити могат да преобразуват земните енергии в електрически разряд, за да взаимодействат с биополето на човешкия мозък, предизвиквайки по този начин мистични преживявания.

Краят на IV хилядолетие пр. Хр. – Кометата „Енке“ минава близо до Земята заедно с още три комети. Северното полукълбо на планетата е обсипано с разрушителен залп метеоритни късове, които нанасят сериозни щети на няколко цивилизации. За да предотвратят или поне да намалят вредите от друга подобна световна катастрофа, атлантите изработват голям, силно чувствителен електронен кварцов кристал – Туаои, или Огнения камък, който служел като кондензатор за преобразуване и насочване на сеизмичната енергия в електричество.

3100 г. пр. Хр. – На платото Гиза, в долината на Нил, носителите на атлантската култура изчисляват точния център на сушата на Земята, за да обуздаят силните земни енергии и да ги контролират чрез един геопреобразувател. Използвайки местното население като работна ръка, те издигат първата и най-голямата от стотте подобни пирамиди по протежението на цялата предразположена към земетресения Нилска долина. Трудът на местните хора и технологията на атлантите раждат династичната цивилизация на Египет. Основният продукт на новата култура е мащабният обществен проект, напълно завършен, когато в т.нар. Камера на царя в Голямата пирамида е поставен изключителният кристален кондензатор. Той вече не е известен като Туаои, но същността му като Огнен камък продължава да личи и в новото му египетско име – Бенбен.

1355 г. пр. Хр. – В шестата година на управлението си фараонът Аменхотеп IV (известен и като Ахенатон) премества камъка Бенбен от Голямата пирамида в своя нов град – Ахетатон, „Хоризонта на Атон“. Мощният кристал е поставен на върха на стълб в *Hwt-hnbn*, „Храма на Бенбен“, в Големия дом на Атон, като основна част от соларния монотеизъм, проповядван и наложен на целия народ от фараона.

1334 г. пр. Хр. – След смъртта на Ахенатон и рухването на религиозния му експеримент фараонът Ейе възстановява кондензатора Бенбен на предишното му място в Голямата пирамида.

1227 г. пр. Хр. – Морските народи завладяват делтата на Нил и изместват египетските власти. По време на нашествието Рамозе Хаментеру, високопоставен сановник, застава на стра-

- ната на врага, привлича голям брой привърженици и разграбва храмовете. Възползвайки се от настъпилния хаос, Рамозе взима властта в един регион и тъй като има познания за Голямата пирамида от дните си като висш жрец, прониква в Камерата на царя и открадва Бенбен. Внезапното завръщане на фараона Мернептах и прогонването на морските народи принуждават Рамозе Хаментеру и сподвижниците му да напуснат египетската територия и да се отправят навътре в източната пустиня.
- 1220 г. пр. Хр.** – Израелитският восначалник Исус Навин използва бившия египетски Камък на съдбата (вече затворен в Ковчег на завета) като оръжие и разрушава стените на Йерихон.
- 1210 г. пр. Хр.** – Филистимците пленяват кивота, но след като той им причинява големи вреди, преценяват, че е прекалено опасен за тях и го връщат на израелитите.
- 950 г. пр. Хр.** – Цар Соломон завършва строежа на първия йерусалимски храм и премества кивота в най-специалното му помещение – Светая светих.
- 587 г. пр. Хр.** – Йерусалим е завзет от цар Навуходоносор II. Вавилонските войски унищожават и разграбват първия храм, но не намират Ковчег на завета, който е скрит в дълбок тунел под Светая светих, прокопан в недрата на хълма Мория.
- 439 г. пр. Хр.** – Еврите се връщат в Йерусалим от вавилонския плен, но след изминалите години не успяват да открият никаква следа от кивота.
- 515 г. пр. Хр.** – Храмът е възстановен, но без Ковчег на завета.
- 65 г. сл. Хр.** – След години разкопаване на Храмовата планина Ирод Велики се отказва от търсенето на кивота и се засема с основна реконструкция на втория храм.
- 398 г.** – Византийски богослов пише, че кивотът се намира в Аксум, Етиопия.
- 1103 г.** – Бодуен I, царят на кръстоносците, завладели Йерусалим, научава от местни сведения, че Ковчегът на завета се намира някъде в подземията на неговия дворец, разположен на върха на Храмовата планина. За да потвърди информацията, изпраща пратеник до своя приятел Юг дьо Шампан в Троя, Франция, където слуховете са потвърдени от авторитетните текстове на равнините. Бодуен и херцогът започват внимателна подготовка за откриването на кивота.

- 1127 г.** – В средата на лятото, след девет години разкопки под Храмовата планина, рицарите тамплиери откриват Ковчега на завета. През есента се качват заедно с находката си на кораб и отпътуват за Европа. Пристигат в пристанището на Бриндизи и започват пътешествието си към Северна Италия. През зимата намират убежище в абатството на Себорга.
- 1128 г.** – Кивотът е отнесен в цистерцианското абатство в Сито, Франция. В Шартр започва строежът на постоянния дом на безценното съкровище – първата готическа катедрала. Но абатът, Бернар дьо Клерво, излага сигурността на кивота на риск и тамплиерите го преместват в замък на Годфроа дьо Буйон във Фландрия. Рицарите поверяват грижата за специалната охрана на Ковчега на завета на катарите, които години по-късно го отнасят в още по-отдалечена крепост, близо до подножието на Пиренсите, Монреал дьо Сос.
- 1204 г.** – Кивотът е пренесен в най-сигурната твърдина на катарите, Монсежюр, която продължават да укрепяват през следващите 40 години, превръщайки я в най-добре защитения замък в Европа.
- 1244 г.** – След деветмесечна обсада Монсежюр се предава на войската на католическа Франция. Два дни преди капитулацията кивотът е изнесен тайно през вражеските линии от четирима катари, през испанската граница в абатството на Монсерат, точно до Барселона.
- 1492 г.** – Монах от Монсерат придружава Христофор Колумб в първото му пътуване към Новия свят в надежда да открие сигурно убежище за Ковчега на завета отвъд океана, далеч от паните и царете.
- 1493 г.** – След като се присъединява към второто презокеанско плаване на Колумб, тамплиерът Мартин Гарсия решава, че подходящият дом за кивота трябва да бъде търсен още по на север, отвъд разширяващата се сфера на испанското влияние.
- 1533 г.** – Жак Картие открива голям остров по средата на река Сейнт Лорънс, Канада, и го нарича Монреал. Той решава, че това може да се превърне във вероятно място, където да бъде пренесен Ковчегът на завета. Съпротивата на местното население обаче прави установяването на постоянно селище невъзможно чак до появата на подобрените огнестрелни оръжия през първата половина на следващото столетие.

- 1550 г. – По време на плячкосването на Аксум, Етиопия, кивотът, или неговото копие, според слуховете е унищожен от сомалийските войски на Ахмед ибн Ибрахим.
- 1642 г. – „Жителите на града на Девата“, вилмаристите доброволци, решени да основат духовна утопия с помощта на кивота в центъра на Нова Франция, пристигат в Монреал. Изграждането и подсигурияването на тяхното селище обаче ще им отнеме много десетилетия усилен труд.
- 1667 г. – Йезуитският свещеник Жан Бодуен най-накрая пристига с Ковчега на завета в Монреал.
- 1678 г. – Църквата „Notre Dame de Bon Secours“ („Богородица на добрата помощ“) в Монреал, замислена като копие на първоначалната Светая светих, е завършена и кивотът е поставен в светилището си. Осъзнавайки обаче, че експериментът с новия Йерусалим е на път да се провали поради многото вътрешни проблеми и външни заплахи, отец Бодуен напуска Монреал заедно с кивота, подпомаган от сподвижника си, прочутия изследовател Ла Сал.
- 1679 г. – В Ниагара Фолс Ла Сал построява кораб за плаване по Големите езера. На 7 август „Грифонът“, на който е натоварен Ковчегът на завета, придружаван от своя пазител, отец Жан Бодуен, потегля на пътешествие. Пет месеца по-късно те пристигат в северната част на Централен Илинойс, където е построен Форт Кревкьор, близо до днешния град Пеория.
- 1682 г. – След като научава от местните индианци за място, вероятно подходящо за убежище на кивота, французинът и спътниците му се спускат с кану надолу по река Илинойс към Мисисипи. Когато стигат до река Охайо, Ла Сал продължава на юг, докато отец Бодуен, придружаван от местни водачи и няколко французи за охрана, се отправя с кивота на изток, после на север към река Уабаши до мястото, където тя се събира с по-малката река Ембарас. На другия ден пътят им ги отвежда до селище на индианците ючи. Точно срещу него, на западния бряг на Ембарас, отец Бодуен е придружен до пещера, която той преценява, че е подходящо място за скривалище на ценния му товар и го поставя вътре.
- 1811 г. – Земетресението Ню Мадрид срива входа на пещерата в Южен Илинойс и затрупва някои от вътрешните ѝ пасажи. Под струпаните хиляди тонове пръст и скали кивотът обаче остава относително непокътнат в собствената си камера.

- 1858 г.** – Мари-Бернард Субиру има видения на Бялата дама в пещерата „Масабий“, Лурд, близо до подножието на Пиренеите, където се смята, че четиримата катарци, избягали от обречения Монсежюр, може да са скрили в някаква пещера свещения камък Мани.
- 1938 г.** – В Пиренсите Ото Ран открива голям кварцов кристал, който според него е катарският камък Мани, и го изнася тайно в Германия. Кристалът е поставен в Залата на Граала в замък от XVII в. във Вестфалия, където е известен под името Вевелбургският камък.
- 1945 г.** – За да предотвратят попадането му в ръцете на врага, немските войници изнасят Вевелбургския камък от замъка, пренасят го в Баварските Алпи и според легендата го заравят в планински ледник.
- 1982 г.** – Дърводелец от Илинойс случайно открива пещерата в Южен Илинойс, използвана от отец Бодуен за скривалище на кивота.
- 1989 г.** – Силни динамитни експлозии запечатват наново входа на пещерата и скриват точното ѝ местонахождение.
- 1999 г.** – Загубената пещера е открита наново.
- 2004 г.** – Проучване с радари на вътрешността на пещерата разкрива помещение, което изглежда като оформено от човешка ръка – вероятната камера, съхраняваща Ковчег на завета – на 18 м под струпаните варовикови скали.
- 2007 г.** – Изкопните дейности, чиято цел е достигането до подземния комплекс, силно увреден от земетресенията и взривовете, продължават – засега, безуспешно.

Главни действащи лица в съдбата на кивота

- Аркис, Хю дьо** – главнокомандващият френската кралска армия, ръководил обсадата на Монсежюр.
- Ахенагон** – бившият фараон Аменхотеп IV, който премества мощния кристал, за да реализира монотеистичния си експеримент.
- Белкер, Ескот дьо** – катарът, който осведомява обсадените си в Монсежюр другари, че камъкът Мани е на сигурно място.
- Бодуен I** – първият крал на кръстоносците, завзели Йерусалим, който научава за вероятното съществуване на кивота в подземията на двореца му и поставя началото на търсенето му.
- Бодуен II** – крал на Йерусалим. Припознава тамплиерите като организация и им позволява да копаят под двореца му, за да открият Ковчегата на завета.
- Бодуен, Жан** – йезуитски свещеник, който пренася кивота от Франция в Монреал и по-късно в Илинойс.
- Буил, Бернардо** – монахът, който придружава Христофор Колумб в първото му трансатлантическо пътуване, за да потърси ново убежище на кивота.
- Буйон, Годфроа дьо** – фламандски граф на Долна Лотарингия, водач на Първия кръстоносен поход, завоевател на Йерусалим. Основава Ордена на Гроба Господен, полутайно общество, чиято основна задача била грижата за Ковчегата на завета.
- Буржоа, Маргьорит** – построява църквата „Нотр Дам дьо Бон Секур“ в Монреал като хранилище на кивота.
- Бъроус, Ръсел Е.** – откривателят на пещерата в Южен Илинойс, в която според легендите се съхранява кивотът.
- Вентадур, Анри дьо Леви дьо** – основателят на Братството на Светото причастие, тайна организация, чиято цел била преместването на кивота в Нова Франция.
- Галахад** – рицар, търсещ свещения Граал и един от тримата, които го намират.

- Д'Арнав, Гийом** – тамплиерът, основал Монреал дьо Сос, два пъти убежище на Ковчега на завета, мястото, което на практика е заличено от кардинал Ришелю по време на неуспешното му търсене на съкровището.
- Дагоберт II** – свещен меровингски крал, прародител на Годфроа дьо Буйон.
- Дагон** – бог на филистимците, чиято статуя била разрушена от Ковчега на завета.
- Даймиоджин, Кашима** – японски морски бог, притежател на Пъпния камък, който можел да предотвратява земстресения.
- Екар, Амиел** – един от четиримата катарци, изнесли кивота от Монсежюр преди капитулацията му в 1244 г.
- Ейе** – фараонът, възстановил кристала на предишното му място в Голямата пирамида.
- Ешенбах, Волфрам фон** – баварски автор от началото на XIII в., написал най-прочутия роман за Граала – „Парсифал“.
- Исаак, Соломон Бен**, известен и като „Раби Раши“ – разказва на Юг дьо Шампан еврейските традиционни предания, свързани с кивота, които насочват графа в неговото търсене.
- Иксчел** – Бялата дама на маите, чийто кристален череп е свързан със свещения Граал.
- Кавалис, Рене-Робер дьо Ла Сал** – френски изследовател от средата на XVII в., който пренася кивота от Монреал в Илинойс.
- Картис, Жак** – откривателят и основател на Монреал.
- Кастелно, Пиер дьо** – представителят на папата, чието убийство е използвано като повод за организирането на кръстоносния поход срещу катарите и както казва Ото Ран, „срещу Граала.“
- Кафявият вожд** – последният водач на племето ючи, който разказва за съществуването на пещера в Южен Илинойс, в която вероятно е скрит кивотът, 26 години преди пещерата да бъде намерена.
- Качи, Айяр** – доинкски герой, оцелял от Потопа, който достига до бреговете на Перу, където се превръща в мощен камък.
- Кейси, Едгар** – американски медиум от началото на XX в., който има видения за атлантския камък Туаои.
- Керидуен**, „Бялата кобила“ – келтска богиня, свързвана със свещения Граал. Тя притежавала котле, които дарявало изобилие, мъдрост и прозрение.

- Ла Доверсиер, Жером льо Ройе дьо** – човскът, замислил възстановяването на първия храм в Нова Франция.
- Левкипа** – според Платон това е „Бялата кобила“ от Атлантида, преди островът да стане великата цивилизация, която познаваме от по-късен период. Мотивът за тази героиня е развит в образа на Бялата дама на свещения Граал.
- Лоенгрин** – рицарят лебед на свещения Граал, синът на Пърсивал, митичният прародител на Годфроа дьо Буйон.
- Лойола, Иниго Лопес де** – Игнаций Лойола, монах, преживял дълбока личностна трансформация вследствие на близостта с Ковчегата на завета по време на престоя му в испанското абатство Монсерат.
- Матуа, Хоту** – в полинезийската традиция оцелелият от Потопа герой, който отвежда своето семейство и последователите си на Великденския остров с Пъпа на светлината.
- Мелхиседек** – в книга „Битие“ осиновеният син на Ной, Шем (Сем), който получава свещените дарове (причастие) на един предпотопен мистериозен култ, практикуван на хълма Мория в Йерусалим, мястото на Светая светих на кивота.
- Менелик** – синът на цар Соломон и царицата на Шеба, който според легендата избягва с кивота в Етиопия. И до днес според местните традиции кивотът се пази в една църква в бившата столица Аксум.
- Мерией** – либийски цар, който напада Западен Египет, съюзвайки се с морските народи, които междуременно навлизат в страната от север.
- Мернептах** – фараонът, за когото се отнасят събитията в книга „Изход“ в Библията.
- Миглос, Арно дьо** – лангедокски рицар от XIII в., хвърлен от Инквизицията в затвор, защото се предполагало, че знаел къде е местонахождението на кивота.
- Мириуа, Пиер Роже дьо** – последният военачалник на Монсегюр.
- Моле, Жак дьо** – последният Велик майстор на тамплиерите, изгорен на кладата.
- Мулек** – израелитски принц, за когото се смята, че избягва от вавилонския плен заедно с Ковчегата на завета чак в Северна Америка.

- Навин, Исус** – еврейският главнокомандващ, атакувал стените на Йерихон с помощта на Ковчег на завета.
- Навуходоносор II** – вавилонският цар, завладял Йерусалим през 587 г.
- Олие, Жан-Жак** – човекът, стоящ зад преместването на кивота в Канада.
- Паха, Уилям** – вожд и лечител на чероките от XX в., който твърди, че Ковчегът на завета се е намирал в Американския среден запад най-малко до 1973 г.
- Перейе, Реймон дьо** – покровител на катарите, укрепява крепостта Монсежюр.
- Платон** – 427-347 г. пр. Хр., гръцки философ, който пръв разказва за Атлантида в диалозите си „Тимей“ и „Критий“.
- Плеси, Арман Жан дю, кардинал дьо Ришельо** – главата на френската църква, опитал се да предотврати изнасянето на кивота от Франция.
- Пусен, Никола** – прочут художник от средата на XVII в., намекващ в творбите си за пренасянето на кивота от Франция в Канада.
- Ран, Ото Вилхелм** – изтъкнат експерт по Граала през 30-те години на XX в., откривателят на Вевелбургския камък.
- Рьорих, Николай Константинович** – руски художник от началото на XX в., открил камъка Чинтамани.
- Свети Бернар** – Бернар дьо Фонтен или Бернар дьо Клерво, основател на Ордена на тамплиерите заедно с крал Боуен II и Юг дьо Шампан, временно съхранявал кивота в абатството на цистерцианците в Шампан.
- Синклер, Хенри** – графът на Оркни, който се предполага, че е финансирал рицарите, за да преместят кивота от църквата „Рослин“, Шотландия, на остров Оак, крайбрежието на Нова Скотия през 1398 г.
- Субиру, Мари-Бернард** – света Бернадет, която като малко момиче имала видения на Бялата дама близо до последното известно местоположение на кивота.
- Тот** – древноегипетски бог на мъдростта, знанието, цивилизацията; гръцкото му съответствие е Хермес. Смята се, че е пренесъл Изумрудените скрижали от потъналата си родина, някаде далече на запад, в новия си дом в делтата на Нил, митичният създател на Голямата пирамида.

- Троа, Кретиден дьо** – авторът на първия роман за Граала, около 1190 г.
- Урбан II** – папата, иницирал и организира Първия кръстоносен поход в 1095 г.
- Филип IV** – известен като Филип Хубави, поставя тамплиерите извън закона, конфискува имуществото им и екзекутира водачите им.
- Флавий, Йосиф** – еврейски историк от II в., предоставил важна информация за първия храм в Йерусалим.
- Флегетанис** – второстепенен, но важен образ от „Парсифал“ на Волфрам фон Ешенбах – той „описва пътешествието на Граала“ точно след окончателното разрушение на Атлантида.
- Фуа, Есклармонд дьо** – дъщеря на Раймон дьо Перейс, катарка, станала „съвършена“, изгорена на кладата след падането на Монсежюр през 1244 г., по-късно свързвана с мистичната поява на Бялата дама.
- Фуке, Никола** – финансов министър на фернския крал Луи IX, хвърлен в затвора заради тайните си усилия да премести кивота в Канада.
- Хаментеру, Рамозе** – оригиналното му име е Ирса Беиа (Ирсу, Ярсу Бейя), сириец, който става висш сановник, незамислим за египетската власт. След временното прогонване на египетската войска от делтата на Нил от чуждестранни нашественици Рамозе прониква в Голямата пирамида, открадва камъка и избягва в източната пустиня, придружаван от своите сподвижници, които го наричали Мойсей.
- Хилдерик I** – меровингски крал, при чието погребение са открити предмети, подсказващи връзка със свещения Граал.
- Химлер, Хайнрих** – глава на СС, чиято мания била да превърне крепостта Вевелсбург от XVII в. в замък на Граала на XX в.
- Шампан, Юг дьо** – първият организатор на експедицията за откриване на кивота, който успява да го намери и го донесе в Европа.
- Шамилен, Самюел дьо** – основава селище в началото на XVII в. в Нова Франция, благодарение на което става възможно да бъде намерен нов дом за кивота в Канада.
- Шарфенберг, Албрехт фон** – немски писател от края на XIII в., автор на „Младият Титурел“, описал в произведението си краля на Граала.

Речник

Axis mundi – световната ос, центърът на съществуването, около който се е развила Вселената.

Bon Secour (буквално „Добрата помощ“) – църква от XVII в. в Монреал, която е възстановка на Светая светих (*debir*) от първия Соломонов храм в Йерусалим. В нея се съхранявал кивотът след преместването му в Канада. Църквата „Бон Скур“ по-късно е прскръстена на „Нотр Дам дьо Бон Секур“.

Bons hommes („Добрите мъже“) – името, с което са известни катарите сред обикновените хора.

Compagnie du Saint-Sacrament (Братството на Светото причастие) – тайно общество, създадено с цел да бъде изграден „Нов Йерусалим“ в Канада. Кивотът трябвало да бъде центърът, около който да се оформи новият ред.

Chwarna – в древна Персия магическа драгоценност, на практика идентична на свещения Граал.

Consolamentum („утешение“) – церемония при катарите, чрез която „вярващите“ се издигали до ниво „съвършени“.

Credentes („вярващите“) – най-долното ниво на поддръжниците на катарите.

Croix pattée – характерният тамплиерски червен кръст, който се среща и в пещерите на катарите в Пирснейте, и сред символите на Ордена на Гроба Господен, основан от Годфроа дьо Буйон.

Debir (дебир) – името на иврит на Светая светих в Соломоновия храм, където бил съхраняван Ковчегът на завета.

Endura (ендура) – ритуалното самоубийство в катарството, отказ от продължаване на живота, когато смъртта наближава, и средство за освобождаване от оковите на прераждането.

Frères casaliers („селските братя“) – катарите, които служели в Ордена на тамплиерите, изпълнявайки различни невоенни длъжности. Те били известни и като frères de métiers, „братя по служба“.

Gruppenführersaal („Залата на ръководителите на отряда“) – стая, намираща се в Северната кула на замъка на Граала на Химлер, където се съхранявал Вевелсбургският камък.

Нека Khasewet (хскау хасут), „Владетелите на чуждите страни“ – днес по-известни с името хиксоси; група от различни семитски народи, изтласкани от лошите условия от тяхната родина Палестина към Източната част на делтата на Нил около 1625 г. пр. Хр.

Lapis Exilis („Камъкът на изгнанието“) – свещеният Граал в книгата на Волфрам фон Ешенбах „Парсифал“.

Munsalvaesche („Планината на спасението“) – известна и като Салвас, или Монсалваш – игра на думи с името на Монсегюр, замъкът на Граала.

Shekinah – в еврейската кабала материализацията на духовната енергия във физическия свят, асоциирана с Ковчег на завета.

Shugs – психическата енергия, течаща през камъка Чингамани.

Societas Presbyterorum a S. Sulpitio („Обществото на свещениците на свети Сулпиций“) – полутайна организация, чиято цел била набирането и обучаването на мъже за мисионерска работа в новия Йерусалим.

Umbilicus Urbis Romae („Пъпът на град Рим“) – Пъпът на Рим, свещеният камък от Троя, Паладиумът; в по-ранни времена известен като Umbilicus Mundi („Пъпът на света“), съхраняван под храма на Сатурн в Рим.

Vilee-Marie („Градът на Девата“) – първоначалното име на новия Йерусалим в Монреал. Ранните му обитатели били известни като „вилмаристите“ или „монреалистите“.

Албигойци – името, използвано за описание на катарите предимно от враговете им; идва от френския град Алби, една от ранните твърдини на катарското движение.

Амарна – арабското име, с което са наричани руините на град Ахетатон, „Хоризонта на слънцето“, столицата на еретическата революция на Аменхотеп IV.

Арон ха Берит – името на иврит на Ковчег на завета.

Асерт, дърво – египетският двойник на библейския „горящ храст“ („горящата къпина“) при Голямата пирамида.

Бараита – древен сборник с еврейски текстове, описващи Ковчег на завета като електрическо устройство.

Бенбен – известен и като камъкът Бену или камъкът Феникс; това е Камъкът на съдбата, разположен във вътрешността на т.нар. саркофаг в Камерата на царя в Голямата пирамида.

Гирон Гагал – мощният кристален камък на майте киче, донесен от У Мамас, „мъдрите мъже“ от Патулан Па Киван, в Юкатан от тяхната родина, намираща се отвъд морето, преди

тя да бъде унищожена от някаква природна катастрофа.

Дървото на живота – аналог на човешкия гръбначен стълб, обвит със змийската енергия на духовната сила. В митовете се свързва със свещения център, Световната ос, Пътя на света. Има различен предположения за неговото местоположение: Лемурия, Атлантида, Гиза, Крит, Делфи, Троя, Рим, Куско, Йерусалим и т.н. – все места, където се достига по-пряко до вътрешно просветление.

Енке – периодично минаваща комета, която се приближава най-близо до Земята около 3100 г. пр. Хр., 1628 г. пр. Хр. и 1198 г. пр. Хр. Тези дати съответстват на внезапната поява на цивилизацията в долината на Нил, на пристигането на хиксоците в Делтата и на окончателното унищожение на Атлантида.

Ефод – защитна външна дреха, носена от левитския първосвещеник – кохен гадол, когато се доближавал до Ковчег на завета.

Ехекайлакакоцкатл – вятърното съкровище на ацтеките, символ на мистичната сила на Пернатата змия.

Канаме иши – японски ключов камък, за който се смятало, че може да предотвратява земетресения.

Кориканча, или Интиканча – златното ограждение на инките около свещеното място (Светая

светих) – Жуакапата, където бил почитан свещеният камък Пайпикала.

Лаврово дърво – символът на катарите, асоцииран и с жрицата от древна Гърция, Пития, както и с Бялата дама в Пиренеите.

Левити – нещо като сврейското семейство на Граала, племенни членове, които единствено имали право да се грижат и доближават до Ковчег на завета.

Лиа Файл – Камъкът на съдбата, донесен от народа *Tuatha da Danann* в Ирландия след окончателното унищожение на Атлантида.

Мани – свещеният Граал и живот за катарите.

Манисола – най-свещената церемония на катарите, по време на която „свършените“ били облъчвани с аурата на свещения Граал.

Манихейство – персийска дуалистична религия от III в., чиито последователи възприемали съществуването като битка между две сили – по-специално, светлината и мрака, духа и материята.

Меровинги – франкско племе, което дава начало на първата династия в Европа след рухването на класическата цивилизация в края на V век.

Воините на Христа – Бедните рицари на Христос, Ордена на рицарите тамплиери.

Монсерат – испанско абатство, в което катарите отнасят кивота след падането на Монсегюр. **Мория**, хълм – върхът на Храмовата планина в Йерусалим, мястото на Соломоновия храм.

Му – известна и като Лемурия (в Рим), Хираниапура (в Индия), Хелани, Кахики (в Хавай), Хива (на Великденския остров) и т.н.; потъналата прародина на човечеството, от която произхождат мощните кристали с геометафизични свойства.

Парнас – планина над Коринтския залив, мястото, където се намирал гръцкият Омфалос. (Подобни мощни камъни обикновено били поставяни на върха на сеизмически активни свещени планини: свещеният Граал – на Монсалват; кивотът – на Синайската планина, на Монсегюр, на японската Планина меч, на Вил Мари в Монреал; индианският Хаулопо на планината Авикоме, Бенбен в Голямата пирамида и т.н.)

Омфалос – гръцкият камък пъп, главният камък, разположен в центъра на Делфи.

Орденът на Гроба Господен – полугайно общество, основано от Годфроа дьо Буйон след завоюването на Йерусалим, за да възстанови мерovingската кръвна линия на власт; по-късно целта му става откриването и активирането на Ковчегата на завста.

Пиезоелектричество – преобразуването на механичното напрежение в електрическа енергия, което се случва в един кварцов кристал, когато е подложен на физически натиск.

Похаку о Кане – хавайският Камък на Кане, свещеният кристал от потъналата Кахики (т.е. Му или Лемурия).

Преобразувателят на света – гадателски кристал, принадлежещ на прародителя на инките Пахакутек.

Резонаторите на Хелмхолц – сфери с различни размери, чиято цел е да се определи специфичната честота, на която всяка от тях отговаря. Предназначението им в Голямата пирамида било да накарат вибрационната енергия да нараства постепенно, като обръщат и концентрират вибрациите във въздушни звуци.

Сарпей – инкската версия на гръцката Пития, девствена жрица, която изпадала в различни психически състояния, когато служела на кристала, дошъл от преди Потопа – Пайпикала (буквално „Пъпът на света“) в Златното заграждение при инките.

Себорга – манастир в Северна Италия, където тамплиерите донасят Ковчегата на завста скоро след откриването му.

Те пито те Кура („Пъпът на светлината“) – мощният камък, спасен от потъналото царство

Хива (Лемурия) и занесен на Великденския остров; островът получава името си – Пъпът на света – по името на камъка.

Туаои – Едгар Кейси описва камъка Туаои като Огнения камък, мощен кристал, изобретен от атлантите.

Урна – зеленият скъпоценен камък от челото на хиндуисткия бог Шива, свързан с духовното възприятие на челната чакра и западноевропейския свещен Граал.

Файра – огненият камък, почитан от коренните жители на Канарските острови гуанчите.

Файракан – върховният жрец на гуанчите, който единствен имал правото да извършва церемонии за камъка Файра, също както левитският първосвещеник бил единственият пряк служител на кивота.

Цуруги, планина – японската Планина меч, смятана за едно от местонахожденията на Ковчега на завета.

Чинтамани – сияещият трапецодър. Азиатски кристал, съкровището, което изпълнява всички желания, свързвано в различни митове с наводнения и потънало царство.

Йонагуни – японски остров, в района на който на около 30 м под повърхността е открит голям религиозен център с неизвестен произход.

Бележки

Въведение

1. Pinkham, *Guardians*. 57

Първа глава

1. Charpentier, *The Mysteries*. 12

Втора глава

1. Kimura, *Diving Survey Report*
2. Ibid.
3. Heyerdahl, "Reports"
4. Brown, *The Riddle*
5. Beckwith, *Kumulipo*
6. Alexander, *North American*
7. Ibid.
8. Lanning, Edward, *Peru*, Pt. I. Ch. 87
9. Brundage, *Aztec Myth*. 11
10. Lanning, Edward, *Peru*, Pt. I. Ch. 100
11. Bierhorst, *Mythology*
12. Andersen, *Myths*
13. Davis, Frederick, *Myths*
14. Roerich, *Shambhala*
15. Ibid.
16. Ibid.
17. Ibid.
18. Ibid.
19. Ibid.
20. Ibid.
21. Ibid.
22. Roerich, *Heart*
23. Decker, *Messenger*

Трета глава

1. Braghine, *Shadow*
2. Tylor, *Plato's*, 2. 108
3. Ibid., 2. 24
4. Ibid., 2. 25
5. Ibid.
6. Ann, *Goddesses*
7. Fragione, *De immenso*, Volume I. 5
8. Cook, Roger, *Tree*. 9

9. Greier, *Odyssey*, Chapter XVIII
10. Myhill, *Canary*. 27
11. Markham, *Guanches*. 133
12. Schliemann, *Ilios*
13. Nuttall, *Fundamental*. 496
14. Ibid.
15. Vincent, *Mahabharata*
16. Ibid. 137
17. Le Plongeon, *Sacred*. 53
18. Nuttall, *Fundamental*. xii. 53
19. Blackett, *Lost History*. 193
20. Galde, *Crystal*. 10. 11.
21. Brundage, *Aztec*, 5
22. Horecasitas, *Book of the Gods*. 474
23. Taylor, *Plato's*, 4. 6.7
24. Ibid., 22
25. Bailey, *Natural Catastrophes*. 212
26. Ibid., 177
27. Ibid., 179
28. Taylor, *Plato's*, 2. 24

Четвърта глава

1. Petric, *Pyramids*. 131
2. Fix, *Pyramid*. 128
3. Braghine, *Shadow*. 237. 238
4. Tompkins, *Secrets*. 43
5. Farrell, *Giza*. 62
6. Lemesurier, *Decoding*. 22
7. Seis, *Grea**. 149
8. Braghine, *Shadow*. 41
9. Hapgood, *Maps*. 79
10. Tedlock, *Popol*. 99

Пета глава

1. Tompkins, *Secrets*. 137
2. Ibid., 138
3. Ammianus, *Roman*. 162
4. Jackson, *Building*. 24. 25
5. Crowley, *My Life*. 102
6. Houseman, "Pyramid", p.70. 72

7. Corliss, *Lightning*, 186
8. Budge, *Book of the Dead*, 235
9. Devereux, "Fault," 89
10. Devereux, *Earth Lights*, 23
11. Maikowsky, *Egypt*, 123
12. Bauval, *Orion*, 235
13. Farrell, *Giza*, 75
14. Pinkham, *Guardians*, 58
15. Dunn, *Giza*, 134
16. *Ibid.*, 23
17. O'Hara, *Earth*, 49
18. Ellis, *Thoth*, 98
19. Nelson, *Life*
20. Tunstall, "Pyramid," 6
21. Radka, *Electric*, 145
22. Turner, *Ule*
23. Farrell, *Giza*, 88
24. *Ibid.*, 83
25. Collins, *Gods*
26. Bauval, *Orion*, 101
27. Taylor, *Plato's*, 2, 22
28. Clark, R.T. Rundle, *Myth*, 132
29. Gardiner, *Gnosis*, 86
30. Budge, *Book of the Dead*, 248
31. Farrell, *Giza*, 72
32. Cayce, *Atlantis. The Edgar Cayce Readings*, 877-26 M.46 5/23/38
33. *Ibid.*, 218
34. *Ibid.*, 440-5 M.23 12/20/33
35. *Ibid.*, 519-1 M.39 2/20/34
36. *Ibid.*, 263-4 F.23 3/6/35
37. *Ibid.*, 2072-10 F.32 7/22/42
38. *Ibid.*, 440-5 M.23 12/20/33
39. Charpentier, *Mysteries*, 44
40. Ellis, *Thoth*, 173
41. Nuttall, *Fundamental*, 521
42. *Ibid.*

Шеста глава

1. Devereux, *Shamanism*, 209
2. Devereux, *Earth Lights*, 47
3. Hunt, *Shamanism*, 23
4. Buckalew, "Negative," 22
5. Fornof, "Stress," 43
6. www.electrostaticsolutions.com
7. Ivanhoe, "Geometric," 32
8. Dusch, "Baraboo," 28

Седма глава

1. Caroli, Kenneth
2. *Ibid.*

Осма глава

1. Christy-Vitale, *Watermark*, 101
2. MacPherson, *Known Plays*, 194
3. Edwards, A.E., *Complete Works*, 138
4. Mercatante, *Who's Who*, 143, 144
5. Ellis, *Tempest*, 114
6. Osman, *Moses*, 128
7. *Ibid.*, 130
8. Redford, Donald B., *Akhenaten*, 235
9. Osman, *Moses*, 131
10. Mercatante, *Who's Who*, 18
11. Lauton, *Giza*, 160
12. Fornof, "Stress," 4
13. Lauton, *Giza*, 160
14. Aldred, *Akhenaten. King of Egypt*, 104
15. Schulman, "Military," 52
16. Aldred, *Akhenaten and Nefertiti*, 142
17. Budge, *Dwellers*, 235
18. Weigall, *Life*, 105
19. Mercatante, *Who's Who*, 196
20. Brier, *Murder*, 193
21. Greier, *Odyssey*
22. Edwards, *Complete Works*, 122
23. Wadell, *Manetho's*, 76
24. Muriiane, *Le Papyrus*, 89
25. *Ibid.*, 90
26. Childress, "Great Pyramid," 18, 21
27. Traver, *From Polis*, 73
28. Aldred, *Tutankhamun's*, 186
29. Malamet, *History*, 43
30. De Moor, *Uise of Yahwism*, 102
31. Fisher, *Tacitus*, lib. v, c.2
32. Justinus, *Epitoma*, lib. XXXVI, c.2.
33. Sain* *Joseph Edition, Exodus* Chapter III, 21, 22
34. *Ibid.*, Chapter XII, 36

Девета глава

1. Dunn, *Giza*, 173
2. Bailey, *Natural*
3. Indy, *Geology*, 44
4. Joseph, *Destruction*, 122
5. Bailey, *Natural*, 156

6. Schachermeyr, *Griechische*, 112
7. Budge, *Ancient Egyptian Amulets*, 218
8. *Ibid.*, 226
9. *Ibid.*, 227
10. *Ibid.*, 227
11. *Ibid.*, 312
12. *Ibid.*, 183
13. *Ibid.*, 157
14. *Saint Joseph Edition, Exodus*
Chapter 10: 22, 23
15. Bailey, *Natural*, 347
16. Childress, "Great Pyramidal
17. *Ibid.*, 15
18. *Ibid.*, 25, 10
19. *Ibid.*, 22
20. *Ibid.*, 21
21. Ellis, *Solomon*, 141
22. Edwards, *Complete Works*, 138
23. *Saint Joseph Edition, Exodus* 24:12
24. *Ibid.*, 24:15
25. *Ibid.*, 24:18
26. Ellis, *Solomon*, 172
27. *Ibid.*, 148
28. *Saint Joseph Edition, Exodus* 3:1
29. *Ibid.*, 3:2, 3
30. Ellis, *Solomon*, 161
31. Budge, *Ancient Egyptian Amulets*, 42
32. *Saint Joseph Edition, Exodus*
19:12.13
33. Ellis, *Solomon*, 157
34. Budge, *Ancient Egyptian Amulets*, 42
35. *Saint Joseph Edition, Exodus* 12:36
36. *Ibid.*, 14:21.22:24
37. Cavendish, *Genesis*, 130
38. Fillon, "Science," 66
39. *Saint Joseph Edition, Exodus* 20:3
40. *Ibid.*, 32:26, 27: 28
41. Radka, *Electric*, 123
42. *Saint Joseph Edition, Kings* 8:8
43. *Ibid.*, 8:9
44. *Saint Joseph Edition, Exodus* 16:34
45. *Ibid.*, *Numbers* 17:25
46. *Ibid.*, *Hebrews* 9:4
47. Hancock, *Sign*, 8
48. Ellis, *Solomon*, 196
49. *Ibid.*, 6
50. *Saint Joseph Edition, Joshua* 6:24
51. *Ibid.*, *Samuel* 4:7
52. *Ibid.*, *Joshua* 3: 14-17: 4:18
53. Frydman, "Geotechnical"
54. *Ibid.*
55. *Saint Joseph Edition, Leviticus*
9:22-10:7
56. *Ibid.*, *Kings* 26:3
57. *Ibid.*, *Samuel* 4:2
58. *Ibid.*, 4:10.11
59. *Ibid.*, 4:18
60. *Ibid.*, 5:3.4
61. *Ibid.*, 6:4
62. *Ibid.*, 6:19
63. *Ibid.*, 7:1
64. *Saint Joseph Edition, Chronicles*
13:11
65. *Ibid.*, *Samuel* 7:1.2
66. Department, "Research"
67. Floderus, "Occupational," 2
68. Rao, "Regulation," 2
69. *Saint Joseph Edition, Samuel* 6:1-11
70. *Ibid.*, *Chronicles* 13:1-13
71. Cayce, *Atlantis, the Edgar Cayce*
Readings, 2072-10 F.32 7/22/42
72. *Saint Joseph Edition, Chronicles*
21:25
73. *Ibid.*, *Samuel* 24:24, 25
74. *Ibid.*, *Genesis* 14:18
75. Bernier, *Templars*, 199
76. *Saint Joseph Edition, Book of*
Enoch, 7:71-73
77. *Ibid.*, *Deuteronomy* 17:8
78. Matthews, *Cirail*, 31
79. Halley, *Halley's*, 159
80. Hasel, *Biblical*, 4
81. Bailey, *Natural*, 285
82. Sora, *Lost Treasure*, 122
83. Frydman, "Geotechnical," 5
84. *Saint Joseph Edition, Kings* 19:11
85. Edey, *Sea 7Vaders*, 122a
86. Mercatante, *Who's Who*, 87, 88
87. Bernier, *Templars*, 200
88. Michell, *View*, 79
89. *Saint Joseph Edition, Kings* 1:4, 29-31
90. *Ibid.*, *2 Kings* 25:1
91. *Ibid.*, *2 Kings* 25:3; *Lamentations*
4:4, 5, 10
92. *Ibid.*, *Jeremiah* 52:16

93. *Ibid.*, 2 *Kings* 25:22, 24; *Jeremiah* 40:1, 2, 5, 6
94. King, *Legends*
95. Sain* *Joseph Edition, Jeremiah* 3:16
96. *Ibid.*, *Revelations* 11:19
97. *Ibid.*, *Maccabees*, 2:4-10
98. *Ibid.*, *Deuteronomy* 34:1
99. Charles, *Apocalypse*, Chapter 6, 10
100. Sora, *Lost Treasure*, 124

Десета глава

1. Gibbon, *Decline*, vol.1, 274
2. Praver, *Crusader's*, 36
3. Addison, *History*, 2
4. Praver, *Crusader's*, 36
5. Pinkham, *Guardians*, 132
6. Markale, *Montsgur*, 277
7. Wallace-Murphy, *Roslyn*, 64
8. Baigent, *Holy Blood*, 268
9. Bernier, *Templars*, 54
10. Addison, *History*, 38
11. Charpentier, *Mysteries*, 49
12. Rails, *Templars*, 33
13. Charpentier, *Mysteries*, 49
14. *Saint Joseph Edition, Maccabees* 2:4-10
15. *Ibid.*, *Deuteronomy* 34:1
16. *Ibid.*, *Maccabees* 2:4-10
17. Sora, *Los* Treasure*, 169
18. Charpentier, *Mysteries*, 50
19. Rails, *Templars*, 31
20. Baigent, *Holy Blood*, 87
21. Praver, *Crusader's*, 269
22. Charpentier, *Mysteries*, 49
23. Kenyon, J. Douglas, "Templar," 11
24. Rails, *Templars*, 32
25. Praver, *Crusader's*
26. Addison, *History*, 12
27. Charpentier, *Mysteries*, 69
28. *Ibid.*, 13, 37, 72
29. *Ibid.*, 161, 162
30. *Ibid.*, 29
31. Mann, *Knights*, 259
32. Markale, *Montsegur*, 110
33. *Ibid.*, 148
34. Douzet, *Wanderings*, 69
35. Fines, *Who's Who*, 37, 38
36. *Ibid.*, 41

37. Lambert, *Cathars*, 67
38. Shea, *Perfect*, 55
39. Lambert, *Cathars*, 144
40. *Ibid.*
41. Ashbridge, *First Crusade*, 32
42. Lambert, *Cathars*, 87
43. Ashbridge, *First Crusade*, 98
44. Markale, *Montsigur*, 89
45. Douzet, *Wanderings*, 69
46. *Ibid.*, 227
47. Fanthorpe, *Mysteries*, 178

Единайсега глава

1. Staines, *Complete*, 33
2. Mustard, *Parzifal*, Book V, 235
3. *Ibid.*, Book IX, 495
4. *Ibid.*, Book IX, 471
5. *Ibid.*, Book IX, 493
6. *Ibid.*, Book XV, 778
7. *Ibid.*, Book IX, 474
8. *Ibid.*, Book IX, 470
9. Markale, *Grail*, 137
10. Matthews, *Grail*, 21
11. *Ibid.*, 22
12. Passage, *Titarel*, 144
13. Markale, *Grail*, 275
14. Mustard, *Parzifal*, Book IX, 471
15. Rahn, *Crusade*, 153
16. Passage, *Titarel*, H-309, 1
17. Bryant, Nigel, *Merlin*, 79
18. Markale, *Grail*, 158, 276
19. Mustard, *Parzifal*, Book IX, 473
20. *Ibid.*, 471
21. *Ibid.*, Book XV, 737
22. *Ibid.*, 495
23. *Ibid.*, Book K, 468
24. *Ibid.*, xlii.
25. *Ibid.*, Book IX, 469, 471
26. Pinkham, *Guardians*, 46
27. Matthews, *Grail*, 124
28. Mustard, *Parzifal*, Book IX, 470
29. Passage, *Titarel*, 50
30. Markale, *Grail*, 134
31. *Ibid.*, 128
32. Gribbe, *Holy Grail*, 79, 98
33. Hoyle, *Delphi*, 44
34. Matthews, *Grail*, 16
35. *Ibid.*, 15

36. Nuttall. *Fundamental*, 469
37. Kearsley. *Mayan*
38. Blackett. *Lost History*, 235
39. Hoyle. *Delphi*
40. Matthews. *Grail*. Volume IX. 493
41. Mustard. *Parzifal*, Chapter V. 121
42. Taylor. *Plato's*, 171
43. Mustard. *Parzifal*
44. Taylor. *Plato's*, 198, 211, 319
45. Rahn. *Crusade*, 157
46. Mustard. *Parzifal*, 453, 454
47. Markale. *Grail*, 138

Дванайцета глава

1. Phillips. *Templars*, 182, h.i
2. Markale. *Montesegur*, 65, 66
3. Childress. "Great Pyramid," 30
4. Charpentier. *Mysteries*, 64
5. Cook. Stephen. *Heinrich*, 23
6. Mustard. *Parzifal*, 191
7. Cook, Stephen. *Heinrich*, 199
8. Ibid.
9. Rahn. *Crusade*, 13
10. Ibid., 91, 148
11. Cook, Stephen. *Heinrich*, 46
12. Fitzgerald. *Bernadette*, 253
13. Markale. *Grail*, 229, 230
14. Mustard. *Parzifal*, Book V. 235

Тринайцета глава

1. Wallace-Murphy. *Roslyn*, 22
2. Mann. *Knights*, xi, xii
3. Thompson. *American*, 319
4. Mallery. *Rediscovery*, 122
5. Mann. *Knights*, 19
6. Wallace-Murphy. *Roslyn*, 1
7. Sora. Los* *Treasure*, 125, 126
8. Sain* *Joseph Edition*, 2 Kings 25:1-7; 2 Chronicles 36:12; Jeremiah 32:4,5; 34:2, 3; 39:1-7; 52:4-11; Eze&cZ 12:12
9. Kingsborough. *Antiquities*, vol. viii, 250
10. Thompson. *American*, 2
11. Edwards. A.E., *Complete Works*, 178

Четиринайцета глава

1. Markale. *Grail*, 271
2. Douzet. *Wanderings*, 65
3. Bemier. *Templars*, 281
4. Ibid.
5. Ibid., 26
6. Ibid., 28
7. Ibid., 223
8. Ibid., 160, 280
9. Ibid., 160
10. Ibid., 25
11. Mann. *Knights*, 90
12. Baigent. *Holy Blood*, 44, 45, 178
13. Bernier. *Templars*, 296
14. Ibid., 34
15. Ibid., 210
16. Ibid., 21
17. Ibid., 131
18. Ibid., 75
19. Ibid.
20. Ibid., 31
21. Beaudoin. *Family*, 6
22. Deal. "Mystic," 14